

K R A S S Ó V Á R M E G Y E

TÖRTÉNETE.

IRTA

P E S T Y F R I G Y E S.

NEGYEDIK KÖTET.

(OKLEVÉLTÁR.)

KIADJA

KRASSÓ-SZÖRÉNY VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGE.

BUDAPEST.

AZ ATHENAEUM R. TÁRS. KÖNYVNYOMDÁJA.

1883.

OKLEVELEK.

380.

1518. augusztus 14-én.

Georgius dei gracia Marchio Brandenburgensis.

Egregy fideles nobis sincere dilecti, Intelligimus Qualiter Coloni et Jobagiones Opidi et pertinenciarum nostre Monothor, illam pecuniarum summam eisdem propter dampna tempore Insurreccionis popularium et Rusticorum Nobilibus passim impositam, Nondum exoluissent, Quin et Neque curarent, Vnde reliqui Jobagiones nostri pro Eis arestarentur et plurimum dampnificarentur. Meminimus itaque Nos vobis antea hac perscripsisse et commisisse vt scilicet eosdem Colonos nostros ad satisfactionem cogere deberetis. Quemadmodum igitur antea ita et Nunc Harum serie vobis strictissime committimus et mandamus quatinus dictos Colonos nostros de Monothor ad satisfactionem prescriptis Nobilibus faciendam per omnia opportuna remedia cogere et compellere debeatis Relatum est eciam Nobis Kenezios nostros ad Illud castrum nostrum pertinencias certas terras et feneta Jobagionum nostrorum priorum passim et quottidie occupare, et sibi appropriare, Quod similiter cedit in dampnum ipsorum Jobagionum nostrorum. Idque nequaquam pati volentes, volumus vt huiusmodi occupacioni terrarum diligenter invigiletis eisdemque Kenezys committatis vt sub amissione omnium Bonorum suorum a tali indebita occupacione desistant, Aliud nullo modo facturi Datum Bude in vigilia Assumpcionis beatissime Marie virginis Anno domini Millesimo Quingentesimo decimo octauo.

(*Kivül*: Egregys Johanni Bekes et Andree literato de Zenth Imreh Castellanis et Prouisoribus Curie Castri nostri Hwnyad Fidelibus Nobis sincere dilectis.)

(Eredetije a bajor kir. levéltárban. Acta Brandenburgica. CCIV. Nürnbergi csomag. Zárlatán gyürús pecsét, vörös viaszban.)

381.

1520. május elején.

Nos Lodouicus dei gracia Rex Hungarie et Bohemie etc. Damus pro Memoria Quod Colomanus de Bejcz pro Magnifico Johanne pethew Magistro curie nostre, ac Georgio fratre Eiusdem, cum procuratorys literis palatinalibus, contra Nobilem dominam Elizaheth, consortem Nobilis Martini porkolab de Naghwagh, ab octauis festi Beati Georgy Martiris proxime preteriti, quattuor diebus diebus (így kétszer) continuis legittime stetit, in termino coram nostra personali presencia, Qui Juxta continenciam literarum paterne Maiestatis prorogatoriarum, ac Capituli Ecclesie Budensis, Introductoriarum, et Statutoriarum, Super facto contradictionis, Castelli Zewdy, ac possessionum Machalaka, Zabrana et Kasa, in orodiensi, ac Zeer et Zent Gewrgh in chongradiensi, ac Hodos, in Themesiensi, Necnon Magoch et Kwthas, in Chanadiensi, Item Barlad in de Kewy, ac agyagos et Menes in de Krasso Comitatibus existencium habitarum, ipsos actores Titulo Juris Regy concernencium, legittime Euocata, Eandem Nostram personalem in presenciam Non venit, Neque Misit, vnde ipsam in Judicio consueto commisimus fore convictam et aggrauatam Si se Racionabiliter non poterit Excusare. Datum Bude, tercio die termini prenotati Anno domini Millesimo Quingentesimo vigesimo.

(Kivül: Pro Magnifico Johanne pethew de Gerse Magistro nostre (így, Curie elmaradt) ac Georgio fratre eiusdem, Contra Nobilem dominam Elizabeth consortem Nobilis Martini porkolab de Naghwagh.

Ex contradictione

Statucionis Juris

Judicialis.

Regy, Castelli

Zewdy, ac possessionum

introscriptarum

Orodiensis.

Alább: Extradata iu quartam diem per Magistrum Bolyany.

Zárlatán: Lecta per M. Bolyany.)

(Eredetije papiron a gr. Erdődy-család monyorókeréki levéltárában. Zárlatán vörös pecsét nyoma. 72. csom. 3346. sz.)

382.

1520. július 1-én.

Illustrissime princeps domine et domine nobis graciosissime. Post fidelem ac perpetuam, et humilem Serenitatis nostre commendacionem. Is proximis diebus elapsis cum deo duce Illustrissima dom. vra. in Gywla personaliter constituta fuerat, certa est Eadem que Lamentaciones precipue ex parte Cruciferorum, que perpetrata fuerant ab Incolis et Jobagionibus Illustrissime d. vre. pertinenciarum *M o n o s t h o r*, Ita vt Aly Jobagiones Ill^{me} d. vre., qui in perquirendis Mercimonys in partibus diuersis soliti forent, vbique ob scelera Cruciferorum opprimerentur, et pene ceteri pauperes Jobagiones In pauperiem deuenissent, et deuenirent In dies nisi de Remedio opportuno per Ill^{mam} d. vram. reuisum foret, Illma autem d. vra. ex maturo suo consilio ita statuit, et nobis mandauit, quomodo certa Suma pecuniarum in vniuersam pertinenciam huius Castri Ill^{me} d. vre per Nos Imponerit, Nobis itaque ab Illma d. vra. redeuntibus, Secundum mandatum eiusdem pociores Incole pertinenciarum huius Castri, in quendam diem congregati adfuerunt, prout vero nobis visum fuit, tam pro solucione dampnorum per ipsos cruciferos, tam pro certo Subsidio Ill^{me} d. vre. ad totam pertinenciam Mille florenos pro Taxa imposita fuit, ad quemlibet secundum limitationem satis competentem, tempore autem impositionis nemine contradicente, In festo tamen Sancti Pauli et petri Apostolorum fuit nobis relatum, qualiter Incole pertinenciarum *M o n o s t h o r*, qui vniuersa Latrocinia tempore Cruciferorum perpetrarunt, certis diebus diuersas sub silencio Coniuraciones fecerunt, vt de presenti Taxa nequidem denarium dare vellent, nec volunt, nisi imprimitus ad Ill^{mam} d. vram. devenirent Lamentantes, vt eciam ex ipsis hÿ qui literas libertatis haberent per nos dicati forent, Cum vero omnia per eosdem facta sint Ea de causa fuit nobis visum, vti singuli hanc dicam sentirent, et ne aliquis Ex ipsis exemptus fierent, cum singuli merito forent puniendi. Hac autem Infidelitate et Coniuracione ceteri Incole vniuersitatis possessionum Intellectis, In Rumores vt furentes vnaminiter proclamant, vt et ipsi nequidem denarium dare debeant Nisi prius consulant Ill^{mam} d.

vram. Insuper dicunt prefati Jobagiones de Monosthor, vt ab omnibus eciam seruicys alias solitis Interim cessare nitunt, ostendentes omnem Infidelitatem sperantes Quod Illma d. vra nequaquam Eos punire Intendit, sicuti tempore retro acto dum Illma d. vra Petrum literatum ex Brazlo pro certo subsidio ad has partes miserat et post Imposicionem Subsidy, ipsi Incole pertinenciarum Monosthor Castellum Monosthor obsiderant more Infidelium, reliqui quoque pertinenciarum hoc viso alij Waywodam Transsylvanie alij alios dominos proclamabant, Certa autem est Illma d. vra, vti pro tanto scelere perpetrato nihil detrimenti et dampna passi sunt, ob hoc superbiunt, et nisi pro presenti Infidelitate et Coniuracione modo aliquali non punientur. Nescimus, quid Nobis faciendum sit, presertim Illma d. vra absente, modo est enim prouidendum de Remedio opportuno, Illma d. vra consulat et nobis Mandet quid faciendum sit, et quomodo de Remedio opportuno prouidendum Nam eciam de presenti dietine non censant ab Jneundo Coniuracione faciunt enim extra loca consueta congregaciones, et More Sicularum proclamant vt si quispiam In Eorum congregaciones venire recusarent, Eorum domos distraherent, et delerent vsque ad Nihilominum, Hoc autem, istud, citissime Ill^{me} d. vre significassemus, si quidpiam prius Intellexissemus, sed omnia fuerant oculte et clam per ipsos facta. Hesterno die dumtaxat ad Aures nostras Eorum Coniuraciones venerunt. qui Congregaciones et coniuraciones Eorum verguntur, in Castri Huius Hwnya d. Ill^{me} d. vre. Maximum dedecus et detrimentum. Preterea dicitur nobis, vt In hac presenti dieta Bude Vniuersitas dominorum contra Honorem et fidem Magnifici domini Michaelis Sobj locuti forent, ob non Execucionem, qui Bachii in generali congregacione decreta per dominos forent. Ex parte dampnorum Illatorum per cruciferos prout autem dicunt, ipse Michael Sobj dixit. Quod vsque ad partes Zeren Castri finitimi venire intenderent, omnibusque plenam satisfaccionem impendere vellet, Is tamen non curatis ipsi Incole de Monosthor Intelligit Illma d. vra., quid facere dietim nituntur, more infidelium, Etsi prouisum non fuerit de Remedio, necessarium Erit nobis contra insolenciam, et nostram defensionem gentes obseruare,

que obseruacio gentis A nobis fieri nequaquam poterit, ex quo ipsi coniurati in Maximo Numero sunt, sed aliter prouidendum est de Eorum insolencia qualiter similes Infideles puniantur, dummodo sit ex voluntate et deliberacione Ill^{me} d. vre. Expectamus Relacionem cellerimam ab Eadem, Quam deus Maximus felicissime observare velit, datis in Castro Hwnyad Ill^{me} d. vre. die dominica proxima post petri et pauli Apostolorum 1520.

E. Ill^{me} d. vre.

Seruitores Johannes Bekes et Andreas de Zenth Imreh
Castellani, etc.

(*Kivül*: Illmo Principi domino et domino Georgio dei gracia Marchioni Brandenburgensi Pomeriensi Steteniensi etc. Domino et domino nobis graciosissimo.)

(Eredetije a bajor kir. ltárban. Archiv Nürnberg A. A. 573. vagy Brandenburgica CCIV.)

383.

1529. ápril 15-én.

C^o propria domini Regis.

Nos Joannes dei gracia Rex Hungarie Dalmacie Croacie etc. Memorie commendamus tenore presencium significantes quibus expedit vniuersis. Quod nos consideratis fidelitate, et seruicys, fidelis nostri Egregy, et Agilis Nicolai Chykna, Aulici nostri, Que Ipse sacre primum huius Regni nostri Hungarie corone, ac deinde Maiestati nostre, pro locorum et Temporum varietate, cum omni fidelitatis constancia Exhibuit et Inpendit, Totales possessiones Chwra, Legethys, Chaba, vocatas In Comitatu Zewriniensi existentes et habitas, Que Stephani Sjsman preuissent, Sed ex eo quod Idem Stephanus Sjsman, Immemor fidei, et fidelitatis sue, Qua nobis veluti vero, legitimoque et coronato Regi Hungarie tenebatur Ferdinando Bohemie Regi Manifesto hosti nostro adhesisse, partesque eius fouisse, et per hoc Notam perpetue infidelitatis, ac crimen lese nostre Maiestatis, palam incurrisse dinoscitur, ad sacram predicti Regni nostri Hungarie coronam, consequenterque collacionem nostram Regiam, Juxta antiquam et approbatam eiusdem Regni nostri consuetudinem atque legem Rite et legitime deuolute esse perhibentur et Redacte, Simul-

cum cunctis suis vtilitatibus et pertinencijs quibuslibet Terris scilicet arabilibus, cultis et Incultis, Agris, pratis, pascuis, campis, fenetis, Siluis, Nemoribus, Montibus, vallibus, vineis, vinearumque promonthorÿs, Aquis, fluuÿs, piscinis, piscaturis, Aquarumque decursibus, Molendinis et eorundem locis, Generaliter vero quarumlibet vtilitatum et pertinenciarum suarum integritatibus, quois Nominis vocabulo vocitatis, sub suis veris metis, et antiquis existentibus, et premissis sic vt preferatur stantibus, seque habentibus, Memorato Nicolao Chykna, suisque heredibus et posteritatibus vniuersis dedimus, donauimus, et contulimus. Immo damus, donamus, et conferimus, Jure perpetuo et Irreuocabiliter, Tenendas, possidendas pariter et habendas, Saluo Jure alieno, harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante, Quas in formam nostri privilegÿ Redigi faciemus dum Nobis in specie fuerint Reportate Datum, In Ciuitate nostra L y p p a, Secundo die festi Beatorum Thyburcÿ et Valeriani Martirum, Anno domini Millesimo Quingentesimo vigesimo Nono, Regnorum vero Nostrorum predictorum etc. Anno Tercio.

(Eredetiye papiron a báró Révay-család levéltárában. F. V. N. 37. Szöveg alatt nagy pecsét.)

384.

1529. december 29-én.

Nos Joannes dei gracia Rex Hungarie Dalmacie Croacie etc. Memorie commendamus tenore presencium significantes quibus expedit vniuersis, (Quod) nos considerantes fidelia seruicia fidelis nostri Egregy Petri de Thinkowa castellani castris nostri L w g a s, Que ipse sacre primum huius Regni nostri Hungarie corone, et deinde Maiestati nostre pro locorum et temporum diversitate cum summa fidelitatis constancia exhibuit et impendit vniuersa bona et quelibet Jura possessionaria nobilis quondam Job de M a c h k a s in districtu Seweriansi habita, que eciam alioquin dictum petrum optimo Jure concernere dicuntur, sed per mortem et defectum seminis ipsius condam Job, ad sacram dicti Regni nostri coronam, consequenterque collacionem nostram iuxta antiquam et approbatam ejusdem Regni nostri consuetudinem atque legem

rite et legitime deuoluta esse perhibentur et redacta, simulcum omni Jure nostro, si quod in eisdem qualitercumque haberemus, aut nostram ex quibuscumque causis, v̄ys, modis et rationibus concerneret Maiestatem, ac pariter cum cunctis suis vtilitatibus et pertinencijs quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, fenetis, silvis nemoribus, montibus vallibus vineis vinearumque promontoriis, aquis, fluuis, piscinis, aquarumque decursibus, molendinis, et eorundem locis, Generaliter vero quarumlibet vtilitatum et pertinenciarum suarum integritatibus Quouis nominis vocabulo vocitatis sub suis veris metis et antiquis existentibus, premissis sic vt prefertur stantibus et se habentibus memorato Petro de Thinkowa, ipsiusque heredibus et posteritatibus vniuersis dedimus donauimus et (contulimus Immo damus) donamus et conferimus Jure perpetuo et irreuocabiliter tenenda possidenda pariter et habenda salvo Jure alieno, harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. Quas in formam nostri priulegy redigi faciemus dum nobis in specie fuerint reportate. Datum Bude in festo beate Thome Episcopi et martiris Anno domini Millesimo Quingentesimo vigesimo Nono Regnorum vero nostrorum Anno (quarto).

R^o Egregy Ludovicj Thomory
Cubiculārj Regie Maiestatis m. p.

(A szöveg alá vörös viaszra nyomott nagy pecsét lehullt.)

(Kivül: Egy későbbi kéz: Jobi Macskási deficientis bona a Rege Johanne primo obtinuit Petrus de Tinkova Castellanus Castris Lugos. — Sed porciones et possessiones non specificantur. Egy újabb kéz, szintén kívül közölvén az oklevél rövid tartalmát, a jószágokról azt írja, hogy ezek már Sigmond király által adományoztattak.)

(Eredetije papíron a Macskási család ltárában 646. szám alatt.)

385.

1531. február 25-án.

Commissio propria domini Regis.

Nos Joannes dei gracia Rex Hungarie Dalmacie Croacie etc. Memorie comendamus tenore presencium significantes Quibus expedit vniversis. Quod Nos debitum, vt decet, habentes respectum, ad preclaram fidem, et fidelium Seruiciorum

gratissima cumulataque merita : fidelium nostrorum Egregiorum : Magistri Benedicti de Beken : personalis presencie nostre locumtenentis : et Emerici Balassa de Gyarmath : ac Mathei kasffono : aulici nostri. Que ipsi Sacre primum huius Regni nostri Hungarie corone : et deinde maiestati nostre pro locorum et temporum varietate : non parcendo personis, ac Rebus ipsorum ; cum summa semper fide : et integerrima animi eorum constancia : exhibuerunt et impenderunt : Totalem portionem possessionariam : domumque et Curiam Nobilitarem : Nobilis petri de Thÿnkowa : in eadem possessione Thÿnkowa : in Comitatu Themesyensi existentes habitas : Simulcum vniuersis pertinencÿs. ad eandem domum. et Curiam suam Nobilitarem pertinentibus : Necnon alia vniuersa et quelibet Bona, ac iura, porcionesque possessionarias eiusdem : tam scilicet auiticas : quam per Nos tandem quomodocunque sibi collatas, omnino in comitatu Themesÿensi existentes et habitas : Que ex eo quod idem petrus Thÿnkowaÿ : Superioribus diebus : Nobilem condam Gasparem Bezereÿ, cum ille ex preconcepta indignacione vxorem suam propriam persequeretur : illamque vsque ad domum ipsius petri Thÿnkowaÿ, insequutus fuisset. Idem petrus Thÿnkowaÿ : postea casu quodam interemisse dicitur, ad Sacram dicti Regni nostri Hungarie coronam, consequenterque collacionem nostram Regiam : Juxta antiquam et approbatam eiusdem Regni nostri consuetudinem, atque legem. Rite et legittime deuoluta esse perhibentur et redacte : Simulcum cunctis eorundem vtilitatibus et pertinencÿs quibuslibet, ad eandem de iure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus : Terris scilicet Arabilibus cultis et (incultis, agris) pratis pascuis, campis, fenetis Siluis Nemoribus Montibus, vallibus vineis, vinearumque promontorÿs. Aquis, fluuÿs, piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus. Molendinis : et eorundem locis, Generaliter vero quarumlibet vtililitatem et pertinenciarum suarum integritatibus, quouis nominis vocabulo vocitatis, Sub suis suis veris metis et antiquis existentes, premissis sic, vt prefertur Stantibus et se habentibus. Memoratis, Benedicto Bekenÿ, personalis presencie nostre locumtenenti : et emerico Balassa, ac Mattheo Kasffono, ipsorumque heredibus et posteritatibus vniuersis, in perpetuum dedimus,

donauimus et (contu)limus. Imo damus donamus et conferimus, iure perpetuo et irreuocabiliter, tenendas, possidendas, pariter et habendas. Saluo iure alieno harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Quas in formam privilegij nostri redigi faciemus. Dum nobis in specie reportate fuerint. Datum Waradini. Sabbatho proximo post festum Beati Matthie Apostoli. Anni domini Millesimo Quingentesimo Tricesimo primo, Regnorum vero nostrum predictorum etc. Anno quinto.

(P. H.)

(Eredeti je papiron, a M a c s k á s i l t á r b a n Fasc. 20. Nro 649.)

386.

1532. október 31-én.

Post seruitiorum nostrorum fidelium humillimam atque perpetuam Commendationem, Serenissime princeps et domine domine noster naturalis gratiosissime, litteras Majestatis vestre pro parte et Inpersonis nobilis Joannis Machykassj nobis preceptorie Loquentes et directas, honore quo decuit recepimus, et tandem Egregios Nobiles Petrum et Ladislaum Rakowyczay Juxta mandatum eiusdem Maiestatis vestre ad sedem nostram Iudiciariam admoueri fecimus, ubi ambe partes coram nobis comparendo, Nobiles Joannes Machykasy ut Actor ab una, ac Nobilis Ladislaus Rakowyczay Inpersona fratris sui tanquam legitimus procurator in Causam Attractus, parte ab altera, ut Idem Actor coram nobis aduersus In causam Attractis proposuit eomodo, quomodo quandam terram arabilem Ipse in causam Attractus Vi et potencia mediante, a me vti proprias meas possessiones occupasset, et in usum suum vsurpasset, Que possessiones ab antiquo iure paternali ad me condescendisse fuissent, et eotum, cum Iudice Nobilium In facie terre Inhibere feci, vt terram illam arabilem nequaquam in causam Attractus vellet arare, sed vsque ad aliquod spacium temporis vsque Iudicium, et Justicia prius de hoc negocio ad Judicaretur, esset absque cultura, et arare nollet, Attamen Ipse In causam Attractus cum talibus Iudicis Nobilium Inhibitionibus nihil curando, sed sua propria voluntate, ad terram

meam propriam, profectus est, et aravit, absque mea voluntate, cum Istis negocium perferre non potuisse gracia videndi Exivi, ut deberem videre, qua ratione et causa aravit propriam meam terram, sed non ad aliquod malum causa faciendum, nisi visionis gracia, cum Illic pervenissem, super eandem meam terram non bene sed male gravi vlnere usque ad effusionem mei sanguinis me affecerunt, et vlnerauerunt, quod ab ipsis non meruissem, Quo auditis In causam attractis adversus proposita ipsius actoris in hunc modum respondere curaverit, liber, Inquit, es quid Loqueris, quia nos ad suam terram arare non exiimus, sed solummodo ad terram nostram liberalem venimus super quam terram nos gravi vlnere Idem Actor affecit, et cum omnibus Instrumentis armatorum vt puta galeato capite, hasta, et framea hostiliter cum omnibus congregatis suis Jobagionibus lanceis et gremium ipsorum plena lapidibus, vnde neque sciuissemus timere, tum juxta quendam fontem prandium nostrum habuissemus super eandem terram cum maximo Impetu contra nos Irruendo, et cum suis Jobagionibus nobis ambobus mortem In minendo, Ita, vt vix placuit deo omnipotenti, quod non Interfecerunt, vt cum grauis vlnerebus, vsque ad effusionem nostri sanguinis amarissimam passionem eo tunc per ipsum actorem sustinuimus, In super germano meo Ladislao Rakowyczay cubitum suum cum Jaciendis lapidibus totum contritum erat, Ideo nunc per ipsum actorem mortui sumus, deo aut nutui et voluntate sumus viui et non mortui, Item ubi hoc proponit et dicit, ut nos ipsum actorem vlnerauimus, hoc nos non denegamus, quia quisquid Illis egimus, nos fecimus cum suis armis Iuxta nostram defensionem nostri capitis et Inpropria nostra terra Impignoratitia, Item, cum dicit possessionem suam uti propriam vi et potentia mediante arare et occupare, liber est quid dicit, quia nos litteris predecessorum nostrorum castellanorum et Judicum Nobilium probamus et probauimus, ut possessionem, In qua terra arabilis est, nos habuimus et possedimus, quod negocium ipsorum Idem Attracti coram nobis cum literis predecessorum castellanorum, et cum alijs litteris suis vinculorum et obligaminum mediante, ut terras arabiles, super quas gravis vlneracio et effusio sanguinis contingisset, ad quas terras Idem

Actor in centum florenos se obligauerat usque Infra tempus redempcionis habere et possidere, ad quem Idem actor super se assumens partem et porcionem ipsorum Integram In possessione Braadh vocata, preterea decem terras arabiles In porcione similiter eorundem possessionaria In possessione Zegwzen habita In terris scilicet Oboras et Spÿn appellatis adiacentes, una cum uno Jobagione Wlaykwl nomine cum sex terris suis ad ipsum antea quoque pertinentibus, ac eorundem vniuersis utilitatibus et pertinentÿs usque ad tempus redempcionis eidem domine Anne consorti Petri Rakowyczay tenendas, possidendas pariter et habendas dedisset et contulisset, In quibus terris predictis wlneracio et effusio sanguinis contingit, ad ista predicta Attractorum, Idem Actor respondit, ut grauem wlneracionem et effusionem sangiunis non denegabit, eciam. in personali presencia Majestatis Quod ipse non fecisset, sed quicquid feci, ipse feci, uti super propriam meam terram et possessionem, Nos utrasque partes coram nobis(.)quisitos has minus si Istud negocium possent comprobare, an non Actor suum negocium probare non potuit, sed in causam Attractus, cum litteris predecessorum nostrorum Castellanorum, et literis vinculorum et obligaminum coram nobis mediantibus Illis literis probauit et testificauit, ut Illa terra arabilis super quam effusio et wlneracio sanguinis contingit In florenis I^c fuit Impignorata Infra videlicet, tempus redempcionis, Nos una cum prefatis nobilibus In ipsa sede nostra Judiciaria ita Ad Judicandum commisimus, Quod In causam Attractus, ubi wlneracio et effusio sanguinis contingisset et possessio in centum florenis sibi impignorata fuisset, et vinculum, II^c florenorum per honestorum nobilium Inter ipsas utrasque partes Impositas conuinceretur, quicumque eorum hanc dispositionem disrumperet, comprobarat, et comprobare vellet, Idem ipse predictus, In causam Attractus cum duabus litteris predictis castellanis, et vinculis Istud negocium, quod factum et ordinatum Inter utrasque partes fuerit, coram nobis comprobauit et testificauit, Actor vero nec literis suis mediantibus neque fide dignis testibus potuit comprobare, Nos vero ipsos in causam Attractos, ubi wlneracio et effusio sanguinis se quam (?) terram contigerat, Ad Judicavimus, Quod usque ad tempus Redemp-

cionis Illius terre In dominio et pacifico remaneant post Redempcionem vero Illarum summarum pecuniarum soli teneantur eidem actori remittere, Actorem vero, quod ad terram Impignoraticiam in Curiam Actoris armatis manibus cum suis Jobagionibus contra Ipsos Irruisset In viuo homagió eisdem In causam Attractis convinctum pronunciamus, Actor tandem nos requisitos habuit, wlneracio et effusio sanguinis mei ubi erit, nos diximus, In nihilo foret, quod non debuisses Ad terram alicuius Impignoraticiam armatis manibus adire, sed Jure mediante prius requirere, vel Illis summis pecunÿs prius depositis, et quicquid post has egisses, fecisses vti Juxta tuam propriam Item Illud vinculum, quod vinculum probi et honesti nobiles Inter utrasque partes Inposuerant, et in causam Attractus super eundem Actorem Idem in eadem sede tunc querere a nobis iudicium sibi cupiebat Quodvinculum II^c florenorum Idem Actor Infregisset, de quo negocio nos eotunc legem non fecimus, sed distulimus vt vnus alter, alterutrum In sede nostra alia coram nobis acquirere possit, et valeat, Tandem istis factis et finitis negoeys que per Actorem contra In causam Attractum aliqua turpia atque illicita verba dicta fuisset, que nostram sedem Judiciariam non concernebat, sed solum secundum Jus canonicum, Ideo nos nullum nostrum negocium volumus in hoc Inserere sed ad apostolicam sedem disspere Actor super nostram adJudicacionem, et ipsum in vivo homagio convictum . . . mus, minime est contentus (In) causam vero Attractus super hoc non fuit contentus ut de vinculo II^c florenorum Inter utrasque partes Iudicium non fecissemus, sed dixisset, ut placuisset facere, non fuit contentus, sed neque ipsorum adversariorum tam Actor, quam eciam In causam Attractus per viam appellacionis In personali presencia Majestatis transmittere Optauerunt, quamobrem Serenissime princeps hanc causam In curiam Majestatis vestre videndum Juxta consuetudines nostras simulcum vniuersis proposicionibus et allegacionibus Juxta fidelitatem nostram, qua Majestati vestre tenemur ad tricesimum secundum diem a die datorum, Supplicando eidem, ut quid eadem dignetur Ad Judicari facere, Quod ordo Juris ac Equitatis dictauerit, cui nostra perpetua seruitia fidelia Som . . . Datum ex Karansebes

feria quinta In vigilia omnium Sanctorum. Anno domini Millesimo Quingentesimo Tricesimo Secundo.

Eiusdem vestre Maiestatis fideles familiares.

Franciscus Fyath, Martinus Rakowyczay,
ac Stephanus (Pob) ora Iudices Nobilium
Districtus de Sebes.

(*Kivül*: Serenissimo principi et domino domino Joanni dei gracia Regi Hungarie Dalmacie Croacie etc. domino nostro clementissimo.)

(Eredeti je papiron a tinkovai Macskási család ltárában, XXIV. csomag. 789. szám.)

387.

1534. november 30-án.

Joannes dei gracia Rex Hungarie Dalmacie Croacie etc. fidelibus nostris honorabili Capitulo Ecclesie Orodensis Salutem et gratiam, Noueritis Quod Nobis in hac Ciuitate lypa feliciter agentibus feria secunda videlicet in festo Beati Andree apostoli pro parte et in personis Egregy petri de Thynkowa alias Castellani Castris nostri lwas, ac prudentis et circumspecti Demetry lwka Iudicis eiusdem oppidi nostri lwas et filij eiusdem Martini lwka, per Nobilem Joannem similiter lwka filium ipsius Demetry lwka. Exhibite sunt et producte Coram nobis quedam litere nostre donacionales, Bude in festo Beati Thome episcopi et martiris Anno domini Millesimo Quingentesimo vigesimo nono transacto preteritum Regnorum vero nostrorum Anno quarto, in dupplici papiro patenter confecte Sigilloque nostro ab intra consignate. Quibus mediantibus Nos exigentibus seruicys eorundem Totalem possessionem Heghyerys vocatam in districto (igy) de lwas habitam, tum per Notam infidelitatis Gasparis et ladislai de pakos tum etiam per mortem et defectum seminis eorundem ad collacionem nostram Regiam devolutam simulcum cunctis suis utilitatibus, et pertinencys quibuslibet eisdem petro Thynkowa et demetrio lwka ac Martino similiter lwka filio eiusdem, ipsorumque heredibus et posteritatibus vniuersis Saluo Jure alieno imperpetuum dedisse donasse et contulisse dinoscebatur, Quibus exhibitis declaratum est nobis in personis eorun-

dem in hunc modum quod (quoniam) ipsi tum propter impacacitatem horum temporum in quibus ab . . . orum Jam inde Annis, assidua disturbia in hoc Regno nostro viguerunt, tum vero alias legitimas ob causas vigore (aliarum) literarum nostrarum donacionalium debito tempore infra scilicet reuolucionem vnus Anni a die datarum ipsarum literarum nostrarum donacionalium computando quem(ad modum) predicti Regni nostri . . . . . approbataque consuetudo . . . . . isset . . . . . in dominium predictae possessionis H e g h y e r y s introducere nequissent Ideoque timerent huiusmodi literarum nostrarum donacionalium vigorem expilasse (?) Supplicatum itaque extitit Majestati nostre pro parte Annotatorum exponendum ut nos prescriptas litteras donacionales non obstante eo quod annualis sublacio datarum eiusdem iam preterisset vigorosas et efficaces relinquere dignaremur, vnde nos considerantes presentis temporis statum, et condicionem in disturbio positum esse, et Racione predeklarata et exsuperhabundanti nostre gratie dono, et Regie potestatis plenitudine, qua Jurium fidelium nostrorum huiusmodi defectus solemus reformare, dictas literas nostras donacionales in vigore relinquimus, decernimusque ac reddimus et pronunciamus reput . . . . que debere volumus vigorosas, prescriptamque possessionem H e g h y e r y s eisdem et heredibus ipsorum vniuersis vigore presencium denuo damus, donamus et conferimus decernendo per presentes, quod idem exponentes se in domynium dicte Totalis possessionis H e g h y e r y s per nostrum et vestrum homines tam dictarum donacionalium, quam eciam presencium literarum nostrarum vigóribus per totum hunc Annum presentem legitime introduci facere valeant, atque possint, Fidelitati igitur vestre harum serie mandamus firmiter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Nobiles Mathias Zthanissa de Kys Themes, aut Nicolaus, vel Georgius Wayda de Iwgas, sew Joannes Cherbÿche alÿs absentibus homq noster ad facies Totalis possessionis H e g h y e r y s vicinis et commetaneis eiusdem vniuersis inibi legitime conuocatis et presentibus Accedendo introducat prefatos exponentes In domynium eiusdem possessionis Statuatque eandem eisdem ipsorumque heredibus et posteritatibus uniuersis, simulcum cunctis suis utilitati-

bus et pertinencijs quibuslibet premisse nostre donacionis titulo ipsis incumbente perpetuo possidendam si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint euocet eisdem contra annotatos exponentes ad quintum decimum diem, a die huiusmodi evocacionis exhinc fiende computando in Curiam nostram Regiam, nostram scilicet personalem in presenciam, Racionem contradiccionis eiusdem reddituros Et posthec huiusmodi introduccionis et Statucionis seriem cum contradictorum et Evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui premisse statucioni intererunt nominibus, terminoque assignato, ut fuerit expedienda dicte nostre personale (igy) presencie suomodo rescribatis. Datum in predicta Ciuitate nostra Lyppa in Festo predicto Anno domini Millesimo Quingentesimo Tricesimo quarto.

(Az aradi káptalan 1535. évi átiratából. Lásd 389. sz. a.)

388.

1534. december 4-én.

Nos Joannes Floka. Mathias Sýwko, gabriel de gerliste franciscus fíyat. Nicolaus Vayvoda de L w g a s, franciscus Vlody, Martinus do(cz.) ladislaus, sandor, damus pro memoria vniuersis presentibus et futuris presentes inpecturis. Quomodo venientes nostri in presenciam Egregius, petrus rakovýchya cum fratribus suis Martino et ladislao ab vna, ab altera partibus Nobilis, georgius vrabia, et coram Nobis talem fassionem et concordiam fecerunt pari et vnanimi voluntate, et consensu Nemine cogente eos sed sua propria voluntate et consensu, fide honore et humanitate, eorum Mediantibus stricta, eorum inter se Manu coram Nobis et fide et sub illo vinculo honoris et fidei, eorum, alter alteri tales faciendo promissiones Quod quoad ipsas vita superesset, Nulla inter eos fieret Nequicia, alter alterum excluderet ex castro b o k c h a, vel alter, alterum, ex dominio alienaret. Sed vsque, vt p . . . . est, superesset, vita. vtriusque p . . . . is, et in (aduersis) et prosperis rebus, eorum quantum hoc negocium, ca . . . . ex omni parte attingeret vni esse volunt, fieri, et Si quis eorum, hoc tenere Nolle aut non curaret, extunc illa pars, in fidefragio, et abs-

que honore ubique locorum Nulla occasione posita habeatur. In cuius rei Memoriam has literas Nostras vnas alteri alteros similiter alteri parti, Juris eorum et ad robor, duximus dandas, et concedendas vigore et testimonio Mediante, Datum ex Liipa feria sexta ante festum beati Nicolai episcopi anno domini Millesimo quingentesimo trecesimo quarto.

(Eredetije papiron a tinkovai Macskási család ltárában, XXIV. csomag, 794 szám. Szöveg alatt 8 apró pecsét, vagy annak nyoma. Penészfoltos, elmállott íromány.)

389.

1535. januar 13-án.

Capitulum ecclesie Orodiensis Omnibus Christifidelibus presentibus pariter et futuris presencium Noticiam habituris, Salutem in vera salutis largitore, ad vniuersorum Noticiam harum serie volumus peruenire Quod nos literas Serenissimi principis et domini, domini Joannis dei gracia Hungarie, Dalmacie, Croacie etc. Regis, domini nostri graciousissimi Introductorias et statutorias pro parte Egregy petri de Thynkowa alias Castellani Castri Lwgas¹⁾ ac Circumspectorum et prudentum ac Nobilium Demetry lwka Judicis eiusdem oppidi lwgas, et Martini lwka, necnon Johannis similiter lwka filiorum eiusdem demetry lwka confectas et emanatas Nobisque preceptorie loquentes et directas summacum Reuerencia recepimus in hec verba. (Lásd János Király 1534. évi levelét, 387. sz. a.) Vnde Nos Mandatis pref(ati) domini Regis semper et in omnibus obedire volentes, vt tenemur vnacum Nobili Nicolao wayda de lwgas homine eiusdem domini Regis in dictis literis eiusdem inter alios nominatim conscriptos specificato, Nostrum hominem videlicet honorabilem Magistrum dionisium de Hrazthowycza socium et concanonicum nostrum ad premissa suomodo fideliter exequenda nostro pro testimonio fidedignum transmiseramus, Qui tandem ad nos exinde reuersi nobis concorditer retulerunt, Quod ipsi Feria tertia in festo Beati Thome episcopi et martiris proxime transacto, ac alys diebus ad id aptis et sufficientibus ad Facies totalis possessionis H e g h y e r y s

¹⁾ Tinkovai Péter 1529-ben volt lugasi castellanus.

in districtu de lvgas existentis habite vicinis et commetaneis eiusdem vniuersis, et Signanter Nobilibus petro gala de H a r a m a d ý a, Stephano similiter gala de eadem H a r a m a d ý a, Mathia Zthanyssa de Kÿs Themes, Gregorio literato de l y p a Marco Horwath de eadem lyppa, Mathia lwcachi de predicta lyppa in ipsorum nominibus et personis ac alÿs quampluribus inibi legittime conuocatis et presentibus accedendo Ibique Idem homine prefati domini Regis (dictoque) nostro testimonio presente introduxisset prefatum exponentem In dominyum eiusdem possessionis H e g h y e r ý s Statuissetque et commisisset eandem eidem ipsorumque heredibus et posteritatibus uniuersis, Simulcum Cunctis suis vtilitatibus et pertinencyis quibuslibet premisse donacionis titulo ipsis incumbente, perpetuo possidendam In Facieque eiusdem ac Tandem nostri in presencia legitimis diebus et horis congruis Juxta Regni consuetudinem commorando, Nullo penitus contradictore apparente. In Cuius rei Memoriam firmitatemque perpetuam literas nostras priuilegiales pendentis et autentici Sigilli nostri munimine roboratas eisdem Duximus concedendas. Datum vacante officio lectoratus per Manus Magistri Andree de M(onozlo) fratris et concanonici nostri. Sedecimo die diei huiusmodi Introducionis et Statucionis premissarum, Anno domini Millesimo Quingentesimo Tricesimo quinto, presentibus Ibidem honorabilibus dominis Blasio de Zabooch Cantore, paulo de Ezcek Custode, predicto Andrea de Monozlo, Memorato dionisio de Hrazthowycza, Ladislao de Kenderes, Gregorio de Fwthagh, Ceterisque dominis et fratribus nostris Inprefata dei Ecclesia Regi sempiterno Jugiter Famulatibus et deuote.

(Eredetije penészfoltos hártján Sólyom Fekete Ferencz ur gyűjteményében Déván. A függő pecsét elveszett.)

390.

1535. september 22-én.

Nos Joannes dei gracia Rex Hungarie, Dalmacie, Croacie etc. memorie commendamus tenore presencium significantes Quibus expedit uniuersis. Quod nos cum ad humilime sup-

plicacionis instanciam. Nonnullorum fidelium nostrorum, per eos pro parte nobilium Joannis Georgy et petri peyka de Karansebes, Maiestati nostre factum, tum vero attentis et consideratis fidelitate et fidelibus servicys dictorum Joannis et Georgy, ac petri. Que ydem sacre primum huius Regni nostri Hungarie corone, et deinde Maiestati nostre pro locorum et temporum diuersitate, Juxta possibilitatis eorundem exigenciam, exhibuerunt, et impenderunt totalia predia ipsorum Gerlysthe, Karassowcz, chwdanowycza, Kethewzthwztha, Bwdinach, Hewes Izwar, felsew et also Zythyn, Jamsorowyth, et Marowyth, vocata in districtu de crasso, existencia, in quorum pacifico dominio predecessores eorundem a multis iam temporibus pers titissent seque ipsos persistere asserunt eciam de presenti, sed litere et literalia Instrumenta serenissimi principis, condam domini Lodo uici Regis predecessoris nostri, felicis reminiscencie, factum huiusmodi Bonorum tangencia et concernencia, ab eisdem per hec disturbiorum tempora, deperdite, et alienata esse dicuntur, simul cum omni Jure nostro Regio, si quod in eisdem predys, eciam alias qualitercumque haberemus, aut nostram ex quibuscunque causis, vys, modis, rationibus, concernerent Maiestatem, ac pariter cum cunctis eorundem vtillitatibus, et pertinencyis quibuslibet, terris scilicet arabilibus, cultis et incultis agris, pratis, siluis, nemoribus, montibus, alpibus, vallibus, vineis, vinearumque promontorys, aquis, fluuys, piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus, molendinis et eorundem Locis, Generaliter vero quarumlibet vtillitatum et pertinenciarum suarum, Integritatibus Quouis nominis vocabulo vocitatis sub suis versis metis et antiqvis existentibus premissis sic vt prefertur stantibus et se habentibus, memoratis Joanni ac Georgio et petro peyka, ipsorumque heredibus et posteritatibus vniuersis, noue nostre donacionis titulo dedimus, donauimus, et et contulimus, Immo damus, donamus et conferimus. Jure perpetuo et Irreuocabiliter tenenda possidenda, pariter et habenda saluo Jure alieno, harum nostrarum vigore, et testimonio Literarum mediante. Quas in formam nostri priuilegy redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportate. Datum Waradini secundo die festi Beati Mathei apostoli. Anno domini

Millesimo Quingentesimo tricesimoquinto Regnorum vero nostrorum nono.

(Lásd János király 1536. október 10-én kelt levelét 393. sz. a.)

391.

1536. február 4-én.

Commissio propria domini Regis.

Joannes dei gracia Rex Hungarie Dalmaecie Croacie etc. Fidelibus nostris Egregy's, Michaeli Somlyay Bano necnon Castellanis ciuitatis nostri Sebesiensis, Salutem et gratiam. Expositum est nobis in personis fidelium nostrorum Egregiorum Nicolai de Gerlysthye, et Andree de Bezere, Qualiter ipsi prudentes et circumspectos Judicem et Juratos ciues, ac alios vniuersos inhabitatores Ciuitatis nostre Lwgas racione occupationis quarundam Terrarum ad possessionem Gowosgya vocatam in districtu de Sebes habitam pertinencium coram vobis iuri conuenire et ex parte eorundem iudicium et iusticiam per vos eisdem administrari facere vellent Lege Regni nostri requirente. Cum autem is qui iudicium petit, Rem plane instane que nulli vnquam neganda est postulare videatnr. Fidelitati igitur vestre harum serie Mandamus firmissime Quatinus acceptis presentibus in prima statim sede vestra Iudicaria primitus post harum exhibicionem celebranda vocatis coram vobis partibus predictis aut earundem legitimis procuratoribus, auditisque ambarum parcium propositcionibus allegacionibusque et responsis admissis eciam Testibus quibusuis ac alys probabilibus documentis partes inter predictas iuxta allegaciones ipsarum parcium semota qualibet occasione secundum deum et eius iusticiam verum et rectum iudicium et iusticiam facere et administrare modis omnibus debeatis, et teneamini. Nec secus vlla racione facere presummatis presentibus perlectis exhibenti restitutis. Datum in Ciuitate nostra Themesiensi Secundo die festi beati Blasy martiris Anno domini Milesimo Quingentesimo Tricesimo Sexto.

(Eredetije papiron Ngs. Sombory Lajos ur levéltárában Magyar-Nagy-Somborban. Szöveg alatt nagy peesét.)

392.

1536. september 30-án.

Nos Joannes dei gracia Rex Hungarie Dalmacie Croacie etc. Memorie commendamus tenore presencium significantes quibus expedit vniuersis. Quod quia fidelis noster Magnus Valentinus Thewrewk de Ennÿng, in sinum clemencie nostre redÿt, vitaque sua durante nobis fideliter, ac constanter seruire promisit. Ideo nos quoque gracia, ac liberalitate nostra Regia ipsum prosequi cupientes, vt eo fervencius decetero nobis studeat famulari. Totale castrum nostrum Hwnya d nominatum in districtu de Haczak situm et habitum, simulcum castellis, ac oppidis, Haczak, Monosthor, et Morsina nominatis, alÿsque oppidis, villis, possessionibus, predÿs, porcionibusque, et Juribus possessionarÿs, tam in dicto Hwnyadensi, vbiuis, et in quibuscunque comitatibus dicti Regni nostri, et parcium Transyluanarum adiacentibus, et quocunque nomine nuncupatis, ad predictum castrum, ac ipsa castella, de iure, et ab antiquo spectantibus: pertinereque debentibus, ac pariter cum cunctis suis vtilitatibus, et pertinencÿs quibuslibet Terris scilicet arabilibus, cultis, et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, fenetis, siluis, Nemoribus, Montibus, vallibus, vineis, vinearumque promonthorÿs, Aquis, fluuÿs, Tributis, vadis, piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus, Molendinis, et eorundem locis, generaliter vero quarumlibet vtilitatum, et pertinenciarum suarum integritatibus quouis nominis vocabulo vocitatis, sub suis veris, et antiquis metis existentibus, Memorato valentino Thewrewk, suisque hereditibus, et posteritatibus vniuersis dedimus, donauimus, et contulimus, Immo damus, donamus, et conferimus iure perpetuo, et irreuocabiliter tenendum, possidendum, pariter et habendum, saluo Jure alieno, harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. Quas nos in formam nostri priuilegÿ redigefaciemus, dum Nobis in specie fuerint reportate, Datum Waradini Secundo die festi Beati Michaelis Archangeli. Anno domini Millesimo Quingentesimo Tricesimo sexto Regnorum vero nostrorum decimo.

Joannes Rex Manu propria.

(Eredetije papiron a gróf Keglevich család levéltárában. I. Tok I. csomag, 19. sz. Szöveg alatt a kir. pecsét.)

393.

1536. október 10-én.

Nos Joannes dei gracia Rex Hungarie Dalmacie Croacie etc. damus pro memoria, Quod cum ob contradictoriam Inhibicionem statucionis totalium prediorum Gerlysthe, Karassocz, chwdanowycza, Kethezwthezka, Bwdynach, hewes Izwar, felsew et also Sythyn, Jamsorowyth, Maronyth vocata, omnino In districtu de crasso existencia, fideles nostros Joannem Georgium et Petrum Peyka, de Karansebes, noue nostre donacionis titulo concernencia ydem Joannes, Georgius et Petrus Peyka, legitime euocacionis modum obseruando Nobiles Nicolaum Paulum et franciscum Bokosnycza de eadem Karansebes ac Sebastianum chomay de Lypa, Stephanum Nyakazo, et Gabrielem Gerlysthyey, de dicta Karansebes contra se ipsos ad tricesimum secundum diem festy beati dionisy et sociorum eius in anno proxime transacto preteriti (nostram) personalem in presenciam traxissent in causam, a quo quidem: tricesimo secundo die causa parcium prescripta partes inter easdem, seriebus literarum nostrarum prorogatoriarum ventillando presentem feriam secundam proximam, post festum diui francisci confessoris nunc transactum, dilatiue attigisset. Quo quidem termino Instante nobisque vnacum nonnullis dominis prelati, Baronibus, Magistroque prothonotario, ceterisque Regni nostri nobilibus, sedis vtputa nostre Judiciarie assessoribus hic Waradini in eadem sede nostra Judiciaria, pro tribunali sedentibus Benedictus literatus de Nagheech, pro prefatis Joanne Georgio et Petro Peyka. Eandem nostram personalem veniens in presenciam, presente Ibidem, et modo simili personaliter adherente, Gregorio Anyos de Bed, qui pro prefato Nicolao Bokosnicza, cum procuratorys literis nostris, coram nostra personali presensia astabat, prefati vero Paulus, franciscus Bokosnycha, Sebastianus chomay, Stephanus Nyakazo, et Gabriel Gerlysthyey, in causam attracti, per annotatum Benedictum Literatum de Nagheech, legitimum procuratorem

dictorum actorum congruis diebus prescripti termini, coram eadem nostra personali presencia legittime expectati. Eiusdem in presenciam non venerunt, neque miserunt, se ipsos mediantibus alys literis nostris Judicialibus exinde confectis, In iudicijs convinci et aggravari permittendo, dehinc volens Idem procurator, dictorum actorum pretaeta predia eisdem actoribus premissa noue nostre donacionis titulo pertinere debere declarare, quasdam literas nostras donacionales, in pergameno patenter confectas, secretoque sigillo nostro ab intra in inferiori margine Impressiue consignatas, dicte nostre personali presencie exhibuit et presentauit, hunc tenorem continentis. (Lásd János Király 1535. évi levelét 390. sz. a.) Quibus exhibitis et presentatis prefatus procurator dictorum actorum rationem contradictorie inhibicionis assignari postulauit per prefatum Nicolaum Bokosnycza in causam attractum prenotatum. Quo audito prefatus Gregorius Anyos legitimus procurator eiusdem in causam attracti in persona eiusdem respondit tali modo Quod tempore premissa statucionis predictorum prediorum eisdem actorum, modo premissa facte, in persona prefati Nicolai Bokosnycza, in causam attracti pro eo facta fuisset contradiccio, Quia alias prescripta predia, Gerlysthye, Zwthezka, et crassowcz vocata nobilis condam Joannis Bokosnycza Genitoris dicti Nicolai actoris preuissent, ac per eum, et Joannem fratrem eiusdem carnalem a serenissimo principe condam domino Lodovico predecessore nostro, Grate recordacionis pro fidelibus seruicys ejusdem, cum alys nonnullis predys, per mortem et defectum seminis Egregy condam Gregory Nagh, de Kysyth, cum omni et totali Jure suo Regio, si quod ipse condam dominus Ludouicus Rex in eisdem predys habuisset, aut eiusdem ex quibuscunque causis, vys, modis et rationibus concernisset Maiestatem Impetrata extitissent, ac se in dominium eorundem Introduci ac sibi ipsi statui fecissent, et vigore huiusmodi statucionis, defuncto prefato condam Johanne fratre suo carnali, realem eciam possessionem dictorum trium prediorum consequutus fuisset, Nobilem petrum peyka Genitorem prefatorum actorum certis de causis, penes se adoptasset et participem prescriptorum prediorum effecisset, eademque cum eodem equaliter possedisset, pefa-

tique actores eadem predia absque scitu eiusdem in causam attracti a maiestate nostra tamen modis prescriptis impetrasent et optinuissent, sicque eundem in causam attractum de predictis predys exclusissent et sibi ipsis, minus iuste et indebite appropriassent. Quo percepto ipse tandem in causam attractus ad dictum capitulum Ecclesie Orodiensis recurrendo premissa statucioni contradixisset et superinde certe eciam litere puta donacionales, statutorie, et adopcionales forent confecte, et emanante, quas non ad presens, sed in termino vltiori per nos eidem dando, coram dicta nostra personali presencia producere presto esset et paratus, et quia absque debita reuisione et Inuestigacione pretactarum literarum causa parcium in prescripta partes inter easdem ad presens congruens iudicium facere non poteramus, pro eo nos hys perceptis prefatis actoribus, Ex parte prenominatorum pauli francisci Bokosnycza, Sebestiani chomay, Stephani Nyakazo et Gabrielis Gerlysthyey in causam attractis per alias literas nostras adiudicatorias superinde confectas, aliud Iudicium et Justiciam faciendo, Judicantes comisimus eo modo, vt prelibatus Nicolaus Bokosnycza in causam attractus, vel procurator suus legitimus prescriptas literas puta donacionales, statutorias et adopcionales, Quas videlicet super facto dictorum prediorum, confectas et emannatas fore (refer)ebat secundo die festi Beati Martini Episcopi confessoris (prox)ime venturi absque vltioris prorogacionis confidencia coram dic(ta nostra) personali presencia producere et exhibere debeat et teneatur, contra actorem prenotatum, vt eisdem visis et Intellectis Iudicium et Justiciam facere valeamus inter partes in premissis, dictante Juris equitate, Datum Waradini secundo die termini prenotati Anno domini Millesimo Quingentesimo tricesimo sexto.

(Kivül: Super exhibendis literis Intrascriptis absque vltioris prorogacionis confidencia.

Pro nobili Nicolao Bokosnycza contra Nobiles Joannem Georgium et petrum peyka, ad terminum intrascriptum. Prorogatoria. Lecta per me magistrum Georgium Posa prothonotarium personalis presencie Regie Maiestatis.)

(A szöveg alatt nagy vörös pecsétföredék.)

(Eredetije papiron a Macskási cs. Itárában 650. szám.)

394.

1537. június 7-én.

Nos Joannes Floka de felse Byzere, Joannes Olah de Wlpar Vice Bani, Franciscus Fyath de Ermenes, Martinus Rakowiczay Castellani pertinencium Sebes, damus pro memoria, Quomodo die quodam certo legis nostre Administracionis, dum Assessoribus nostris Tribunali consedissemus eotum extunc Dorothea Relicta Georgy Thornyaÿ, ab vna, partibus vero ex altera Joannes Matthnaky personaliter comparuerunt, Que quidem honesta domina Dorothea spontanea voluntate viu-uocis In hunc modum verba protullit Quod ob quoddam facinus Michaelis Ban, Petrum Matthnaky Juridice, Georgius Thornay, maritus quondam suus, Executus fuisset, deuictusque florenis centum extitisset pro quo villam vnam suam Pokol nomine Impignorasset, nunc autem post obitum Ipsius mariti mei meam partem que ex his me concernit videlicet terciam, Eidem Joanni Matthnaky Totaliter Relaxo, nequis deinceps successu Temporum ex meis pertinencÿs, eum, aut suos heredes vel posteritates, hac exparte Impetere valeret, Sed In hac tercia parte . . . . . et modis omnibus absoluendum reddo, Imo totam Nobis . . . uavit, reddidit et relaxauit, In filios (filiorum) harum serie literarum. In cuius memoriam firmitatemque perpetuam has literas nostras sigillis nostris obsignatas dedimus dandasque duximus et concedendas, Datum in Karansebes feria quinta In octauis Sacratissimi corporis christi Anno domini Millesimo Quingentesimo Tricesimo septimo.

(Eredetije papiron a tinkovai Macskási család ltárában (?) csomag, 882. szám. Szöveg alatt négy apró pecsét zöld viaszban.)

395.

1538. márczins 1-én.

Nos Johannes Dei gracia Rex Hungarie Dalmacie Croacie etc. Memorie commendamus tenore presencium significantes quibus expedit vniuersis. Quod fidelis noster Egregius Joannes gywryczka, de karansebes, Nostram personalem veniens in presenciam, Exhibuit Nobis et presentauit quasdam literas Conuentus Ecclesie Sancti Saluatoris de Kapor-

n a k in pergameno patenter confectas, sigilloque suo quo vtitur in pendenti communitas, quibus mediantibus, ipse Joannes gywryczka, cum Laurencio Palathycz de Illadya, fratre suo germano, certam fassionem sew contractum, in alterutrum, eorumque heredes et posteritates vniuersos quem primum eorum ab hac luce deo ita volente, sine heredum solacio decedere contingeret, deuoluendis, sub certis condicionibus, inferius in tenore earundem literarum contentis fecisse dinoscabantur, tenoris infrascripti. Supplicans nobis humiliter, idem Joannes Gywryczka, vt easdem literas, ratas, gratas et acceptas habentes literisque Nostris priuilegialibus de verbo ad verbum sine diminucione et augmento aliquali inseri et inscribifacientes premissae fassioni, alysqe omnibus et singulis inferius in tenore prescriptarum literarum contentis, Nostrum Regium consensum prebere dignaremur Beniolum pariter et assensum, quarum quidem literarum tenor talis est. Nos Conuentus Ecclesie Sancti Saluatoris de K a p o r n a k : Salutem in salutis largitore, ad vniuersorum noticiam harum serie volumus peruenire. Quod Egregius Joannes Gywryczka de K a r a n s e b e s ¹⁾ ab vna, onera et quelibet grauamina, Georgy filj, et generose Barbare puelle filie suorum super se assumendo et leuando. Item Egregius Laurencius Palathycz de Illadya partibus ab altera coram Nobis personaliter constituti, sponte et libere sunt confessi et retulerunt in hunc modum. Quomodo ipsi matura inprimis intra se deliberacione prehabita, sanoque consilio inter ipsos prehabito, amore fraternali inducti, Talem inter se in ipsorum Bonis et Rebus ac Juribus possessionarys eorundem vbique habitis de facto acquisitis aut in futurum acquirendis et habendis omnibus, talem celebrassent dispositionem et fecissent contractum im eum futuris temporibus duraturam. Quod si nutu diuino aliquem eorundem quod deus auertat, absque liberis et heredum solacio ab hac decedere luce contingeret, ²⁾ vt pote si ipsum Joannem Gywryczka et liberos suos prescriptos premori acciderit, extunc vniuersa et singula Bona et Res eiusdem iam de facto habita

¹⁾ A kapornaki convent 1537. évi levelében ; de K a r o m s e b e s. Ugyan ebben a Gyuricska név folytonosan Gywrychka-nak iratik.

²⁾ A kapornaki convent 1537 évi levelében : contingerit.

aquisita ac habitura et in futurum acquirenda: Aurea, argentea, Gemmata Sericea pecunie aliaque quelibet Bona, Resque vniuerse Jura ve possessionaria vbiuis et in quibuscunque Comitatus, intra ambitum huius Regni Hungarie existencia habita cum omnibus earundem vtilitatibus et pertinencijs quibuslibet, quoquomodo ad easdem spectantibus et pertinere debentibus, quocunque nomine censeantur prefato Laurencio Palathycz, heredibusque eiusdem vtriusque sexus vniuersis effective remanere deriuari et condescendere deberent et tenerentur. Et conuerso prefatus Laurencius Palathycz, personali sua astancia, vt premissum est coram Nobis personaliter constitutus sponte et libere est confessus eo modo, Quod prefatus Egregius Joannes Gywryczka et alioqui in diuersis suis necessitatibus presidys gratuitis, Rebus fatigys et laboribus suis hactenus nusquam parcendo, ipsi Laurencio palathycz subuenisset et complacuisset, Et in paratis tantum pecunys eciam plus quam Mille florenos hungaricales ad varia facta et necessitates, ab ipso Joanne Gywryczka fratre suo carnali, assumpsisset et leuasset, perampliusque speraret indubie amplioribus fauoribus sibi adesse, et Beneficys fraternalibus subsidysque occurrere et affore. Ideo et ipse Laurencius palathycz, tum propter tantorum, prefati Joannis Gywryczka Bonorum et subsidiorum recompensam, tum ob fraternalis amoris dilectionem, cum ipso Joanne Gywryczka perpetue fraternitatis vinculo, et nexu vniuisset, et confederasset, Immo vniuit et confederauit coram Nobis talimodo. Quod si prefatum Laurencium palathycz sic vt prefertur sine semine prolis se decedere contingerit, extunc Totales suas possessionarias porciones in possessione Chyglova, et in pertinencijs Illadya vocatis, in comitatu Zewreniensis: Ac alia vniuersa Bona, Res eciam Mobiles et immobiles, et quelibet Jura possessionaria, intra ambitum huius Regni Hungarie, vbiuis et in quibuscunque Comitatus habita existencia, per mortem parentum suorum ad eum reducta et deuoluta, Nec non seruicys acquisita iam de facto pre manibus habenda, et in futurum habitura, cum omnibus earundem vtilitatibus et pertinencijs quibuslibet, quoquomodo ad easdem spectantibus et pertinere debentibus: Memorato Joanni Gywryczka, fratri suo carnali, et per eum Georgio filio,

et generose puelle Barbare filie eiusdem, heredibusque ipso-
rum vtriusque sexus vniuersis, Jure perpetuo et irreuocabiliter
tenenda possidenda pariter et habenda, remanere deriuari
atque condescendi, cum omni plenitudine Juris et dominij effec-
tive deberent et tenerentur eo facto, Tali quidem vinculo me-
diante. Quod si quis temporum in Eventu ipsum Joannem
Gywryczka, racione premissorum Bonorum vniuersorum et
porcionum possessionariarum dicti Laurency palathycz infes-
tare vel inquietare, intra vel extra Judicium niteretur, ex tunc
prescriptam summam pecunie, florenos videlicet Mille ante
litis ingressum deponere debeat et teneatur, ad que premissa,
et queuis premissorum singula personalibus eorum astancys se
parcium vtraque sponte obligauerunt coram Nobis. In cuius
rei memoriam firmitatemque perpetuam, presentes literas
nostras priuilegiales pendentis et Autentici sigilli nostri mu-
nimine roboratas, vtrisque partibus duximus concedendas. Da-
tum feria tertia proxima post festum pasce. Anno domini
Millesimo Quingentesimo Tricesimo octauo. ¹⁾ Nos igitur hu-
millima supplicatione annotati Joannis Gywryczka per eum
nostre modo, quo supra porrecta Maiestati Regia benignitate
exaudita et clementer admissa, prescriptas literas, prefati
Conuentus Ecclesie Sancti saluatoris, non abrasas, non can-
cellatas, nec in aliqua sui parte suspectas, presentibusque lite-
ris nostris priuilegialibus verbotenus sine diminucione et aug-
mento aliquali insertas, quoad omnes earum continencias,
clausulasque et articulos, eatenus quatenus eedem rite et legit-
time existunt emanate, viribusque earum veritas suffragatur,
Ratas gratas et acceptas habendo, premisse fassioni, alysqe
omnibus et singulis superius in tenore earundem literarum
expressatis, Nostrum Regium consensum prebuimus, Immo
prebemus Benivolum pariter et assensum. Nihilominusque
attentis et consideratis fidelitate fideliumque seruiciorum gra-
tuitis meritis, eiusdem Joannis Gywryczka, que ipse Maiestati
nostre pro locorum et temporum varietate fideliter exhibuit
et impendit, Totum et omne Jus nostrum Regium si quid in

¹⁾ Az eredeti kiváltságlevél 1537. évben kelt, és ezért ott a napi kelet
is april 3-ára teendő, nem april 23-ára.

dictis Bonis et Juribus possessionarijs dicti Laurency palathycz, porcioneque possessionaria, in prefata possessione Chyglowa existente, et in pertinencijs Illadya vocatis, in dicto Comitatu Zewreniensi existentibus, qualiter cunque haberemus aut eedem nostram ex quibuscunque causis vjs modis et rationibus concerneret Maiestatem, Ac pariter cum cunctis suis vtilitatibus et pertinencijs quibuslibet, ad Easdem de Jure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus, Memorato Joanni Gywryczka, suisque heredibus et posteritatibus vniuersis, dedimus donauimus et contulimus, Immo damus donamus et conferimus, Jure perpetuo et irrevocabiliter tenendum, possidendum pariter et habendum : saluo Jure alieno. Harum nostrarum quibus secretum Sigillum nostrum est appensum, vigore et testimonio literarum mediante: Datum Waradini feria sexta proxima post festum Beati Mathie Apostoli. Anno domini Millesimo Quingentesimo Tricesimo octauo. Regnorum vero nostrarum duodecimo.

R^o venerabilis Joannis de Ezeek
episcopi Agriensis ac Secretary Regie maiestatis.

(Kivül: Későbbi irás: Confirmatio Joannis Regis super contractu Joannis Gjvritska et Laurency Palatiz Ratione universorum suorum Bonorum in alterutrum condescensium.)

(Eredetiből hártján, a bud. kam. Itárában, N. R. A. 947 csom. 6. szám. A sodrozott vörös-fehér-zöld selyemről csüngött pecsétnek csak még töredéke maradt fenn.)

(A kapornaki convent kiváltságlevele, melyet fent János király szóról szóra áttír, — mint az eredetiből meggyőződtem — nem 1538, hanem 1537 évben adatott ki. Egy pár betű eltéréseket kivéve, különben az átirattal megegyezik. Az eredetiről zöld selymen csüngő pecsét már szintén leszakadt. Az oklevél található a bud: kam. Itárában szintén N. R. A. 947. csom. 5. szám a.)

396.

1542. május 16-án.

Isabella dei gracia Regina Hungarie Dalmacie Croacie etc. fidelibus nostris capitulo ecclesie orodiensis Salutem et graciam, Dicitur nobis in personis nobilium Andree et petri Bosoran de Luga s, Qualiter ipsi in dominium illarum terrarum In territorio ciuitatis nostre Lugas, in valle Drago

meresth vocate et circumcirca existencium et habitarum, ex Juridica permissione Judicis et Juratorum Ciuium dicte ciuitatis nostre Lugas, per nobiles Matheum Radowan, Joannem Martynycza, Joannem Hanchwl et alterum Joannem Agosthon In dicta ciuitate Lugasiensi commorantes, cum alijs nonnullis ad hoc deputatis, nouiter reambulatarum, per nostrum et vestrum homines legitime vellent introire, Super quo fidelitati vestre harum serie mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Mathias chykman de Zlathyna siue franciscus Gulya de Krywna, aut Stephanus Gala de Hamaradya vel Sebastianus Belos neue Lucas Herrudy de Lugas alys absentibus homo noster ad facies predictarum terrarum in territorio dicte ciuitatis nostre existencium et habitarum, vicinis et commetaneis earundem in ibi legitime conuocatis introducat prefatos Andream et petrum de Lugas in dominium earundem Statuatque easdem eisdem ibidem simul cum cunctis earundem vtilitatibus et pertinencijs quibuslibet, premisso iure reambulacionis metarum ipsis incumbente perpetuo possidendas si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint euocet eosdem contra annotatos Exponentes in curiam nostram ad terminum competentem, racionem contradiccionis eorundem reddituros, Et post hec huiusmodi introduccionis et Statucionis seriem cum contradictorum et euocatorum si qui fuerint vicinorumque et commetaneorum qui premisse statucioni intererunt nominibus terminoque assignato vt fuerit expedienda nobis fideliter rescribatis, Datum In oppido nostro Deua feria tertia Rogacionum Anno domini Millesimo quingentesimo Quadragesimo secundo.

(A beigtatásról szóló jelentés impuruma magára a fenebbi oklevél eredetijére van rá jegyezve, és következőleg hangzik.)

Capitulum Ecclesie Orodienensis, omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris harum noticiam habituris, Salutem in omnium Salutis largitore, ad vniuersorum noticiam serie presencium volumus peruenire, Quod nos literas Serenissime domine, domine Isabelle dei gracia Regine Hungarie, Dalmacie Croacie etc. domine nostre clementissime Introduc-

torias et Statutorias pro parte nobilium Andree et petri Bosoran de lwg as confectas et emanatas Nobisque preceptorie loquentes, et directas Summocum honore recepimus in hec verba.

Isabella dei gracia etc. (Itt átiratik a fenebbi királynéi parancs.)

Vnde nos Mandatis prefate domine Regine semper et in omnibus obedire et satisfacere volentes vt tenemur, vnacum prefato Nobili francisco Gwlya de lwg as homine eiusdem domine Regine in dictis literis eiusdem inter alios nominatim conscriptos specificato, nostrum hominem videlicet honorabilem Magistrum Georgium de Posgawar fratrem et concanonicum nostrum ad premissa suo modo fideliter exequenda nostro pro testimonio transmiseramus. Qui tandem ad nos exinde reuersi retulerunt, quomodo ipsi feria tertia proxima ante festum natiuitatis virginis Marie nouiter transacta ¹⁾ ad facies predictarum terrarum in territorio dicte Ciuitatis Reginalis lwg as vocate existencium et habitarum vicinis et commetaneis earundem vniuersis et signanter Nobili Stephano Gala de Hamaradya in sua propria, ac prudentibus et circumspectis Andrea Gasparo et Valentino Zora Juratjs Ciuibus in dicta Lwg as Jobagionibus commorantibus ipsius Reginalis Maiestatis nominibus et personis ac alys quam pluribus in Ibi legitime conuocatis et presentibus accessissent, Ibique Idem homo predictae domine Regine antelato testimonio nostro presente Introduxisset memoratos Andream et Petrum Bosoran de lwg as in dominium earundem terrarum statuissetque easdem eisdem Ibidem simulcum cunctis earundem vtilitatibus et pertinentijs quibuslibet premissis Jure reambulacionis metarum ipsis incumbenti perpetuo possidendas in faciebus earundem ..... nostri in presenciam legitimis diebus et horis congruis J....ni comisimus commorando nullo .... contractore apparente .....
Sigilli nostri munimine roboratas eisdem Andree et petro duximus concedendas, datum per manus venerabilis magistri Benedicti de ..... fores ac ..... sedecimo ..... diei

¹⁾ September 5-én.

introductionis, ¹⁾ praemisso anno domini supradicto presentibus ibidem honorabilibus dominis et Magistris Joanne The... gyn de Zeghedino Cantore, Michaele de Kysthold, Custode Andrea de Monizlo et Matheo de lews, Stephano de Bylak, Luca de Zathmar ceterisque fratribus et concanonicis nostris in prefata dei Ecclesia Regi sempiterno iugiter famulantibus et deuote.

(A szakadozott, és foltos okirat minden része össze-vissza van beírva. Első lapján, mely Isabella királyné parancsát mutatja, a széleken szintén a statutio jelentésének egy fogalmazatja olvasható, de szerzője azt érvénytelennek kívánta feltüntetni a kereszttörésekkel. Tartalma szerint nagyánt egybehangozott a fenebb közlött ígtatási jelentéssel, csakhogy a statutióban-részt vett nemesek közt Radowan Máté, Martynycha János és Henchwl neveit is találjuk.)

(*Kivül*: Fidelibus nostris Capitulo Ecclesie Orodensis pro nobilibus Andrea et Petro Bosoran de Lugas. Introductoria et Statutoria. A levelet vörös viaszba nyomott pecsét kapcsolta össze, de már lehullot.)

(Eredetije papíron a gyulafehérvári káptalan ltárában, Cista Záránd Fascicul. 2. Nr. 64.)

397.

1544. március 27-én.

Pe(trus Petr)owyth Comes Themesiensis et parcium Regni Inferiorum capitaneus generalis etc . . . . . Horwath prefecto Arcis nostre Chalya ac Gregorio literato de Zolonkemen . . . . nec non circumspectis Kenesys Krayncis ac eorum vicesgerentibus similiter . . . . . ceterisque prosequutoribus Nobilis Francisci Fodor de Welkowch. In comitatu Zewriniensi . . . . is et constitutis salutem et fauorem, veniens nostrum in conspectum, dictus Nobilis Franciscus . . . . . supplicando. Qui exhibuit nobis literas Reginalis Maiestatis domine nostre clementissime . . . . confectas nobisque sonantes. In quibus ratione verberacionis cuiusdam molendinatorum, sibi per suam Maiestatem gratiam esse impet . . . eatur manifeste, In eo quod . . . o suis excessibus, extra Juris tramitem p . . . . piam hominum et vestrorum non . . . . retur pro eo vobis et cuilibet vestro presencium serie in persona sue Maiestatis . . . committimus quatenus. Nullus om-

¹⁾ September 20-án.

nino vestrum eundem Franciscum Fodor et . . . . . ac vniuersos suos subditos in personis et rebus turbare molestare et (perse)qui audeatis gratia Reginalis maiestatis sub obtentu, sed siquis cum eo quicumque . . . pretendere habuerit In presenciam Iudicis Lwgasiensis requirat, vbi si qua parcium con(pare)re noluerit, In presenciam nostram poterit appellare vbi communis Justicia non . . . partibus abneganda, secus non facturi presentibus perlectis exhibenti restitutis. In Arce Themesiensi, feria quinta proxima post dominicam Letare, 1544.

(Apró vörös viasz pecsét.)

(Eredeti je papíron a Macskási es. Itárában, 655. szám alatt. Összehajtás miatt nagyon megkárosítva.)

398.

1544. július 18-án.

Nos Capitulum Ecclesie Albensis Transsylvanie, Memorie Commendamus per presentes. Quod Egregy Nicolaus Walkay et Gaspar Menyhar coram nobis personaliter constituti Idem Nicolaus Walkay vniuersorum filiorum et pariter cunctorum fratrum propinguorum et consanguineorum suorum onera et quelibet gravamina si in Subscriptis persistere Nolent super se assumendo, oraculo viue vocis sunt confessi libere ac sponte In hunc Modum Quomodo ipsi Matura intra se deliberacione habita Totales possessiones suas p e p e r y g h alio nomine Mochkafalwa In de Komyath et Barna in de Bosor necnon Totales porciones possessionarias in possessionibus Gamza Pokolpathaka, Zelha Zorlyencz Dragwbrathfalwa Hoobyca Glood Mochkaan Magwra Ozyeÿ et Whezyowa in Karansebes districtibus aliaque vniuersa Bona et Jura possessionaria Egregÿ quondam Stephani Wassa de Wyd alias de Wassilio vbiuis existentibus et habita, ipsum Nicolaum Walkay ex vi contractus inter ipsos habiti concernencia, Simulcum cunctis earundem vtilitatibus, et pertinencÿs quibuslibet Terris scilicet arabilibus cultis et Incultis Agris pratis pascuis Campis fenetis Siluis Nemoribus Montibus vallibus vineis vinearumque promontorys Aquis fluuyÿs piscinis piscaturis aquarumque decur-

sibus Tributis sew Theloneis Molendinis et eorundem locis et generaliter quarumlibet vtilitatum et prouentuum integritatibus quouis Nominis vocabulo vocitatis ad easdem et eadem de Jure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus, Demptis Juribus suis in possessionibus W y d predicta in de Z a b o l c h ac M y h a l f a l w a In Byhoriensi comitatibus existentibus, que Idem Nicolaus Walkay pro se reseruauit Nobilibus Ladislaio Symon, Joanni et Stephano fratribus eiusdem germanis filys quondam Georgy S y m o n de Karansebes, necnon Michaeli Joanni et Gaspari S y m o n filys et puelle El y z a b e t h filie olim Nicolai S y m o n de eadem Karansebes ipsorumque heredibus et posteritatibus vniuersis pro Sexingentis florenis plene vt dixerunt, ab eisdem Receptis et leuatis perpetue vendicionis et Inscriptiois titulo dedissent contulissent et Inscriptissent, prout dederunt contulerunt et Inscripterunt coram nobis Jure perpetuo et Irreuocabiliter tenenda, possidenda pariter et habenda Nullum Jus nullamque Juris ac dominy proprietatem Sibi ipsis reseruando, sed Totum et omne Jus ac dominy proprietatem, Quod et Quam ydem Nicolaus Walkay et Gaspar In eisdem habuissent seque et suos (egy szó hiány) habere sperarent ac eciam in futurum quouismodo In eosdem Ladislaum Joannem et Stephanum ac alios prefatos et eorum heredes vniuersos Transferentes et Transfundentes pleno Jure, Assumendo nihilominus et obligando se se Memorati Nicolaus Walkay et Gaspar personaliter, alios autem ad onera et grauamina In se assumpta prelibatos Ladislaum Joannem Stephanum Michaellem et alios prefatos ipsorumque heredes vniuersos in perhennali dominio et pacifica possessione dictarum possessionum et Jurium possessionariarum contra quoslibet legitimos Impetitores Tenere conseruare et protegere proprys Ipsorum laboribus fatigy et expensis harum nostrarum vigore et Testimonio literarum mediante. Datum feria sexta proxima post diuisionis beatorum Apostolorum domini, Anno eiusdem Milleesimo Quingentesimo Quadragesimo Quarto.

(Egykoru fogalmazat a gyulafehérvári káptalan ltárában Diversorum Comitatum Cista 2. Fascicul. 1. Nr. 23. Közli, de némi hibákkal a Csanád-egyházmegyei Adattár III. k. 300. 1.)

399.

1548. február 25-én.

Nos Petrus Petrowyth de Swraklyn Comes Themesiensis et Partium Regni Hungariae inferiorum generalis Capitaneus, Banusque Sebesiensis etc. memoriae commendamus tenore presencium, Significantes Quibus expedit vniuersis, Quod cum inter oppidanos de *K a r a n* ab vna, parte vero ex altera Egregium petrum de *P r y z a k a* ratione metarum prefati oppidi *K a r a n*, ac possessionis *p r y z a k a*, Annotati Petri *P r y z a k a* et fratrum suorum, Omnino in districtu de *K a r a n*ses existencium habitarum, Quedam differencia, et litis controuersia mota fuisset et suscitata, partesque ipsae, ultro citroque metas ipsas ad se pertinere assererent, ne diferentia hec per mutuum odium, vltius serperet, neque maiora dissensionis semina hinc oborirentur utque controuersia hec omnino complanaretur, et de iure transigeretur, Egregios Nicolaum de *T h e l e g d*, ac petrum de *T h y n k w a*, homines nostros, ex curia nostra specialiter ad id designatos, pro sopiendis et discuciendis diferentys prescriptis, duxeramus transmittendos, Qui tandem ad Nos reuersi, retulerunt nobis eo modo, Quomodo ipsi feria secunda proxima post festum Sanctorum Philippi et Jacobi Apostolorum proxime transacta preteritum, ad facies prescriptorum, oppidi *K a r a n*, ac possessionis *P r y z a k a*, vicinis et commetaneis eorundem vniuersis inibi legittime conuocatis, et presentibus accessissent, vbi ex fidedignis testium testimonys possessionis *p r i z a k a* metas, a terminis oppidi *K a r a n* secundum Antiquam reambulacionem metarum eiusdem possessionis *p r y z a k a*, eo modo sequestrassent, et distinctissent, Primo Quod mete possessionis *p r y z a k a* Annotate Inchoarentur a metis Nobilium de *M w t h n o k*, *Z l a t h i n i k* vocatis, et exhinc recta versus orientem per Quendam Sylvam in lacum *Z a g w z a n* vocatum, et exinde derivarentur ad prescriptam possessionem *p r y z a k a* penes domum, *M a t t h i e H a l a z* dicti Concivis oppidi *K a r a n* preacti ac deinde per sepes terrarum extirpatarum *l a a z* vocatarum et expost tenderent ad Quendam campum patentem, *p o p e s t* vocatum, De-

inde vero per viam Regiam ad Quandam metam, e terra exstructam, et quasi per tumulum egestam et eductam, inde autem per quandam Riuulum fluvj *Themes*, Qui egrediens de ipso fluuio, iterum in eundem fluuium *Themes* refluit, Queque metae et terminj possessionis *Pryzaka* hoc modo terminarentur. In Cuius Rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes literas nostras, memorato petro pryzaka, et fratribus suis duximus dandas et Concedendas, Datum in Arce *Themesiensi*, in Dominica Reminiscere. Anno domini Millesimo Quingentesimo Quadragesimo octauo.

Ad mandatum Domini Comitis proprium
Balthasar Chepfy secretarius m. p.

(Eredetije hártján a tinkovai Macskási-család ltárában (?) csonag, 884. szám. Szöveg alatt Petrovics pecsége vörös viaszban. Átirta és meg erősítette II. János király 1561. évben.)

400.

1548. márczius 2-án.

Capitulum Ecclesie Orodiensis. Omnibus Christi fidelibus presentibus pariter et futuris presencium noticiam habituris. Salutem in omnium Salutis largitore. Ad vniuersorum noticiam harum serie uolumus peruenire, Quod nos literas serenissime domine, domine Isabelle Dei gracia Regine Hungarie, Dalmacie, Croacie etc. domine nostre naturalis clementissime Introductorias et Statutorias pro parte Nobilis domine Catherine Thorsok, consortis Nobilis Nicolai annoka, de karansebes confectas et emanatas, nobisque preceptorie loquentes et directas summo cum honore vt decuit recepimus in hec verba. Isabella dei gracia regina hungarie, Dalmacie, Croacie etc. Fidelibus nostris Capitulo Ecclesie Orodiensis. Salutem et gratiam. Cum nos ad supplicacionem nonnullorum fidelium nostrorum per eos pro parte Nobilis domine Catherine Thorsok consortis Nobilis Nicolai annoka de karansebes Maiestati nostre p̄rrectam, tum vero attentis, et consideratis fidelitate et fidelibus Seruicj's eiusdem Nicolai, que ipse Sacre primum (dicti) regni nostri hungarie Corone, ac defuncte olim Maiestati re-

gie, domino et marito nostro longe charissimo felicis memorie, et post obitum eius Maiestatis nobis, et Illustrissimo filio nostro, iuxta s(ue possi)bilitatis exigenciam exhibuit et impedit, Totalem possessionem, Ch z e n a vocatam in Comitatu sew districtu karansebes existentem, in cuius quieto, ac pacifico dominio idem Nicolaus a(nnoka ac domina) Catherina coniunx (igy) eius a plusculis temporibus pacifice extitissent et nunc quoque existerent, Sed per hec impacata Belicisque tumultibus, plena tempora (litere et literalia instrumenta factum huiusmodi possessionis) tangencia et concernencia, amisse sunt et deperdita simulcum iure nostro reginali, ac filij eiusdem nostri Illustrissimi, si quod in eadem possessione habere-mus, aut eadem nostram (ex quibuscunque cau)sis vŷs, modis et rationibus concerneret Maiestatem, ac pariter cum cunctis suis vtilitatibus et pertinencŷs quibuslibet, earumque integritatibus quouis nominis vocabulo vocitatis (ad eandem possessionem de iure et ab antiquo spectantibus, ac pertinere debentibus, et premissis sic se habentibus memoratis Nicolao annoka, ac domine Chatherine Thorsok coniugi sue, ipsorum que (heredibus et posteri)tatibus vniuersis, noue nostre donacionis titulo in perpetuum dederimus, donauerimus, et contullerimus, velimusque eosdem in dominium eiusdem possessionis, per nostrum ac vestrum (homines legitime)me introducifacere, fidelitati igitur vestre presentibus firmissime mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum (quo) presente Michael siue Stephanus, aut Johannes vel Mathias Mona de Ber z a w s, alŷs absentibus homo noster ad facies prescripti possessionis Ch z e n a, in prefato districtu Karansebes existentis, (consequenterque iuris) nostri in eadem habiti, vicinisque et commetaneis eiusdem vniversis inibi legitime convocatis, et presentibus (accedendo introducat) prefatos Nicolaum annoka, ac dominam Catherinam coniugem suam in dominium eiusdem Statuatque eandem et idem eisdem, ipsorumque heredibus et posteritatibus vniuersis premissis noue nostre donacionis titulo perpetuo possidendam si non fuerit contradictum, Contradictores vero si qui fuerint, euocet eosdem contra annotatos Nicolaum annoka, ac dominam Catherinam coniugem suam in presenciam Spectabilis ac Magnifici domini Petri

petthrowyth, comitis Themesiensis, ac parcium regni nostri Hungarie inferioris Capitanei generalis ad tricesimum secundum diem, r(acionem contradiccionis eorum reddituros.) Et posthec huiusmodi Introduccionis et Statucionis seriem, cum contradictorum et euocatorum, si qui fuerint vicinorumque et commetaneorum qui premissis Stat(ucioni intererunt nominibus, terminoque assign)ato, ut fuerit expediens, dicto domino comiti consciencieose rescribatis, Datum Albe Gywle, feria secunda proxima post festum diei Beati vincenty (martyris. Anno domini Millesimo quin)gentesimo quadragesimo octauo. Vnde nos mandatis eiusdem sue Serenitatis in omnibus obedire et satisfacere volentes vt tenemur vnacum Nobili Joanne Mona de Borza(ws homine sue Serenitatis in premissis litteris eiusdem inter) alios nominatim conscriptos, Specificato nostrum hominem videlicet honorabilem Magistrum Albertum de Soklyos custodem, fratremque et concanonicum (nostrum ad ea, que in preinsertis literis sue) Serenitatis continebantur suo modo fideliter exequenda, et debite peragenda, nostro pro testimonio transmiseramus fidedignum. Qui tandem exinde ad nos reuersi, nobis retulerunt concorditer eomodo, Quomodo ipsi feria quarta proxima post festum Beate Agathe virginis et martiris nouiter transacta preteritum, ad facies totalis possessionis Chzena in prefato districtu Karansebes existentem et habitam, Consequenterque Juris prefate domine Regine in eadem habiti vicinis et commetaneis eiusdem vniuersis, et signanter Nobilibus Stephano, Mathia et Michaele mona de Barzawch, in ipsorum proprys, et circumspectis, ac prouidis Petro Trypson libertino de prefata Borzawch, Demetrio Gatha, in vladan, nobilis Stephani Wladan, Michaele magyar in Bozzasffalwa Gregorÿ wayda de Sebes Jobagionibus in preallegatis possessionibus commorantibus, in ipsorum scilicet antelatorum Dominorum suorum, nominibus et personis, ac alÿs quampluribus fidedignis personis inibi legittime conuocatis et presentibus accessissent, ibique idem homo sue Serenitatis prefato nostro testimonio presente, introduxisset prefatum Nicolaum annoka, ac dominam Catherinam coniugem suam in do(minium eius)dem possessionis, ac Juris Reginalis in eadem habiti Statuissetque eandem et idem, eisdem, ipsorumque he-

redibus et posteritatibus vniuersis, premissis noue donacionis (titulo perpetuo possidendam), et quamvis in facie eiusdem possessionis iuxta regni consuetudinem, legitimis diebus, et horis congruis moram protrahendo, nemo contradixerit, tamen exposit, hic co(ram nobis) in Capitulo decimoquinto die, cum ipsas literas, eidem Nicolao Annoka legitime extradare debuissimus, extunc quidam nobilis Mi(chael Irs)ay, de eadem I r s a offic(ialis de) S y d o w a r, in Egregiorum Francisci et Balthasarum literatorum, Scribarum videlicet domini comitis Themesiensis nominibus et personis huiusmodi introduccioni et Statuacioni contradiccioni velamine obuiauit, et licet memoratus Nicolaus Annoka, dictis literis Introduccionalibus cum contradiccione extractis, ¹⁾ coram domino Comite Themesiensi contra memoratos Franciscum et Balthasarem propter eorum contradiccionem iure mediante processisset, eosdem in estimacione illius possessionis Ch z e n a (vocate) conuicisset, Nihilominus tamen idem Franciscus et Balthasar literati in se reuersi, nec non ordinacione et compositione certorum proborum virorum memorate contradiccioni eorum cessissent, ac eciam literas, et literalia instrumenta, quas superinde habuissent in manus dicti Nicolai Annoka pro maiori certitudine tradidissent. Incuius rei memoriam, firmitatemque perpetuam literas nostras priuilegiales pendentis et autentici Sigili nostri munimine roboratas eidem Nicolao annoka et domine Catherine consorti eiusdem ipsorumque heredibus et posteritatibus vniuersis duximus concedendas; Datum per manus Venerabilis magistri Petri de Tholna lectoris et conuictonis nostri vigesimo quarto ²⁾ die diei huius Introduccionis, et Statuacionis premissarum. Anno Domini Millesimo Quingentesimo quadragesimo octauo. Presentibus ibidem honorabilibus, dominis et magistris, Stephano de M o h a c h, cantore, Alberto de S o k l y o s Custode, Andrea de M o n o z l ó, Stephano de B y l a k, Michaele de Dyos, Thoma de Zeghedino, Ceterisque fratribus et conuictonis nostris in prefata dei Ecclesia Regi sempiterno iugiter famulantibus et deuote.

¹⁾ A káptalani átiratban így áll: cum contradictis coram stb.

²⁾ Az átiratban: vigesimo quinto die stb.

(Eredetije hártján a kolosmonostori convent Itarában, Cista Cottus Zöreniensis Nr. 7mo A pecsét zöldvörös és zöldkékkel sodrott zsinórról esüng. Az elmállott, és elkopott oklevelet átirta a kolosmonostori convent 1783-ban az erdélyi kormányzék meghagyásából.)

401.

1548. april 12-én.

Nos Georgius Peyka ac Gabriel Gerlysthe Castellani, Georgius Tar Judex ac Vniuersitas Nobilium districtus de Karansebes: Memorie commendamus vniuersis et singulis quod Nobilis Benedictus Zlathna contra Georgium et Gregorium Waýda nostros cognobiles, pro Juribus *Z a g u s e n* et *M a c h k a s* cum earum pertinencýs Jure mediante requirebat; quod scilicet ipsum Jure materno concernerent, sed quod ipse Jure mediante, *Ab egregýs* Georgio et Gregorio Wayda est contentatus et expeditus, Ideo nos Jure mediante decreuimus, quod Benedictus Zlathna cum suis filýs heredibus et posteritatibus a modo et vsque in sempiternum, In eisdem Bonis *Z a g u s a n* et *M a c h k a s* atque earum pertinencýs nihil Juris cause et actionis habet Imo ipsis Benedicto Zlathna cum suis filýs et heredibus perpetuum silencium Imponimus per presentes: quittos et expeditos ab omni ipsius Benedicti Zlathna et filiorum et successorum suorum Inpeticione, reddentes harum nostrarum per vigorem literarum, quas Sigillis nostris subimpressimus Datum in Karansebes feria quinta proxima post dominicam quasimodo, die videlicet sedis nostre Judiciarie Anno 1548.

(Eredetije papiron a gyulafehérvári káptalan Itarában. Cista Zarrandien. Fascicul. 2. N° 28. Szöveg alatt két apró pecsét.)

402.

1548. april 18-án.

Petrus Petthrowytth, Comes *T h e m e s i e n s i s*, et partium Regni Hungariae Inferiorum Capitaneus generalis *B a n u s q u e S e b e s i e n s i s* etc. Circumspectis Judicibus, et vniuersitati Colonorum possessessionis *Z a a k*, fauorem. Quia nos

nobilibus Joanni Mwthnoky, francisco Mwthnoky, Michaeli farkas, farkas Jankwl, necnon domine Mwssa, relictæ quondam Blasy Mwtthnoky, et filio eiusdem dominae Joanni Mwthnoky, ac dominae relictæ, Ladislaj olim Thywadar, super illa in Thurcam Insurreccione gratiam fecimus, vobis proinde Committimus et Mandamus, Quatenus a modo deinceps ipsis exponentibus, eam obedienciam et reuerenciam prestare debeatis et teneamini, Quæ dominis terrestribus prestandæ sunt, et secus non feceritis. Datum in arce Themesiensi, feria quarta post dominicam misericordia. Anno domini Millesimo Quingentesimo Quadragesimo octauo.

(Eredetije papiron a tinkovai Macskási család Itárában (?) csomag, 885. szám. Szöveg alatt pecsét vörös viaszban.)

403.

1548. julius 3-án.

Capitulum Ecclesie Orodienſis Omnibus Cristifidelibus presentibus pariter et futuris, harum noticiam habituris. Salutem in omnium Salutis largitore. Advniuersorum noticiam presencium serie volumus peruenire, Quod nos ad litteratorie petitionis instanciam, proparte Egregy Joannis de Bozwar eo quod idem ingravi lecto egritudinis decumbens personaliter ad nos venire nequiens nobis porrectam, duos exnobis, videlicet honorabiles Magistros Georgium de Posgawar, ac Laurencium de Erdey Zenthmyhal, fratres et canonicos nostros pro audienda quadam fassione sua, infra notata, nostro pro testimonio fide dignos duxeramus destinandos. Qui tandem adnos exinde reuersi nobis concorditer retulerunt eomodo. Quomodo ipsi feria quarta infesto diui Ladislai Regis et confessoris proxime preterito, ad possessionem Fagyath, Consequenterque Castellum Egregy Jacobi Bekes ibidem existens accessissent, ibique eundem Joannem Bozwarý in premissis lecto egritudinis graue incumbentem viderent, vbi idem coram dictis fratribus nostris testimonialibus personaliter constitutus, Licet corpore eger, mente tamen per omnia sanus, Matura deliberacione in se prehabita, sponte

et liberalem fecisset fassionem perpetuo duraturam, Quomodo ipse sciens, ac cognoscens se in proeecta etate constitutum et aliquos proles, sew liberos masculinos nunc non habere, nec in futurum habendos adquos Bona sua, sew iura possessionaria post decessum suum iure hereditario condescendi et reuõlui deberent. Ne autem dicta iura sua possessionaria in Manus alias deuenirent, Pro eo totales porciones suas possessionarias in possessionibus Bozwar Zerÿche Nemesest Zelÿsthÿe, Lwkaczfalw Maczas, Bortesth, Bogdanffalw, Morsÿna, Korsowa, Persaffalwa, Supanesth, Belewsffalw, pokolpatak et Farrasffalwa vocatas omnino in comitatu Themesiensi existentes habitas, simulcum cunctis earundem vtilitatibus, et pertinenciÿs quibuslibet Terris scilicet Arabilibus, cultis et incultis agris pratis Campis pascuis fenetis fenilibus Siluis nemoribus Spinetis rubetis virgultis aquis fluuÿs aquarumque decursibus piscinis piscaturis Molendinis Sagenis Lacunis gurgustis earundemque locis, Generaliter vero omnium vtilitatum integritatibus quouis nominis vocabulo vocitatis ad easdem porciones deure et abantiquo spectantibus et pertinere debentibus Egrege domine Dorothee puelle filie sue pro Noningentis florenis auri puri, iusti et veri ponderis dedisset inscripsisset donasset et perpetuasset, imo dedit et inscripsit donauit et perpetuavit tenendas possidendas pariter et habendas, iure perpetuo et irrevocabiliter in filios filiorum heredumque perheredes et posteritates eiusdem vniuersas, tali condicione mediante, Quod siquis fratrum et Consanguineorum suorum temporum in processu, aut post decessum suum prenominatam dominam Dorotheam puellam filiam suam de preallegatis Bonis suis et iuribus possessionariÿs, iure mediante eicere aut molestare vellet quomodo, extunc non aliter, nisi prius depositis eidem supradictis Noningentis florenis, et plenarie persolutis eicere eandem possint atque valeant. In Cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes literas priuilegiales pendentis, et autentici Sigili nostri muninime roboratas eidem duxerimus concedendas: Datum vacante officio lectoratus per Manus magistri Andree de Monozlo fratris et concanonici nostri, feria tertia inter Octauas Visitacionis marie virginis, Anno domini

Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Octauo: Presentibus ibidem honorabilibus dominis et Magistris Stephano de Mohach Cantore, Urbano de Bachÿa Custode, Dicto Andrea de Monozlo, Stephano de Bylak, Michaele de Dÿos, Thoma de Zeghedino: Ceterisque fratribus, et concanonicis nostris in prefata dei ecclesia, Regi sempiterno iugiter famulantibus et deuote.

(Eredetieje hártján az örményesi báró Fiáth család levéltárában: fekete-vörös-zöld selyemről csüngő káptalani pecséttel, mely nem a szokásos monyorú, hanem ennél sokkal nagyobb kerék alakú, a mennyire kivehető Christus kereszteltetését a Jordánban ábrázolja.)

404.

1548. július 5-én.

Capitulum Ecclesie Orodienſis, Omnibus Chriſti fidelibus presentibus pariter et futuris presencium noticiam habituris, Salutem in eo, qui est omnium vera salus. Cum mundi labilis condicio sit caduca, et geste rei memoria, propter vitam breuem hominum caliginem obliuionis obfuscata nequeat in eum perdurare, prouida mentis humane sollicitudo ad inuenit, vt ea que in tempore geruntur, ne simulcum eodem elabantur, sed literarum patrocinio fulciantur, atque solidentur: Proinde aduuiersorum noticiam, harum serie volumus peruenire, quod Nos literas Serenissime domine domine Isabelle dei gracia Regine Hungarie, Dalmacie, Croacie etc. Domine nostre clementissime; Introductorias pariter et Statutorias, pro parte Spectabilis et Magnifici domini Petri petrowÿth, Comit̄is Themesiensis, ac parcium Regni Hungarie inferiorum Capitanei generalis etc. confectas et emanatas. Nobisque preceptorie sonantes et directas, summacum reuerencia recepimus hunc tenorem continentes: Isabella dei gracia, Regina Hungarie, Dalmacie Croacie etc. Fidelibus nostris, Capitulo Ecclesie Orodienſis Salutem et gratiam; Quod nos, debitum (vt decet) habentes respectum ad preclaram fidem, ac gratissima, cumulataque merita, fidelis nostris Spectabilis ac Magnifici domini Petri petthrowÿth Comit̄is Themesiensis, ac parcium Regni nostri Hungarie inferiorum Capitanei generalis etc. que ipse Sacre

primum huius Regni nostri Hungarie Corone, ac Serenissimo quondam principi, domino Joanni Regi Hungarie, Domino et Marito nostro longe charissimo, felicis memorie, et post obitum eius Maiestatis, Nobis, ac Illustrissimo filio nostro, in tanta temporum varietate constanter, et animose exhibuit et impendit, deceteroque exhibere et impendere conatur; Totales porciones Castri Chÿalÿa nuncupati duas; Et item totales porciones possessionarias in possessionibus vtraque Chÿalÿja, Peel, et Zarchahaza, ac Kowazy, Panad, Chersfalwa, Gyarak, Kewy, Kerezthwr, ac Dezk, Nempe vniuersas pertinencias, dictarum porcionum Castri Chÿalÿa in Orodienti; Denique totales porciones in pertinencijs possessionis Thergowysthya, in Themesiensi, ac porciones Castri Sydowarbinas; et totales porciones in possessionibus Nadrag, ac Zÿdimÿr in Zewreniensi Comitatus existentibus habitas, que quidem porciones Egregiorum Francisci harazthy, ac Francisci chorba de Borsa prefuisent, Sed ex eo quod idem Franciscus harazthy immemor fidei, et fidelitatis sue, qua defuncte ipsi Maiestati Regie fuerat ascriptus, falsarum Monetarum cussione attentare, eamque exercere non est veritus; Alter vero quondam Franciscus chorba, absque heredum Masculi sexus solacio decessisse perhibetur, ad Sacram dicti Regni nostri Hungarie Coronam, Collacionemque nostram, ac eiusdem filÿ nostri charissimi, vniuersa eorundem Bona, et iura possessionaria preacta, rite et legitime deuolute sunt et redacta. Simulcum cunctis suis utilitatibus et pertinencijs quibuslibet, ac pertinenciarum suarum integritatibus, quouis nominis vocabulo vocitatis ad easdem porciones possessionarias Castrorumque deiure et ab antiquo spectantibus, ac pertinere debentibus, et premissis sic vt preferatur, stantibus et se habentibus memorato Petro petthrowÿth, Comiti, suisque heredibus et posteritatibus vniuersis, per easdem, notam, et defectionem sexus masculini, per quas eadem Maiestas defuncta, eidem vigore literarum suarum dedisse et donasse dinoscitur, dederimus donauerimus ac in perpetuum contulerimus, velimusque eundem in dominium eorundem Bonorum ac iurium possessionariarum, per nostrum et vestrum homines legitime introducifacere; Fidelitati igitur vestre, harum serie firmiter

mandamus quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, Quo presente Esaias Judex nobilium Comitatus Themesiensis, vel Joannes Rawazdy de Feeleghaz, aut Joannes, siue Stephanus Zekelzeghy de Thoty, sew Michael Wayda, de Thewes, Neue Gregorius Bethlen, de Bethlemes, an Ladislaus Berkes ¹⁾ de Kornyth, Ne Stephanus Was de Kaka, ve Joannes Besan de Ohaba, Ni Nicolaus Kerey de eadem, Nisi Gregorius, Nam Georgius Wayda de Karanesebes, Nisisi Joannes enim Stephanus ettenim Michael Mona de Barczhoz, Neque Franciscus Gwlyä de Krÿwim, licet Stephanus de Thynkowa, aut Petrus Machkassy de Thynkowa, siue Franciscus Wngar de Kerchowa, alÿs absentibus homo noster ad facies prescriptarum porcionum duarum Castri Chÿalÿa, item possessionariarum porcionum, in possessionibus utraque Chÿalÿa in Orodiansi; Denique totalium porcionum in pertinencÿs possessionis Thergowÿsthÿa in Themesiensi, ac porcionum Castri Sÿdowar binarum, et totalium porcionum in possessionibus Nadrag, ac Zÿdimÿr in Zewreniensi Comitatibus existentibus habitarum, ad facies videlicet vniuersorum Bonorum ac Jurium possessionariarum, dictorum utriusque Francisci pretactorum, vicinis et commetaneis earundem uniuersis inibi legitime conuocatis, et presentibus accedendo, introducat prefatum Petrum petthrowÿth in dominium earundem Statuatque easdem eidem, suisque heredibus et posteritatibus vniuersis, premissis iure ipsi incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, Contradictores vero si qui fuerint euocet eosdem contra annotatum Petrum petthrowÿth Comitem, ad tricesimum secundum diem, in presenciam nostram, rationem contradictionis eorundem reddituros: Et post hec huiusmodi Introductionis et Statucionis seriem, cum contradictorum, et euocatorum si qui fuerint vicinorumque et commetaneorum, qui premissis Statuconi intererunt, Nominibus, terminoque assignato, vt fuerit expedienda, nobis fideliter, et conscienciose rescribatis, Datum in oppido nostro Thorda Sabbato proximo, ante festum diem Beati Barnabe apostoli. Anno domini Millesimo Quingentesimo

¹⁾ Így: Beekes helyett.

Quadragesimo octauo: Vnde nos mandatis prefate reginalis Maiestatis semper et in omnibus obedire volentes vt tenemur, unacum Nobilibus Joanne Zekelzeghÿ de Thothÿ, Stephano Was de K a k a, et Francisco gwlỹa de K r ŷ w i m hominibus eiusdem Reginalis maiestatis in dictis literis inter alios nominatim conscriptos, Specificatis nostrum hominem videlicet magistrum Emericum de N a g h d e c h, Socium et concanonicum nostrum, adpremissa suo modo fideliter exequenda nostro pro testimonio transmiseramus fidedignum, Qui tandem ad nos exinde reuersi, nobis retulerunt eomodo, Quomodo idem Joannes Zekelzegy feria quarta proxima ante festum Beati Joannis Baptiste nouiter transactum, primum ad facies prescriptarum porcionum duarum C a s t r i C h ŷ a l ŷ a, item possessionariarum porcionum in possessionibus v t r a q u e C h ŷ a l ŷ a pertinencÿsque eorundem in Orodienti, Tandem memoratus Stephanus Was de K a k a, dominico die in festo Beati Joannis Baptiste, proxime preterito adtotales porciones in pertinencÿs possessionis T h e r g o ŷ y s t h ŷ a in Themesiensi, Demum preallegatus Franciscus gwlỹa, feria tertia in profesto Beati Ladislai regis et confessoris, ad porciones C a s t r i S ŷ d o w a r Binas, et totalium porcionum in possessionibus N a d r a g et Z ŷ d i m ŷ r in Zewreniensi comitatibus existentibus habitorum ad facies videlicet vniuersorum Bonorum, ac Jurium possessionariarum pertinenciarumque eorundem dictorum vtriusque Francisci pretactorum, vicinis et commetaneis earundem vniuersis, et signanter Nobilibus Esaia de Papy, Judici Nobilium eiusdem Comitatus Orodientis, et Chwkathodor de eadem, Mathia Zokoly de D e z k, Vito Horwath de Chŷalŷa, item Michaele Wayda de T h e w s, Simone Z t h a n y c h a, de eadem, Gabriele Deesy de W e l c h e Joanne fodor de eadem W e l c h e, Vito Nemes de N e m e t h ŷ Tandem Stephano Mona de B o r z o w s Michaele Ir-say officiale in eadem S y d o w a r constituto, Mathia Mona de eadem B o r z o w s, Joanne Swlỹa ¹⁾ de dicta K r y w y n a (igy) Francisco hungar de K l ŷ u c h o w a, Nicolao Balko de eadem et Petro Machkassÿ de T h ŷ n k o w a, in ipsorum proprÿs, item prouidis et circumspectis, Sebastiano Nagh, de Aroky,

---

¹⁾ (Fenebb többször Gwlỹa.)

Bartholomeo nagh et Stephano similiter nagh de eadem Aroky, et quodam Petro de Kowazy, Egregy Balthassaris patthochy, Georgio olah de dicta Aroky Judice, in Egregy Casparis maghochy, Elia Kwthffe de Dezk Judice in Nobilis Gregori Chyalayay, Tandem Nicolao Ilya gyana Judice in Egregy Nicolai annoka, Filipino Zthengh alio nomine Balogh vocato de Borzows Judice in Egregy Joannis mathee, Demum Nicolao Zthanimyrowyth de Zaraffalva officiali magnifici Francisci patthochy in eadem Thergowysthy constituto, Ztheyko Dygh, Janko iloma in Egregy Stephani Zabo, Lazyth Saya Judice in Egregy Nicolai chrepowyth, Joanne albo, altero Joanne gyawryka, et Wolffgango Kenezyo de Kertwelles in Egregy Balthassaris patthochy Jobagionibus in preallegatis possessionibus commorantibus in ipsorum antelatorum dominorum scilicet ipsorum nominibus et personis et alys quam pluribus inibi legitime vocatis, et presentibus, accessissent, ibique memorati homines Reginalis maiestatis dicto nostro testimonio semper presente introduxissent prefatum Magnificum Petrum pettrowyth in dominium earundem Statuissentque easdem eidem, suisque heredibus et posteritatibus vniuersis, premissio iure ipsi incumbenti perpetuo possidendas, infacieque earundem, ac tandem nostri inpresencia legitimis diebus et horis congruis iuxta regni consuetudinem commorando, nullo penitus contradictore apparente. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam literas nostras priuilegiales concedendas et auttentici Sigili nostri munimine roboratas, saluis nostris, et Ecclesie nostre annotata iuribus in eisdem permanendo eidem duximus concedendas. Datum vacante officio lectoratus per manus Magistri Andre de Monozlo fratris et canonici nostri Sedecimo die diei huiusmodi introductionis et Statucionis premissarum, Anno domini Millesimo Quingentesimo Quadragesimo octauo, presentibus ibidem honorabilibus dominis et magistris Stephano de Mohach Cantore Urbano de Bachia Custode, memorato Andrea de Monozlo Stephano de Bylak, michaele de Dyos, Thoma de Zeghedino, Ceterisque fratribus et concanonicis nostris in prefata dei Ecclesia regi sempiterno iugiter famulatibus et deuote.

(Erdetije hártján a gyulafehérvári káptalan ltárában, Diversorum Comitatum Cista 2. fascicul 3. Nr. 46. Közli, Orthmayr: Történelmi Adattár III. 1873 év 302 lap. több hibával.)

405.

1550. január 10-én.

Nos Conuentus Ecclesie Sancti Benedicti de iuxta Gron memorie commendamus per praesentes Quod Egregius Sandrinus de Nagy Mihály in sua, et Gabrielis de eadem Nagy Mihály fratris sui in personis nostram personaliter veniendo in presenciam, per modum protestacionis et Inhibicionis nobis significare curauit in hunc modum, Quomodo ipse Inhibens, dictusque Gabriel, nedum Serenissimum principem dominum Ferdinandum Hungarie et Bohemie etc. Regem, dominum nostrum clementissimum a donacione et consensus sui Regy, uniuersorum bonorum, oppidorum, possessionumque et porcionum, iuriumque possessionariarum videlicet Nagylak, cum pertinencys Palatha, Mezewhegyes, Rethkerth, Tamásháza, Révész simul cum predys ad easdem spectantibus, Item Dereg-egyhas, Achya et Fighed vocatis in Chynadiensi, item Zenth Gergh, Achy, Kerepcze, iuxta fluvium Borza, cum tributis in eadem szent Gergh exigi consueto, et Castello ibidem habito nec non Podversa, Dupocz, Vaath, item Kywles, Raro, Zygheth, Kysded, Belzegh; Item Sythe, Serech, Igricy ac aliarum duarum villarum iuxta fluvium Igon, Item Vasarhely, Jaam, et Rusocz appellatarum etiam quarumlibet possessionum atque villarum iuxta fluvios Crasso et Withelnýk vocatarum, de eodem Crasso, item Felsew-et Also Igazo nuncupatarum cum pertinencys earundem in Themesiensi Comitatus adiacencium, verum eciam quelibet loca Capitularia et Conuentualia, et alia quoque queuis credibilia a quarumlibet literarum ipsorum, sub quacunque forma verborum superinde extradacione et emanari faccione, quomodolibet iam factis vel fiendis, et alios quoslibet, et signanter Reuerendissimum et Magnificm dominos fratrem Georgium Thesaurarium, et Petrum Petrowich de Petrowyna ab Impetracione, et se se statui faccione, usu-

que fructuum et prouentuum percepcione et percipi faccione huismodi Bonorum et Jurium possessionariorum supradecratorum eorundem Protestancium, Idem Protestans nominibus et personis, quorum supra, prohibuit contradicendo, et contradixit prohibendo publice et manifeste coram nobis Harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. Datum feria sexta proxima post festum Epiphanie Domini Anno eiusdem Millesimo Quingentesimo Quinquagesimo.

(A garam szent benedeki Convent 1795. évi átiratából. A gróf Zay cs. ltárában.)

406.

1550. december 31-én.

Nos Benedictus Worgÿtth iudex de oppido krasso, Necnon Andreas Dmitrowÿtth, Petrus olbÿtthh, Stephanus miklossewit, Petrus filius mÿc, franciscus Paulowÿth, Lazarus dragul, et georgius olah, etc. delecte et segregate persone dicti oppidi krasso: necnon vniuersitas inhabitatorum, eiusdem, a maximo usque ad minimum: recognoscimus serie presentium vniuersis et singulis presentibus et futuris Quibus in Cumbit, Quod nos quam presentes tam futuri, iudex, atque vniuersi populi oppidi nostri krasso, obligamus nosmet ipsos, prudentes et circumspectos iudices iuratosque cives item Senatores et omnes populos ciuitatis regie karansebes atque pertinentiarum Illius, Quam modernos Tam futuros, Contra quoslibet aduersarios uel hostes impedimento et molestatione iuxta possibilitatis nostre exigentiam, in omnibus Tuere, protegere, et auxiliÿ nostri habundantem opem ferre, Quam personis Tamque rebus et bonis eorundem, in nullisque persecutionibus eorum, eosdem destituere, ita Tamen quod et ydem nobis similiter, Quam presentes Tam futuri in omnibus necessitatibus nostris uel vnde accedentibus iuxta possibilitates ipsorum sint et fiant obligati: Tuere defendere, et auxilium ipsorum prestare, Quam personis Tam rebus et bonis eorundem: ut fuit alias quoque constitutio inter nos Tempore videlicet antiquo: modo Tamen nouam et inrefrangibilem pacem Componimus: in Cuius Rei memoriam literas

nostras presentes Sigillys nostris Compressas et obsignatas pro firmitate Eterna duximus Dandas: in oppido krasso in festo Siluestri Pape, anno Domini millesimo Quingentesimo quinquagesimo.

(Eredetije papiron, zöld viaszba nyomott, de nagy részt letöredezett hat kis pecséttel a Tinkovai *Macskási-család levéltárában Kolozsvár*tt. Fasc. 20. Nro 660.)

407.

1551. január 27-én.

Zolgalatomat ayalom kegielmednek mýnt býzot vramnak es tarsomnak te Kegmed ýrt vala ennekem ez el mwlt napokba hogý ha myt ertenýk maýlat vram felewl meg yelenteným kegnek . . . . . býzonýara Kywanam ha te kegnek maýlat vramfelewl ýob hýrt ýrhatnýk de az mý vagýon azt kel ýrnom az vrýsten meg elýgleteh ez fewldewn való nyomorw ýletýt es az ewrewk ýletre výte mert hýzem hogy nem azýrt eýtete volt az vrýsten zegýnt ez penýtencianak helýre hogý el vezen hanem hogý ewrewke ýlyen az ewreke valo ýletben azýrt ýo wram es ýo tarsom nem kel te kegnek feletýs keseregný az ew halalan mert mýndnýaýan hýhetýwk ezt hogý az ýstenek vagýon howa nekwkýs (így) ýgekeznwk kel.

Towaba výsagot ezt ýrhatom kegnek hogý zent fabýan sebestýen napýara hýrdetet vala gýwlyst frater gewrgý varada mýnd erdelýeknek es magýar orzagýaknak kýre rýaýs gýwtek volt enýs hocýatam vala egy embert ký ot halgasson frater gewrgý ez el mwlt cýeter teken bement volt az orzag kewzýbe es meg mondota nekýk hogý az vezedelem raytok vagýon es hogýsem ew sem kýralne azoný nen elýg az oltalmazasra ýntete arra vket hogý teýedelmet es vrat keressenek ký meg maradassokra gondot twgýon výsselný mert ha mýndnýaýan petrwytal tewrewke akarnak lenýs ew egýdwl soha tewrewkel nem akarýa tartaný hanem mýnt kereztyen emberhez ýlyk ahoz akarýa magat tartaný.

ha penyg az orzagýs kereztyenwl akarnak magokra es meg-

maradassokra gondolnÿ ewÿs kÿz velek mÿnd ÿlnÿ es mÿndenbe velek lenÿ ez zokat az en emberem fÿlÿvel hallota. petroÿt most ewzwe vezet az sebesÿek el es l w g a s ÿ a k a l az sebesÿek akarnanak megmaradnÿ az ew zabadsagokba petroÿt penÿg aba akarÿa haborgatnÿ most az sebesÿek l w g a s s ÿ a k mÿnd fel tamatak petroÿtÿs kÿzwl ha kyral ÿdeÿn ez orzagra gondot kÿwalt kÿpen nem vÿsel ez ÿewew nÿaron oda lÿzen erdel az vtan az tewbÿs en meg ÿrtam az kÿralnak ÿsten tarcÿa meg k. mÿnd azonÿomal egÿetembe sok ÿdeÿg.

ez lewel bathorbol kewlt b o d o g a z o n e l e w l k e d e n enÿ eztendewbe 1551.

Andreas de bator
manu propria.

tars nem tudom habozwt akarz raÿtam allanÿ de Kegmed sem foga gÿakran ÿrnÿ.

(*Kivÿl*: Spectabili ac Magnifico domino Thome. de Nadasd Comiti perpetuo terre fogaras, ac Judicici Curie Regie Maiestatis etc. domino Amico et college, obseruandissimo.)

(MÁS helyen, más irással: Reddite 12. febr. ante meridiem circiter horam 10. inter Kam et Ozko dum iam ex Kanÿsa Komaromium tenderem.)

(Eredetije a budai kam. Itárban, Acta Publica fasc. 6. Nr. 30. Zárlatán pecsét nyoma.)

408.

1551. május 7-én.

Isabella Dei gracia Regina Hungarie, Dalmacie, Croacie etc. Memorie commendamus tenore presencium significantes quibus expedit vniuersis. Quod nos cum ad supplicacionem certorum fidelium nostrorum nostre propterea (factam) Maiestati, Tum vero attentis et consideratis fide et fidelitate fidelibusque seruicÿs fidelium nostrorum Egregiorum Nobilium Valachorum, ac tocius Vniuersitatis O p p i d i L u g a s, que ipsi Sacre imprimis Regni nostri Hungarie Corone, deinde vero Serenissime Maiestati Regie, ac nobis filioque nostro Illustrissimo pro loco-

rum et temporum varietate constanter exhibuerunt et in posterum exhibere et impendere contendunt. Eisdem igitur ipsorumque heredibus et posteritatibus Vniuersis hec Armorum insignia, videlicet *L u p u m* medium Corone insidentem, Que in principio seu Capite presencium literarum nostrarum suis appropriatis coloribus arte pictoria depicta sunt, Animo deliberrato, et ex specialis gracie nostre plenitudine concedimus, et presentibus elargimur, ut ipsi dictique vniuersi heredes et posteritates ipsorum pretacta Armorum insignia more aliorum armis utencium, a modo in posterum ubique in prelyš, hastiludys, torneamentis, duellis, ac alys omnibus exercicyš Nobilitaribus et militaribus, nec non sigillis, velis, cortinis, annulis et domibus in quarumlibet rerum et expedicionum generibus gestare, omnibusque et singulis gracys, honoribus et libertatibus quibus subditi Regni nostri similis condicionis armis utencium quomodolibet consuetudine vel de iure fruuntur et gaudent, frui et gaudere possint atque valeant, vt in ipsis et heredibus ac posteritatibus ipsorum predictis, nostri nominis memoria et gracia maneat perenniter. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes literas nostras sigillo nostro, quo vt Regina Hungarie vtimur munitas eisdem duximus concedendas. Date in Ciuitate nostra Alba Julia in festo Ascensionis Domini, Anno eiusdem Millesimo quingentesimo quinquagesimo primo.

(Báthory Gábor 1609. évi átiratából, a Macskási család levéltárában. Közli néhány szó kihagyásával Maniu Basil is: *Disertatiune Istorica Critica si literara tractanda despre origine Romaniloru din Dacia Trajana.* 542. 543. lap.)

409.

1551. május 24-én.

Spectabiles et magnifici domini, Amici nobis observandissimi Salutem et Serviciorum Commendacionem, prioribus literis scripseramus dominacionibus vestris S. et M. Comitum Themesiensem, duodecim fere Milibus hominum versus hoc Regnum Transilvaniae movisse, Ita quidem Erat prout domi-

nacionibus vestris S. et M. scripseramus, venerat enim vsque ad Lugasienses, qui metu perterriti ad eum defecerunt, Judex Sebesiensis et Communis plebs facta dissensione similiter ad eum Inclinata fuerat, quibus tamen primores ac precipue persone Non Consensere, Credimusque eos constantes futuros, Nam nunc quoque tres Cives pociores ad Nos miserunt, et omnem fidelitatem Maiestati Regie promittunt. Auditum igitur aduentum Comitis festinabamus huc descendere, dominaciones quoque vestras S. et M. Ideo potissimum sollicitabamus, sciebamus enim vt si intrare potuisset Ex Aduentu illius In istis partibus Inferioribus Multorum animi debilitati fuissent, presertim cum duo quoque Castella domini Joannis Therek M o n o s t h o r e t M o r s i n a per Eos expugnata sit, quorum alterum demoliri fecit, Auditum igitur adventu nostro, Comes ipse cum omnibus Copys suis Retrocessit, Commiseramus enim antea Castellanis Chanadiensibus vt si Rasciani mouerint se statim a tergo illis Insistat, et omnia que potest agere debeat, quod illos fecisse audimus, exindeque Comes ipse Cum Rascianis Redire coactus est, Nescimus tamen, vtrum Iam in partibus illis exterius aliquid agere tentabit, Rumor est quidem Chanadinum obsidere velle, quod si tentare voluerit, Neque illic libere omnia faciet. Nam Nos quoque dominum Joannem Therek, et Palatycz Cum aliqua parte Copiarum, ad partes illas missurimus, ut Coniunctis cum Sebesiens. viribus si necesse fuerit, Chanadino suppicias ferant. Nos Jam hic ex dei auxilio Negocia suscepta fere confecisse videmur, Restat tantum de Illustrissimo Regis filio et Reginali Maiestate tractare, pociores enim persone huius Regni fere omnes nobiscum sunt, et qui nondum venerunt illos quoque quotidie expectamus, dominaciones igitur vestre S. et M. prout Jam voluerint Cum Copys Regie Maiestatis veniant, Jam enim Nullum timorem habemus. Nos interim de victualibus providebimus, licet modo magna vbi que caritas sit annone et presertim de pabulis equorum difficiliter providere possumus, vbi cunque tamen in hoc Regno fuerint conquirere, et ad Castra dom. vestrarum S. et Magn. deferenda curabimus. Dominaciones vestras Rogamus, vt literas nostras presentibus annexas Matti Regie d. Nostro C. statim conferendas curent, dominaciones vestras S. et M. Bene

valere optamus, Datum ex Castris ad Albam positis, In festo die Sancte Trinitatis, Anno domini 1551.

Vestrarum S. et M. dom.

dedictissimus

Frater Georgius Episcopus
Waradiensis.

(*Cum* : Spectabilibus et Magnificis dominis Thome de Nadasd, Sigmundo Herberstein, et Andree de Bathor Commissarij S. Regie Matris etc. dominis et amicis observandissimis.)

Presentatae Margita 28. May Anno 1551.

(Eredetije papiron a bécsi cs. titkos ltárban.)

410.

1551. september 6-án.

Illustrissime domine dne et patrone mihi observandissime, Seruiciorum meorum paratissimam commendacionem. Notum facio d. vestre Ill. quod mutuo consilio cum magnifico dno Castrorum magistro deliberato, Magcum dominum Nicolaum de Bathor, cum Quingentis Equitibus ad partes Castrum Bechkercke Nudiustercius expedieramus, ex ratione ne Thurci quandoque particulatim ad nostras partes excurrere presumant. Colonom eciam animi Illarum parcium ut magis confortentur. Eodem die Idem quoque Dominus Castrorum Magister ad Revisenda Castra Beche et Bechkercke profectus fuerat, vt perlustratis vniuersis Castrorum Necessitatibus inde rediens, omnia Negocia eorum d. vre Ill^{me} clarius et suo modo perscribi possint, Qui hesterna die rediere, et quo pacto Castra prefata do. sua Mageca reuiderit, ac que eciam Nova Interim superuenerit, Ille do. vre sua Magificencia omnia satis aperte et constanter perscripsit, Que nobis hic facere oporteat nichil negligimus, sed gentes vndique congregamus, Scripsimus ad Magcum dominum Franciscum Pathochy, et omnes Comitatus, Misimus eciam specialem hominem ad Ciuitates Karansebes et Lwgas, quibus nomine et in persona sue M^{ts} strictissime mandavimus, vt sine dilacione Aliquali assumptis vniuersis eorundem colonis, viritim Armis bene

instructi Insurgere et pro Regie M^{ti} prestita fidelitate in patrie defensionem huc confluere velint, et debeat, quos in Castra condescendi faciemus, Rasciani soluti erunt insimul hodierna die ex Mandato nostro hic comparebunt Reliquos eciam Insolutos Rascianos cicius assumemus, et Illos omnes in Castris sistemus, interim et Spect^{lis} M^{geus} dominus andreas de Bathor etiam aderit, proinde do. Vra. Ill. quicquid optimum est, Maturo tempore facere velit. Res enim moram non patitur, perscripseram superioribus diebus do. vestre Ill. quod Michael Somlyay in oppido Wanya templum fortificare incepisset, quod quidem fortificarat, vbi seruitores ipsius se recluserant, et non mediocrem inter oppidanos Tyrannidem exercebat, Inter eosdem colonos, erat quidam Seruitor meus, cum quo Coloni templum Inuadunt et expugnant, Nonnulli ex Colonis vlnuerati, alij occisi extitere, Seruitores tamen ipsius Somlyay a templo sine Impedimento dimisere, et officialem eius prefatus Seruitor meus, ab impetu colonorum in eum Irruencium liberum facit, admonetque illum, velit esse Immunis ab omni rixa, ne a colonis alioqui in eum sevientibus vlnvs aut mortem subeat, qui hisce admonicionibus non aquiescens, exorsus est colonis multos Imponere minas, et futurum Illis periculum predicere, qui exclamantes in eum Irruerunt, atque Ibidem occiderunt, haud diffido, quin (dom. R^{us} et sr. dominus), Reverendissimus hanc rem longe seuerius dominacioni vestre Ill. declaret, Certa tamen sit do. vestra Ill. eciam si per proprium. hominem suum reuideri voluerit, secus quid, vt premisi, Ill. do. vra. non experietur, Quare dominacioni vestre Ill. eciam atque eciam supplico, dignetur cum eodem domino Reverendissimo tractare ac diffinire, vt iam tandem oppidum Illud Juxta continenciam preceptoriarum Regie M^{tis} mihi restituantur, ne plures contumelias sufferre cogar, Video enim nichil ad Regni defensionem conducere, neque conclusionibus dominacionum vestrarum ipsius Restitucionem obesse, quod si euenire cerne-rem, vtique hoc presenti tempore ab eius Recuperacione Immunis esse paratus essem. Quemadmodum Rasciani plusquam sexingentos meos colonos hereditarios possident, pro quibus nunc restituifaciendis M^{tem} Regiam nec do. vram Ill. offendere volo, scio enim aperte, quod tam defensionem Terre huius

quam Transaccionibus dominacionum vestrarum, cum eisdem firmatis plurimum obsesset, et si videam Illis in eternum priuari debere, ob has prefatas rationes pro eis non Intercedam, nisi tempore opportuno superveniente.

Ceterum scripseram nuper dominacioni vre Ill. quod ad Literas eiusdem quibus Ill. do. vra de priuato meo negocio Scripserat, per Tabellionem occurrentem responderem, de eodem negocio M^{tas} quoque Regia ad me scripsit, Intellego tamen ista ex speciali, do. vre Ill. apud eius M^{tem} promocione et singulari suo erga me fauore, quo prosequitur euenisse, quod do. vre Ill. perpetuo reseruare contendam. Sua M^{tas} Sacra ad assumendum hoc officium cum Collega, Magnifico domino Georgio Seredy, admonet, quemadmodum et do. vra Ill. mihi perscripserat, Quamuis me existimabam, post Suam M^{tem} S. ipsum dominum Seredy precelisse, Maiorique in statu haberi, constat namque toti Regno me et Nacione esse maiorem, et dominium post eius M^{tem} S. maius habere quam dominus Seredy habeat, et vt ingenue fatear mihi non omnino placet, Sed quoniam vnum hoc me movet, quod Sue M^{tati} S. semper ab Ineunte etate mea obedienter ac fideliter inseruiverim, neque in Sue M^{tis} negocys vllas mutaciones rerum facere solitus sum, verum et deinceps sue M^{ti} S. fideliter inseruire et sub eius M^{tis} fidelitate mortem subire decrevi.

Alterum me movit quod do. vram Ill. singularem patronum meum delegi, studebo vt omnis do. vre Ill. promocio apud suam M^{tem} S. de me facta, Illesa ac firma, per me maneant, ne quid sua M^{tas} Sacr. conqueri de me possit, quo minus, commendacioni do. vre Ill. satisfecerim. Itaque me totum consilio do. vre Ill. submitto, quam obsecro, dignetur qualitatem tam Condicionis et persone mee, quam eciam ipsius dni Seredy discernere, confido autem in do. vra Ill. quod diminucionem persone mee diffugere dignabitur, maximum tamen necessarium est, vt omnia bono ac firmo ordine componantur ne In negocys ac seruicys sue M^{tis} S. suo tempore defectus paciatur, quicquid Ill. do. vra mihi consuluerit, eius consilio et mandato uti domini et patris mei confidentissime obtemperare atque acquiescere paratissimum me offero, sed vt Intellego quas practicas dnus Rev^{mus} de Gubernacione huius terre habeat, quas

Ill. do. vra ex Literis dni Castrorum Magistri clarissime cognoscet, ne forte alius Inuenietur modus, Ego vero quocunq; in Statu meliori fuero, id totum ex gratuita do. vre Ill. in me liberalitate obseruo, quod sempiternae Seruitutis meae officijs apud Ill. do. vram promereri studebo.

Preterea, dum essemus L y p p e, Solutor hic existens, nunciauerat mihi, vt In lustracione meos equites priores ad Equites 300. supplerem, haberet enim in commissis ad totidem mihi solui debere. In ea Lustracione Lyppensi deficiebam Equitibus 18. posteaquam tamen hic sumus, longe plures quam 300 alui et aleo, bonis apparatus instructos, et Idem solutor ad eosdem 300 Equites pro vno mense solutionem prestitit, Dixit tamen postea a Mgro Lustracionum mandatum accepisse, ne ad plures quam ducentum Equites soluere debeat, Ego vero non sine Magna summa pecuniaria illos alui, propterea do. vram Ill. rogo, ne numerum 300 equitum diminui sinat, sed prout semel constanter assecuratus sum, ita solutio ad eosdem prestari debeat, Seruet altissimus dnus Deus do. vram Ill. semper felicissimam. Ex Arce T h e m e s i e n s i Sexta die Septembris 1551.

V. J. D.

dedictissimus seruator
Stephanus Losoncÿ. 1)

(Eredetije a bécsi cs. titkos ltárban.)

411.

1551. deczember 19-én.

Illustrissime domine domine et Tanquam pater obseruandissimo, Seruiciorum meorum paratissimam exhibicionem, de Intencione, quam versus Bechkereky concluderamus, superseedere licuit, quia gentes Sebesienses, quibus scripseram nullo pacto venire voluerunt, et in alijs suspicio erat an veniant, practicam quam cum oppidanis de Bechkereky moueramus,

1) A levél Castaldonak szól.

quod magis pro nobis quam contra nos esse velint, Thurci erga quoscunque suspiciones habuerunt, Alios occiderunt, alios vero in perpetuam seruitutem abduxerunt, oppidum Maxima in Custodia tenent, Sed et deinceps tractare non cessamus In quibus habemus Bonam spem.

Nobilibus Hungaris pariter et Rascianis pro feria tertia proxime preterita conuentum Indixeram, cum Illis igitur de omnibus negocijs bono modo conuentum est, obtulerunt sese, tam ad victualium suppeditacionem, quam ad frugum vecturam Currus dare, ego vniuersas fruges in hanc arcem conduci Jussu (így) pro necessitate Mt^{is} Regie, possunt hinc eciam facile eo, quo necessarium fit eas distribuere, Nicolaum Cherepowyth earum administratorem, Centum equitibus sibi adiunctis, vt celerius quo fieri potest administret, expediuiumus, vnam possessionem desertam pro mea propria necessitate, et ad Castelli Fellak conseruacionem Restauracionemque occupauí, quod do. vre. Ill^{me} significare volui.

Bona Rascianorum que apud me hebantur (így) et Avitica, vniuersa restitui, licet satis animo graui meas hereditates Illis tradere debui, prout tamen me do. vra. Ill. Monuerat, ita facere volui. Ad Illos eciam qui plura eorum bona occupaauerant scripsi, vt eis remittere teneantur, verum et ad Rev^{mi} dni. Thesaurarÿ rationem per officiales, Arcis Naghlak ac eciam per Mag^{um} dnm Melchiorem Balassa, aliqua eorum bona sunt occupata.

Scio dominum Thesaurarium, do. vre. Ill. ita exposuisse, quod ego de taxa quam in hÿs pertinentÿs propter plurimas meas necessitates Imposueram, maximam summam habuerim, quantam tamen habuerim d. v. Ill. ex hoc Regesta facile cognoscet, et propterea In presenti conuentu dominorum Nobilium modo premissis hic celebrato, Illis proposueram, Quodsi maximam in ea re difficultatem habent, paratus sum Illis ex propria bursa resolvere, qui mihi vnanimiter pro meis seruicÿs ac fatigys beniuole condonauerunt.

Seruitores M^{gci} dm. petri petrowÿth, ad me venerant, vt tres possessiones, a p o r, M y n d z e n t h et N a g h f f a l w de meis manibus ad Chalya remitterem, rogabant, Eas

tamen ad hanc arcem Themesiensem pertinuisse Intelligo, sed cum dnus Petrowÿth, tam hic quam in chalya gubernauit, facile potuit eas ad Chalya, suam Arcem occupare et possidere, bona igitur ad hanc arcem pertinentia, non deberent hinc abalienari.

Ceterum Significo Ill. do. vre. quod iam hic ego non tardabo, sed pro negocÿs meis ad Mtem Regiam festinabo, vt cicÿus in eis deliberacionem accipiam, Itaque quemadmodum et antea ita nunc quoque do. vram. Ill. rogo velit sue Mti pro mea parte ex suo solito erga me fauore scribere, quo sua Mtas me ac mea seruicia clementi animo acceptare digneatur, Duos Serruitores meos speciales Egregios Benedictum Kosar, ac franciscum Dely, cum bona instructione, hic relinquam, qui sine defectu, Omnium rerum bonam prouisionem facere sunt expertes, Dum igitur aliquid interest, do. vra. Ill. Illis Jubere velit, Mtas Regia vbicunq; iubet, paratus sum ibidem pro sue Mtis voto seruire.

Quia propter frequentes Tabellarios ad Illam dnem vram destinaciones non exigue expense fieri debent, do. vra. Ill. de ordinanda posta vel modo aliquo adinvento prospicere velit. Binas literas Beglerbegÿ, quas hÿs diebus ad me miserat, do. vre Ill. misi, ex eis eadem cognoscet, quid ad me scribat, Qui cum eo animo scripserit, iterum illi relacionem feci in hanc sentenciam, vt dum quid sibi a suo Imperatore mandatur quemadmodum et ipse scribit, debet adimplere, dum autem quid a meo principe michi committitur, ibidem et ego totis meis viribus exequi studeo, nec ea pretermitti debent, Nichilominus tamen mutua familiaritas inter nos conseruari potest, Misimus illi et munus, Cristam vnam Bokortoll vocatam per hominem meum, in eum finem, quo idem homo meus securius omnia perscrutari queat, quodque liberius cum Rascianis de Bechkereky tractare possit, prout enim accepi, vt premissum est, libenti animo oppidum si quodammodo fieri posset Restituerent, se seque dederent. Ea etiam ratione hominem meum ad Illum expediui, vt certi Captivi mei Thurse super eorum pactacionibus celeriore finem sortiri possent.

Literas eiusdem Beglerbegÿ tercias, Revmo dno Thezaurario sonantes, Ill. do. vre. misi, eas cum Mageo domino Ca-

strorum Magistro ambo aperiuimus et perlegimus. Dum autem prefatus homo meus a Beglerbego redierit, ea que adferet, Curabo vt do. vre. Ill. cognita fiant do. vram. Ill. felicissime valere desidero. Ex Arce Themesiensi 19. Die Decembris 1551.

Stephanus de Losoncz. Comes etc. 1)

(Eredetije a bécsi cs. titkos ltárban.)

412.

1552. március 28-án.

Ferdinandus diuina fauente clemencia, Romanorum Hungarie Bohemie etc. Rex, semper Augustus, Infans Hispaniarum Archidux Austrie, etc. fideli nostro Magnifico Comiti Themesiensi (neve nines kitéve) et parcium inferiorum Regni nostri Hungarie Capitaneo Salutem et gratiam, Expositum est maiestati nostre In personis fidelium dominorum Magnifici Johannis de Lewa Aule nostre famularis, ac Egregiorum Johannis Forgach et Joannnis Pazthöy, Quomodo Arces Chalya Lwgas, Sydowar et Rekas, ab antiquo Auorum, parentumque et fratrum suorum fuissent, In eorumque pacifica possessione ydem Aui parentesque et fratres eorum perstitissent, vsque ad proxime preterita tempora, Quibus propter fidem et fidelitatem eorundem parentum suorum nobis prestitam, ab ipsis alienate fuissent, Quibus quidem e vita sublatis Eedem Arces simulcum earum pertinencys deiure in eos essent deuolute, Que cum nunc per Exercitum nostrum e manibus Thurcarum erepte In manibus nostris haberentur, Supplicatum est Maiestati nostre, nomine eorundem exponencium humiliter vt easdem Arces simulcum suis pertinencys, Eisdem generose reddere et restituere dignaremur, Quorum nos humilli supplicatione moti, Considerantes, quod dicte Arces antea vt premisum est, propter fidem et fidelitatem parentum Eorundem nobis prestitam fuissent ab ipsis alienatae, Respectum eciam habentes, ad fidelitatem et fidelia seruicia predictorum exponencium, prescriptas Arces eorum, cum earum pertinencys Eisdem

1) A levél Castaldo Jánosnak szól.

generose reddendas duximus et restituendas, fidelitati Itaque tue, harum serie firmiter Comittimus, Quatenus acceptis presentibus, et premissis sic stantibus, memoratas Arces Challya Lwgas Sydowar et Rekas cum earum vniuersis pertinencijs, mox et de facto, Eisdem reddere, et acceptis ab Eis super eorum restitutione literis quietancie presentes, pro tua superinde expedicione conseruare debeas, Secus non factururus, Datum Posony vigesima octaua mensis Marcy, anno domini Millesimo, quingentesimo Quinquagesimo secundo.

(II. Miksa császár 1567. évi átiratából, a budai kamarai ltárban. N. R. A. 798. csom. 2. sz.)

413.

1553. július 23-án.

Nos Capitulum Ecclesię Agriensis, Memorie Commendamus per presentes, Quod Egregius Gregorius Bornemýzza de Kalno, prouisor et prefectus Arcis Agriensis. Nostram personaliter veniendo inpresenciam exhibuit Nobis et presentauit, quasdam literas Missiles, Egregy Blasý Zekel, officialis de pankotha, ac Sebesiensis et Lwgasiensis Bani, patenter, hungaricoque Sermone confectas, ac vsuali Sigillo eiusdem ab intus munitas, Judicibus, et vniuersitati Inhabitorum oppidi Sýmand preceptorie sonantes, petentes Nos debita cum instancia, vt nos eisdem de hungarico vt premissum est, in latinum sermonem Transferre et Transsumpti. Eidemque Sub sigillo Nostro Emanare et Extradare dignemur, Quarum Tenor Talis est. Ego Blasius Zekel, officialis de pankotha, ac Sebesiensis et Lwgasiensis Banus, post Salutem et mei Commendationem, Committo et mando vobis Iudices et Ciues de Sýmand, Quatenus visis meis literis Statim armatis manibus assurgere velitis et debeatis, et ad diem crastinum, ad tempus prandy, hic Apud Nos sitis in pankotha, Si penitus in Mancipia per Thurcas deuenire nultis presentes eciam litere Ne cessent, Sed easdem de possessione vna ad alteram Transferant, Committo et Mando ego omnibus sub eadem pena et

eciam possessionibus Nobilium. Si in Mancipys esse nultis, Secus in premissis facere ne presumpmatis. datum in pankotha, feria Secunda proxima Ante festum Marię Magdaleneę Anno domini Millesimo Quingentesimo quinquagesimo Tercio. Nos itaque huiusmodi petitionibus prefati gregory Bornemyzza, tanquam Justis et Juri consonis fauorabiliter Inclinati, preinsertas litteras Missiles in latinum de hungarico Sermonē per nos Translatas, de verbo ad verbum Sine diminutione es Augmento Aliquali Transscribi et Transsumpmi presentibusque literis Nostris inseri faciendo, Sub Sigillo Nostro, Eidem Jurium suorum ad cautelam duximus extradandas. Datum die dominico proximo post predictum festum Marię Magdaleneę Anno Millesimo Quingentesimo Quinquagesimo Tercio.

(Eredetie a gróf Erdődy-család galgóczy levéltárában. Hátán a kápt. pecsét fehér viaszban. Cista 49. fasc. 26. Nr. 16. Ujabb lajstrommozás: Ladula 98.)

414.

1553. augusztus 19-én.

Magnifice domine et frater mihi obseruandissime, post Seruiciorum Meorum Commendacionem, Arx Dewensis 16 die huius mensis Tradita est manibus meis, Cuius pertinencie cum per thurcas tum eciam per Christianos Cum Tota ista Regione vsque adeo deuastata est, vt si Regia Maiestas non providebit nos aliquibus Bonis, tantum Abest vt isti victui meo cum conyuge sufficiant, verum Ipsemet eciam vix victitare possunt, per longam enim moram nostram officialis Capitan, vsque adeo disponit omnia, eciam exterius In Bonis que pro vsu meo futuro esse potuissent Victualia pro maiori parte omnis generis a colonis extorsit, fenum pecora, avena dissipauit, hic nullum pecus allodiatur preter XVIII. ouibus Reiectis, vilibusque. Hic tantus est defectus, vt declarando ea nunc non sufficio, vsque dum expense nostre domestice durabunt, hic bene tractari possumus, si Rex more consueto facit solutiones.

Si Magnifica domina Sara veniet transilvaniam veniat

et mea conjunx, De Cuius prouisione Commodius m. do. Vestra sciet prospicere, quam ego hinc perscribere possem, Si Currus paratus esset Velim vt Ille adduceretur ne alias eius Introductione Illius grauaremur, Si ita visum fuerit m. do. vestre vt philep Ispan veniat, Bonum est, veniat et Sebastianus Harazthÿ vel alter similis, pueri, denique duo domestici, Res domine matris, Que extra ladulas in aedibus sunt in paloch, ne grauetur vestra m. dom. ea prouisione relinquere, ut muros vel tinee ne corrodant, Nouitates quas in Istis confinÿs habemus Ista possum m. do. vestre scribere, pro nunc tamen facciosi quid moliantur cum procul ex istis partibus sum, Nichil scribere possum, scio tamen de hÿs M. do. Wayvodam fratrem nostrum perscripsisse, Venerat ad me Paulus Sebessi, educatus per M. do. Andream Bathori, qui dixit mihi sebessiensis et Lugasienses eo esse proposito vt cum domino Petrowyth in hoc Regnum Intrarent, qui cum a passa Kazon super hac re licenciam Acciperent, dixit ipsis quod ipse non egre ferret, si hanc viam ipsi attentare vellent, adjunctes hoc eciam vt si passe plus videretur ut ipsi ante Petrowÿt ex vna parte per viam Vaskapw Vocatam, aut simul cum Petrowyth per thot Varadÿa Intrarent, quibus Respondit quod ipsi Ita videretur quod insimul Irent, Cesaris exercitum qui premissus fuerat Contra per sam profligatam esse dicunt procul dubio Hoc Certum est quod ex confinibus eciam Hungarie omnes zanchaky Ingressi sunt versus Cesarem, Relicti tantum sunt In istis confinÿs Zanchakus Bodoniensis et de Zenderew quorum Vnus equites vix quingentos possidet, Argentum quem Vestra M. do. manibus meis dederat vt ex Illo flascam parare facerem, Nescio si Aurum vestra M. do. aput se retinuit, In sacco tamen non Inveni, et si flasca per totum debebit esse mihi perscribat, Valeat Vestra magnifica do. felix faxit Deus optimus maximus et sui liberi Chari ad multos annos, datum ex Curia Deeuensi Decima Nona die mensis Augusti Anno do. 1553.

Seruus

Dominicus dobo

De Ruzka.

(Kivül: Magnifico . . . . . tho Dobo de . . . . . domino et fratri . . . . . servandissimo.)

(Eredetije a budai kamarai ltárban a registrálatban irományok közt.)

415.

1553. november 13-án.

Ezt Irhatom kegielmednek, zeretheo Balas vram, hogÿ Petrowith peteor Lvgassan vagian. Azert kegelymetek viselyen gondoth magatokra, merth altalan fogwa meg higgÿe keg. hogÿ Petrowith mÿ veléwnk Akar Bee Jewny Erdelyben Waskapura, oztan az varossal meg egyenessedet hogy Ewteth urallyak es az varosban ys Bee bochyattyak. Oztan mast Gaborko, oztan Peyka georgÿ, oztan Bakwk (az az Bakócz) ferencz oda mennek Eskedny neky Petrowith peternek. Eztÿs Irhatom kegyelmednek: hogÿ az Theorekeok kyk hadban voltanak, mind el ozolnak, es haza mennek. Azert legyetek mast ha leztek, mert most vagÿon Ideÿe, merth ennek az lathornak ninchÿen howa fognÿ feÿet, mert vizza nem terhet, hanem mÿ hozzank Jewÿ, hogy mÿ theyewnk Joth velle, de ha lehet ne haggyatok Istcnert kerem. K. Thowaba az keg. Tharsara semmi gondot ne visely, meegh az en feÿemet tudod hogy fen aal. Az vristen tharchÿa meg kegyelmedet minden Jowawal, ez lewel keolt K a r a n S e b e s b e n Zent Marthon nap vtan valo hetfewn. Anno. 1552.

Orzaagh Georgÿ Irta
Kegelymed Barattÿa.

(Az országos levéltárból.)

416.

1554. julius 20-án.

Reuerendissime domine mihi semper graciosissime. Post seruiciorum meorum perpetuam Commendacionem, Keg: vram meg boczassa, T. Nagisagod, ez napokban, sem Wyssagal, sem valaminemev hyrrel nem Ertethettetem, Nag: mert mostan Itt sÿnczen oly vÿssag, kyth Nag: kuldhettem volna, sem hÿrem nem wolt, kyth Irhattam volna. Hanem Im Mostan Jwthe tegnapon, hawashel fwldebel, egy embérem, ky azt Bezely

hogy az nep, otth mýnd le zalloth, azt es mongia hogy az Wayda harom Boyarth vagatoth le, Azt es mongia, ott kwzeottekýs azt Bezelyk hogy, az Chasarth haromzor werthek meg, Thowaba az Waydawal chak eg nehan Boyar maradotth wolt, Es hogi Radul Waydanak hyre menth, hogi Be megýen az orzagban, es hog mostan esmeg azon wolna, hogy az orzagotth fel wenneýe, ellene, de az otth wyzen Inneten senkýth fel nem veheth Towaba Petroytthol akkoron, Jwttott meg Egy Boýar kytwl azt Izente Petrowytth az Waydanak, hogy Imar czak, Nagý azon napra gwlekezenek, mert az Therekekýs akorra kezulnenek.

Towaba, Az Therêkek ThemeswARTH wadnak a menyen vadnak, Azt Bezelyk hog zandekok az wolna hog faczadba Thwb Thereket vessenek, de en nem hýzem hog vessenek, met kewes Therek vagyon.

Towaba Petrowýtth felel azt Irhatom Nagisagodnak hogý El kuldeth wolt Kazon Bassahoz es kerety wolt, az keeth Castel, Morsýnath Monostorth, hozza tartozowal es az nemes nepek Jozagath, Kazon Ilyen valazt Théthth nekye, nem adok ugy mond, czak egý Talp alya fwldettýs, met az hatalmas chasar keth varost adotth nekýe vgy mond, kybél elýen Azert Elýen abbol, es taplalya abbol magatth.

Towaba, meg az hýrre, de Byzzonyal ezt nem Irom, Nagisagodnak, hogý Petrowyth Mwnkaczba kezülne az kyral fya eleýbe, de ha Igy vagyon Inkab hýzem hogy azon wolna hog mykepen elmehetne.

Towaba, mentenek wolph, zolgaý hozzáya es kernek volt pýnzt Thêle, Ew azt mondotta, nem adok egy pýnzh es, met ha az chasar Erdelt meg akarýa adnyá az kyral fyanak ennelkwlys meg aggýa, ha meg nem akayra adni ha ez Castellal egy pýnzen wolna s mýnd nekthek oztanam, sem lenne awal megh mýnd Ezekbel mý kówvtkezék nem Tudom, Isten Tarcza meg Nagsagodat mýnden Jawaiwal, keolt Hunyad waraban Pyntheken Zenth elyes propheta napýan 1554.

V. Rev. dom.

Servitor Joannes Fanczy
de Cordowa, praefectus
Arcis Hunyad.

(*Kivül*: Reuerendissimo domino Paulo Bornemýzza episcopo Transiluanensi, et Consiliario Regie Maiestatis domino meo graciousissimo.)

(Eredetije a budai kamarai ltár registrálatlan írományai közt.)

417.

1554. napi kelet nélkül.

Zolgalatomot ajánlom ki mint wramnak towaba ertem hogi ki gwlest tetet az warmegyeben, es aztis hogi ki az wrakhoz kwldot enekem ez teczet wolna hogi ýo wolt wolna ki az wraktwl az walazt megwarny es anak wtana gwlest tetetni mert ertem hogi ki az warmegiet akarýa felweni es f a c h a t o t el toretny, eczerýs kincharto (így) mind az egez orzagal egetembe nagi erossen parancholt wala az warmegyének hogi torok ýanosál K a r a n s e b e s e menýen az warmegye soha semikepen nem akara ký mený hanem azt izenik kinchtartonak es az orzágnak hogi nem torwinyek sem zokassok hogi orzag nelkwl erdeli hatarabol kýmenýenek es semikepen el nem menek hanem az orzagal egiwt kezek mindenre, kinchtarto mind az egez orzagal egetembe erosen haragwek de soha nem myeltetehete welek azert chak mostis efele fogast ne mývelýenek mert ha efele fogast kezdnek mýwelný ezt mindýarast Petrowitnak twtara adýak es Petrovit az basanak ebol weznek nagi zwet es hatorsagot hogi ki nem akartanak el mený ebol mindnyajan lezen nagi vezedelmunc kýt az vristen ne agyon, de ez had ýarýon ha zinte az warmegyewel el wegezi, ki hogi el menienek eztis mindýarast Petrowitnak twtara agyak es Petrowit az basanak mert nem hogi azt nem adnak twtara kýt az gwlesben wegeznek de chak oton awagi haton mýt zolyanakýs mindýarast mindent twtara adnak azert ki latýa hogi Petroýt l w g a s o n v a g i o n az torok kezwlýon hoza es az k a r a n s e b e s ý e k n e k parancholjon hogi mihelt az warmegie jndwl mindýarast be jwýenek es rabolyanak es egesenek es az zoroson az wtakat meg alýak nem ertem ez warmegiet ký oltalmaz meg sem ki ký segíti meg mert ezek mind meg tortenhetnek kýt az vr isten ne agion, mert ha ki az akaragýa hogi eltorýek f a c h e t o t aztan essek walami mwlatos es ki wgi kel meni hogi

az toroktvl tartasa ne legyen, ha kegek ki chak wgi kwld reya hogi el egessek az wk issmet meg ipitik mert enek eloteyis wfelsegenek mind fegyweresi es Hwzarÿ mentenek wala reya de azok hir nelkwl mentenek es chak akor lat az toroknek hire bene hogi az had ot wiradot meg es olyan kez had chak adik mwlatot ot meg meg egetek azontvl wiza tert es wgi jwt wiza hogi azon napon altal jwt az kingen soholt meg nem mert egebwt maradni, de ha ki az warmegyewel megyen az myndenek twtara lezen es ki wgi kel meni hogi se toroktvl sem fold nepetvl sem lw g a s y a k t w l sem s e b e s i e k t w l ne kelÿen tartani azert kerem ki mint bizot wramat hogi enekem meg bochason hogi illen batron irok ki mert nem azert irom ki hogi ezekben chak egi zotis awagi zonak helt agyon hanem ki Pestesi martontvl izent wala wgi kezdenek ezek fejemben forgani es wgi iram ki towaba ayanlom zolgalatomat ki mint wramnak azvr istsn eltese ki mind azon yomal egetembe sok ÿo eztendeÿk ma irtam b o r c h a n 1554.

Barchajÿ Andras
etc.

(*Kivül*: magnifico domino dominiko Dobo de rwzka Wicewajwode regni transilwanensi et siculorum wice comiti et prefecto arcis Dewa domino obserwandissimo.)

(Eredetije papiron a budai kamarai ltárban. Limbus. Szélén apró pecsét nyomával.)

418.

1555. september 14-ke után.

Nos Petrus Pettrowyth de Swraklyn Comes ac Dominus in Arce Munkach etc. Memorie Commendamus tenore pre-sencium significantes, Quibus expedit vniuersis, Quod nos debitum vt decet habentes respectum ad preclaram fidem ac Gratissima merita Egregÿ domini Christofori Hagymassÿ, Que Ipse primum Maiestatibus suis Dominis nostris clementissimis, deinde nobis pro locorum et temporum varietate Cum omni fidelitatis Constancia, Exhibuit et impendit, Totales portiones possessionarias, ac predia in possessionibus Al m a f f a, Z a a k, M u t t h n o k; c h i e r n o t h a, M o r e n e z, prediis item

Radulencz, Padurile, Ohabiczia, Magura existentibus, in Comitatu de Karansebes habite, Que prius Georgi Farkas prefuissent de Almaffa: Sed ex eo quod Idem Im Memor fidei fidelitatisque Sue, Qua Maiestatibus Suis veluti Naturalibus principibus Tenebatur, factioni ferdinandice descuiisset, partesque suas Totis viribus fouisset, Et per hoc Notam perpetue infidelitatis In Currisset, ad collationem Maiestatum suarum, deinde Nostram, Juxta antiquam legem et Approbatam Consuetudinem Regni rite et legitime deuoluta esse perhibentur, et Redacta, Simulcum Cunctis Eorundem vtilitatibus et pertinentijs Quibuslibet: Terris scilicet Arabilibus Cultis et in Cultis Agris, pratis pascuis, Campis fenetis Siluis Nemoribus Rubetis virgultis riuulis, piscinis, piscaturis Aquarumque decursibus, Molendinis piscinarumque et Molendinorum locis Et Generaliter Quarumlibet vtilitatum et pertinentiarum suarum Integritatibus Quouis Nominis vocabulo vocitatis, Sub suis veris et Antiquis metis existentibus, premissis sic vt prefertur stantibus et se habentibus Memorato Christofo Hagymassÿ, Ipsiusque heredibus et posteritatibus vniuersis, Dedimus donauimus et Contullimus, Imo damus donamus et conferimus presentium per vigorem in persona Maiestatum suarum dominorum Nostrorum clementissimorum et Naturalium principum, Iure perpetuo et Irreuocabiliter Tenendas possidendas pariter et habendas Saluo Jure Alieno, harum Nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. Quas Maiestates sue Redigi facient dum in specie presentate fuerint proCul dubio, Date in oppido lugas post festum Exaltationis Sancte Crucis, Anno Millesimo Quingentesimo Quinquagesimo Quinto.

idem manu propria

(P. H.)

(Eredetije papiron a gy.-fehérvári káptalan ltárában Centuria S. 9. szám. Petrovics apró gyűfűpecsétjével a szöveg alatt.)

419.

1556. július 7-én.

Nos Petrus Pettrowyth de Swraklyn Comes Ac infra Reditum Serenissimarum Maiestatum suarum in Jurisdicione

Earundem tam in hoc Regno Transsylvanie quam eciam Hungarie Locumtenens etc. Memorie commendamus tenore presencium significantes quibus expedit vniuersis, Quod nos cum ad Supplicacionem nonnullorum dominorum et Regni Nobilium propterea nobis factam, Tum vero attentis et consideratis fidelitate ac fidelium Seruiciorum exhibicione Nobilium francisci Kwrthewssy cubiculary nostri ac Joannis et francisci Mlado, que ipsi Sacre primum huius Regni Hungarie ac deinde Maiestatibus suis, et post suas Maiestates Nobis quoque pro locorum et temporum varietate frequentes ac continue lateri nostro adherentes, cum suma fidelitate exhibuerunt et impenderunt, horum Igitur Intuitu, domum nobilis condam Elie Olah de Lugas quam in Ciuitate lugassiensis¹⁾ habuisset, ac Alias res quascumque tam Aureas quam argenteas Bonaque vniuersa Mobilia et Immobilia eiusdem Elie Olah, in quantum porcionem suam spectarent, per notam perpetue Infidelitatis ex eo, quod ipse ex castris et obsidione Arcis Hwzthiensis clam discesserit gentesque inde discedere (Itt az eredetiben hézag maradt, mely a tökéletesen ép papiron mintegy 10 betű helyét elfoglalja. Minden kapcsolat nélkül az előbbi szöveggel az okmány így folytatja :), simul cum cunctis suis vtilitatibus et pertinencijs quibuslibet Ad dictam domum de Jure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus quouis nominis vocabulo vocitatis sub suis veris et antiquis metis existentibus, Memoratis francisco Kwrthewssy ac Joanni et francisco Mlado Ipsorumque heredibus et posteritatibus vniuersis dedimus, donauimus et contulimus Immo damus, donamus et conferimus Jure perpetuo et Irreuocabiliter tenendam, possidendam pariter et habendam, Saluo Jure Alieno harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante, datum in ciuitate Coloswar feria tertia proxima post (festum szó elmaradt) visitacionis Marie Anno domini Millesimo Quingentesimo Quinquagesimo Sexto.

(Eredeti je papiron a gyulafehérvári káptalan ltárában Cista Zarand Fascicul. 2. Nr. 54. Szöveg alatt Petrovics pecsété, és e szavak idem manu ppria.)

¹⁾ Petrovics egy 1555. évi levele kelt in oppido Lugas.

420.

1556. september 29-én.

Nos Petrus Pettrowyth de Suraklyn Comes, ac intra redditum Serenissimarum Maiestatum suarum In Jurisdicione earundem, tam in Regno Hungarie, quam eciam Transsylvaniae Locumtenens generalis etc. Memorie commendamus tenore presencium significantes quibus expedit vniuersis, Quod nos attentis et consideratis fidelitate, ac fidelium seruiciorum gratuitis cumulatisque meritis Egregiorum Ladislai Bekes ac Gasparis Bekes filij sui cubicularij nostri, Que ipsi sacre primum huius Regni Hungarie corone, ac deinde Maiestatibus suis, et post suas Maiestates Nobisquoque pro locorum et temporum varietate, cum omni fidelitatis constancia, propria nostra experientia, exhibuerunt et impederunt, horum igitur intuitu Totalem directam et equalem medietatem possessionis D o m b o w y c z a vocate in districtu de Karansebes existentem habite, In cuius quidem pacifico et quieto domynio, predecessores eorundem, a plurimis retroactis annis pacifice perstitissent. Que ex post tandem ad oppidum L w g a s, preteritis disturbiorum temporibus, vt cumque occupata, tenta et possessa fuisset, Simul cum omni Jure Regio, si quod Maiestates sue, in eadem directa et equali medietate eiusdem possessionis D o m b o w y c z a haberent, aut easdem ex quibuscumque vjs, modis et rationibus concerneret Maiestates, Ac pariter cum cunctis suis vtilitatibus et pertinencijs quibuslibet, Terris scilicet arabilibus cultis et incultis, Agris, pratis, pascuis, Campis, fenetis Siluis, nemoribus, Montibus, vallibus, vineis, vinearumque pro, monthorjjs, Aquis, fluujs, Aquarumque decursibus, Molendinis, et eorundem locis, Generaliter vero quarumlibet vtilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quouis nominis vocabulo vocitatis, sub suis veris et antiquis metis existentibus, Memoratis Ladislao Bekes, ac Gaspari filio suo, ipsorumque heredibus et posteritatibus vtriusque sexus vniuersis, Noue nostre donacionis titulo, dedimus, donauimus, et contulimus, Immo damus donamus et conferimus, Jure perpetuo et irreuocabiliter tenendam, possidendam, pariter et habendam, Saluo

Jure alieno harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante, Datum in Ciuitate Coloswar, In festo beati Michaelis Archangeli, Anno domini Millesimo Quingentesimo Quinquagesimo Sexto.

(Eredetije papíron a gyulafehérvári káptalan Itárában. Cista Zaránd, Fascicul 2. Nr. 29. Szöveg alatt Petrovicsnak jól kivethető pecsétje. Aláírás helyett csak ily szavak : Idem manu ppria.)

421.

1557. september 14-én.

Én Beokeos László, és Beokeos Jakab, Fyath János ez elmúlt időkbén mikoron irnának Ezer ötszáz ötven hét Esztendőben zent kereszt napján, mikoron Lugason Főbiró volna Anka Gáspár, fő Polgárok penig volnának Luka Péter, Bogár Mihály, Marsina György, Fetul Laczko, Toplitz György, Máté Balás, Vlád Balint, Vajda Mihály, Bukur Nyereggyártó Miklós, Indulatánk azért akkor az megnevezet Lugasi Birkkal és mind az Várossal egyenességben, némü némü villongo föld miat ki volna Lugas közöt, és Galosgya között mely föld miatt gyakorlatossággal sok háboruságok az Lugasiak és Galosgyak között estenek. Ezt azért meggondolván, hogy veszedelem és Emberhalál köztök ne esnék, ¹⁾ ez felyül megmondot Atyafiakkal tönk egyenességet és Jegyeket. Első Jegy azért a derék Tömös ²⁾ mellett Ambrus mester Kulmen ³⁾ alul hányatott, egyenest egy Falkaygh nap nyugot felé az Fetul Laczko földé mellett megyen fel. Az második halom az ország uton közeget melly maguráru l megyen Galusgyára. Harmadik az mely ut Lugasru l jó Galosgyára, annak melette Negyedik jel egy Fűzfa és egy Egerfa mellett. Ötödik Jel az Patakon által egy Fűzfa mellett hántak halmot. Hatodik még és nap nyugatra egy Egerfa és egy Fűzfa egy gyökérből jötte nek ki, és az mellett hántanak halmot. Hetedik a hol Galosgyára az Lugasi derék ut jó, ott egy megretthet ⁴⁾ fűzfa

¹⁾ A fehérvári kápt. átiratában : esnének.

²⁾ Thömös, az átiratban.

³⁾ Küllőin — az átiratban.

⁴⁾ meg jedzet — az átiratban.

vagyon. Nyolczadik onnat indultatik fel az Sarospatakon felöl az Lugas felöl valo Parthon. Kilenczedik Jel Délre az Sáros-patakon felöl az Lugas felöl való Parthon az Rachok ¹⁾ erdeje felé. Tizedik határ az Bányászok fokának a partyán és ugyan ott vagyon egy Szilfa. Tizenegyedik az Bányászok fokán tul az Andrei András szállásánál egy mezőtskén. Tizenkettődik Jel ugyan ott közel Délre. Tizenharmadik ugyan Délre egy körtvély fa mellett az Chÿkul földét ketté szakasztja. Tizennegyedik az Stinta pataka partyán túl Dél felöl egy fűzfa és egy Egerfa mellett vagyon az hányás. Tizenötödik ugyan Délre egy vad almafa mellett. Tizenhatodik ugyan otton csak közel. Tizenhetedik. Ugyan még is Délre egy gyermekdigh vadalma fánál. Tizennyolcadik az Keketties tónál ²⁾ egy vad almafa mellett. Tizenkilenczedik, ugyan azon tónál egy Tölgyfa határa. Huszadik csakugyan ottan az mezőn egy uton feleol. Huszonegyedik a Kachok Erdeje ³⁾ felöl az Szaraz patak ⁴⁾ mellett vagyon Jedzese, az napkelet való partján. Huszonkettődik az Porkolát kapunál a hol a Derék ut o Lugasrul jő által az Kacz ⁵⁾ Erdő mellett. Mi ezért ez felöl megmondott három személyek adtuk ez mi levelünket Lugas Várossának felvevén minden atyánkfiainak terhet mostaniaknak és utánunk leendőknék hogy ha mű avagy utánunk valok ez egyenességgel fel bontanák, valaki Lugas várossának Fejedelme lenne, annak ezer forintal tartozzunk.

(A gyulafehérvári káptalan 1756. évi átiratából az országos Itárban.)

422.

1559. június 17-én.

Isabella Dei gracia Regina Hungarie Dalmacie Croacie
ect. fidelibus nostris Egregÿs et Nobilibus Petro Pryzaka Mi-

¹⁾ Karhok — az átiratban.

²⁾ Hihetőleg Rekettyés tó áll az eredetiben. Az átiratban is Kekettes.

³⁾ Hihetőleg Rácok Erdeje, mint fent. Az átiratban: Ráchok erdeje.

⁴⁾ Fent Sárospataknak íratott. Az átiratban is Szarazpatak.

⁵⁾ Rác erdő (átirat.)

chaeli Machkasy Andreae Karany et Stephano Mona, Salutem et gratiam. Exponitur Maiestati nostre in personis fidelium nostrorum Nobilium Francisci et Joannis filiorum Blasy de Mothnok Quomodo ipsi cum Nobilibus Ladislao, Joanne et Petro Farkas, ac Joanne Mothnoky de Almafai in quibusdam terris arabilibus, cultis et incultis, agris. pratis, fenetis, syluis et alijs quibuslibet vtilitatibus, in territorijs et intra metas possessionum, Z a a k, Mothnok et Morencz in districtu nostro karansebesiensi existentium habitis, medio vestri quandam limitacionem, rectificacionem et commensuracionem fieri facere vellent iure Regni nostri requirente Mandamus itaque fidelitatibus vestris firmiter, quatenus acceptis presentibus, prefatos Ladislaum, Joannem et petrum Farkas, ac Joannem Mothnoky sub onere alias in talibus obseruari solito accedendo, admoneatis eosdem dicatisque et committatis eisdem verbo nostro Reginali et filij nostri Serenissimi Regio: vt ipsi in prescriptis terris arabilibus, cultis et incultis, agris, pratis, fenetis, syluis, et alijs quibuslibet vtilitatibus et territorijs, et intra metas predictarum possessionum Z a a k, Mothnok, et Morencz in iamfato districtu Karansebesiensi existentium habitis, premissam Limitacionem, Rectificacionem et commensuracionem per vos fiendam administrare et praefatis exponentibus porcionem ipsorum ex huiusmodi rectificacione cedentes, quiete et pacifice possidendam, vtendamque extradare debeant et teneantur. Qui si fecerint bene quidem. Alioqui (így) euocetis eosdem ad decimum quintum diem futurorum. Iudiciorum primitus celebrandorum in Curiam nostram (Reginalem) nostram scilicet in presenciam Racionem superinde reddituros efficacem. Certificantes eosdem ibidem, Quod siue ipsi termino in praedicto coram Nobis compareant, siue non. Nos ad partis comparentis instanciam id faciemus in praemissis, quod iuris dictauerit ordo. Et posthec huiusmodi admonicionis vestri seriem, ut fuerit expediens terminum ad praedictum Nobis suomodo fide vestra mediante rescribere debeatis et teneamini, Secus non facturi, presentibus perlectis exhibenti restituti. Datum Albe Gywle decima septima die mensis Juny Anno domini Millesimo quingentesimo quinquagesimo Nono.

(Eredetije papiron a Macskási-család Itárában 842. szám alatt. A szöveg alatt a királynéi pecsét.)

423.

1559. június 17-én.

Isabella Dei gracia Regina Hungariae, Dalmacię, Croacię etc. fidelibus nostris Egregys et Nobilibus Ladislao farkas, petro Machkassy, Wolffango, Thomae et francisco Kerchoway, Salutem et graciam, Exponitur Maiestati nostre, in persona fidelis nostri Nobilis Stephani Machkassy de Karansebes, Qualiter ipse cum Nobile Anna, Relicta Nobilis quondam petri Machkassy in quibusdam terris arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, fenetis, syluis et Alys quibuslibet vtilitatibus, in territorio et intra metas possessionum Machkas predicta, Tynkowa, Zagusen, et Rwgynoz, omnino in districtu Karansebesiensi existentibus habitis, medio vestri quondam limitacionem, ratificacionem, et commensuracionem fieri facere vellet, lege Regni nostri Hungarię requirente, Mandamus itaque fidelitatibus vestris firmiter, quatenus acceptis presentibus ad praefatum Annam Relictam annotati quondam petri Machkassy simul vel duo vestrum, sub oneribus alias in talibus observari solitis, personaliter accedendo, admoneatis eandem dicatisque et conmitatis Eidem verbo nostro Reginali et filij nostri serenissimi Regio, vt in prescriptis terris arabilibus, cultis et incultis, agris, pratis, fenetis, Syluis, nemoribus et Alys quibuslibet vtilitatibus prescriptarum possessionum Machkas, Tynkowa, Zagusen, et Rwginoz. limitacionem, rectificacionem, et commensuracionem per vos fiendam administrare et praefato Exponenti porcionem ipsius ex huiusmodi rectificacione cedendam, quiete et pacifice possidendam, vtendamque extradare debeat, et teneatur, Quę si fecerit, bene quidem, Alioquin Euocetis Eandem ad decimum quintum diem futurorum Judiciorum proxime celebrandorum in Curiam nostram Reginalem, nostram scilicet in presenciam racionem super premisis reddituram efficacem, Et post hec huiusmodi Ammonicionis vestre seriem, vt fuerit expediens terminum ad predictum

Nobis fide vestra Mediante suomodo fideliter rescribatis. Secus non facturi, presentibus perlectis exhibenti restituti. Datum Albę Gywlę decima septima die mensis Junij Anno domini Millesimo quingentesimo quinquagesimo Nono.

(Eredetije papiron a Sombory család levéltárában. Szöveg alatt pecséttel.)

424.

1559. november 19-én.

Serenissime princeps domine domine nobis naturalis perpetuo clementissime, fidelium, servitiorum nostrorum in gratiam maiestatis vestre S. perpetuam ac humillimam Commendationem: Nouerit Maiestas vestra S. Nos Literas Maiestatis Reginalis, etc. felicis memorię etc. obseruandissimę domine matris Maiestatis vestre S. domine nostrę clementissimę etc. reambulatorias metarum pro Egregys fidelibus dominys Maiestatis vestre S. Petro gaman de Byzere et Francisco similiter gaman de eadem confectas et emanatas nobisque preceptorie Loquentes et directas, Summa cum reverentia et subiectione recepimus In hec verba, Isabella Dei gratia Regina Hungarię dalmatię Croatię etc. fidelibus nostris Egregys et Nobilibus, Nicolao cherepoytth Bano, et Joanni fyath Castellano nostris Karansebesiensibus Item Francisco Bakoch, andrę Bertha, michaeli dodnaludh et Laurentio chontos, Salutem et gratiam, exponitur Maiestati nostre in personis fidelium nostrorum Egregiorum Petri et Francisci gaman, Qualiter possessiones Ipsorum a p a g y a et L a c z k a n, In Isto districtu nostro Karansebesiensi existentes habite, Legittima reambulatione et metarum erectione plurimum Indigerent, et quamuis Anno superiori in eisdem Bonis Quędam reambulatio sine Literis reambulatorys celebrata extiterit, literę Tamen superinde emanatę et Ipsi exponentibus extradatę nullę extitissent, Super quo fidelitati vestre harum serie firmiter committimus et Mandamus, Quattinus acceptis presentibus non obstante vnus aut alterius vestrum absentia

ad facies præscriptarum possessionum a pagya et Laczkan ipsorum exponentium sub oneribus Alias in Talibus obseruari Solitis, vicinis et Cometaneis earundem vniuersis inibi legitime conuocatis et presentibus accedendo, reambuletis easdem per suas veras metas, et antiquas, nouas iuxta veteres in locis necessarijs erigendo, reambulatasque et ab aliorum Juribus possessionarijs metaliter distinctas relinquatis præfatis exponentibus Jure Ipsi Incumbente perpetuo possidendas, Si non fuerit contradictum, contradictores vero siqui fuerint, euocetis eosdem contra Annotatos exponentes ad decimum Quintum diem futurorum Iudiciorum proxime celebrandorum in Curiam nostram Reginalem nostram scilicet in presentiam rationem Contradictionis eorundem Reddituros, Et post hec huiusmodi possessionarię reambulationis, et metarum erectionis Seriem Cum Cursibus metarum inibi Erigendarum, Contradictorumque et euocatorum si Qui fuerint ac vicinorum et Commetaneorum Qui præmissee reambulationi Intererunt nominibus, vt fuerit expediens, Terminum ad predictum Nobis suo modo fideliter rescribere debeatis et Teneamini, Secus non facturi presentibus perlectis exhibenti restituti Datum albae gywle decima septima die mensis Junij Anno domini Millesimo Quingentesimo Quinquagesimo nono. Vnde Nos mandatis prememoratae Sacratissimę maiestatis reginalis, etc. felicitis memorię dominę Nostrę clementissimę In omnibus semper obedire volentes et satis facere vt Teneamur vna cum predictis Egregijs dominjs petro et Francisco gaman de Byzere fidelibus maiestatis vestre S. ad ea Que In scriptis Sue Maiestatis Reginalis, literis continebantur, Suo modo fideliter exequentes et de pite peragentes, die dominico proximo post festum Beatorum petri et pauli apostolorum accessimus personaliter, excepto domino bano, ad faciem predj Laczkan In prefato districtu Karansebesiensi existentis habiti, consequenterque In eodem predio vicinis et Cometaneis eiusdem vniuersis inibi legitime Conuocatis, et presentibus accedendo, videlicet Nobilibus Joanne Machkassy de Danilest, Petro Tooth, Joanne Josyka et Stephano olah de Karansebes, reambulauimus per suas veras metas, predicti predj Laczkan, et Antiquas, Nouas Juxta veteres In locis

necessarijs erigendo, reambulatasque et ab aliorum Juribus possessionarijs metaliter distinctas relinquimus prefatis exponentibus, Jure Ipsi Incumbente perpetuo possidendas Nullo Contradictore apparente, Id circo Nos Ab oriente plaga euntes de Quadam magna via ad vallem Lewrdÿs vocatam, Inde pergentes per Aliam viam paruam versus meridionalem plagam Incidimus in aliam Magnam viam Ibidemque penes et Juxta eandem viam magnam coacernauimus et actu Mutauimus (?) Quendam magnam aggerem ex Terra ex Quo aggere per nos facto, diuiduntur Ad plagam orientalem Limites Nobilium Jose et domsse de Maczkas, postea per eandem viam magnam euntes versus occidentalem plagam rectam viam, a septentrionali vero plaga extra dictam viam relinquimus Limites fiendas et pertinentes ad prefatum predium L a c z k a n, videlicet prememoratis dominis Nobilibus Petro et Francisco gaman fratribusque Eorundem vniuersis Ab altera autem parte extra viam predictam relinquendas duximus Quod fiendas Limites possessioni Ciuitatis dicte Karansebes a(nqua?) P a t t a k a vocatę Exinde . . . imus rectam viam per Cacumina Illius montis per Eandem viam, venimusque vsque ad Quoddam fenetum, Ibidemque fecimus alterum aggerem ex terra magnum, ac Ibidem (ha) bentur multa Ligna Egerfa vocata, de Inde recte pergentes Circa Illum aggerem accumulauimus alterum aggerem, Ex Quo recte euntes per Quosdam gurgites ad aquas fluales P o g a n ÿ c h vocatas Ibidemque In littore Illius dicte aque Poganÿch Iterum fecimus ereximusque vnum aggerem, Inter aliquas salices, Inde recte pergentes sursum per eandem aquam poganych vsque ad quedam vadum p l o p w l ¹⁾ appellatum, Exinde Iterum rectam viam Tenet regni vsque ad prescriptum priorem metam dicte vallis Lewrdÿs vocatę et post hec nos huiusmodi possessionarie reambulationis et metarum erectionis Seriem Cum Cursibus Metarum Inibi Erectarum, ac vicinorum et cometaneorum Qui premisae reambulationi Interfuerunt Nominibus vt fuerit expediens maiestati vestre S. suo modo fideliter rescripsimus. Datum ex

¹⁾ Lehet : Ploput is.

Karansebes die dominico die (igy) Beatę Elizabet viduę Anno domini Millesimo Quingentesimo Quinquagesimo Nono.

Eiusdem Maiestatis vestre S.

fidelis et perpetui Seruitores

Joannes fiat Castellanus districtus

Karansebes, Franciscus Bakoczy

Andreas Bertha, Michael dodnahud,

et Laurencius chontos de Karansebes.

(*Kivül*: Serenissimo principi domino domino Joanni secundo dei gratia electo Regi Hungarię dalmatię Croatię etc. Sacrę Regię Maiestati Hungarię etc. domino, domino nobis naturali perpetuo clementissimo.)

(Eredetije a Sombory család levéltárában.)

425.

1560. május 30-án.

Nos Ferdinandus diuina fauente clemencia Electus Romanorum Imperator Semper Augustus, Ac Hungarię, Bohemie etc. Rex Infans hispaniarum Archidux Austrię, etc. Memorie Commendamus tenore presencium Significantes, quibus expedit vniuersis, quod Nobis feria quarta proxima post dominicam Exaudi instante scilicet termino celebracionis Iudiciorum Octaui diei festi beati Georgy martiris proxime preteriti, ad quem scilicet terminum vniuerse cause Regnicolarum nostrorum ab obitu domini quondam Ludouici Regis felicis Recordacionis ex publica Regnicolarum Nostrorum constitucione per maiestatem nostram confirmata, per eandem nostram Maiestatem generaliter fuerant prorogate, vnacum Nonnullis dominis prelatibus et Baronibus Magistrisque prothonotarjjs et Regni Nobilibus sedis scilicet nostre Judicarię Juratis assessoribus, pro faciundo moderatiuo Iudicio causantibus, In eadem Sede nostra Iudiciaria constitutis et existentibus, Nobilis Caspar Kokay de Maczonka pro Egregio Johanne de Pazthoh, filio olim Sigismundi pazthohy, ex quondam domina Margaretha consorte sua, filia scilicet quondam Sigismundi de Lewa, ex quondam domina Catherina, filia olim francisci de Harazth, ex quondam domina Sophia, consorte sua, filia scilicet Magistri olim Ladislai de docz genito, cum procuratorjjs Lite-

ris Capituli Ecclesie Agriensis Juxta citationem hic posonj coram nobis facie ad faciem In figura Judicj personalis presentie nostre comparentes, Contra Egregium Joannem Forgach de Gyemes, filium scilicet prefati olim Francisci Forgach, ex prefata condam domina Sophia consorte sua, filia scilicet prefati olim Sigismundi de Lewa, ex dicta domina Catherina consorte sua susceptum, coram eadem personali presentia nostra similiter facie ad faciem personaliter Repertum proposuit eomodo Quomodo quedam litera Statutoria honorabilis Capituli Ecclesie Budensis, super totalibus Castello Wasarhely, alio Nomine pathkocz vocato, ac porcionibus possessionarijs in possessionibus Bokorfalwa, Radowazela, Babsa, Borzos, Walsyncz, Rakowcz, Bobothyn, Zlawyncz, gwrgadya, klenowcz, hozzya, Swlyncz, fagymagh, dragothyncz, Mykolocz, Agwasarhel, opprysyncz, Roilyncz, fagymag, dragothyncz, Bothofalwa, Bandy, Nyerges, Ohabycza, Menyes, Kwthyna, Balasfalwa, Moskwa, gywla, Maysafalwa felsewbalyncz, alsobalyncz, pamwya, Zlawyncz, gyertyhanos, et Rekethyes in Themensi, Item de totalibus Castello Zalh a, ac possessionibus hozzywpathak, felsewbynes, Alsobynes, Megyeres, Serked in districtu de lwgas, ac de porcionibus possessionarijs in possessionibus kwldofalwa, kwlboesth alio nomine Lwgas, ac predys Bankfalwa, et Balyncz in de Lwgas predicto, Item similiter totalibus Castro Challya, ac possessionibus Belsechallya, Kylsewchallya, Jazpeel, et predio pongracz, Necnon porcionibus possessionarijs in possessionibus panad, Kerezthwr, kowazy, kew, gyarak in Orodienti, preterea de totalibus Castello palyese, ac possessione Almazeg, Item de porcionibus possessionarijs in possessionibus Thofaya, gergelforroya, in eodem Orodienti, ac harazth, Zenthdyenes, Erd, Berky, kapozthasmegyer, ac possessionibus Zazhalom in pesthiensi, et Agasegyhaz in Albensi sedis Solth, Item de porcionibus possessionarijs in possessionibus Sarfew, karthocz, kyssarlo, Necnon Castello Iwanfalwa, kothlo, Solmos, Rekasach, Melchfalwa, Sebesfok, Zenthlelek, In Nitriensi (igy — in Themensi helyett) Item de totalibus Castro Sagowyna ac possessionibus koprywno, Swmethyacz, chernelybreg, krayanczy, Werhoczy, Wertykawaz, Benedyehkozolo, in de posega, et Naghwthor vocatis in posoniensi comitatibus exi-

stentibus habitis, alijs etiam cunctis bonis et Juribus possessionarijs Memorati olim francisci harazthy editꝫ eundem Joannem Pazthohy optimo Jure consanguineitatis concernentibus, apud ipsum in causam attractum haberentur, quibus idem Joannes pazthohy pro Jurium suorum defensione plurimum Indigeret, ab hec easdem literas ab eodem in causam attracto pro cautela Jurium suorum in specie Rehabere vellet jure Regni admittente, quo audito dictus Joannes Forgach in causam attractus nostram exurgendo in presentiam Respondit ex aduerso, quod hoc verum esset vt prescripte litere apud ipsum in causam attractum haberentur, verum tamen cum et ipsum, in causam attractum bona prenotata aequali Jure cum prefato Johanne pazthohy actore concernant, easdem literas sibi in specie Minime dare posse, paria tamen earundem dicto actori dare et concedere promptus esset et paratus, Et hys dictis prescriptas literas dicti Capituli Ecclesie Budensis coram dicta personali presentia nostra In Judicio extradare et presentare curavit huiusmodi sub tenore.

(Lásd a budai káptalan 1511. évi levelét 367. sz. a.)

Quas quidem literas non Abrasas Non cancellatas Nec in aliqua sui parte suspectas, sed omni prorsus vicio et suspicione carentes de verbo ad verbum sine diminucione et Augmento aliquali transcribi, et transsummi, presentibusque Literis nostris patentibus Inseri faciendo, Memorato Joanni pazthohy Jurium eius ulteriorem ad cautelam duximus dandas et concedendas Communi Justicia mediante, Originalia tamen earundem dicto Joanni Forgach in specie Restituentes. Datum posony feria quinta proxima post dominicam Exaudi Anno domini Millesimo quingentesimo Sexagesimo.

Ilecta et comportata eum Originalibus,
correctaque in donibus interlinearjs, et presertim possessione Alsobalyncz per me Magistrum Anthonium de Naghwath; prothonotarium personalis presencie Sacre Cesareꝫ ac Regie Maiestatis.

Et coram me magistro Georgio de olgya prothonotario Domini Judicis Curie S. C. ac
Regie maiestatis.

Et coram me magistro Damiano de Aranyan prothonotario palatinali.

(Eredetiye nagy hártján a gr. Forgách cs. levéltárában. Sárgazöld, vörös, kék selymen függő nagy pecséttel.)

426,

1561. september 13-án.

Nos Joannes Secundus Dei gracia, electus Rex Hungariae, Dalmaciae, Croaciae, etc. Memoriae commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit vniuersis, quod fidelis noster egregius Petrus pryzaka, Castellanus districtus nostri karansebes, nostram personaliter veniens in presenciam in suo, ac reliquorum fratrum suorum nominibus, et in personis, exhibuit et presentauit nobis quasdam litteras Spectabilis Magnifici quondam domini Petri pettrowyth de Swraklÿn, comitis Themesiensis, ac partium regni nostri Hungariae inferiorum capitanei generalis, Banique nostri Sebesiensis, in pergameno patenter confectas, et emanatas, ac in inferiori earum parte Sigillo eiusdem Armali et Autentico impressiue communitas, continentés in se cursum metarum possessionis ipsius petri pryzaka, et fratrum suorum, pryzaka vocatę, in districtu de Mÿhald, et Comitatu Zewriniensi habitę, a parte oppidi nostri karan, Supplicans nobis humillime, vt nos easdem litteras, p̄fati domini comitis, ac omnia et singula in eisdem contenta, ratas, gratas, et accepta habere, litterisque nostris priuilegiabilibus verbotenus inseri, et inscribifacere, et pro eodem petro pryzaka, ac fratribus suis, Ipsorumque heredibus et posteritatibus vniuersis perpetuo valituras clementer confirmare dignemur. Quarum quidem litterarum tenor talis est. (Lásd Petrovics Péter temesi főispán 1548. évi levelét 399. sz. a.) Nos igitur p̄missa Supplicatione Memorati petri pryzaka, nostrę modo quo supra porrecta Maiestati, Regia Benignitate exaudita, et clementer admissa, prescriptas litteras dicti domini comitis Metales, ac omnia et singula in eisdem contenta, non abrasas, non cancellatas, neque in aliqua earum parte suspectas, sed omni prorsus vicio. suspicionis carentes, presentibus litteris nostris priuilegialibus de verbo ad verbum,

sine diminucione, et augmento aliquali insertas, quoad omnes earum continencias, clausulas et Articulos, Eatenus quatenus Eedem rite et legitime existunt emanate, viribusque earum veritas suffragatur, acceptamus, Approbamus, ratificamus, Easdemque et contenta earundem Memorato petro pryzaka, et fratribus suis, ipsorumque heredibus et posteritatibus vniuersis, perpetuo valituras confirmamus, Harum nostrarum Secreto Sigillo nostro quo vt Rex Hungarię vtimur impendenti communitarum vigore et testimonio litterarum mediante, Datum in ciuitate nostra Alba Julia decima tertia die Mensis Septembris, Anno domini Millesimo, Quingentesimo Sexagesimo primo.

Joannes Electus Rex mp.

Michael Chyakj

Cancellarius m. p.

(Eredeti je pergamenen Tynkovai Macskási-család Itárában fasc. 20. Nr. 666. — Veres-sárga-zöld selyem zsinórról függő pecsétje csaknem teljeseu ép.)

427.

1563. június 15-én.

Sacra Maiestas Regia

domine domine clementissime.

Post fidelium ac perpetuorum seruiciorum meorum in gratiam M. V. humillimam commendacionem, hodie vna die vnus servitor meus ex gyvla ad me supervenit, qui mihi in Regesto conscriptos attulit omnes fideles m. Vestre S. quot quot Thurcę sub Inducys ex gyvla captos in Mancipium abduxerunt, quod regestum presentibus Inclusum vrę M. S. misi, Thurca pro certo neque nunc vllas Inducias in illas partes obseruat, Nam Nouissime scilicet in die festo Sacri Pentecostes preterito Thurcę ad oppidum Vrę M. S. B e k e s vocatum cum Copys Irruerunt, Ac Ibi quicquid comperire potuerunt, diripuerunt, fuit in eodem oppido quidam homo negociator pessimus, nomine Franciscus Mezeo, qui plurimos homines defraudauit, Is vna cum vxore, ac liberis suis, cum eisdem Thurcis profectus est, quem tametsi dudum Captiuassem, Sed quia S. Maiestas Cesarea dominus meus clementissimus, illum ex

Ignobili genere exemerat, ac in cetum verorum Regni Hungarie Nobilium annumerauerat, fui ausus minime, Scio ettenim quod hominem Nobilem in Regno Hungarie Captiuare, non esse liberum alia via, nisi Juris processu, sicut M. vrę S. optime constat, qui vero extra viam Juris Nobilem captiuat, pena capitis ac bonorum convincitur, A quo ettenim non mediocre damnum nunc mihi est Illatum, Nam quod mutuo leuaueram A magnifico domino Francisco Zay, et Ab Egregio domino Francisco Peshy, alysque amicis meis, volens Spectabilem ac Magcos dominos Comitum de Zrinio, et Lucam Zekel super eo mutuo contentare, quod in precium arcis meę Nykelsprgh ab eisdem leuaueram, plusquam quattuor Millia florenorum meorum abstulit, et profecto vix vnquam mihi deterius contingere potuisset, Nam ex vno debito, duo debita mihi comparauit. Nam et Illis, a quibus hoc mutuum vltimo leuaueram, debitor remansi, Nec quibus eodem mutuo satis facere cupiebam fieri potuit, verum tamen sicut diuina Maiestas voluit, ita fieri debuit, Ceterum et hoc vrę M. S. humillime significare volui, Quod ex Illis peditibus haydonibus, qui nuper Castellum Thurcarum Bokchya vocatum clam expugnauerant, Sex vel septem tantummodo de gyvla fuerunt, alij omnes Ad principem transsiluanensem pertinentes fuerunt qui omnes equos Thurcos quos lucrati fuerant, ad partes dicti principis Abduxerunt, Cui vnum, inter omnes Equos Elegantiorem donauerunt, in aljs equis in stipendio mensuali principi seruiunt, hec ea ratione M. vrę S. perscribere volui, Quod si forte Thurca de hac re quid ad vram M. S. scriberet sciret M. vra S. illi, iuxta meum scriptum rescribere, dominus deus omnipotens vram M. S. diutissime felicissimam conseruare dignetur. Ex Nykilsprgh 15. die Junij 1563.

S. M. vrę

fidelis ac perpetuus

Seruitor

Ladislaus Kerecheny

(Kivül: Sacre Romanorum atque Bohemie Maiestati Regię etc. dno dno meo semper clem^{mo}.)

(Eredetije a bécsi cs. és kir. hadilevéltárban.)

428.

1564. júnus 15-én.

Nos gregorius Bettlen de Ikttar Banus Sebessiensis ac consiliarius sacrae regie maiestatis hungariae etc. Damus pro memoria Tenore presentium significantes Quibus expedit vniuersis. Quod accesserunt nostrum in conspectum personaliter, nobilis Nicolaus rada filius nobilis Quondam Johannis rekassi, a nobili domina martha filia olim domine dorothee, filie Quondam Blasÿ rada ac honesta domina catherina soror eiusdem vterina progeneri consors nempe prouidi georgÿ Hwnyadÿ necnon michael filius olim honeste frusine sororis eiusdem marthe, carnalis, ac prouidi Hankwl ac Georgius filij condam circumspetti Francisci Borzon ab eadem domina martha procreati, Qui omnes coram nobis pari voto eo modo retulerunt Qualiter Ipsi super inTegra portione eorum possessionaria in possessione mihadika habita, licet post longam inter se collitigationem factam, intercessionem certorum quorundam nobilium, virorum interipsos agendo, coram egregÿs georgio Wayda et petro pryzaka castellanis, Necnon Martino Brathouan Iudice nobilium Istius districtus Sebessiensis, Taliter concordassent, vt propterea dictus Nicolaus rada, Nam frater natu maior foret, et quia porcionis dicte possessionarie in omni euentu curam gessisset inTegreque hanc modo usque preseruasset. Dempta equali inter eosdem diuisione super inde celebratura. Idem Nicolaus rada De medio vniuersorum Jobbagonum Ibidem commorantium. Quattuor Qui sibi magis placerent eligeret. Cum solitis eorum sessionibus, puta instar ceterorum Jobbagonum, Ibidem existentium. Juxta veram ac rectam limitationem diuisionemque cedentes. Insuper Quod Eidem Quattuor Terras arabiles, Et Duo feneta Circa Curiam suam Illic habitam similiter delectiue adderent cederentque. Quibus ergo delectis vnus vocatur michael Vnthura, secundus petrus Vnthura. Tertius pazkotha. Quartus Dumitraza krachwnazka. Terrarum autem Illarum arabilium, due secus eandem Curiam nobilitarem continentur, alie vero due in loco gwra thurzkÿ-
wlwÿ vna ab vno latere fluuÿ mihadika, altera ab alio adiacet.

Illorum autem duorum fenilium, vnum quod Juxta fonthanam pawl, aliud autem est, ab inferiori parte dicte Curie nobilitaris penes fluuium Mihadika, Quod et alioqui ab antiquo semper ad eandem Curiam pertinuit, Ideo omnia et quelibet premissa dicti fratres vniuersi vnanimi eorum voluntate eidem nicolao rada fratri Ipsorum natu maiori causis expremissis addiderunt et concesserunt perpetue pacis et vnionis causa vti possidereque perhennaliter In filios filiorum Ac heredum suorum per successores Imo in omnibus ac singulis premissis. Quam coram dictis castellanis et Iudice Nobilium, mediacione certorum proborum nobilium virorum Tam Etiam In presentia nostri concordauerunt et conuenerunt, ac In omnibus premissis perpetuo perdurare se mutuo firmiter deuinxerunt, presentium nostrarum vigore et Testimonio Mediante. Datum in arce Sebes In festo Natiuitatis sancti Joannis Baptiste, anno domini Millesimo Quingentesimo sexagesimo Quarto.

(Eredetije a Szereday család Itárában, Hunyadmegyei Lesnyeken.)

429.

1566. julius 6-án.

Joannes Secundus Dei gratia Electus Rex Hungarie Dalmatie Croatie etc. fideli Nostro Egregio Joannis Endredi prefecto castris Sydowar Salutem et gratiam. Quia nos summam illam florenorum octuaginta in sortem census annui pendendi Incolis et Inhabitoribus possessionis nostre Sydowar florenis viginti minuendam, et ad florenos sexaginta concedendam clementer duximus, fidelitati tue harum serie mandamus firmiter, vt tu quoque praescriptos sexaginta tantum florenos, non autem plures ab ipsis exigere, tam diu quoad a nobis aliud superinde habueris in commissis modis omnibus debeas et tenearis praesentibus perlectis exhibenti restitutus. Secus ne feceris. Datum in Ciuitate nostra Karansebes, sexto die mensis Julij. Anno domini Millesimo Quingentesimo Sexagesimo sexto.

Joannes Electus Rex m. p.

(Eredetije papiron a báró Jósika-család kolosvári Itárában, 38. csomag 1. darab.)

430.

1567. február 8-án.

In nomine Domini amen, Anno eiusdem Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Septimo In profesto dominicae Carnisprivy, Ego Joannes Luka Lwgasyensis, alias Capitaneus Arcis Mwnkacz, Mecum in animo pertractans quod ratione degentium omnia prouidere, Cum nihil sit certius morte nilque hora eius Incertius et ne indispositus inueniar adhuc viuus et mente sanus de bonis ac facultatibus a Deo optimo Maximo mihi datis et collatis facio seu dispono Tale elogium coram Egregys Joanne Balog de Dauidhaza, Petro racz de Illancz Ztojan Racz de Czyleney, ac Paulo Dely, et alys honestis personis specialiter ad id vocatis. Myndeneknek Eleotte Lelkemet ayanlom Teremptew Istenemnek kezeben, es towabba Az en verzeryntt valo Attyamfyaïnak rokonymnak de kywaltkeppen Az en wczemnek Lwgassy Lwka Peternek meg eltemben mynden marhambol, penzembeol, Jozagymbol eleget toottem es vele Isten zeryntt meg oztoztam, megh Az my kegelymes kyralwnknak feyedelmwnknek Az Masodyk Janos kyralnak ez orzagba be Jeowetely elewtt Egy Zalagos Egeres newew Jozagtwl meg valwa melljet egyarant Zalagosyttottak es Attak kezewnkben myg megh valthattyak kytt Egyenlew keppenys elteonk es byrtwnk kytt Tynkowaï Caspar zalagba vettett vala wczemmel egyembe Zaz kylenczwen foryntertt, Vtolzor penyg mynden marhamatt, Jozagomatt, Twdnÿ illÿk Az Thama st patakanak felet mely Hwnyad varmegyeben vagyon, kyt-Az en meg mondott kegelymes kyralyom, hÿwseg es zolgalato mertt es verem hwllasaertt adott Ennem magamnak Es nem Az en Attyamfyaïnak kyhez semmy kezeok nynczen Es az odafel meg mondott Zalagos Egeres newew Jozagott ha meg valttÿk Az penzenek hasonfelet Az kylenczwen eott foryntott. Annak felette mynden Adossagymatt vgy myntt Sebessÿ Symon Janos haromzaz foryntott, Az en wczem Lwgassy Lwka peter hettwen foryntott, Zabo Myclos harmyncz foryntott, Coldo Jaxa Tyz foryntott kyk kez penzwl kertek es veottek fel Twllem kereskedes feyeben, en penyglen mynden Adossymuak meg eltemben eleget toottem. Es keozeonsegeskeppen

valamýtt ez Ideýg Isten által býrtam es kerestem az nemes Zemelnék az en hazas Tarsomnak Sebessy Zagorýan Magdalanak es az en es az w tyaýnak Lwka Caspar es Martonnak hagýom es vallom eoreokke býrný myntt Saýatomatt, melynek Býzonsagara es Ereossegere Aggywk az mý peczetwnk által meg peczyelteltettet Lewelwnket. Datum in Arce prefata Mwnkacz die et Anno praeinsertis.

(Eredetije a tinkovai Macskási-család Itarában XXI. csomag 679. szám. Négy apró pecsét nyomával.)

431.

1569. deczember 22-én.

Nos Joannes Thywadar es Bona Wayda castellani Nec non Martinus Brathowan Judex Nobilium districtus de Karansebes, Memorie commendamus tenore presentium Significantes quibus expedit vniuersis presentibus pariter et futuris Quod venientes nostri in presentiam Nobiles domina dorotea consors Bachuli de Karansebes ab una parte Exaltera Joannes et Stephanus Duma de Thinkowa, per eandem dominam doroteam sponte et libere eo modo fassa extitit Quomodo ipsam ninia necessitas ad summe vrgentem a prouidis Joanne et Stephano florenis quinquaginta et vnum leuasset pro quibus Ipsa partem siue portionem suam possessionariam In possessione Thinkowa, Zagwsan, Machkas et Rwhinos habitam et existentem, quem portionem a fratribus suis videlicet dotalem dedissent in quartalicio Eisdem Joanni et Stephano Duma nepotis e sorore Eidem carnale titulo pignoris coram nobis dedisset es Inscripsisset. Ita tamen vt si aliquando in processu temporum facultatem redimendi habuerit, extunc sine vlla ratione legalis aut strepitu, prius rehabitis pecunýs eisdem, postea pacifice et quiete ad manus earundem domine dorotee aut filýs et filiabus Earúndem, In Cuius Rei memoriam perpetuamque firmitatem has literas nostras Sigillis sigillis (igy kétszer) nostris munitas et roboratas eisdem Joanni et Stephano Duma dandas et concedendas duximus, et vnum fenetum Curialem in territorio inter fenetis grediste (...) existentem, Datum in Karansebes feria quinta ante Natiuita-

tem Domini anno domini Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Nono.

(Eredetije papiron a tinkovai Macskási család Itárában XIX. csomag 610. szám. Szöveg alatt, papírral fedett 3 apró pecsét, római gemma lenyomatok.)

432.

1570. február 6-án.

Nos Joannes Caspar Judex supremus ac Martinus Zabo, Laurentius Bogar, Joannes Zeribh andreas sisman, Joannes Boyko, Stephanus belan, Judices Jurati Ceterique Senatores oppidi Lugas. Memorie Commendamus Tenore presentium significantes quibus expedit vniuersis et singulis. Quod in nostram veniendo presenciam prouidus vir georgius Monsina omnium filiorum fratrumque suorum onus ac grauamina in se ipsum assumens ex sua libera voluntate fassus est. Qualiter vineam suam Constructam ac superedificatam per ipsum cum suis multis Laboribus ac expensis in promontorio serked ab oriente vinea Emerici dombraua, a meridie vinea Todori de feko ab occidente fenecia seu Terre arabiles dicte serkeoda septentrione vinea Joannis Moses vicini Cognoscuntur. Quam vineam Simulcum suis vniuersis vtilitatibus deuendit iam dicto Nobili Casparo Luka pro flor. 31. Im paratis solutis. Imo dedit Tradidit, contullit ac diuendit Jure perpetuo Irrenocabiliter in filios filiorum heredum heredes ac posteritatibus successoribusque Tenendam possidendam pariter et habendam nemo contradictore sub amissione sede ac humanitatis In cuius Rei vigorem ac Testimonium, dedimus literas nostras sub sigillo vsualli oppidi Lugas Munitas ac roboratas Jam dicto Nobili Casparo Luka In perpetuum Datum ex dicto oppido Lugos 6. die february Anno domini 1570.

(Eredetije papiron a tinkovai Macskási család Itárában XXI. csomag 673. szám. Szöveg alatt Lugos régi pecsété; koronáhól kiemelkedő farkas, feje előtt csillag, hátul hold, — zöld viaszban.)

433.

1571. június 13-án.

Nos Gaspar Oztrovj Franciscus Mothnoky Castellani et Matheus Tott Judex Nobilium districtus Karansebes. Memoriae commendamus per presentes Quod Nobiles Petrus et Nicolaus Maczkas Nostram venientes in presenciam, coram Nobis spontanea voluntate, fassi sunt in hunc Modum, Qualiter ipsi pro quibusdam suis Necessitatibus ad presens valde vrgentibus euitandis, totales porciones suas, nominatim vero Jobagiones suos Petrum Rusa, Michaellem Barla, et Chyoreczok in possessione Z a g w s e n Petrum et Ztanczul vladeni in possessione M a c z k a s, et Lupse in possessione R w s i n o s existentes habitos, terris arabilibus cultis et incultis Agris pratis Campis fenetis syluis Nemoribus Montibus vallibus Aquis fluuys, piscaturis, Molendinis et eorundem Locis Generaliter vero quocunque nominis vocabulo vocitatis ad Eosdem de Jure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus pro florenis quin Centum et triginta vno Nobili Nicolao Mixa et per eum Joanni Mixa filio suo prout fratribus carnalibus ad tempus redemptionis titulo pignoris dedissent et Inscriptissent Ita tamen vt Anuatim in festo Natiuitatis domini semper habeant solummodo proprys suis pecunys et non alienis redimendi facultatem. Sicut coram Nobis modo premissis dederunt et Inscripterunt harum nostrarum vigore et testimonio literarum. Datum in Arce Karansebes die tredecimo Mensis Juny. Anno Domini Millesimo Quingentesimo Septuagesimo primo.

(Eredetije papiron a tinkovai Macskási-család levéltárában XXI. csomag 674. szám. Szöveg alatt három apró pecsét zöld viaszban.)

434.

1572. november 14-én.

Nos Caspar Oztrovi, et Franciscus Motnoky Castellani, nec non Petrus Moses Judex nobilium districtus Caransebes memoriae commendamus tenore praesentium significantes, quibus expedit vniuersis modernis et futuris, Quod Nobiles Petrus et Michael Machkasy de Tynkowa, filj Nobilis olim

Nicolai Machkasy similiter de Tynkowa, nostram personaliter venientes in praesentiam, coram nobis oraculo viuae vocis, sponte et libere sunt confessi, et retulerunt in hunc modum, quomodo ipsi habentes respectum, ad illa gratuita merita, obsequia, ac favorabilem et multimodam complacentiam, quibus Egregy Nicolaus et Caspar Tott de Karansebes, fly videlicet Egregy olim Petri Tott de Karansebes ex domina Dorothea Machkasý consorte scilicet sua filia Nobilis olim eiusdem Nicolai Machkasy praefati, progeniti, in procurationibus caussarum, in Curia Regia, et etiam aliarum vbilibet motarum, sed etiam in omnibus necessitatibus ipsorum, pro locorum et temporum. varietate occurrentibus, ipsi affuissent, permoti etiam fraterno amore quo erga praefatos Nicolaum et Casparum Tott, nepotes suos afficiuntur, Insuper quia ydem Petrus et Michael Machkasy predicti, in summa inopia senectutis, exindeque imbecillitatis confecti, ydem Petrus et Michael Machkasy pro sexcentis florenis Hungaricalibus, per praefatos Nicolaum et Casparem Tott, coram nobis depositis, ac per eosdem Petrum et Michaellem Machkasy, plene et integre in paratis pecunys levatis, Totum Jus suum, totalesque et integras portiones suas possessionarias in possessionibus Tynkowa, Delar, Als ofelseo Machkas Ruginos Zagusen nec non praedy's Valedamin (igy), Dombraucza Zekas et Gerliste ¹⁾ omnino in districtu Karansebes, et Comitatu Zeoreniensi existentibus habitas, simulcum cunctis earum portionum possessionariarum vtilitatibus et pertinentys quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis, et incultis, agris pratis, campis, foenetis, syluis, nemoribus montibus, vallibus, vineis, vinearumque promontory's, aquis, fluuys piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus, molendinis et eorundem locis generaliter vero quarumlibet vtilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quouis nominis vocabulo vocitatis, ac ad eosdem de iure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus, sub suis ueris metis et antiquis limitibus existentibus, praememoratis Nicolao et Caspari Tott nepotibus, ipsorumque haeredibus et posteritatibus vniuersis titulo pignoris dedissent, obligassent, Imo

¹⁾ Huszti András másolatában : Grediste.

dedérunt et obligarunt coram nobis modo praemisso. Harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante, Datum in Ciuitate Karansebes, die decima quarta mensis Novembris, Anno domini Millesimo Quingentesimo Septuagesimo Secundo.

(Báthory Zsigmond fejd. 1589. évi átiratából, a gy. fehérvári káptalan Itárában.)

435.

1573. június 9-én.

Stephanus Bathory de Somlőo Wayuoda Transylvanensis et Siculorum Comes etc. Egregys et Nobilibus Bonç Wayda et Joanni Pribek Castellanis, Ladislao Onkannagiarto Judici Nobilium ac Joanni Zegedy Notario districtus Karansebesiensis, item Michaeli vaida, de dicta Karansebes, Benedicto literato de Batha, et Moisi Lwgassy Scribis Cancellariae nostrae ac Georgio gala de Harmadya, Michla dvgan de Dragomirest, Joanni Sebessy, Stephano Sebessy de Lwgas, Petro Moses, de Sebes, Michaeli, Joanni, Nicolao et Petro Mona de Berzauos, Caspari cherbicza de dicta Berzauos, et francisco Modlina de Lwgas, Salutem et fauorem, Cum nos attentis et consideratis fidelitate et fidelibus Seruicys Egregy Michaelis Balasfy de Lypa exactoris Rationum nostrarum, quae ipse Sacrae primum Regni Hungariae coronae, deinde nobis quoque summa diligentia propensoque animo exhibuit et impendit, ac etiam in futurum exhibiturus et impensurus est. Totales igitur et integras portiones possessionarias Nobilis quondam Dyonisy literati Thorma de Coloswar, in possessionibus Newryncze, et Velchesth, omnino in districtu Karansebesiensi existentibus habitas per mortem et defectum seminis eiusdem ad nos, consequenterque collationem nostram deuolutas et redactas. Totum item et omne Jus Regium si quod in eisdem portionibus possessionarijs qualitercumque existeret, aut Nostram ex quibuscunque causis, vjs, modis et rationibus concerneret collationem, Simulcum cunctis suis vtilitatibus et pertinentijs quibuslibet, terris videlicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, fenetis, syluis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis, vinearumque pro-

montorÿs, aquis, fluuÿs, piscinis, piscaturis, aquarum decursibus, molendinis et eorundem locis, Generaliter vero quarumlibet vtilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus, quouis nominis vocabulo vocitatis, de iure et ab antiquo ad easdem portiones possessionarias, ac Jus Regium in eisdem habitum spectantibus et pertinere debentibus, sub suis veris et antiquis metis et limitibus existentibus, praemissis sic vt praefertur stantibus, eidem Memorato Michaeli Balasÿ suisque haeredibus et posteritatibus vniuersis, in perpetuum Saluo Jure alieno gratiose dederimus, donauerimus et contulerimus, velimusque eundem in dominium earundem portionum possessionariarum ac dicti Juris Regÿ in eisdem habiti medio vestri legittime facere introduci. Super quo commitimus vobis harum serie firmiter, quatenus acceptis praesentibus, Simul uel duo vestrum sub oneribus alias in talibus obseruari solitis, ad faciem dictarum possessionum Newryncze et Velchest consequenterque portionum possessionariarum predictarum dicti quondam Dionisÿ literati Thorma in eisdem habitarum, vicinis et commetaneis earundem vniuersis inibi legittime conuocatis et praesentibus accedendo, Introducatis praefatum Michaellem Balasÿ in dominium earundem portionum possessionariarum, ac dicti Juris Regÿ in eisdem habiti, statuatisque easdem et Idem, simul cum cunctis vtilitatibus, eidem, suisque haeredibus et posteritatibus vniuersis, praemisso iure ipsis incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, Contradictores vero si qui fuerint Euocetis eosdem ibidem ad decimum quintum diem a die huiusmodi contradictionis eorum computando, In curiam nostram scilicet in presentiam rationem superinde reddituros efficacem, Et post haec . . . . huiusmodi statutionis et executionis vestrae cum contradictorum et Euocatorum si qui (fuerint vicinorum)umque et commetaneorum qui praemissae statutioni intererunt nominibus et cognominibus terminoque assignato vt fuerit expedienda, nobis terminum ad praedictum fide vestra mediante referre vel rescribere debeatis et teneamini. Secus non facturi praesentibus perlectis exhibenti restitutis. Datum Albae Iuliae die nona mensis Junÿ. Anno domini Millesimo Quingentesimo Septuagesimo tercio.

(Eredetiÿe papiron a tinkovai Macskási-család ltárában XXI. csomag, 677. szám. A fejedelem pecsétje a szöveg alatt.)

436.

1573. június 26-án.

Nagisagos kegielmes Vrwnk es Nekwnk kegielmes feyedelmwnk, Eörökke walo hwsseges Zolgalatwnknak Aianlasanak wttanna. Jelenthýwk Nagysagodnak kegielmes wrwnk, hogy Balasfy Myhaly Lippay, Nagisagod Zaam weweöye, hoza mwnekwk az Nagisagod paranchyolattyat, kiben paranchiol wala Nagisagod Theob Hwej közeöt nekwnk, hogý Balasfy Myhalit Lippait es az w maradekytt, az megh holt Thorma Dienes deak Kolosswary Rýz Jozagiban, mely Ryzeket Býrth Newrinchien es Welchiest neweo falwokban, Karanssebes waarmegie Thartomaniaban, az Nagisagod paranchiolattya Tartasa zerint, Magwa szakattwl, es az wtan hany kýralý Igassaga Benne wolna, ký Nagisagodra szallot wolna, walamimodon az zerintis Bele Iktattnwkw es Benne hadnwkw, Mw azerth Engedelmessek akarwan lennj az Nagisagod Paranchiolattyanak, Zent Janos Nap wtan walo chyótörtókon Juniusnak 25 Nappian, ký menenk hogy Balasfy Myhalt es az w maradekytt, az megh holt Thorma Dienes Deak kolosswary, Reez Jozagiban, Kýket Býrt Newrinchýe es Welchiest falwokban. Bew Iktasswk es Benne hadgywk; Mykoron Azert az Newrinchiej es Welchiestj hatarban Jwtattwnkw wolna Iwenek Eleonkben, Modlina Menihart Fodor Mýhalý Kipiben es Deesy Janos wmaga kýppiben, kerdenek, hogj howa menenk, es mondanak allion megh kegielmed wгимond Ispan Wram ne menj Thowab ez hatarban. Aazonba kardot wona Modlina Meinhart, es azt monda, Ewel Tyltiwkw kegielmedet Balasfy Myhali Towab ne menj az hatarba foglalnj mert Tyltiwkw az megh holt Thorma Dýenes deak Kolosswary, Ryz Jozagytt mind Newrinchyen es Welchiesten, mert mwneket Illet mw wagywnkw wirók Benne. Mw lattuan az kardal walo Tylalmat, Balasfy Mýhalý ellen, az Repwlsionak megh allank, es Thowab nem menenk, hanem mindgiarast, az Nagisagod Paranchiolattýa Tartasi zerint, wket ok adasra Tyzen coteod napra. Nagisagod paranchiolattiwál, Nagisagod Eleýben Intwk Balasfy Myhalý ellen es oztan az hatarbol ký menenk mintgiarast, ezkor welnwkw walanak, hataros zomzed Nemes Embeor

Modlina ferencz, Bokosnicza Mýklos Karansebessy, Mone Mýhalý nemes Embeoreok Ban wram zolgaý, Way Ferencz, Galachý Istwan Szekelý Sebestien, Baxay Imróh es Tóbekb, ezt Mw Nagisagodnak hwtwnk zerint Irtwk. Az wtan ismet zent Janos nap wtan walo Pinteken. Bogar Lörincz Jwe el-eonkben, es wýs Thorma Dienes Deakne kepiben es Atthýa-fýaý kepiben Tylalmat Twn Balasfy Myhaly ellen, de nem Twda megh mondaný sem Thorma Dienes deakne newet sem Athiaffiaý newet ký legien neweok, Mw azert wketh az Nagisagod paranchiolatthia tartasa zerint, Balasfy Myhaly ellen ok adasra, Tyzen eoteod napra Nagisagod eleiben Intwk es hywk, ezth hwtwnk szerint Irýwk Nagisagodnak. Az hatalmas Isten Tarchia megh Nagisagodat. Ez Lewel költ L w g a s o n Zent Janos nap wtan pintekeon Anno 1573.

Nagisagodnak

Eörökke walo hwej es zolgaý

Wayda Bona, Karanissebeswar . . . .

Kalabýa . . . . .

Myhaly . . . . .

(*Kivül*: Illustrissimo ac Magnifico Domino et Domino Stephano Bathori de Somlio, Woiwodę Transylvaniensi, Siculorumque Comiti etc. Dno et Dno nobis gratiosissimo.)

(Eredetije papiron a tinkovai Macskási-család ltárában (?) csomag 676. szám. A pecséteknek csak feltjai és átvágásai láthatók. Az aláírások egy része kivágatott.)

437.

1573. november 29-én.

Nos Stephanus Bathor de Somlyo Waiuoda Transyluanus et Siculorum Comes etc. Memorie commendamus perpre-sentes Quod Egregý Michael literatus Basilý Lýppensis, Exactor rationum nostrarum ab vna, ac Michael Fodor de Karansebes ab alia partibus coram Nobis personaliter consti-tuti matura intra sese deliberacione prehabita sponte et libere sunt confessi pariterque retulerunt in hunc modum, Quod licet superioribus temporibus inter ipsas partes ratione et pre-textu totalium porcionum possessionariarum, in possessionibus Newrinch et Welchezd vocatis in Comitatu Zewri-niensi et districtu Karansebesiensi existentibus habitaram, per

nos eidem Michaeli literato Basily per mortem et defectum seminis nobilis condam dionisÿ literati Thorma de Coloswar Simul cum toto et omni Jure Regio si Quod in eisdem porcionibus qualitercunque haberetur collatarum varię lites et contradiccionum materię ortę et suscitată fuissent, Tamen partes e . . . Sano inductę consilio volentes etiam litibus quarum Exitus Incertus est finem facere, amilicabique et fraternali amore frui ad talem Infrascriptam pacis et concordie deuenissent vnionem, prout sese eo modo deuenisse retulerunt, Quod videlicet prenotatus Michael fodor Ipsi Michaeli literato Basily florenos sexaginta quinque . . . et vsualis monetę per eundem Michaelem literatum Basily plene et integre coram Nobis leuatos ac perceptos dedisset et persoluisset, Dictus etiam Michael literatus Basilÿ totales et integras predictas porciones possessionarias possessionibus et Comitatu, districtuque prenotatis existentibus habitas omni eo Jure . . . per . . . illatę fuerant, literis etiam donationalibus super eisdem porcionibus possessionariÿs per ipsum Michaelem Basily a nobis extractis manibus eiusdem . . . . . et assignatis Eidem remisisset et resignasset Nullum Jus nullamque Juris et dominÿ proprietatem, si quod in prescriptis porcionibus possessionariÿs qualitercunque habere sperasset, pro se, haeredibusque et posteritatibus suis reseruando, sed totum et omne Jus suum in eisdem habitum Literis etiam quibuslibet causalibus in prosecutione premissę causę per alterutram partium extractis cassatis et annihilatis, ac nocituris in Judicio exhibendo relictis, necnon quibuslibet Judiciorum oneribus condescendo, in prememoratatum Michaelem fodor suosque haeredes et posteritates vniuersos transtulisset et transfudisset pleno cum effectu prout remisit resignauit transtulitque et transfudit coram nobis harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante, Datum in Ciuitate Coloswar die . . . ima nona mensis Novembris Anno Domini Millesimo Quingentesimo Septuagesimo tercio.

Ita est:

(P. H.) Franciscus Forgach
Cancellarius m. p.

(Eredetije papiron a tinkovai Maeskási-család levéltárában XXI. csomag, 678. szám. Nagyon elrongyolott.)

438.

1575. május 20-án.

Nos Bona Wayda et Joannes Rakowczyaÿ Castellani, Nec non Petrus Moses Judex nobilium districtus Karansebes, Memoriae commendamus tenore praesentium significantes quibus expedit vniuersis Quod Nobilis Nicolaus Maczkas de tynkowa nostram personaliter veniens in presentiam coram nobis sponte et libere est confessus et retullit in hunc modum, Qualiter ipse pro quibusdam suis necessitatibus ad presens valde vrgentibus euitandis a Nobili Joanne Duma florenos decem in paratis et numeratis pecunÿs leuare coactus fuisset pro quibus totalem portionem suam Syluarum de Magwr de promonthorio decimarum et in Izlas vocato similiter totalem partem suam exinde cedendo, cum omnibus prouentibus vsu fructuum perceptionibus emolumentis et pertinentÿs quibuslibet in possessione Tynkova existentibus habitis prefato Joanni Duma infra tempus redemptionis titulo pignoris dedisset et inscripsisset, Sicut coram nobis modo premissis dedit et inscripsit harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante, Datum In Ciuitate Karansebes die vigesima Mensis Maÿ Anno domini Millesimo Quingentesimo Septuagesimo quinto.

(Eredeti je papiron a tinkovai Macskási-család ltárában XIX. csomag, 612. szám. Szöveg alatt három pecsét zöld viaszban. A harmadik pecsét ezen körirást mutatja: *Sigillum districtus Karan.* Belseje jobb felől, jobb oldalról kinyúló kardos kéz, a másik képlet nehezen kivehető, tán tarisznya.)

439.

1576. február 1-én.

Stephanus Bathory de Somlÿo Waiuoda Regni Transylvaniae et Siculorum Comes, fidelibus nostris honorabilibus Requisitoribus literarum et literalium Instrumentorum in sacristia siue conseruatorio Ecclesie Albensis Repositarum, ac quarumlibet aliarum Judiciarum deliberationum, et legitimorum mandatorum executoribus ad id delectis fidelium seruitiorum, fidelis

nostri Egregy Volphangi Betlen de Iktar, familiaris nostri, quae ipse in primis huic Regno nostro et deinde nobis, ad omnes fere occasiones, potissimum vero, in proximo bello nostro, dum videlicet Regnum Istud, intestinis nonnullorum nostrorum et huius Regni nostri Rebellion, et coniuratorum factionibus laboraret, ac Casparem Bekes, notorium, et praescriptum, huius dicti Regni nostri hostem, aemulumque nostrum, ipsis coniuratorum factionibus, atque alys externis auxiliys, germanicis, et finitimis hungaricis militibus adiutum, clam et sub dolo, fraudulenterque irrumpentem, contra dignitatem nostram, et quietum Regni nostri statum, hostili animo graues f(aci)ones, et varios tumultus concitantem ad Castellum Sancti Pauli prope fluuium Marusium, faelic(im)arte profligauimus. cum caeteris fidelibus nostris dominis Nobilibus, summa animi sui dexteritate, exhibuit et impendit, ac in futurum quoque exhibiturus et impensurus est, Totalem igitur et integram Curiam nobilitaram, in oppido Illye, necnon totales et integras portiones possessionarias, in possessionibus Vorchya, Zelystye, Vyzka, Rememeny, Fenyese, Danilest, Bratotest, Gothattya, Eolyues, Czyertes et lonka in Hunyadiensi, Item in Prucz, Dragumilest, Zechen, Zynitest, Barbatest, Oborse, Gumlymelÿ, Almasely, Zelystye, Thamasest, Dragubaratest, Zam, Almas, Izpin, Glod, et Petrisse vocatis, in pertinentys Almas et Orodiansi comitatibus existentibus habitas, quae alias Volphangi Kabos praefuerant, sed ex eo quod idem Volphangus Kabos, immemor fidei, et fidelitatis suae nobis et huic Regno nostro debitae dicto Gaspari Bekes, notorio adhesisset ¹⁾ partesque eius, et factiones vna cum alys coniuratis sequendo, ac cum eodem contra auctoritatem nostram, statumque Regni publicum, arma capere veritus non fuisset, ob idque iuxta fidelium nostrorum dominorum Regnicolarum Judiciariam deliberationem, in comitys eorum generalibus, ad festum Beati Jacobi Apostoli, Anno domini Millesimo Quingentesimo Septuagesimo quinto,

¹⁾ Békes még 1571-ben mint II. János hive és követe járt II. Miksánál.

proxime elapso, in Ciuitate nostra Colosvariensi, ex edicto nostro celebratis factam, in notam perpetuae infidelitatis, ac amissionum omnium bonorum incurrisset, ad nos, consequenterque collacionem nostram, rite et legitime deuolutae esse perhibentur, et redactae, Totum Item, et omne ius Regium, si quod in eisdem, Curia nobilitari, ac portionibus possessionarijs, in praescriptis possessionibus qualitercunque existeret, aut eadem et Idem nostram, ex quibuscumque causis, vjs, modis, et rationibus concernerent collacionem, ac pariter cum cunctis earundem vtilitatibus, et pertinentijs quibuslibet terris scilicet arabilibus, cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, faenetis, siluis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis, vinearumque promontorijs, aquis, fluuijs, piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus, molendinis et eorundem locis Generaliter vero quarumlibet vtilitatum, et pertinentiarum suarum integritatibus, quouis nominis vocabulo vocitatis, ad praedictam Curiam nobilitarem In Oppido Illye, nec non portiones possessionarias, ac dictum Jus Regium, in praescriptis possessionibus habitum, de Jure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus, sub suis veris metis et antiquis limitibus existentibus, Eidem memorato Volphango Betlen, suisque haeredibus et posteritatibus vniuersis de mera et plena autoritate nostra, vigore aliarum literarum nostrarum donationalium superinde confectarum, in perpetuum saluo Jure alieno, clementer dederimus, donauerimus, et contulerimus, velimusque eundem in dominum earundem, ac dicti Juris Regij in eisdem habiti per nostrum et vestrum homines, legitime facere introduci, Superquo harum serie fidelitatibus vestris commitimus et mandamus firmiter vt acceptis praesentibus vnum e medio vestri transmitatis pro testimonio fide dignum, Quo praesente, Egregius et nobilis Ladislaus Zalanczhy de Braniczka, comes comitatus Albensis, vel Nicolaus Boytorj de Veczel, aut Vitus Pestessy siue Joannes Uiskelczhy, seu Ladislaus Nemes de Nemethy, Nam Joannes Chynka, namque Michael Gelert, Euium Bartholomeus Elekes, Etenim Andreas Chenege de Haro vel Laurentius literatus Notarius aut Jacobus Kerezthvri Judex nobilium comitatus Hunyadiensis siue Tobias Rauczdy de Arany, seu Andreas Nemes de Nemethy, Nam-

que Paulus Batiz, de Alpestes, alÿs absentibus, homo noster per nos ad id specialiter transmissus ad facies praescriptarum Curiae nobilitaris, In oppido Illye, necnon portionum possessionariarum in possessionibus annotatis Vorchia, Zelysthya, Vyzka, Rememeny, Fewyest, Danilest Bratotest, Gothatty, Eölyuest, Ozhyertes et Lonka in Hunyadyensi, item in Prucz, Dragumilest, Zethen, Zynitest, Barbatest, Oborse, Gumlimelly Almasely, Selistie, Thamasest, Dragubaratest, Zam, Almas, Izpin, Glot, et Petrisse existentium, vicinis et commetaneis, earundem vniuersis inibi legitime conuocatis, et praesentibus accedendo introducat prefatum Volphangum Betlen in dominium earundem, curiae et portionum possessionariarum, ac dicti Juris Regy in eisdem habitaram statuaturque easdem et idem eidem ipsiusque haeredibus et posteritatibus vniuersis, simulcum cunctis earundem vtilitatibus et pertinentÿs quibuslibet praemissae donationis titulo, ipsi incumbenti, perpetuo possidendas si non fuerit contradictum. Contradictores vero si qui fuerint, euocet eosdem ibidem contra annotatum Volphangum Betlen, ad decimum quintum diem a die huiusmodi contradictionis eorum exhinc fiendae computando in Curiam nostram, nostram scilicet inpraesentiam rationem contradictionis ipsorum reddituros efficacem, Et eandem vos huiusmodi Introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et euocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum qui praemissae statutioni intererunt, nominibus et cognominibus terminum ad praedictum vt fuerit expedienda ad Relationem nostri et vestri hominum consciencie suo modo nobis referre vel rescribere debeatis et teneamini Secus non facturi, Datum in Ciuitate nostra Megyies prima die mensis Februarÿ. Anno domini Millemo Quingentesimo Septuagesimo Sexto.

(Kivül: Fidelibus nostris honorabilibus Requisitoribus videlicet literarum et literalium Instrumentorum in Sacristia seu Conseruatorio Ecclesie Albensis Repositarum, ac aliarum quarumlibet Iudiciarum deliberationum et legitimorum mandatorum nostrorum executoribus ad id delectis, pro fidei nostro Egregio Volphango Betlen de Iktar Introductionia et Statutoria.)

(Eredetije papiron a gyulafehérvári káptalan ltárában Diversorum Comitatum Cista. 1. fascicul. 4. Nr. 47. Kivül a levelet lezáró pecséttel.)

440.

1578. március 9-én.

Nos Christophorus Bathory de Somlyo Waywoda Transsylvaniae et Sicularum Comes etc. Memoriae Commendamus Tenore praesentium significantes quibus expedit vniuersis Quod nos Cum ad nonnullorum, dominorum consiliariorum nostrorum Intercessionem nobis propterea factam, Tum uero attentis et Consideratis fidelitate et fidelibus seruitüs Egregiorum Bonae et Nicolai Wayda de Karansebes, nobis pro locorum et temporum varietate Exhibitis et impensis, ac in futurum quoque exhibendis et Impendendis, Totale et Integrum Molendinum duarum Rotarum in fluuio Teomeos in Territorio possessionis Sydowar in Comitatu Zeoreniensi in districtu Karansebes existentem habitum, quod alias Egregy Joannis Endredy preuisisset sed per mortem et defectum seminis eiusdem ad nos consequenterque collacionem nostram iuxta approbatam huius Regni legem rite et legitime deuolutum esse perhibetur, simul cum toto et omni Jure Regio si quod in prescripto molendino qualitercunque existeret, aut nostram ex quibuscunque causis, vñs, modis, at rationibus concernerent collacionem, Ac pariter cum cunctis eiusdem utilitatibus, obuentibus et prouentibus, Emolumentisque ad dictum molendinum Jusque Regium de Jure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus sub suis veris metis et antiquis limitibus existentibus, memoratis Bonae et Nicolao Wayda ipsorumque heredibus et posteritatibus vniuersis de mera et plena autoritate nostra in perpetuum clementer dedimus, donauimus et Contulimus Imo damus donamus et Conferimus Jure perpetuo et Irrevocabiliter tenendum possidendum pariter et habendum. Saluo Jure alieno harum nostrarum vigore et testimonio literarum Datum Albae Juliae nona die mensis Marty Anno domini Millesimo Quingentesimo septuagesimo octauo.

Christophorus Bathory
de Somlyo m. p. (P. H.)

(Eredeti je papiron a gy.-fehervári káptalan Itárában, Cista Zarand, Fascicul 2. Nr. 25.)

441.

1580. június 5-én.

Nos Christophoos Bathori de Somlio Vaivoda Transsylvaniae et Siculorum Comes etc. Memoriae commendamus tenore presentium significantes quibus expedit vniuersis, Quod nos cum ad nonnullorum dominorum consiliariorum nostrorum nobis propterea factam intercessionem, Tum vero habentes rationem eximiae pietatis, eruditionis et in promulgando verbo dei strenuae diligentiae, honorabilis Stephani Gyercza de tothwara d g i a, pastoris ecclesie ciuitatis nostrae K a r a n s e b e s, quibus nobis non obscure commendatur: attentis etiam et consideratis fidelitate et fidelibus seruitys eiusdem, nobis, simulque huic regno pro possibilitate sua exhibitis et impensis, ac in futurum etiam exhibendis et impendendis Domum eiusdem Stephani Gyercza, in oppido nostro L u g o s, cui ab oriente domus Georgy Lukach, et relictæ Petri Dobromir, ac occidente hortus pastoralis, et domus Ladislai Dobromir, a meridie domus Michaelis opinkas ab aquilone uero hortus praefati Georgy Lukach, in vicinitate esse dicuntur, in eodem districtu L u g o s et Comitatu Zeoreniensi existenti habitam, ab omni censuum, taxarum et contributionum nostrarum, tum ordinariarum, quam extraordinariarum, lucrique Camerae nostrae solutione, item decimarum et nonarum, tam vini, ex vineis suis, quas scilicet ad praesens in promontorio eiusdem oppidi L u g a s possidet, quam vero frugum cuiuscunque generis, ex agricolacione sua, prouenientium, pensione, item seruitiorum plebeorum exhibitione, gratiose, in perpetuum eximendam et supportandam duximus, prout eximimus et supportamus presentium per vigorem. Quo circa uobis vniuersis et singulis, Egregys, Nobilibus, domino T h o m a e T h o r n i, B a n o item Castellanis, exactoribus contributionum, ac decimatoribus districtuum Karansebes et Lugas, nec non Prudentibus et circumspectis, Iudici et iuratis ciuibus dicti oppidi nostri Lugos modernis et futuris, praesentes visuris harum serie committimus et mandamue firmiter, ut nos quoque a modo deinceps, domum praefati Stephani Gyercza a solutione

praemissorum censuum, taxarum, et contributionum nostrarum, tam ordinariarum, quam extraordinariarum lucrique Camerae nostrae ac decimarum et nonarum, tam vini quam frugum, modo praemisso pensione item seruitiorum exhibitione, in perpetuum exemptam et supportatam habere, neque ipsum aut haeredes et posteritates ipsius vniuersis, ad praemissa omnia pendenda et subeunda, cogere et compellere, vel propterea in personis rebus et bonis eorum turbare molestare aut damnificare: Sed eosdem in hac gratiosa exemptione nostra conseruare, et per eos quorum interest, vel intererit conseruari facere debeat et teneamini. Secus non facturi, presentibus per lectis exhibenti restitutis, datum Albae Juliae, quinta die Juny Anno domini Millesimo Quingentesimo octogesimo.

Christophorus Bathory
de Somlő m. p.

Volfgangus Kowachoczy
Cancellarius. m. p.

(Eredetije papiron a gyulafehérvári káptalan Itárában Cista Zaránd Fascicul 2. Nr. 40.)

442.

1580. augusztus 26-án.

Christophorus Bathori de Somlio Waiuoda Transyluaniae et Siculorum Comes etc. Vniuersis et singulis Institoribus et mercatoribus, alys etiam cuiusuis conditionis hominibus, qui scilicet lanas ouinas ex districtu Karansebesiensi et Lugasiensi in hoc regnum aduehunt Salutem et fauorem. Cum intelligamus ex fideli relatione Senatus Cibiniensis jam olim et ab antiquo vsu receptam et obseruatam fuisse consuetudinem lanas: si quas ex dictis districtibus Karansebes et Lugas in villas constitutas in sede Cibiniensi, ad distrahendum adueheretis; Ante depositionem in eo loco lanarum quo forent uendendae, prius in ciuitatem Cibiniensem ducendi, ibique librandi et ad mensuram de quantitate examinandi. Ex qua libratione certi redditus pauperibus xenodochy Cibiniensis venissent. Ea consuetudine nuper per non nullos vestrum neglecta, cogitare etiam alios sine libratione illa Cibiniensi lanas suas in dictas

villas Cibinienses inducere et venum proponere, In praeciudicium dictae consuetudinis iam antiquitus observata, atque redditus xenodochy Cibiniensis, Nos ad praeces Cibiniensium, qui suas consuetudines, in vigore conseruari a nobis suis humilimis supplicationibus postulabant, Aequum censuimus et nostri muneris, eorum Jura et consuetudines longo tempore observatas tueri et in vigore retinere, Id itaque eisdem annuendum et concedendum duximus, vt ipsi ysdem Juribus et consuetudinibus in libratione lanarum, quibus antea vsi sunt, de caetero quoque vtantur, prvot annuimus et concedimus per praesentes, vobis autem committimus at mandamus firmiter, vt vnusquisque vestrum Juxta antiquam consuetudinem lanas in pertinentias Cibinienses ducendas ad vendendum, primo statim tempore Cibinium deducat et ad librandum praebat, solitas pensiones librationis persolvat. Alias transgressores, poenam consuetam et in talibus alias vsitatam multam luant. Secus non facturi praesentibus perlectis exhibenti restitutis. Datum Albae Juliae vigesima sexta die Augusti. Anno domini Millesimo Quingentesimo Octogesimo,

Cristophorus Bathori
de Somlyo m. p.

(Eredetije a száz nemzet szebeni Itárában Nr. 1170. Szöveg alatt pecsét.)

443.

1581. június 25-én.

Mi kik Vagiunk Orzag Myklos, Orzag Pether, es Peyka Myklos, Agiunk Emlekezetre, mindeniknek kiknek illik Mos-thaniaiaknak es kóvetkeozendeoknek, Hogj mikoron irnanak. Anno Domini 1581. Ezthendeoben szenth Peter aposthol nap elöth Vallo vasarnapon, Juuenek mj eleinkben, Az Nemes Zemelik, Tudni illik egjfelöl Rokzanda, azonmj farkas Pether leiannia, Az nehay Zeiko felesége, Mas felöl penig Mothnok, farkas, melj meghmondoth azonmj, mi eleinken zabad akarattia zerinth eleuen nielueuel, igh Vallia magath, hogj azmi keues iozagoczjka Wolna nekj z a k o n es M o r e n e z y e n azth aiozagoth, farkas Petherne enek az annia Valthotta Volna kj

idegen kezbul, kith tudnak sok iamborok, meli iozagh Vagion Zeoreni Varmegieben, Karansebes thartomanniaban Azth az megh neuezeth ioszagoth, mind zantho féldekel, szena rethekel reuידeden minden haznaiual, iouedelmiuel es hozza tharthozandoiual, zalagittja. Az Nemes szemeljnek, Motthnokj farkasnak, huszoneoth forinthban, illien kondittio allath, hogj biria es tharczia, medigh az felsó czarina el uegezendik, kj Z a k es morency keozeth Vagion, es a felseo czarina vegezese vtthan, azth asuma pinzth le thezj Rokzanda azonnj Motthnoki farkasnak, thartthozik minden perpatfar nelkul Mothnoki farkas pinzeth feluenj, eztis hozza teonen ha akor sem agiak, Pinzeth Motthnokj farkasnak tarthassa, es birhassa, megh az also czarina o z e s t h i a newu Vegezendik es ha akor le thezj Rokzanda azt asuma Pinzth Motthnokj farkasnak ozestia neuen C z a r i n a vegezese utthan, tharthozik Motthnokj farkas kezehez ereztheni rokzanda azonnak, De Pinz nelkul se rokzanda azon se az eo fiaj uagj leianni, senki semikeoppen ne haborgasának, se thule ne uehessenek. Aztis Vallia Rokzanda azonnj hogj senkj azeo attiafiáj keozul ne legien zabad letheni azth asuma pinzth Motthnoki farkasnak az megh mondoth iozagerth, hanem zinthe Rokzanda azonnj auagj azeo fiáj vagj leiannj, miuel hogj az annia Valthota idegen kezbul, Azerth tharthassa es birhasa, megh az neuezett suma Pinzth lethezj, Rokzanda Azonnj minth Saiattiath, Melj dolognak nagioib igasagerth, es erosegert, atthunk mi az feliul megh irth Zemeliék, ami leuelunketh Peczethunk alath, megh komfirmaltathuan, keolth Karansobesen, az feliul megh irth napon es ezthendeoben.

(Eredetije papiron a gyulafehérvári káptalan Itarában Cista Zaránd. Fascicul. 2. Nr. 14. Szöveg alatt két apró pecsét.)

444.

1581. december 7-én.

Mi nehaj Lugassi Luka Janosne Magdalin, es Luka Marton, adgiuk emleközettre ez mi ielen ualo leuelwnknek rendiben. es ualliuik, hogj bizonyos okokbol es szwkseges dolgainkból es indittatuan es kenszerittetuen annak felette minden attiankfiainak, terhet reiank ueuen, min-

den mi reszwnkett, melly Hegieresbe vagion, Karan Sebes warmegieieben, az az, az Jobbagiokat az meg holt Vitezlw Luka Gasparral ketté osztottuk uolt, de az Jövedelemnek ket resze szolgaltatot minekwnk, az mellet Gidestbe ualo reszwnket, annakis Jövedelemnek harmada nez Vitezlw Luka Gaspar maradekiara, minden hozzaiok tartozó hasznauual es Jövedelmewel egietemben es öröksegewel, akar minemw neuzettel neuztessenek Az Vytezlw Nemes szemmelynek Lugassi Modlina Ferencznek, es az w örökösinek s maradekinak, semmi tulaidonsagot es urassagot maguuknak ot nem marasztwan Zaz es harmincz magyar forintba zalagitottuk kötö leztettwk es irtuk, mind awal az tulaidonsaggal es birodalommal, az melliel Mi birtuk es tartottuk: Illien moddal hogy ha wdöne k követközendö uoltaba uagy minekwnk uagy maradekinknak kinek kinek mind saiat magatul ki valtásra ualo tehetsége, es nem idegen penzel, leszen, tehat Karaczon napba wisza ualthassa, es w is auagy maradeki, minden pörpattuar nelkwl uisszá tartozzek adni es engedni az megnewezet somma penszt fel ueuen. Kötölözven arrais magunkat hogy az megirt Modlina Ferenczet annak az Joszagnak bekesseges urasagaba minden törvény szerent ualo haborgatok ellen, tulaidon kölczegwnkel es faradsagunkal meg otalmazzuk. Mellý dolognak bizonsagara es erősegere adtuk az mi leuelwnket tulajdon peczetwnkel meg confirmaluan. Datum in oppido Lugass septimo die Decembris Anno domini Millesimo Quingentesimo Octogesimo primo.

(Eredetije papiron a gyulafehérvári káptalan Itarában Cista Zaran dien. Fascicul. 2. Nr. 60. Szöveg alatt két apró pecsét zöld viaszban.)

445.

1582. december 31-én. -

Nos Joannes Thywadar ac Nicolaus Flore Castellani Necnon Ladislaus Laczug, Judex Nobilium districtus Karansebes Memorie commendamus tenore presentium Significantes quibus expedit vniuersis modernis pariter ac futuris: Quod veniens nostri in presenciam Egregius Nobilis Petrus Machkasi de t i n k o w a et coram nobis personaliter constitutus sponte ac libere fassus est in hunc modum. Qualiter ipse pro quibus-

dam suis arduis necessitatibus euitandis coactus fuisset assumere Quadraginta florenos a generosa Nobili domina Barbara Relicta Egregy quondam Stephani Machkasi, pro quibus ab eadem Integre leuatis totalem ac Integram portionem possessionariam in possessionibus Tinkowa ac Delar omnino in Comitatu de Zeorin et districtu Karansebesiensi existentem habitam, simul cum cunctis earundem vtilitatibus et pertinentys agris pratis campis fenetis, syluis, Nemoribus, spine-tis virgultis molendinis, eorundemque locis vineis eorumque promonthorys generaliter vero cunctis vtilitatibus ad eandem pertinentibus quonis nomine aut vocabulo vocitatis. Eedem generosae Nobilis dominae Barbarae Relictae dicti Stephani Machkasi de Tinkowa pignoris titulo dedisset ac vsque ad tempus Redemptionis Inscriptisset. Talj tamen conditione Interjecta, vt prefata domina Barbara vel sui posteritates, vno Jobagioni suo Georgio in qualibet Czarina vnum vnum Jugerum terre arabilis ex sua portione Impignorata dare debeat et teneatur, item vt dum et quandocunque vel ipsi vel sui posteritates rehabere voluerint, depositis supra scriptis pecunys statim sine vlla Calumnia rehabere possint ac valeant. Sicut coram nobis modo premissis dedit ac inscripsit harum nostrarum vigore ac testimonio literarum mediante, Datum in Ciuitate Karansebes feria secunda post diem Natiuitatis domini Anno domini 1582.

(Eredetiye papiron a tinkovai Macskási család ltárában XIX. csomag 613. szám. Szöveg alatt 3 peesét zöld viaszban.)

446.

1584. augusztus 3-án.

Nos Stephanus, dei gratia, Rex Poloniae, Magnus dux Lituaniae, Russiae, Prussiae, Masouiae, Samogitiae, Kiouiae; Volinae, Podlachiae, Liuoniaeque etc. Princeps Transyluaniae Memoriae commendamus tenore praesentium significantes, quibus expedit vniuersis; Quod cum Illustrissimus quondam Princeps, dominus Christophorus Bathori de Somlio, Vaiuoda Transyluaniae et Siculorum Comes ac frater nobis desideratissimus, certorum quorundam debitorum causa, Egregio quondam Stephano Tompa tunc Bano suo Karansebesiensi primum arcem Sidowar inscripsisset, dein uero quibusdam

necessarijs ex rationibus inductus, ea arce cum pertinentijs omnibus ab eodem Stephano Tompa recepta, totales et integras possessiones Korod et Papfalua, ¹⁾ pro eadem summa mille octingentorum florenorum ipsi Stephano Tompa obligasset, que ex hac luce decedente, mortuo etiam haerede suo unico filio Nicolao Tompa, ac etsi iuxta iudiciariam deliberationem sedis iudiciariae Illustrissimi Principis domini Sigismundi Bathori de Somlio, Vaiuodae Transyluaniae et Siculorum Comitibus etc. Nepotis nostri carissimi, res vniuersae mobiles ipsius Nicolai Tompa tanquam legitimis haeredibus, filijs et filiabus fidelis nostri Magistri Stephani Apafy de Apanagyfalua, Consiliarij nostri adiudicatae essent, tamen ex eo quod suo tempore se se in ysdem bonis iuxta literas priuilegij sui non statuissent, inscriptio praedictarum possessionum, summaque mille octingentorum florenorum, ad fiscum nostrum deuoluta extitisset, annotataeque possessiones per nos receptae, fidelique nostro Generoso Blasio Hauasely perpetuo iuris titulo donatae et collatae sint; Nos nihilominus dignum habentes respectum, multorum seruitiorum, insignis constantiae, laudabilis uirtutis, praeclaraeque fidei dicti Stephani Apafy, diuersis, uarijsque rerum, temporum, fortunae, locorumque occasionibus et opportunitatibus, summa diligentia, sollicitudine, industria, et commendata integritate, praesertim in arduis, laboriosis difficilisque legationibus, pro commodo, et salute propriae suae Reipublicae Transyluaniae, cum commemorando nominis sui laude, quietum propriae statum uita cariorem ducentem, omni-que cura salutis suae postposita, per eum susceptis, nostrae Maiestati exhibuit et impendit, rigoremque dicti iuris mitigare uolentes; Totale et integrum castrum praedictum *Sidowar* ac totales et integras possessiones ad illud pertinentes, simulcum cunctis suis utilitatibus et pertinentijs quibuslibet, terris scilicet arabilibus, cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, fenetis, siluis, alpibus, nemoribus, montibus, vallibus, uineis, uinearumque promontorijs, aquis, fluuijs, piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus, molendinis et eorundem locis, generaliter uero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus, quouis nominis uocabulo uocitatis, ad praec-

¹⁾ Kolos megyében fekszenek.

dictum castrum, possessionesque ad illud pertinentes, de iure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus, sub suis ueris metis et antiquis limitibus existentibus, Memorato Stephano Apafy suisque haeredibus et posteritatibus vtriusque sexus uniuersis, priorem summam mille octingentorum florenorum; ex gratia nostra Regia erga ipsum Stephanum Apafy auctor. reddē, in et pro summa duorum millium florenorum Vngaricalium duximus inscribendum et oppignorandum, assecurantes eundem Stephanum Apafy, et eidem uerbo nostro Regio promittentes, quod dictum castrum, praefatasque possessiones ad illud pertinentes ab eo et suis haeredibus eousque neque nos, neque successores nostri aut ŷ quorum interest seu intererit, auferent, neque per alios quospiam auferri curabimus. Sed potius eundem Stephanum Apafi, suosque haeredes in pacifico dominio eiusdem castrum, possessionumque conseruabimus, et contra quosuis defendemus, successoresque nostri vel ŷ quorum interest seu intererit, conseruabunt et defendent, quousque praescripta summa duorum millium florenorum Vngaricalium plene eis persoluta dinumerataque fuerit, qua rehabita et percepta, ipse vel sui haeredes, sine ulla difficultate, citraque ullum iuris strepitum, commemoratum castrum possessionesque ad illud pertinentes, nobis aut successoribus nostris, uel illis quorum interest uel intererit, remittere debeant mox et defacto; una cum armaturis, instrumentisque bellicis in eo castro repertis, a ceruisque et frugibus ac alodiaturis, generaliterque rebus omnibus, quouis nominis uocabulo uocitatis et comprehensis, iuxta prescriptum inuentarium manibus eiusdem Stephani Apafi tempore intromissionis tradendas et assignandas; Imo inscribimus, oppignoramus, assecuramus et promittimus, modo premissis tenendas, possidendas pariter et habendas, saluo iure alieno; harum nostrarum sigillo nostro annulari obsignatarum uigore et testimonio literarum mediante. Datum in arce nostra Regia Grodnensi tertia die mensis Augusti, anno Domini millesimo, Quingentesimo, octogesimo Quarto; Regni uero nostri Nono.

Stephanus Rex m. p.

Georgius Chakor
Secretarius m. p.

(Eredetije papiron a gyulafehérvári káptalan ltárában Cista Zarand Fascicul. 2. Nr. 45. Másolatban gr. Kemény Józsefnél : Diplomatar. Transilv. Appendix XII. 293. szám, az erdélyi Muzeyumban. Báthory Zsigmond Liber Regiusának másolata I. 386. lap, az erdélyi kormányzóknél.)

447.

1584. a napi keltezés kiveszett.

Sigismundus Bathori de Somlyo, Wayuoda Transyluanie et Siculorum Comes etc. Egregys et Nobilibus Francisco Lazar, Wolfgango Mothnoki, et alteri Wolfgango Tinkowai de Karansebes, Salutem et fauorem. Exponitur Nobis in persona Johannis Cziklan de Karansebes, qualiter annis superioribus, quedam Diuisio inter nobilem quondam Paulum Cziklan, Patrem videlicet ipsius Exponentis ab vna, ac Stephanum Matskasi ab altera partibus, in totalibus, et integris Porcionibus ipsorum possessionarijs, in possessionibus Ruginocz, Zaguseny, Tinkova, Delar, et Matskas vocatis, omnino in Comitatu Zewrinyensi et districtu Karansebes existentibus habitis, acta et celebrata fuisset. Cum autem Diuisio illa, dicto Exponenti minime sufficiens et recta esse videtur, vellet idem medio vestri, a Nobilibus Petro et Michaelę Matskasi filjs, et Vrsula filia Nobilis quondam Stephani Matskasi, in prescriptis Bonis nouam Diuisionem habere, porcionemque suam sibi exinde cedere debentem, excindi et sequestrari facere. Quocirca vobis harum serie committimus et mandamus firmiter, quatenus acceptis presentibus, statim simul vel duo vestrum, sub oneribus alias in talibus obseruari solitis, erga memoratos Petrum et Michaelę Matskasi filios, necnon Vrsulam filiam prefati Stephani Matskasi, Cum presentibus accedere. Qui si personaliter reperiri poterint, eosdem ibidem personaliter, alioquin de Domo habitacionum siue solitis ipsorum residencijs, vnde videlicet presens Ammonicio vestra, ad scitum eorum commode deuenire poterit, Ammoneatis eosdem, dicatisque et committatis eisdem verbo nostro, vt ipsi prescriptam nouam diuisionem quiete et pacifice admittere debeant et teneantur. Qui si fecerint, bene quidem, alioquin euocetis eosdem ibidem racione preuia et aliorum certorum negociorum, coram iacius declarandorum, in presenciam Castellanorum et Iudicum Nobilium Districtus Karan-

sebes, racionem in premissis reddituros efficacem, Certificantes eosdem, quod siue ipsi Coram prefatis Castellanis et Judice Nobilium comparuerint, siue non, interim ydem ad Partis comparentis Instanciam id facient in premissis, quod Juris dictauerit ordo. Es posthec vos Seriem . . . . . Euocationis et Certificacionis vestre, vt fuerit expedita, prenominationis Castellanis et iudici Nobilium referre .(modis om)nibus debeatis et teneamini. Secus non facturi. Presentibus perlectis exhibenti restitutis. Datum Albae . . . . . Anno Domini Millesimo Quingentesimo Octogesimo quarto.

(Huszti András másolata a tinkovai Macskási-család Itárában 889. szám.)

448.

1585. január 27-én.

Illustrissime princeps ac domine domine Nobis semper gratiosissime. ¹⁾ Seruitiorum nostrorum debitam, paratamque commendationem, cum fidelitatis obsequio. Vestra nouerit Celsitudo quod nos literas ejusdem Celsitudinis vestre Introductorias pariter et statutorias pro parte videlicet et in persona Magistri domini Stephani Apaffy de Apanagyfalwa confectas et Emannatas, nobisque preceptorie sonantes et directas, summa qua decuit obedientia et Reuerentia recepimus in hæc verba; Sigismundus Bathori. etc. Nos igitur huiusmodi mandatis et praeceptis dictae Celsitudinis vestrae, in omnibus, vt tenemur, obedire et satisfacere volentes, vna cum prefato Egregio Iwaczko wayda de Bozy, homine videlicet Celsitudinis vestrae, inter alios homines eiusdem wayuodales in premissis literis statutorijs, nominatim conscriptos, expresso, et per eandem Celsitudinem uestram ad id specialiter transmissis, vnum ex nobis, nobilem scilicet Petrum Lippay de Coloswar socium, fratrem, et collegam nostrum, ad premissa debite et fideliter exequenda, nostro pro testimonio fidedignum duximus esse destinandum Qui tandem exinde ad nos reuersi, nobis fideliter et consciencie vnanimi voce, concorditer retulerunt eo modo, quomodo

¹⁾ Szól Báthory Zsigmondnak pro Stephano Apaty contra Bonif. Wayda.

ipsi feria tertia post festum Epiphaniarum domini proxime preteritum, ad facies praescripti Castris Sydowar, consequenterque possessionum ad id Castrum pertinentium, in Comitatu Zeoreniensi et districtu Karansebesiensi existentis habitatum; vicinis et Commetaneis earundem vniuersis, signanter vero prouidis et Ignobilibus Mixa Pelika, Judice seu Kenezio, Gabrielis Deweczyerÿ de Lugas, Stephano Turczin, Joannis floka de Kriuina in Zlatina, Nicolao Hana, et altero Nicolao popa, Joannis de Chriczowa in eadem Chriczowa, Stephano Mikola, Michaelis Muna, Joanne Cotha, Adami Muna in Berzos, Martino Chiopanya, et Petro Dobrin, Petri Wayda in Bozzas, Ladislao Stengh, petro hachiagh, Thoma Raia, in Gsena: Petro Dada et Thoma Bassa, Wolfgangi Grozae in Zaaak prescriptorum scilicet Egregiorum et Nobilium Jobagionibus, omnino in iamfatis possessionibus portionibusque possessionariÿs, dictoque Comitatu Zereniensi et districtu Karansebesiensi existentibus et commorantibus, eorundem dominorum suorum terrestrium nominibus et in personis, inibi legitime conuocatis et praesentibus, pariter accessissent: dumque ibidem, praefatus homo Celsitudinis vestrae, annotato testimonio nostro praesente, memoratum Magnificum dominum Stephanum Appaffÿ in dominium annotati totalis et integri Castris Sydowar, totaliumque et integrarum possessionum ad idem Castrum pertinentium introduxisset, statuissetque Idem et easdem, eidem, ipsiusque haeredibus et posteritatibus vtriusque sexus vniuersis, simul cum praescriptis cunctis suis vtilitatibus et pertinentiÿs quibuslibet, iure ipsis ex praemissa inscriptione et obligatione annotatae Regiae maiestatis, necnon Celsitudinis vestrae, tempus intra praedeclaratum, incumbenti possidendas, Tunc secundo die praemissae statutionis et introductionis Nobilis wolfgangus Lyppay seruitor Egregÿ Bonifacy wayda de Karansebes nomine et in persona eiusdem domini sui statutioni cuiusdam molendinÿ ruinosi et pene desolati super fluuio Themes in Territorio prefati Castris Sydowar existentis situati, quod scilicet Egregÿ quondam Joannis Endrödÿ praefecti olim eiusdem Castris praefuisset, contradictionis uelamine obuiasset. Ob quam quidem Contradictionem praenotatus homo Celsitudinis

vestrae, annotato testimonio nostro praesente, eundem Bonifacium Wayda, medio praefati Wolfgangi Lyppay seruitoris sui, contra praefatum Magnificam dominum Stephanum Apaffy, in Curiam eiusdem Celsitudinis vestrae, suam scilicet in praesentiam, ad decimum quintum diem a die huiusmodi Contradictionis suae fiendae computando, euocasset, rationem superinde redditurum efficacem. Nos itaque seriem huiusmodi Introductionis, statutionis, Contradictionis et Euocationis Antelatarum, simul cum Contradictoris et Euocati, vicinorumque et Commetaneorum qui praemissae statutioni inter fuerunt, nominibus, et cognominibus, terminoque assignato, prout per nostrum et Celsitudinis vestrae homines est peracta, expediendaque fore videbatur ad Relationem eorundem, eidem Celsitudini vestrae fideliter et conscienciose duximus rescribendum, Datum decimo sexto die diei Introductionis et statutionis praenotatarum. Anno domini Millesimo Quingentesimo octogesimo quinto.

(Liber Anonymus, a gy. fehérvári káptalan ltárában 4. lap. és Gr. Kemény Josef. Diplomatar. Transilvan, Appendix XIII. 57. szám.)

449.

1585. január 30-án.

Nos Requisiteores literarum et literalium instrumentorum, in Sacristia siue conseruatorio Capituli Ecclesie Albenensis Transilvaniae repositarum, et aliarum quarumlibet Iudicialiarum deliberationum, legittimorumque mandatorum wayvodaliū executores, damus pro memoria per presentes, Quod Egregius Balthasar Thywadar de Sydowar, pro Egregys Nobilibus Bonifacio Wayda de Karansebes, Joanne Desi de Lugas, et Nicolao Dogan de Dragumirist, coram nobis personaliter constitutus, nominibus et in personis eorundem per modum solennis protestationis, contradictionis, et inhibitionis, nobis significare curavit, in hunc modum, Quomodo ipsi ex relatione certorum hominum, pro certo intellexissent, et reuera cognouissent, quod postquam Magnificus dominus Apaffy de Apagyfalwa, superioribus diebus vigore literarum Serenissimi principis ac domini, domini Stephani incltyti Regis Poloniae etc. inscriptionalium, in dominium totalis et integri Castri

Sydowar, pertinentysque eius, in comitatu Zeriniensi et districtu Karansebesiensi existentis sese statui et introduci curasset, peractaque statutione omnimoda, sed et quindecim diebus expletis, nescitur quo titulo et colore . . . quandam terram felseo et also Stwkattth vocatam in territorio possessionis Dombowiczia, praefatos Bonifacium Wayda et Joannem Desi, sylvamque quandam, possessis Dragumirist, Nicolaum Dogan et aequae Bonifacium Wayda optimo Jure termino in praefato in comitatu Zeriniensi et praetacto districtu Karansebesiensi existentis habitas, medio colonorum et inhabitatorum possessionis Zederÿes alias Zeldebacz ad praelibatum Castrum Sydowar pertinentis, molestare et impetere satageret, et per hoc eadem bona praefatarum possessionum se vsurpare intenderet, in praeiudicium et damnum eorundem manifestum. Vnde facta eiusmodi protestacione idem protestans nomine et in personis quibus supra, primum quidem memoratum Magistrum Stephanum Ap . . . praetactosque Inscola possessionis iam dictae Zederÿes ab huiusmodi potentia) impetitione, molestationeque et damnificatione, item occupatione impetratione, statuifacione, detentione, vsuum fructuumque perceptione, seu percipifacione, aut alio quouis exquisito colore sibi ipsis appropriatione, vsurpatione venditione praefatorum bonorum possessionum antelatarum eorundemque quarumlibet vtilitatum, quouis vocabulo vocitatarum. De(inde) vero praelibatum serenissimum Regem Poloniae, et Illustrissimum principem ac de(mum) dominum Sigismundum Bathori de Somlyo Wayuodam Transyluaniae.(et Siculorum) Comitem etc. dominum nostrum gratiosissimum a donatione, c . . . exhibitione, loca denique Capitularia et conuentalia a(lia) queuis credibilia, a literarum fassionalium, statutionalium, Relatoriarium, aut aliarum authenticarum literarum extradacione et Emanatione iam factis vel in posterum fiendis, inhibuit contradicendo contradixitque inhibendo, publice et manifeste, harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. Datum Albae Juliae feria sexta proxima ante dominicam quartam Epiphaniarum domini 1585.

(Liber Anonymi. 3. lap a gy. fehérvári káptalan Itárában.)

450.

1585. június 8-án.

My Gerlistey Gyeorgy es flore Myklos porkolabok es Laczyug Lazlo Caransebes Warmegyének Zolgabiraia. Agyok emlekezetre mindeneknek kyknek illik mastaniaknak es jeuwendeknek hogy jeowenek my elenkben az vitezleo es Nemes Zemelyek Zagjway Boldisar, mas newel Mothnokÿ, Mothnokÿ Peter es georgÿ, Groza Farkas es mas Farkas, Peter Miklos, Janos, es Mihal Farkas, Mothnokÿ Farkas, Zeyko Sandor, es Zeyko Laos, az nehaÿ witezleo Mothnoki Ferencznek tellyes rez jozagai, ki wagion ez falwkban, Almafa, Mothnok Belin (z) ¹⁾ Morencz, Ohaba, Zaak, Chernota es ez telekekben, ozestia, Puzta telek, Zederyes, Nalacz, Magura, Zlawapatak, Zgribest, (ki)k van(nak Zeören) varmegyeben Caransebes tartomaniaban, Magwa Zakattul magoknak megh kertek volna Ees hogy a feollyeol megh newezeöt Gerlistei Gyeorgy Porkolab es Laczyugh Lazlo Zolgabiro altal akartak volna magokat Iktatny Anno domini Millesimo Quingentesimo octogesimo quinto az nemes Zemelj Simon Ersebet Azsonj az feollyeol megh megnewezeot nehaj Vitezleo motthnoki Ferencznek megh hagiöt felesege Zeomelye zerent az Iktatasnak contradictione akart volna obvialni ez okbol hogy valameddigh az az eo megh holt vra Mothnoki Ferencz newet es tiztesseget viselne addigh eotet senki az eo megh holt vra Jozagaban megh nem habarithatna De myert hogy sok Jambor feo nemes vrainnak tanaczyabol intesebeol es kezbe Jarasokbol mynd a feollyeol megh newezeot ket fel az eo magok kepeben minden ver zerent valo attyokfiainak gyermekinek es maradekinak terheket magokra fel wewen zabad akarattyok zerent illyen Igyenessegre es bekessegre jeowen illyen Keppen valo vegezest es keotest tewenek my eleottunk, hogy azon megh mondot Simon Ersebet Azsonj nem contradicalna ily okkal es conditiowal hogy walameddigh az eo megholt vra Mothnoki Ferencz nevet es tyztessseget viselj mind addigh azon feollyeol megh neuzet tellyes rez Jozagokatt minden hozza tartozowal Zanto

¹⁾ Egy másik, szintén 1585. évi oklevélben világosan Belest, a mi a jelen oklevélben nincs ugy, a hely névutolsó betűje levén z.

feldeyvel, mezeyewel mind tilalmasban mynd niomasban, Zena Retewel, Erdeyewel, Berkewel, heogyewel, velgyewel, Zeoleo-yewel, Zeoleo hevgyewel folio halas vizeyewel, halas tawaywal, viz foliasokal molnakkal es malom helyekkel, keozensegez keppen penigh minden hazsnajwal tartomaniwal akar my newel newezettessenek valami teorwenj zerent eleiteol fogwa hozza tartozot igaz hatara zerent eppen minden bantas nekeol zabad vrasagaban legyen es birhassa, halala vtan penigh az eo jegy Rwhayat ky tezen ket zaz forintot es az m o r e n c z y malomnak felet kj vgian ot a Temes vizen vagion ChorczoK Ferenczel hatwan forinton valtotta megh az eo maga penzen. Ismet wagian egy Zena Ret m a g u r a n O h a b a falunak hataraban ki az eo maga penzen vet, Ittem myert hogy az Morenczy malomra az K a r a n i felden kellett venni a vizet, azert a feldert a melljen a wizet vettek, adot Karanj Bosin az atthyafiaknak mas feldet, melljet kilencz forinton vet volt az eo maga penzen Ezeket mynd halala vtan a kinek eo akarja Zabadon el hagyhassa, es a kinek hagna az feollyewl megh newezett nemes Zeomelyeok, annak tartozzanak megh adni kez penzeol nem Idegenek penzewel hanem tulajdon saiat penzeokel fizessenek, megh fizetwen elezeor, az vtan az fellyeol megh irt tellyes Rezelj Jozagot hozzayok vehessek, [az mindenfele Maiorsagh gabona vetemenyek kiweol kit akkor az Jozagban talalnanak mert'azis aze lezen a kinek eo hagna] ¹⁾ mint ereokes attiafiak eoreokke firvl fira maradekrol maradekra megh hihatatlanul minden perpatvar nekeol Ezer forint keotet alat ha valamellik fel ezt e vegezest megh nem akarna allani vagy fel akarna bontani minden Rezeben vagy walami Rezeben, vgy hogy ha azt feoleyeol megh irt Nemes Zemelyeok meg nem allanak es az megh mondot Ersebet Azsont megh akarnak haboritani ezen vegezes ellen ezer forinton maragyanak es migh le nem tezy az forint keotelet kez penzeol addigh semmi pert ezen megh mondot Ersebet Azsonj ellen ne Indithassanak kinek emleketire ereossegere es bizonsagara attvk az my warmegyenk peczyety alat valo lewelenket In Ciuitate Caransebes die

¹⁾ A [ ] zárjel közti sorok az eredetiben a szövegből kitérvén, a második féltre vannak írva.

octova mensis Junij Anno domini Millesimo Quingentesimo octoagesimo quinto.

(Három apró pecsét helye zöld viaszban.)

(A Macskási-család ltárában 844. szám alatt őrzött, papírra irt eredetiből. Találhatik a gyula-fehérvári káptalan ltárában is Cista Zarand Fascicul 2. Nr. 3.)

451.

1586. april 12-én.

Nos Georgius Gerlistej et Nicolaus Flore Castellani Nec non Ladislaus Laczyug Judex nobilium districtus Karansebes Memorie commendamus tenore presencium significantes quibus expedit vniuersis Modernis et futuris. Quod Nobiles Ladislaus Annoka, et Nicolaus Annoka ac Catherina similiter Annoka, consors Nobilis Tho . . . Raja filij eiusdem Ladislai Annoka, nostram personaliter^m veniendo in presenciam omnia onera et quaelibet grauamina filiorum et filiarum, ac omnium fratrum et consanguineorum suorum in se assumptentes coram nobis sponte et libere sunt confessi et retulerunt in hunc modum. Qualiter ipsi pro quibusdam suis Necessitatibus ad presens valde vrgentibus euitandis A Nobili Domina Barbara flore Relicta Egregij olim Michaelis fodor, florenos trecentos et duodecim in paratis et numeratis pecunij(ieu)are coacti fuissent, pro quibus totalem et Integram quartam partem siue portionem quartalem possessionariam, Item mediam partem vnius predij Pestelzty vocatum in possessione Chena omnino in districtu Karansebesiensi et Comitatu Zeoreniensi existentem habitam cum omnibus pertinencijs terris scilicet arabilibus cultis et Incultis agris pratis, Campis, foenetis, Siluys, Nemoribus, Montibus, vallibus, vineis, vinearumque promonthorjjs Aquis fluujjs piscinis piscaturis, aquarumque decursibus Molendinis et eorundem locis Generaliter vero quarumlibet vtilitatum et pertinenciarum suarum integritatibus quocunque nominis vocabulo vocitatis, ac ad eandem quartam partem seu portionem quartalem possessionariam ac mediam partem predij prefati, de Jure spectantibus et pertinere debentibus sub suis veris metis et limitibus existentibus Eaedem Dominae Barba-

rae prememoratae pignori obligandam duxissent, tali tamen condicione, vt infra spatium, octo integrorum Annorum a data presentium computando, nec ipsi neque posteritates vel consanguinei eorundem redimere possint, neque valeant, Hoc quoque adiecto vt eadem Domina Barbara iam sepefata, vnum Molendinum in territorio ipsius possessionis prefate aedificare debeat et teneatur, vt tandem expensas ad Molendinum factas ratione inita, summam expensarum exinde computatam tempore redemptionis Eadem Dominae iam dictae persolvere debeant et teneantur, Repletis vero octo Annis, depositisque et persolutis predictis trecentis et duodecim florenis et summa expensarum ad Molendinum (. . . . .) in paratis similiter et numeratis pecunys, proprys eorundem et non alienis, Mox et defacto Eadem quartam partem prenotatam et mediam partem predy Molendinumque aedificatum Eisdem Ladislao et Nicolao Annoka ac Catherinae similiter Annoka praefatis absque omni litis controuersia et calumnia remittere debeat et teneatur, Sicut coram nobis modo premisso dederunt inscripserunt ac impignorauerunt harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. Datum in Ciuitate Karansebes die duodecima Mensis Aprilis Anno domini Millesimo Quingentesimo octoagesimo Sexto.

(Eredetije papiron a tŕnkovai Macskási-család ltárában, Supplementum az Elegyes Levelekhez 896. szám. Szöveg alatt 3 összetört pecsétlenyomat zöld viaszban.)

452.

1586. iunius 3-án.

Illustrissimo principi ac domino domino Sigismundo Bathori de Somlio Waiuode Transsylvanię et Siculorum Comiti etc. domino ipsorum gratiosissimo, Requisiteores literarum et literalium Instrumentorum in Sacristia siue conseruatorio Capituli Ecclesię Albensis Transsylvanie repositarum, ac aliarum quarumlibet Iudicialiarum deliberationum, legitimorumque mandatorum eiusdem Executores, fidelium perpetuorum seruitiorum suorum humillimam oblationem. Vestra nouerit Celsitudo Quod nos literas eiusdem Celsitudinis vestre Introductorias pariter et statutorias, pro parte videlicet et in persona Egregy Gregory literati Somliay de Zenth Egied, directoris

causarum et fiscalis eiusdem Celsitudinis vestre, confectas et emanatas, nobisque preceptorie sonantes et directas, summa qua decuit obedientia et reuerentia recepimus in hec verba: Sigismundus Bathori de Somlio Waiuoda Regni Transsylvanie et Sicularum Comes etc. Venerabili (igy) ac discretis Requisiteoribus literarum et literalium Instrumentorum in Sacristia siue Conseruatorio Capituli Ecclesiae Albensis Transsylvanensis Repositarum ac aliarum quarumlibet Judiciariarum deliberacionum legitimorumque mandatorum Nostrorum Executoribus salutem et fauorem. Dicitur nobis in persona Egregy Gregory Somliay de Zenth Egicd, Directoris causarum nostrarum ac fiscalis nostri, qualiter temporibus superioribus Egregio quondam francisco Modlina de Lwgas absque haeredum masculini sexus solatio ex hac luce decedente, vniuersa bona ac iura eiusdem possessionaria in praescripto oppido Lwgas et possessionibus Cheba, Hegyeres, Gydesteleke, Gawasdia, Zakony, Mothnok, Morencze, Ohaba, Chernota, Belie, et Zgribesd omnino in districtu Karansebes et Comitatu Zöreniensi existentibus habita, ad fiscum iusque Regium nostrum, iuxta antiquam Regni consuetudinem deuoluta et redacta perhiberentur, prout etiam deuoluta et redacta essent. Ob hoc vellet Idem Director noster nomine fisci nostri habita in primis superinde solenni publicatione In dominium eorundem bonorum ac Jurium portionumque possessionariarum et pertinentiarum eorundem quarumlibet medio nostri et vestri hominum legitime introire Eadem ad rationem fisci nostri statuifacere iure Admittente Quo circa vobis harum serie committimus et mandamus firmiter, quatenus acceptis presentibus, vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Egregy et Nobiles Bonaventura Waida, aut Georgius Draghna vel Nicolaus flore, seu alter Nicolaus Moyses, siue Nicolaus Thot, seu Ladislaus Lachwk, neue Gabriel Gerlestey omnino de Karansebes, nam Laurencius Bogar namque Gabriel Dewechery de Lwgas praedicta alys absentibus, homo noster waiuodalis, per nos ad id specialiter transmissus, ad facies dicti oppidi Lwgas, ac possessionum praescriptarum Cheba, Hegyeres, Gydesteleke, Gawosdia, Zakony, Mothnok, Morencze, Ohaba, Cher-

nata, Belie, et Zgribes d in dicto districtu Karansebes et Comitatu Zeoreniensi existentium, consequenterque bonorum ac Jurium possessionariarum dicti quondam francisci Modlina, in semine deficientis, in eisdem habitorum, vicinis et Commetaneis eorundem vniuersis inibi legittime conuocatis et praesentibus accedendo, facta inprimis publicatione defectus seminis dicti quondam francisci Modlina, ac deuolutionis ad fiscum nostrum praescriptorum bonorum ac Jurium possessionariarum, Introducat praefatum Directorem nostrum, nomine fisci nostri in dominium eorundem bonorum, et Jurium possessionariarum, statuaturque Eadem ad rationem fisci nostri, simulcum cunctis suis vtilitatibus et pertinentijs quibuslibet perpetuo possidenda, si non fuerit contradictum, Contradictores vero si qui fuerint, euocet eosdem ibidem, in Curiam nostram, nostram scilicet in praesentiam, ita videlicet, ut infra vnus anni reuolutionem, a die publicationis computando, siue interim celebrentur octaue, siue non, coram Nobis iura sua producturos, rationemque Contradictionis ipsorum reddituros efficacem, comparere debeant, certificantes eosdem ibidem, quod siue ipsi infra anni reuolutionem rationem contradictionis reddaturi, iuraque ipsorum producturi, coram nobis compareant siue non, nos eandem ad instantiam dicti fiscalis nostri, id faciemus in praemissis, quod iuris erit ordo. Et posthec vos seriem huiusmodi publicationis Introductionis, Statutionis et certificationis simulcum contradictorum et Euocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et Commetaneorum, qui praemissae Introductioni et statucioni intererunt nominibus et cognominibus, terminoque assignato, vt fuerit expedienda, Nobis suomodo fideliter et conscientiose ad relationem dictorum nostri et vestri hominum rescribere modis omnibus debeatis et teneamini, secus non facturi. Datum in oppido Enied, die dominica proxima post festum Beatorum Philippi et Jacobi Apostolorum, Anno domini Millesimo Quingentesimo octogesimo Sexto. Nos igitur huius modi mandatis et preceptis dicte Celsitudinis in omnibus ut tenemur obedire et satisfacere volentes vna cum prefato Ladislao Lachwk de dicta Karansebes, homine videlicet Celsitudinis vestrae, inter alios homines eisdem waiwodales in prescriptis literis statutorijs nominatim conscriptos expresso et

per Eandem Celsitudinem vestram ad id specialiter transmisso, vnum ex nobis, Nobilem scilicet Petrum Lippay de Coloswar socium fratrem et collegam nostrum ad premissa debite et fideliter exequenda, nostro pro testimonio fidedignum duximus esse destinandum, Qui tandem exinde ad nos reuersi, Nobis fideliter et conscientiose, vnamini voce et concorditer retulerunt eo modo: Quomodo ipsi feria quinta proxima post dominicam Exaudi nouissime preteritam ad facies praescripti oppidi Lwgas, consequenterque domus et Curiae Nobilitaris dicti quondam francisci Modlina ibidem omnino in dicto comitatu Zeoreniensi et districtu Karansebesiensi existentis habitae vicinis. et commetaneis eiusdem domus et Curiae vniuersis Signanter vero Egregys Nobilibus Joanne Deesi de Themesel, Martino Luca et Georgio Sebesi de dicta Lwgas, prudentibus item et Circumspectis Adamo Zabo Judice Primario Michaele Wayda Ciue, Nicolao literato Matheo notario Juratis saepe nominati oppidi Lwgas, omnino in iam fato oppido Lwgas dictoque Comitatu Zeoreniensi et districtu Karansebesiensi existentes et commorantes, suis scilicet nominibus et in personis inibi legitime conuocatis et praesentibus pariter accessisset dumque ibidem praefatus homo Celsitudinis vestrae annotato testimonio nostro praesente facta in primis praescripta publicatione defectus Seminis dicti quondam francisci Modlina, ac deuolutionis praenotatorum bonorum ac Jurium possessionariarum eiusdem, ad praelibatum fiscum Celsitudinis vestrae memoratum Directorem dictae Celsitudinis vestrae nomine fisci eiusdem, in dominium annotatae domus et Curiae Nobilitaris Introducere Eandemque eidem ad rationem dicti fisci Celsitudinis vestrae, Simuleum praetactis cunctis suis vtilitatibus et pertinentys quibuslibet perpetuo possidendam Statuere voluisset; Tunc illico in continenti Egregy Nobiles Ladislaus Peyka nominibus et in personis nobilis Joannis filij Petri similiter Peyka de Karansebes ex Nobili scilicet quondam domina Catherina Oztrovy procreati, et Elizabetha Thiudar, Relicta(e) primum Nicolai Modlina, ex post vero francisci Thoma Egregiorum, sua, Melchiorisque Modlina de dicta Lwgas, filij scilicet sui ex dicto priori marito suo suscepti stationi primum quidem dictae domus et Curiae Nobilitaris in

sepefato oppido **L u g a s** deinde vero non expectato vltiori ad facies prenotatarum possessionum progressu Celsitudinis vestrae et nostri hominum, pretitulatorum etiam . . . . . portionumque possessionariarum praelibati quondam francisci **Modlina**, omnino in praescriptis possessionibus dictoque Comitatu et districtu existentium **Wolfgangus (Lippa)** y servitor dicti **Bonifacy Waida** de sepefata **Karansebes** eiusdem domini sui portionis possessionariae in prememorata possessione **G a w a s d i a**, quae scilicet portio possessionaria generosae olim dominae **Dorotheae Banffy de Losoncz** praefuisset, **Veronica Machiovay**, Relicta quondam **Egregy Nicolai Pobora de Zawoy**, sua, **Ladislai Petri** filiorum, et **Helena**e filiae suorum portionis possessionariae in iam dicta possessione similiter **G a w a s d i a**, quam scilicet **Idem Ladislaus et Petrus**, praelibato quondam francisco **Modlina**: **Martinus** denique **Luca** de dicta **Lugas**, **Totalis et integrae** portionis possessionariae in dicta possessione **H e g y e r e s**, item cuiusdam praedy **G e d e t e l e k e** vocati, intra metas et territorium praelibati oppidi **L u g a s** habitorum, quod et quam **Idem eidem francisco Modlina** titulo duntaxat pignoris obligasset atque inscripsisset contradictionis velamine obuiasset. Ob quam quidem **Contradictionem** praenotatus homo Celsitudinis vestrae annotato testi, monio nostro praesente, **Eisdem Joannem Peyka** medio **Ladislai** similiter **Peyka**, **Elizabetham Thywadar** personaliter, **Melchiorem Modlina**, **eisdem Elizabethae**, **Bonifacium Waida**, **Volfgangi Lippay** servitoris sui, **Veronicam Machiovay** ibidem personaliter, **Ladislauum**, **Petrum et Helenam Pobora** eiusdem **Veronicae** praefatorum **Nobilium Martinum Luca** post modum vt supra personaliter, ibidem in **Curiam** dictae Celsitudinis vestrae, suam scilicet in praesentiam ita videlicet, vt infra praescriptam vnus anni reuolutionem a praenotata die dictae publicationis computando, siue interim celebrentur, siue non, coram Celsitudine vestra iura sua producturi, rationemque praenotatae **Contradictionis** reddituri efficacem comparere deberent, euocasset, certificassetque eisdem ibidem, quod siue ipsi infra praescriptam anni reuolutionem rationem contradictionis ipsorum reddituri **Juraque ipsorum** producturi, **Coram Celsitudine vestra** comparerent siue non, Celsitudo tamen vestra

ad instantiam dicti fiscalis eiusdem id faceret in praemissis, quod iuris dictaret ordo. Nos itaque seriem huiusmodi publicationis, Introductionis et Certificationis praemissorum, simul cum Contradictorum et Euocatorum vicinorumque et commetaneorum, qui praemissae Introductioni et Statutioni inter fuerunt, nominibus et cognominibus terminoque assignato, prout per nostrum et Celsitudinis vestrae homines est per acta, expediendaque fore videbatur ad relationem eorundem eidem Celsitudini vestrae fideliter et conscientiose duximus rescribendam. Datum decimo sexto die diei Executionis praenotatorum Anno domini Millesimo Quingentesimo octoagesimo sexto.

(Kivül a czin, és a pecsét helye.)

(Eredetije papiron a gyulafehérvári káptalan Itárában, Cista Zaránd, Fascicul 2. Nr. 8.)

453.

1586. deczember 11-én.

Mi Tywadar Boldisar es Floka János Caransebessy Nemes Zemelik es Lugoson lakozo Zeoch Janos Aggiuk emlekezetre mindeneknek a kiknek illik mind mostaniaknak, mind Jeowendeobelieknek, ez my lewelwnknek rendiben, hogy Jeowe my eleonkben az vytezleó Gaman ferencz, es my eleóttwnk eleó Zawawal Zabad akarattia zerynth teön illien vallasth. Myerthogj eó Az Attiafywsagnak kywalkeppen valo zeretytt meg gondolwan, cleozeór minden Attiafyainak Rokonsagjnak es Sogorsagoknak terhatt magara fel vewen, newezet zerynth penigh az eo fyanak Janosnak terhetis felvewen zabad akarattia zeryntt, adott egj haz Jobagiotth Obresian lakozo Peyka Nyxane fyath, Zeoryn varmegieben Caransebes tartomaniaban, illien okkal es Conditional az vytezleo Horwat Ferencz leanianak Sofy Azzonnak, hogj valakj ahoz az Jobbagjhoz, valamy keozytt Aranza, soha addigh se peórrrel se patwarral semmj modon hozza ne nywlhasson, miglen keez penzwl az feliwl meg newezeth Horwat Ferencznek az negjwen forintott le nem tezy, Eztis penigh az feliwl meg mondott Gaman ferencz magára fel vewen, hogy annak az Jozagnak birodalmaban eóreokwl mindenek ellen, mind addig mig az negjwen foryntt meg lezen meg oltalmazza. Melj dolognak nagiub bizonsagara es ereossegere mys az feliwl meg Irtt Zemelik az vitezleo Horwat Ferencznek Attuk pe-

chetes lewelñnketh. Ez lewel keoltt *L u g a s o n* Zenth Lucza Azzonj nap eleött valo vasarnap. Anno Domini Millesimo Quingentesimo Octuagesimo Sexto.

(Papírral fedett három pecsét.)

(Eredetieje papíron a tinkovai *Macskási*-család Itárában XXV. csomag, 812. szám.)

454.

1588. május 7-én.

Nos Sigismundus Bathori de Somlyo Waiuoda Regni Transiluanie et Siculorum Comes etc. Memorie Commendamus per presentes, Quod nobiles et Agiles Blasius Janko et Paulus Semyen de Saard, in literis ipsorum fide eorum mediante ad alias literas nostras preceptorie Rescripserunt Nobis eo modo. Qualiter Sabatho proximo post festum Inuencionis Sanctę Crucis, Generosa domina Elisabeth Sereďy, consors Egregy Georgy Palatyecz de Illadia, *B a n i n o s t r i* *L w g* asiensis in possessione Wyzekely vocata, in sede Siculicali *Wdwarhely* existente habita, coram ipsis personaliter constituta, in omnibus causis suis et earum Articulis, tam per ipsam contra alios, quam per alios contra ipsam, in quibuslibet terminis coram quouis Iudice et Iusticiario Regni Ecclesiastico videlicet et Seculari, a prenotato die per Integri vnus Anni spacium motis vel movendis. Primum eadem domina, prae fatum Dominum et maritum suum, deinde vero, Egregios et Nobiles, Gregorium Somliay de Zenthegyed, directorem causarum nostrarum, Lucam Pistakj de Bongarth, Emericum was de Thorda, Joannem Keopeoczy de Zekelywasarhely, Andream Samsondy de Zeokesfalwa, Lucam literatum strausuer. et Samuelem Belthekei de Coloswar, Joannem Zychy de Mykhaza, Gregorium wgray et Matheum literatum Deesy de Sandorhaza, alterum Matheum literatum de Waradino, Petrum Konya de Bogiozlohaza, Stephanum wjnemethy, Petrum Kidey et Stephanum Pap de Akos, Georgium literatum Thorday, Michaelem de Bozzas, Mathiam Mayadj de Lompertth, Ladislaum de Balashaza, Michaelem Zenthkiraly de Erzenthkyraly, et paulum peres de Horwath, fecisset, Constituisset et ordinasset suos veros et legitimos procuratores, ratum atque firmum se promittendo habituram, Quicquid per prefatos suos procuratores

simul vel diuisim exhibiturum, videlicet exhibitores presencium actum, dictum, et procuratum fuerit in causis suis vniuersis. Datum in oppido Enyed, feria Tercia proxima post Dominicam Cantate, Anno Domini Millesimo Quingentesimo octogesimo octauo.

(Eredetije papiron a budai kam. ltárban. Transilvanica, fasc. 7. Nr. 37. Szöveg alatt pecsét.)

455.

1589. január 2-án.

Egregie nobis sincere dilecte salutem
et favorem.

Caransebesi Motnoki Ferencz ne panazolkodik minekunk, hogy vgian Caransebesben lakot Motnoki Farkas, Zakos ne w falu hataran Ohabicza ne w helien foglalta volna el hatalmasul ket zanto feoldet, ennek felette vgian azon falubeli iobaginak Belan Janosnak egy feoldet, Henzar Martonnak mas feoldet, peika Adamnak harmadik feoldet, keoneorget mi nekunk hogy azokat az el foglalt feoldeket meg adatnok. Az dolog azert iggy leuen, hagiuk hogy igassagaban otalmazza ked, ha mi dolga penig Motnoki Farkasnak velle vagion suis modis teoruenniel procedallion. Secus non facturi. Datum Albae Juliae die 2 mensis January. Anno domini 1589.

Sigismundus Bathory
de Somljo.

m. p.

(Kivül: Egregio Alberto Lonai Bano nostro districtuum Caransebes et Lugas etc. nobis sincere dilecto.)

(Eredetije papiron a Macskási-család györgyény-szentimrei ltárában 847. szám alatt.)

456.

1589. márczius 26-án.

Báthory Zsigmond levele Gavay Miklóshoz.

(Eleje kihagyásával.)

Értjük mit irz a fellölis, mint szollott volna velek az Bassa ¹⁾ Sebes és Lugas felől, kiről ha ismit emlékezik, meg-

¹⁾ Értsd: temesvári pasa.

mondhatod, hogy azokat az előtt való Császárok az mi előttünk való fejedelmeknek, az több birodalommal együtt ide szakasztották, és ide atták, kit ökis azoltától fogva az több ide való tartományokkal mindenkor békességessen birtanak, kívül soha semmi külömozés nem volt, hanem mindenkor ide birtott, és mind az mi eleink, s' mind miképpen az több ide való tartományokról, ugy arólis egyenlőképpen az hatalmas Császárnak adonkat meg attuk, es mostis azonképpen arólis az többivel együtt adonkat meg adgyuk, és szolgálunk az hatalmas Császárnak mely dologban, miért hogy egy Császár idejében is meg nem háborítottanak benünket, hiszük, hogy az hatalmas Császáris nekünk atta Athnane Levele tartása szerént, azon állapotban tart meg benünket, mely dolgot így jó szókkal elejben adván az Bassának, és a mint felőle meg irok; ha szükségesnek ítéletek ígertetet is tévén neki, azon légy, hogy le szállícsad hogy azért se Csauzt ne kölgyenek ide hozzánk, se te magadnak ne köllessék onnand kijönnend; István Deákot ott ha lehetséges, meg ne késlelled, hanem az dolgokat elvégezvén, és eö magávalis, az miről szükség leszen, beszélvén, mentül hamarebb lehatt bocsásd ki hozzánk. Datum Albae Juliae Die 26^a Martij 1589.

(Acta publica Transilvaniae a budai kam. Irtban 1583—1594 év 214. lap.)

457.

1589. september 16-án.

Báthory Zsigmond erdélyi vajda.

Bogáthi Boldizsárnak adott követi utasítása

Kelt Gyulafehérvárott 1589. september 16-án..

Ad Bassam Zivan Beglerbegum

Thömösváriensem.

Szemben lévén az Bassával köszönnyen néki mi szonkal és ajánlja barátságunkat néki, annakutánna bé adván, az mi Credentia Levelönket, mutossa bé az ajándékot, ki néki költünk, kérvén, hogy minemű jó szíből költük, olyan jó szível s' jó akarattal vegye és fogadgya tölünk, Az mellet jelencse meg neki, hogy az fővezér eö Nagysága Zivan Bassa jelentette

nekünk ezelőtt Levelében, hogy az hatalmas Császár eötet bo-
csáttaná oda az helyben, kit mü is igen akartunk, mind azért,
hogy Zinan ¹⁾ Bassa is minden jó emlékezetet tett felöle Le-
velében, s' mind penig, hogy elhittük azt is hogy az feö Vezér
felölle való Commendatióját hozzánk valóban meg is tarcsa,
értvén penig immár ott az helyben létét, akartuk most meglát-
tatni, örüllyük azt, hogy Isten oda az fő helyre és tisztességes
állapotra, gondviselésre vitte, kiben mint hivséget, szolgálát-
tyát s' mind egyéb maga véselését, nagy haszonnal megmutat-
hattya az hatalmas Császárnak, és hogy Zivan Bassának is
ollyan jó kedve, és jó akarattya vagyon hozzá, kívánnyük is,
hogy Isten abban nyomossa, és szerencsésse tegye, és az hatal-
mas Császár kegyelmességét mind végig meg tarcsa hozzá,
hogy mind ott az helben, s'mind, egyéb fő állapotokban lehes-
sen, minden jó szerencséje, és előmeneti vtánna, ittis penig jó
neve, dicséreti és tisztességes emlékezeti maradhasson meg,
nagysokáigh, közöttünk.

Továbbá miérthogy az eö előtte való Bassákal, is min-
denkor minden jó egyenességgel, jó értelemmel, alkuvással
igyekedtünk az hatalmas Császár Országinak, földleinek, oltal-
mazásiban, és gonviselésében lenni, azon is voltunk, hogy semmi
ellenkező dologra, és háborura innen okot ne adgyunk, kivá-
nyuk azt, hogy eö véle is azon jó egyenességgel, és értelemmel
mindenben alkhasunk, és maradhassunk, megkérjük is azon,
hogy eö is mindenben az jó szomszédsághoz tarcsa magát,
hogy így minden dolgokat, az mellyek az hatalmas Császár
Országi közt történnek, úgy végezzünk, és úgy igazítsuk ell,
hogy semmiből ne köllessék az hatalmas császárt panaszinkkal
bántanunk, és búsítanunk, ha mi oly dologh essik innen mi
felöllönk, kiből eötet köllessék megtalálnunk, mi készek va-
gyunk mindenbe megböcsülni, és mindenről megtalálatni, csak
mivelje azt, hogy hallogatás nélkül, az mint az dolognak mi-
volta kívánnya, igazitassa ell, és senkim az mi hozzánk tarto-
zok közül kárt, és nyomoruságot ok nélkül ne engedgyen tenni.
Mi is azonképpen, ha mi idevaló dologrúl megtalál bennönket

¹⁾ Zinanra van kiigazítva; lehet hogy előbb Zivamak volt írva

azont cselekeszük mindennek igazat tétetünk, és mindenben az jó szomszédságot megőrzzük, és megalkoszunk véle.

Ezekután adgya értésére az Bassának hogy mi itt az szomszédságában ezelőtt való Begekkel is, kik az eő előtte való Bassáktól voltak, mindenkoron jól alkuttunk, és jó szomszédságban élünk. De az Jenei Bek Ibraim miolta itt az mi szomszédságunkban vagyon ezelőtt is mindenkoron, és minden gyekezetivel azon volt, mint háboruságot szerezhessen közöttünk, sok falukat, kik ide mi hozzánk tartoztanak, és hodlottak nem voltak, meg raboltatott, és az bennevaló szegénséget minden marhájokkal együtt elvitetett, sokaknak fejét vétette, nimelleyeket ismit meg sazczoltatott, és ugy bocsátta ell, kik most is oda vannak; mostanis azonképpen nem szűnyik meg, hanem azon vagyon, mint ezt, az eő hatalmassága földét, kiről mi eő hatalmasságának adót adunk, és szolgálunk, elpuszticsa. Kérje az Bassát, hogy arra Ibraim Beget, se az Zpahiakat ne ereszsze, hanem tarcsa fenytékben, hadgya megis nékik és egyébnekis mindeneknek, hogy valakik mihozzánk tartanak, és oda meg nem hodoltanak, ne bancsak, most is az eő neve és gondviselése alatt őket, sótt a mint ekkedik cseleketek is, azt el ne szenvedgye nékik, hanem megbüntesse róla és az elvitt szegény Embereket, marhájokkal együtt meg, adassa, hamit penig ez ellen Ibraim Begk, vagy az Zpahiak az Bassa elleiben attanak volna, vagy adnának, annak az Bassa helt ne adgyon, mert ezt az Országot az hatalmas Császár azon határral és moddal atta nekünk mint ezelőtt való fejedelmeknek, de egynehány Zpahiak Zaimok, és egyéb rendbéliek menten az hatalmas Császárra Vezérekre futnak, s' oly falukat kérnek meg kik hódlottak nem voltak, és így beljebb beljebb vetvén lábokat, sok földet, falukat, pusztítottanak ell immár, kiket az hatalmas Császár ide az Erdély határhoz szakasztott. Ezeket így eleiben adván az Bassának, ha láttya az jó szomszédságra való indulattyát, és hozzánk való jó maga mutatását meg jelentheti azt is magátul neki, hogy mi eő hozzá nemcsak jó akaratot akarunk nyujtani, hanem ugyan valóban való szomszédságot és szövetséget akarunk véli vetni, és azt megis tartani hozzá ugy, hogy az mi szomszédságunkban eő is megnyugszik, csakhogy ismét eő is viseljen gondot arra, hogy onnétt az

ide valoknak, ki azonképpen az hatalmas Császár földé, bántások, háborgatások ne legyen, és tarcsón jó szomszédságot ve-
lünk, az kikiről szóllani köll az Bassának, azokat jedzésben
attuk neki ez rendszerént azokról szóljon, és törekedgyik nála.
Utábon Káránsebesben és Lugosban térjen, és meg-
érese, mind Káránsebesben s' mind Lugason, miről köllene ott
való dologról az Bassa előtt szolni, és azokat is rendszerént
följegyezvén, azonképpen az Bassánál törekedgyik, ha penig az
dolognak mivolta azt mutatná, Káránsebesből el is vihett egyet
valakit véle ollyat, az kit erre elegendőnek ítélne. És ezekről
mindenekről hozzon Választ az Bassátul.

(Acta publica Transilvaniae 1583—1594. 234. 235. lap. a budai
kam. Itrban.)

458.

1589. (november) 6-án.

Interpretatio Schedae Sinan Bassae

Thömöswariensis per Egregium Christophorum Thorma A^{no}
1589. die 10^a Novembris Albae Juliae Illmo Principi exhibitae.

Thorma Christoph ide jött Leveletekkel, az mit irtatok,
azt mind meg értettük, irtál s irtentél Chiura nevű falu felől.
Azért én oda embert küldtettem volt, s izentem vala, hogy azok az
falubéliek mind az Császár adóját, s' mind az Zpahianók az övét
megadnák, az mi emberink, mikor oda mentenek egynéhány Lator
fegyverekkel reá támottanak, és leakarták őket vágni, ezekis lát-
ván, hogy nem lehet egyéb benne, ugy kaptak ell egynehányot
bennük, és el hozták, s' most facyaton vannak. Azt áranzhat-
tyátok ebből, hogy az Ember a mi nyavalában hozza magát, eő
maga bönével találja, ha, ők így nem cselekedtek volna, és az ha-
talmas Császáret, s' az Urokét meg atták volna, őket senki nem
bántotta volna, miképpen hogy ezelőtt fejet haitották az ha-
talmas Császárnak, ezutánis ha azt nem cselekedik, több nya-
vala találja eöket. Ezen mind az hatalmas Császár Levelében
vannak, az Teffterben is láttuk, azért ne gondoljátok, hogy ezt
ok nélkül cselekedtem, hány fejem lett volna énnékem, hogy én
azt cselekedtem volna, ha az hatalmas Császár Levelében nem
láttam volna, harmincz nyolcz esztendeje, hogy ezeket az Teff-

terben találtuk, mind az Portán, s' mind itt. Ez dologért csak hiábon költöttétek kéncseteket, ezután is, az kik ide tartoznak, kölgyétek be, hogy mind az Császárért, s' mind az Urok adóját adgyak be. Ennek ha akartok én tölem végére menni, így ércsítek, hogy az ki ezelőtt 38, esztendővel ide adót adott, ha most az hatalmas Császár parancsolattya ellen mi semmit nem cselekedhettünk. Ott Fejérvárat lakik Iffiú Jánosnak egy Szolgája Csizmazia János. Ezelőtt az melly követeket köldettek vala ide, az hugát Memoda Bassa feleséget egy Leánynyal edgyütt innét el lopta, az asszonynak az Urat Memoda Bassát Csauzzal hozzátok köldöttem vala az én Levelemmel Lu g a s r a ment, az Bántól kérte, egy Zochynel szállott volt az Memoda Bassa felesége, ott találtak volt reá, de az Lugasi Bán kézhesz nem atta, sótt fegyverekkel reá az Csauzra támatanak, verni akarták, és az Bán elüszte előlle. Ha magatokat annyira elbízátok, mi ezer annyira bizzik magunkat, ebben bizonyossok legyetek, hogy ebben sok fortély essik, azt az Leányt és az aszonyt ide kérjük, hogy kölgyitek, mert mind az Zpahiák s' mind az Zaymok hozzám jötenek, azt mongyák, hogy ha az Ember feleségen, most ez essett, ezután eő raitok is megeshetik, és levelet kértek, hogy irjak az Portára mellek, azért én ebből csak töletek várok tiszta választ. Most énékem ott ki innen volt, ki látta mint az aszonyt, s' mint az Leányt, hogy most is ott Fejérvárat az eő maga Csizmazia (így) János házánál vannak. Költ az mostani honak hatodik napján.

(Acta Transilvanica, 1583—1594. év 241. lap a budai kam. ltárban.)

459.

1590. január 26-án.

Nos Requisiteores etc. Damus pro memoria per praesentes, quod Egregii Emericus Zikzay, Exactor Rationum et Johannes Zoltai Juratus Assessor sedis Judiciariae Illustrissimi Principis Domini Domini Sigismundi Bathori de Somlio, Vaivodae Transilvaniae et Siculorum Comititis etc. Domini nostri clementissimi coram nobis personaliter constituti, per modum protestacionis Nobis significarunt in hunc modum, qualiter ipsi levatis ad se dicto domino Principe duobus Mil-

libus florenis hungaricalibus currentis, et usualis monetae, ex commissione, et informatione, ac nomine ejusdem Domini Principis erga generosam Dominam Annam Pernezi, primum Georgy Bamfi Lossonezi et post Stephani Apafi Magnificorum quondam relictam accessissent, eandemque in possessione Apagyfalwa vocata in Comitatu de Kykelleo, Curia scilicet nobilitari, alias quondam Stephani Apafi personaliter repertum, vigesima secunda die Mensis Januarj, Anno praesenti 1590. ammonuissent praesenti pecunia, quatenus ipsa ad se receptis, et levatis, dicta summa duorum Millium florenorum, pro qua summa Castrum Sidowar vocatum cum villis et pertinentiis quibuslibet ad idem Castrum spectantibus et pertinere debentibus in Comitatu Zcöreniensi et districtu Karansebes existentibus, inscriptionis nomine hactenus ipsa tenuisset, idem castrum, cum pertinentiis et aliis utilitatibus dicto Domino Principi ipsa reddere et resignare vellet, ac deberet, Verum ipsa eam summam levare, aut Castrum ipsum reddere Domino Principi aperte negasset, et renuisset, ob hoc facta coram nobis huiusmodi protestacione, ipsi protestantes dictam summam duorum Millium florenorum apud Nos in Capitulo deposuerunt, et reliquerunt. Super quibus Nos praesentes literas Nostras testimoniales et quietantiales eidem protestantibus sub sigillo Capitulari dandas duximus, et concedendas. Datum feria secunda proxima post Festum Conversionis Beati Pauli Apostoli. 1) Anno domini Millesimo quingentesimo nonagesimo.

(Protocollum Balásti a gy. fehérvári káptalan ltárában 162—163 lap.)

460.

1590. márczius 25-én.

Báthory Zsigmond erdélyi fejedelem Theke Györgynek, és Gyulay Jánosnak a tömösvári pasához adott követi utasítása. Kelt Gyulafehérvárott 1590. márczius 25-én.

Miért hogy az Thömesvári Bassa immár egynéhány uttal Levelei, és Csauzy által, külömb külömb fele dolgokról

1) Ó naptár szerint.

találatott meg benünket, és noha mi is azokra mind Levelünk, s' mind emberünk által, ugy mint utólszor Gyulay János által miért hogy mostan aba is Levele, és követe által azon dolgokat urgeállya, akartunk mindenekről izenni, és választ tenni neki, oda menvén azért az mi követünk, és az mi Credentia Levelünket megadván neki barátságunk, és jó szomszédságunk ajánlása után ezeket adgyak eleiben.

1° Mongyak meg neki, hogy az mint Levelében panaszkodik erről, hogy mi neki azokról az dolgokról, kikről megtalált benünket, választ nem irtunk volna, mi arra nem emlékezünk, hogy csak egyszer is aról, az kiről minket meg talált, Válasza nem lett volna. Ezután is ahoz tartjuk magunkat, s azon leszünk, hogy az miről meg talál benünket, azt eligazítsuk, és semmijében az jó szomszédságnak meg ne fogyatkozzunk.

2° Az minémű falukról az Bassa talált meg bennünket Levele által, ugy mint Mihalyest, Szadisor, és felső Lapu ¹⁾ felől, hogy azokat, mivelhogy az Teffterben volnának irva, oda hadnok szolgáltatni, Arról azt mongyak, hogy ennek előtte is emlékezünk róla, hogy volt szó ezekről az falukról, de az eő előtt való Bassáknak is mikor eleibe attuk, azoknak az faluknak állapottyát, tudni illik, hogy azok széntén ben az Erdéli határban vadnak, olly helyen hogy még azokon alol egynéhány falu vagyon, az határig, ki ide az mi birodalmunkhoz tart, eok is azt megértvén, és meg tapasztalván, hogy ez mind ugy vagyon, és hogy soha ez oraigh azok az faluk hodlottak nem voltanak, egyébűve is nem szolgáltatának, hanem csak ide mihozánk nem bántották eőket, hanem az előbeni állapotban haták, Mert ahol azt mondgyak, hogy az Teffterben vadnak irva, az nem ujság, nem egy helyen az, de sok falut irtak be az Teffterben, kiket mindazonáltal sohova innend máshova nem birtanak, sőt mikor az Portára is ezeket így megirtuk, és ott is megértettek, hogy efféle faluk mindaha idevalok voltanak, máshová nem birták, nem szolgáltatták őket, mindenkor helyt attanak róla, hogy egy felé se bántsák és ne hodoltassák őket. Azért mostis azt kívánnjuk az Bassától, hogy eő is ebben tarcsa ahoz magát, az mint az eő előtte valók tartották magokat,

¹⁾ Ma : F. Lapugy, Hunyad m. nyugoti szélén.

a féle falukat, kik mindenkor ide valok voltanak, és mostis ide birattatnak, ne engedgye senkinek se fenyegetni, se holdoltatni, se birni, meggondolván ezt, hogy nékünkis az hatalmas Császár ezt a földet, minden régi tartományával határával atta, kiről miis mind adot adunk, s mind szolgálunk az hatalmas Császárnak, az jó szomszédságot evel bizonnittya meg hozzánk, kiért eö is hasonló jó akaratot várhat tölünk.

3° Az mi az Ch y u r a dolgát nézi, arról egynehányszor találtattuk meg, utolszor penigh, ugyan Gyulay János által, ki által arra is ajánlotta volt magát, hogy az szegénséget, kiket aból az falubul ellvittenek, elszabaditattya, és vissza bocsátottya. Most penigh azt kívánnya, hogy meg hadgyak nekik, hogy meg hodoljanak, és oda szolgáljanak. Erről is azont mondgyak hogy ez a faluis szintén az mi birodalmunkban L u g a s n a k hiak, tövében vagyon, ki mindenkor csak ide biratatott, soha egyebüve nem szolgált, hanem csak most eö idejében esset az nyomoruság rajtok, kiben külemb jó akaratot, és jó szomszédságot vártunk volna töle. Mostis azon kérjük, hogy az kiket azok közül az mellyeket elvittenek volt, még meg nem szabadították volna, szabadítsa meg, és hadgya azon előbbi állapotban eöket, mert ha efféle bántása, és fenyegetése lészen, azokat ott meg nem maradnak, hanem mind pusztán hadgyák az földet, ki az hatalmas Császár Országának is nagy kárára, pusztulására lészen, eö magára is penigh gonosz hirnevet hoz, hogy eö idejében történt olyan nagy kár, és pusztulás az hatalmas Császár földén.

4° Az minemü faluknak Regestumát az Bassa nékünk ide költe, mellyekről az Jenei Ibraim Begh talált meg ötet, hogy oda engednek birni, és szolgálni őket, csudalkozunk rajta, hogy eö maga is az Bassa nem veszi ezt eszében, minemü méltatlan kívánság légyen ez Ibraim Begtől holott azok az faluk az oltától fogva, hogy T h ö m ö s v á r Császár kezében vagyon mindenkor ebben az állapotban voltanak, az kiben most vadnak, mindenkor igy kétt felé birattattanak, és mostis az mi birodalmunkban bizonyos Urok vagyon, kikhez halgatnak, és az kik eöket, mint saját örökségeket birják, és adót adnak, szolgálnakis a Császárnak róla, Azokat meeg ez oráig senki nem kívánta, hogy innen az mi birodalmunkból ellszakadgyanak, és

jól meggondolhattya, eö maga is az Bassa, mint lehessen ez, hogy efféle régi dolognak esze veszen, és fölforduljon. Azért Kérjék arrais az Bassát hogy hadgya meg Ibraim Beghnek. legyenek békességesekek azoktul az faluktól, maradgyanak abban az állapotban, kiben ekkedigh voltanak. Sött hadgya meg alatta valóinak, miért hogy gyakorta sok ide való bántások essik az ide valóknak tőlök, ugymint az minapis az Deznyeieknek valami Lovakot vitettek el hadgya meg, hogy efféle háboruságtul el legyenek, ne támogyon valami nagyobb dolog belölle, kiből osztán nékiis az Bassának valami busulása következzék.

5° Ha az Oda Bassának feleségéről és Leányáról emlékezik, kiket az ell mult időkben onnan ide az mi birodalmunkban szöktetek volt, megmondhattya hogy abban nekünk külemben hirunk nem volt, hanem mikor az Bassa talált meg minket róla, azonnal akkor érette voltunk, és mindenütt megkerestettük őket, és ugy hiszük, hogy eddigh az Leányt vissza is vitték. Ezutánis effélének, az kiknek végére mehetünk megmaradások itt nem lészen, csakhogy illik ottis mindenek háza népére vigyázni és gondot viselni, mert a gonosz ember szándékáról nehéz akár hol is embernek magát megoltalmazni.

6° Véggzetre jó emberséges szókkal kérjék arra az Bassát, hogy mindenben tarcsa az jó szomszéd-sághoz velünk magát, fenýtse meg alatta valóit, hogy minden felöl csendességben, es békességben maradgyanak. Pusztulására ne igyekezzik az hatalmas Császár földének, mondhasson mindenkor jót az föld felölle, Mi is mindenben az miben kívántatik lehessünk jó akarattal hozzá, kihez kiszek is leszünk, mindazért, hogy az eö előtte való Bassákkal mindenkor jól alkuttunk, s' mind penigh azértis, hogy eö felölle, az fő Vezér is Zinan Bassa minden jót izent minékünk, és kívánta azt tőlünk, hogy mindenben jól alkudgyunk véle.

7° K a r a n s e b e s b e n és L u g o s o n i s utokban, minden ott való dolgokról meg tudakozzanak, és valamiről az Bassánál törekedni köll, mindeneket fel igyekezzenek, és egyet arra ellegendöt az Nemesség közül vigyenek ell vélek, kirül mi is irtunk az Vármegyének, és aval együtt minden dolgokat az Bassa előtt proponálván, illendöképpen törekedjenek benne

főképpen penigh az határ dolgában és az Toth Caspar s Toth Miklós, Nagy p a t a k nevü falujokrúl, s' egyebbekről is mindenekrol, kívánván az Bassától, hogy mindeneket tarscon az előbbi állapotban, és hadgya meg minden felé alatta valóinak, hogy utokban jártokban ne háborgassák, ne fogják és ne tarsák őket, hanem ha mi dolog essik, mint afféle szomszedság között igazodgyék ki törvény szerént, s ki egyéb jó modgyával közöttük.

8° Az mi az határ igazítását nézi, ki felől az Bassa Gyulay János által izent volt, hogy mi is emberünket bocsátonánk arra, és eö is emberét bocsáttaná, s' ugy igazodnék ell az dolog az határ felől közöttünk, ha most a Bassa előtt arról szó lenne arra azt mondgyák, hogy mi ebben semmi határ igazítást nem kívánunk, hanem azt kíványuk, hogy az minémü állapotban emyi Bassák eléjtl fogva az határ megtartatott, mostis abban maradgyon, és tartassék meg.

Az faluk felől penigh, kiket pechiettel mivel akár az Bassa meg holdoltatni, szolljanak neki, hogy az ne legyen, és hadgya meg minden felé is, hogy ne báncsák, ne holdoltassák eöket, mert azok soha holdoltak nem voltanak, hanem ide tartattanak, s' most is ide tartanak, légyenek békességesek tőlök.

(Acta Transilvanica a budai kam. ltárban 1583—1594 II. köt. 278—280 lap. kiadva a török-magyar Állam okmánytárban.)

461.

1590. márczius 28-án.

Báthory Zsigmond erdélyi vajda

Ravazdy Györgynek, Várhegy vára kapitányának adott követi utasítása. Kelt Gyulafehérvárt 1590. márczius 28-án.

Miért hogy az Portán az mely continuus Orátorunk volt, azaz elmúlt napokban meg holt ott, kinek halála miatt ott való dolgaink félben szakattának, annak felette az elmúlt napokban az Portáról más uj dologis talált bennünket, tudni illik, hogy az császár Levele által azt parancsolja, hogy minden hadakozó népünkkel kizen legyünk, kivel mikor parancsolja az eö hadával együtt az Lengyelek ellen indulhassunk, azokaért kellett mostanában mi emberünket az Portára bocsáttat-

nunk, ki oda menvén ez dologban, kiket reá biztunk, így járjon ell. Először menvén végére István Deáktól, és Ahmet Dragumántól kiket ez napokban bocsattunk innen oda az Portára, az mely Leveleket Császárnak és az Bassának tőlök költünk volt, azokra micsoda válaszok lött volt, és azok mostanában minémű kárban(!)vadnak, ha meg érti, aztán azokat, hogy mégis csüggőben vadnak, és kiváltképpen az Ibraim Begh dolgához kívántatnék az is, hogy az panasz mellett az ajándékis járna, sött egyébbképenis az Bassa az mi dolgainkhoz kedvetlen lenne, ugy oztan ez alul meg irt mod szerént procedáljon mindenben. Először az Császár Levelét, kit az hirekről irtunk, adgya bé, azonképpen az Bassanak is, kit neki irtunk, kiben miért hogy ezekről az dolgokrül találtuk meg, ugmint Ibraim Begről, az Tömösvári Bassáról, és az hirekről, kiket most értettünk, megis szóval is ugyan ezeket adgya eleiben, törekedvén, hogy az Ibrahim Begh ki vitessék helyéből, és hogy az Tömösvári Bassának is ugy írjon mellettünk, hogy jó szomszédsággal, és békességgel alkudgyék velünk, az mint ezeket, az Leveleket mássából jobban megértheti, azután ugy mennyen oztán az hirekre, és abban ugy viselye magát, hogy ne vegye eszében az Bassa, hogy minket mostán csak az Császár parancsolattya indított volna erre, hogy megtaláltassuk, hanem hogy csak az fellyénél megirt dolgokert, mellyek az ott valo gondviselő emberünknek halala miatt ezelőtt félben szakatantanak volt, köllet volna meg találtatnunk. Az hirek azért ezek, kiket ezelőttis Levelünk által értésére attunk volt, Az Németh ellenségnek naponként jobban jobban értyük kiszületit, mostis emberünk, kémeink jöttenek, hogy mindenütt az keresztény fejedelmek erős hadi kiszületben vadnak, pénzt és népeket gyűitnek, ide mi felénkis az vég házakat erőssen takarják, sött Cassára, és az több helyekre uj hadakozó népetis várnak ez napokban, az mint értjük ide mi hozzánk semmi jó szándékok nincsen, kiért miis ölég gondban, és vigyázásban vagyunk, azon is vagyunk, hóggy az mi erőnk szerént ezt az hatalmas Császár földét minden uton megoltalmazzuk, és meg tarcsuk tőlök, mivelhogy az hatalmas Császár is minden időben ezt kívánta főképpen tőlünk, hogy mindenkor ide az Németh felé legyen vigyázásunk, és kiváltképpen azoktul őrizzük magunkat. Mi is penig-

len jól láttyuk azt, hogy ha ennél nagyobb erőnk volna is az ki vagyon, mindenkor kölletnek, és szükség volna, az Németh ellen, kik azelőtt is, mikor modgyok volt benne, mindenkor megháborították ezt az hatalmas Császár földét, mostis mindenkor azon igyekeznek, hogy valami ártalommal lehessenek neki. Mely dolgot azért akartunk ezelöttis Levelünk által, mostis Emberunk által az fényes Portának, és feöképpen az feő Vezérnek megjelenteni, hogy eő Nagysága értvén ennek az földnek ilyen állapottyát, és minden időben az Németh ellenségtől való tartását, adna eleiben az Császárnak, minémű sok gondban, költségben, és vigyázásban vagyunk, és hogy azonis igyekezünk Isten segítségiből, hogy minden erőnkkel, segítségunkkel, sótt még vérünk el hullásával, és halálunkal is ez földnek oltalmazásában szolgáljunk az hatalmas Császárnak. Mindazonáltal kérjük eő Nagyságát azon, hogy az Budaj, és Tömösvári Bassákra adasson új parancsolatokat, hogy eökis valamikor kivántatnék, és az szükség mutatna, mingyárást minden segítséggel, és oltalommal lennének mellettünk, mert bizonynal hiszük azt, ha az Németh ellenség, esziben veszi ezt, hogy az Császár Lengyelekre bocsáttya hadát, eökis innen nem nyugoznak, hanem mint egyébkor, ugy mostis kezdenek valamit próbálni ellenünk és azért illik nekünkis nagyobb vigyázásban, és kiszületben lennünk; Azonképpen másunnan való Segétségről idein gondolkozunk. Ezt azért jelencsik meg így az Bassának, hogy ha valami oly gondolattya lenne, mégis az fényes Portának arról, hogy miis az Lengyelek ellen innen valami hadunkat bocsátanuk, meg láthassa, és megítélhesse azt, mint légyen lehetséges az mi tőlünk ilyen nagy, és sullyos más felé való gondvéselésünkben, és az Németh ellenségtől való tartásunkban, örizkedésünkben. Holott az Németh ellenség semmit inkább nem kívánhatna, mint ezt, hogy innen eő felöllel elhoznánk népünket, erőnket, és máshova fordítanánk, hogy ebből eő is alkalmatosságot vévén magának, könyebben ferkezhethék ehez az birodalomhoz, ki minémű nagy kárára, és bántására (kitől Isten oltalmazzon) eshetnek, az Császár ide való birodalminak, jól meggondolhattya, holott ez a föld mindenkor paysa, és ugmint bástyája volt az Császár Országának, mind Moldovának, Havasell földének, T ö-

m ö s v á r n a k , és az többinek. Ez állott mindenkor ellenek, hogy azok az Országok békességben maradhattanak tőle, most igaz ölég az minékünk, hogy ha ugy, mint az mi elleink szolgálhatunk ebben az hatalmas Császárnak; Ha peniglen ugyan lehetséges volna, hogy mi innen valami népet, és hadi kiszületeket bocsáthatnánk az Lengyelek ellen, olly nagy hegyek, és oly kemény, és erős utak vadnak ellöttünk, hogy semmiképpen azokat innen oda által nem mehetnének. Ezekkel az okokkal, és többekkel, kiket az időhez képest gondolhat, azon legyen, hogy az Bassának jól eleiben adgya, s' ellis hitesse véle, hogy sem ennek az földnek, sem az Császárnak nem alkalmas, és nem hasznos, hogy mi innen az Németh ellen való gondviselésünkről, és vigyázásunkról ell távozván, más felé bocsassuk népünket, és hogy vagy egyből, vagy másbol oda is gondunk legyen.

Hogy peniglen ezeket az dolgokat mind az Ibáim Begh felől való kívánságunkat, s' mind azt, hogy az T ö m e s v a r i Bassának ugy irjon mellettünk, az mint kívántatik, s' mind peniglen leg főképpen, hogy ezt az mi kiszületünket az Lengyelek ellen ell feleitesse és hátra hagyassa véle, im attunk kezében bizonyos summa pénzt, ugy mint ött ezer aranyat, kit ell vigyen véle, és ugyeselekedgyik, hogy ha láttya, hogy az Bassa nem tellyességgel idegen tölünk, sem az dolgok nem olyanok, kikért mostanság felettébb köllessék tartanunk, mégis hogy az Bassának jövendőbéli jó akarattját inkább meg nyerhesük, ez Summának kött, avagy három ezerét, az mint könyebben, és kevessebb adománnyal gondolhattya, hogy kedvét lelheti véle, adgya bé neki, ha penigh eszében veszi az Bassa keménségét, és egyébarántis kedvetlenségét hozzánk, és ugyan valóban megtapasztalja azt, hogy igen szükséges az Bassának kedvét találnunk, kit mi csak az eő hívségere, gond viselésére, és Industriájára biztunk, ugy adgya bé az egész Summát neki, megjelentvén neki, hogy noha egyébarántis az sok előttünk való dolgokra, és hadi kiszületekre öllégh költségünk vagyon, mindazon által megtapasztalván hozzánk való jó akarattját, és minden szükségünkben mellettünk való jó szavát, törekedését, ezzel akartunk mostan neki lenni kedvessek, kérvén tőle, hogy ezt most vegye jó néven tölünk és ezután minden időben ezen jó akaratot, és minden tisztességet várjon tőlünk.

Ezekután szóljon az Bassának erről is, hogy itt az mi birodalmunkban Lugasnak szentén tövében vagyon egy Chyura nevű falu, ki ezelőtt soha hodolt volt, hanem eleittől fogva, ide mindenkor békességesen birattatott. Az ellmult időkben pedig az Thömesvari Bassa szabatságot adott reá, hogy megrabolják eöket, kiket meg is rablottanak, és férfiakat, gyermekeket, és Aszszonyi embereket vittenek ell bellölle. Mivel mikor azután az Bassát megtaláltattuk volna, hogy az fogljokat, rabokat elbocsátatna, és meg hadna mindeneknek, hogy ne hodoltatnák, ne fenyegetnék eöket, jól lehet az fogliokban ell bocsáttatott, de még vadnak mostis oda egy néhányon oda benne, kiket el nem akart bocsatadni, hanem azt kívánják tölök, hogy meghodoljanak és elbocsattatják eöket, sött nem csak ezt, hanem ezen kívül még három falut, Mihalyestet, Zadisort, és felső Lapusat, kik el ide bé az mi birodalmunkban vadnak, fenyegetik, és holdolásra erőltetik, mely faluknak hodoltatásút kíváltképpen az ketteinek, az Jenei Ibrahim Begh Végallya az Tömösvári Bassánál, törekedgyik az Bassánál, hogy írna erőlis ide az Thömösvári Bassának, hogy az Rabokat adatná vissza, és ne hadna ezután fenyegetni, hodoltatni eöket, mert ez előttis noha volt szó, ezek az faluk felöl, de meg értvén ez előtt való Tömösvári Bassákis az dolognak állapotját, hogy azok ide valók, és hodoltak nem voltak, nem engették sem hodoltatni, sem fenyegetni, hanem ide mindenkor békességesen birták. Sött szerezzon erős parancolatot, hogy valamely faluk ekedigh hodlottak nem voltak, azokat ezutánis ne hodoltossak, hanem azon állapotban maradgyanak, mert ahol azt mondgyák, hogy az Teffterben bé írták volna, az nem ujság, mert az Teffterben sokat irlhattanak, irtanakis kik mind azáltal soha ez ideig hodlottak nem voltak, s' oda nem birattattnak, hanem mi birtuk eöket, és ezutánis azt kívánnyuk, hogy abban tartassanak.

1° Csűra nevű falu felöl ha kíváutatik, bővebben ezt adhattya az Bassanak értésére, hogy azután mi csak most ujjobban megtaláltuk volt az Tömösvári Bassát Theke György, és Gyulay János által, hogy azokat az Chiurai Szegény embereket ell bocsátatná, kire az Bassa illy választ tett, hogy ha az Attya fiai bé mennek és kezesek lesznek értek, mint az többit

(kiket ugy bocsáttatott ell kezességen, hogy bé szolgáljanak) ezeketis ell bocsáttattya, de azért ugyan nem bocsáttatta ell, hanem hattan benne mostis oda vannak, kiről a szerént törekedgyik, az mint fellől tanuságot attunk neki rola, hogy azokatis bocsáttassa ell, és marhájokatis adassa megh, s' ne engedgye ezután fenyegetni, hodoltatni eöket.

2° Ugyan Theke György, és Gyulaj János által valami ött falu felől, ugy mind Mihalyesd, Szadisor, Felső-Lapu, Roska, és T. felől az Thömösvári Bassát megtalálattuk volt, hogy ketteit azoknak az Jenei Ibraim Begh, az hármát valami Zpahiak akarnák hodoltatni, és kívántunk az Bassátul, hogy errölis meg fényétené eöket, kire az Bassa azt mondotta, hogy azok az faluk bé vadnak irva az Teffterben, és az Császártul vittek parancsolatot reá, s' eö néki azt kellene cselekedni, az mi az Császár parancsolattya volna. Ha penigh mi azokat ide valoknak tartanánk, találánák meg miis, az portát róla, és az mit az hatalmas Császár áról neki parancsolna, ahoz tartaná magát.

3° Küldött volt valami falukról valo Regestrumot ez előtt nem régen ide az Tömösvári Bassa ugyan Chyauz ától, mely faluk főképpen Bely táján vadnak, és kit az Nemesség, kit mi birunk benne, kikről az Jenej Ibraim Begh találta volt meg az Bassát, és azon kért az Bassa benünket, hogy azokat oda engednük birni, kire mi ugyan Theke Györgytül és Gyulaj Jánostul bő szóval választ izentünk, minémű méltatlan kívánság volna az Ibraim Begtől, holot azok az faluk az oltátul fogva, hogy Thömösvár Czászár kezében vagon, mindenkor ebben az állapotban voltanak, az kiben most vadnak, mind ha így kétt felé birtanak, és mostis itt az birodalmunkban örökségek vagon kikhez halgatnak, és kik öket, mint saját örökségeket bírják, és adót adnak, szolgálnakis a Császárnak rola, mellyeket miért hogy még ez Oraigh egy Bassais nem kívánta, hogy innen ell szakadgyanak, és hogy efféle régi dolognak esze vészen, és fel forduljon, kívántuk az Bassátul, hogy ezekről meg fenyéteni Ibraim Begeth, és egyebeketis, kikre az Bassa nekünk azt izente, hogy az mely határ az két Birodalom között vagon, azok az faluk onnét eö felöllök sokkal belől volnának az határon, és hogy ha mi innen csak amaz öött falutis, Sza-

disort, Mihalyesd, és az többit (kik ismét ide mi felénk az há-
táron belől vannak) meg kívánnjuk, eöis azt meg kívánnya, és
gyalázatnakis tartaná, ha ide engedné; Ez előtt penig ha szén-
tén ugy lött volna is, hogy azok az ide küldett Regestumban
való faluk kétt felé birattattanak volna, de akor a Szegénység
magát jobban birta volna, s' most szegényebbek volnának, és
és az kétt felé való szolgálatot, adó adást nem győznék, kiért
az Zpahiakat, az kik azokban az falukban birnak, immár
tovább nem tartoztathatná, hanem kikeleten az Portára köl-
lene őket bocsátani. Azért ezeket e végre adgyuk így ez mi
Levelünkben eleikbe, hogy érthessék, mi volt ezekről az mi
kivánságuk (így) az Bassánal, és az Bassa is mi választ tett
reá, ha az Zpahiák, és egyebbekis az portát erről meg talál-
nák, vagy valami szó lenne ott ezekről ehez, és az időnek mi-
voltához képest tudhasson benne procedálni. De ha széntén az
Zpahiák oda nem mentek volna is, eö azért ezekben ugyan ell
járjon, és erős parancsolatot szerezzon az Bassára, ha lehet,
ollyant, kibe semmi afféle Clausula ne legyen, hanem illyent,
hogy vagy bé vadnak az Teffterben azok az faluk irva, vagy
nincsenek, de ezkedigh az kiket mi békességgel birtunk, azok-
tul eökis legyenek üressék, az kiket pedig mind oda, s' mind
ide birtak, azok is maradgyanak azon állapotban, az kiben
ekedik voltanak, mint erről fellyebb ahol az Chyüray nevő
faluról emlékezetet tettünk, bővebben tanuságot attunk neki.

Az elmúlt Őszel onnél Thö m ö s v á r r ó l, egy Oda
Bassa nevő Thörök felesége, Leányával edgyütt ell szökött
volt onnél Thö m ö s v á r r ó l, kit mihelt meg értettünk, min-
gyarást kerestettük eöket, és az midönre megtalálhattuk, az
Leányt oda megvittek; Most Theke György, és Gyulay János
ott létekbén, azaz Oda Bassa nevű Thörök ujobban instált az
Bassa előtt, hogy eö felesége, és Leánya miátt sok károkat
vallott volna, kiről kívántais, hogy innét mi megölégítet-
nénk. Kiről az mi emberink akoris meg monták, hogy abban
semmi nincsen, hogy kárt vallott volna, holott oll Szegény
Thörök volt, az mint erről az eö maga Leányais vallást tett,
hogy nem hogy valamit horhattanak volna ell onnét Sött fele-
séginek, és gyermekinek egyik sem adhatot, és ugy köllet az
ehség előtt elszöknünk. Ezeket értvén eö maga is az Bassa,

és tudván az dolognak állapotját el tüzte Oda Bassa elölle, kiröl azután Oda Bassa azt monta, hogy az Portat találja meg kára felöl, azért ha errölis ott szó, vagy emlékezet lenne, ugy szálljon felölle, hogy nem igaz panasza és helt ne adgyon az Porta néki, mert semmi kárt nem vallon, ha vallon volnais, eö maga büne, hogy nem vigyázott, s' nem örizte marháját, és háza népét.

(Acta Transilvanica 1583—1594 évröl évröl. 281—285 lap, a budai kam. Itárban).

462.

1590. március 30-án.

Illustrissime princeps et domine domine nobis clementissime, fidelium perpetuorumque seruiciorum nostrorum in fauorem Illustrissimae Celsitudinis vestrae humilimam oblationem.

Vestra nouerit Celsitudo, nos literas eiusdem introductorias pariter et statutorias, pro parte et in persona Egregy Stephani Josyka Cubiculary Celsitudinis Vestrae confectas et emanatas, nobisque praeceptorie sonantes et directas honore et obedientia quibus decuit recepisse in haec verba. Sigismundus Bathory de Somlyo Vaiuoda Transsylvaniae et Siculorum Comes etc. Egregys Nobilibus Michaeli Sambokrethy, Gabrieli Zakan, Joanni Vayda, et Gabrieli Laczwgh, notarys et scribis Cancellariae nostrae maioris, de Curia nostra missis, item Ludouico et francisco fiat, Nicolao Moyses, Georgio Gaman, francisco fodor et Joanni floka de Caransebes, salutem et fauorem. Cum nos attentis et consideratis fide, integritate et fidelibus seruitys Egregy Stephani Josyka, Cubiculary nostri, que ipse nobis et huic regno nostro pro locorum et temporum varietate, fideliter atque summa cum animi sui promptitudine et constantia exhibuit et impendit, ac in futurum quoque exhibiturus et impensurus est. Totale et integrum Castrum nostrum Sidowar, vna cum tormentis, alysque bellicis instrumentis, in eo habitis, nec non totatibus similiter et integris Oppido Sidowaros, domoque et Curia nobilitari ibidem, ac possessionibus Sidomerfalwa Zederies et Nadragh vocatis, omnino in Comitatu Zeoreniensi, et districtu

Caransebesiensi existentibus habitis. Totum item et omne ius Regium, si quod in dictis castro, Oppido domo et Curia nobilitari possessionibusque etiam aliter qualitercumque haberetur, aut eadem et idem nostram ex quibuscunque causis, vñs, modis et rationibus concernerent collationem. simul cum cunctis suis vtilitatibus et pertinentijs quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, pratis, pascuis . . . . fenetis, syluis, nemoribus montibus, vallibus, vineis, vinearumque promontorijs, aquis, fluuijs, piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus, molendinis et eorundem locis, generaliter vero quarumlibet vtilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quouis nominis vocabulo vocitatis, ad idem Castrum, oppidum, curiam nobilitarem, possessiones iusque Regium de iure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus, sub suis veris metis et antiquis limitibus existentibus, item omnibus et singulis ijs libertatibus, privilegijs, iurisdictione, indultis, praerogatiuis, iuribus consuetudinibusque, quibus haecenus dictum Castrum Sidowar, cum praescriptis suis pertinentijs, ab antiquo tentum fuit, memorato Stephano Josyka, ipsiusque haeredibus et posteritatibus vniuersis, illis vero deficientibus, vel forte non existentibus, Egregijs Nicolao, francisco, Georgio, Ladislao et Volfgango similiter Josyka fratribus suis carnalibus, ipsorumque haeredibus et posteritatibus eiusdem vniuersis vigore aliarum literarum nostrarum donationalium, superinde confectarum et emanatarum, in perpetuum saluo iure alieno clementer dederimus, donauerimus et contulerimus, velimusque eundem Stephanum Josyka in dominium praescriptorum castri, oppidi, domus et curiae nobilitaris, possessionum, ac iuris Regij per vos legitime facere introduci. Super quo committimus vobis et mandamus harum serie firmiter, quatenus acceptis praesentibus, statim simul vel duo vestrum, sub oneribus alias in talibus obseruari solitis, ad facies praescripti castri Sidowar, nec non oppidi Sidowaros, domusque et curiae nobilitaris, ibidem habitae, nec non possessionum Sidom erfalwa, Zederies et Nadragh vocatarum in praescripto comitatu Zeoreniensi, et districtu Caransebesiensi existentium habitarum vicinis et comitanis eorum vniuersis inibi legitime conuocatis et praesentibus accedendo introducatis praefatum Stephanum Josyka, in

dominium iam dictorum castri, oppidi, domus et curiae nobilitaris, possessionum, iurisque Regÿ in eisdem, qualitercunque habiti . . . . . haeredibus et posteritatibus vniuersis, illis vero . . . . . Georgio, Ladislao et Volfgango similiter Josyka, ip . . . . . vniuersis, simul cum praescriptis cunctis suis vtilitatibus et pertinentÿs quibuslibet, om . . . . . que et singulis eiusdem . . . . . stri et pertinentiarum suarum, priuilegÿs, immunitatibusque, iure ipsis ex praemissa nostra donatione incumbente perpetuo possidendi si non fuerit contra dictum. Contradictores uero si qui fuerint euocetis eosdem ibidem contra annotatum Stephanum Josyka, ad decimum quintum diem, a die huiusmodi contradictionis ipsorum computando in curiam nostram, nostram scilicet in praesentiam, rationem contradictionis eorum reddituros efficacem. Et post haec vos seriem huiusmodi introductionis et statutionis uestrae simulcum contradictorum et euocatorum si qui fuerint vicinorumque ot commetaneorum, qui praemissae statutioni intererunt nominibus et cognominibus terminoque assignato, vt fuerit per nos expedienda, nobis terminum ad praescriptum fide vestra mediante referre vel rescribere modis omnibus debeatis et teneamini. Secus non facturi. Presentibus perlectis exhibenti restitutus Datum in Ciuitate nostra Cibiniensi octava die mensis februarÿ Anno domini Millesimo Quingentesimo nonagesimo. Nos itaque huiusmodi mandatis Celsitudinis uestrae in omnibus vt tenemur obedire et satisfacere volentes, feria sexta proxima post festum beati Gregorÿ papae, nouissime praeteritum, ad facies praescripti Castri Sidowar, nec non oppidi Sidowaros, domusque et curiae nobilitaris ibidem habitae, nec non possessionum Sidomerfalwa, Zederies et Nadragh in praeallegato comitatu Zeoreniensi et districtu Caransebesiensi existentium, habitarum, vicinis et commetaneis earundem vniuersis signanter vero Egregÿs et Nobilibus Ludouico fiatt, francisco fodor, Ladislao Bratowan, et Blasio Olah de Caransebes, Caspare Bwsory de Zwr d w k, Joanne Bocha de Lwgas, Georgio Panta de Tynkowa, et Petro Mona de Berzews, suis ipsorum proprÿs, item prudentibus et Circumspectis Joanne Petrach, de Radwl Chorchok, iuratis iudicibus Ciuitatis Caransebesiensis Cels. uestrae, nec non prouidis

Thoma Petrasko, kenezio, Joannis floka, Korde Kraczwon Mi-
 xae Zvian, Gregorio Rosa, Blasÿ Olah de Caransebes in K r i-
 w i n a, Ladislao Ztengh, kenezio, Jorgae Georeog, petro Ha-
 czagan, Thoma Raÿa de Caransebes in G s e n a, Volfgango
 et Nicolao Dobrin, Martae Josyka Relictae Egregÿ quondam
 Petri Vayda de Caransebes, Michaele Thoma, Ivacsonis
 Vayda in B o z ÿ, Demetrio Belgh Petri Macskasÿ et Petro
 Ban(czo) Volfgangy Macskasÿ de T i n k o w a (in eadem)
 Tinkowa praefatorum videlicet Celsit. vestrae, Egregiorum
 Nobilium, ac nobilis dom(inae) Joba(gionibus in iam) fatis (pos-
 sessionibus et) dicto comitatu (Zevreniensi) districtuque Ka-
 ransebesiensi existentibus commor(antibus suis) ac (eorum d)o-
 min(orum suorum terrestrium) nom(inibus et in) personis, inibi
 legitime conuocatis et praesentibus ac(cedendo, intro) duximus
 (praefatum) Stephanum Josyká in dominium praenotati ca-
 stri Sidowar, nec non oppidi Sidowaros, domus-
 que et curiae Nobilitaris ibidem habitae, nec non possessionum
 Sidomerfalwa, Zederies, et Nadragh, iurisque
 Regÿ in eisdem qualitercunque habiti, statuimusque easdem et
 idem eidem; ipsiusque haeredibus et posteritatibus vniuersis,
 illis vero deficientibus, vel forte non existentibus, memoratis
 Nicolao, Francisco, Georgio, Ladislao et Volfgango Josÿka,
 fratribus suis carnalibus, ipsorumque haeredibus, et posterita-
 tibus ibidem vniuersis cum praescriptis cunctis suis vtilitatibus
 et pertinentÿs quibuslibet, omnibusque et singulis eiusdem
 castrum et pertinentiarum suarum, priuilegÿs et immunitatibus,
 iure ipsis ex praemissa donatione Celsitud. vestrae incum-
 bente perpetuo possidendas. Verum prima statim die huius-
 modi introductionis et statutionis ¹⁾ praemissarum, in facie di-
 cti Oppidi Sidowaros Nobilis franciscus literatus, Ser-
 uitor Egregÿ Bonifacÿ Vaÿda de Caransebes, nomine et in
 persona eiusdem domini sui statutioni totalis et integrae domus,
 in dicto oppido Sidowaros, in vicinitatibus domorum
 prouidorum Stephani Mikla ab vna, ac Andreae Voyko parti-
 bus ab altera existentibus, pertinentiarumque eiusdem, item

¹⁾ E nap közelebb meghatározható, az erdélyi káptalan requisito-
 rainak ez év május 8-án kelt leveléből.

cuiusdam molendini deserti, in territorio eiusdem oppidi Sidowaros, in loco Oztrov nuncupato, super Riulo, ex fluvio Teomeos vocato decurrente extracti, praeterea vnus prati penes idem molendinum existentis. Deinde vero eadem prima die statutionis in praedicto oppido Sidowaros, Nobilis Adamus Ilia de Berzews, in personis Nobilium Nicolai et Joannis filiorum Egregy quondam Balthasaris Tywadar de Sidowar, statutioni totalis et integrae domus, in saepfato oppido Sidowaros habitae, cui ab vna Martini Miklwca, parte vero ex altera, Joannis Fotun ¹⁾ prouidorum domus vicinantur, pertinentiarumque eiusdem domus Similiter tertia die statutionis in eodem oppido Sidowaros Nobilis Joannes Dwma de Tinkowa in sua ipsius ac Stephani Dwma et Wolfgangi Macskasy de iam (fata) Tink(ova per)sonis, introducti(oni et statutioni totalis et integrae possessionis Sidomerfalva pertinentiarumque eiusdem) contradictionis (velamine obuiarunt Nos autem tribus diebus continuis) et successi(en(tibus in) faciebus dicti castri (Sidowar, et oppidi Sidowaros moram continuam fecimus, atque) ipsum Stephanum Josyka, in quieto et pacifico dominio castri praescripti Sidowar et oppidi Sidowaros, domusque et curiae nobilitaris ibidem habitae (demptis praescriptis duabus domibus in eodem oppido Sidowaros, necnon molendino deserto et prato in territorio eiusdem oppidi Sidowaros existentibus, quibus modo praemisso contradictum fuit) nec non possessionum Zederis et Nadragh quibus videlicet contradictum non fuit, reliquimus. Dehinc septima die statutionis praefatus franciscus literatus in persona dicti domini sui Bonifacy Vayda in Civitate Caransebes, statutioni cuiusdam vallis Stwka veolgye nominatae, in territorio possessionis Dembowicza, ac Comitatu praelibato Zeoreniensi et districtu Caransebesiensi existentis. Demum autem decima quinta die statutionis Egregy Nicolaus et Caspar Thott de Caransebes hic Albae Juliae statutioni dictae possessionis Sidomerfalva pertinentiarumque eiusdem, similiter contradictionis velamine obuiarunt. Ob quas quidem praemissas contradictiones, praefatum siquidem Boni-

¹⁾ Az 1699 évi átirat már nem tudott e névvel mit csinálni. Így írta: kortúo.

facium Vaÿda, medio annotati francisci literati, Nicolaum et Joannem Tywadar, medio praelibati Adami Ilia, Joannem Dwma personaliter, Stephanum autem Dwma et Volfgangum Macskasÿ medio eiusdem Joannis Dwma, Nicolaum vero et Casparem Thott personaliter, ŷsdem locis temporibus et momentis, quibus modo praemisso contradictum fuit, in Curiam Celsitudinis Vestrae suam scilicet in praesentiam, ad decimum quintum diem, vnumquemque eorum, a diebus contradictionum ipsorum computando, rationem contradictionum reddituros efficacem, euocauimus. Seriem itaque huiusmodi introductionis et statutionis nostrae, simulcum contradictorum, et euocatorum, vicinorumque et commetaneorum qui praemissae statutioni interfuerunt, nominibus et cognominibus, terminoque assignato, vti per nos est expedita Celsitudini uestrae terminum ad praedictum, fide nostra mediante rescripsimus. Eandem diu et quam foelicissime valere exoptando. Datum Albae Juliae decima sexta die ultimi diei introductionis et statutionis praemissarum, hoc est feria secunda proxima post dominicam Letare, Anno domini Millesimo Quingentesimo nonagesimo.

Eiusdem Celsitudinis vestrae

fideles perpetuique seruitores

Gabriel Zakan Notarius et Scriba

Cancellariae Celsitudinis

vestrae maioris de Curia eius-

dem missus. Et Joannes Floka

de Caransebes.

(Eredetiÿe papiron a gyulafehérvári káptalan ltárában, Cista Zaránd, Fascicul 2. Nr. 69. Elmállott és féregrágástól károsított példány.)

Jegyzet: Az eredetiben előforduló hézagokat egy 1699 évi káptalani átíratnak hiteles másolatából egészítettem ki.

Ez oklevél chronológiája érthetetlen, keltezése: Laetare utáni hétfő april 2-ára mutat, és e nap lett volna az utolsó statutio utáni 16-ik nap. Az új naptár szerint.

A statutio első napja március 16-ka.

» » harmadik » » 18-ka.

» » hetedik » » 22-ke.

» » tizenötödik » » 30-ka.

Már mikép mondhatja az oklevél írója, hogy ez kelt az utolsó statutio után 16-ik napján. Március 30-ka után a 16-ik nap april 15-ke volna, de ez még nem a Laetare utáni hétfő.

Különben tudjuk az erdélyi requisitorok május 9-én kelt leveléből is, hogy Tóth Miklós saját és testvére Gáspár nevében annak, hogy Jósika István Sidomérfalva birtokába iktattassék, pénteken post Dominicam Oculi (azaz március 30-án) ellenmondott. E határozottan kiírt kelet itt is a statutio 15-dik napjának mondatik. — Az idő meghatározásánál jobbnak tartottuk a Laetare utáni hétfőt figyelembe venni, mint az utolsó igtatási napot követő 16-ik napot, mely formulában inkább rejtőzhetik a hiba.

463.

1590. május 1-én.

Nos Requisiteores Literarum et Literalium Instrumentorum in Sacristia seu conseruatorio Capituli Ecclesie Albensis Transyluanie repositarum et locatorum, ac aliarum quarumlibet Judiciariarum Deliberacionum et legitimorum mandatorum Wayuodaliu Exequutores, Damus pro memoria, Quod Nobiles Johannes Dwma de T i n k o w a pro se ac pro Nobili Stephano Duma fratre suo Carnali ab vna, ac Wolfgangus Machkasÿ de dicta Tinkowa, similiter pro se, et Petrus Machkasi de eadem Tinkowa etiam pro se, ac pro Michaele Machkasÿ, fratre suo germano, partibus ab altera, coram nobis personaliter constituti, Iidem Wolfgangus et Petrus Machkasy oneribus et quibuslibet grauaminibus, Cunctorum filiorum, filiarum, fratrum, proximorum, et consanguineorum suorum quos videlicet infra scriptum tangeret, et concerneret, Tangereue et concernere, quouis modo in futurum posset negocium, super se se assumptis et locatis, matura prius intra se deliberacione prehabita, sponte et libere oraculo vine vocis eorum, confessi sunt, pariterque retulerunt nobis in huuc modum, Quod cum Jura possessionaria vniuscuiusque, Literarum beneficio soleant conservari, alioqui nisi ÿs fulciantur, solent sepe periclitari. Intelligentes autem ydem Wolfgangus et Petrus Machkasy, Jurium suorum possessionariorum in Possessionibus,

Tinkova, Rugsinolecz, ¹⁾ Also Zagusen y ac Pre-
dys Perlö ²⁾ et Dobrogoszte ³⁾, vocatis in Comitatu
Zewrin yensi, et Districtu Karansebesiensi existencium
haborum, Literas et Literalia instrumenta, apud praefatum
Johannem Duma, qui etiam in eisdem Possessionibus ratas
habet suas portiones, quas titulo iuris foeminei Sexus possidet
haberi, ysdemque literis ipsos quoque Wolfgangum et Petrum
Machkasi, virilis sexus viros, pro iurium suorum tuitione,
plurimum indigere, tam ad protectionem iurium eorum suorum
Possessionariorum, quam etiam ad reacquisitionem de manibus
alienis, iurium possessionariorum alias quondam Nobilium
Michaelis et Petri Machkasi de iamfata Tinkowa, in dictis
possessionibus Tinkowa, Rugsinolecz ⁴⁾ et also Zagu-
sen y, item Matskas et Delar, in antelato Comitatu Zeriny-
ensi, ⁵⁾ et Districtu Karansebesiensi existentium, quae scilicet in
ipso forent deuolutae. Pro ratione itaque mutuae conjunctionis,
agnationisque et Cognationis, quae inter ipsos intercedit, vt
mutua etiam opera Jura sua Possessionaria firmarentur, Litterae-
que ipsae vtrique parti vsui esse possent in lucem productae,
praefati quidem Wolfgangus et Petrus Machkasÿ, suis ac dicti
Michaelis Machkasÿ nominibus, annotatis Johanni et Ste-
phano Dwma, ipsorumque haeredibus et posteritatibus vtrius-
que sexus vniuersis, Totales et integras eas portiones suas,
possessionarias, quas ad praesens iidem Johannes et Stephanus
Dwma in iam fatis possessionibus Tinkowa, Rugsinolecz,
Also Zagwsenÿ, Item prediales in predÿs Perlö ⁶⁾ et
Drogobozthe, in praetacto Comitatu Zeriniensi et Districtu
Karansebesiensi possident, etiamsi facmineum sexum non con-
cernerent, simulcum cunctis suis vtilitatibus et pertinencÿs
quibuslibet, iure perpetuo possidendas dedissent, concessissent,
et contulissent. Totumque et omne ius suum, ydem Wolgan-
gus et Petrus Machkasi, nomine quoque dicti Michaelis Mach-
kasi, in eosdem Johannem et Stephanum Duma, ipsorumque
haeredes et Posteritates, vtriusque sexus, vniuersas transtulis-

¹⁾ A káptalani levélben *Rugsinocz*. ²⁾ A káptalani levélben tisztán *Perew*. ³⁾ A káptalani levélben *Drobogozte*. ⁴⁾ A káptal. *Rugsinocz*. ⁵⁾ A káptl. mindenütt *Zecoreniensi*. ⁶⁾ A káptalan *Perew*.

sent, prout coram nobis dederunt, concesserunt, contulerunt et transtulerunt Ex conuerso, idem quoque Johannes Duma promississet, seque obligasset vniuersas literas et literalia instrumenta, factum eorum supraspecificatorum Jurium Possessionariorum tangentia et concernentia, sub Potestate sua habitas producturum, et vbi usui vtriusque partis erit ad protectionem Jurium Possessionariorum dictorum quoque Wolfgangi, Petri et Michaelis Machkasi exhibiturum, in iudicijs et extra iudicia. Imo si vigore earundem Literarum Jura prescripta possessionaria annotatorum quondam Michaelis et Petri Machkasy, vbiuis et apud quoscunque habita, de manibus alienis requirenda erunt, nihilominus easdem Literas et Literalia instrumenta, ad requisitionem eorundem Wolfgangi, Petri et Michaelis Machkasy, simili modo vbique exhibiturum et commodaturum, litesque cum eisdem equalibus sumptibus prosecuturum. Vbi autem eadem Jura possessionaria Jure acquirenda reobtinerentur, talium reobtentorum bonorum directa et equalis dimidia pars, eisdem Johanni et Stephano Duma, ipsorumque heredibus et posteritatibus vtriusque sexus vniuersis, altera autem pars prefatis Wolfgango, Petro, et Michaeli Machkasi, ipsorumque similiter heredibus et Posteritatibus vtriusque sexus vniuersis, Jure perpetuo et irreuocabiliter possidenda cederet. Prout coram Nobis idem Johannes Duma, promisit et obligauit, atque ambe partes fassae sunt et retulerunt vinculo Trecentorum florenorum Aureorum, per alterutram partem vel heredes et posteritates eorum, violantes scilicet hanc in toto vel in parte compositionem, vigore saltem presentium exigendorum interiecto, harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. Datum in festo Beatorum Philippi et Jacobi Apostolorum, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Nonagesimo.

(Husztai András másolata a tinkovai Macskási család ltárában 889. szám. A káptalan eredeti kiadványa, melyből Husztai másolatát nagyjában helyesírásiilag kijavítottam, megvan a Macskási-család ltárában XIX csomag 616. szám.)

464.

1590. május 2-án.

Illustrissime Princeps Domine Domine nobis semper naturaliter gratiosissime. Fidelium perpetuorumque seruitorum nostrorum in fauorem Illustrissimae Celsitudinis Vestrae humilimam debitamque semper oblationem. Vestra nouerit Celsitudo Nos literas eiusdem Celsitudinis vestrae attestatorias pariter et compulsorias pro parte et in personis Nobilium Petri et Volphangi Macskasy ac Johannis Duna (igy) de Tinkura (igy) ¹⁾ confectas et emanatas, nobisque inter alios eiusdem Celsitudinis vestrae fideles seruitores, literis in eisdem nominatim conscriptos, praeceptorie sonantes et directas, honore et obedientia quibus decuit recepisse. Juxta quarum tenores et continentias nos mandatis Celsitudinis vestrae semper in omnibus ut tenemur obedire ²⁾ et satisfacere uolentes secunda die Mensis Maÿ Anno domini Millesimo quingentesimo Nonagesimo hic in Cancellaria Celsitudinis vestrae Albae Juliae testes infra scriptos vigore praetactarum literarum Celsitudinis vestrae attestatorias nostri in praesentiam citatos exacto prius ab eisdem ut solet, firmissimo iuramento diligenter examinauisse et inquisiuisse. Quorum testium fassiones per omnia modo et ordine subscripto sequuntur hoc modo. Primus testis Egregius Bonifacius Vaida de Karansebes, citatus iuratus et examinatus fassus est. Tudom hogy az Macskasy Mihály Tynkowabeli resz ioszagat halala wttan az Relictaia Chikua Ersebet birta meeg elt, halala wthan« ³⁾ Macsykasi Peter es Farkas nõttek volt kezekhez, de Urunk eõ Nagysaga ismet ki vetette kezekbõl, es en kezemben ada ugy mint sequester kezeben Secundus et tertius Testis Egre(gy) Johannes Simon et Nicolaus Flore Karansebesiensis citati, iurati, et examinati uno ore fassi sunt hoc modo Tuggiuk hogy Macsykasy Mihaly Tinkovabeli resz ioszagatt a relictiaia birta mind elteigh, de ha valami peri volt valakivel tehat Totth Miklos es Caspar viseltek gongyat. Halala utan Macskasi Peter es

¹⁾ Igy az átiratban. Az eredetiben is: *Duma de Tinkura*. ²⁾ Az átiratban: in omnibus tenemur obedientiam. ³⁾ A » « közti szavak kimaradtak az átiratban.

Farkas ferkeztek vala az ioszagban de Urunk sequester kezehez adata. Quartus testis Egregius Gabriel Devecseri de Lugos iuratus et examinatus fassus est. Ezt tudom hogy Macskasi Mihaly minden ioszagat elteben Toth Miklosnak, es Casparnak fatealta volt, kinek halala utan Toth Miklos es Caspar, Anyamtul Csÿkua Ersebettől az fassio szerent kezekhez keuanyak uala az ioszagot, de vegre componalanak egymassal, es egy reszet az ioszagnak Anyam kezekben ereszte Tynkouabeli resz ioszagban pedigh benne hagiak es meg elt mind eő birta, de Curatori es Tutori, Toth Miklos es Caspar uoltak minden töruey szerent ualo haborgatok elleneok oltalmaztak. Quintus et Sextus testis Egregy Volphangus Groza de Z a a k, et Martinus Literatus Ilosway Lugasiensis citati iurati et examinati fassi sunt uno ore. Tudgiuk, hogy Maczÿkasi Mihaly T i n k o u a b e l i nevü falubeli resz ioszagat halala utan a relictai Csikva Ersebet birta es uötte hasznat mind addigh a migh elt. Halala utan Macskasi Peter es Farkas birak egy keues ideigh, de eő tölök Urunk parancsolattjara el ueuek es sequester kezhez adak. Septimus testis Egregius Ioannes Peyka de K a r a n s e b e s citatus, iuratus, et examinatus fassus est se nihil scire in praemissis. Quam nostram in praemissis examinationem, eidem Celsitudini vestrae fide nostra mediante rescripsimus, eandemque Celsitudinem vestram ad uota diutissime feliciter ualere desideramus Datum Albae Juliae Secunda die Mensis Maÿ. Anno Domini Millesimo quingentesimo nonagesimo. Eiusdem Celsitudinis vestrae fideles perpetuique seruitores Gabriel Zakan et Johannes Huzar, Notarius maioris Cancellariae Celsitudinis vestrae.

Kivül : Illustrissimo principi domino domino Sigismundo Bathory de Somlio Vaiuodae Transsylvaniae et Siculorum Comiti etc. domino et principi nobis semper naturaliter gratiosissimo. Oldalvást : Apertae per magistrum Johannem Borsolo de Ipp Prothonotarium.

(Eredetije papiron a tinkovai Macskási-család Itárában. XIX. csomag, 615. szám. Ugyan e levéltárban XIX. csom. 617. szám alatt van a gyulafehérvári requisitorok egy jelentése az erdélyi fejedelemhez, 1625. évről, melybe a fenebbi 1590. évi jelentés átiratik, — némi hibákkal.)

465.

1590. május 3-án.

Nos Requisiteores literarum et literalium instrumentorum in sacristia, siue conseruatorio capituli ecclesiae Albensis Transsylvaniae repositarum et locatorum, ac aliarum quarumlibet iudiciarum deliberationum et legitimorum mandatorum vaiuodaliū executores. Damus pro memoria per praesentes. Quod Generosus dominus Stephanus Josyka de Caransebes, Cubicularius Illustrissimi principis, et domini, domini Sigismundi Bathorÿ de Somlÿo Vaiuodae Transsylvaniae et Sicularum Comitatus etc dñi nostri clementissimi pro se, ab una, parte vero ab altera Nobiles Joannes Dwma de Tinkowa similiter pro se ac pro Nobili Stephano Dwma fratre suo carnali item Wolfgangus Macskasy etiam pro se, coram nobis personaliter constituti, vtraque pars matura prius intra se deliberatione praehabita, Dicti quidem Joannes Dwma et Volfgangus Macskasy, sponte et libere oraculo vivae vocis eorum, contradictionem illam, quam hoc anno praesenti Millesimo Quingentesimo Nonagesimo, dominica Oculi proxime praeterita in facie oppidi Sidowaros vocati, in comitatu Zewriniensi, et districtu Caransebesiensi existentis, tempore scilicet statutionis (cas)tri Sidowar dicti in eodem comitatu, Zevreniensi et districtu Caransebesiensi existentis habiti, pertinentiarumque eiusdem, praefatus Joannes Dwma pro se, et pro dicto Stephano Dwma, et Volfgango Macskasy, coram Nobilibus Gabriele Zakan Notario maioris cancellariae dicti domini principis et Joanne Floka de Caransebes, hominibus eiusdem Celsitudinis suae, fecerat, contradicendo videlicet statutioni totalis et integrae possessionis Sidomerfalwa, ad dictum castrum Sidowar pertinentis, coram nobis remisit, cassavit et annihilavit. E converso praefatus etiam dominus Stephanus Josyka vita sua durante, eidem Joanni Dwma ipsiusque haeredibus porcos suos proprios non tamen alienos, in sylvis territorÿ praescripti castri Sidowar, parte scilicet ea quae versus possessionem Tinkowa vocatam in iamfato comitatu Zeoreniensi et districtu Caransebesiensi existenti adiacet, tam glandibus quam glandium penuria herbarum pascuis saginando, alendi

pascendique facultatem praebuit, dedit et concessit. In cuius rei fidem et testimonium praesentes literas nostras annotatos Joanni Dwma ipsiusque haeredibus sigillo nostro capitulari communitas, dandas duximus et concedendas. Datum feria quinta proxima post dominicam Conductus. ¹⁾ Anno domini Millesimo Quingentesimo Nonagesimo.

(Eredetije papiron a tinkovai Macskási-család ltárában XXI. csom. 688. szám. Kivül a káptalan pecsége. Egy másik, de nagyon szakadozott és töredékes példány megvan a gyulafehérvári káptalani levéltárban, Centuria M. Nr. 7.)

466.

1590. május 8-án.

Nos Requisiteores literarum et literalium instrumentorum in sacristia siue conseruatorio capituli ecclesie Albensis Transsylvaniae repositarum et locatorum ac aliarum quarumlibet iudiciarum, deliberationum legitimorumque mandatorum vaiuodaliu[m] executores Damus pro memoria per presentes, Quod Egregy Stephanus Josyka de Caransebes Cubicularius Illustrissimi principis, et domini domini Sigismundi Bathory de Somlio, Vaivodae Transsylvaniae, et Siculorum Comit[is] etc. domini nostri clementissimi, ab vna, ac Bonifacius Vayda de dicta Caransebes, partibus ab altera, coram nobis personalliter constituti, matura prius intra se se deliberatione prehabita, sponte et libere, oraculo viuae vocis eorum confessi sunt pariterque retulerunt nobis in hunc modum. Quod etsi superioribus temporibus, in anno domini Millesimo Quingentesimo nonagesimo, tempore scilicet stationis castr[is] Sidowar vocati, pertinentiarumque eiusdem, in comitatu Zeoreniensi et districtu Caransebesiensi existenti vigore literarum dicti domini principis statutoriarum, pro parte eiusdem Stephani Jo-

¹⁾ Knauz Nándor csak egy ily hazai dátumot talált, és pedig Horvát Árpádnál, kinek közlése szerint a szepesi káptalan egy oklevele kelt 1547. évben in conductu paschatis. Georgisch a bizonytalan keletű oklevelek közt ilyent sorol fel: Cracoviae, feria sexta ante dominicam conductus Pasce proxima 1511. A Dominica Conductus a husvét utáni vasárnap, vagy fehér vasárnap, valamint a Conductus Pentecostes a pünkösöd utáni vasárnap.

syka factae, coram Nobilibus Gabriele Zakany, Notario maioris Cancellariae praefati domini principis, et Joanne floka, de iam fata Caransebes hominibus eiusdem domini principis vaiuodalibus, prima statim die stationis eiusdem castris Sidowar, et pertinentiarum suarum, videlicet feria sexta proxima post festum beati Gregory papae, in oppido Sidowaros eodem scilicet comitatu Zevreniensi, et districtu Caransebesiensi existē, Nobilis franciscus literatus Caransebesiensis, Seruitor praefati Bonifacy Vayda, nomine et in persona eiusdem domini sui, stationi totalis et integrae domus, in eodem oppido Sidowaros, in vicinitatibus domorum prouidorum Stephani Mikla ab vna, ac Andreae Voyko iobbationum eiusdem Stephani Josyka, partibus ab altera existentium, pertinentiarumque eiusdem cunctarum, item cuiusdam molendini deserti, in territorio eiusdem oppidi Sidowaros, in loco Oztrow nuncupato, super riuulo ex fluuio Teomes vocato de corrente, extracti, praeterea vnus prati penes idem molendinum existentis, contradixisset, Idem etiam franciscus literatus nomine eiusdem domini sui, se prima die stationis praemissae inchoatae, stationi etiam cuiusdam vallis Stwkaveolgie vocatae, in eodem comitatu Zeoreniensi districtuque Caransebesiensi, ac territorio (vt praefatus Bonifacius Vaida asserit) possessionis Dombowicza, (vt autem praelibatus Stephanus Josyka affirmat) in territorio possessionis Zederies, in eodem comitatu Zeoreniensi et districtu Caransebesiensi existente, in dicta Ciuitate Caransebesiensi similiter contradictionis velamine obuissset. Ob quas quidem contradictiones, temporibus et locis iam declaratis, idem Bonifacius Vaida, medio praefati francisci literati, ad decimum quintum diem, a diebus contradictionum computando, in curiam dicti domini principis, eiusdem scilicet in presentiam praefatorum hominum suorum vaiuodaliū euocatus fuisset, rationem contradictionum redditurus efficacem. Tamen ydem Stephanus Josyka et Bonifacius Vaida, pro mutua observantia, retinendaeq̃ amiciciae ergo, quae hactenus inter ipsos intercessit, ne videlicet vel leuis inter ipsos super esse possit controuersiae materia, sua sponte ad hanc pacis et concordiae deuenissent vnionem. Videlicet quod idem Bonifacius Vaida, eam contra-

dictionem quae nomine suo medio antelati francisci ilterati ex parte statutionis domus praelibatae, in dicto oppido Sidowaros existentis, pertinentiarumque eiusdem facta fuit, simpliciter remisisset, atque annihilasset, eandemque domum cum pertinentijs suis saepefato Stephano Josyka ipsiusque haeredibus et posteritatibus vniuersis, illis vero deficientibus vel forte non existentibus, Egregys Nicolao francisco, Georgio, Ladislao, et Volfango, similiter Josyka, fratribus suis carnalibus, ipsorumque haeredibus et posteritatibus ibidem vniuersis, iuxta statutionis formam perpetuo possidendam reliquisset. Quod autem ad molendinum et pratium in territorio dicti oppidi Sidowaros existens attinet, quorum etiam statutioni modo praemisso contradictum fuit. Eam quoque contradictionem idem Bonifacius Vaida, remisisset, annihilassetque, ea tamen conditione interiecta, vt pro eisdem molendino et prato, alias haereditates aequales et consimiles valore et qualitate eidem Bonifacio Vaida ipsiusque haeredibus et posteritatibus vniuersis, idem Stephanus Josyka dare alibi debeat, aut pecuniaria solutione, eundem Bonifacium Vayda ex contenter (így). Quod vero ad vallem Stwkaveolgie appellatam eiusque statutionis contradictionem attinet. Eandem quoque contradictionem idem Bonifacius Vaida sic remisisset, vt dominium, vsus, possessioque eiusdem vallis, penes eundem Bonifacium Vaida, ipsiusque haeredes et posteritates vniuersos sit, euocatioque praemissa sopiatur, praefatus autem Stephanus Josyka, aut posteritates haeredesque sui praefati, si ius suum in eadem valle sperauerint requirereque voluerint, possint id iure mediante, alia seu noua euocationis via instituta, requirere et prosequi. Hac conditionali remissione contradictionis vallis antelatae stukaveolgie, facta, saepefatus etiam Stephanus Josyka, eidem Bonifacio Vaida, euocationem praemissam, ob contradictionem statutionis eiusdem vallis, factam relaxasset, reseruata sibi conditione iuris sui, in posterum non a via euocationis mediante, requirente, si quod in eadem valle Stwkaveolgie habere, aut habere posse speraret: pro vt contradictiones et euocationes iam declaratae modo praemisso, remissae et annihilatae sunt, partesque praefatae ad pacis et concordiae deuenerunt vnionem, harum nostrarum

vigore et testimonio literarum mediante. Datum feria tertia proxima post dominicam Misericordiae. Anno domini Millesimo Quingentesimo.

(Eredetije papiron a gyulafehérvári káptalan Itárában Cista Zaránd, Fascicul. 2. Nr. 27. Kivül fejedelmi ép pecsét. Ugyanez: Protocollum Balásfy 235—236 lap.)

467.

1590. május 9-én.

Nos Requisiteores literarum et literalium instrumentorum in sacristia siue conseruatorio capituli ecclesie Albensis Transsylvanie repositarum et locatorum, ac aliarum quarumlibet iudiciariarum deliberacionum et legitimorum mandatorum vaiuodaliu executores. Damus pro memoria per presentes, Quod Egregyus Stephanus Josyka, Cubicularius Illustrissimi principis et domini domini Sigismundi Bathory de Somlio, Vaiuodae Transsylvaniae et Siculorum Comitibus etc. domini nostri clementissimi, pro se ab vna, ac Nicolaus Thott de Caransebes, similiter pro se, et Egregio Caspare Thott, de dicta Caransebes, fratre suo carnali, partibus ab altera, coram nobis personaliter constituti. Idem Nicolaus Thott, matura prius intra se deliberacione praehabita, sponte et libere, oraculo vivae vocis suae confessus est pariter et retulit in hunc modum. Quomodo licet in hoc anno presenti Millesimo Quingentesimo nonagesimo, feria sexta proxima post dominicam Oculi, decima quinta videlicet die statucionis ¹⁾ castri Sydowar vocati, suarumque pertinentiarum, in comitatu Zeoreniensi et districtu Caransebesiensi existente adiacentis, praefatum Stephanum Josyka ex perennali donatione dicti domini principis concernentis, ydem Nicolaus et Caspar Thott, statutioni totali et integrae possessionis S y d o m e r f a l w a ad dictum castrum S y d o w a r pertinentis coram Nobili Gabriele Zakan, notario maioris Cancellariae praefati domini principis, homine videlicet vaiuodali eiusdem Celsitudinis suae, hic Albae Juliae, personaliter contradictionis velamine obuiassent, ac ob eiusmodi contradictionem ydem Nicolaus et Caspar Thott, ibidem personaliter, medio eiusdem hominis vaiuodalis ad reddendam

¹⁾ A statucio első napja március 16-ka volt. Alapul az új naptár szolgál.

contradictionis rationem, ad decimum quintum diem diei contradictionis ipsorum computando, in curiam dicti domini principis, eiusdem scilicet in praesentiam euocati fuissent: Tamen idem Nicolaus Thott certis et rationabilibus de causis, suo, ac prefati Casparis Thott nominibus praemissam eandem contradictionem, modo praedeclarato factam remisisset, cassasset, et annihilasset, praescriptamque possessionem *Sydomerfalwa* simulcum cunctis suis vtilitatibus et pertinentiis quibuslibet, annotato Stephano Josyka, ipsiusque haeredibus et posteritatibus vniuersis, illis vero deficientibus, vel forte non existentibus, Egregijs Nicolao, francisco, Georgio, Ladislao et Volfgango Josyka, fratribus suis carnalibus, ipsorumque haeredibus et posteritatibus ibidem vniuersis, iuxta statucionis formam, perpetuo possidendam reliquisset et concessisset: prout idem Nicolaus Thott contradictionem praemissam modo praedeclarato remisit, et annihilauit coram nobis harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. Datum feria quarta proxima post dominicam Misericordiae Anno domini Millesimo Quingentesimo Nonagesimo.

(Eredetiye papíron a gyulafehérvári káptalan ltárában. Cista Zaránd, Fascicul. 2. Nr. 23. Kivül a káptalan pecsété.)

468.

1590. iunius 3-án.

Illustrissime Princeps Domine et Domine nobis semper gratiosissime fidelium ac perpetuorum seruitiorum nostrorum humilimam commendationem.

Vestra nouerit Celsitudo nos literas eiusdem Compulsorias et Attestatorias pro parte Egregiorum et nobilium Johannis Duna, Petri et Volphgangi Macskasi de Tynkova confectas et emanatas summa cum reuerentia et obedientia recepisse ac iuxta earundem continentiam die Dominica proxima post festum Ascensionis Domini ¹⁾ in Ciuitate Karansebes fassiones et attestationes testium infrascriptorum praefatorum Nobilium Johannis Duna, et petri et Volphgangi Maczkasy de Tynkova Nostri in praesentia citatorum et euocatorum sub

¹⁾ Az új naptár szerint.

firmissimo iuramento recepisse in hunc modum. Primus testis Ladislaus Thoma Nobilis de Karansebes iuratus fassus est. Tudom ezt mikor Tynkovara ment Thot Miklos Lazar Feren-
 czel es Motthnoki Farkassal uallatni mentenek Panta Georgy're
 es Nyakazo Thamasra, nem iktatni mentenek az Maczkasiak
 ioszagaban. Az penz felöl azt tudom hogy en Tynkouan
 sokszor lakoztam Maczkasi Mihallyal, de en eo töle nem hal-
 lottam hogy Toth Miklos es Caspar ualami penzt adtanak
 volna Macskasi Mihallynak, Secundus testis Jovan Czula de
 Tynkova Jobagio relicte Joannes Tynkovai iuratus fassus
 est az iktatas felöl mint az első, az penz felöl azt valya hogy
 inkab adogatot Macskasi Mihaly Totth Miklosnak mert elege
 vala, nemhogy valami penzt vött volna fel az Totyaktul. Ter-
 tius testis Csula Michael de Tynkova Jobagio Ztanzely az ik-
 tatas felöl uall mint az első, az penz felöl nem tud semmit.
 Quartus Ladislaus Ztengh de Tynkova Jobagio Augustini
 de eadem Tynkova az iktatas felöl vall mint az első, Quintus
 Stephanus Dragonye de Tynkova Jobagio Relicte Stephani
 Thynkovai azt uallya, hogy eö nem tudgia, nem is hallotta hogy
 az Totyak iktattak volna magokat az Macskasiak ioszagaban.
 Sextus Martinus Sarga de Tynkova Jobagio Relicte Ste-
 phani Tynkovai, ugy ual mint Stephani Dregonye. Septimus
 Petrus Barra de Pestere Jobagio Relicte Nicolai Berta
 iuratus fassus est. En szomszed hataros uagiok Tynkoua-
 ual, de en eddigh nem tudom nem is hallottam hogy az Thotyak
 iktattak volna magokat az Macskasiak ioszagaba. Octavus tes-
 tis Stephanus Bartha de Pestere Jobagio Gregory Gaman
 fatetur prout Petrus Barra ipse etiam vicinus et commetaneus.
 Nonus Joannes Zynorvan de Pestere vicinus, Jobagio Nicolai
 Vaida fatetur tamquam Petrus Bartha. Decimus Nicolaus Bar-
 tha de Pestere Jobagio Joannis Mikla, is etiam similiter fate-
 tur. Undecimus Georgius Bartha de (így) vicinus Jobagio
 Georgy Gaman eodem fatetur. Duodecimus Johannes Mikla
 Nobilis de Morowa vicinis Tynkouae iuratus fassus est: en
 külömben nem hallottam hanem most hogy az Totjak mon-
 giak hogy magokat bele iktattak az Macskasiak ioszaga-
 ban, de en bizonynal tudom hogy eddigh senki nem iktatta
 magat az Maczkasiak ioszagaban. Decimustertius Petrus Botth

de *M o r e n c z* Cometaneus Relictae Francisci Mothnok iuratus fassus est: En tudom hogy eddigh senki nem iktatta magat az Macskasiak ioszagaban, hanem hallottam mikor Totth Miklos Tynkouara iött Tynkovan Niakazo Thamasra es Panta Gyeogyre vallottak. Az penz felöl nem tudom hogy az Totiak adtak uolna Macskasi Mihalynak penzt, Decimusquartus Petrus Botth de *M o r e n c z* vicinus iobbagio Relictae Francisci Mothnokj iuratus fassus est hogy eo hataros Tynkouauaal, de eo tudgya hogy a Macskasiak ioszagaban senki nem iktatta magat, azt hallotta hogy mikor Totth Miklos Tynkouara ment Niakazo Thamasra es Panta Georgyre ment uallani az penz felöl. Nemtudgia hogy az Totjak valami penzt attak volna Macskasi Mihalynak es Peternek. Decimus quintus Joannes Mikla de *M o r e n c z* vicinus et cometaneus Jobagio Balthasaris Zagyvaj iuratus fassus est. Nem hallottam hogy eddigh senki iktatta volna magat az Macskasiak ioszagaba, Decimus Sextus Petrus Dienes de *M o r e n c z* vicinus Jobagio Volphgangi Mothnoki iuratus fassus est mint Mikla Janos. Decimus septimus Petrus Andra de *M u z o v a* Jobagio Relictae Michaelis Maczovai iuratus fassus est: Nem hallottam eddigh hogy senki iktatta volna magat az Macskasiak ioszagaban. Decimus octavus Adamus Szenk ¹⁾ Nobilis Judex primarius oppidi *K a r a n i* Cometaneus iuratus fassus est. Ezt tudom hogy eddigh senki nem iktatta magat az Macskasiak ioszagaban, sem Thoth Miklos sem Totth Caspar, aztis hallottam, hogy mikor Totth Miklos Lazar Ferenczel es Mottnoki Farkassal Tynkovara mentenek, hogy akkor Nyakazo Thamasra es Panta Georgyre vallattanak az penz felöl. Nem tudom hogy Totth Miklos egy penztis adot volna az Macskasiaknak Decimus nonus Joannes Dobra de *K a r a n y* iuratus ciuis Cometaneus idem cum Adamo Szenk fatetur. 20us Caspar Lung de *K a r a n y* Cometaneus fatetur eodem modo. 21us Kranius Murguczán de *K a r a n y* similiter fatetur. 22us Martinus Boncza de *K a r a n y* fatetur eodem modo. 23us Joannes Romonicza Ciuis *K a r a n e n s i s* idem fatetur 24us Jacobus Mihaj Ciuis *K a r a n e n s i s* iuratus fassus est: En eddigh az migh kegielmetek nem kerdet nem hallot-

¹⁾ Helyesen Frenk.

tam, hogy senki iktatta uolna magat az Macskasiak ioszagaban, az penz felöl nem tud semmit. 25us Joannes Borka de Karany Cometaneus sicut reliqui omnes Caranienses iuratus fassus est: Tudgia azonnyal hogy mikor Totth Miklos, Lazar Ferenchez es Mottnoki Farkassal Tynkouara mentek, akkor nem iktatni mentek, hanem Nyakazora es Panta Georgyre uallot-tanak, az penz felöl is bizonyyal uallja hogy az Tothjak Macskasi Mihalynak egy penzt sem attak. 26. Michael Romonicza de Karany fatetur sicut Adamus Frenk. 27us Michael Gyercza de Beleny vicinus et cometaneus iuratus fassus est: Nem hallottam eddegh, hogy senki iktatta uolna magat az Macskasiak ioszagaban. 28. Dan Kerztenye de Beleny fatetur sicut Michael Gyercza. 29. Kranius Plesko de Karan Nobilis fatetur sicut Adamus frenk. 30. Andreas Plesko de Karany Nobilis iuratus fassus est: En eddigh nem tudom hogy valaki iktatta uolna magat az Macskasiak ioszagaban. 31. Stephanus Iwan... de Karan fatetur sicut Andreas Plesko. 32 Petrus Kall de Sydimir Jobbagio Stephani Josika iuratus fassus est: Eddigh en nem tudom hogy senki iktatta uolna magat az Macskasi Mihaly es Peter ioszagaban, nem is hallottam hogy nekik ualami penzt adot uolna. 33us Andreas Prucz de Sydimir cometaneus sicut etiam omnes reliqui de hac possessione, Jobbagio Stephani Josika fatetur sicut Petrus Kall. 34. Petrus Petink de Sydimir Jobbagio Stephani Josika fatetur sicut Petrus Kall. 35us Nicolaus Symor. 36 testis Michael Roman de eadem Sydimir, Jobagiones Stephani Josika fatetur sicut Petrus Kall. 37us Stephanus Mykanda de Sydovar, Jobbagio Stephani Josika vicinus et cometaneus iuratus fassus est. Mi Sydovariak hatarosok vagiunk Tynkovaval, de eddegh nem volt hirünkel, hogy senki iktatta uolna magat a Macskasi Mihaly es Peter ioszagaban, az penz felöl sem tudom hogy valaki uagy Macskasi Mihalnak wagy Peternek adot uolna ualami penzt. 38us Michael Peikonye de Sydovar Jobbagio Stephani Josika fatetur sicut Stephanus Mikanda. 39. Mikanda Dragoj. 40 testis Czokyme Kerzte de Sydovar Jobagiones Stephani Josika fatetur sicuti Stephani Mikanda. 41 Jankul Brussa de ZaaK Jobbagio Johannis Gaman vicinus et Cometaneus iuratus fassus est: Eddigh en

nem tudom hogy senki iktatta uolna magat az Macskasi Mihaly es Peter ioszagaban, az penz felöl nem tud semmit. 42us Stephanus Bassa de Z a a k Jobbagio Johannis Gaman vicinus et Cometaneus iuratus fassus est. Tudgia mikor Lazar Ferencz es Mottnoki Farkas Tynkouara iöttek uallatni, de az Macskasiak ioszagaban nem iktattak magokat. 43us Popa Georgy de Z a a k Joannis Gaman Jobagio Juratus fassus est: hogy mikor Tynkovara iöttenek Totth Miklos es Lazar Ferencz es Muttnoki Farkas eötetis oda hittak az parancsolattal hogy megh uallana mit tud Nyakazo felöl es Panta Georgy felöl, de oda nem mehetet mert beteg uolt, az Macskasiak ioszagaban penigh nem iktattak magokat az Totyak. 44us Petrus Laczko de Z a a k Jobbagio Gasparis Myuka iuratus fassus est: nem hallottam hogy eddigh senki iktatta uolna magat az Macskasi Peter es Mihaly ioszagaban. 45. Opra Bassa de Z a a k Jobbagio Balthasaris Zagyvaj vicinus iuratus fassus est: nem tudom, hogy eddigh senki iktatta volna magat az Macskasi Peter es Mihaly ioszagaban, az penz felöl nem tud semmit. 46 Ztanchal Nobilis de S z a a k fatetur tamquam Opra Bassa. 47. Stephanus Tynkovai de S z a a k Nobilis iuratus fassus est. Ezt tudom hogy mikor taualy Szent Mihaly nap tayban A. D. 1589 engemet Totth Miklos az Feiedelem parancsolattyaual Tynkouara hivatanak, ott uala Lazar Ferencz és Mottnoki Farkas es megh eskütenek, es azon kerdenek mit tudok Nyakázo Thamas es Pantay Georgy felöl, es en a mit tuttam megh mondtam, de az Macskasi Mihaly es Peter ioszaga felöl senki semmit nem szollott, nem is iktattá akkor senki magat abban, az penz felöl nem tud semmit. 48us Bankul Jankul de S z a a k vicinus et Cometaneus Jobbagio Balthasaris Zagyvaj iuratus fassus est . . . tudom, mikor Totth Miklos, Lazar Ferencz es Mottnoki Farkas Tynkovara mentenek Panta Georgy es Nyakazo felett kerdettenek ki mit tud, de a Macskasi Mihaly es Peter ioszagaban senkit nem iktattak, a penz felöl nem tud. 49. Johannes Gyurma de M a c z o w a vicinus et Commetaneus Jobagio Relictae Nicolai Perte iuratus fassus est hogy miolta ez vilagon vagion nem tud senki hogy iktatta volna magat az Macskasiak ioszagaban, az penz felöl nem tud. 50us Ladislaus Kerztian de M a c z o w a vicinus Jo-

bagio Relictae Nicol. Borka fatetur sicut Johannes Gyurma. 51us Petrus Gyurma de Maczowa kenezius Georgius Gaman vicinus et Cometaneus fatetur tanquam Johannes Gyurma. 52us Martinus Rezpupor de Sydovar Jobbagio Stephani Josika vicinus iuratus fassus est: Ezt tudom hogy eddigh az Macskasi Mihaly es Peter ioszagaban senki sem iktatta magat. 53. Stephanus Borla de Morencz Jobbagio Volphgangi Motthnoki vicinus iuratus fassus est: En uen ember vagiok, de eddigh nem tudok senki hogy a Macskasi Mihaly es Peter ioszagaban iktatta uolna magat, az penz felöl nem tud semmit. 54. Petrus Berla de Morencz Jobbagio Volpgangi Motthnoki vicinus fatetur tanquam Stephanus Berla. 55. Manya de Morencz Jobbagio Michaelis Mothnoki vicinus fatetur tanquam Stephanus Berla. 56. Petrus Lya de Mothnok Nobilis vicinus et Commetaneus iuratus fassus est: Nem tudom hogy addigh senki iktatta uolna magat az Macskasi Mihaly es Peter ioszagaban. 57. Nichael Balota de Mothnok Nobilis vicinus iuratus fassus est: En eddigh nem hallottam, hiremmelis nines hogy Totth Miklos iktatta uolna magat az Macskasi Mihaly es Peter ioszagaban 58 Petrus Busor de Mottnok Nobilis vicinus et Cometaneus fatetur tanquam Michael Balota. 59 Laurentius Busor de Mothnok Nobilis fatetur sicut Michael Balota. 60. Michael Farkas Nobilis de Mothnok vicinus et commetaneus fatetur similiter. 61. Michael Köpczes de Szaak Jobbagio Balthazaris Zagyvai vicinus et commetaneus fatetur eodem modo. 62 Johannes Belk de Szaak Jobbagio Joannis Gaman vicinus et commetaneus fatetur similiter. 63. Johannes Stephenasza Jobbagio Johannis Gaman de Szaak fatetur eodem modo. 64. Volphgangus Groza de Szaak Nobilis vicinus et commetaneus iuratus fassus est. Azt nem tudom ha Totth Miklos es Gaspar attake Macskasi Mihalynak penzt auagy nem, de azt bizonynyal tudom hogy ez eöszel Totth Miklos el iött vala Tynkovara Lazar Ferenczel es Mothnoki Farkassal, akkor ott uoltak Duna Istvan es Macskas Farkas es engemetis oda hivattak egy paranczolattal, es hogy hozzaiok menek mondanak Lazar Ferencz es Mottnoki Farkas ihon az Feiedelem parancsolattya, mond megh mit tuez Nyakazo Thamas es Panta Georgy felöl mit loptanak az felöl kerdeztenek, de akkor senkinek nem

mondtak hogy ualami ioszagaban iktatnanak egy nap del utan iöttek Tynkovara. Masod nap elmenenek ebed utan *K a r a n s e b e s b e n*, es akkor Totth Miklos es Caspar nem iktattak magokat az Macskasi Mihaly es Peter ioszagaban. 65 Stephanus Duna de Tynkoua Nobilis az penz kiüül egieb dologrul egyarant uall mindenben Groza Farkassal, az penz felöl penigh ugy uall hogy Macskasi Mihaly adot inkab penzt Totth Miklosnak mert eö neki töb volt, hogy sem mint Totth Miklos adot uolna penzt Macskasi Mihalynak. 66. Johannes Gaman de *K a l o v a Mobilis vicinus et commetaneus iuratus fassus est*: En hataros vagiok uelek de az iktatasra engem nem hittak Totth Miklosek, nemis hallottam hogy iktatta volna magat az ioszagban. 67. Franciscus Mynka de *S z a a k nobilis vicinus et commetaneus fatetur per omnia sicut Volphgangus Groza*. 68 Caspar Mynka de *S z a a k nobilis vicinus et Commetaneus iuratus fassus est*: En hallottam mikor Totth Miklos uallatni iött Tynkouara, de nem hallottam hogy magokat iktattak uolna az Macskasi Mihaly es Peter ioszagaban, az penzt felöl pedigh tudom hogy mikor Macskasi Mihaly elt, inkab adogatot Macskasi Mihaly Totth Miklosnak, nemhogy Totth Miklos adot volna Macskasi Mihalynak. 69 Georgius Panta Nobilis de *T y n k o v a iuratus fassus est*. En ott lakom Tynkouan, es ott uoltam mikor oda iöttek Totth Miklos Lazar Ferenczel es Motthnoki Farkassal, de nem hallottam hogy ualami iktatast töttek volna, hanem az paranczolattal en ream uallattattak, az penz felöl nem tudom hogy Totth Miklos egy penztis adot uolna Macskasi Mihalynak, mert Macskasinak elege uolt. 70us Michael Sebesi de *K r y ü y n a Item Balthasar Zagyvaj iuratus fassus est*: vagion negy eszteic (így) hogy Morenczen lakom es hataros uagiok Tynkouaval, de ennel különben nem hallottam hogy Toth Miklos bele iktatta uolna magat az Macskasiak ioszagaban. 71 Adamus . . . *B a l t h a s a r Zagyvaj de S z a k iuratus fassus est*: hogy mikor Totth Miklos Lazar Ferenczel et Mottnoki Farkassal Tynkovara mentek, Panta Georgyre es Nyakazora uallottak, de semmi iktatast nem tettek, semmi emlekezetet nem tött a felöl. 72. Johannes Popa de *S z a k Jobbagio Johannis Gaman iuratus fassus est* hogy az paranczolattal cötet oda hittak Tynkovara

es engem is uallattanak mit tudok Panta Georgy felöl és Nyakazo felöl, de az iktatas felöl semmit nem emlekeztek. 73. Glurgsula de Tynkoua Jobagio Stephani Tynkovai fatetur sicut Johannes Popa. 74. Georgius Gaman de Kalowa Nobilis iuratus fassus est: En hataros es szomzedgia vagiok az Maczkasi Mihaly es Peter ioszaganak, de en nem tudom hogy Totth Miklos es Caspar egy penztis adtak uolna Macskasi Mihalynak es Peternek. Azt is tudom, hogy Totth Miklos es Caspar nem iktattak magokat az Macskasiak ioszagaban. 75us Caspar Osztroui Nobilis in districtu et Comitatu Hunyad Commetaneus iuratus fassus est. En nem tudom sem nem lattam hogy Totth Miklos auagy Totth Caspar penzt attak uolna Macskasi Mihalynak es Macskasi Peternek. 76us Johannes Kryczovaj de eadem Nobilis iuratus fassus est. En nem tudom hogy senki iktatta uolna magát sem Totth Miklos sem más az Macskasi Mihaly es Peter ioszaganaban. 77. Adamus Mon . . . de Borzós Nobilis, 78us testis Ladislaus Annoka de Dscna Nobiles parati fassi sunt tanquam Johannes Kriczovay. Quorum nos fassiones et attestationes fide nostra mediante recipientes et conscribentes eisdem praefatis Johanni Duna et Volphgangi Macskasi Jurium eorundem uberiorem ad cautelam sub sigillis nostris usualibus dedimus. Cunctipotens Deus vestram Celsitudinem conservare dignetur ad Annos quam plurimos et felices. Datum die et loco in praenotatis Anno Domini Millesimo Quingentesimo nonagesimo, Et subscriptum erat. Eiusdem vestrae Celsitudinis fideles ac perpetui Seruitores Ludouicus Fiat de Karansebes et Caspar Czerbieze de Borzós.

(Az erdélyi káptalan requisitorainak 1625. évi átiratából, a tynkovai Macskási család ltárában XIX. csomag 617 szám.)

469.

1590. szeptember 24-én.

Az erdélyi fejedelem utasítása

Ovári Istvánhoz.

Egregie nobis dilecte, Salutem et fauorem etc. Ezt akarjuk értésedre adni, hogy főkövetünket im szintén indítani akarjuk az adóval a Portára, kinek kisedelmiről ha ott az Bassától valami emlékezet lenne, meg mondhat az Bassának

hogy voltanak bizonyos dolgok előttünk, kikért ennél előbb ell nem indithattuk, de azért nem léssen semmi fogyatkozás, és tovább való kisedelem benne, hanem mentén mégyen, és rövid nap ott léssen.

Továbbá az el mult Vásárnap ¹⁾ történt valami dolog, kik minék előtte Oratorunk oda érkezne, akartunk az Portának értésére adni. Az dolog pedig ez, hogy az Németh partyak vittek volt Sakához tartozó Jobbágokban ell egynehányat, kiért miis meghattuk volt, hogy mast hozzanak az onnét való Német birodalombul. És mind ezért a dologért, s' mind pedig hogy értették volt az Váradiaik oda ki való szolgálaink, hogy az mas partyákban ujonnan többenis kicsavarganának, és itt az mi birodalmunkbéliekben akarnának szertelenkedni, bocsáttak volt ki, ugy mint öttven Lovakat, és negyven drabantot, kikre ez közben találunk reájok az Gyulaiak, Jeneick, Bekessiek, és Erdőhegyiek, kik voltak ugymint ezeren, és az mieinket körül fogván, kit levágtok benne, kit fogva elvittek, ugy annyira, hogy hirmondois alig szaladott ell közüllek. Ezt azért írjuk előbb meg, hogy hisszük azt, hogy az végbéli Törökekis az dolgot az portánk nem így adgyák értésére, hanem szokások szerént az ide valókra adnak utat, és ök panaszkodnak, de ha lehetne, te neked köllene panaszt előszer tenned felölle.

Légy érte azért, és ha eök eddig ezt a Portának értésére nem attak, jelencse meg az Bassának ezenképpen. Elleiben számlálván ezt is, hogy mi mindenkor azon igyekeztünk az hatalmas Császár Végbeli Vitézivel mint alkhasunk, és egyenlő értelemmel, segítséggel mint oltalmazhassuk az némettül ezt a földet. De mi immár nem tudgyuk, mint alkhasunk vélek, holot mikor az Császár ellenségít üldözzük, és efféle Csavargó Latrokat kergettükis, nem hogy az mi hozzánk tartozóknak arra bátorságok lenne, vagy segítséggel volnának mellettük, de sótt ahol eöket találják, az mint mostis cselekedték, eö magok levágják, megfogják, és rabbá teszik eöket, kire ha az hatalmas Császár gondot nem viseltet, és az végbélieket meg nem fenyíti, s meg nem bünteti, nem merjük ezután népeinketis az Német ellen-

¹⁾ Itt valószínűleg szeptember 16-ka, és 23-ka értődik, mely utóbbi vasárnap az utasítás keltezését csak egy nappal megelőzi.

ségre, kik erre az hatalmas Császár Országára untalan igyekeznek, és pusztítani akarják, ki bocsattanunk; kérjed is az Bassát, hogy egyébhaj hozzánk való jó akarattya szerént ezt az hatalmas Császárnak adgya értésére, és legyen azon, hogy az hatalmas Császár az Végbélieket ilyen dolgokról meg fenytse, és adgyon erős parancsolatokat, az Buday és Tömösváry Bassákra, és Végekben valo Begekre, hogy az kiket az mieinkben elvittek, adassa vissza, és az kik ezt cselekedték, érdemek szerint meg büntetésének. Az dolog noha csak ebben áll, mindaz által lássad te magadis, az időhez, és ehez képest magadtól is mindeneket, az mi illik, jó szókkal az Bassának adgy értésére. Ha penigh az Végbéliek ezt a portának előbb értésére attak volna is, de te az dolgot ezenképpen adgyad eleiben az Bassának, és ez szerént procedálj, s' törekedgyél benne.

Mivel hogy az Buday Bassát kinek azt hiszük, hogy odais hire vagyon, megölték, haljuk azt, hogy ez mostani Tömösvári Bassa, azon volna, hogy eö férkezhetnék helyében, ki miért, hogy itt az szomszédságban nekünk nem jó akarónk volt, sött ez mostani dolognakis eö volt, minden oka és indítója, ha valami modot találánk benne, azon köllene lenni, hogy az Tömösvári Bassa erről való kivánságában elő ne mehetne, kiről az Kapuchy Bassáról, kit jó akarattal láttunk hozzánk lenni, köllene szolnod, de oly moddal, és oly alatomban, hogy az Tömösváry Bassának ez valahogy fülében ne essék, hogy ha valamiképpen az eö kivánsága elő menne, és az mi ellene való törekedésünk ki nyilatkoznék, valami nehéz terhet ne hoznánk magunkra véle. Ezeket reád biztuk, kiben mennél jobban és szorgalmatossabban lehatt, ugy járj ell. Ez közben az mi Oratorunkis oda érkezván, tőle mindeneket meg értesz, és ahoz tares magadat. Secus non facturus. Datum, Albae Juliae die 24^a Septembris 1590.

(Acta Transilvanica 1583—1594. év 298—299. lap. a budai kam. ltárban.)

470.

1590. október 22-én.

1590. feria 2. p. a. festum Galli Conf. fassionales coram Requisitoribus Albensibus celebratae, vi quarum Nobilis

Adamus Illia de Berzeus nomine Nicolai, et Joannis Thivadar filiorum Balthasaris Thivadar de Sidovář remittit illam contradictionem, quam tunc, dum Stephanus Josika Cubicularius 1590^a statueretur in dominium Castris Sidovář ratione domus eorum in Oppido Sidovářos habitae interposuerat, ¹⁾ pro qua remissione idem Stephanus Josika promittit, eosdem in possessorio dictae domus se relicturum, dum modo ydem honoris saltem gratia serviant.

(Gr. Kemény Jos. kézirataiból az erdélyi Múzeumban. Appendix XIV. 78. szám. Megvan a gyulafehérvári káptalani ltárban is Protocoll. IV. 312. lap.)

471.

1590. november 16-án.

Nos Sigismundus Báthori de Somlyó, Vajvoda Transilvaniae et Sicularum Comes etc. Damus pro memoria per praesentes, Quod nobis Feria quarta, in festo Beati Martini Episcopi instante scilicet termino Celebracionis Judiciorum Octavi Diei Festi Beati Lucae Evangelistae proxime praeterito, ad quem utputa terminum universae Causae Dominorum et Nobilium Regnicolarum Transylvaniensium ab obitu Serenissimi quondam Principis Domini et Domini Ludovici Regis Hungariae etc. piae memoriae ex publica eorundem Constitutione adjudicari solitae, per nos generaliter fuerant prorogatae, una cum Magnifico Domino Presiden. Magistrisque nostris Prothonotarys, et Juratis Sedis nostrae Judiciariae Assessoribus, pro faciendo Judicio moderativo Causantibus, in eadem sede nostra Judiciaria pro Tribunali sedentibus, Nobiles Samuel Bélthekey de Kőlosvár pro Egregio Francisco Macskásy de Bakaj, cum nostris ut Actore ab una, ac Andreas Pysky de Gáltó, pro Egregy's Bonifacio, Michaelae, Ivaczyko, Nicolao, et Georgio Vajda, Gregorio Bokosnicza, Nicolao et Caspare Tótt de Karansebes, Petro Sebestyén, alias Kelemen de Kuptor, ac Generosis Dominabus Barbara Vajda, Joannis Boronkai, Anna similiter Vajda, Francisci Bazarába, de dicta Karansebes, Elizabetha itidem Vajda Pauli Czzyereni de Balásfalva, Egregy Consortibus, cum Literis Procuratorys, velut In causam attractis, et Contradictoribus, ab altera partibus, juxta continentiam quarumdam Literarum Con-

¹⁾ Ez történt március 13-án.

ventus Capituli Ecclesiae Albensis Relator. in figura Judicij nostri comparando, dictus Procurator Actoris exhibuit, et praesentavit coram nobis in Judicio racionem Contradictionis Statutionis praefati Francisci Macskási, ac etiam Ramum Genealogiae. Quibus perceptis, annotatus procurator In causam attractorum, Paria earundem pro Jurium suorum tuitione, per nos sibi de Jure elargiri postulavit. Cuius quidem Contradictionis tenor talis est: Ilyen okát adom az Contradictionak, hogy Bona in Contradictione existentia, Tharnok Péter, és János inventioja, mellyet ugyan Tharnok János post obitum Genitoris sui magának statuáltatott, et per eum Catharinae, Euphrosinae, sororibus carnalibus, nec non Georgio Vayda de Karansebes, filio Margarethae Matskási; Item Petro, et Michaeli similiter Maczykásy, filys Nicolai Maczykásy de Tinkova, et Clarae Maczykásy, filiae Agnetis Maczykásy, ipsorumque haeredibus, et posteritatibus utriusque sexus uniuersis, Melly Jozságh minketis ugy illet, mint tütököt, és minket semmiképpen ez Jozságból nem excludálhattatok volna, sőt melletek kellett volna hinotok, és aequalibus, laboribus et expensis nevünket bé inserálván, kellett volna impetrálnunk. Miért pedig, hogy igy excludáltatok, az mi Jusunkból, si Jur. az Decretumban meghirt Poenát Partis Imae Tit. 38vo kívánnyuk az Törvénytől. Rami autem Genealogiae tenor sic se habet :

(A nemzetségi tábla mint csatolmány mellékeltetik.)

Quas nos de verbo ad verbum siue diminutione, augmento, variationeque aliquali transumi et transcribi faciendo, annotatis In causam attractis, Jurium eorum uberiori futura pro cautela, sub sigillo nostro Judiciali dandas duximus, et concedendas, communi Justitia svadente. Datum feria quinta proxima post festum Beati Martini Episcopi, Anno domini Millesimo Quingentesimo Nonagesimo.

(A kolosmonostori convent 1769. évi álliratából a tinkovai Macskási-család ltárában 153. szám.)

472.

1591. január 21-én.

Nos Sigismundus Bathory de Somlio Vaiuoda Transylvaniae, et Sicularum Comes etc. memorie commendamus tenore presentium, significantes quibus expedit vniuersis, Quod nos

cum ad nonnullorum dominorum Consiliariorum nostrorum nobis propterea factam intercessionem tum vero attentis et consideratis, fidelitate et fidelibus seruicÿs nobilis Gregory literati varadiensis nunc in oppido *L u g a s* commorantis, que ipse nobis, et huic Regno pro locorum et temporum varietate exhibuit, et impendit, ac in futurum quoque exhibiturus et impensurus est, domum ejusdem Gregory literati varadiensis emptitiam in dicto oppido *L u g a s* in vicinitate domus, prouidi ac circumspecti Nicolai Opinkas ab vna, ac horti eiusdem prouidi Joannis Georeog ab altera partibus, in platea *Czer-murañ* in Comitatu de *Z a r a n d* (*így*) et districtu *L u g a s i e n s i* existentem habitam, consequenterque uniuersas vineas ac terras arabiles, ad eandem domum pertinentes, in territorio ac intra veras metas dicti oppidi *L u g a s* existentes habitas ab omni censuum taxarum et contributionum nostrarum tam ordinariarum quam extraordinariarum subsidyque et lucri Camere nostre ac decimarum solutione Item hospitum quorumlibet in eandem domum condescensione, seruiciorumque ciuilium et plebeorum exhibicione graciosè in perpetuum eximendam, libertandam atque nobilitandam duximus imò eximimus libertamus et nobilitamus presencium per vigorem. Quo circa vobis uniuersis et singulis, *Egregÿs* et nobilibus *Michaeli* horuat de *Nyued*, *Bano* nostro districtuum *Caransebesiensis*, et *Lugasiensis* Item dicatōribus, decimatoribus, nec non distributoribus hospitiorum, Item prudentibus et circumspectis *Judicibus* ac iuratis ciuibus eiusdem oppidi nostri *L u g a s*, eorumque vices gerentibus, modernis et futuris, presencium noticiam habituris, harum serie committimus et mandamus firmiter, quatenus vos quoque annotatam domum praefati Gregory literati varadiensis praescriptasque vineas, et terras arabiles ad eandem domum pertinentes, ac per eundem Gregorium Literatum varadiensem possessas, ab omni censuum taxarum et contributionum tam ordinariarum quam extraordinariarum subsidyque et lucri Camerae nostrae solutione, decimarum pensione, ac hospitum quorumlibet condescensione, nec non seruiciorum ciuilium et plebeorum exhibicione exemptam liberam et nobilitatam habere. Eundemque Gregorium Literatum Varadiensem atque haeredes et posteritates ipsius vtriusque sexus vniuersas in praemissa libertatē praerogatiua

ac nobilitate per omnia illese conseruare, ac per eos quorum interest, seu intererit conseruari facere modis omnibus debeatis et teneamini. Secus non facturi praesentibus perfectis exhibenti restituti, Datum in ciuitate nostra Alba Julia die vigesima prima mensis January Anno domini Millesimo Quingentesimo Nonagesimo primo.

(Liber Regius Sigismundi Báthory v. Prot. Rubrum, 127. lap. a Kolosmonostori conuent Itarában. Ugyanitt: Tom. I. Transumptorum Conuentualium 169. lap. — Gr. Kemény József, Diplomatar. Transily. Appendix XIV. 12. szám.)

473.

1591. april 10-én.

Nos Sigismundus Bathory de Somlio Vaiuoda Transsylvaniae et Siculorum Comes etc. Memoriae commendamus tenore praesentium significantes quibus expedit vniuersis. Quod nos cum ad nonnullorum dominorum Consiliariorum nostrorum nobis propterea factam intercessionem. Tum uero attentis et consideratis fidelitate ac fidelibusseruitýs Nobilis Joannis Babos, alias vice Castellani arcis nostrae Lugasiensis, quae ipse nobis, et huic regno, pro locorum et temporum varietate exhibuit et impendit, ac in futurum quoque exhibiturus et impensurus est. Domum igitur eiusdem Joannis Babos, in oppido nostro Lwgas, in vicinitatibus domorum providi Stephani Gore ab vna, ab alia vero Nobilis Catherinae Relictae nobilis quondam Francisci Dragomaný, a tertia vero partibus, prouidi Caspari Goncez libertini nostri, in platea Also veza vocata, in districtu Lugasiensi et comitatu Zeoreniensi existentem habitam, ab omni censuum, taxarum, et contributionum nostrarum, tam ordinariarum, quam extraordinariarum subsidýque et lucri Camerae nostrae solutione, seruitiorum quorumlibet ciuilium et plebeorum exhibitione, decimarumque et nonarum pensione in perpetuum eximendam, libertandam et supportandam duximus, imo eximimus, libertamus et supportamus praesentium per vigorem. Quocirca vobis Egregys, et Nobilibus Michaeli Horuat de Nyued, Bano nostro, Item connumeratibus, exactoribusque contributionum nostrarum, ac decimatoribus in dicto districtu

Lugasiensi nec non Iudicibus et iuratis civibus dicti oppidi nostri Lugas, eorumque vices gerentibus, alys etiam quorum interest seu intererit, modernis et futuris, presentium notitiam habituris, harum serie committimus et mandamus firmiter, quatenus acceptis presentibus, vos quoque annotatam domum dicti Joannis Babos, a modo deinceps, ab omni censuum, taxarum et contributionum nostrarum tam ordinariarum, quam extraordinariarum subsidijque et lucri Camerae nostrae solutione ac seruitiorum quorumlibet civilium, et plebeorum exhibitione, decimarumque et nonarum pensione, in perpetuum liberam, exemptam, et supportatam habere, nec eundem, haeredesque et posteritates eius vniuersas, contra formam praemissae gratiosae nostrae exemptionis, ratione dictae domus et haereditatum ad eandem pertinentium, ad aliquam censuum, taxarum contributionum nostrarum tam ordinariarum, quam extraordinariarum, subsidijque et lucri Camerae nostrae solutionem, seruitiorum quorumlibet plebeorum exhibitionem, ac decimarum et nonarum pensionem cogere et compellere vel propterea eosdem, in personis, rebus et bonis eorum vniuersis impedire, turbare et damnificare praesumatis, nec sitis ausi modo aliquali. Secus non facturi. Praesentibus perlectis exhibenti restituti. Datum in Ciuitate nostra Alba Julia die decima mensis Aprilis, Anno domini Millesimo Quingentesimo Nongesimo primo.

(A kolosmonostori convent Itárában. létező Báthory Zsigmond-féle Liber Regius, vagy Protoc. Rubrum 208 lapján. Gr. Kemény József: Diplomatar. Transilv. Appendix XIV. köt. 77. szám.)

474.

1592. augusztus 25-én.

Báthori Zsigmond erdélyi fejedelem Jósika Istvánnak és nejének Fűzy Borbálának Branicsko várát és sok falut Hunyad megyében, — és nagy részbirtokokat Perro, Posoghá, Zelchova, Phewlopkeo, Baltha, Zpin, Zlatina faluban, — Kosest, Bastia, Grosamiva, Vaya, és Zoka pusztában Arad megyében örökségi joggal adományozza.

(Csanádegyházmegyei Adattár III. 179. 1.)

475.

1593. február 16-án.

Nos Sigismundus Bathory de Somlio Vaiuoda Transilvanie et Siculorum Comes etc. Memoriae commendamus per praesentes, Quod cum nos ad instantiam et legitimam postulacionem Generosae dominae Elizabethae Seredy consortis Egregy Georgy Palaticz de Illadia Bani nostri districtuum Caransebes et Lughas quae cum ob loci distantiam, tum uero sexus muliebris conditionem et fragilitatem pro constituendo procuratore, nostram in praesentiam aut alium aliquem locum credibilem uenire nequiuisset Nobilem Gabrielem Laczwg Notarium et Scribam Cancellariae nostrae maioris pro audienda et recipienda nobisque referenda eiusdem Elizabethae Seredy procuratoria constitutione de curia nostra transmissemus, idem exinde ad nos reuersus fide mediante retulit nobis eomodo; Quomodo ipse in hoc anno presenti Millesimo Quingentesimo Nonagesimo tertio ultima die mensis January ad oppidum nostrum Lughas ac castellum in eodem oppido et praenotato districtu Lugasiensi existens consequenterque erga praefatam dominam Elizabetham Seredy accessisset, ibique eadem Elizabetha Seredy coram ipso personaliter constituta in omnibus suis causis et earum articulis, tam per ipsam contra alios quam per alios quospiam contra ipsam in quibuslibet terminis coram quouis Iudice et iusticiario regni Ecclesiastico uidelicet et saeculari a praescripta die per anni circulum motis uel mouendis primum quidem praefatum dominum et maritum suum deinde Egregios et Nobiles Emericum Vas ac Joannem Seryeni de Thorda, Joannem et Thomam Köpeczy ac Stephanum literatum de Zekelyuarshely; Andream Samsondy de Zökefalwa, Lucam Transuerum et Samuellem Beltheky de Colosuar Joannem literatum Zepsy prouisorum dicti Castelli Lugas, Georgium Gereb de Fiatfalwa Franciscum Balassy de Veczke, Joannem Horuat de Zepiak, alterum Joannem Laskay Albensem ac Joannem Ztrigy de Manik suos ueros et legitimos procuratores fecisset, constituisset et ordinasset ratum atque firmum promittendo se habituram

quicquid per praedictos suos procuratores simul uel diuissim exhibitores praesentium uidelicet seu exhibitozem actum, dictum factum et procuratum fuerit in causis suis vniuersis. Datum Albae Juliae die decima sexta mensis February Anno Domini Millesimo, Quingentesimo, Nonagesimo, tertio.

(Eredeti je papíron a budai kamarai ltárban Acta Transilvanica 8. csomag, 4. szám. Szöveg alatt a vajda pecsétje.)

476.

(1594.)

Interpretatio Literarum Soffy Sinan Bassae Beglerbegi Thömösvariensis.

Uraknak Urának Erdély Vaidának köszönetemet írom. Szeretbül való Levelet irtam Nagyságodnak, Thömösvári Musztaffa Csauztul arra kérlek, hogy a mint ennek előtte Barátkoztunk, egymással mostanis ugy legyünk. Amint ezelőtt, mint az hatalmas Császárnak s' mint az Bassának irt Nagyságod, meg hittek igazságodat, hívségedet, arra kérlek, hogy mi szégyent ne valjunk az Bassa előtt, onnan felöletek valami Latrok gyülekeztenek, ide jötenek Verseczre, Bokchiára, Faczatra, és Mardczinára, és minden Marhájokat el vittek, tudom, hogy nincsen hirtékkel, hogy ennyi sok Lator gyülekezett, en fiam egynehányszor Levelem jött nekem az Bassától, hogy mindenről írjak neki, meg lehetne az ti tületek, hogy az Latrok Csendességben lennének, de minden nap többen többen gyülekeztek, kárt tesznek, nehezen büntetnetni most meg őket, ide az melly Marhát, juhokat, Lovakat, az mi tartományunkból el visznek, azokat itt el nem adhattják, az ellenség Országá is pedig messze vagon, oda sem vihetik, hanem ez kétt Birodalomba egymás között adgyák ell, kérem Nagyságodat, mint régi Barátomat, en Szégyent ne valjak, hanem fő emberidet szolgáládat küld reájok, kerestess meg az Latrokat, fogass meg és büntess meg, én mint ennek előtte, hogy szívem szerint szolgáltam mostanis azonképpen az hatalmas Császár és Zinan Bassa is Levelet küldött, arra is kérlek, hogy sokáig ott az Csauzt ne tartosztassad.

(Azt Transilvaniae 1583—1594. év 477. lap.)

477.

1594. október 11-én.

En Palaticz Gieorgj Karansebesy es Lugasy Ban Mjkoron 11. die octobris Anno 1594 Egj hetfwn ¹⁾ Lwgasson sok Jambor zemeliekkal nemesekkel, es hwtes Birakkal zeket wltem volnna: Nyhay Dewechery Gabrielne Rakowiczay Borbala, Es Lwgossy Deweczery Annokka, Deeczery Kata, Swssaana, es Sophja keozeott, mjnden propositioiok Delacioiok preceptoryayok wttan az Deweczery Gabor Jozzaga, es Joway feleol Jlien teorwent lattam, es talaltam, az mj nezej az Rakowyczay Borbala azonny prorogatioyat talaltam, hogy az wra testamentoma ellen es az wra oztozatlan hwga Deuechery annokka Ellen Eo nekye nem haznnal, hanem Instan. a mint Disponnalt D. Gabriel a testamentom leuel zerent ozlatassek, es Exsequaltassek a testamentossok által, azon kwwl a mj nemw wy keresset wolna awagj awyttycum bonwm keozeonssegessen es epen akar labos marha akar Eocreok akar Gabonna akar penz Ezwst marha arrany stb. akarmj nemw newel newezettetnek: ozolyou Jamborok által három rezre: ket rezet annak Biryá Eztendeoigh három napigh az prorogacioia zerent: Deuechery Gabriel eozwegie rakowyczay Borbala: az harmadat Excydalya 15 napigh az hayadon leannak, Deueczery Annokanak mjnd Jozagbol mjnd Egieb bonwmbol. Az mj nezej az leuelek dolgat kyk iozzagokrol es Egieb Eoreokreol wolnnannak valahol leznek azokat 15 napra Rakowyczay Borbara Exhjbealya Jambor zemeliek Eleybe: Deuechery Gabriel atyafiy keozzwlis ot wagj ketten legiennék Jelen: Es hjtes Emberek által Irassanak Catalogwsba, Egjk katalogusa a levelekkel Eozfe Eztendeo három napigh legien Deueczery Gabor atyaffiajnnal: az Erdelyben valo reody Jozzagrol a mj nemw lewel wagion ha ez Ideo alat, megh kellettnek es nem akarnna Rakowyczay Borbara presentalny az atyafyaknnak: tehat Eon magais fel menien, es welek egwt perelien: Eztendeo három nap mwlwa pedigh az Deueczery Gabriel Atyaffay mindenreol perelhessek, Es kereshessek swis modis a mj nemw zekekben es helieken Illyk rakowyczay Borbara Azzonth.

¹⁾ Ez tévedés, mert október 11-ike ez évben keddre esett.

(*Kivül újabb kéz: Deliberatum ratione diuisionis Bonorum Gabrielis Devecseri inter Relictam suam Barbaram Rakoviczai et inter Annam Catherinam Susannam et Sophiam Devecseri emanatam*),

(Régi egyszerű másolat a gy. fehérvári káptalan ltárában, Cista Zaránd Fascicul 2 Nr. 36.)

478.

(1594.)

Szinán pasa az erdélyi fejedelemhez.

Uraknak Ura Erdély Vaida. Mikor hozzád érkezik az én Levelem, Thömösvárhoz tartozó O h a d névű városbéli Maidzos Péter, ki az előtt Lugasson is egynéhányszor lakot, mostan két száz Latornak elől járója lött, az hatalmas Császár Birodalmára V e r s e c z r e reá mentek vólt, és az Bányákra is, az bányásokba egynéhányot megölt, marhajoikat, pénzeket, mind el vitte, minden latorságot megtudtuk, kit az ide való népek szinte oda az te országodba kergették, és nyomoztak. Azért az illik te hozzád, hogy azt a Maydzos Pétert minden társaival egyetemben kerestetvén megbüntesed, a mint emek előtte az hatalmas Császárnak hívségedet mutattad, ebben is mutasd meg hívségedet, bogy afféle Latorokat mindenüt föl találtatván, erőssen megbüntessed őket, hogy többször az hatalmas Császár Birodalmára ne gyűljenek, és kárt ne tegyenek, az a Lator immár harmadszor tett kárt az hatalmas Császár Birodalmában, kiért illik, és méltó, hogy kikerestessed és társaival egyetemben megbüntessed. Illyen Latorért nem jó te reád valami szónak lenni.

(Acta Transilvanica 1583—1594. év 470. lap a budai kam. ltárban.)

479.

(1594.)

Szinan pasa levele az erdélyi fejedelemhez egy lugasi ember által 1594. april 8-án elhozva.

Uraknak Urának Erdély Vaidának. Mikor az én Levelem hozzád érkezik így tugyad. Ennek előtte is egynéhányszor irtam nekyd az Tatar Cham felől, hogy az melly utra, az Boldog emlékezetű Zultán Zuliman Császár idejében mentek volt ki, mostan is arra mennének, kiknek meg vagyon erőssen parancsolva, hogy az Erdélyeken semmit az Athname ellen ne

cselekedgyenek, és csak egy embernek is kárt ne tegyenek, attul ne féljeteK, hogy valami Bántástok legyen miattok. Azért, mi-képpen az te előtted való fejedelmek segítséggel voltak nekiek, te is, mint élést, s' mint egyebet, az mi szükség, keszecs nekiek, s emberidet küld elciben, hogy a honnan ezelőtt uttyok volt, mostan is arra késerjek őket, ennél többet tüled nem kívánok. Az minemü kötés és Athname Levél vagyon közöttünk, mi ahoz tartottuk magunkat és tartjuk, te is, az ki nekünk Barátunk annak Baráttya, az ki ellenségünk, annak ellensége légy, el higyed, hogy az te Birodalmadban senkinek bántása nem léssen az mint ennekelötte, most is hivségedet mutasd meg az hatalmas Császárnak, arra is gondod légyen, hogy az Latrokat által ne bocsásd országodon, meg büntessed őket, mert nem mind így léssen, rövid nap immár elvállik, egy felé az dolog. Ez napokban valami Latrok egy ezüst bányához való, V i r s i c z a nevü palánkra reá menvén, azt megégettek, és minden marhát belőle kivették, ki erdéli volt benne, s' ki más-hová való; Azért az illik te hozzád, hogy afféle Latrokat megkerestessed és megbüntessed, mert ezt az hatalmas Császár Athnameja ellen cselekedtük, mi legyen az vka? jobb léssen neked, ha az alattad való népedet meg birod, Az Tatárok az H r a m n á l költöztek által az Dunán, az te országodra nem mennek, mert meg higyed, hogy szinte úgy tartom én Erdélt, mint az benne való Jobbágyot, s mint egyebet, mint szinte az hatalmas Császárnak egyéb Országit. Én fiam eddig az hatalmas Császár szárnya alatt békével nyugodalomban voltál mint országostul, mostan miért nem gondolkodol arrul, ha ezután is Békével akarsz maradni, az én tanácsomat, Levelemet hid meg, az Latrokat büntesd meg, és bird meg, és ere az en Levelemre igen hamar választ írj.

(Acta Transilv. 1583—1594. év 470. lap.)

480.

15(94.)

Hazan Bassa tömösvári Beglerbegnek Musztaffa Csauz által april 1-én hozott levele.

Uraknak urának Erdéli Vaidának köszönetemet irom mint jó fiamnak. En fiam immár egynehány esztendőttől fogva

onnan felölletek ide az földre szoktonak az Latrok, mint az hatalmas Császárnak, mint az szegénységnek kárt tesznek, ez napokban is zászlókkal egynéhány palánk alá jöttek, nagy kárt tettek, kirül irtom vala az Lugassy Bannak, de eö megtagadá, hogy eö hirivel nincsen, azt is izené, hogy eö neki azokra az Latrokra gondja lészen, de az mit mondot, abba semmi nem költ. Az Latroknak utánnok mentünk vala és mind oda az te határatokba mennének, az nyilván vagyon, még az naps tudgya, hogy azok az Latrok az ti Országtokba valók, feö nemes emberek is voltak közöttök, semmi nincsen, az mit meg nem tudtunk, Zinan Bassa gyakorta kérdezi tülem kicsodák legyenek azok a kik azt a Latorságot cselekedték; én az montam, hogy azok Ország Latrai, abban nincsen hire az Erdély Vaidának, Isten tudgya, mindenkor azt irom neki, hogy az hatalmas Császárnak hive, igaza kegyelmed, kegyelmed soha Barátságomatnem nézi, az Latroknak engedelemmel vattak, és az hatalmas Császár Országának sok kárt tesznek, meg mikor Gyula magyar kéznél volt, akkor is ez Fa c z a t Tartományá békességben volt, mostan is efféle Latrok ött Zászlóval M a r d z i n á n az sokadalmat ütöttek, és ott sokat levágtanak, megsebesitettek, és elevenen is vittek el benne, az Vaidámnak, és egyéb Törökeknek és minden marhájokat el vittek, kótya vetyére hántak, enyi sok Latorságot cselekedtek, még az p a l á n k b a is beizentenek, hogy harmad napig ki menyenek belöle mert azután odais reájok mennek, azok az Latrok többire mind Geszti Ferenczhez tartozók, annak Vajdaj, Ispányi vadnak velek, más Erdéli főembertis ismértek meg közöllök. Ez az Latorság igen sok, tudom, hogy Ke gy e l m e d n e k h i r é v e l n i n c s e n , d e n e m j ó k ö v e t k e z i k b e l ö l e , s e m m i j ó r a n e m v é l h e t n i e z t , á r u l t á s h o z h a s o n l ó d o l o g , e z i l l e n L a t r o k n a k n e m k ö l l e n é k , h a a z o d a v a l ó I s p á n o k , T i s z t a r t ó k e g y e t n e m é r t e n e k v é l e k , m i k é p p e n c s e l e k e d n e e z t e ö m a g á t u l a z J o b b a g y . E n f i a m , n e m j ó d o l o g e z a m i t i l l y e n i d ő b e n c s e l e k e s z n e k , v a g y o n é k e g y e l m e t e k n e k e b b e n h i r e , m i l e g y e n e n n e k a z o k a i r d m e g e n n é k e m i g a z á n a z v á l a s z t , h o g y e n i s é r c s e m , h a a z h a t a l m a s C s á s z á r n a k h i v v a g y , a z L a t r o k a t m e g b ü n t e s d , m e r t a z u t ó l j a e n n e k n e m j ó l é s z e n , a z t a n á c s o m a t f o g a d m e g . A z Z e r d a r e n t ü l e m v á l a s z t v á r , e g y n a p n á l t o v á b b a z C s a u z t o t t n e t a r e s a d .

(Acta Transilvanica 1583—1594. év 473. lap. a budai kam. ltárban.)

481.

15(95.)

My Ns. Amet Pasa Tömös varnak Gondviselőye es Buday Begler Beg.

Ez felöl akarok irnom Te neked L u g o s i b a n v e s z a m o t h a n i a d n a p j a v a g i o n h o g i a z b a n s a g r a i d e i ö t t e l a z o l t a t u l f o g u a n s o k d o l g o k b a n k e z d e l p r a k t i k a l n j d e e l h i d g e d h o g i u e z t e g l e g i h e l l i e d e n m e r t u g i c z e l e k e z e l h o g i m i n d L u g o s s m i n d d e n a t f e y r v a r a t e l k e z d e d u e z t e n i u g i t ö r t i n h e t i k t u d o d i o l a k i s o k a t k i u a n e l u e z t i a s a i a t i a t i s u e g r e . I m n e m r e g e n n i s a z h o r u a t i a n o s n e u ö t o l v a j i o t i d e p e c z k e r e k e e s a z r e t r u l v a l a m i L a t r o k e g i z e g i n j p a r a z t e m b e r t f o g t a k e l k i t m o s t i s z a l h a n t a r t a n a k e s r a j t a s z a c z o t k e r n e k E s k e s z e m a z i s t e n r e m e g f o g d a z l a t r o k z a j a t m e r t e g i n a p n e m t u d o d m i l e l i L u g o s t a r t o m a n y a t ? c z a k z a n o m a z z e g i n j s e g n e k u e z e d e l m e t e n s e m j n e k n e m u a g i o k a z o k a e l h i d g i e d a z t e u r a d a l e n a k a r o k i o t c z e l e k e d n j t e m a s f e l o l i z g a t o d ? a z h a t a l m a s c z a z a r c z a u z a t e n o d a k e l d e m a z t e u r a d n a k m e g m a r a d a s a r a h a a k a r j a , h a n e m a z u t a n m i k o r a z c z a u z m e g i o e s v a l o b a n h i r t h o z a n d n e k ö n k i s c z a z a r t u l z a b a d c z a g u n k l e j e n d a z k o r o n c z a k m e g n e v o n j u k e l e g l e z e n a z c z a t a z a s b a n . a z e m b e r b o c z a t a s s a d u i z a a z a l a z t o l u a j a l t u d o d a z f e l e p r e d a n a k k e u e s h a z n a v a g i o n a f e l e e b ö l g i o t ö t n e k n i n c z e n h a z n a . I s t e n t a r c z a m e g a z i g a z a k o t .

Idem qui supra.

(Kivül: Adassik az Lugosi Bannak Bekes istvannak nekünk zom. zid Baratvknak.)

482.

15(95). május előtt.

My Ns. Amet pasa Tömös varnak Hely Tartoya Buday Beglerbeg Nk. Barattya.

Ez felöl akarek Nk irnom az hatalmas istennek kegelmessegeből az hatalmas czazartul paranczolat ioue hogi az Bu-

daj Basasagra mennjek ¹⁾ azért az kegelmed baratezagajrt es keduejrt meg helliemből ki nem mozdultunk csak Ngdtul varok ha penig az mint egi nehanjzor Nk irtam hogi ha az hatalmas czazarnak hÿusegeben tartandod magadot es akaragod lezen reja hogj en it maradgiak es az kd dolgat tiztan vegre vigem aztis meg czelekezem az mint akarod zintinug Mert az en embersigemre nem egieb akaratom hanem hogi az kd dolgaban ziuem zerint törekedgyem mind vezer elöt smind az hatalmas czazar elöt az mint magamat egi nehanjzor ajanlottam vgian azonban talalz mindenkor Touaba mint ez elottis meg mondotam uala Ndk hogi fő emberedet kuld ide hozam mert bizuast lehet minden dolog es huzajn czauzis onneg var Ndtul az Muztadan czauzt is kulgie ide Nd es Huzajn czauzt Ndhoz kuldöm az hatalmas czazar ajandikival es Leveleivel az en uin Zaka-lómra fogadom hogi mint az regi eleid zultan Zuleman ideÿben mint volt vgian azonkepen akarom hogi legien ha vezed Touaba fiam Batori Sigmond azon enis bizonios vagiok hogi ez ideigki neuzetet zogad *uotuoln* . . . . erdelit, se magyart se olahot nem tardom hogi fogtak volna kik az hatalmas czazar orzagat puztittiak hanem mind az ide valo rogaczak es latrok azok kozül penig egiet sem olettem hanem mind ez ide valo Latrokat olettem mert ha nyomtanj aranyat adnajs bezony tölem meg nem zabadulhat de ez mostani v ý b á n igen hamar kezde az haborusagot it az vegben harom törököt nyasoltatot mostis L u g o s o n valamj Latroknak meg oletetesem mÿjat Touaba en Ndk io akaroia vagiok az fele ember nem io L u g o s o n, hanem olj ember ki az uegben modgiaual tudgia magat tartani Jollehet egi nehanj zazat vitenek rabot L u g o s r a S e b e s r e inneg, de ezelöt valo Banok egiet sem veztetenek el ennek, ket tatart egi törököt niasoltanak az tatar penig az tatar czazar zolgaia vala meli ugian neuzetes emberis vala en io akaratomban mondom hogi ezes embert boczas az bansagra. Mert emlekezhetik Nd. reja ket zaz ezer tatar it Leuen az kuvol zantalan sok törökhad mindenfelöl megis en az Ngd. orzagabol czakegi keczke fÿjat sem kapattam el en az hatalmas czazar hutit otalmaz-

¹⁾ Gévay sz. Michalidzslü Ahmed pasa budai pasa volt 1595 május 5-től augusztusig.

tam, mostannis hadnak soka vagion it kik meg itnek vegehoza ninczen az töröknek niasban vonasa igen meg haboroanak azert Nd az en kivansagomra az bant megvaltoztassa. Ndtuj valaszt varok

Isten Tarcza meg Ndat

Idem qui supra.

(Kivül: Adassik az Nagisagos Bathori Sigmondnak Az Erdelj Vajdanak nekem Fyám vramnak keziben.)

(Eredetije a budai kam. Itárban. Epistolarium turcicum, Acta publica, fascicul. 45. Nr. 31.)

483.

1595. augusztus 1-én.

Báthory Zsigmond megererősíti Jósika Istvánt Brancicsko hunyad-megyei vár, valamint az Arad megyében fekvő Perro, Posoga, Zelchova, Phülepkeo, Baltha, Grosamina, Vaya és Zaka falu birtokában.

(Csanádegyh. Adattár III. 229—231. 1.)

484.

15(96.)

(Eleje hiányzik.)

Generosis ac Egregys Nicolao Francisco, Georgio, Ladislao et Volfgango Josica fratribus ipsius carnalibus ipsarumque haeredibus et posteritatibus vniuersis, vigore aliarum literarum nostrarum donationalium superinde confectarum et emanatarum, in perpetuum, Salvo iure alieno, clementer dederimus, donauerimus et contulerimus. Velimusque eosdem in dominium eorundem oppidi, possessionum, ac praediorum, alpiumque et iuris regy in eisdem qualitercunque habiti, per nostrum et vestrum homines legitime facere introduci. Super quo vobis harum serie committimus et mandamus firmiter, quatenus acceptis praesentibus, statim vnum ex vobis transmittatis fidedignum, quo praesente Egregius et Nobilis Daniel Seowenfalwy, aut Nicolaus Zwnich vel Joannes Varady, seu Michael Coloswary, sine Paulus Koncz, neu Joannes huzar, neue Thomas Zalaj vel Martinus Komiathy, seu Lucas Bras

say, siue Jacobus Bagossy, aus Stephanus Deesi, Notarius et Scriba Cancellariae nostrae maioris, de Curia nostra, ad id specialiter transmissus, vel Georgius Gaman de Kalowa, nam franciscus fodor, namque Nicolaus Moyses, aut alter Nicolaus Thivadar de Karansebes, aljys absentibus, homo noster ad facies praescriptorum oppidi Busor, ac possessionum Zochien, Kitest, Vngurest, Beja, Zederyes, Kaperlo, Dayest, Zighet, Supan, Zurdok, Pogonest, Serpest, Fagiaczel, Suponiest, Klachowa, Zuzany, Ztoychest, nec non praediorum Zpyn, Kerle, Hercsest, Balozina et Bukuuecz in pertinentijs eiusdem oppidi Busor, item possessionum Ferde, Brazowa, olah Drewdia, Cherimidia, Puri, Dragziness, Drinowa, Prodeniest, Bochiest, Giuriest, Berna, Kelchest, Matnik, Chokanest, Banya, Ighaz, Ruginos, Gladna, Zolt, Zerb, Kosoniesth, Zarazany, Butinest, Hawgest, Brechest, Vallepupa, et Rumunesth vocatarum, in pertinentijs Ferde ac Comitatu Huniadiensis¹⁾ existencium habitaram, item possessionum Poyen et Lunka, alpiumque Bassahawassa, alias ad castellum Marsina pertinentium, in eodem Comitatu huniadiensis existentium, vicinis et commetaneis earundem vniuersis inibi legitime conuocatis et praesentibus accedendo, introducat praefatum dominum Stephanum Josica in dominium earundem oppidi, possessionum, praediorum et alpium, iurisque regy in eisdem habiti, Statuatque easdem et eadem, eidem ipsiusque haeredibus et posteritatibus Masculini sexus vniuersis, illis uero deficientibus, vel forte non existentibus, etiam faeminei sexus vniuersis, quibus itidem deficientibus, Generosis ac Egregys Nicolao, Francisco, Georgio, Ladislao et Volfgango Josica, fratribus ipsius carnalibus, eorumque haeredibus et posteritatibus vniuersis, simulcum praescriptis cunctis suis vtilitatibus et pertinentijs quibuslibet, praeterea decimis, quindecimis, ac nonis tam vini, quam frugum, apum, agnorum, et bladorum, omniumque e terra nascentium,

¹⁾ Feltünő állítás, hogy a krassó megyei helységek Hunyad mhez tartoztak.

aliarumque rerum decimari solitarum nec non ysdem iuribus et libertatibus, praerogatiuis, consuetudinibus, quibus ab antiquo castrum Sydowar tentum fuit, et postmodum a nobis etiam collatum, ita censibus, taxis, et contributionibus, tam ordinarijs quam extraordinarijs, per fideles nostros Regnicolas in Comitjs eorum generalibus aut partialibus, iuxta numerum portarum quotannis imponi solitis, siue aliter qualitercunque exigi consuetis, iure ipsis ex praemissa donatione nostra incumbenti, ad praedictum castrum Sydowar applicando, perpetuo possidendas, si non fuerit contradicium. Contradictores vero si qui fuerint, euocet eosdem ibidem contra annotatum dominum Stephanum Josica, ad decimum quintum diem a die huiusmodi contradiccionis ipsorum computando, in Curiam nostram, nostram scilicet in praesentiam rationem contradiccionis eorum reddituros efficacem. Et post haec vos seriem huiusmodi Introduccionis et Statutionis, simul cum contradictorum et euocatorum, si qui fuerint, Vicinorumque et commetaneorum qui praemissae Statutioni intererunt, nominibus et cognominibus, terminoque assignato, vt fuerit expedita nobis terminum ad praedictum, ad fidedignam dictorum nostri et vestri hominum relationem fideliter et conscientiose rescribere, modis omnibus debeatis et teneamini. Secus non facturi. Datum Albae Juliae die vigesima tertia Decembris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Nonagesimo Sexto Quibus sic receptis, nos mandato Serenitatis vestrae, in omnibus vt teneamur obedire et satisfacere satagentes, vna cum praefato Daniele Seowenfalwy Notario et Scriba Cancellariae Serenitatis vestrae maioris, de curia eiusdem ad id specialiter transmissa, vnum ex nobis, Nobilem scilicet Gabrielem Zakan, socium fratrem et collegam nostrum, ad praemissa suomodo rite et legitime peragenda, nostro pro testimonio — (a többi hiányzik.)

(Eredetije papiron a gy.-fehérvári káptalan ltárában. Centurio G. 33. Az oklevél azon részei, melyek elején és végén oda ragasztattak, leszakadtak) ¹⁾

¹⁾ Az egész oklevél különben kiegészíthető a gy.-fehérvári káptalan egy 1690. évi átíratából, melyből kitűnik, hogy a beiktatáskor több ellenmondás előfordult. Az átírás szintén sub Centuria G. 33.

485.

1596. augusztus 25-én.

Nos Sigismundus Dei gratia Transsylvaniae, Moldaviae, Valachiae Transalpinae, et sacri Romani imperij Princeps, partium regni Hungariae Dominus et Siculorum Comes etc. Memoriae commendamus tenore presencium significantes, quibus expedit, vniuersis, Quod nos dignum, et honorificum habentes respectum praeclare fidei, syncere integritatis, et fidelium seruitiorum Magnifici domini Stephani Josica Cancellarij et Consularij nostri, fidelis syncere nobis dilecti, quae ipse nobis inde ab initio, in cunctis regiminis nostri statibus, et fortunae flatibus prosperis aequae, ac aduersis, maxime autem in hoc grauissimo, laboriosissimoque munere suo, quo magna cum vtilitate nostra, et eximia cum laude sua fungitur, in arduis, et secretis consilijs nostris versando, ac omnia sua studia, curas et labores ad nostram salutem dignitatemque tuendam promptissime conferendo, summa cum animi sui contentione, dexteritate, et alacritate exhibuit et impendit, ac in futurum quoque ita se exhibiturus, et impensurus fore promittit, vt a fidelissimi, atque constantissimi hominis officio nequaquam sese anotarí, atque abduci patiatur. Totale, et integrum oppidum nostram Karani, in Caransebesiensi, ac totalem similiter, et integram possessionem nostram Oláh sagh, in Lugasiensi districtibus, et comitatu Szeoreniensi existentem, quod scilicet oppidum ad Caransebesiensem ac possessio ad Lugasiensem castella nostra hactenus tentum, et possessa fuerunt: Totum item, et omne ius Regium, si quod in ipsis oppido, et possessione qualitercunque existeret, aut eadem nostram ex quibuscunque causis, vjs, modis, et rationibus concernerent collationem, simulcum cunctis vtilitatibus, et pertinentijs suis quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis, et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, faenetis, syluis, nemoribus, alpibus, montibus, vallibus vineis, vinearumque promontorijs, aquis, fluuijs, piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus, molendinis, et eorundem locis, generaliter vero quarumlibet vtilitatum, et pertinentiarum suarum integritatibus, quouis nominis vocabulo vocatis, ad

praenotatum oppidum, et possessionem, dictumque ius Regium in eis qualitercunque habitum, de iure et ab antiquo spectantibus, et pertinere debentibus, sub suis veris metis, et antiquis limitibus existentibus, praeterea censibus, taxis, et contributionibus tam ordinarijs, quam extraordinarijs, siue per dominos Regnicolas in comitjs eorum generalibus, aut partialibus, iuxta numerum portarum quotannis imponi solitis, siue aliter qualiterumque exigi consuetis, nec non decimis, quindecimis, et nonis vini, et frugum, bladorumque et omnium, e terra nascentium, atque agnorum, et apum, alijsque quibusuis emolumentis, obuentionibus, libertatibus, prerogatiuis, et prouentibus legitimis, memorato domino Stephano Josica, ipsiusque haeredibus, et posteritatibus, masculini sexus, illis vero deficientibus, vel non existentibus, etiam faeminei sexus vniuersis, aut forte js quoque deficientibus generosis et Egregys Nicolao, Francisco, Georgio, Ladislao et Volfgango Josika, fratribus carnalibus praefati domini Stephani Josika, haeredibusque et posteritatibus eorundem vniuersis, ad castrum Sidowár applicando clementer dedimus, donauimus et contulimus, imo jsdem omnino iuribus et consuetudinibus, quibus castrum illud Sidowár per eos, qui dominium eiusdem castri tenuerunt, ab antiquo possessum fuit, et postmodum a nobis ipsi domino Stephano Josica donatum, et collatum extitit, in perpetuum, et irreuocabiliter tenendum, possidendum pariter et habendum damus, donamus et conferimus, saluo iure alieno, harum nostrarum vigore, et testimonio literarum mediante. Quas nos in formam priuilegy nostri redigi faciemus, dum in specie ad nos fuerint reportatae. Datum Albae Juliae, vigesima quinta die mensis Augusti. Anno domini millesimo, quingentesimo, nonagesimo sexto.

Sigismundus Princeps m. p.

(P. H.)

Lucas Várady m. p.

Secretarius.

(Eredetije papíron a gyulafehérvári káptalan ltárában. Cista Zarandien. Fascicul. 2. Nr. 12.)

486.

1596. december 10-én

Nos Sigismundus Dei gratia Transylvaniae, Valachiae transalpinae, et sacri Romani Imperii Princeps, partium regni Hungariae Dominus, et Siculorum Comes etc. Memoriae commendamus tenore praesentium significantes quibus expedit Vniuersis. Quod nos cum ad nonnullorum fidelium Dominorum Consiliariorum nostrorum humillimam intercessionem pro parte nobilis Volfgangy Matnoky de Karansebes factam. Tum uero ex illa gratia et benignitate nostra, qua delinquentibus veniam, lapsis uero subleuamen solemus impartiri, rigoremque iuris interdum lenitate misericordiae, consueuimus mitigare. Eidem igitur Volffango Matnoky nec non capiti rebusque et bonis suis vniuersis Swper eo crimine quod superioribus temporibus interipsum et Melchior Vayda de Lwgas orto, dictus Melchior Vayda vulnus ab eo accipiens extinctus fuisset gratiam et misericordiam duximus faciendam specialem. Ita tamen ut idem Volfgangus Matnoky se deinceps ab eiusmodi crimine immunem studeat praeseruare, pariter et innocentem, et cum consanguineis extincti, infra unius integri anni et trium dierum spatium a data praesentium computando in gratiam redire debeat, alioquin praesens gratia nostra eidem hac in parte minime videatur suffragari. Prout gratiam et misericordiam facimus, per praesentes. Quocirca vobis vniuersis et singulis Magnificis, Egregijs Nobilibus Comitibus, Vicecomitibus, et Iudicibus Nobilium quorumcunque Comitatum signanter vero Comitatus Zeoreniensis, Item Prudentibus et Circumspectis Magistris civium, Iudicibus, villicis, et Juratis civibus quarumcunque civitatum, oppidorum villarum et possessionum, signanter vero oppidi nostri Lwgas, cunctis etiam alijs huius regni nostri Iudicibus et Iusticiariis modernis et futuris praesentium notitiam habituris, harum serie committimus et mandamus firmiter ut praefatum Volfgangum Matnoky ratione praeuia contra formam praemissae gratiae nostrae ad quorumuis instantiam intra uel extra Iudicium in persona rebus et bonis suis vniuersis, impedire, turbare, molestare, seu

quouis modo damnificare minime praesumatis nec sitis ausi modo aliquali. Secus non facturi. Praesentibus perlectis exhibenti restitutis. Datum Albae Juliae die decima mensis Decembris. Anno Domini Millesimo Quingentesimo Nonagesimo sexto.

Sigismundus Princeps m. p.

Stephanus Jósika m. p. Cancellarius.

Joannes Balassi Secretar. m. p.

(*Kivül*: 1596 Presentate coram nobis Castellanis Districtus Caransebes, 21. decembr.)

(Egy újabb kéz által: 1596 Sigmond Császár (így) Kegyelem levele, mely által Mothnoki Farkasnak egy általa végbevitt homicidiumért megenged.)

(Eredetiből papíron, a Macskási család ltárában 849. szám.)

487.

1596. december 23-án.

Sigismundus Dei gratia Transylvaniae, Valachiae Transalpinæ et Sacri Romani Imperii Princeps, partium Regni Hungariae Dominus etc. Siculorum Comes etc. cum Nos, cum haec perturbata tempora quibus in orbe Christi auro ferocise (?) et universis iuribus potentissimi Orientis Imperatoris proximi occurimus, cumque eo tendere, et rem fortitudine gerere jam dudum pergitur, nuper Dei optimi maximi clementia pulsus et profligatus, in Hungaria et Regno nostro Transylvaniae, validissimis exercitibus et praesidijs ejus, jamque in animo habeat, vere ineunte animum reparare, et denuo illatis experiri aleam; haec inquam tempora, virtutem fidelium nostrorum requirant; Consilium scilicet et fortitudinem, ipsaque virtus suo premio destitui non debeat, reputando animo nostro, quanta pars tum do . . . que, cum bellicae curae et sollicitudinum spectabilem et magnificum Dnum Stephanum Josika, Consiliarium et Cancellarium, nostrum, secundum nos, ante alios hactenus oneraverit, et imposterum quoque illi impendeant, quantumque opera in nostram et publicam contulerit utilitatem, et quantum de ejus fide et virtute, in posterum quoque nobis polliciamur, qui semper se nobis, prosperis aequè et adversis rebus, fidelem, vtilem, fortem, et consultorem ido-

neum, ingenio, re et opere praestitit, nunc quoque eodem suo succursu, nostram dignitatem, et incrementum rerum nostrarum, toto suo posse excellere nitatur; non ignari quam plurimo ipsum nobis usui in posterum quoque fore. Volentes hac sua studia ac virtutem, honorifico aliquo afficere praemio Totalia et integra oppidum Busor, ac possessiones Zochen, Kitest, Ungurest, Beya, Szederjes, Kaperlo, Dajest, Szigeth, Supan, Szurdok, Pogonest, Serepest, Pagiczal, Suponiest, Klechowa, Szuzany, Szooychest, nec non totalia praedia Szpin, Kerle, Herczest, Baloyna, et Bukurvaz in pertinentiis eiusdem oppidi Busor, item totales similiter possessiones Ferde, Brazova Olah Dredwia Chermida, Pury, Dragzinest, Danoiza, Prodéniest, Botest, Giurest, Berna, Kelchest, Mutnik, Chokaniest, Bánya, Ighaz, Ruginos, Gladna, Zolth, Zerb, Kosoniest, Zarazany, Borniest, Hawzest, Prechest, ¹⁾ Valelupa, Rwmenest, vocatas in pertinentiis Ferde ac Comitatu Hunyadiensi existentes habitas, item similiter totales et integras possessiones, Poyen et Lunka, cum alpbis Basa Havasa alias ad Castellum, Marsina pertinentes in eodem Comitatu Hunyadiensi existentes, quod quidem oppidum et possessiones praescriptas, a Tyrannide Turcica armis nostris recepimus, in nostrum jus et nostram potestatem; Totum item et omne Jus regium, si quod in eisdem oppido possessionibus et alpbis Basa Havasa qualitercunque existeret, aut eadem et idem nostram ex quibuscunque causis, viis, modis et rationibus concernerent collacionem, simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus etc. et pertinere debentibus sub suis veris metis et antiquis limitibus existentibus, praeterea decimis, quindecimis, ac nonis, tam vini quam frugum, apum, agrorum et bladorum, omniumque e terra nascentium, aliarumque rerum decimari solitarum, nec non iisdem juribus et libertatibus, praerogativis, consuetudinibus, quibus ab antiquo Castrum Sydovar tentum fuit et postmodum etiam a nobis collatum, ita a censibus, taxis et contributionibus

---

¹⁾ Másutt Bechest.

tam ordinariis quam extraordinariis, per fideles nostras Regnicolas in Comitibus eorum generalibus ac partialibus juxta numerum portarum, quotannis imponi solitis sive aliter qualitercunque exigi consuetis, ad praedictum *Castrum suum Sidovar* applicandis et possidendis, annotato domino Stephano Josika, ipsiusque haeredibus et posteritatibus masculini sexus universis illis vero deficientibus, vel forte non existentibus faeminini sexus universis, quibus itidem deficientibus, Generosis ac Egregijs Nicolao, Francisco, Georgio, Ladislao et Wolffgango Josika, fratribus ipsius carnalibus, ipsorumque haeredibus et posteritatibus universis vigore harum literarum nostrarum donationalium superinde confectarum et emanatarum in perpetuum, salvo jure alieno, clementer dederimus, donaverimus et contulerimus. Datum Albae Juliae die vigesima tertia Decembris Anno Domini Millesimo Quingentesimo Nonagesimo sexto.

(Hitelesített másolat a báró Josika cs. Itárában. Fascicul. 109. Nr. 11. A másolat mind amellet, kívált a helynevekben meg nem bizható.)

488.

1596. september 31-én.

Nos Sigismundus Dei gratia Transsylvaniae, Moldaviae, Valachiae Transalpinae, et Sacri Romani Imperij Princeps, partium regni Hungariae Dominus et Siculorum Comes etc. Memoriae commendamus tenore praesentium, significantes quibus expedit vniuersis. Quod nos cum ad nonnullorum dominorum Consiliariorum nostrorum humilimam supplicationem Serenitati nostrae propterea factam, tum vero attentis et consideratis fidelitate et fidelibus seruitijs fidelis nostri Egregij Pauli Kereztessi familiaris nostri Lugasiensis, quae ipse nobis et huic regno pro locorum et temporum varietate exhibuit, et impendit, ac in futurum quoque exhibiturus et impensurus est. Totales et integras possessiones Romoniest, et Homostia in pertinentijs Marsina, et Comitatu Teomesiensi existentes habitas, antea per Turcos ad Arcem nostram Lippensem tentas, et possessas, verum hisce annis recepta in potestatem nostram dicta Arce, ad ius nostrum, consequenterque collationem nostram redactas. Totum item, et omne ius regium si quod in eisdem possessionibus, etiam aliter quali-

tercunque existeret, aut eaedem, et idem nostram ex quibuscunque caussis, vÿs, modis, et rationibus concernerent collationem, simul cum cunctis suis vtilitatibus, et pertinentÿs quibuslibet, terris scilicet arabilibus, cultis, et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, foenetis, syluis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis, vinearumque promontoriÿs, aquis, fluuÿs, piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus, molendinis, et eorundem locis, generaliter vero quarumlibet vtilitatum, et pertinentiarum suarum integritatibus, quouis nominis vocabulo vocitatis, ad easdem possessiones, iusque regium in eis habitum, de iure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus sub suis veris metis et antiquis limitibus existentibus memorato Paulo Kereztessi ipsiusque haeredibus et posteritatibus vniuersis, clementer, dedimus, donauimus, et contulimus imo damus donamus et conferimus iure perpetuo et irreuocabiliter tenendas, possidendas, pariter et habendas saluo iure alieno harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. Quas nos in formam priuilegÿ nostri redigi faciemus dum nobis in specie fuerint reportatae. Datum in Ciuitate nostra Alba Julia, die vltima mensis Decembris, Anno, Domini, Millesimo, Quingentesimo, Nonagesimo, sexto.

Sigismundus Princeps m. p.

Stephanus Josica
Cancellarius m. p.

(Eredetiÿe papiron *K. Papp Miklós gyÿjteményében.*)

489.

1597. január 5-én.

Sigismundus Dei gratia Transsylvaniae Moldaviae, Valachiae transalpinae, et Sacri Romani Imperÿ Princeps, partium regni Hungariae dominus et Sicularum Comes etc. Nobilibus Requisitoribus literarum et literalium instrumentorum in Sacristia siue Conseruatorio Capitulo Ecclesiae Albensis repositarum et locatorum, ac aliorum quarumlibet Judiciariarum deliberacionum legitimorumque mandatorum nostrorum executoribus, Salutem et gratiam nostram. Cum nos, cum ad non nullorum fidelium Consiliariorum nostrorum singularem intercessionem nobis propterea factam. Tum vero attentis et

consideratis fidelitate et fidelibus seruitÿs Nobilium Ladislai, Nicolai, Petri, et Joannis Tiwadar de Caransebes, quae ipsi nobis et huic regno pro locorum et temporum varietate constanter exhibuerunt, et impenderunt, et in futurum quoque exhibitori et impensuri sunt. Totales et integras possessiones Cladowa Grwnÿ, Ohaba, Othe, Izwarecz, Bÿkines, et Kenes vocatas in Theömeösiensi, nec non medietates possessionum Gÿwrgewecz, siue Chwrczewl alias Gyrgles, ac also Nÿristhe, item praedia Felseo Nÿristhe vocata, in Zeoreniensi comitatibus existentes habitus olim quoque sicuti intelligimus, a maioribus ipsorum possessas; Verum temporibus retroactis Thurcarum viribus inualescentibus, per eosdem hostiliter occupatas, ac ab annis compluribus partim ad arcem Lippensem, partim vero Castrum Bokchÿa per eosdem Turcas violenter tentas, hac demum tempestate ex singulari Dei beneficio, a Jugo et seruitute illorum vna cum dictis arce, et nonnullis alÿs castris, et arcibus per nos liberatas. Totum item et omne Jus Regium, si quod in praescriptis possessionibus, nec non medietatibus, item et Predÿs etiam aliter qualitercunque existeret et haberetur, aut eadem et idem nostram ex quibuscunque causis, vÿs modis, et rationibus concernerent collationem simul cum cunctis suis vtilitatibus et pertinentÿs quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, faenetis, sÿluis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis, vinearumque promontoriÿs, aquis, fluuÿs, piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus, Molendinis, et eorundem locis: Generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quouis nominis vocabulo vocitatis, ad easdem et idem de iure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus sub suis veris metis et antiquis limitibus existentibus memoratis Ladislao, Nicolao, Petro et Joanni Tyuadar, ipsorumque haeredibus et posteritatibus vniuersis vigore aliarum literarum nostrarum donationalium superinde confectarum et emanatarum in perpetuum Saluo iure alieno clementer dederimus, donauerimus, et contulerimus, velimusque eosdem in dominium practactarum possessionum Cladowa, Grwnÿ, Ohaba, Othe, Izwarecz, Bÿkines, et Kenes, nec non medic-

tatum possessionum Gywrgewecz siue Chwrchwl alias Gyrges, ac Also Nyristhe, item praediorum Fel-seo Nyristhe, et Dobrolowa Nyresthe iurisque Regy in eisdem habiti, per vos legitime facere introduci. Super quo fidelitatibus vestris harum serie committimus et mandamus firmiter, ut acceptis praesentibus statim vnum ex uobis pro testimonio fide dignum transmittatis hominem: quo praesente Egregius et Nobilis Franciscus Lazar, vel Nicolaus, et Joannes Gerlysteÿ, siue Jacobus, et Franciscus Fÿatt, seu Joannes et Petrus Floka, neu Michael et Stephanus Vaida, neu Nicolaus et Petrus Peyka, aut alter Nicolaus Petrus senior de Caransebes, siue Volfgangus Tynkaway de eadem Tynkowa alÿs absentibus homo noster per nos ad id specialiter transmissus sub oneribus alias in talibus obseruare solitis, ad facies praescriptarum possessionum, medietatum, et praediorum Jurisque Regy in eisdem, vicinis et commetaneis earundem vniuersis inibi legitime conuocatis, et praesentibus accedendo, Introducat praefatos Ladislaum, Nicolaum, Petrum, et Joannem Tywadar in dominium earundem; Statuatque easdem et idem eisdem ipsorumque haeredibus et posteritatibus vniuersis iure ipsis ex praemissa nostra donatione incumbente, perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum. Contradictores vero siqui fuerint euocet eosdem ibidem contra annotatos Ladislaum, Nicolaum, Petrum et Joannem Tywadar ad decimum quintum diem a die huiusmodi contradictionis eorum computando in curiam nostram Nostram scilicet in praesentiam rationem superinde reddituros efficacem. Et post haec seriem huiusmodi Introductionis et Statutionis simul cum contradictorum et Euocatorum, vicinorumque et commetaneorum qui praemissae statutioni intererunt nominibus et cognominibus terminoque assignato pro ut fuerit expedita ad relationem nostri et vestri hominum, nobis fideliter rescribere modis omnibus debeatis et teneamini. Secus non facturi. Datum Albae Juliae quinta die January, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Nonagesimo Septimo.

(Eredetije papiron a gyulafehérvári káptalan Itárában Diversorum Comitatum Cista R. Fascicul 4. Nr. 19. A pecsét nyomával.)

490.

1597. február 3-án.

(Eleje, t. i. az iktatási parancs, hiányzik.)

(Nos igitur) mandatis Serenitatis vestrae in omnibus ut tenemur obedire et satisfacere volentes, hoc anno presenti Millesimo quingentesimo nonagesimo septimo decima nona die Januarj nouissime praeterita, ad facies praedicti Castrı Bokcza, nec non possessionum Kertenis, Rauna et Fyzes, predjque Komoristie in Zeoreniensi vicinis et Commetaneis eorundem vniuersis, ac caeterarum etiam possessionum Somlÿng alias Murawa, Gataya, Ommorul, Dente et Gaÿul in Temesiensi Comitatus existentibus habitarum (quas ob metum Turcarum peragrare ac ad facies earum accedere tutum non erat) signanter vero nobilibus Nicolao Negul de Caransebes, Michaelae Czarowaj de eadem Czarowa, Altero Michaelae Peteo de Bratowa. Item prouidis Petro Vorona, Michaelae . . . . Ladislai Harmati de Caransebes in Kalnik, Radul Zboristeanul Iudice, Joanne Mondre, M(.) alche Mairia, Stephano Zboristeanul, Nicolai Negul in Binis, Petro Czim iudice, Luca Mihalj, Michaelae Jouenezkul, Joanne Tatar, Stephano Opra, eiusdem Nicolai Negul in Dokleni, Joanne Bogdan iudice, Nicolao Cholone, Demetrio Flore, Ladislai et Nicolai Laczug de Caransebes praedicta in Also Vassiowa, Joanne Maling Iudice, Petro Andrea, Casparo Marga, Nicolai Moses Caransebesiensis in Jerzik, Radozlao Rabitt, Nicolao Rakowytt Francisci Fodor similiter Caransebesiensis in Tirnenj, Vukadin Matizni, Rayak Radoan, Serenitatis vestrae in Baytin, Ragan Rowinaczul eiusdem Serenitatis vestrae in Vatin, Georgio Mladin dicti Ladislai Laczug de Apade, Michaelae Manila, praefati Michaelis Czarowaj in Czarowa, Dan Mihalcza, Iudice annotati Ladislai Harmati in Manihom, Petro Zstephan iudice, Michaelae Kolikoye, Joanne Vlad, Nicolai Josika, de iam fata Caransebes in Valepaie possessio-

nibus, residentibus et commorantibus, praefatorum scilicet Serenitatis vestrae Egregiorumque Nobilium iobbagionibus, et colonis, iuris ipsorum proprys ac eorundem dominorum suorum terrestrium nominibus et in personis, alys etiam quam plurimis inibi legitime conuocatis et praesentibus accedendo, introduximus praefatum Andream Barczay in dominium earundem Castri, possessionum, predy Jurisque Regy, in eisdem qualitercunque habiti, statuimusque easdem et idem eidem ipsiusque haeredibus et posteritatibus vniuersis, simulcum praescriptis cunctis suis vtilitatibus et pertinentys quibuslibet, iure ipsis ex praemissa donatione Serenitatis vestrae incumbenti perpetuo possidendas. Qua quidem introductione et Statutione modo praedeclarato peracta eadem statim prima die Statutionis nostrae, prouidus Nicolaus Olah seruator Egregy Nicolai Totth de saepedicta Caransebes, nomine et in persona generosae dominae Annae Rakouiczay alyas Pribek, consortis eiusdem Nicolai Totth dominae scilicet suae statutioni Castri et oppidi Bokcza ac possessionum Rawn a et Kertenis praedeclaratarum contradictionis velamine obuiauit. Ob quam quidem contradictionem, nos praefatam Annam Rakouiczay, alias Pribek, medio annotati Nicolai Olah, contra praelibatum Andream Barczay, ad decimum quintum diem a die huiusmodi contradictionis computando, in Curiam Serenitatis vestrae, eiusdem scilicet in praesentiam, rationem Contradictionis suae reddituram efficacem, euocauimus nichilominus nos (quia totali statutioni contradictum non fuit) in facie annotati Castri Bokcza tribus congruis et legitimis diebus iuxta Regni legem et consuetudinem moram faciendo continuam, nullo poenitus tunc inibi (praeter dictam Annam Rakouiczay) sed neque ex post durante quindecim diebus coram nobis contradictorum Apparente. Seriem itaque huiusmodi introductionis et Statutionis nostrae simul cum vicinorum et commetaneorum, qui praemissae introductioni et Statutioni interfuerunt, Contradictorumque nominibus et cognominibus terminoque assignato, ut per nos est expedita, Serenitati vestrae, fide nostra mediante rescripsimus Eandemque ad vota valere optamus. Datum Albae Juliae decimo sexto die vltimae diei praemissae introductionis et Statutionis nostrae.

Anno domini Millesimo, Quingentesimo Nonagesimo septimo supra notato.

Eiusdem Serenitatis vestrae

Fideles perpetuique Seruitores Joannes Zylahy, Notarius ac Scriba Cancellariae maioris Serenitatis vestrae de Curia eiusdem missus, et Nicolaus Moses de Caransebes. m. p.

(Eredetije papíron, csonka, a tinkovai Macskási család tlárában XXI. csomag, 696. szám. Pecsét nyoma nélkül.)

491.

1597. május 24-én.

Sigismundus dei gratia Transsilvaniae, Moldaviae, Valachiae transalpinae, Sacri Romani Imperij Princeps, partium regni Hungariae Dominus, aurei uelleris Eques, et Siculorum Comes etc. fidelibus nostris, Nobilibus Requisitoribus literarum et literalium Instrumentorum in Sacristia siue conseruatorio Capitulj Ecclesiae Albensis repositarum et locatorum aliorumque legitimorum mandatorum nostrorum Executoribus Salutem et gratiam nostram. Cum nos dignum habentes respectum praeclarae fidej syncerae integritatis et fidelium seruitiorum Magnifici Stephani Thórók de Eming Comititis Comitatus huniadiensis fidelis nobis syncere dilectj quae ipse nobis ex quo in hanc ditionem nostram concessit, in uarjs rerum occasionibus et fortunae statibus, prosperis aequae ad aduersis non pariendo personae et laboribus, sumptibusque suis, summa cum animi sui promptitudine, alacritate atque constancia, exhibuit et impendit, ac in futurum quoque exhibiturus et impensurus est. Totale et integras oppidum Marczina, et possessiones Preuthhaza, Rugosaua, Negrilest, Nemesest, Bordczest, Nandrest, Mustest, Kosaua, Bunilest, Kerliczel, Kurthe, Topliczel, Baniasi, Mardesti, Delanÿ, Petrocza, Boierinest, Zlanesty, Farnicza, Kriuina, Maldest, Fhara, Thrisest, Balyest, Farasest, Zomonovarest, Valiareh, Goychest, Thomest, Vrzul, Belosest, Goztest, Vngiul, Braniest, Vadany,

Dingany, Thihomerest, Farkadia, Zoranj, Sentest, Bozwara, Zeleste, et Kozteyul vocatas ad dictum oppidum Marchina pertinentes, in eodem districtu Marchinensi, in pretacto Comitatu huniadiensi existentes habitas, nec non totale similiter et integras oppidum Monostor ac possessiones Rhemethe, Vzesthy, Bunie, Wladanj, Vizesul, Zkradina, Paduranj, Otthÿe, Oczekul, Zerniesty, Dubesty, Thopla, Thoplicza, Izuaricza, Pomostieny, Leukusest, Alsoyerczinik, Felso Jerczinik, Sugdia, Zternik, Cladoua, Vozonie, Alsoohaba, Thalmadia, Olahohaba, Zohodol, Prodaniest, Thilomerest, Vlycha, Faluhel et Othmarasty nuncupatas ad idem oppidum Monostor pertinentes, in eodem districtu Monostoriensi atque in praetacto Comitatu huniadiensi existentes et habitas, quae dudum maiores et progenitores ipsius Stephanj Tórók, et Magnifici Valentiny filij Magnifici quondam Joannis Tórók, iunioris de dicta Eming praefuisse perhibentur, sed superioribus temporibus inualescentibus Turcarum, viribus per eosdem Turcas hostiliter occupatae, et a multis annis tentae: postmodum autem diuino beneficio, ex Turcica potestate ac seruitute, armis nostris in ius potestatemque et ditionem nostram recuperatae et redactae esse dinoscuntur. Totum item et omne Jus regium, si quod in praescriptis omnibus oppidis, et possessionibus qualitercunque existeret aut eadem et eadem nostram exquibuscunque causis vÿs, modis et rationibus concerneret collationem, simulcum cunctis suis utilitatibus et pertinentÿs quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis agris pratis pascuis campis foenetis syluis nemoribus montibus alpibus, vallibus vineis, vinearumque promontorÿs aquis fluuÿs, piscinis piscaturis, aquarumque decursibus, molendinis, et eorundem locis, Generaliter uero quarumlibet utilitatum, et pertinentiarum suarum integritatibus quouis nominis uocabulo uocitatis, ad easdem et idem de iure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus, sub suis ueris metis et antiquis limitibus existentibus memoratis Stephano et Valentino Tórók ipsarumque haeredibus et posteritatibus uniuersis, uigore aliarum literarum nostra-

rum donacionalium superinde confectarum in perpetuum saluo iure alieno clementer dederimus, donauerimus, et contulerimus, uelimusque eosdem in dominium eorundem Oppidi Marchina, ac possessionum Preúthaza, Rugosaua, Negrilest, Nemesest, Bordczest, Nandrest Mustest, Kosaua, Bunilest, Kerliczel, Kurthe, Topliczel, Baniasi, Mardesty, Delanj, Petrocza, Boierinest, Zlanesty, Tarnicha, Kriuina, Maldest, Fhara, Thrisest, Bolyest, Fharasest, Zomouarest, Valiareh, Goychest, Thomest, Vrzul, Belosesth, Goztest, Vngiul, Braniest, Vadanj, Dinganj, Thihomerest, Farkadia, Zoranj, Sentest, Bozuara, Zelesthe, et Kozteýul vocatas ad dictum oppidum Marchina, pertinentes in eodem districtu Marchinensi et praetacto Comitatu huniadiensis existentes habitaram, Necnon totalium similiter et integrarum oppidi Monostor ac possessionum Reme the, Vezesthy, Bunie, Wladanj, Vizesul, Zkrajma, (Paduranj), Otthye, Oczekul, Zerniesty, Dubesty, Thopla, Thoplicza, Izuaricza, Pomestienj, Leukusest, Also Jerczinik, Felso Jerczinik, Sugdia, Zternik, Cladoua, Vozonie, Alsochaba, Thalmadia, Olahohaba, Zohodol, Prodaniest, Thilomerest, Vliczo, Faluhel et Othmarasthy nuncupatorum, ad idem oppidum Monostor pertinencium in eodemque districtu Monostoriensi atque praeallegato Comitatu similiter huniadiensis existentium habitaram, nec non praedicti Juris Regý in eisdem habiti, per nostrum et uestrum homines legitime facere introduci, Super quo uobis harum serie committimus et mandamus firmiter, ut acceptis praesentibus, statim unum e medio uestri transmittatis pro testimonio fidedignum quo praesente Egregius Nicolaus Zumich, siue Michael Colosuarý seu Paulus Koncz, neu Valentinus Maradek, ne Joannes Huzar, neu Martinus Komiaty uel Jacobus Bagosi, aut Joannes Varadi, Juratus Notarius et scriba Cancellariae nostrae maioris, de curia per nos ad id specialiter transmissi, seu Joannes Nemes de Nemetý siue Moyses Lugasy de Zazuaros, neu Petrus Dobray

de Lesnek, Comitatus huniadiensis praelibati neue Martinus Luka, Georgius Zolaty aut Matthjás Magjar, familiares nostri, Lugasienses, alÿs absentibus homo noster ad id specialiter transmissus ad facies praescriptarum oppidi Marchina consequenterque possessionum praetactarum, in eodem districtu Marchinensi et praelibato Comitatu huniadiensi existentium habitarum nec non facies alterius Oppidi Monostor consequenterque possessionum praelibatorum in eodem districtu Monostoriensi, atque praenotato Comitatu huniadiensi adiacentium habitarum, uicinis et commetaneis earundem uniuersis, inibi legittime conuocatis et praesentibus accedendo, introducat praefatos Stephanum et Valentinum Tórók, in dominium eorundem oppidorum, praetitulatarumque possessionum in pertinentÿs dictorum oppidorum Marchina et Monostor existentibus, praelibatique Juris regij in eisdem habitj, statuaturque eadem et idem eisdem, ipsorumque haeredibus et posteritatibus uniuersis, simul cum praeallegatis cunctis suis utilitatibus et pertinentÿs quibuslibet, iure ipsos ex praemissis incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum. Contradictores vero si qui fuerint, euocet eosdem ibidem ad decimum quintum diem, a die contradictionis eorum exhinc fiende, computando, in curiam nostram, nostram scilicet in praesentiam, rationem contradictionis ipsorum reddituros efficacem, Et post haec nos huiusmodi Introductionis et Statucionis uestrae cum Contradictorum et Euocatorum si qui fuerint, uicinorumque et Commetaneorum, qui praemissae statucioni intererunt nominibus et cognominibus terminoque assignato: ut fuerit expedita, nobis terminum ad praescriptum ad relationem dictorum, nostri et uestri hominum conscientiose rescribere debeatis et teneamini, Secus non facturi. Datum in Ciuitate nostra Alba Julia uigesima quarta die mensis Maÿ. Anno domini Millesimo Quingentesimo Nonagesimo Septimo. ¹⁾

(Eredetije papiron a gy.-fehérvári káptalan ltárában, Cista S. 61. sz. Pecséttel.)

¹⁾ A statutióról szóló 1598. évi jelentést, mely Batory Zs. fennebbi levelét is átírja, l. ugyanezen ltárban S. 62.

Lásd Bethlen Gábor 1620. évi adománylevelét, melyben a fennebbi helységek nevei nagy ferdítésekkel előfordúlnak, 529. szám alatt. E birtokokra nézve még összevetendők az 1598. és 1612. évi oklevelek, 500. és 525. szám alatt.

492.

1597. június 13-án.

Sigismundus Dei gracia Transsylvaniae Moldaviae Valachiae Transalpiniae et Sacri Romani Imperij princeps, partium regni Hungariae Dominus aurei velleris eques, et Siculorum Comes etc. fidelibus nostris Nobilibus Requisitoribus literarum et literalium instrumentorum in sacristia sive conservatorio capituli ecclesiae Albensis Transsylvaniae repositarum et locatorum ac quarumlibet iudiciarium deliberacionum legitimorumque mandatorum nostrorum Executoribus, salutem et gratiam nostram. Cum nos cum ad nonnullorum fidelium Consiliariorum nostrorum Serenitati nostrae pro parte Nobilium Matthiae Magiar de L w g a s filij Nobilis olim Bartholomaei, filij Nobilis dudum Besan, filij Joannis filij Nexe de Belwidck procreati, item Barbarae consortis Egregy Matthiae literati Ztanissa de Kiswaraggya, filiae Nobilis quondam Simonis Pithar, de Tergouista Transalpiniae, ex Nobili dudum Catherina consorte sua, filia Nobilis Nicolai, filij, quondam Georgij, filij dicti olim Besan susceptae: item Joannis filij petri Kemp de L w g a s, ex dicta Catherina, consorte sua, alias relicta dicti Simonis Pithar, filia annotati Nicolai, filij Georgy, filij praefati Besan progeniti; item Catherinae consortis Nobilis Joannis Bwsoran de dicta Lwgas filiae Nobilis quondam Nicolai Chykna, ex Nobili quondam altera Catherina, filia praefati Georgy, filij Besan praedicti susceptae; item Stephani filij Nobilis quondam Sebastiani literati Lippay, ex Nobili olim Catherinae Dewechery consorte sua, filia Egregy quondam Andreae literati Dewechery de L w g a s, ex Nobili dudum Anna, consorte sua, filia praelibati Georgy filij Besan suscepti: item Susannae Relictae Egregy quondam Iwachconis Vajda de Caransebes, et Sophiae consortis Nobilis Michaelis Thoma de praefato Lwgas filiarum annotati Andreae Dewechery ex dicta Anna, filia memorati Georgy, filij Besan

progenitarum: item Rwkzandae consortis Egregy Thomae Pisky de Teowis, filiae Nobilis quondam Simonis Literati de iam fato Lwgas, ex Nobili Anna, filia Nobilis dudum Georgy Besan iunioris de Ohaba procreatae; item Joannes Nemes, fily Andreae Nemes de Nemethy ex Nobili quondam Dorothea, filia Nobilis olim Joannis Besan de Belincz procreati: item Christinae Besan consortis Egregy Moisis Lwgasy de Zazwaros, filiae dicti Joannis Besan, item Blasÿ, Thomae, et Stephani filiorum quondam Gregorÿ Balassy Coloswariensis, ex Nobili Barbara consorte sua, filia quondam Thomae literati ex Nobili olim Anna Besan consorte eiusdem, filia annotati dudum Joannis Besan progenitorum, item Euphrosinae Blasy literati Somogÿ et Chesulae Simonis Ribiczey de eadem Ribicze Egregiorum quondam relictarum filiarum praefatis olim Joannis Besan factam intercessionem: Tum vero attentis et consideratis fidelitate et fidelibus servitÿs praefatorum Matthiae Magiar, alterius Matthiae literati Ztanissa, Joannis Kemp, Michaelis Thoma, Stephani Lippay, Thomae Pisky, Joannis Nemes, et Moisis Lwgasy, quae ipsi nobis et huic regno pro locorum temporumque varietate exhibuerunt et impenderunt, ac in futurum quoque exhibituri et impensuri sunt, totales et integras possessiones Ohaba, Belincz, Sabar, Feketar et Pestyawacz: item totalia et integra praedia Zeben, vtrumque Zabadfalwa, Romanfalwa, Dobromerfalwa, Radefalwa, Forgachfalwa, Jowanfalwa, Voyzlofalwa, Tornyfalwa, Tataras, Bozos, Vyfalw et Kapolna nuncupata, omnio in comitatu Teomeosiensi existentes habitas, quae olim quemadmodum literae quoque Diui quondam principis Sigismundi Dei gracia Romanorum, Hungariae, Bohemiaeque Regis, ac Marchionis Brandenburgensis etc. Necnon Serenissimae olim Isabellae Reginae Hungariae testantur maiores et progenitores praefatorum Besanensium, praefuissent verum temporibus elapsis Turcarum viribus inualescentibus per eosdem hostiliter occupatae, violenter tentae, hac demum tempestate ex singulari Dei beneficio vnacum alijs arcibus, castris, et fortalitÿs, a iugo et seruitute eorundem hostium per nos liberatae et armis nostris recuperatae in ditionemque nostram re-

dactae extitissent. Totum item et omne ius regium, si quod in dictis possessionibus, ac praedÿs etiam aliter qualitercunque existeret et haberetur, aut eadem et idem nostram ex quibuscunque causis, vÿs, modis, et rationibus concernerent collacionem, simul cum cunctis suis vtilitatibus, et pertinentÿs quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, foenetis, syluis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis, vinearumque promontorÿs, aquis, fluuÿs, piscinis, vadis, piscaturis, aquarumque decursibus, molendinis, et eorundem locis, generaliter vero quarumlibet vtilitatum et pertinenciarum suarum integritatibus quouis nominis vocabulo vocitatis ad easdem et idem de iure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus, sub suis veris metis et antiquis limitibus existentibus, memoratis Matthiae Magiar, Joanni Kemp, Stephano literato Lippay, Joanni Nemes, Blasio, Thomae, et Stephano Balassy, nec non Barbarae Pythar, Catherinae Chykna, Susannae et Sophiae Dewechery, Rukzandae, Christinae, Euphrosinae, et Chesulae Besan, ipsorumque haeredibus et posteritatibus vtriusque sexus vniuersis; vnicuique scilicet iuxta ramum genealogiae, atque ratam suam portionem vigore aliarum literarum nostrarum donationalium superinde confectarum et emanatarum, in perpetuum saluo iure alieno clementer dederimus, donauerimus et contulerimus, velimusque eosdem in dominium praescriptarum possessionum ac praediorum, iurisque regÿ in eisdem qualitercunque habiti, per nostrum et vestrum homines legitime facere introduci. Super quo vobis harum serie committimus et mandamus firmiter quatenus acceptis presentibus, statim vnum ex vobis pro testimonio transmittatis fidedignum, quo presente Egregius et Nobilis Joannes Lwgasy vel Georgius Zolathy de Lwgasy, siue Franciscus Fodor, seu Ladislaus, aut Nicolaus Tiwadar neu Georgius Marnachowit, neue Georgius Sisman, namque Franciscus literatus Sarkeozy de Caransebes, alys absentibus homo noster ad id specialiter transmissus, ad facies praescriptarum possessionum Ohaba, Belincz, Sabar, Feketar, et Pestyawacz vocatarum, ac praediorum Zeben, vtriusque Zabadfalwa, Romanfalwa, Dobromerfalwa, Radefalwa, Forgachfalwa, Jowanfalwa,

Voyzlofalwa, Tornifalwa, Tataras, Bozos, Vyalw et Kapolna nuncupatorum, in praeallegato comitatu Teomeosiensi existentium habitorum, vicinis et commetaneis earundem vniuersis inibi legitime conuocatis, et presentibus accedendo, introducat praefatos Matthiam Magiar, Joannem Kemp, Stephanum literatum Lippay, Joannem Nemes, Blasium, Thomam, et Stephanum Balasffy, nec non Barbaram Pythar, Catherinam Chykna, Susannam et Sophiam Dewechery, Rukzandam, Christinam, Euphrosinam et Chesulam Besan, in dominium earundem iurisque regy in eisdem qualitercunque habiti, statuaturque easdem et idem eisdem, simul cum praescriptis cunctis suis vtilitatibus et pertinentys quibuslibet iure ipsis ex praemissis incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum. Contradictores vero si qui fuerint euocet eosdem ibidem contra annotatos Matthiam Magiar, Joannem Kemp, Stephanum literatum Lippay, Joannem Nemes, Blasium, Thomam, et Stephanum Balasffy, nec non Barbaram Pithar, Catherinam Chykna, Susannam et Sophiam Dewechery, Rukzandam, Christinam, Euphrosinam et Chesulam Besan, ad decimum quintum diem a die contradictionis ipsorum computando in curiam nostram, nostram scilicet in praesentiam rationem contradictionis eorum reddituros efficacem. Et post haec vos seriem huiusmodi introductionis et stationis, simulcum contradictorum et euocatorum si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum qui praemissae statutioni intererunt nominibus et cognominibus terminoque assignato, vt fuerit expedita ad relationem dictorum nostri et vestri hominum nobis terminum ad praedictum fideliter et conscienciose rescribere modis omnibus debeatis et teneamini. Secus non facturi. Datum in ciuitate nostra Alba Julia die decima tertia mensis Juny. Anno domini Millesimo Quingentesimo Nongesimo septimo.

(*Kivül*: Nobilibus Requisitoribus literarum et literalium instrumentorum in sacristia siue conseruatorio capituli ecclesiae Albensis Transylvaniae repositarum et locatorum ac quarumlibet iudiciariarum deliberationum legitimorumque mandatorum nostrorum executoribus etc. fidelibus nobis dilectis pro Besanensium familia introscripta Introductoria pariter Statutoria.)

Az oklevél hátán az illető jegyző a statutio végrehajtásáról szóló jelentés velejét feljegyezte, következőleg :

Anno domini 1598. 2. die Januarij peracta est introscripta statutio Regius homo Georgius Zolathy de K a s t e l y. Capitularis Gabriel Zakan, vicini et commetanei Egregj Joannes Lwgasy, et Benedictus Thabor de Lwgas, Nicolaus Bozwary de eadem, Albertus Bela de Lwgas, item prouidi et ignobiles Sebul Merze Judex, Nicolaus Orban, Gregorius Popa Serenissimi Pr. in H o d o s. Joannes Penzo iudex, Paulus Zerb, Valentinus Karachon eiusdem Serenissimi Pr. in B o l d w r, Martinus Opinkas iudex, Martinus Baya dicti Georgy Zolathy in K a s t e l y Michael Racz officialis eiusdem Georgy Zolathy K a s t e l i e n s i s, Sywko Olwa de Lwgas, Sebastianus Kapita Judex possessionis Z a l h a, demetrius Nicora Petri Betlen de I k t a r in R a k o u i c h a. Nicolaus Laczuga et Jankwlvez Serenissimi Pr. in Z a l h a. — Tercia die statutionis Egregius Laurentius Bogar de Lwgas in sua propria persona in facie possessionis S a b a r contradixit statutioni portionum possessionariarum Nobilium quondam Francisci Besan, et Michaelis Bogar in introscriptis vniuersis bonis habitarum. Euocatus est ibidem.

(Eredetije papiron a gyulafehérvári káptalan ltárában Cista Thordensis Fascicul 7. No 15. Hátán a pecsét nyomával.)

493.

1597. junius 20-án.

Sigismundus Dei gratia Transsylvaniae, Moldaviae, Valachiae transalpinae, et Sacri Romani impery Princeps, partium regni Hungariae dominus, Aurei velleris Eques, et Siculorum Comes etc. Nobilibus Requisitoribus literarum et literarium instrumentorum in Sacristia sine Conseruatorio Capituli Ecclesiae Albensis Transsylvaniae repositarum et locatorum, ac aliarum quarumlibet iudiciarum deliberacionum, legitimorumque mandatorum nostrorum executoribus Salutem et gratiam nostram. Cum nos ternis illis literis nobis pro parte et in personis Nobilium Michaelis et Petri Czeroway, ac alterius Michaelis Peteö de C z e r o w a in specie exhibitis et pre-

sentatis, primis quidem Serenissimi quondam principis Domini Mathiae Regis Hungariae etc. transumptionalibus, continentibus in se binis literis Illustrissimi quondam principis Domini Johannis de Hunyad dicti Regni Hungariae Gubernatoris, factum possessionum Ternowa, Bratowa et Synkowa, in districtu Borzafëö habitaram, concernentem, Secundis vero et tertÿs Capituli Orodienſis priuilegialibus, super legitimis Statutionibus, totalium et integrarum possessionum Feyerwiz, Czerowicza, Borza, utriusque Czerowa et valle vocatarum in dicto districtu Borzafëö existentium, ad literalia mandata dictorum dominorum Mathiae Regis, et Joannis de Hunyad peractis, emanatis, nostrum prebuimus consensum beneuolum pariter et assensum, et nihilominus attentis et consideratis fidelitate et fidelibus seruitÿs eorundem Michaelis et Petri Czeroway ac Michaelis Petheö, quae ipse nobis, et huic regno pro locorum et temporum varietate exhibuerunt et impenderunt, ac in futurum etiam exhibituri, et impensuri sunt, Totum item et omne Jus Regium, si quod in dictis possessionibus Thernowa, Bratowa, Synkowa, Feyerwiz, Czerowicza, Borza, utraque Czerowa et Valle vocatis, in praetactu districtu Borzafëö, et Comitatu Zeoreniensi existentibus habitis qualitercunque existeret, aut eadem et idem nostram ex quibuscunque causis, vÿs, modis, et rationibus concernerent collationem, simul cum cunctis suis vtilitatibus et pertinentÿs quibuslibet, terris scilicet arabilibus, cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, faenetis, syluis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis, vinearumque promontorÿs, aquis, fluuÿs, piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus, Molendinis et eorundem locis, Generaliter vero quarumlibet vtilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quouis nominis vocabulo vocatis, ad easdem et idem de iure, et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus, sub suis veris metis et antiquis limitibus existentibus, memoratis Michaeli et Petro Czeroway, ac alteri Michaeli Petheö, ipsorumque haeredibus et posteritatibus vniuersis, clementer dederimus, donauerimus et contulerimus, velimusque eosdem in dominium earundem Jurisque Regÿ in eisdem habiti per nostrum et vestrum homines legitime facere

introducui. Super quo vobis harum serie committimus et mandamus firmiter, quatenus acceptis praesentibus, statim vnum ex vobis pro testimonio transmittatis fidedignum, quo praesente Egregius et Nobilis Ladislaus vel Nicolaus Thywadar, aut Ladislaus Harmathy, siue Joannes Horwath, seu Franciscus Sarkeozj de Caransebes, alijs absentibus homo noster ad id specialiter transmissus, ad facies praescriptarum possessionum Ternowa, Brathowa, Synkowa, Fejerwiz, Czerowicza, Borza, vtraque Czerowa et Valle vocatarum in praeallegato districtu Borza feó, et Comitatu Zeoreniensi existentium habitaram, vicinis et commetaneis earundem vniuersis inibi legitime conuocatis, et praesentibus accedendo, Introducat praefatos Michaellem et Petrum Czeroway, ac alterum Michaellem Petheó in dominium earundem possessionum, Jurisque Regy in eisdem habiti, Statuatque easdem, et idem eisdem, ipsorumque haeredibus et posteritatibus vniuersis, simul cum praescriptis cunctis suis vtilitatibus et pertinentijs quibuslibet, iure ipsis ex praemissis incumbenti, perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum. Contradictores vero si qui fuerint, euocet eosdem ibidem, contra annotatos Michaellem et Petrum Czeroway, et alterum Michaellem Petheó ad decimum quintum diem, a die Contradictionis eorum computando in Curiam nostram, nostram scilicet in praesentiam, rationem Contradictionis eorum reddituros efficacem. Et posthaec vos seriem huiusmodi Introductionis et Statutionis, simul cum Contradictorum et Euocatorum si qui fuerint vicinorumque et commetaneorum qui praemissae Statutioni intererunt, nominibus et cognominibus, terminoque assignato, prout fuerit expedita, Nobis terminum ad praedictum, ad relationem dictorum nostri et vestri hominum fideliter et consciencieose rescribere modis omnibus debeatis et teneamini. Secus non facturi. Datum in Ciuitate nostra Alba Julia die vigesima Juny, Anno domini Millesimo, Quingentesimo, Nonagesimo septimo.

(Kivül: Nobilibus Requisitoribus literarum et literalium instrumentorum in Sacristia siue Conseruatorio Capituli Ecclesiae Albensis repositarum et locatarum, ac quarumlibet iudicialiarum deliberationum, legitimorumque mandatorum nostrorum executoribus pro fidelibus nostris

Nobilibus Michaelae et Petro Czeroway ac altero Michaelae Petheö de Caransebes. — Introductoria pariter et Statutoria.)

(Eredeti je papíron a gyulaféhvári káptalan ltárában Cista Zarand. Fasciculus 2. No. 10. Kivűl a vörös viaszba nyomott pecsét, mely a levelet összekapcsolta.)

494.

1597. augusztus első felében.

Serenissime Princeps, et domine domine nobis naturaliter gratiosissime etc. Fidelium ac perpetuorum Seruitiorum nostrorum in fauorem Serenitatis vestrae humilimam debitamque oblationem, vestra nouerit Serenitas Nos literas eiusdem Serenitatis vestrae Introductorias et Statutorias in persona Egregy Nicolaj Negwl de Caransebes Confectas et Emanatas nobisque inter Caeteros vestrae Serenitatis fideles mandatorie sonantes et directas honore et obedientia quibus decuit recepisse in haec verba.

Sigismundus Dei gratia Transsylvaniae Moldauiae Valachiae Transalpinac, Et Sacri Romani Impery princeps, partium Regni Hungariae Dominus, Aurei velleris Eques et Siculorum Comes etc. Fidelibus nostris Egregys Nobilibus Ladislao Nicolao et Francisco Lachwgh, Francisco Literato Notario, Nicolao Kaztrweczy, Francisco Fodor Castellanis, Francisco et Jacobo Fyat de Caransebes Salutem et gratiam nostram.

Cum nos cum ad nonnullorum fidelium Consiliariorum nostrorum singularem Intercessionem nobis propterea factam. Cum vero Attentis et Consideratis fidelitate et fidelibus Seruitys Egregy Nicolai Negul de Caransebes, quae ipse Nobis et huic Regno nostro pro locorum et temporum varietate exhibuit et impendit, ac in futurum quoque exhibiturus et impensurus est. Totales et integras possessiones Dolklyn et Bynys vocatas, in Comitatu Zerinyensi existentes habitas. Temporibus retroactis Turcarum viribus Inualescentibus per eosdem hostiliter occupatas, Atque ad Castrum B(ogsán?) ab Annis compluribus violenter (tentum) hac demum tempestate ex(singulari) Dei beneficio a Jugo et Ser(uitute illo)rum Cum dicto Castro et alys Ar(cibus) finitimis per nos liberatas, et

Armis nostris in ditionem nostram redactas. Totum Item et omne ius Regium si quod in dictis possessionibus etiam Aliter qualitercunque existeret, aut eadem et Idem nostram ex quibuscunque causis vñs, modis et rationibus concernerent collationem. Simul cum cunctis suis vtilitatibus et pertinentijs quibuslibet Terris scilicet arabilibus Cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, foenetis, syluis, nemoribus, montibus, vallibus vineis vinearumque promontorijs, aquis, fluuijs, piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus, molendinis et eorundem locis, generaliter vero quarumlibet vtilitatum et pertinentiarum suarum Integritatibus quouis nominis vocabulo vocatis ad easdem et idem de Jure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus sub suis veris metis et Antiquis limitibus existentibus. Memorato Nicolao Nyegwl Ipsiusque haeredibus et posteritatibus vniuersis, Vigore aliarum literarum nostrarum Donationalium Superinde confectarum et emanatarum in perpetuum Saluo Jure alieno, clementer dederimus, donauerimus et contulerimus, volumusque eundem in dominium earundem possessionum per vos legitime facere introduci, Super quo vobis harum serie committimus et mandamus firmiter vt acceptis praesentibus Statim simul vel duo vestrum sub oneribus alias in talibus observare solitis ad facies praescriptarum possessionum Dolkyn et Bynys In Comitatu Zerinyensi praedicto existentium habitarum vicinis et comitaneis earundem vniuersis inibi legitime conuocatis et praesentibus accedendo Introducatis praefatum Nicolaum Nyegwl in dominium earundem possessionum Jurisque Regy in eisdem qualitercunque habiti Statuatisque eisdem et idem eidem ipsiusque haeredibus et posteritatibus vniuersis simul cum praescriptis cunctis suis vtilitatibus et pertinentijs quibuslibet Jure ipsis ex premissa donatione nostra incumbenti perpetuo possidendas si non fuerit contradictum, Contradictores vero si qui fuerint, Euocet eosdem ibidem contra annotatum Nicolaum Nyegwl, ad decimum quintum diem a die Contradictionis ipsorum computando, in Curiam nostram, nostram scilicet in praesentiam Rationem Contradictionis ipsorum reddituros efficacem. Et post haec vos seriem huiusmodi Introductionis et stationis vestrae Simul cum Contradictorum et Euocatorum si qui fue-

rint; vicinorumque et commetaneorum qui praemissae Statu-
tioni intererunt nominibus et Cognominibus terminoque assi-
gnato, vt per vos fuerit expedienda, nobis terminum ad prae-
dictum fide uestra mediante, referre vel rescribere modis
omnibus debeatis et teneamini. Secus non facturi, praesentibus
perlectis exhibenti restitutis. Datum in Ciuitate nostra Alba
Julia, die duodecima mensis Julij Anno Domini Millesimo
Quingentesimo nonagesimo Septimo.

Nos itaque huiusmodi mandatis Serenitatis vestrae per
omnia vt tenemur obedire et satisfacere cupientes In anno
domini Millesimo Quingentesimo Nonagesimo Septimo prae-
senti, vigesima quarta die mensis Julij, ad facies praescripta-
rum possessionum Dolkyn et Bynis in praeallegato Com-
mitatu Zerinyensi existentium habitaram vicinis et commeta-
neis vniuersis, signanter vero Michaele Ispczyk de Crasso,
Francisco Ambreza de Bacz, Michaele Peteo de Ternowa
Joanne Baczy de eadem, Michaele et Petro Charonay de ea-
dem suis ipsorum proprys, item prouidis et Ignobilibus Nico-
lao Blidar, Joanne Mathe Petro Dwma et Lazar Zente Fran-
cisci Josica de Caransebes in Olakerucz, Thoma Blasey,
Michaelis Vayda de dicta Caransebes in Forotigh Michaele
Marilla Judici A(ndree) Barczay Capitanei praesidy Caran-
sebesiensis In Fwzes Michaele Gergl Ladislao . . . . de
eadem Caransebes in Greon, Joa . . . . . et Stephano Pe-
tronje Ladislai . . . . . de Caransebes in vazouia poss-
. . . . . et commetan . . praefatorum f . . . . . orumque no-
bilibium Jobagionibus et Colonis similiter suis proprys ac Eo-
rundem dominorum suorum terrestrium nominibus et in per-
sonis alysqe quamplurimis inibi legitime Conuocatis et prae-
sentibus accedendo, Introduximus praefatum Nicolaum In
dominium earundem possessionum Jurisque Regy in eisdem
qualitercunque habiti, statuimusque easdem et idem eidem,
ipsiusque haeredibus et posteritatibus vniuersis, simul cum
praescriptis cunctis suis vtilitatibus, et pertinentys quibuslibet,
Jure ipsis ex praemissa donatione Serenitatis vestrae Incum-
benti, perpetuo possidendas, diebus congruis et legitimis diebus
in faciebus dictarum possessionum Juxta Regni legem et Con-
suetudinem moram faciendo continuam, Nullo penitus inibi

sed neque exposit durantibus quindecim diebus immediate subsequentibus, Coram nobis Contradictorum apparente. Cuius quidem Introductionis et statucionis nostrae seriem, simul cum vicinorum et commetaneorum qui eidem statucioni interfuerunt, nominibus et cognominibus, terminoque assignato vti per nos est peracta fide nostra mediante rescripsimus Eandem diu et quam felicissime valere exoptamus. Datum in Ciuitate Caransebes. Decimo Sexto die vltimi diei Introductionis et statucionis praemissarum. Anno domini Millesimo Quingentesimo Nonagesimo septimo notata.

Eiusdem Serenitatis vestrae

Fideles perpetuique seruitores
Franciscus Lachwgh, et alter
Franciscus Literatus Notarius
Caransebesiensis. m. p.

(Kívül, a cím, azután: apertae per me Joannem Jacobinum Secretarium.)

(Eredetije papiron a gyulafehérvári káptalan ltárában, Cista Thor den Fascicul. 7. No. 6. A kivonatok készítői háromszor is ráírták az okmány hátára, hogy a bennevezett két falu T ö m ö s megyében feküdt, de háromszor tévesen.)

495.

1597. augusztus 18-án.

Báthory Zsigmond erd. fejedelem Barcsay András karansebesi várkapitánynak Krassó várost és Goruja falut Szörény megyében adományozza.

(Osánádegyh. Adattár. III. 306. l.)

496.

1597. december végén.

Feljegyzések némely karansebesi nemeseknek Z r e d i s t e faluban történt beiktatásáról, a szomszédok felemlítésével.

1597. 22. Decembris peracta est statutio quorundam dominorum Nobilium Caransebesiensium in possessione Z r e d i s t e. Capitularis Gabriel Zakan, Regius Nicolaus Negwl de Caransebes.

Vicini Egregy et Nobiles Joannes Horwatt, Volffgan-
gus Pribek, Kryczin Racz, Stephanus Brathowan et Zwbota
Stirba de Caransebes.

Prouidi et Ignobiles Wczyk Voycza, Petrus Markowitty
Nicolaus Drianowitty Serenissimi Pr. in S a m a. — Petrus
Braykowitty, Demetrius Wlaykocz et Jowan Rayakowitty
Serenissimi Pr. in W l a y k o c z. — Wkasin Radlowitty, La-
zarus Radiwoie et Grwbacz Bogdanowitty, francisci Josica de
Caransebes in K w t r e c z. — Radozlaw Giuralsawitty et Phi-
lippus Dogangsia Joannis Horwatt de Caransebes in K e r-
n e c z a. — Jowan Radonitty, Philippus Dragowitty et Obrad
Hranchowitty, Joannis Josica de Caransebes in Z t r e d i s t e.
— Clemens Jacowoytty, Iwan Iles, Wehko Rayoiowitty eius-
dem Joannis Josica in K i s Z t r e d i s t e. — Dragovan Minda,
Georgius Serban Zauae Velimirowitty de Caransebes in W o y-
w o d i n c z. — Jowicza Radowan, Wycza Vladizawitty, do-
mini Andreae Barczai in M w r a w a. Sywko de Z e n t M a r-
g i t a Casparis Tott de Caransebes in eadem Z e n t M a r-
g i t a. — Rwzmir Hranchowitty, Zelak Paulowitty Serenissimi
Principis in K l o k o d y a. — Wk Dragh, Voyn Doslacz et
Pawn Wyczitty Casparis Thott in O b r o w e t z. — Nicola
Dogangsia, Philippus Wkowitty Knezius, Rayko Gadechowitty
et Bogdan Obradowitty Volffgangi Pribek in V a t y n. —
Dragissa Radolowitty, Philippus Wychytyty, Nicola Vzanowitty
francisci literati Sarkeozi de Caransebes in C h a m. — Ve-
leta Markowitty, Nowak Wranisowitty et Giura Nicoloytty,
Serenissimi Pr. in B r i z t o w i t t y. — Ztoian Merchowitty,
Iwan similiter Merchowitty et Prodan Mladinowitty Joannis
Lwgasÿ in f e r e n d i a. — Joannes Mendra et Rad. — Zten-
chony, Nicolai Negwl in B i n i s. — Sywko Radowitty, Wy-
cza Radozawitty et Ztepan Milkowitty Joannis Lwgasi in
B w t ŷ n.

Statutio domus Joannis Lwgasy, Lwgasiensis peracta est
30 die Decembris; regius Georgius Zolathy Capitularis Gab-
riel Zakan.

Vicini Egregy Martinus literatus Ilosway Judex prima-
rius oppidi Lwgas.

Stephanus literatus Giarmathy, Minwl Vayda.

Joannes Nache, Albertus Belan. — Eodem primo die statutionis Nobilis Joannes Wlad de Lugas contradixit totali statutioni.

(A gyulafehérvári káptalan Itárában. Cista Zaránd. Fasciculus 2. Nr. 48.)

497.

1597.

Sigismundus Dei gratia Transilvaniae, Moldaviae, Valachiae transalpinæ, et sacri Romani imperii princeps, patrum Regni Hungariæ Dominus, et Siculorum Comes etc. fidelibus nostris Nobilibus Requisitoribus literarum et literalium instrumentorum in sacristia siue Conseruatorio Capituli Ecclesiæ Albensis Transilvaniæ repositarum et locatorum ac quarumlibet Judiciarum deliberationum legitimorumque mandatorum nostrorum executoribus salutem et gratiam nostram, Cum nos, cum hæc perturbata tempora, quibus in Orbe Christiano ferociae, et vniuersis viribus potentissimi orientis Imperatoris proxime occurrerimus, cumque eo tendere et rem fortitudine gerere iam dudum pergimus, nuper Dei optimi maximi clementia pulsus et profligatus in Hungaria et regno nostro Transalpinæ validissimis exercitibus et praesidys eius iamque in animo habeat vere ineunte animum reparare, et denuo martis experiri aleam, hæc inquam tempora virtutem fidelium nostrorum requirant, consilium scilicet et fortitudinem, ipsaque virtus suo praemio destitui non debeat, reputando animo nostro, quanta pars cum domesticæ, tum bellicæ nostræ et sollicitudinum Spectabilem et Magnificum dominum Stephanum Josica, Consiliarium et Cancellarium nostrum secundum nos ante alios hæcenus oneraverit, et in posterum quoque illi impendeant, quantumque operæ in nostram et publicam contulerit vtilitatem, et quantum de eius fide et virtute, in posterum quoque nobis polliceamur, qui semper se nobis prosperis aequè ac adversis rebus, fidum, vtilem, fortem et consultorem idoneum ingenio, re et opere prestitit, nunc quoque eodem suo cursu nostram dignitatem et incrementum rerum nostrarum, toto suo posse extollere nitatur, non ignari quam plurimo ipsum nobis usui in posterum quoquo fore. Volentes hæc sua studia

ac virtutem honorifico aliquo afficere praemio. Totalia et integro oppidum Busor ac possessiones Zechen, Kistest, Vngurest, Beya, Zederyes, Kaperlo, Dayest, Zighet, Supan, Zurdok, Pogonest, Serpest, Fagiaczal, Suponiest, Klechoua, Zuzany, Ztoicheste nec non totalia praedia Zpÿn Kerle Werchest, Baloznia, et Bukuwecz, in pertinencÿs oppidi Busor item totales similiter possessiones Ferde, Brazowa, Olah Dr(ewdia) Cheremida, praedia Puri, Dragzonest, Drinoua, Prodeniest, Bochiest, Giuriest, Berna, Kelchest, Muttnik, Csokanest, Bania, Ighaz, Ruginos, Gladna, Zolt, Zerb, Kosoniest Zarazanj, Botinest, Hangest, (igy: Hauzest helyett) Brechest, Valelupa et Rumonest vocatas in pertinentÿs ferde ac comitatu Huniadiensis existentes habitas, item totales similiter et integras possessiones Poÿen et Lunka cum alpibus Bassa havasa, alias ad castellum Marsina pertinentes, in eodem comitatu Huniadiensis existentes, quod quidem oppidum et possessiones praescriptas a tyrannide Turcica armis nostris recepimus in nostrum ius et nostram potestatem Totum item et omne ius regium si quod in eisdem oppido, possessionibus et alpibus Bassa havasa qualitercumque existeret, aut eadem et idem nostram ex quibuscunque causis vÿs, modis et rationibus concernerent collationem simul cum cunctis suis vtilitatibus et pertinentÿs quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis pascuis, campis, foenetis, syluis, nemoribus, montibus . . . . vallibus, theloneis, vadis, vineis, vinearumque promontoriÿs, aquis, fluuÿs, piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus, molendinis, et eorundem locis, generaliter vero quarumlibet vtilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quouis nominis vocabulo vocatis, ad easdem et idem de iure et ab antiquo spectantibus et pertiuere debentibus sub suis veris metis et antiquis limitibus existentibus, praeterea decimis, quindecimis, ac nonis tam vini, quam frugum, apum, agnorum, et bladorum, omniumque e terra nascentium, aliarumque rerum decimari solitarum, nec non ÿsdem iuribus et libertatibus, praerogatiuis, consuetudinibus, quibus ab antiquo castrum Sidowar tentum fuit et postmodum a nobis etiam

collatum, ita a censibus taxis, et contributionibus tam ordinarijs quam extraordinarijs, per fideles nostros Regnicolas, in comitjs eorum generalibus aut partialibus iuxta numerum portarum quotannis imponi solitis, siue aliter qualitercunque exigi consuetis, ad praedictum castrum suum Sidowar applicandum et possidenda annotato domino Stephano Josica ipsiusque haeredibus et posteritatibus masculini sexus vniuersis, illis vero deficientibus, vel forte non existentibus, etiam foeminei sexus vniuersis, quibus itidem deficientibus, generosis ac Egregijs Nicolao, francisco, Georgio, Ladislao et Volfgango Josica fratribus ipsius carnalibus ipsorumque haeredibus et posteritatibus vniuersis . . . (a többi hiányzik.)

(Eredetije, már foszlányos papíron, a gyulafehérvári káptalan ltárában. Centuria S. 63. szám. Kívül a fejedelmi pecsét.)

498.

1598. március 17-én,

Serenissimo domino Sigismundo dei gratia Transsilvaniae, Moldaviae, Valachiae transalpinae ac Sacri Romani Imperij Principi, partium regni Hungariae Domino, Aurei velleris Equiti et Siculorum Comiti etc. Domino ipsorum Clementissimo Requisiteores literarum et literalium instrumentorum in Sacristia, sive Conservatorio capituli Ecclesiae Albensis Transilvaniae repositarum et locatorum, ac quarumlibet, judiciariorum deliberationum, legitimorumque mandatorum serenitatis suae Executores, servitorum suorum debitam, paratamque commendationem cum fidelitatis obsequio. Vestra noverit Serenitas, quod nos literas eiusdem introductorias pariter et statutorias, pro parte Generosi Andrea Barchiay de Nagy Barchia, Capitanei Praesidy Caransebesiensis confectas et emanatas, nobisque praeceptorie sonantes et directas honore et obedientia quibus decuit, recepimus in haec verba.

(Lásd Báthory Zsigmond fejedelem 1597. augusztus 18-án kelt iktatási parancsát Barcsay András javára.) ¹⁾

¹⁾ Ezt közölte Ortvai: Csanádegyh. Adattár III. 306. 307. l.

Vnde nos huiusmodi mandato Serenitatis Vestrae in omnibus ut par est, obedire et satisfacere satagentes, Vna cum praefato Joanne Varady Scriba Cancellariae Serenitatis vestrae maioris, de Curia eiusdem ad id specialiter transmissio, vnum ex nobis, Nobilem scilicet Gabrielem Zakan socium fratrem, et collegam nostrum, ad praemissa rite et legitime peragenda, nostro pro testimonio fidedignum duximus esse transmittendum. Qui tandem exinde ad nos reuersi, nobis fideliter et conscientiose unanimique voce pariformiter retulerunt eo modo. Qualiter ipsi in Anno Domini Millesimo Quingentesimo Nonagesimo octauo praesenti, feria quinta proxima, ante (?) festum Beati Petri Cathedrati novissime praeteritum, ad facies praescripti oppidi Crasso, ac possessionis Gorwya in praeallegato comitatu Zeoriniensi existentis, vicinis et commorantibus earundem vniuersis, signanter vero Nobilibus Michaele Czaroway de eadem Czarowa, Joanne Ambrus, et altero Joanne Mathul de Bach, item prouidis et ignobilibus Michaele Barchan, praefati Michaelis Czaroway in eadem Czarowa, Luca Iia, Francisco Dragich, et Demetrio Dacha, Joannis Nyakazo alias Pogan de Klopotiwa, in Doman, Dikwl Bala, et Joanne Kerekes Ladislai et Nicolai Thiwadar de Caransebes in Nerestyc, Joanne Modelwa, altero Joanne halmagy, et Josepho Dragoye Peykensium in Krassowecz, Petro et Michaele Duda, ac Martino Tynkwl, eorundem Peykensium Nobilium Caransebesiensium, in Gerliste, possessionibus residentibus et commorantibus, praefatorum videlicet Egregiorum et Nobilium Jobbagionibus ac colonis, suis ipsorum proprijs, ac eorundem dominorum suorum terrestrium nominibus et in personis, alysqe quam plurimis inibi legitime conuocatis et praesentibus accessissent, ibique praefatus homo Serenitatis Vestrae annotato testimonio nostro praesente, introduxisset praefatum Andream Barchiay, in dominium earundem oppidi et possessionis, Jurisque Regy in eisdem habiti, statuissetque eandem et idem eidem, ipsiusque haeredibus et posteritatibus vniuersis, simul cum praescriptis cunctis suis vtilitatibus et pertinentijs quibuslibet, iure ipsis ex praemissa Donatione Serenitatis vestrae incumbente, perpetuo possidendi, tribus congruis et legitimis diebus in faciebus oppidi praedicti Crasso, et possessionis

Gorwya, moram faciendo continuam, nullo penitus tunc inibi, coram dictis Serenitatis vestrae, et nostro hominibus, sed neque ex post durantibus quindecim diebus immediate subsequentibus coram nobis hic in Capitulo contradictore appa-
rente, praeter Nobilem Danielelem Kwn de dicta Caransebes, qui Secundo die statutionis praemissae in facie praefati oppidi Crasso, nominibus et in personis Nobilium praefati Joannis Nyakazo, Stephani Nyakazo de Praezaka, Francisci Nyakazo de Varhely et Dominae Barbarae Orzagh consortis Egregy Nicolai Peyka de dicta Caransebes, statutioni quorundam Praediorum Sterkowecz, Moyselupak, Poyenicza, Felseo Berzewicza, et Kettkika vocatorum. Item praefatum Nicolaum Peyka, qui quinta die Statutionis praenotatae, hoc est secunda die Martÿ, ¹⁾ in ciuitate Caransebes praedicta, in praedicto comitatu Zeö-
rinyensi existentium in propria sua, ac Egregiorum Ladislai, Joannis, Petri, Francisci, alterius Petri et Nicolai Peyka Junioris, Nicolai Kaztrucz de iam fata Caransebes personis, similiter statutioni, aliorum Praediorum Potokwl, alias Zpenczwracz, Gorwicza, et Jelhowecz nuncupatorum contradictionis velamine obuiassent; ob quas eorum praemissas contradictiones, ibidem homo Serenitatis vestrae, praetitulato testimonio nostro praesente, praefatos quidem Joannem, Stephanum, et franciscum Nyakazo, ac Barbaram Orzagh, medio dicti Danielis Kun, annotatum Nicolaum Peyka Seniore personaliter, praelibatos vero Ladislaum, Joannem, Petrum, Franciscum, alterum Petrum et Nicolaum Peyka iuniorem, medio eiusdem Nicolai Peyka Senioris, contra praelibatam Andream Barchiay ad decimum quintum diem, a die contradictionis ipsorum computando, in curiam Serenitatis vestrae, eiusdem scilicet in praesentiam rationem contradictionis eorundem reddituros efficacem, euocasset; Nos igitur seriem huiusmodi introductionis et statutionis, simul cum contradictorum, et Euo catorum, vicinorumque et commetaneorum

---

¹⁾ E nap bizonyítja, hogy fent az oklevél az introductio első napját hibásan írja feria quinta ante festum beati Petri Cathedrati (az az február 19-ére) a helyett, hogy feria quinta *post* stb. (az az február 26-ára).

qui praemissae Statutioni interfuerunt, nominibus et cognominibus, terminoque assignato, uti modo praedecclarato est peracta, et expedita, ad fidedignam relationem dictorum Serenitatis vestrae, et nostri hominum, eidem Serenitati vestrae, suo modo fideliter et conscientiose duximus rescribendam. Datum decimo sexto die vltimi diei introductionis et Statutionis praemissarum. Anno Domini Millesimo, Quingentesimo, Nonagesimo octauo Suprascripto.

(Eredetije papiron a gyulafehérvári káptalan Itárában, Cista Zarandien. Fascicul 2. Nr. 57.)

499.

1598. május 7-én.

Mÿ Machkassj Peter Alias Jankwchj Peter, Balotte Mihaly Belan Arbely adgwk twttara mÿndeneokneok az mj lewelwnknek rendjben hogÿ mÿ Karanssebessj Zakanÿ Ferenchezel Ilien Compossÿtiot teottwnk hogj Eo kegjelme tartozek az Eo maga keolchegewel faratchagawal az mj Jozagunkat meg zerzenÿ, mjs az Jambor Zemelik eleot vgj mjnt Lugassj Ztanissa Matjas Herendew Jwrkwl Sauga Myklos Prjbek farkas, farkassÿ farkas, es Toma Mihalÿ eleott hogj kÿ twdwan eleozeor az Jozagbol Lwpssa Wytan new Jobbagioth az telies Jozagbol Eo kegjelmenek, es eo maradekjÿnnak Jwre perpetuo harmad rezt adwnk, mely Compositiomnak megh eorzessere ket zaz forint keotel alatt Egjwnk Egjwnk keottwnk magwnkat, kÿt ha meg nem obserwalnwk, awagj ez vttan mas Compossittiot akarvnk tenni vigore praesentÿwm az megh mondot ket zaz forÿntott nÿllo Jwris remedio obstante megh vehesse mÿ raÿtwnk, es mjnd az alttal az Compositio helien maradjon. Datwm in oppido Lwgas 7 die Maÿ Anno Domini 1598.

(Eredetije a gyulafehérvári káptalan Itárában. Cista Zarandiensis Fasc. II. Nro. 61. Szöveg alatt három pecsét.)

500.

1598. május havában.

Serenissimo Domino Domino Sigismundo Dei gratia Transilvaniae, Moldauiae, Valachiae transalpiniae, ac Sacri Romani

Imperÿ Principi partium Regni Hungariae Domino, aurei Velleris Equiti et Siculorum Comiti etc. Domino ipsorum clementissimo Requisiteores literarum et literalium instrumentorum in Sacristia siue conservuatorio Capituli Ecclesiae Albensis Transsylvaniae repositarum et locatorum, ac quarumlibet Judiciariarum deliberationum, legitimorumque mandatorum Serenitatis suae Executores, seruitiorum suorum debitam paratamque commendationem, cum fidelitatis obsequio. Vestra nouerit Serenitas quod nos literas eiusdem introductorias pariter et Statutorias, pro parte Magnificorum Stephani et Valentini Thevrevk de Enningh confectas et emanatas, nobisque praeceptorie sonantes et directas, honore et obedientia quibus decuit recepimus in haec verba.

(Lásd Báthory Zsigmondnak 1597-ben kelt levelét 491. sz. a.)

Vnde nos huiusmodi mandato Serenitatis Vestrae, in omnibus vt par est obedire et satisfacere satagentes, vna cum praefato Moys Lugassy, homine videlicet Serenitatis vestrae, inter alios homines eiusdem in praeinsertis literis statutorÿs nominatim conscriptos expresso, ac per eandem Serenitatem suam ad id specialiter transmisso, Vnum ex nobis Nobilem scilicet Gabrielem Zakan, socium, fratrem et collegam nostrum, ad praemissa rite et legitime peragenda, nostro pro testimonio fidedignum duximus esse transmittendum. Qui tandem exinde ad nos reuersi, nobis fideliter et conscientiose, vnanimique voce pariformiter retulerunt eo modo Quomodo ipsi in anno Domini Millesimo Quingentesimo Nonagesimo octavo praesenti, feria sexta proxima ante festum sacrae Pentecostes nouissime praeterita, Primum ad facies praescriptarum oppidi M a r c h i n a, ac possessionum Preuthaza, Rugosaua, Negrilest, Nemesest, Bordczest, Nandrest, Muztest, Kosawa, Bunilest, Kerliczel, Kurthe, Topliczel, Baniasy, Mardesty, Delany, Petroza, Boierinest, Zlanest, Tarnicza, Kriwina, Maldest, Phara, Trifest, Balyest, Farasest, Zomonowarest, Valiareh, Goychest, Thomest, Vrzwl, Belosest, Goztesth, Vngiul, Branest, Vadani, Dingany, Thihomerest, Farkadia, Zorany, Sentest, Bozwara, Zeliste et Koztheywl vocatas, ad dictum oppidum Marchina pertinentium, in eodem Districtu Marchinensi ac praetitulato Comitatu huniadiensium existentium habitantium, vicinis et commetaneis

earundem vniuersis, signanter vero prouidis Alexandro Mezte, Stephani Bekes de Fachyatth in Bredeczewa, Martino Sidile, in Sidilest, Mikla Tripa in Mihaiest Adamo Popa et Nicolao Kozma, omnino praefati Stephani Bekes in Batest, Volffgango et Ztan Goz, ac altero Volffgango Mladin Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis in Mos, Georgio Zirb, et Goyan Ztan eiusdem Maiestatis suae in Gros, Gabriele Mircha, Thoma Laczko, et Ztan Thwn, similiter Maiestatis suae in Bwlza, Opra Pazkotha etiam Maiestatis suae in fintoagh, Discreto Michael Praesbitero, et Ladislao Radomir, adhuc Maiestatis suae in ohaba, Joanne faras, Georgio Antal, et Petro Dia, saepefatae Maiestatis suae in Zez possessionibus residentibus et commorantibus, praefatorum scilicet Maiestatis suae, ac Egregy (így) iobbagionibus et colonis suis ipsorum proprys ac eorundem Dominorum suorum terrestrium nominibus et in personis alysqe quam plurimis inibi legitime conuocatis et praesentibus pariter et consimiliter accessissent Ibiqe praefatus homo Serenitatis vestrae annotato testimonio nostro praesente, introduxisset praefatos Stephanum et Valentinum Theoreok in Dominium earundem oppidi et possessionum, Jurisque Regy in eisdem habiti, stauissetque easdem et idem eisdem, ipsorumque haeredibus et posteritatibus vniuersis, simul cum praeallegatis cunctis suis vtilitatibus et pertinentys quibuslibet, iure ipsis ex praemissis incumbenti perpetuo possidendas. Qua quidem introductione et Statutione modo praedeclarato peracta, tandem Egregius Nicolaus de Bozwara eodem primo statim die Statutionis, in facie dicti oppidi Marchina suo, ac Egregy Joannis Pan de Des nominibus et in personis statutioni totalium et integrarum possessionum Bozwara, Nemesesth, Zeliste, Kastely alias Lukachest, Bogdanffalwa et Beloslest alias Belosffalwa praemissarum, Item portionum possessionariarum in dictis oppido Marchina, ac possessionibus Kosawa et farasest, alias forrasfalwa, nec non vnius loci Molendini in territorio eiusdem oppidi Marchina, super fluuio Kys Theomeos existentis, quae videlicet olim Bozwariensium praefuissent, contradictionis velamine obuiasset, ob quam praemissam contradictionem, antela-

tus homo serenitatis vestrae, memorato testimonio nostro praesente, dictum quidem Nicolaum Bozwary personaliter, annotatum vero Joannem Pan, medio eiusdem Nicolai Bozwarÿ, eodem loco tempore et momento, quibus contradictum fuisset, contra praelibatos Stephanum et Valentinum Theoreok, ad decimum quintum diem a die contradictionis ipsorum computando, in curiam Serenitatis vestrae, eiusdem scilicet in praesentiam, rationem contradictionis eorum reddituros efficacem, euocasset. Deinde vero tertia die praemissae Statutionis inchoatae ydem Serenitatis vestrae et noster homines, in Statutione ulterius progrediendo accessissent, ad facies praenominatarum oppidi Monostor, ac possessionum Remethe, Vzesty, Bunie, Wladany, Vizeswl, Zkradina, Padurany, Otthye, Oczekwl, Zernesty, Dubesty, Topla, Thoplicza, Izwaricza, Pomostieny, Leukusest, Also-Jerchinik, felseo ierchinik, Sugdia, Zternik, Cladowa, Vozoanie, alsoohaba, Thalmadia, olahohaba, Zohodol, Prodaniest, Thilomerest, Vlicza, Falwhely et ottmaresty in districtu eiusdem oppidi Monostor, praeallegatoque Comitatu huniadiensium habitantium, Vicinis et comitanis earundem etiam vniuersis, vt puta, Egregÿs et Nobilibus, Joanne Kemp officiale Castrum Fachyatth, Matthia Literato Ztanissa, Alberto Belan, et Petro Sebessy de Lwgas, Francisco Zakan et Georgio Eordeogh de Caransebes et Volffgango Pribek de Magyar Endreod, suis ipsorum proprijs, item prouidis et ignobilibus Lazaro fech, Michaele Voska, et Martino Bothws, dictae Caesarum Regiaeque Maiestatis in Roskest, Stephano, Andrea et Mikwl Antal, praelibati Stephani Bekes in Antalest, Jankwl et Baka Bidir, eiusdem Stephani Bekes in Bidirest, Mircha Sidile et Paulo Roman, similiter Stephani Bekes in Magyar Endreod, Petro Molmis iamfati Stephani Bekes in Grozesth, Lupsa Vitan, Jankwl Goda, et Nicolao Zenthe, praelibatae Maiestatis suae in Klechowa, Benedicto Ztepan, Czigwl Lupey, et Jowchya Laykwl eiusdem Maiestatis suae in Zwzany, Jankwl Bratha, Francisci Fodor de dicta Caransebes in Moysesst, Martino Jancha, altero Martino Myza, et Sebwl Bkwkr

eiusdem francisci fodor in Newrinche, Petro flora similiter Francisci Fodor, et Negwl Ferkezk, Joannis Simon de iam fata Caransebes in Velchest Martino Gyeorgy Stephano Kwretthy et Jowan Lazitty dicti Georgy Eordeogh in Keortt-welyffalwa possessionibus commorantes praenominatorum Maiestatis suae Egregiorumque et Nobilium iobbagionibus ac colonis, similiter suis ac dictorum dominorum suorum terrestrium nominibus et in personis, alysque quam plurimis inibi legitime conuocatis ac praesentibus, atque ibi quoque, memoratus homo Serenitatis vestrae, antelato testimonio nostro lateri eius adherente, introduxisset praenominatos Stephanum et Valentinum Thevreok, in dominium iam fatae oppidi ac possessionum, praescriptique iuris Regy in eiusdem habiti, statuissetque easdem et idem eisdem ipsorumque haeredibus et posteritatibus vniuersis, simul cum praescriptis cunctis suis vtilitatibus et pertinentys quibuslibet, iure ipsis expraemissa donatione Serenitatis vestrae incumbenti perpetuo possidendas. Quibus sic habitis demum quarto die Statutionis praenotatae, in facie dicti oppidi Monostor, praefatus Matthias literatus Ztanissa, nominibus et in personis Nobilium Heliae Machesdy de Farkadin, Gabrielis de Batyzffalwa, ac Dominae Barbarae Pythar consortis suae, Statutioni totalium et integrarum possessionum Senteest, Zoran, Dingan, et Thihomereest, praescriptarum, ad praetactum oppidum Marchina pertinentium; Item eodem quarto die statutionis, inque eodem Oppido Monostor, dictus Albertus Belan in personis Egregiorum Petri Jofwy et Michaelis Thoma de dicta Lwgas, Statutioni similiter totalium et integrarum possessionum Thomest, alias Zapodia, Goychffalwa, ¹⁾ Vngiwl et Vrzul alias Vadwl, ad idem Oppidum Marchina pertinentium consimiliter eodem quarto die Statutionis, ac ibidem praetitulatus Petrus Sebessy, suo ac Nobilium Balthasaris Sebessy, aliorumque fratrum condisionarium, nominibus et in personis, statutioni. . . . possessionariarum, in dicto oppido Marchina, ac possessionibus Kosawa, Perseest, Far. . . . titulus, ac in pertinentys iam fati

¹⁾ Fent Goztest.

oppidi Marchina existentium . . . . . y praefuisset et eodem adhuc quarto . . . . . (Vége hiányzik.)

(Eredetije szakadozott papíron a gyulafehérvári káptalan ltárában, Centuria S. 62.)

501.

1598. december 10-én.

(Sigismundus d)ei gratia Transilvaniae, Moldaviae, Valachiae transalpinae et sacri Romani Imperÿ Princeps, partium (Regni Hun)gariae Dominus, Aurei velleris Eques, et Siculorum Comes etc. Fidelibus nostris Nobilibus Requisitebus (litterarum) et litteralium instrumentorum in Sacristia siue Conseruatorio Capituli Ecclesiae Albensis repositarum, et locatorum ac (quarumlibet) Judiciariarum deliberationum, legitimorumque mandatorum nostrorum Executoribus Salutem, et gratiam nostram. (Cum. nos. tum)ad singularem intercessionem Reuerendissimi Demetrÿ Napragi, Electi Episcopi Transsiluaniensi . . . . . et Consiliarÿ nostri propterea factam: tum vero rationem habentes fidelitatis, et fidelium seruitiorum . . . . . Egregiorum Volffgangi, Casparis, Joannis et Petri Busorÿ de Zurdok, quae ipse nobis in. . . . . Expedicionibus summa cum animi sui promptitudine, et dexteritate exhibuerunt et im(penderunt ac in) futurum quoque exhibituri et impensuri sunt. Totales, et integras possessiones Zwr dok . . . . . et Ruchÿnoz vocatas, Necnon integra praedia kerlie, et Zpÿn alias Theowis nuncupata in Comitatu Theomeosiensi existentia habita, olim vti ex literis eorum Originalibus intelleximus a maioribus et progenitoribus ipsorum tentas, atque possessa: Verum temporibus retroactis Turcarum viribus inualescentibus per eodem hostiliter occupatas: tandem vero reiecto Barbarorum impotenti Jugo postquam res Christianas secuti, opem, studium, fortunas vniuersasque facultates nostras ad tuendam vindicandam, et ex seruitute hostili liberandam Rempublicam Christianam contulissemus, Dei praepotentis auxilio armis nostris rursus Christiano nomini et ditioni nostrae subiectas, Totum item et omne Jus Regium, si quod in praescriptis pos-

sessionibus, praedÿs, etiam aliter qualiterumque existeret, et haberetur, aut eadem, eadem et idem nostram ex quibuscumque causis vÿs, modis et rationibus concerneret collacionem, simul cum cunctis suis vtilitatibus et pertinentÿs quibuslibet terris scilicet arabilibus, cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, foenetis, syluis, Nemoribus, montibus, vallibus, alpibus, vineis, vinearumque promontorÿs, aquis, fluuÿs, piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus, molendinis, et corundem locis, Generaliter vero quarumlibet vtilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus, quouis nominis vocabulo vocitatis, ad easdem, eadem, et idem, de Jure et ab antiquo Spectantibus, et pertinere debentibus sub suis veris metis et antiquis limitibus existentibus, Memoratis Volfgango, Caspari, Joanni et Petro Busori ipsorumque haeredibus et posteritatibus vniuersis, vigore aliarum litterarum nostrarum donationalium superinde confectarum, et emanatarum in perpetuum saluo Jure alieno clementer dederimus, donauerimus, et contulerimus, velimusque eosdem in dominium praescriptarum possessionum, et praediorum, Jurisque Regÿ in eisdem, et eadem habiti per nostrum et vestrum homines legitime facere introduci. Super quo vobis harum serie committimus, et mandamus firmiter, vt acceptis praesentibus, statim vnum ex vobis pro testimonio fide dignum transmittatis, Quo praesente Egregius et Nobilis Joannes Radnothj, vel Jacobus Bagossÿ, aut Martinus Komiathj, siue Andreas Zeredaj, seu Andreas Thorozkaj, Neu Stephanus Desj, Neue Andreas Zigethj Notarius et Scriba Cancellariae nostrae maioris, alÿs absentibus homo noster per nos ad id specialiter transmissus, ad facies dictarum possessionum, et praediorum in dicto Comitatu Theomeosiensi existentium habitarum, vicinis et commetaneis earundem vniuersis inibi legitime conuocatis, et praesentibus accedendo, Introducat praefatos Vollfgangum, Casparem, Joannem et Petrum Busori in dominium earundem possessionum et praediorum, Jurisque Regÿ in eisdem et eadem habiti, Statuatque easdem, eadem, et idem eisdem, ipsorumque haeredibus et posteritatibus vniuersis, simul cum praescriptis cunctis earundem vtilitatibus et pertinentÿs quibuslibet, Jure ipsis ex praemissa donatione nostra incumbenti perpetuo possidendas, si non fue-

rit contradictum. Contradictores vero si qui fuerint, euocet eosdem ibidem contra praenotatos Volfgangum, Casparem, Joannem, et Petrum Busorÿ ad decimum quintum diem a die Contradictionis eorum computandum in Curiam nostram, Nostram scilicet in praesentiam, rationem Contradictionis eorum reddituros efficacem. Et post haec vos seriem huiusmodi Introductionis, et Statutionis, simul cum Contradictorum et Euocatorum si qui fuerint, Vicinorumque et Commetaneorum qui praemissae Statutioni intererunt, Nominibus et cognominibus, terminoque assignato, prout fuerit expedita, Nobis terminum ad praedictum ad relationem dictorum nostri, et vestri hominum fideliter, et conscientiose rescribere modis omnibus debeatis et teneamini. Secus non facturi. Datum in Ciuitate nostra Alba Julia die decima Decembris, Anno domini Millesimo Quingentesimo Nonagesimo Octauo.

Kivül: Fidelibus nostris Nobilibus Requisiteoribus literarum, et literalium instrumentorum in Sacristia siue Conseruatorio Capituli Ecclesiae Albensis Transsilvaniae repositarum, ac locatorum, ac quarumlibet Judiciararum deliberacionum, legitimorumque mandatorum nostrorum Executoribus Pro Egregÿs, Voffgango, Caspare, Joanne et Petro Bwsori de Zwrdok Introductoria pariter et Statutoria.

A levél hátára jegyezve:

Anno domini 1599 die 4 februarÿ peracta est introscripta Statutio, per Regium hominem Jacobum Bagossÿ, Notarium et Scribam Cancellariae maioris Serenissimi Principis, praesentibus testimonio Capitulari Gabriele Zakan, Item vicinis et Commetaneis Egregÿs Nobilibus Matthia Literato Ztanissa, Michaelae, Joanne, et Georgio Vayda, et Luca Zilagy de Lugas, Necnon prouidis et Ignobilibus Francisco Bratha de Daÿesth, Matthço Neges, Volfgango Popa in Busor, Emerico Balan in Baÿaz, Georgio Trippa et Stephano similiter Trippa in Bothinesth, Martino Balazina in eadem Balazina, Thoma Vngur in Vnguresth.

Eodem primo die Statutionis statim et in continenti Nobilis Ladislaus Pokol de Harmadia contradixit Statutioni portionum possessionariarum in dictis possessionibus Zwrdok et Buchinos Pokol reÿ vocatarum. Similiter eodem primo die Statutionis prouidus Michael Ztanko in possessione Bothinesd commorans, Jobagio S. Principis in sua, ac prouidorum Stephani, Joannis, et Volfgangi Ztanko contradixit Statutioni Molç

frumentarie in dicta possessione Zurdok habitae. Eodem adhuc primo die Euphrosina Relicta prouidi quondam Andreae Ztanko de dicta Bothinesd Statucioni eiusdem Molę contradixit.

Secundo die Statutionis Nobilis Georgius Gyerbechi in sua, ac Nobilis Casparis Gierbechi de Bercheőcz genitoris sui personis, contradixit statucioni praediorum kerlie et Zpin: ac medietatis possessionis Ruchýnoz.

(Eredetiye papíron a gy.-fejérvári káptalan levéltárában Cista Thordensis Fasc. VII. Nro 18.)

502.

1599. június 6-án.

En ki uagiok Erzebet Azonnj Az Witezleo Nehaj Mattnoký Ferenczj Ezuegie, Thestemben Bettegh leuen Elmenbe pedig ep leuen, illien testamentomot tezek, illien Attianfiay elleöt Eregbik Simon Janos, Wajda Mihaly, Josika Ferencz, Gerlistey Janos, fodor ferenczj, Bazaraba Janosne, es Bazaraba ferenczjne Elleöt, Elleozer az en lelke met aianlom az Hattalmas Istjennek kezeben, es az en testemet azeő annianak az feoldnek, Thoaba az mjnemü jozag marat az en uramtul matniki Ferenczjtul reiam, Morenczien, Zakon, Mottnokon, Cziernottan, Ohaban, Ruzdinoszon, Almafan es Zgribesten, azt a rez Jozagot Mattnik Farkast illeti es kezeben bochiattom, Morenczj mellet uagion egj Irttjassom, es egj Zenna Rettem, Az iozaghoz harom zantto feöld pinnzen wettj, az kettey magurana mathias Cziernottana uagion, azokattis mvtlnokj farkasnak hagiom, Egj Ezustes szablia uagion, melliet urammal czinaltottata azt is mothnoki farkas fianak hagiom Gabrielnek, Az mj az Lazar ferenczcel uallo dolgaymat nezte, minden Jozagokbul meg elegittetem. Es azert a dologert matnókj farkast nem kereshettj, Az morencj es almafaj molnokat en czinaltotam azon uramal tulajdon farattsagommal es keöleziegemmel ugj mjnt tulajdonomat, Azokottis simon Annanak mottnokj farkasnenak es az eő fiaynak hagiom es keötem; Az mj wettemenj uagion mottnokj farkasnenak es Simon Janos fiaynak hagiom, Ozak ket felle, Az mj kez ga-

bonna uagion keolcziek tartasomra, az mj abul meghmarad Ozak ket felle Simon Janos fiau Mottnokj (farkasual) Az mi hazbelj marha es labos marha akar mi neuel neuztessenek mjndeneket ozak ketfele. Mottnokj farkasne es Simon Janos fiaival, Karansebesben melj hazam wagion, Fodor ferenczj zomzedsagaban mjert hogj egj ozlas es successiue ettet illetne, az epittesnek fellet nekj hagiom fodor ferencznek es az eö fiajnak, mjnd az haz leueleuel egiettemben, Azen Jozagomnak matul farkasnak, hagiok hat tallert, Az mj pinzem wagion, Simon Anna, es fodor Mjhálne, uisellienek gondot tortasomra, mjnt zokot fő ember giermeket tartannj, Az uttam ha mj abul meg marad, ozak ketfelle mottnokj farkasne, Simon Janos fiaival, R a k o u j c z i a n egy zena Rettem uagion, m a r g a j a k e uolt, ozak Simon Janos fajual, Egj Ezustes arannias kupa fedelestul uallamj ezust teök, azonnj Embernek uallo, es egj Ezust pohar, hagiom azokat matnik farkas leiannianak magdolnanak, Ezt hagiom hogj hallalom wttan, semj perpatfar ne legien hanem mjnden Ember az Compositiohoz tarchia magat, es az het Nemes Zemelliek Confirmalliak es peczettelliek meg az en testamentum leuelemet Datum ex Ciuitate Caransebes, die sexta Juny, Anno domini Milliessimio Quingenttissimo Nonagesimo Nono.

(Egykoru másolatból a Macskácsi család Itárában 851. sz. alatt De mely nagyon eltér a 852. alatti eredetitől.)

503.

1599. september 1-én.

Andreas Diuina miseratione Sanctae Romanae ecclesiae Cardinalis Bathoreus, Transsylvaniae, Moldauiae, Valachiae transalpinae Princeps, partium regni Hungariae Dominus, Sicularum Comes et Episcopatus Varmiensis perpetuus Administrator, etc. Fidelibus nostris nobilibus Requisitoribus literarum et literalium Instrumentorum in Sacristia siue Conservatorio Capituli Ecclesiae Albensis Transsylvaniae repositarum et locatorum, ac aliarum quarumlibet Judiciarum deliberationum legitimorumque mandatorum nostrorum Executoribus, Salutem et gratiam nostram. Cum nos dignam ha-

bentes rationem preclaræ fidej, integritatis et fidelium seruitiorum meritorumque Generosi fidelis nobis syncere dilecti Sigismundi Sarmasaghi de eadem Sarmasagh, quæ ipse Sereñissimo Sigismundo, Dei gracia Principi Transylvaniae, etc. domino fratri et prædecessori nostro charissimo et huic Regno in omnibus, ȳsque varÿs rerum et fortunæ euentibus in arduis et secretioribus quibusque negotÿs fidej suæ concreditÿs domi militiæque exhibuit et impendit, ac in futurum nobis quoque eadem fide, constantia et dexteritate exhibiturus et impensurus est. Totale et integrum Castellum de Sidowar nuncupatum, vna cum totalibus et integris possessionibus Sidowar, Nadragh, Sidomir et Zederies appellatis, ad idem Castellum pertinentibus, Item Totales et integras possessiones Ferde, Bechest, Hewgest, Romonest, Poyeni Lunka riului, Bogest, Zolt, Cheremida, Chokonest, Draxinest, Bannya, Zerb, Matthiuk (értsd: Mutnik), Suponest, Pudanest (értsd: Prodanest); vna cum portione possessionaria in possessione Gladna, ac alpibus Bassa hauassa dictis in Ferde, nec non totale oppidum Busor, ac totales similiter et integras possessiones Zederies, Ziged, Dayest, Boya, Kitest, Zechien, Bothinest, Zarazany, Berna, Giurest, Kelchest, Botest, Balozina, Vngurest, Zuzany, Supan, vocitatas in Busoriensi Districtibus et Comitatu Huniadiensi existentibus habitas. Totum item et omne Jus Regium nostrum si quod in eisdem etiam aliter qualitercunque existeret et haberetur, aut eidem et idem nostram ex quibuscunque causis, vÿs, modis et rationibus concernerent collationem simul cum cunctis earundem vtilitatibus et pertinentÿs quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, foenetis, syluis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis, vinearumque promontorÿs, aquis, fluuÿs, piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus, molendinis et eorundem locis, generaliter vero quarumlibet vtilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quouis nominis vocabulo vocitatis, ad easdem et idem de Jure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus sub suis veris metis et antiquis limitibus existentibus memorato Sigismundo Sarmasagy, ipsius-

que haeredibus et posteritatibus vtriusque sexus vniuersis, vigore aliarum literarum nostrarum Donationalium superinde confectarum et emanatarum, in perpetuum, saluo Jure alieno clementer dederimus, donauerimus et contulerimus, velimusque eundem Sigismundum Sarmasagy in dominium praedicti Castelli, oppidi ac praescriptarum possessionum, consequenterque portionis possessionariae, ac Alpium, praetactique Juris Regy, in eis qualitercumque habiti per nostrum, vestrumque homines legitime facere Introduci. Super quo vobis harum serie committimus et mandamus firmiter vt acceptis praesentibus statim vnum ex vobis collegam vestrum pro testimonio vestro fidedignum transmittatis, quo praesente Egregius ac Nobilis Joannes Radnothy, aut Jacobus Bagosy, vel Andreas Zereday, seu Georgius Bodo, Notarius et Scriba Cancellariae nostrae maioris, de Curia nostra per nos ad id specialiter transmissus, siue Nicolaus Thobak de antelata Sidouar, alys absentibus homo noster per nos ad id specialiter transmissus, ad facies praescripti Castelli Sidouar, ac possessionum Sidouar, Nadragh, Sidomir et Zederies appellatarum, ad idem Castellum pertinentium, item totalium et integrarum possessionum Ferde, Bechest, Hewgest, Romonest, Poyeni, Lunka riului, Bogest, Zolt, Cheremida, Chokonest, Draxinest, Bannya, Zerb, Matthiuk, Suponest, Budanest, (így) portionisque possessionariae in possessione Gladna, ac alpium Bassa hauassa dictarum in Ferde, nec non totalis oppidij Busor, ac totalium et integrarum possessionum Zederies, Ziged, Daiest, Boya, Kitest, Zechien, Botinest, Zarazany, Berna, Giurest, Kilchest, Botest, Balozina, Vngurest, Zuzanj, Supan vocitatarum in Busoriensi Districtibus et Comitatu Huniadiensis existentium habitarum, vicinis et commetaneis earundem vniuersis inibi legitime conuocatis et praesentibus accedendo, Introducat praefatum Sigismundum Sarmasagy in dominium eorundem Castelli, oppidi ac praescriptarum possessionum, portionisque possessionariae et Alpium, consequenterque Juris Regy in eis qualitercumque habitj, statuaturque eadem et Idem, eidem, ipsorumque haeredibus et posteritatibus

vtriusque sexus vniuersis, simul cum praecensitis cunctis suis vtilitatibus, et pertinentijs quibuslibet, Jure ipsis ex praemissa donatione nostra incumbente, perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum. Contradictores vero si qui fuerint, euocet eosdem ibidem contra annotatum Sigismundum Sarmasagy ad decimum quintum diem a die eiusmodi contradictionis illorum computando, in Curiam nostram, nostram scilicet in praesentiam rationem superinde reddituros efficacem. Et post haec vos seriem huiusmodi Introductionis et Statutionis, simul cum Contradictorum et Euocatorum si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum qui praemissae Introductioni et Statutioni intererunt nominibus et cognominibus, terminoque assignato vt fuerit expedita, nobis terminum ad praedictum ad fidedignam relationem memoratorum nostri et vestri hominum fideliter et consciencieose rescribatis, Secus non facturi. Datum Albae Juliae die prima mensis Septembris. Anno Domini Millesimo Quingentesimo Nonagesimo Nono.

(Eredetije a báró Jósika család kolozsvári levéltárában, 38. csomag — most 107. csomag — 3 darab.)

504.

1599. október 12-én.

Nos Requisiteores Literarum et Literalium Instrumentorum in Sacristia siue conservatorio capituli Ecclesiae Albensis Transilvaniae repositarum . . . . . damus pro memoria per praesentes Quod Magnificus Dominus Balthasar Bornemisza de Kapolna Consiliarius sermi principis dñi Andreae . . . . . pro dño Stephano Báthory de Somlyó Consiliario et fratre dicti domini principis ab una, parte vero ab altera generosus Sigismundus Sarmasághi . . . . . oraculo vivae vocis fassus est et retulit in hunc modum: (Ceteris exmissis) Caeterum idem Sigismundus Sarmasagi fassus etiam sponte est se acceptasse contentationem pro eis possessionibus factam, quae contentatio haec est quod ad intercessionem annotati Domini Domini Stephani Bathory praelibatus dominus Andreas Princeps Totale et integrum Castrum Sidovář vocatum in Districtu Karansebes, Lugas, Comitatu Zeoreniensi, simul cum

Districtibus Ferde et Buzor in eodem Comitatu Zeoreniensi existentibus, Oppidisque Possessionibus portionibus possessionarijs, curiis nobilitaribus, ad idem Castrum et Districtus praescriptos juxta literas donationales praefati Domini Andreae principis jam fato Sigismundo Sarmasági superinde confectas et emanatas, Sigismundo Sarmasági, ipsiusque haeredibus et posteritatibus utriusque sexus universis jure perpetuo et irrevocabiliter dedisset, donasset prout coram nobis retulerunt et fassi sunt ac partes praescriptae contentae sunt, Harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. Datum die duodecimo Octobris Anno Millesimo Quingentesimo Nonagesimo Nono.

(Másolat a gr. Erdődy es. vörösvári ltárában.)

505.

1600. január 1-én.

Nos Michael Valachiae Transalpinæ Vaiuoda, Sacrae Caes. Regiaeque Maiestatis Consiliarius, per Transilvaniam Locumtenens, et eiusdem cis Transilvaniam parciūque eidem subiectarum fines Exercitus Generalis Capitaneus etc. Memoriae commendamus tenore praesentium significantes quibus expedit vniuersis, Quod nos cum ad nonnullorum dominorum Consiliariorum nostrorum singularem intercessionem et nobis propterea factam: tum vero condignam habentes rationem fidelitatis et fidelium seruitiorum Egregy Georgy Borczum alias Pithar, de Caransebes Prouisoris nostri Albensis, quae ipse nobis a compluribus iam annis, in omnibus rebus et negotijs fidei et industriae suae conceditis summa cum animi sui promptitudine et dexteritate nominisque sui non exigua laude exhibuit et impendit, ac in futurum quoque exhibiturus et impensurus est. Totalem et integram possessionem nostram Zarazany vocatam, in pertinentijs Oppidi Buzor et Comitatu Teomeosiensi existentem habitam hactenus ad Castrum nostrum Sidouar possessam. Totum item et omne ius Regium, si quod in eadem possessione qualitercunque existeret et haberetur aut eadem et idem nostram ex quibuscunque causis, vjs, modis et rationibus concernerent collationem, simul

cum cunctis suis utilitatibus et pertinentijs quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris pratis pascuis, Campis, foenetis, Siluis, Nemoribus, Montibus, vallibus, vineis, vinearumque promontorijs, Aquis, Fluujs, Piscinis et piscaturis, Aquarumque decursibus, Molendinis, et eorundem locis, Generaliter vero quarumlibet vtilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quouis nominis vocabulo vocitatis ad easdem et idem de iure, et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus, sub suis veris metis et antiquis limitibus existentibus memorato Georgio Borzun, ipsiusque haeredibus et posteritatibus vniuersis gratiose dedimus donauimus et contullimus, imo damus donamus et conferimus iure perpetuo et irreuocabiliter tenendam, possidendam et habendam, Saluo iure alieno harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. Quas nos informam priuilegy nostri redigi faciemus dum in specie nobis fuerint reportate. Datum Albae Juliae prima die mensis Ianuarj Anno Domini Millesimo Sexcentesimo.

(Eredetiye Lesnyeken, a Szereday család ltárában. Mihály aláírása, és a pecsét körírása cyrill betűkkel.)

506.

1600. június 25-én.

Nos Michael Vayda ac Franciscus Fodor Castellani ac Ladislaus Toma Judex nobilium districtus Caransebesiensis, Adgiuk emlekezettre az kiknek illik mindeneknek hogy jouenek mielonkben, egy feloll az Nemes szemeliek, Tinkouay Agoston es Tinkouay Gaspar ugjan tinkouayak: mas feloll az vitezlo Tott miclos Caransebesy: es elsoben az megh neuezeth tinkouay Agoston es Gaspar elo nieluekel szabad akarottiok szerinth tonek illien uallastt: mierth hogy ennek elotteys oregbik batiajuk kik uoltanak Machkasi peter es mihalj magtalanul megh haluan, az ő rez jozagokatth tudni illik Tinkouan, Belaron, Zagusenban, machkasban, Rugzinoban, topliczan ualo rezekett ugy mintth uerzerinth ualo attiokfianak hattak es legaltak uolth az felowl megh jrth Tott miclosnak es fiaynak Lazarnak es Illiesnek ő utannok maradekinak ok is megh gondoluan uellek ualo jo teteminieth

hogy oketth tartotta neuelte azon falubelj rez jozagokatth tinkouan, Belaron, Zagusenben, Rugsinozban es Topliczan etc. ualo rezekett kik ezen Caransebes districtussaban vadnak, Hatt szaz arani forintban kottiük es inscriballiük. S ott ennek felotte az melj Hugokatt tudni illik Tinkouay Barbalatt el haszositottuk is Zagusenbol, Rugsinozbol etc. rezett ki attuk melljett azutan el alienalt kik ualczaga reyayok nezne es ökett illetve azoknak az portioknak megh ualtasaban is minden Jusokatth ne kotek egjetek ellen ö ualthassa megh ö utanna maradeki melj koztek ualo egjenessegrol es kotesrol, mijs az mi leuelunkett attuk Varmegenk peczetj. Datum in Caransebes die vigesima quinta mensis Juny. Anno Domini Millesimo Sexcentesimo.

(Eredetije papíron a gyulafehérvári káptalan ltárában, Cista Zaran-dien. Fascicul. 2. No. 49. A szöveg alján három apró pecsét zöld viaszban.)

507.

1602. augusztus 6-án.

Serenissime!

De apparatu Turcico ac eorum conatibus motibusque quonam uersus iter moliantur Exercitusque suos moueant diligentem habeo rationem, ac sine intermissione per certos Exploratores ad id destinatos ac quibus fides adhiberi potest cognoscere studeo, nihil parcent laboribus et sumptibus, qui quidem non exigui ad eos erogantur propter commune bonum et publicam salutem conseruationemque Regni ac emolumentum Sac. Caes. Regiaeque Mtis, Certoque itaque nunc primum mihi allatum est ac per certum nuncium fidelemque relatum ex sermonibus cuiusdam Turcae, qui habet aliquam scintillulam pietatis studereque nititur ad emolumentum Christianorum. Qui pro certo ista nunciauit, Bassam a Natulia ad Panczoua per] Danubium cum copys ac Exercitu traiectum esse, coniunctisque uiribus cum Bassa Bektes qui iam cum Exercitu suo apud Giulam commoratur, ad Toemösuar Castra metari ac totam istam prouinciam nempe a Varad usque ad Lugas et Karansebes circa arces item Jenio et Lippa uelle depopulare, deuastare, igne ferroque

absumere, ac occasio data fuerit aliquam etiam arcium Jenő uel Lippa obsidere et hoc eo fine in dominum Georgium Bastam quoquomodo retineret, remoraretque uel prorsus abstraheret a terra Transalpinensi, ne in potestate et dominio eiusdem diutius perseuerare posset. Ipsum autem Vezerum cum maioribus copys apud Csechum castra metasse, a sequenti mense in Nouilunio castra mouere uelle iuxta Danubium uersus Albam Regalem quam obsidere nititur. Imperator enim Turcarum Vezerum propter infortunium preteriti anni, ac quod ipsam Albam Regalem amiserit, fune necare iusserat, sed per certos suos intercessores apud Imperatorem, si ipsi uita concessa fuerit, promisit ac iuramento pollicitus est Albam Regalem recuperare ac ex manibus Christianorum eximere ac eliberare una cum reliquis Castellis et Arcibus munitionibusque Christianorum proxime adiacentibus. Sic habere propositi utrumque certo mihi nunciatum est ab ipso Turca, cui fides omnino adhiberi potest, cum etiam alias sermones eiusdem rectos et ueraces comperuerimus non semel atque iterum. Ista itaque in tempore Ser^{ti} vrae humiliter significanda duxi.

Ser^{mo} Archid. Matthiae

Datum ex Arce Varad 6. Augusti A^o 1602.

Paulus Niary.

(Egykorú másolat a bécsi cs. titkos ltárban. Hungarica.)

508.

1603. november 7-én.

Georgius Basta, Comes in Huzt, Liber Baro, Dominus a Sult, Sacrae Caesareae Regiaeque Maiestatis et Catholici Regis Hispaniarum consiliarius bellicus ac Eiusdem Caesareae Maiestatis Sacratissimae exercitus et Regni Transsylvaniae Generalis Capitaneus etc. Generosis Egregys, Nobilibus, Comitibus, Vice Comitibus, et Iudicibus ac Vniuersitati Nobilium Comitatus Zöreniensis, Item Prudentibus ac Circumspectis, Iudicibus, ac Juratis Ciuibus, Ciuitatis Caransebes, et oppidi Lugos nobis honorandis Salutem et beneuolentiam. Miuelhogy mw Horuath Simonnak Czjazar eö felsege bizonios zamu Racz vitezinek Capitannyanak attuk, az

Caransebessi es Lugosi fő Capitansagoth. haggiuk es Paronczyolliuk, Authoritate a Sacra Caesarea Maiestate Nobis Atributa, hogy mindenekben az mi az fő Capithansagnak tiztit nezi Engedelmesek legyetek, Es mindenekben eó tölle fűgyetek, valamit előtökben ad es ordinal, mindenekben ahoz tarczyatok Magatokoth, ha penig valahul valami Jouedelme Annak az tisztnak volna, aztis citra ulla tergiuersationem kezeben Administralni tartozzatok: Secus non facturi. Presentibus perlectis. Exhibenti restituti. Datum ex castris ad possessionem A l m a z e g h positis, die septima Mensis Nouembris, Anno Domini Millesimo Sexcentesimo tertio.

G. Basta m. p.

(Eredetije papiron a gyulafehérvári káptalan Itárában, Cista Zarándiensis Fascicul. 2. Nr. 59.)

509.

1604. april 18-án.

My Kaztrucz Miklós es Laczugh Ferencz Junior, Karansebes tartományaban Szörin Varmegjenek hüteös Ispanok, es Simon Peter azon varmegjenek hüteös szolgabiraja Aggiuk Eöreök emlekezetre mindeneknek az kiknek illik az mý mostani jelen valo leuelunknek rendiben, mostaniaknak, s' mind jeowendeökben leueöknek, hogy jeöuenek my eleönkbe szemelyek zerent, egy feleöl az nemes személy Nyakazo Istvan, mas feleöl pedigh az vitezleö Gerlestej Laszlo Karansebes varosaban lakozok, es mind kett fel mý eleöttünk aluan, elseöben az megh neuzet nyakazo Istvan eleö eleuen szauaua maga szabad akarattja szerent senkj kenzeritesebeöl illjen valast teön legh eleözeör magara felweuen minden ver zerent valo' attjafiajnak euictiojokat es terheket, hogj eó neminemw nagj szükseginek el tauoztatasanak okaer ez mostani szük ideöben, kenzeritet fel venni az vitezleö Gerlistej Laszlo uramtul, es Felessegeteöl Totth Magdolna Azzonjtu kilenczven forint summa penzt, mely megh nevezet summa penzt in paratis felweuen, my előttünk vetette Zalagban eppen Prizaka new falubelj portiojat Uduarhazastul, es az uduarhazhoz tartozo szanto kaszalo feöldejvel es Erdejvel vizeivel malom hellevel, es minden hazna vetelivel hett egesz esztendeigh, az be-

kessegh utan szabad urasagaban lehessen Gerlistej Lazlo, az utan az het esztendeö elteluen ez megh neuzet summa penzt az 90 forintot leteuen nyakazo Istvan maga saját kereset penzet nem keölczjön kertet bocziassa kezehez az megh neuzet Jozagot nyakazo Istvannak, mely P r i s z a k a new falu Szeö-rjn varmegyeben Karansebes tartomanyaban vagjon; azt is hozza aduan mjert hogj most az Telekek pusztak egy Jobbagj sincz raita, az mely Jobbagjokat Gerlistej Laszlo az Telekekre letelepit, mas Jozzagokban vjhesse Gerlestej Lazlo, cziak az Puszta teleket aggia oda nekj az hétt esztendeö elteluen, mely dologhnak nagyob ereossegjert es bizonysgaert attuk mÿs az mostani levelunket peczjetünkkel megh ereösitven. Datum in Ciuitate Karansebes dje 18. mensis Aprilis Anno Millesimo Sexcentesimo quarto.

Valentinus Ilosvay, m. p.
Notarius.

(Egykoru másolat a gyulafehérvári káptalan Itárában Cista Zaránd Fascicul 2. Nr. 6.)

510.

1607. junius 15-én.

Nos Sigismundus Rakoczy Dei gratia Princeps Transilvaniae Partiumque Regni Hungariae Dominus, et Siculorum Comes etc. Memoriae commendamus tenore praesentium significantes quibus expedit uniuersis. Quod nos cum ad nonnullorum dominorum Consiliariorum nostrorum intercessionem nobis propterea factam. Tum vero attentis et consideratis fidelitate, et fidelibus seruitÿs, Egregy Michaelis Literati de Dees, que ipse diuersis vicibus, non sine laude, Praesertim in Ciuitate nostra L u g a s exhibuit, et impendit, et in futurum quoque exhibiturus et impensurus est. Totales et integras portiones possessionarias in possessionibus Allmaffaa, Morencz, Zaak,¹⁾ Mottnok, Ohaba et Chiernota Omnino in Comitatu Zeoriniensi existentes habitas, quae alias Egregÿ quondam Nicholai Zagyway, praefuisse sed per mortem, et defectum, seminis eiusdem ad nos, consequenterque collationem nostram, iuxta approbatam huius Regni nostri legem et Consuetudinem deuolu-

¹⁾ Az erdélyi kormányzék Itárában levő másolatja ezen Liber Regiusnak (lásd Tom. III. 235. lap.) ezen két helység nevéből egyet csinál: Morenczlak.

tae esse perhibentur et redactae. Simulcum cunctis suis utilitatibus et pertinentys quibuslibet, terris scilicet Arabilibus. Memorato Michaeli Literato ipsiusque haeredibus et posteritatibus vniuersis gratiose dedimus, donauimus et Contulimus, Imo damus donamus et Conferimus iure perpetuo et irreuocabiliter tenendas, possidendas pariter et habendas Saluo Jure alieno, harum nostrarum vigore, et Testimonio Literarum mediante. Quas nos in formam Priuilegij nostri Redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportatae. Datum in Ciuitate nostra Colosuar die decima quinta Mensis Junij, Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Septimo.

(Liber Regius IV. Sigismundi Rákoczy, a gy.-fehérvári káptalan ltárában, 84. lap.)

511.

1607. június 25-én.

Nos Sigismundus Rakoczy etc. Memoriae commendamus etc. Quod nos etc. Tum vero attentis et consideratis fidelitate et fidelibus seruitys Egregij quondam Stephani Literati Zamoskeozi alias Notary Ciuitatis nostrae Boros Jeneiensis quae ipse huic regno nostro Transilvaniae pro locorum et temporum varietate fideliter exhibuit et impendit, sed maxime hisce disturbiorum temporibus injurys (igy) mortem pro patriae libertate *oppetens* exhibuit et impendit, Totalem et integram possessionem possessionariam Dobrecz ¹⁾ vocatam in Comitatu de Zarand existentem habitam in cuius a tempore adeptionis eiusdem pacifico et quieto dominio nunc quoque persistere literis solummodo et literalibus instrumentis superinde necessarijs et sufficientibus destitus esse perhibetur, Totum item et omne Jus regium si quod in eandem etiam aliter qualitercunque existeret et haberetur, Simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentys quibuslibet terris scilicet arabilibus etc. rebus tamen sicut praefertur stantibus et se habentibus memorato Stephano Zamoskeozi filio videlicet praememorati Stephani Zamoskeozi, ²⁾ ipsiusque haeredibus et poste-

¹⁾ Ma Dobrest Krassó vármegyében.

²⁾ E szavakból kitünik, hogy a szövegben valami kis hiány van.

ritatibus vniversis novae nostrae donationis titulo clementer dedimus donauimus et contulimus Imo damus donamus conferimus Jure perpetuo et irrevocabiliter tenendam possidendam pariter et habendam, Saluo Jure alieno, harum nostrarum vigore et Testimonio literarum mediante. Datum in Ciuitate nostra Colosuariensi die 25 mensis Juny Anno domini 1607.

(Liber Regius IV., Sigismundi Rakoczi, 135. lap. a gy.-fehérvári káptal. Itárában.)

512.

1607. junius 28-án.

Nos Sigismundus Rakoczi etc. Memoriae etc. Quod nos etc. Tum vero etc. Reverendi Zavae Episcopi quarundam Ecclesiarum et Walacharum in Transilvania, passim existentium, quae ipse nobis et huic regno nostro Transilvaniae cum alias semper in omnibus occasionibus potissimum autem in nouissima recuperatione Arcis nostrae Lyppensis fideliter exhibuit et impendit ac in futurum quoque exhibiturus et impensurus est, Totalia et integra praedia nostra Bruznyk, Radmanoczi et Melýt-kochia vulgo nuncupatas, hactenus ad Arcem nostram Lyppensem, ac Totale similiter et integrum praedium nostrum Zabatel antea ad Arcem nostram Zabatel tenta et possessa omnino in Comitatu Orodiensi existens Totum item et omne Jus nostrum regium etc. Simul cum cunctis suis vtilitatibus et pertinentijs quibuslibet terris scilicet arabilibus etc. memorato Zavae Episcopo haeredibusque et posteritatibus ipsius uniuersis in perpetuum clementer dedimus donauimus et contulimus prout damus, donamus et conferimus Jure perpetuo et irrevocabiliter tenenda possidenda pariter et habenda Saluo Jure alieno Harum nostrarum vigore etc. Quas nos etc. Datum in Colosvar die 28 Juny Anno dñi 1607.

(Liber Regius IV, Sigismundi Rakoczi 95 lap, a gy.-fehérvári káptalan Itárában. Gróf Kemény József: Diplomatar. Transilv. Supplementum IX. köt. 73. lap.)

A Liber Regius szélére toldalékok irattak, melyek egy része a bekötés alkalmával levágott.

513.

1607. július 8-án.

Nos Sigismundus etc. Memoriae commendamus etc. Quod pro parte et in persona Nobilis Nicolai Paulouina de Karansebes exhibitae nobis et presentatae quaedam literae fassionales Nobilium Ladislai Tiuardar, Comitatus Zauriniensis, Francisci Josica, Wolphangi Zabo, Georgy Mixa, Nicolai Gyurka, Joannis Borezun et Valentini Ilosuaÿ districtus Facziatt, et Ciuitatis nostrae Caransebesiensis Jurati notary, in simplici papyro patenter confectae sigillisque eorum usualibus, intrinsecus, a dextro et inferiori marginibus. In cera viridi impressivae communitae, Quibus mediantibus Nobilis puella Sophia, dictus Nicolaus Paulouina vitricus suus iam erogasset, ac in futurum quoque erogaturus esset Totalem et integram tertiam partem possessionum suarum Ztoychest et Drinoua vocatarum in prefato districtu Faczatt existente habitatum, simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, prefato Nicolao Palovina ipsiusque haeredibus et posteritatibus uniuersis in et pro quadringentorum florenorum hungaricalium summa Jure redemptibili ex Causis et rationibus in praefatis literis fassionibus limpidius denotatis et expressis dedisse inscripsisse et obligasse dignoscebatur, tenoris infrascripti: Supplicatum itaque est nobis Nomine et in persona memorati Nicolai Palouina humilime vt nos easdem literas fassionales ac omnia et singula in eisdem contenta ratas, gratas, et accepta habendo praesentibusque literis nostris verbotenus inseri et inscribi faciendo praemissae fassioni et inscriptioni aliisque omnibus et singulis inferius, in tenore earum contentis nostrum, Consensum beneuolum pariter et assensum praebere dignemur, quarum quidem literarum tenor talis est: En Lugassi Vlad Janos leania Sophia adom mindennek tuttokra, a kiknek illik az en leulemnek rendiben, mostaniaknak smindjeouendeoben leueoknek miert hagi bizonioson ertete volna megh hitt Attyamfai altall hagi az mellÿ Jozagot Ztoychest és Drinoua neww falukat, kit az en megh holt Apam Vlad Janos Jambor zolga-

lattiaual kereset volt, egy Lugasi Racz Marton teob tarsaiual nem tudatik mi okbol megh kerte volna, ugimint magua zakadat Jozagot az feiedelemteoll, es magat az en Jambor beöczwletes zemeli az en mostoha attiam, Karansebesy Palouina Miklos vram magara fel ueue mind ruhazatboll, etelbwł, italbul, mind addigh medig az vristen ennekem zerenczet paranczoll es Jambor Nemes zemelyek eleott Tudni illik T i u a d a r L a z l o Z e o r e n i v a r m e g i e i s p a n y a eleott, Josica Ferencz, Zabo Farkas, Miksa Georgy, Gyvraka Miklos, Borczun Janos, Hlosvay Balint, varos es varmegie hwteos Notariussa eleott, illien keotest tezek Palouina Miklos vrammal az en mostoha attyammal, vgimint tellies es epp ezembeoll, senki kenzeritesebeoll magam zabad jo akaratomboll hogi eo kegjelme az en mostoha apam ne haggion ez mostani Ereoksegemben es Aruasagomban, az mostani Ewk wdeoben, hogi Attiamtul ream maradot megh neuzet falukatt ki foglalliak valakik Teorueny nelkwł kezembwł, es el idegeniczek twllem, hanem az eo kegjelme keoltsegen faragyion, es keolczeon ez Jozagertt, miert hogi most remensegertt most puztan leuen az Jozagh, nem zannia eo kegjelme sem faratsagatt sem munkaiatt, ez ket megh neuzet falunak harmad rezet eo kegjelmenek keoteom es adom negj zaz forint summa penzben, Illien conditional hogi az Jozag megh eppwluen, addigh zabad vrasagaban legien Palouina Miklos vram mind az eo posteritassi, meddigh az negi zaz forintot in paratis uagi en uagi maradekim le nem tezi eo kegielmenek, ez summa penzt leteuen, tarozzek perpatuar nelkwł fel ueni, es az Jozagot kezemben uagy haeresimnek kezekben boczatani, ha pedigh ennekem halalom teortennek, es valami maradekom halalom vtan nem leend, eppen ez megh neuzet ket faluknak meli F a c z a t v a r m e g i e b e n u a g i o n, az en mostoha apamnak zabad vrasagaban legien, es kezekbeoll addigh ki ne foglalhassak se magat senki bele ne iktathassa, meddigh ezer forintot in paratis Palouina Miklosnak, uagi maradekinak le nem teznek, mely ereos keotest, es leuelemeth en Vlad Sophia nagioib megh hwtelnek okaerth peczetemmel megh confirmalok, ezen Nemes Zemelyek eleott. Azert mys Arbiterek latuan es haluan ez keotest es hogi pepeczetiuel is megh confirmala my is mi pepeczetwknell megh

creossitetwk. Datum in Ciuitate Caransebes die decima septima mensis Martÿ Anno Christi Millesimo Sexcentesimo septimo, et subscriptus erat Valentinus Ilosuay notarius m. p. Nos igitur praemissa supplicatione, nobis modo quo supra porrecta, clementer exaudita et admissa, praedictas literas fassionales, non abrasas, non cancellatas, nec in aliqua sui parte suspectas, sed omni prorsus vitio et suspicione carentes praesentibus literis nostris verbotenus insertas et inscriptas, quo ad omnes earundem continentias clausulas es articulos, eatenus, quatenus eadem rite et legitime existunt emanatae, viribus earum veritas suffragatur, ratas, gratas, et accepta habendo, praemissae fassioni, et inscriptioni omnibus et singulis superioribus, in tenore earundem clarius denotatis et expressis, nostrum praebuimus consensum, harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante, Datum ex Arce nostra Georgenÿ die octaua mensis Julÿ Anno Domini 1607.

(Liber Regnis IV. Sigismundi Rakoczi 106. lap, a gy.-fehérvári káptalan Itárában. Gr. Kemény József Diplomatar. Transilvan. Appendix XV. köt. 112. szám.)

514.

1607. augusztus 2-án.

Nos Sigismundus Rakoczy etc. Memoriae Commendamus etc. Quod nos cum ad nonnullorum etc. Tum uero attentis et Consideratis fidelitate fideliumque seruitiorum cumulatissimis meritis fidelis nostri Egregÿ Abrahami Literati Chieropes de Lippa Quae ipse ab aliquott annorum spacÿs primum Principibus Transilvaniae Praedecessoribus videlicet nostris demum nobis quoque et praedicto regno nostro Transilvaniae in praescripta arce nostra Lippensi uarÿs ejusdem Arcis mutationibus ita poscendo tanquam miles fortissimus periculis subinde ingruentibus minime cedens praecipue uero in postrema Arcis ejusdem deditioe intrepido animo publicaeque vtilitatis profectu haud Contemnendum exhibuit et impendit ac in futurum quoque exhibiturum et impensurum se velle pollicetur. Totalem et integram possessionem nostram Cella in Comitatu Orodienti existentem et habitam Totum item et omne Jus Regium si quod in eadem possessione etiam aliter qualitercum-

que existeret et haberetur, aut eadem et idem nostram ex quibuscumque Causis uys modis et rationibus Concerneret Collationem Simulcum cum Cunctis suis vtilitatibus et pertinentys quibuslibet terris scilicet arabilibus cultis et incultis agris etc. generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus, quouis nominis vocabulo vocitatis ad eandem et idem de jure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus sub suis ueris metis et antiquis limitibus existentibus memorato Abrahamo Literato Chyerepes haeredibusque et posteritatibus ipsius universis clementer dedimus, donauimus et Contulimus Imo damus donamus et Conferimus jure perpetuo et irrevocabiliter tenendam possidendam pariter et habendam Saluo Jure alieno harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. Quas nos etc. Datum Albae Juliae secunda die mensis Augusti Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Septimo.

(Liber Regius IV. Sigismundi Rakoczi 196. lap, a gy. feherv, kaptal. Itarában.)

515. *)

1605. september 7-én.

Nos Stephanus dei Gratia Hungariae Transylvaniaeque princeps et Siculorum Comes etc. Memoriae commendamus tenore presentium significantes quibus expedit vniuersis. Quod fidelis noster generosus Sigismundus Sarmasaghi de Keowesd nostram personaliter veniens in presentiam, matura primum intra se deliberatione prehabita sponte et libere confessus est, pariterque retulit nobis eo modo: Quomodo ipse attentis, et consideratis fidelitate et fidelibus seruicys fidelis nostri Egregy Nicolai Harmadiái de eadem Harmadia Seruitoris sui et prouisoris castris sui Sidowar vocati, que ipse ab aliquot annis retro actis summa cum animi sui promptitudine, constantia et alacritate, in his periculosis disturbiorum temporibus, ad omnes occasiones, presertim vero in detentione et defensione prenotati castris Sidowar, per milites quondam Michaelis alias Vaiuode Valachiae Transalpinae, hostis Regni huius Transylvaniae nequissimi et immanissimi, viginti septem diebus continuis obsessi, alys etiam in rebus ac negoçys fidei suae

*) Ez oklevél chronologiai sorozat szerint az 509. sz. után következik.

concreditis et commissis fideliter exhibuit et impendit, ob quae merita longe maioribus praemys dignus esset, totalem et integram possessionem suam *Haud est* vocatam in Comitatu Zeorenysensi habitam, simul cum cunctis suis vtilitatibus et pertinentys quibuslibet, terris scilicet arabilibus, cultis, et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, fenetis, syluis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis, vinearumque promontorys, aquis, fluuys, piscinis, aquarumque decursibus, molendinis et eorundem locis, generaliter vero quarumlibet vtilitatum, et pertinentiarum integritatibus quouis nominis vocabulo vocitatis ad eandem de iure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus, memorato Nicolao Harmadiai, haeredibusque et posteritatibus suis vniuersis perpetuo et irrevocabiliter tenendam, possidendam, pariter et habendam dedisset donasset, et contulisset, imo dedit, donauit, et contulit coram nobis harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. Datum in Ciuitate Meggyes feria quarta proxima ante festum nativitatis beatae Mariae virginis anno domini Millesimo Sexcentesimo Quinto.

Coram Magistro Joanne
Angyalos protonotario m. p.

(Eredetije papíron a báró Jósika család kolozsvári ltárában 38 csomag 4. darab.)

516.

1607. november 15-én.

Nos Requisiteores literarum et literalium instrumentorum in Sacristia siue conseruatorio Capituli Ecclesiae Albenis Transilvaniae repositarum, ac quarumlibet iudiciariarum deliberationum, legitimorumque mandatorum Illustrissimi domini Principis Executores, damus pro memoria per praesentes, quod Generosi domini Sigismundus Sarmasaghy, de eadem *Sarmasagh*, Comes Comitatus Tordensis, pro se ab vna ac Paulus Keresztesy de Nagymegier, similiter pro se, partibus ab altera, coram nobis personaliter constituti, Idem dominus Sigismundus Sarmasaghy, oneribus et quibuslibet grauaminibus Generosae dominae Barbarae Fwzy, consortis suae,

item filiorum filiarum, ac signanter Generosorum puerorum Sigismundi et Gabrielis Josica, fratrum germanorum, priuignorum videlicet suorum, filiorum, Magnifici quondam domini Stephani Josica, alias Cancellarÿ Transilvaniae etc. ex dicta domina Barbara Fwzy procreatorum, denique fratrum, sororum, proximorum et consanguineorum suorum, ac aliorum quorumlibet iam natorum et nascendorum, quos videlicet infra-scriptum tangeret et concerneret, tangereue et concernere quomodolibet in futurum posset negocium, super se assumptis et leuatis, matura prius intra se deliberatione praehabita, sponte et libere oraculo uinae vocis suae, confessus est pariter et retulit in hunc modum, Quomodo ipse, certis rationabilibus et bonis respectibus inductus, ac commodum et vtilitatem utriusque partis spectans, de et super bonis, iuribusque suis possessionariÿs, totali videlicet et integro castro Sidowar nuncupato, vna cum totalibus et integris possessionibus Sidowar, Nadragh, Sidemir, et Zederies in comitatu Zeoreniensi, ad idem castrum pertinentibus, item totalibus similiter et integris possessionibus Ferde, Bechest, Hewgest, Romonest, Poyeni, Lunka riului, Bogest, Zold, Cheremida, Chokonest, Draxinest, Bannya, Zerb, Mathnik, Suponest, Pudanest, vna cum portione possessionaria, in possessione Gladna, ac alpibus Basa hawassa dictis in Ferde nec non totali oppido Busor, ac totalibus similiter et integris possessionibus Zederies, Ziged, Dayest, Boya, Kitest, Zechyen, Bothinest, Zarazany, Berna, Giurest, Kelchest, Botest, Baloznia, Vngurest, Zuzany, et Supan vocatis, omnino in districtu Busoriensi et Huniadiensi comitatibus existentibus habitis, ipsum dominum Sigismundum Sarmasaghy, ex donatione et collatione Serenissimi quondam domini, ac domini Andreae Cardinalis Bathorei, alias Principis Transilvaniae etc. felicitis recordationis, optimo iure concernentibus talem cum praefato domino Paulo Keresztesy, fecisset celebrauissetque contractum, Quod videlicet dictum castrum Sidowar, oppidum Busor, totalesque et integras possessiones, portionesque possessionarias praenominatas, simul cum cunctis eorum vtilitatibus et pertinentÿs quibuslibet, ter-

ris scilicet arabilibus, cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, foenetis, syluis, nemoribus, montibus, uallibus, alpibus, uincis, uinearumque promontorijs, aquis, fluuijs, piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus, molendinis, et eorundem locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum integritatibus, quouis nominis vocabulo vocitatis, ad eadem et eandem de iure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus, sub suis veris metis et antiquis limitibus existentibus, memorato domino Paulo Keresztesy, ipsiusque haeredibus et posteritatibus vtriusque sexus uniuersis, in et pro mille florenis vngaricalibus, titulo pignoris, tempus infra redemptionis, ad duodecim vsque annorum spatium, proxime venturum, dedisset, inscripisset, et impignorasset, quam summam, partim in aureis monetis, singulos aureos pro duobus florenis vngaricalibus computando, partim in clenodjs, rebusque pretiosis, ac pecuino, armentalique genere, praefatus dominus Paulus Keresztesy dedisset, deposuisset, ac soluisset, eosdemque atque eadem praelibatus dominus Sigismundus Sarmasaghy, vt ipse dixit, leuasset, percepisset, atque accepisset: hac lege et conditione, quod videlicet dum et quando, post duodecim annorum effluxum, praenotatus dominus Sigismundus Sarmasaghy, aut eius haeredes, et posteritates vtriusque sexus uniuersae, praenominatum castrum Sidowar, oppidum Busor, praecensitasque totales et integras possessiones, portionesque possessionarias, ad se se redimere uoluerint, extunc annotatus dominus Paulus Keresztesy, uel haeredes ipsius, rehabita tamen prius praetacta mille florenorum summa, vnacum praescriptis cunctis suis utilitatibus et pertinencijs quibuslibet, eidem domino Sigismundo Sarmasaghy, vel praelibatae dominae Barbarae Fwzy, consorti eius, eorumque haeredibus resignare debeant et teneantur absque ullo iuris strepitu. Hoc per expressum declarato, ut quaecunque tormenta aerea, ferrea, grandia, mediocria, parua: item mortaria, barbata, aliaque bombardarum et pyxidum genera, cuiuscunque formae, quantitatis et species fuerint: item pulueres bombardici, ac globi ferrei et stannei, nec non supellectiles domesticae, scilicet mensae, scamna, sedilia, arcae, uinaria uasa, et in summa quaelibet instrumenta aerea, ferrea atque lignea, in praesentiarum in dicto castro aut

in adiunctis pertinentijs haberentur, ea omnia, coram nobilibus personis, nec non vtriusque dominis Seruitoribus, ad id ab ipsis delectis, in certa inuentaria redigantur, atque conscribantur, idemque inuentarium, in conseruatorio Capituli Ecclesiae Albensis reponatur, ut cum vsus postulabit, et praenotatum castrum *Sydowar*, praescriptaque iura possessionaria ad idem pertinentia, redimenda erunt, certa earum rerum omnium constet ratio, et uel illa inuentata, in specie, uel aequiualentia, tantidemque precij, debeat et teneatur dictus dominus Paulus *Keresztesy*, aut haeredes et successores eius, eidem domino Sigismundo Sarmasaghy eiusque haeredibus, et successoribus remittere, restituere et resignare. Hoc quoque signanter addito, ne *Jobbagiones*, possessiones, praedia, eorumque pertinentiae quaelibet, quae ad dictum castrum *Sidowar*, ab ipso domino Sigismundo Sarmasaghy haecenus tenta aut quomodolibet alias possessa sunt: donatione, uenditione, iure perennali, aut alio quolibet modo et praetextu, ab alienentur, sed tota et integra in hoc uel integriore statu, ad tempus usque redemptionis conseruentur, ac praenotato tempore, absque defectu reddantur et restituantur. Quod si uero praefatus dominus Paulus *Keresztesy*, aut eius successores et haeredes, praenotatum castrum *Sidowar*, oppidum *Busor* ceterasque possessiones et portiones possessionarias supra notatas, ad idem castrum pertinentes, quouis quaesito colore, praetextu et ratione, nollent, non curarent, aut praetermitterent reddere atque resignare, extunc idem dominus Paulus *Keresztesy*, a praefato domino Sigismundo Sarmasaghy aut haeredibus eius, peremptorie euocatas, ad primum diem qualiumcunque et quorumcunque regni huius Transyluaniae comitiorum, primitus tunc celebrandorum, absque ulla ulteriore dilatione, iuri stare debeat, ad restitutionemque dictorum castri, oppidi et possessionum cogi debeat: ac praeterea licitum et liberum sit, quaslibet possessiones ipsius domini Pauli *Keresztesy*, in quocunque comitatu regni huius Transyluaniae aut partium Vngariae existentes habitas, occupare, possidere, atque ab ipso domino Sigismundo Sarmasaghy, eiusque haeredibus teneri: neque tali facto, in ullam factae potentiae poenam incurrat: protestatione, iuhibitione, aut Illustrissimi domini Principis gratia,

nihil suffragantibus. Ex aduerso dictus quoque dominus Sigismundus Sarmasaghy, omnimodam et plenariam euictionem assumens, obligat se, praenominatum dominum Paulum Keresztesy, eiusque haeredes et successores vniuersos, in quieto et pacifico dominio, praenotatorum castrum Sidowar, et iurium possessionariorum omnium, ad idem pertinentium, vsque ad praedictam mille florenorum summam, contra quoslibet legitimos impetitores, turbatores, causidicos et actores, proprys suis laboribus, cura, fatigys et expensis, tueri, protegere, et defendere, intra praenotatum duodecim annorum spatium, conservare semper paratum fore. Quod si uero saepe fatus dominus Paulus Keresztesy, aut ipsius haeredes, lite quapiam legitima ac iuridico processu, praeallegatum castrum Sidowar, bonaque possessionaria ad idem pertinentia amitterent, atque eorum dominio exciderent, extunc idem dominus Paulus Keresztesy, ex quibuslibet bonis, ac iuribus possessionarijs dicti domini Sigismundi Sarmasaghy, in quocunque comitatu Transyluaniae, uel partium regni Vngariae existentibus habitis, signanter ex possessionibus Sarmasaghy et Keöwesd, auticis suis bonis, earumque pertinentys, totales et integras possessiones portionesque possessionarias occupare, tenere et possidere, utilitatesque earum percipere possit tamdiu, donec duodecim annorum praenotatum spatium, a data praesentium, factoque hoc contractu computando, elabatur, elapsisque duodecim annis, mille florenorum summa persoluatur, quibus persolutis ipse quoque dominus Paulus Keresztesy, dicta bona occupata, mox et de facto remittere ac reddere, saepedicto domino Sigismundo Sarmasaghy, eiusque haeredibus debeat ac teneatur. Hoc quoque addito, quod quicquid intra praenotatum duodecim annorum spatium, ad aedificandum castrum Sidowar, aut in adiunctis eius pertinentys quibuslibet, prae libatus dominus Paulus Keresztesy impenderit, limitatis tandem ac reuisis expensis, debeat memoratus dominus Sigismundus Sarmasaghy, eiusque haeredes, aedificacionis precium resolvere, ac eidem domino Paulo Keresztesy, eiusque haeredibus, vna cum capituli mille florenorum summa praemissa, refundere: prout dedit, inscripsit, et impignorauit, ac ambae partes coram nobis modo praemisso transegerunt, harum no-

strarum vigore et testimonio literarum mediante. Datum feria quinta proxima post festum Beati Martini Episcopi et Confessoris, Anno domini Millesimo Sexcentesimo Septimo.

(Eredetije a báró Jósika család kolozsvári ltárában, Fasciculus 38, No 5. Kívül az erdélyi káptalan pecsétje.)

517.

1608. január 11-én.

Illustrissime Princeps et Domine, domine nobis semper gratiosissime fidelium seruitorum nostrorum humilimam semper paratissimam perpetuamque oblationem. etc. Az zent Isten Kewansagos nagi sok iokkal io egesseges es üdvesseges hozzu illettel algia meg Nagisagodatt ez vÿ eztendeöben, es keövetkezendö sok vÿ eztendeökben. etc.

Kegielmes vrvnk hoza nekeönk az Vitezleö Trombitas Istuan az Nagisagod parauziolattiatt, 22. Decembr. kiben parauziol Nagisagod nekeönk hogi ez meg newezett Tronbitas Istwant az Thömeös varmegieben leweö Boxa neweö faluba ippen es Sasanocz Voxincz, Duboz, Izgar es Kader neweö faluknak azon Varmegieben leweöknek rizeiben bele iktatnok, miuel hogy regi tulaidon zolgalattiaawal talalt jozaga uolna, Nagisagod Kegielmesen ismet, vÿ donational neki es maradekinak meg atta: mely Nagisagod parauziolattia illien igekkel uagion meg irwa.

Sigismundus Rakoczÿ, Dei gratia Princeps Transylvaniae, partium Regni Hungariae dominus et Siculorum Comes etc. Fidelibus nostris Egregÿs ac Nobilibus, Caspari Bölöny. Joanni Biborczfalwÿ, Joanni Palosy, Joanni Strucz, Joanni Zoliomÿ Scribis et Notarÿs Cancellariae nostrae maioris de Curia nostra ad id specialiter transmissis, Item Georgio Ördögh Prouisori Lippensi, Petro Sebesÿ, Michaeli Deak Georgio Tarbusula, Georgio Basy omnino de Lugas, Joanni Ribiczey de Keörösbanya vicecomiti Comitatus de Zarand, Martino Banÿaz Judici primario Ciuitatis Lugasiensis Salutem et fauorem. Quum nos ad nonnullorum fidelium dominorum Consiliariorum nostrorum singularem intercessionem nobis propterea factam, tum vero attentis et consideratis fidelitate

fidelibusque seruitys, fidelis nostri Egregy Stephani Trombitas familiaris Castri nostri Lugasiensis, quae ipse antea Principibus Regni huius Transylvaniae, Praedecessoribus videlicet nostris, et nobis, etiam in omnibus occasionebus bellicisque expeditionibus, contra quosuis hostes Regni fideliter summaque cum animi sui promptitudine, et sanguinis effusione exhibuit et impendit, ac infuturum quoque exhibiturus et impensurus est. Totales et integras possessiones Boxa, ac portiones possessionarias, in possessionibus Sasanocz, ¹⁾ Vóxincz, Doboz, Izgar, et Kader, ²⁾ proprys seruitys acquisitas, in Comitatu Teömeösvariensi existentibus habitas, in quarum quieto et pacifico dominio, a tempore adoptionis earundem perstitisse et nunc quoque persistere, literasque superinde sufficientes habuisse, verum in his praeteritis disturbiorum temporibus amissas et perditas esse asserit. Totum item et omne ius Regium si quod in ysdem etiam aliter qualitercunque existeret et haberetur, aut eadem et idem nostram ex quibuscunque causis, uys, modis et rationibus concerneret collationem. Simul cum cunctis suis vtilitatibus, et pertinentys quibuslibet, terris scilicet arabilibus, cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, foenetis, syluis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis, vinearumque Promontorys, aquis, fluuys, piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus, molendinis et eorundem locis, generaliter uero quarumlibet vtilitatum, et pertinentiarum suarum integritatibus quouis nominis uocabulo uocitatis, ad easdem, et idem, de Jure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus, sub suis ueris metis et antiquis limitibus existentibus, praemissis sic ut praefertur stantibus et se habentibus, memorato Stephano Trombitas ipsiusque haeredibus et posteritatibus vniuersis, vigore aliarum literarum nouae nostrae donationis titulo confectarum et emanatarum in perpetuum saluo iure alieno clementer dederimus donauerimus, et contulerimus, velimusque eiundem in dominium earundem possessionis, portionumque possessionariarum dictisque Juris Regy in eysdem qualitercunque habiti per uos legitime

¹⁾ A mai Susanovecz a Temes folyó jobb partján.

²⁾ Ma Kádár.

facere introduci. Super quo uobis harum serie committimus et mandamus firmiter vt acceptis praesentibus, statim simul uel duo uestrum, sub oneribus alias in talibus obseruari solitis ad facies praedictarum possessionis **Boxa**, portionumque possessionariarum in possessionibus **Sasano cz**, **Voxincz**, **Doboz**, **Izgar** et **Kader** in Comitatu Theomeosvariensi existentibus habitarum, vicinis et commetaneis earundem vniuersis inibi legitime conuocatis, et praesentibus accedendo introducatis praefatum Stephanum Trombitas, in dominium earundem possessionis, portionumque possessionariarum praescriptique **Juris Regy** in ysdem qualitercunque habiti Statuatisque easdem, et idem, ipsiusque haeredibus et posteritatibus vniuersis simul cum praescriptis cunctis suis vtilitatibus et pertinentys quibuslibet, iure ipsis ex praemissa donatione nostra incumbente perpetuoque possidendas, si non fuerit contradictum, Contradictores vero si qui fuerint, euocetis eosdem ibidem contra memoratum Stephanum Trombitas ad decimum quintum diem a die contradictionis ipsorum ex hinc fiendae, computando, in curiam nostram, nostram scilicet in praesentiam, rationem contradictionis eorum reddituros efficacem. Et post haec vos seriem huiusmodi introductionis et statutionis vestrae, simul cum Contradictorum et euocatorum si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum qui praemissae statutioni intererunt Nominibus et cognominibus terminoque assignato ut fuerit expedita nobis terminum ad praedictum fide vestra mediante referre vel rescribere modis omnibus debeatis et teneamini. Secus non facturi. Praesentibus perlectis exhibendi restitutis. Datum Albae Juliae, Quarta die Mensis Augusti. Anno Domini Millesimo Sexcentesimo septimo. **Mi azert kegielmes Vrunk az Nagisagod parancziolattia zerent az meg neuezet Trombitas Istuant ugiam azon nap vgmintt 22 Decembr. ezen eztendöben tudni illik : Anno 1607 azoknak az faluknak hatariban belemenwen, bele iktatok, de sem az hatarban, sem az hatar kiweöl contradictor nem talalkozek Trombitas Istuan ellen. Azert mi zabad vrasagaban hattuk ez meg neuezett falukban. Melliet Nagisagodnak mi fide nostra mediante meg irtuk, es fel kältwk Nagisagodnak Tarczia meg Isten Nagisagodat nagi sok eztendeigh is egessegben bodogul.**

Datum in Oppido Lugas 11. die mensis January Anno Domini Millesimo Sexcentesimo octauo.

Illustrissimae Celsitudinis Vestrae

Seruitores perpetui
semperque fideles

Michael Literatus
Petrus Sebessy
Uaiuodales.

(Kivül: Illustrissimo Principi et Domino domino Sigismundo Rakoczi Dei gratia Regni Transilvaniae Principi, partium Regni Hungariae Domino, et Siculorum Comiti etc. Domino, domino nobis semper gratiosissimo.)

(Más helyen: Anno 1609. die 17. mensis Septembris apertae per me Erasmus Adam Secretarium. A levél két apró pecséttel volt lezárva, egyik közüle római gemma.)

(Eredetije papíron a tinkovai Macskási család ltárában XXI. csomag, 706. szám.)

518.

1608. april 19-én.

M^v Gerlistei Lazlo, es Kun Daniel Zeorin varmegienek, es Karansebes tartomanianak vice Ispanni, es Simo(n) Mihali azon varmegie hüteös zolga birai. Adgjuk emlekezetre ielen valo leveleoneknek rendiben mindeneknek az kiknek Illik mostaniaknak s mind jeouendcoben leueoknek. Hogy ieoue mi eleonekben az nemes Mathnoki Gabor, vgian it valo Karansebesireo maga, es az Annia Simon Anna zoni az nehai Mathnoki Farkasne, es az teob hugai kepekben; az kikel egi kenieren vadnak az Attiok hazokban, es maga zabad akaratiabol illien valaszt teon. Hogy kenzeritetet mostan nagi zuksegenek el tauoztatasaert, zalogositani az becziuletet Berla radulnak negi puzta teleket, Matnok faluan ezzen Zeorin varmegieben, es Karansebes tartomaniaban ki vagion, tudnia Illik Dada Janos teleket, oprissa Mihalet, Zabo georgiet, Paul briczkoet; Az eleottis elzalogositot volt vgjan Motnok Gabor hat teleket, vgjan Motnok faluan, tudnia Illik Pejka Adam teleket, Stephulet Stephan pulanet, Petru Kreczunaczaet, vrzulet, hatodikat kit Zabo farkasne veodt volt zalagban, Mi-

hali Nagh Matnoki Farkasnak huz forintert az hat teleket zalagositotta volt az eleottunk való Ispannok, Tiuadar Lazlo es Iffabbik Lachugh Ferencz vramek Ispansagakort, es frusa Lazlo zolga birosagaban hetuen forintert negiuen eztendeigh, Attiokfiat megh kinaluan es hatarossit, hagi ki ne valthassa senki Berla radultol, se maradekiteol, az evictiotis vgi veotte volt magara Mathnoki Gabor, hogj ha megh nem otalmazhatna Berla radult, vagj maradekit, maga keolczegen az Mathnoki Jozagban valami ver ellen, tehát az Ispanokkal egieb Jozagara, vagj Z a k u l r a, M o r e n c z r e, vagj egiebunc rea mehessen Berla radul, es az motnoki Jozaghoz hasonlo haznos Jozagot vehessen, foglalhasson, perpatuar nelkul, Contradictione, Inhibitione, gratia principis non obstante. Az hat telekhez azert ez mostani megh neuzet negi telepet valla adn . . . mi eleottunk az hat telekekel edgiut, zaz tizenhet forint summa penzert, vgjan azon negjuen esztendeigh, hogj ki ne valthassa, sub eadem conditione, az mint az eleottunk való Ispannok ideieben valotta az mint constal leuelekbeol, az megh neuzet tiz telekeket, az Zabo farkasneien Mihalj Nagh teleken kiueol, melljel tartozek megh erezteti Berla radul, vagj maradeki, valamikor tehetik le az huz (. . . . .)ot. Adta azert a feliul megh irt telekeket, minden hozzaiok tartozozanto kazalo feoldeiucl, minden p . . . iuel, vizeiucl, malmokkal es malom heliekkal, giumeolcz fakkal, es egieb pertinentiaiucl, akar mineuel neu(eztet)nenek Berla radulnak, es maradekinak, az feliul irt mod zerint. Meli dolognak nagjob bizonsagaert adgjuk ez mi leueleontket zokot varmegieonknek peczjetiucl confirmaluan es megh erosituen. Datum in Caransebes die decima nona Apprillis Anno domini Millesimo Sexcentesimo octauo.

Nicolaus Juul notar.

Juratus m. p.

(Három pecsét helye.)

(A Macskási család levéltárában 855. szám alatt őrzött eredetiből, papíron.)

519.

1608. september 22-én.

Nos Gabriel Bathori etc. Memoriae etc. Quod nos Cum ad nonnullorum etc. Tum vero attentis et consideratis fidelitate fidelibus seruitÿs fidelis nostri Egregÿ Balthasaris Veseleni de Gieke, quae ipse ab aliquot iam annis Principibus Regni huius Transilvaniae praedecessoribus videlicet nostris in omnibus occasionibus et Nobis quoque ex eo toto tempore quo Dei benignitate ad hunc Principatus nostri gradum electi et euecti sumus fideliter et summa Cum animi sui promptitudine exhibuit et impendit ac in futurum quoque juxta possibilitatis suae exigentiam exhibiturus et impensurus est Totale igitur et integrum Castellum Fachiath nuncupatum in Comitatu Orodienſe existens habitum, quod ad hoc tempus mater eiusdem Balthasaris Veseleni Generosa Domina Margaretha Chieferi (Helyesen: Cseffey) Relicta videlicet Generosi quondam Daudis Veres de Carko pacifice et libere possedit Totum Item et omne Jus nostrum Regium etc. simul cum cunctis suis vtilitatibus allodiaturis integris possessionibus portionibus praedÿs et eorundem quibusuis pertinentÿs Terris scilicet arabilibus cultis etc. generaliter vero quarumlibet vtilitatum et pertinentiarum suarum Integritatibus etc. memorato Balthasari Veseleni ipsiusque haeredibus et posteritatibus vniuersis elementer dedimus donauimus et Contulimus, imo damus donamus et conferimus Jure perpetuo etc. Datum In Ciuitate nostra Colosuar die 22. Septembris Anno 1608.

(Liber Regius V. Gabrielis Báthori, 143 lap. a gyulafehÉrvári káptalan ltárában.)

520.

1609. ápril 3-án.

Nos Gabriel Dei gratia Transsylvaniae Princeps Partium Regni Hungariae Dominus et Siculorum Comes etc. Memoriae commendamus tenore praesentium significantes quibus expedit vniuersis. Quod nominibus et in personis fidelium no-

strorum Gēnerosi ac Nobilium Joannis Lugosy, Michaelis Deesy alias Literati, Martini Baniás et Georgii Radul in propriis ipsorum, ceterorumque vniuersorum Nobilium et Keneziorum nec non aliorum Walachorum Districtuum Lugasiensis, Sebesiensis, Mihaldiensis, Halmasiensis, Krassofwýensis, Borzafwýensis, Komyatiensis et Illedjensis, exhibitae sunt nobis et praesentatae binae quaedam litterae, primae quidem Serenissimj quondam Domini Ladislaj Dei gratia Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae etc. Regis, Austriae et Styriae Ducis, nec non Marchionis Moraviae etc. faelicis recordationis, confirmationales, Donationales, Annuentionales, exemptionales et Privilegiales in pergameno patenter confectae, sigilloque ejusdem domini Regis impendenti et authentico in cera rubea impressiue communitae et roboratae, quibus mediantibus Idem Dominus Rex Vniuersa et quaelibet Privilegia eorundem Nobilium Walachorum et Keneziorum super quibuscunque ipsorum libertatibus immunitatibus et praerogativis, a diuis quondam Regibus ipsis data et concessa, sub illis conditionibus et cautelis quibus ipsis concessa fuissent, roborasse et confirmasse: Deinde hoc ipsis annuisse ut in praefatis octo districtibus nulli extraneo Villas et possessiones donare liceat praeterquam illis, qui propter fidelia ipsorum seruitia antefatis Walachis et Nobilibus ¹⁾ benemeriti esse videbuntur. Praeterea ne cuiquam easdem Villas et possessiones sed neque ipsi Regiae Maiestati ab inuicem separare alicui conferre, verum sacrae Regni Coronae semper adherere, quin imo praedictum districtum Comiatensem praenominatis aliis septem districtibus denuo adiecisse, insuper id etiam ipsis annuisse ut solus Comes inter ipsos Iudicia exercere, dehinc vero ad Iudicem Curiae exposit in praesentiam Regiae Maiestatis appellare possint et valeant. Sed et hoc ipsis concessisse ut in exigendis Birsagiorum oneribus Comites et Vice Comites equum, Arma et aues ²⁾ convictorum minime auferre, ac praesenti Vno Iudice Nobilium eorundem

¹⁾ Ezen aláhuzott szavak nem léteznek V. László király eredeti kiváltságlevelében.

²⁾ A gyulafehérvári káptalan 1800. évi átiratában: Oves,

Birsagiorum onere exigere possint et valeant. Ultimo a quorumlibet tributorum solutione exemisse, et res ac bona tam ipsorum quam Jobbagionum suorum a quorumlibet arestatione eosdemque ac Jobbagiones ipsorum a Judicij aliorum libertasse. Verum id ipsis concessisse dignoscebatur ut si qui aliquid actionis contra Jobbagiones ipsorum se habere praetenderent id non nisi coram ipsis Nobilibus, adversus autem eosdem Nobiles in presen(tia) Comitum suorum inde in praesentia Judicis Curiae Regiae postremo in praesentia suae Maiestatis Juridice prosequatur. Alterae vero Serenissimae quondam Dominae Isabellae Dei gratia Reginae Hungariae, Dalmatiae, Croatiae etc. Donationales in simplici papyro itidem patenter confectae sigilloque eiusdem Reginae secreto similiter in cera rubea impressivè roboratae quibus mediantibus eadem Regina intuitu praeclaræ fidelitatis, fideliumque seruitiorum totius Vniuersitatis Oppidi Lugas suae Maiestati exhibitorum et exhibendorum, eisdem haeredibusque et posteritatibus ipsorum Vniuersis, quaedam Arma seu nobilitatis Insignia, in illis literis luculenter descripta et declarata simul cum eorundem Armorum libertatibus et praerogativis ¹⁾ in perpetuum dedisse et concessisse dinoscebatur tenoris infrascripti: Supplicatum itaque extitit nobis nominibus et in personis suprafatorum Joannis Lugasy, Michaelis Deesy alias Literati, Martini Bantias, et Georgy Radul aliorumque Vniuersorum Nobilium Keniziorum et Walachorum praenotatorum Districtuum humillime quatenus nos dictas binas literas, nec non omnia et singula in illis literis contenta, ratas, gratas et accepta habendo, praesentibusque literis nostris verbotenus inseri et inscribi faciendo eisdem, nec non omnibus et singulis in ysdem contentis, nostrum consensum benevolum pariter et assensum praebere, tum pro se ipsis, quam pro posteritatibus successoribusque ipsorum Vniuersis in perpetuum Valituras gratiose confirmare dignaremur. Quarumquidem primarum literarum verbalis continentia sequitur hoc modo: (Lásd V. László király 1457. évi levelét 312. szám alatt.)

¹⁾ A gyulafehérvári káptalan 1659 évi átiratában: libertatibus, et *immunitatibus* ac praerogativis. « Az 1634. évi átiratban az aláhuzott szavak nem fordulnak elő.

Alterarum autem literarum tenor iterum sequitur in hunc modum : (Lásd Isabella királyné 1551. évi levelét 408. sz. alatt.)

Nos itaque praemissa eorum supplicatione nobis quo supra porrecta, clementer exaudita et faventer admissa, praescriptas binas literas confirmationales Donationales Annuntionales exemptionales et Privilegiales Serenissimorum quondam Ladislai Regis et Isabellae Reginae non abrasas non cancelatas, nec in aliqua sui parte suspectas, sed omni prorsus vitio et suspitione carentes, praesentibusque literis nostris de verbo ad verbum sine diminutione et augmento aliquali insertas et inscriptas, quo ad omnes earum continentias clausulas et articulos et puncta catenus, quatenus eadem rite et legitime existunt emanatae, viribusque earum veritas suffragatur, ratas gratas et acceptas habendo, praemissis omnibus et singulis in praesertis binis literis contentis, nostrum praebuimus consensum, imo prebemus benevolum, pariter et assensum, ac tam pro se ipsis, quam pro posteritatibus successoribusque ipsorum universis in perpetuum valituras clementer confirmamus, annuentes et concedentes eisdem ut ipsi praedecaratis universis et singulis libertatibus immunitatibus, et praerogativis quibus hactenus usi et gavisii fuere, non minus in posterum quam antea Augustissimis temporibus uti frui et gaudere, salvo tamen Fiscii nostri Jure permanente, Valeant atque possint. In cujus rei memoriam firmitatemque perpetuam praesentes literas nostras pendentis et authentici sigilli nostri munimine roboratas, Memoratis universis Nobilibus Kenezys Valachis, caeterisque Inhabitoribus annotati oppidi nostri Lugas ac supradictorum octo Districtuum dandas duximus et concedendas. Datum in Ciuitate nostra Alba Julia Die tertia Mensis Aprilis Anno Domini Millesimo sexcentesimo nono.

Gabriel, princeps,
Stephanus Kendi
Cancellarius.

(*Kivül* : 1609. feria sexta in festo beati Galli Confessoris in generali Congregatione dominorum Regnicolarum trium Nationum Transylvanensium et Partium Regni Hungariae exhibitae et publicatae sunt pre-

sentes in personis Vniversorum Nobilium Lugasiensium, et per eosdem dominos Regnicolas in vigore valeant nullo contradictore apparente.)

Mgr. Joannes Angyalos
prothonotarius.

(Más helyen szintén kívül : Anno 1609. 1ª die Juny praesentatae Coram me Ladislao Gerlistey substituto Bano ac Generoso Domino Vulphango Kamutý.)

Eodem Anno et die presentate Coram Castellanis Comitatus Zeoreniensis Joanne Peika et Daniele Kun.

(Eredetije a Macskási család levéltában fasciculus XXI. 709. szám ; hártýán, nagy alakban. A szöveg elején az Isabella királyné által Lugas városának engedélyezett címer : koronából kiemekeldő fehér farkas kék mezőben ; négy hüvelyknyi magasságban és 3 hüvelyknyi szélességben.)

(Báthory Gábor ezen megerősítő levelét átírták a gyulafehérvári káptalan requisitorai 1634. évben, valamint a gyulafehérvári káptalan 1659. június 5-én Simon György és Fiáth Lajos kérelmére. Végre Stephanovits Sima lugasi főbíró, Stephanovits György városi tanácsos és Popovits Moyses jegyző aláírásával ellátott folyamodás következtében, I. Ferenc király Kolozsvárott 1800. augusztus 19-én szintén megparancsolá a nevezett káptalannak, ezen kiváltságok hiteles alaku kiadását, a mi részéről megtörtént ugyan ezen hó 24-dik napján. Ezen utóbbi átirat ma a lugosi görög nem egyesült egyház ládájában őriztetik.)

521.

1609. május 4-én.

Serenissimus dominus Princeps dominus Clementissimus Egregium Michaelem Literatum Desi ex statu et conditione plebea ac ignobili in qua hactenus extitit exemit, ac in coetum et numerum verorum Regni Transilvaniae et partium Hungariae nobilium annumeravit et adscripsit. In cuius signum haec Arma seu nobilitatis Insignia. Scutum videlicet militare erectum coelestini coloris in cuius campo seu area Falco ceu volans, dextro frameam, sinistro autem pedum lunam, quasi crescentem, ex eaque auream crucem prominentem tenere, ac in ore eius calamum scriptorium gestare conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, quam conlegnit Diadema Regium genuinis atque vnionibus apprime exornatum. Ex Cono etc. Animo deliberato praefato Michaeli Literato Desi ipsiusque haeredibus et posteritatibus vtriusque sexus

vniuersis gratiose dedit, donauit, et contulit. Et nihilominus Totalem et integram domum eiusdem in Ciuitate nostra Lugasiensi, vicinitatibusque domorum, nobilium Nicolay et Gasparis Sarga ab oriente ac prouidi Mixe Hegedüs, a meridie, ab occidente vero viae publicae, et Nobilis Stephani Somogy, a Septemtrione autem plagis generosi Stephani Vaida, in vico vulgo Szuszany vczá uocato, in Comitatu Zörinensi existentem habitam, ab omni censuum, taxarum et contributionum tam ordinariarum quam extraordinariarum, subsidiique et lucri Camerae solutione, seruitiorum quorumlibet plebeorum et Ciuiliū exhibitione ac hospitum condescensione. Seminaturas item Allodiaturas Agricolationes et alias quaslibet haereditates ipsius, quas in dicta Ciuitate nostra Lugasiensi Juste et legitime possideret, a Decimarum Nouarum et Capetiarum pensione in perpetuum exemit supportauit et Nobilitauit. In Cuitate Colosuar etc.

(Liber Regius VI. Gabrielis Báthory 210. lap. a gy.-fehérvári káptalan Itárában.)

522.

1609. május 8-án.

Nos Requisiteores literarum et literalium instrumentorum in sacraestia sive conservatorio Capituli ecclesiae Albensis Transilvaniae depositarum et locatorum, ac quarumlibet iudicialiorum deliberationum, legitimorumque mandatorum Serenissimi Domini Principis executores damus pro memoria per praesentes, Quod nobilis Stephanus Somogy, Michael Literatus de Des, Martinus Baniás, Devay Jankul, Joannes Kempul, et Georgius Radul nostram personaliter venientes in presentiam suis ac Egregiorum et Circumspectorum Juratorum Iudicis Primarii Nicolai Toysa, Senatorum ac Inhabitato- rum totiusque Communitatis et Universitatis nobilium ceterorumque Valachorum et Keniziorum oppidi et Districtus Lugasiensis, nominibus et in personis per modum solemn- is protestacionis, contradictionis, prohibitionis et Inhibitionis nobis significarunt in hunc modum: Quomodo prout iidem Protestantes perceperunt, superioribus diebus Serenissimus

Dominus Dominus Gabriel Dei gratia Princeps Transilvaniae partium Regni Hungariae Dominus ac Siculorum Comes dominus noster benignissimus totale ac integrum oppidum *Lugas* vocatum, ejusque Districtum et pertinentias in Comitatu Zevriniensi existens habitas, certaeque cujusdam collationis titulo Magnifico Domino Gregorio Nemethy consiliario praefati domini principis dedisset, contulisset et abalienasset in praepjudicium et Damnum derogamenque privilegiorum uetustorum, ac libertatis nobilium praefati oppidi, inhabitatorumque ac pertinentiarum manifestum. Unde facta huiusmodi protestatione iidem Stephanus Somogy et caeteri praenominati, et inhabitatores praenotati oppidi *Lugas* nominibus quorum supra, primum quidem praelibatum Serenissimum Dominum Principem a donatione, collatione inscriptione, venditione vel alio quouis titulo et colore abalienatione, memoratum verum dominum Gregorium Némethy aliosque quoslibet uniuersos et singulos quicumque hujusmodi collationi palam vel tacite inhiarent, aut inhiaturi essent, ab impetratione emptione occupatione, sibi ipsis usurpatione, statui factione, dominio proprietate, usu fructu, ususque fructus perceptione, et percipi factione, quandocumque quibuscumque cuicumque vel quomodocumque jam factis vel fiendis praescriptorum oppidi *Lugas* et districtus ejus totalis uel partialis. Loca denique capitularia et conuentualia aliaque quaelibet credibilia, nec non executores principales a statui factione, introductione, litteralium fassionalium relatoriarum, aliarumque quarumlibet ratione praevia emanatarum vel emanandarum extraditione prohibuissent et inhiuissent contradicendo, contradixeruntque prohibendo et inhiuendo coram nobis publice et manifeste. Harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum in festo beati Stanislai Episcopi et Martyris Anno domini Millesimo sexcentesimo nono.

(Szende Béla gyűjteményéből.)

523.

. 1609. június 5-én.

Mi Peyka Janos, es Kun Daniel, Zeoreni Varmegienek es Karansebes tartomanianak Ispany, es Simon Mihaly azon

Varmegie hiteos zolga biraia Adgiwk emlekezetre mindeneknek, kiknek illik ez mi mostani ielen ualo leuelunknek rendiben mostaniaknak s mind Jeouendeoben leueknek hogy marat volt adossa az megh holt Zaguay Miklos, Kriczouay Ferencznek niluan ualo, es meg bizoniosodott addossagal Tizen hat forintal Mely adossagertt, mikoron mÿ Varmegienknek regÿ zokassa zerint zeket Vlteenk uolna, teruineknek el Igazitas-aertt, eleo alla az megh holt Zaduay Miclos Relictaia Kriczouay Annucza Azzoni, es teruinynek uette az ura adossagitt, az maga iauaiboll kelle megh fizetnie, minthogy az Varosban semmÿ ereoksege nem uolt, az Vranak, mely propositioiara, Az Zaduay Miclos Attiafiats Motnokj Gabor teobbel egiut hasonlo keppen, teruinynek uettek az dolgott, honnet kel az sattis factionak lenie, es mikoron mind az ket fel, egÿ mas Akaratiabol kÿ mentenek uolna. Itiltwk hogy megh eskegiek az azzony Zaduay Miklosne Tizen heted napigh, hogy azt az Adossagott tiztan az Vra Zaduay Miklos teotte uolna, es hogy az Vratul sem pinzen sem ezust sem egieb Jauaj nem marat-tanak az Azzonynak, kibeol fizethesse az Vranak teott Adossagitt, ha megh esketik Zalagicson az Azzonj az Vra Jozagabul az Adossagertt, az Vra Zaduay Miclos neuuel, mikoron Azert az megh hagiott nap eleo jeott uolna, Az azzonÿ megh eskwtt az hiteos zolgabiro eleott teott teruiniunk zerint Az utan eleonkben jeouen az megh neuezet azoni, az kriczouay ferencz adossagaertt az Tizen hat forintertt, Ada es Valla mi eleottunk M o t t n o k faluan Marthon olarul es Miclos Giula teleket, mely M o t t n o k falw ezzen Zeorini Varmegieben es Karansebes tartomaniaban uagion. Az mint adtta Vallotta es keotette az Zaduay Miclos attiafiay akaratiokbol azert az Tizenhat forintertt megh ualtasnak ideigh, minden hozaiok ahoz az Marthon Olarul es Miclos Giula telekhez tartozo haznokkal Zanto feoldeyuel kazalo retyuel, erdeiuel hegieiuel Veolgieyuel Irtasokkal hauassokkal, uizekkel, malmokkal malmok helliekkel, mezevkel Tilalmasokkal halazzo helliekkel, es akar mi neuel neuendezeo Jokkal es haznokkal, minden kezett kj ueuen abbol az ket telekbeol, kezebe erezettek, mind addig birny haznait ueonÿ Kriczouay ferencz smaradeky, adig is meg az Pinset ez az kire nezne az Valtas leuen teonnek eztis hoza

teuen, hogy ha ualami Jobbagiokatt zallitana kriczouay ferench, az ket telekre, ualamit keoltene az Jobbagiokra aztis az adosagban tudgiak, az megh ualtas kortt, adig kezebeol ki ne uehessek, auagy az Jobbagiokon megh uehesse Kricsouay ferencz. Mind azon által Kricsouay Ferenczis zemellie zerint aluan mi eleottunk zabad akaratiabol senkÿ kenzeritesebeol illien ualast teon, Hogy eo ugian azon megh irtt ket Jobbagy telekett, az kiket az Tizenhat forint adosagertt zalogositot az megh neuzet huga, Zaduay Miclos relictaiia Kriczouaj Annucza azzonj, Adgia Vallia es keott; Berla Radulnak es Maradekinak azert az Tizenhat forintertt, kireol eotet megh elegiteotte Berla Radul, Az mint atta valotta keotette, minden Jussat es Igasagat ki ueuen abbol az ket telekbeol Berla Radul es Maradekj kezeben ereztette minden hozaiok tartozo haznokkal, ualamint nekj keotette ualotta az megh neuzet huga, zinte az forman atta eois Berla Radulnak es Maradekinak, Mely dolognak bizonsagaertt adgiuk miwes, es mi mostani ielen ualo leuelunket, zokott Varmegienk Pecsetiuel Confir-maluan es roboraluan. Datum in Caransebes quinto die Junnj Anno Dominÿ Millesimo Sexcentesimo Nono.

(Erdetije papiron a tinkovai Macskási család ltárában XXI. csomag. 705. szám. Szöveg alatt 3 pecsét zöld viaszban.)

524.

1609. junius 7-én. (pünkösöd napján.)

Serenissime Princeps Domine Domine nobis semper gratiosissime, perpetuorum Seruitiorum nostrorum in fauorem Serenitatis Vestrae humillimam oblationem.

Vestra nouerit Serenitas Nos Literas eiusdem Statutorias et Introductorias pro parte, Generosi Domini Pauli Kezteszi de Nagi Megier, Confectas, et Emmanatas, nobisque inter alios in eisdem conscriptos, praeceptorie sonantes et directas summa qua decuit reuerencia et obedientia recepisse in haec verba.

Gabriel Dei Gratia Princeps Transyluaniae partium Regni Hungariae Dominus et Siculorum Comes fidelibus

nostris Egregys et Nobilibus, Vice Comitibus et Iudicibus nobilium Comitatus Zeoreniensis, Item Sigismundo Fiat Ladizlao Gerlistei, Danieli Kun Petro Tiuardar de Caransebes, Item Matheo Balog de Alpestes Petro Maczesdy de Farkadin, et Ladislao Chiula de Thustia,¹⁾ salutem et gratiam nostram. Dicitur nobis in persona fidelis nostri Egregy Pauli Kereztesy de Nagy Megyer Qualiter ipse in dominium Totalis et integri Castris Sydovar nuncupati ac Totalium et integrarum possessionum Sydouar, Nadragh, Sidomir et Zederies in Comitatu Zeoreniensi predicto ad idem Castrum pertinentium, Item Totalium similiter et Integrarum possessionum Ferde, Bechest,²⁾ Haugest,³⁾ Romonest, Poyeny, Lunka Riuului, Bogest, Zolt, Chyeremida, Chiokonesti, Draxinest, Bannya, Zerb, Muthnik, Suponest, Pudanest, ac portio nis possessionariae in possessione Gladna ac Alpincz (igy alpibus helyest) Bassa hauassa dictarum in Ferde nec non Totalis et integri oppidi Busor, ac Totalium et integrarum possessionum Zederyes, Ziged, Dayest, Boya, Kytesd, Zechien, Bothinesd, Zarazanÿ, Berna, Giurest Kelchiesd, Botest, Baloznÿa, Vnginest,⁴⁾ Zuzani et Supan vocatarum in districtu Bwsoriensi et Huniadiensis Comitibus existentibus habitarum ipsum Exponentem ex fassione et inscriptione Generosi Sigismundi Sarmassagy de Keowesd Comitibus Comitatus Thordensis, modo et ordine in alijs quibusdam literis Nobilium Requisitorum et executorum Capituli ecclesiae Albensis Transalpiniae fassionabilibus seu inscriptionalibus superinde confectis clarius expressis et denotatis, in et pro summa Mille florenorum hungaricorum titulo pignoris infra tempus redemptionis tangentium et concernentium medio vestri legitime Introire, eademque sibi suisque heredibus et posteritatibus uniuersis statui facere uellet Jure admittente; Proinde Committimus uobis et mandamus harum serie firmiter ut acceptis presentibus statim simul uel duo

---

¹⁾ Az itt transumált eredetiben: de *Thasnad*. ²⁾ Az eredetiben: *Bothiest*. ³⁾ Az eredetiben, melyből a transumálás történt: *Hewzest*. ⁴⁾ Eredetiben *Vngurest*.

vestrum sub oneribus alias in talibus obseruari solitis ad facies prescriptarum Castris Sydovar ac possessionum eiusdem nominis Sydovar, Nadragh, Sidomir et Zederies in Zevreniensi ad idem Castrum pertinentium ac totalium similiter possessionum Ferde, Bechest, ¹⁾ Heugest, ²⁾ Romonest, Poieny, Lunka Riuului, Bogest, ³⁾ Zolt, Chÿeremida Chiokenest Draxinest, Bannya Zerb, Mathnik, Suponest, Pudanest, ac portionis possessionariae in possessione Gladna praedicta nec non dictarum Alpium Bassa hauassa uulgo ⁴⁾ dictarum, in territorio pretacte possessionis Ferde; item oppidi Busor ac Totalium similiter et integrarum possessionum Zederies, Zyged, Daiest, Boia, Kitest, Zechieni, Botenest Zarazani, Berna, Giurest, Kelchest, Botest, Balozna Vnginest Zuzani et Supan vocatarum in districtu Busoriensi et Comitatu Huniadiensi preallegatis existentibus habitarum vicinis, et commetaneis earum universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo Introducatibus antelatum exponentem in dominium earundem Juxta continentias pretactarum literarum memoratorum requisitorum et Executorum dicti Capituli Ecclesiae Albensis fassionalium seu inscriptionalium superinde confectarum cum presentibus nobis exhibendis statuatisque easdem eidem suisque heredibus et posteritatibus vniuersis, simul cum cunctis earundem vtilitatibus ac pertinentiis quibuslibet quouis nomine nuncupatis Infra tempus redemptionis praemisso pignoris titulo ipsi ex premissis incumbente possidendum si non fuerit contradictum; Contradictores vero si qui fuerint Euocetis eodem ibidem contra annotatum Exponentem ad decimum quintum diem a die Contradictionis eorum computando in Curiam nostram, nostram scilicet in presenciam rationem huiusmodi contradictionis reddituri efficacem, Et post haec uos seriem huiusmodi Introductionis et Statutionis Vestrae simulcum contradictorum et Euocatorum qui appararint vicinorumque et Commetaneorum qui praemissae statutioni intererunt, no-

¹⁾ Eredetiben: *Bethyest.* ²⁾ Eredetiben: *Heuzest.* Ma *Hauzest.*

³⁾ Hibás: *Bozest* helyett. ⁴⁾ Eredetiben a vulgo szó, a Basahavassa elótt áll.

minibus et cognominibus terminoque assignato ut per uos fuerit expedienda nobis suo modo terminum ad prescriptum fide vestra mediante referre uel rescribere debeatis et teneamini secus non facturi presentibus perlectis exhibenti restitutis, Datum in Ciuitate nostra Colosuar feria tertia proxima post Dominicam misericordie Anno domini Millesimo Sexcentesimo Nono; Nos itaque mandatis Serenitatis vestrae per omnia vt tenemur obedire et obtemperare satagentes vigesimo tertio die May hoc Anno presenti ad facies predicti Castri Sydouar in Comitatu Zeoreniensi ac Totalium et integrarum possessionum Sydouar Nadrag Sydomic et Zederies in eodem Comitatu ad idem Castrum pertinentium, nec non totalium similiter possessionum Ferde, Bochest, Heugest, Romonest, Poieni, Lunka Riuului, Bogest, Zolt, Cheremida, Chokenest, Draxinest, Bania, Zerb, Matnik, Suponest, Pudanest ac portionis possessionariae in possessione Gladan (így), nec non dictarum alpium Bassa Hauassa uulgo dictarum, in territorio pretacte possessionis Ferde, Ittem oppidi Busor ac Totalium similiter et integrarum possessionum Zederyes, Zyged, Dayest, Boya, Kitest, Zechieni, Botenest, Zerezani, Berna, Giurest, Kelchest, Botest, Balozna; Buginest, (Ungurest helynév elmaradt) Zuzany et Supani uocatarum in districtu Busoriensi, et Comitatu Huniadiensi existentium et habitarum, vicinis et commetaneis vt puta Nobilibus Bonifacio Vayda de Caransebes, Andrea de Zgribest, Ittem Egregio Stephano Lugasi, Joanne Pribegh, Joanne Herczeg, Johanne Huher de Lugas, nec non prouidis Demetrio Vida, Emerico Mester, Petro Korna de Karany, Generosi Stephani Vayda de Caransebes; Jobbacionibus in oppido Karany commorantibus, atque Lupei Delioni, Galia et Petro Delioni, Joanne Lazlo, Vulpgango Chikulonio, in possessione Berdzeus, eiusdem nobilis Stephani Vayda Jobbacionibus inibi legitime conuocatis et praesentibus accersitis Introduximus prefatum Dominum Paulum Kereztesi, in dominium praedicti Castri et totalium et integrarum suprascriptarum possessionum, oppidi atque portionibus possessionarijs Juxta continentiam

praetactarum literarum memoratorum requisitorum et executorum dicti Capituli Albensis Ecclesiae fassionalium seu Inscriptionalium Generosi Domini Sigismundi Sarmasagi superinde confectarum, statuimusque easdem eidem, suisque heredibus et posteritatibus uniuersis, simul cum cunctis earundem vtilitatibus et pertinentiis quibuslibet quouis nomine nuncupatis, infra tempus redemptionis praemisso pignoris titulo ex premissis incumbente, tribus congruis diebus moram faciendo continuam, nemo penitus inibi neque exposit durante quindecim diebus contradictore apparente. Seriem autem huiusmodi Introductionis et statutionis et perambulationis nostrae prout per nos est expedita, Serenitati Vestrae fide nostra mediante rescripsimus, Quam Deus optimus maximus ad multa secula pro conseruatione huius nostrae afflictae patriae conseruare dignetur. Datum in Caransebes Decimo sexto die praemissae Introductionis nostrae. Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Nono.

Eiusdem Serenitatis Vestrae
Humilles et perpetui
seruitores

Ladislaus Gerlistej m. p.
Sigismundus Fiat m. p.

(*Kivül*: Serenissimo Domino Domino Gabrieli Dei Gratia Principi Transylvaniae Partium Regni Hungariae Domino et Siculorum Comiti etc. Domino nobis naturaliter gratiosissimo. — Más helyen: 1610. Aperta per magistrum Joannem Angyalos protonotarium.)

(Eredeti je a báró Jósika család ltárában Kolozsvártt. Fasc. 107. Nro 3.)

525.

1612. május 26-án.

Nos Gabriel Dei Gratia Transylvaniae, Valachiae Transalpinaeque Princeps, partium Regni Hungariae Dominus, et Siculorum Comes etc. Memorie commendamus tenore praesentium significantes quibus expedit Uniuersis. Quod quam peroptime sciamus Principibus bene moratis, qui vel satis forte ita ferentibus vel publico Populi suffragio ad qua-

lemcunque dignitatis gradum eliguntur et euehuntur, eo facto omnibus priuatis affectibus ita renunciare debere ut publici saltem commodi emolumentum, et aequitatis, cui administrandae super omnia ex officio tenentur debitum progressum spectare sint adstrictissimi. Nemo tamen tam auide et diligenter publicis se directionibus addicere solet, qui aliquando priuatis quoque affectibus ex Naturae instinctu aliquantulum indulgeat, id quandocunque contigerit si saltem speciem aliquam aequitatis aut verisimilitudinis habeat, culpa omni vacabit. Si vero meram iustitiae aequitatisque administrandae viam nanciscetur summa laude dignum habebitur, utrisque igitur causis concurrentibus, cum et privati affectus nostri et aequitatis ratio postulet, ut nacta convenienti occasione, praesertim in hoc quo a Deo ter Maximo locati sumus dignitatis gradu, condignum habeamus respectum praeclare stirpis et prosapiae Magnificae Dominae Catharine Theoreok de Enningh primum quidem Nicolai Bogathi de eadem Bogath, ex post autem Stephani Chiaky junioris, ultimo vero Michaelis Dengelegy de eadem Dengelegh, Relictae Viduae sororis nostrae Charissimae et observandissimae, qua eidem Dominae sanguinis conuictione sumus addicti non potuit altas in pectore Nostro radices non agere: ob oculos praeterea habentes obsequiosa merita, ac multa gratitudine accompensanda officia praelibatae dominae sororis quae ipsa Nobis non minus grate et obsequenter ex eo toto tempore quo fastigium nostri Principatus sumus adepti, verum etiam honorifice praestitit et praesentauit, valde dignum et justum censemus, in qualemcunque eorum recompensationem, ut munificendum, multo magis aequitatis administrandae (quod alioquin etiam erga alienos praestare ex officio tenemur) clarum aliquod erga eandem Dominam Sororem nostram testimonium declarare. Attendendo etiam eandem dominam Sororem nostram in Arce Vaida Hunyad eiusque pertinentiis Jus haereditarium et successionis, tam ratione Familiae amplissimae Teoreokianae, quam etiam ex contractu, quem eadem domina cum Spectabili ac Magnifico Domino Stephano Teoreok de Enningh Sacrae Regiae Maiestatis Regni Hungariae etc. Consiliario et fratri Nobis observando, celebraverat habere. Licet annis superioribus Millesimo videlicet sexcentesimo

quinto transacto, cum videlicet Serenissimus quondam Dominus Stephanus Princeps Hungariae Transilvaniaeque Princeps, ac Siculorum Comes etc. Praedecessor videlicet noster pia memoriae nobis observandissimus, una cum Proceribus Magnatibus, reliquisque Statibus et Regni Hungariae Ordinibus ipsum Regnum Hungariae et Transilvaniae, Germanico jugo miserabiliter oppressa vindicare eademque pristino nitore et libertati restituere contendisset ac contra Sacram Caesarem Maiestatem felici Marte pro salute patriae justissima arma sumpsisset et bellum Marte secundo continuasset, tandem idem Dominus Princeps una cum praefatis Regni Hungariae Proceribus universos et singulos cuiuscunque status et dignitatis honoris et praeeminentiae homines in Comitibus Generalibus in Castello Zerencz indictis et celebratis ad certum Terminum sub confiscatione omnium bonorum redire ac patriae emolumento unanimi voto studere promulgassent, idem Stephanus Teoreok immemor salutis patriae, Nationisque suae, quibus Naturae ductu favere indulgere eorumque commodo tanquam optimus patricius consulere debebat, annotati Principis et dictorum Regnicolarum ammonitioni obtemperare neglexisset. Ideo idem Dominus Princeps vigore praescriptorum Articulorum Zerenczianorum annotatam Arcem, suasque Universas pertinentias Nomine et titulo inscriptionis in et pro summa duodecim millium Tallerorum Hungaricalium iuste currentis et usualis Monetae Spectabili ac Magnifico Domino Gabrieli Bethlen de Iktar, Consiliario Nostro etc. per manus inscripserat et obligaverat, nihilominus tamen ne eadem arx universaeque suae pertinentiae ab amplissima et vetustissima deque Regno Nostro imo etiam toto Regno Hungariae multum benemerita Familia Teoreokiana quacunquē via modo et ratione abalienaretur, et auferretur eadem arcem Hunadiensem ratione muneris nostri una cum Universis pertinentiis in benignam nostram protectionem assumentes Fisco nostro applicari fecimus, Imo ne praefatus Gabriel Bethlen quocunque nomine et titulo, haeredesque et posteritates ipsius utriusque sexus universae aliquid juris et proprietatis temporis in successu in eisdem Bonis se se habere possent sperarent et praetenderent. Pro toto et omni Jure ipsius in eisdem quali-

tercunque habito Concambiali quadam permutatione totale et integrum Castellum et oppidum Eniediense una cum totalibus et integris possessionibus Fel Enied et Mirizlo vulgo nuncupatis in Comitatu Albensi Transilvaniae existens habitis in et pro summa duodecim Millium Tallerorum praetactorum Hungaricalium, titulo inscriptionis et Impignoracionis annotato Gabrieli Bethlen haeredibusque et posteritatibus ipsius universis obligavimus hocque modo, Totalem et integram eandem arcem Vaida Huniad una cum totali et integro oppido ejusdem nominis Vaida Huniad nuncupato, eidem Arci ibidem subjacenti, nec non totalibus et integris possessionibus Erdeohatsagh, Gialar alias Bercz, Toplicza, Ruda, Poynicza, Voyne, Lelez, Czerisor, Poklisa, Czerbel, Arannias, Zaczel, Gauazdeora, Alun, Plop, Golest, Telek, Mogioros, Guraliul, Juba, Szent Király, Possessionibus item praedialibus Limpert, Ferreczy, Ponikatome, Zalasdisor, Oniaza, Juan, Baratiaza, Gornya, Runk, Guranadul, Vlm, Pestissel, et Valar. Item totali et integro oppido Haczok nuncupato, nec non possessionibus Alsó Kalan, Zent Kiraly, Alsó Nádasd, Juban, et Goles omnino in Huniadiensi Item totali et integro Castello Marchina una cum possessione eidem Castello subiacente Marchina nuncupata, item possessionibus praedialibus Thomirest, Farkadie, Zoran, Rogosan, Drautassa, Negrilest, Nandrost, Crivina, Moldest, Bohomirezte, Trifest, Petroza, Balest, Farassest, Mardest, Thopicel, Banazul, Bunelest, Kerliczel, Goynest, Ohaba, Vrzu, Beluzest, Ungh, Perzest, Gostest, Branest, Vadan, Brassuna, Gingam, Zintest, Kozova, et Kurta, Bozuara, Minisest, Telist, Kastelj, Borsest, nec non totali et integro Castro Monostor appellato item possessionibus praedialibus Pomosteny, Lunkusest, Sterniku, Cladna, Talmagie, Vrzume, Ohaba, Alsó Ohaba, Dubiest, Otmorest, Thehomirest, Pradunest, Cziernest, Feronikuczj, Olcze, Vises, Zoradinie, Bune, Topla, Toplica, Remete, Usste, Padurany, et Vladony, in Theomeosiensi Comitatus existente habitis antea in universis ad praetactam arcem Huniadiensem tentis et possessis. Totum item et omne Jus nostrum Regium si quod in eisdem Bonis Huniadianis etiam aliter qualitercunque existeret et haberetur, aut eadem, et idem nostram ex quibuscunque causis, viis, modis, et ratio-

nibus concernerent collationem simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet terris scilicet arabilibus, cultis et incultis agris pratis, pascuis, campis, foenetis, sylvis, nemoribus, montibus, alpibus, vallibus, vineis vinearumque promonthoniis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus, molendinis, et eorundem locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinenciarum suarum integritatibus, quovis nominis vocabulo uocitatis ad easdem et idem de jure et ab antiquo spectantibus, et pertinere debentibus, sub suis veris metis et antiquis limitibus existentibus memoratae dominae Catharinae Theoreok haeredibusque et posteritatibus ipsius utriusque sexus universis per manus (hoc conditionis interventu, quod si alterutrum, quod Deus optimus Maximus benigne avertere dignetur, absque haeredum utriusque sexus solatio e vivis excedere contingeret, ex tunc eadem bona Huniadiana, simul cum praecensitis cunctis suis utilitatibus, et pertinentiis quibuslibet, in partem superviventem, haeresesque et posteritates ejusdem utriusque sexus universos: Jure successorio mox et de facto devolvatur, et redigatur) clementer remittendum, dandum, donandum et conferendum duximus, prout remittimus, damus, donamus et conferimus jure perpetuo et irrevocabiliter tenendum, possidendum pariter et habendum, salvo jure alieno harum nostrarum pendentis et authentici sigilli nostri munimine roboratarum, vigore et testimonio literarum mediante. Quas nos in formam privilegii nostri redigere faciemus dum nobis in specie fuerint reportatae. Datum in Civitate nostra Cibiniensi die vigesima sexta mensis May Anno Domini Millesimo sexcentesimo duodecimo.

Gabriel Princeps.

(Másolat a bud. kam. Itárban. N. R. A. 38. csomag, 57. szám. Az eredetit, melyen függő pecsét volt, nem láttam.)

526.

1614. május 23-án.

Gabriel Bethlen Dei gracia Princeps Transilvaniae, partium regni Hungariae dominus et Siculorum Comes etc.

Generose Domine, frater nobis honorande, Salutem et

beneuolentiam nostram. Az Lugassj hiueink keozeonsegeskeppen talalanak megh minket kónórgesek által nekwnk küldeót leuelekben, kiben iriak hoga annak az helinek reghi zabadsaghoz kepest mostan az feo birosaghnak tiztíre, haróm embert valasztottanak uolna, es azok keózzúl a' melliket iauallanak a' maradna heliben; Azert mÿ ebben az Kegielmed beóczyulletit es allapattiát Zemünk előtt viseluén, kegielmed hirenekül nem akarok eggíketis promouealni. Azert kegielmed lassa valameliket jauallia ez dologhban autoritast attunk kegielmednek, legien az a' feó Biro. Bene ualeat. Datum in Ciuitate nostra Alba Julia die 23 Mensis Maÿ Anno Dominj 1614.

Beneuolus

Gabriel Bethlen m. p.

P. S. (*Bethlen Gábor saját keze írása*). Kegyelmed mennyen vegere bizonyossan Vaÿda Istuan mostan holl legyen, ha monostoron vagÿ masutt vagÿon, es nekwnk ez Jeóueó heten maga szolgálai által Deuara iria megh. Nekwnk semmi kózwk immar egyeb hozza ninczen, hanem csak valahogÿ teóllwnk valo tartasa miat az mas partra ky ne menne, mi teóllwnk kegyelme vagÿon egyszer, abban meghis akariuk tartani.

Caspar Beóleónÿ m. p.

(*Kivül*: Generoso domino Petro Bethlen de Iktar, Districtuum Caransebiensis et Lugasiensis Bano etc. Fratri nobis honorando.)

(Eredetije papíron az Iktári gr. Bethlen család levéltárában Kólezsvárott Nro 86.)

527.

1614. september 19-én.

Gabriel Bethlen Dei gratia Princeps Transylvaniae, partium Regni Hungariae Dominus et Siculorum Comes etc.

Generose domine frater, fidelis nobis honorande. Salutem et (bene)uolentiae nostrae commendationem. V(ettwk) az kegyelmed leuelett, meliben mit irion, megh ertettwk. Az mi a' La(tr)oknak dolgatt illethi, azt akariuk mÿis, mintt affele

keőzönseges hazauknak io eleőmenetelire nezendeő dolgoknak meg' haborgatoit, megh bantoitt, in exemplum aliorum erdemek szerint megbwntesse kegyelmed, hagi egiebek is azt latuan es haluan, affele zurzauar haborusag inditastul es minden gonosz czielekedetektwl megh szwmienek. Bene valeat. Datum Albae Juliae 19. 7-bris Anno Domini 1614.

Beneuolus

Gabriel Bethlen m. p.

P. S. Az mely iffiu legeni zolgankot T h e m e s v a r r a kwlteok, elegendendo kesereokkal el keserteten vgian azokkal ieioeon is vizza. Az mely iuh feleol kegyelmed emlekezük kegyelmednek attuk.

Ezután következik Bethlen Gábor saját kezével irt utóirata.

Kegyelmed az Lugasi Biroth hiuassa mingyar . . . . . Szkender Pasanak kwldeoth 16 masa vasath . . . . . hogy az mi paranczyolatunknak enged . . . . . volth, ess addigh T e o m e o s v a r r a nem kwl . . . . . emberteol Katona Istuan kezeben, a' migh . . . . . serth egesz nap nap varta oth az vasath . . . . . tassa az Passanak, hanem az . . . . . lamj Izbekbelj Olahoktol, kjk az T e o m e o s v a r i P a s a vduaraban raktak le, ess Szkender Passais onneth szegyenli ki kerethni. Az bironak meg hadja hogj mingjARTH be mennjen eomaga T e o m e o s v a r r a, ess az vasath onnet mjnd kj vigje, s Szkender Passanak be mutassa, mert kwleomben ha czyelekedjk, bizonj eo rajta veszkw megh. Ess ez vtan ha illjen szo fogadatlan leszen fel akasztatjuk.

(*Kivül*: Generoso domino Petro Bettlen de Iktar, Districtuum Lugasiensis et Karansebesiensis Bano etc. fratri Nobis honorando.)

(Eredetije papíron, az Iktári gr. Bethlen család Itárában Kolozsvárott Nro 152.)

Jegyzet. Bethlen Gábor 16 mázsa vasat Szkender pasának akart küldeni, de valami izbekbeli oláhok azt a temesvári pasa udvarában rakták le. Szkender nem akarván onnan elkérni, a lugosi birónak meghagyott stb. mint fent.

528.

1618.

Illustrissimę Princeps Domine, Domine Nobis Clementissime.

Fidelium perpetuumque (így) Seruitiorum nostrorum Commendationem, Az Zent Istenteol keuanunk Nagysagodnak minden lelki es testi kedues Aldasokat megh adatni. Kegielmes feiedelmunk, mikoron mi ennek az varosnak regi zokasa zerint, Anno Millesimo Sexcentesimo Decimo octauo die Prima mensis Juli, teruinieknek el Igazitasaert le telepettunk volna akoron, Hozanak mi eleonkben Az Varmegie hiteos Ispani az Vitezleo Fiať Sigmond es Zabo Farkas, es Duma Gaspar Zolga biro, Az uarmegie Sirieseben Irt illien Causat Hogi mikoron eok ennek eleotte ualo napokban Varmegiewl zokasok zerint teruinieknek el Igazitasaertt le telepettenek uolna Akoron az Vitezleo Gerlistei Lazlo Actor leuen, es Mottnoki Gabor In causam attractus egi mashoz igi feleltenek volna, Az Actor igi felelt uolna Nemes Ispan Vraim es teob Varmegiebeli Nemes uraim illien feleletem vagion az Al peres ellen, Hogi In Anno Millesimo Sexcentesimo octauo veottem volt az Nehai megh holt immar Vaida Bonaneteol Gerlistei Ersoktul ket Jobbagi Vlest (ülést), Chernota new faluban, Zeoreni Varmegieben karansebes tartomaniaban ki uagion hetuen kot forintert, oli Jussal es Authoritassal, az mint az megh holt Nenie Gerlistei Borbala Azzoni az Chorchok Ferencz Relictaia neki hatta es allegalta uolt, Meli megh Irt Jobbag vlesen Jobagiokatis telepitettem uolt, birtam urasagaban uoltam Pacifice, nem Eztendeig hanem teob Eztendeig, ugi mint kilenczigh Mikoron azertt Irnanak 1617 Eztendeoben Circa festum beati Laurenty Martiris, nem tudom mi okbol Indultatuan ez al peres, az megh Irt Jobbagi wleseknek es telekeknek Prouentusat kezembeol potentiose el foglalta, Hollot az Zolga biro altalis kertem az Jeuedelmet az al Peresteol de nem akarta megh adni Ideo Si Juris az megh Irt Jobbagj Vlesekett Jeuedelmesteol hatalommal keuanom meg Adatni, ha tagadna kez uagiok feleletemre bizonitani Procator altal teobbetis zol-

galhassak. Az Al peres ezt Haluan Ez ellen azt felelte volna, Nemes Ispan Vraim es teob Varmegiebeli Nemes Vraim Im Ertem mit felel hozam az fel peres hogi 'potentiosse foglaltam uolna kezebeol ket Jobbagi Vlest, Melliek Zeoreni Varmegieben karansebes districtusaban Chernota new faluban uadnak, kit mongia regh penzer ucotte uo(ln)a Egi . . . . . Azert ezt en tagadom mert ez fel Perestul semmit sem veottem s nemis foglaltam, Az megh holt Gerlistei Ersok is, az kiteol mondgia hogi ucotte volna azokat az megh Irt telekeket, soha azokatt nem birta ha attais ez fel peresnek nem adhatoiat atta. Mert az megh Irt telekekett Az Eleim uettettek uolt zalagban bizonios summa penzert Karansebesi Chorcok Ferencznek, Chorchok Ferencz halala utan, marattak az felesegere Gerlistei Barbala azzonira, Az Azzonis 'Gerlistei barbala, halalakoran Testamentomaban az attiafiainak Gerlistei Miclosnak Gerlistei Istuannak es teobeknek Testalta Melinek Testamentoma mostis ez fel peresuel vagion hoza eleo s abol megh teczik. Azert az megh Irt azon halal utan az zegini megh holt Attiam Mottnokj Farkas az megh Irt telekeket ki ualtotta Gerlistei Miklostul, attul az kinek az megh Irt azzonj Gerlistei barbala Testalta uolt Es birta az Attiam elseoben Egi nehany Eztendeig bekesegeesen halala utanis birtam en magam s az Aniam ugi mint Tizen hat uagi tizen niolcz Eztendeigh Melire kez uagiok bizonitani Eok azert Haluan mind az ket felnek feleleteket az eo Ertelmek zerint illien teoruint Pronuncialtak uolna, Hogi mind az ket fel bizoniczon Tizen Eoted napig feleletek zerint Es az eo teotte teruiniék zerint az megh prefigalt napig bizonitottanak uolna mind az ket fel. Az Actor (bizo)nsagi igi keouezetnek volna.

1. Testis. Borbeli Daidne Zlatna Anna nemes azzoni karansebesi hiti utan vallia: Vaida Bonane Azzonomtul Gerlistei Ersok azzonitul hallottam hogi az chernotai rez Jozagott, Gerlistei Lazlonak atta, Zalonakatis lattam hogj Adot az arraban Gerlistei Lazlo.

2. Testis. Gerlistei Margit azzoni Az Nehai Simon Giorgjne, karansebesi nemes zemeli, hiti utan vallia, tudom bizonial hogj az battiam Gerlistei Lazlo Vram, penzen ucotte Vaida bonaneteol az Chernotai rez Jozagott.

3. Testis. Mihali Petrone, Magdolna Azzoni hiti utan vallia, bizonial tudom hogj Gerlistei lazlo Vram megh veotte Vaida Bonane Gerlistei Ersok azzonitul az Chernotai Rez Jozagot pinzen.

4. Testis. Zgribesti Panga Ferencz Nemes zemeli hiti utan vallia. Tudom, hogj egj Peter Borki new Gerlistei lazlo Jobbagia Ez el mult Eztendeokben Chernotan lakik uala, es az meli teleken lakik vala, mondgia vala, hogj az Vrae volna, zantottis raita.

5. Testis. Karansebesben lako Lacza Peter Nemes zemeli, hiti utan azont val, mint Zgribesti Panga Ferencz.

6. Testis. Zgribesti D . . . d Ferencz Nemes Zemeli hiti utan azont val, mint Panga Ferencz.

7. Testis. Karansebesi Peika Peter Nemes szemeli hiti utan vallia, tudom hogj Chorchok Ferenczne halala utan, Az Chernotai rez Jozaga, Gerlistei Ersoknak Vaida Bonanének Jutott, az mikor az Teob attiafiakal oztoztanak, ez az chorcok Ferenczne Gerlistei Barbala asszoni halala utanis birta Vaida Bonane az Jozagott.

Az Incausam attractusnak bizonsagi penig igi keovetkeztenek volna.

1. Testis. Jankul Ver(ni)ka Groza Ferencz Jobbagia, Mottnoki, ki Chernotaul határos, hiti utan vallia, tudom hogi Chorchok Ferenczne Gerlisti barbala azzoni halala utan, azt az Chernotai Peres rez Jozagott Mottnoki Farkas az Incausam-attractusnak az attia birta, haznat ueotte, halalaig, halala utan felesege migh el puztula az falu az teob varmegieuel edgiut. Az Varmegienek el puztulas a utan hogj ismet teórek Orszagbol kezdenk visza Jeonni, Gerlistei Lazlo Vramtul hallottam hogj eoue uolna az Chorcokne Chernotai rez Jozaga es egi Peter Borki new Jobbagia lakott azokon az peres telekeken.

2. Testis. Ztepan Zuerdak Mottnoki, Gaman Miclos Jobbag hiti utan vallia, tudom hogi Chorchok Ferenczne Gerlistei burbala azzoni halala utan Motnoki Farkas, az Incausam-attractusnak Az attia birta azt az Peres Jozagott,

3. Testis. Karansebesi Peika Annok azzoni Gerlistei

Miklos Relictaia Nemes zemeli, hiti utan vallia, tudom hogi Chorchok Ferenczne Gerlistei Barbala Aszoni halala koraban Testamentomaban mindennemeo aquisitumiatt az attiafiainak Testalta Az peres Jozagottis, mint hogi zalagban volt nala az Mottnokiak zalagosítottak volt es halala utan az attiafiai megh oztozuan, Testalassa zerint az egiet masira, ez az Chernotai peres Jozagh, Vramnak Gerlistei Miclosnak es Istuannak Jutot rezekben. es teollunk Mottnoki Farkas ez Incausam-attractusnak az attia hetuen forintal valtotta ki, birtais az Varmegienek el puztulasaign.

Eok azertt mind az ket felnek felelettit és bizonsagokat megh Ertuen az eo ertelmek zerint keoztek illien teruint Pronuntialtak volna, Hogi Eskedgiek az Actor bizonsagi utan Tizeneoted napig Sibi Similibus paris Nobilibus hogi chorchok Ferenczne Gerlistei barbala azzoni Testamentomaban, azt az peres Jozagott, Gerlistei Ersoknak Vaida bonanének hatta, es birtais vaida bonane Az chorchokne halala utan es hogi eo az Actor penzen uette Vaida bonaneteol, az is legien hiteben, hogi Gerlistei Barbala azzoni chorchok Ferenczne Testamento ninczen nala, s nem tudgia kinel shol uagion shoua leott, Az al Peres haluan az eo teotte teruiniekett, aual megh nem elegendet uolna, hanem iob megh latasnak okaertt dolgat mi reank appelalta uolna, Kit mÿs eleo ueuen, es haniuau uetuen feleleteket es bizonsagokatt, Az mi Ertelmuk zerint az Varmegie teotte teruiniet minden rezeiben hellien hattuk. Az Al peres aual sem elegendek, hanem iob meg latasnak okaertt Nagisagodra appelala, Kit mÿs Nagisagodnak hiuen igiteol igire megh iruan Nagisagod eleiben boczatottuk fel, Ennek Datumiatul . . . . .

(Az oklevél többi része, leszakadván az összeragasztott papirdarabok alsó vége, hiányzik.)

(*Kivül*: 1620. Aperta per me Magistrum Joannem Angyalos protonotarium. Mult századi tollal: 1618. Gerlistei László és Muthnoki Gábor között egy Jobbágy felett indúlt causa. Címezve van Bethlen Gábor fejedelemhez.)

(Eredetije a tinkovai Macskási család ltárában XXVI. csomag 856. darab.)

529.

1620. március 3-án.

Nos Gabriel etc. Memoriae etc. Quod cum natura duce humanique consorty regula, non tantum apud privatos, sed publicis etiam muneribus propositis, tanta semper in Consideratione habita est; preclari generis et propriy praesertim sanguinis existimatio, ut contra Jura naturae peccasse is merito accusatus fuerit, qui vel ob nimium sui amorem, vel turpem sordidamque auaritiam vel denique inordinatam erga alios exoticamque affectionem, proprios et peculiare suos commissarios, post habuerit aut neglexerit; Imo non abs re a philosophis moralibus ac polyticis, Qui virtute absque ullis excessibus, mortalibus reliquis praefulgere, merito semper et ubique, coeteris praecire, praeesse et praeminere contendunt et creduntur, multum tamen dignitati generis, etiam parum aut nihil, de Republica merite modeste attribui, cedere locumque dari debere assertitur. Unde non veriti sunt quidam virtutem cum nobilitate in Aequilibrium existimationis ponere, Et ut virtus vincere sanguinis Inertem soleat prosopiam, nunquam tamen etiam occulto naturae miraculo, vel obsoletum Regum Principumque antiquorum genus ad paupertatis et miseriarum baratra redactum sine tacita reverentia conspicitur, vel alta reputatione humanarum vicissitudinum cernitur. Nos vero quoque, quos scilicet Deus Inmensus et Omnium distributor Imperiorum, ex statu conditioneque priuata, ad hoc dignitatis fastigium sortemque imminentem provexit; in qua, etsi nihil quidem nostre virtuti, industrie ac laboribus tribuere volumus, sumus enim Dei gratia, quicquid sumus: Eos tamen rerum humanarum casus revolutionesque ad hanc vsque aetatem experti sumus, ut virtutem ab Ignavia, prudentiam ab Inertia, Sedulitatem a socordia facile discernere valentes, sane virtutem non in adultis tantum aetate, sed in ipsis pubescentibus exosculamur et amamus. Quod cum in exteris ac alienis, non gravanter facimus; In nostris proprioque sanguine procreatis, dictante naturae lege multo magis, Ac cum inter caetera diuine in nos dispensationis argumenta; Ipsi propriys liberis, iam ab ineunte

Juventute nostra orbati; Illustrem Comitem Stephanum Betthlen Juniozem, Ex Illustrissimo Comite domino Stephano Betthlen Terrae ac Comitatum Maramarusiensis et Huniadiensis supremo ac perpetuo Comite Consiliario nostro intimo et Aulice militie nostre supremo itidem Capitaneo, fratre nostro charissimo, nepotem, magna sui spe, optima Indole industriaeque succrescentem; primo in proprium genuinumque filium nostrum adoptando, non solum in domo nostra, sed in gremio atque ulnis, cura paterna et singulari eundem educando; ubi ad eam aetatis validitatem pervenisse videretur ad exterarum exoticasque nationes in amplissimam videlicet Hajdelbergensem Academiam, Gallias, Italiam, Hispanias Coeterasque Christiani Imperij provincias et Regna linguarum simul et studiorum cumulandorum gracia transmisisimus; ubi nuncquoque studijs addictum literarijs, ea spe fiduciaque fovemus et sustentamus, ut et praeclaris scientiarum et multarum linguarum thesauris sibi accumulatis redux nobis et patriae cum summa nominis sui familiaeque nosrae laude inseruire nomenque et honorem a nobis partum, primoque in nostram inductum familiam, latius extendere et propagare valeat. Tali tamque praeclara de Ipso a nobis spe concepta; ut vel in Eius absentia ob rerum humanarum caducitatem, Argumentum amoris paterni tempestivaeque provisionis nosrae, in Ipsum extaret, Totale et integrum Castrum Huniadiense, vulgo W a y d a H u n y a d nuncupatum, omnino in eodem suo Comitatu Huniadiense existens habitum, in antiquis suis Juribus priuilegijs indultis Libertatibus et quibusvis Immunitatibus sartum, tectum et nullatenus violatum labefactatum vel diminutum, sed in eis universis omni tempore inviolabiliter obseruatum; una cum Totalibus et In terris Oppidis Huniad et Hatzok, domoque et Curia Nobilitari in eodem oppido Hatzok habita, Item Totalibus similiter et Integris possessionibus Moniorosd, Also Nadasd, kiskalan, Szentkirali, viz Torok, Telek, Iroba, Ploszka, Tepplicza, Valljora, Goljet, Bercz, Ruda, Voyna, Poynicza, Monioromezeje, Pestesell, Szohodol, Runk, Gurawad, Gorwyje, Frasnjatth, Brathiasza, Iwanthelke, Zalasdisor, Feredsie, Thomapoynicza, Czierbel, Gawasdiora, Zochjest, Cserisor, Helez, Nadabor; Plop, Ulmul, Gozthaja, Paklissa, Warweh,

Onyasza: Totalibus item et integris Oppido Marszina, ac possessionibus Prenichhaza, Rugosana, Niegriest, Nemesest Bordezzett, Maudrest, Mustest, Koszana, Bunilesth, Kerlicziel, Kurthe, Toppliczell, Baniassi, Mardeste, Delanÿ, Pettrocza, Boyeriwest, Zlawesthe, Tharnicha, Kriwejna, Maldest, Thara, Thresesth, Balliestt, Fharasest, Zomonarestt, Valiareh, Geyczest, Thumest, Urzul, Beltzest, Gosztest; Ungiul, Braniest, Wadanÿ, Dingaÿnÿ, Thjhomerest, Farkadia, Sorany, Sentest, Bozuará, Zelesthe et Kosztejul vocatis ad dictum oppidum Marchina pertinentibus in eodemque districtu Marchiniensi; necnon Totalibus et Integris Oppido Monostor ac possessionibus Remethe, Uzesthj, Bunÿe, Wladanÿ, Wizessull, Zkradina, Padurany, Otthÿe, Oczekull, Zerniesthy, Dubesthy, Thepla, Thopplicza, Izwariczia, Pomosthieny, Leukusessett, Also Gerczinich, felseo Gerczinig, Sugdia, Zternÿk, Cladowa, Wezoanÿe, Also Ohaba, Thalmadia, Olah Ohaba, Zehedel, Prodaniestt, Thilomerest, Ulicza, Faluhely, et Otthmarasthi nuncupatis, ad idem oppidum monostor pertinentibus in eodemque districtu Monostoriensi Totalibus pariter et integris portionibus possessionariÿs in possessionibus Bretthen, Machion, Plopp, Varhelj, Pala, Buhowa, Ohaba omnibus in universum ad predicta Castrum et Oppida pertinentibus omninoque in praeallegato Comitatu Huniadiensi existentibus habitis; Quae antea Spectabilis ac Magnifici domini Stephani Thörök de Enningh praeuissent; sed Ipso ex Transyluania loco remotiore, in partibus videlicet Inclyti Regni Hungariae Ultradanubianis manente; Eo quod et persona singularis et defectui proximans existeret et ob locorum distantiam parum fructuum parumque utilitatum percipere posset, ut Locis propinquioribus alia sibi Bona magis proficua, et fructuosa compararet, et pro summa duodecim Millium florenorum hungaricalium, plene et integre a nobis depositorum et Ipsi persolutorum, nobis posterisque nostris, si qui forent, Inscriptissent, certisque sub conditionibus, in Literisque Inscriptionalibus declaratis et expressis Impignorasset; et postmodum diuino ita ferente nutu; E vivis, absque haeredum utriusque sexus solatio excessisset, ac in utroque poenitus Semine defecisset, Juxta veterem et approbatam Regnorum nostrorum Legem et Con-

svetudinem, ad nos fiscum nostrum, consequenterque collationem et dispositionem nostram deuoluta esset et redacta, Jus quoque illud Impignoratum seu Summam Duodecim Millium florenorum, una cum Literis ac Literalibus Instrumentis ac in illis specificè positis Condicionibus, In praefatum Fratrem et Filium nostrum Comitem Stephanum Bethlen Junio-rem transfundendo et prorsus transferendo. Nullum Jus, nullamve Juris et domini proprietatem, pro nobis alijsque quibusvis posteris nostris poenitus reseruando. Totum item et Omne Jus nostrum Regium, si quod in illis Castro, Oppidis, possessionibus portionibusque possessionarijs predictis, etiam aliter qualitercunque existeret et haberetur, aut Eadem et Idem, nostrum ex quibuscumque causis vjs modis et rationibus concerneret collationem, simulcum cunctis suis utilitatibus et pertinentijs quibuslibet nominanter autem Ferrifodina in Territorio et pertinentijs Eiusdem Castri Wayda-Huniadiensi predictis, existentibus habitis, Terrisque arabilibus cultis et incultis Agris pratis pascuis campis foenetis siluis nemoribus dumetis, montibus Alpibus vallibus vineis vinearumque promontorijs, aquis, fluuijs, piscinis piscaturis Aquarumque decursibus Molendinis et eorundem Locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum Integritatibus quouis nominis uocabulo vocitatis, ad eadem Castrum, Oppida, possessiones portionesque possessionarias, ferri quoque fodine, et Idem Jus nostrum Regium iamfatum, de Jure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus, sub suis veris metis et antiquis limitibus existentibus, Memorato Comiti Stephano Bethlen Juniori, Ipsiusque haeredibus et posteritatibus, primum quidem masculini, Illis vero deficientibus vel prorsus non existentibus, etiam foeminei sexus Universis; Si vero Ipsum Stephanum Bethlen Junio-rem, in utroque semine (quod benignum Clementer avertat Numen) deficere contingeret, per Eundem Stephanum Bethlen, etiam Petro similiter Bethlen Juniori, fratri nimirum Eiusdem carnali, Ipsiusque haeredibus et posteritatibus itidem Masculini sexus universis, Totale et Integrum Castrum cum pertinentijs ad id spectantibus Oppidis possessionibus portionibusque possessionarijs, ferrifodinis, alijsque pertinentijs et emolumentis Reditibus utilitatibus Juribusque Impignora-

titio et Regio praescriptis. Masculinis vero haeredibus etiam Petri Bethhlen Junioris (quod absit) deficientibus aut non existentibus Castri Eiusdem Bonorumque iamfatorum Totalem et integram dimedietatem Etiam Foemininæ posteritatibus nominati Petri Bethhlen iunioris: Alteram vero Totalem similiter et Integram Eiusdem Castri et Bonorum Dimidietatem; Illustri Comitissae virgini Catherinae Bethhlen, filiae, Quibus forte, in utriusque sexus haeredum solatio deficientibus, reliquis etiam Omnibus iam natis et in posterum Dei praepotentis beneficio nascituris, filijs et filiabus praenominati Illustrissimi Comitissae domini Stephani Bethhlen Senioris fratris nostri charissimi, eorumque filiae nimirum vel filiarum Petri ipsiusque Catharinae, reliquorumque filiorum et filiarum dicti domini Stephani Bethhlen senioris, ad quos Castrum et Bona, modis et rationibus superscriptis essent deolvenda, Eorundemque haeredibus et posteritatibus universis amanter et gratiose dandas donandas et conferendas duximus, prout damus donamus et conferimus, Jure perpetuo et irrevocabiliter tenendas possidendas pariter et habendas, saluo Jure alieno. Harum nostrarum vigore et testimonio Literarum mediante. Quas Nos in formam priuilegy nostri redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportatae. Datum in Libera Regia Ciuitate Cassouiensi die Tertia mensis Martij Anno Domini Millesimo Sexcentesimo vigesimo.

(*Egykoru* másolat a gróf Erdődy család vörösvári levéltárában, Capsa 25. fasc. 1. Nr. 14.)

(Ez oklevelet egész terjedelmében, de sok hibával átirta a gyulafehérvári káptalan 1667. évben, ebből egy kivonatot átirt 1769. évben. Található a budai kamarai levéltárban N. R. A. 1860. csom. 68. sz.)

Jegyzet: A fentebbi birtokokról lásd az 1598. és 1612. évi okleveleket, valamint a görői tört. és régészeti füzeteket II. köt. 381. 382. lap.

530.

1622. september 24-én.

Nos Gabriel Dei gratia Sacri Romani Imperij ac Transilvaniae Princeps, Siculorum Comes, ac Oppuliae Ratyboriaeque Dux, Memoriae etc. Quod nos cum ad nonnullorum fide-

lium Consiliariorum nostrorum singularem nobis propterea factam Intercessionem, tum vero attentis et consideratis fidelitate, fideliumque servitiorum meritis, Fidelis nostri Egregy Volfangi Kenderessi de Nemethi, in eadem possessione Tricesimatori nostri, quae ipse tam in alijs quibuscunque negotijs, fidei et industriae suae commissis in omnibus occasionibus, varÿsque rerum vicissitudinibus, summa fide et promptitudine, quam etiam in eo quo ad praesens fungitur Tricesimatoris officio, hactenus semper exhibuit et impendit. In posterum quoque paribus fidelitatis et promptitudinis obsequiis eum exhibiturum et impensurum nulli dubitamus. Totales igitur et integras portiones possessionarias, sive domos, et sessiones Jobbagonales ipsius, unam populosam in possessione Fülepkö, in vicinatis providorum Petri nagy ab una, ac desolati fundi alterius quondam Petri István partibus ab altera, in qua ad praesens providus Georgius Csuhoi personalem facit residentiam, ac desertarum ibidem duarum, in Zpintres, in Perro quinque, in Posega unam, in Baltatres, in Zalcsova similiter tres in Aradiensi et in Gura, Dobra quoque tres onnes(?) desertas, ac unam Curiam nobilitarem etiam desertam in Jofeö (Ma Dobra) sic dictis possessionibus et Huniadiensi Comitatus existentibus habitas, In quarum quidem quieto et pacifico dominio a tempore adeptionis, et consecutionis earundem perstitisse, ac nunc quoque persistere, literis solummodo et literalibus instrumentis superinde habitis destitutus ex eo esse, quod superioribus annis in arce nostra Deuensi, domo in qua illae asservabantur fulmine icta, conflagratae fuissent, perhibetur; Simul cum cunctis suis utilitatibus, emolumentis, et pertinentijs quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, foenetis, syluis, nemoribus, montibus, vineis, vinearumque promontorijs, aquis, fluuijs, piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus, molendinis et eorundem locis, Generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quouis nominis vocabulo vocitatis ad easdem de jure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus, sub suis veris metis, et antiquis limitibus existentibus, memorato Volffgango Kenderesi haeredibusque et posteritatibus ipsius utriusque

sexus universis Novae nostrae Donationis Titulo gratiose dedimus, donavimus et contulimus, Imo damus, donamus et conferimus jure perpetuo et irrevocabiler possidendas pariter et habendas Harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. Quas in formam privilegii nostri redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportatae. Datum in Civitate nostra Alba Julia die vigesima quarta mensis Septembris Anno domini Millesimo Sexcentesimo vigesimo secundo.

(Liber Regius XV. Gabrielis Bethlen. 18. lap, a gyulafehérvári káptalan ltárában.)

531.

1624. augusztus 21-én.

Serenissime domine domine nobis semper gratiosissime.

Fidelium ac perpetuorum Seruitorum nostrorum in favorem Serenitatis vestrae humillimam oblatamque Commendationem. Nouerit Serenitas vestra nos literas eiusdem Statutorias pariter et introductorias pro parte et in persona Nobilis Francisci Groza alias Farkassi de Szak in districtu karansebesiensi existentis, filij Egregij Groza Farkassi confectas et emanatas, nobisque inter alios Serenitatis vestrae Seruitores praeceptorie sonantes quas cum honore et obedientia uti decuit recepimus in haec uerba.

Gabriel Dei gratia, Sacri Romani Imperij et Transylvaniae Princeps, partium regni Hungariae Dominus, Siculorum Comes ac oppulidae Ratiboriaeque dux etc. Fidelibus nostris Generosis Egregijs et Nobilibus Francisco Kriczouai Comiti et Caspari Duma Judici nobilium Comitatus Zeoreoniensis. Item Nicolao Juul, ac alterius Nicolao Fodor de Caransebes praesentes nostras visuris. Salutem et gratiam nostram. Cum nos cum ad nonnullorum fidelium Consiliariorum nostrorum singularem nobis propterea factam intercessionem. Tum vero attentis et consideratis fidelitate et fidelibus seruitijs Egregij Francisci Groza alias Farkassi de Zak in districtu karansebesiensi existentis filij uero Egregij quondam Groza Farkassi, quae ipse nobis, et huic regno Transylvaniae fideliter exhibuit et impendit, ac in futurum quoque exhibiturus et impensurus

est. Totales itaque et integras portiones possessionarias in possessionibus Szak, Morencz, Matnok, Ohaba et Almafa populosis Beleien et Czernota desertis omnino in Comitatu Zeoreniensi existentibus habitas antea quidem ab Egregio quondam Balthasare Zagiuai possessis, sed per mortem et defectum seminis eiusdem in praefatum Franciscum Groza alias Farkassi, fratrem videlicet ipsius Balthasaris Zagiuai Condiuisionalem iure successorio condensas et redactas, ac ab ipso tempore quiete et pacifice tentas, literis tamen et literalibus instrumentis superinde necessarijs non existentibus. Totum item et omne ius nostrum regium si quod in praefactis portionibus possessionarijs etiam aliter qualitercunque existeret et haberetur: aut eadem et idem nostram ex quibuscunque causis, vjs, modis, et rationibus concernerent collationem. Simul cum cunctis suis vtilitatibus et pertinentijs quibuslibet teris scilicet arabilibus cultis et incultis agris pratis, pascuis, campis, foenetis, Syluis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis uinearumque promontorijs, aquis fluuijs piscinis piscaturis aquarumque decursibus molendinis et eorundem locis. Generaliter uero quarumlibet vtilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quouis nominis uocabulo uocitatis ad easdem portiones possessionarias, Jusque regium in eisdem habitum de Jure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus sub suis ueris metis et antiquis limitibus existentibus, praemissisque sicut praefertur stantibus et se habentibus memorato Francisco Groza alias Farkassi ipsiusque haeredibus et posteritatibus vniuersis, novae nostrae Donationis titulo uigore aliarum literarum nostrarum nouae Donationalium superinde confectarum et emanatarum in perpetuum. Saluo Jure alieno clementer dederimus, donauerimus et Contulerimus. Velimusque eundem in dominium praedictarum portionum possessionariarum in possessionibus Szak, Morencz, Matnok, Ohaba et Almafa populosis, Item Beleien et Czernota desertis omnino in Comitatu Zeoreniensi habitarum Jurisque nostri Regj in ysdem qualitercunque habiti, per uos legitime facere introduci. Super quo uobis harum serie Committimus et mandamus firmiter ut acceptis praesentibus statim simul uel duo vestrum sub onere alias in talibus obseruare solitis ad

facies praescriptarum portionum possessionariarum in possessionibus Szak, Morencz, Motnok, Ohaba, et Almafa populosis Item Belieni et Czernotha desertis Comitatuque praeallegato Zeoreniensi existentibus habitarum vicinis et commetaneis earundem vniuersis inibi legitime conuocatis et praesentibus accedendo introducatis iam fatum Franciscum Groza alias Farkassi in dominium earundem portionum possessionariarum, Jurisque regy in ysdem habiti, Statuatisque easdem et idem, eidem ipsiusque haeredibus et posteritatibus utriusque sexus vniuersis, simul cum praecensitis cunctis suis vtilitatibus et pertinentys quibuslibet Jure ipsi ex praemissa noua Donatione nostra incumbente perpetuo possidendas, si non fuerit Contradictum Contradictores uero qui si fuerint euocetis eosdem ibidem contra annotatum Franciscum Groza alias Farkassi ad decimum quintum diem, a die huiusmodi Contradictionis ipsorum, ipsis ex hinc fiendae, computando in Curiam nostram, nostram scilicet in praesentiam rationem Contradictionis ipsorum reddendum efficacem. Et post haec uos seriem huiusmodi Introductionis et Statutionis vestrae simulcum Contradictorum, et Euocatorum vicinorumque et Commetaneorum qui praemissae Statutionis et Introductionis (igy) vestrae interfuerint, Nominibus et Cognominibus terminoque assignato pro ut fuerit expedienda nobis terminum ad praefixum fide uestra mediante referre uel rescribere modis omnibus debeatis et teneamini. Secus non facturi. Praesentibus perlectis exhibenti restitutus. Datum in Ciuitate nostra Alba Julia die Tertia mensis Julij. Anno domini Millesimo Sexcentesimo vigesimo quarto.

Nos igitur mandatis Serenitatis uestrae per omnia ut tenemur obedire et obtemperare satagentes hoc Anno presenti in festo Transfigurationis Domini ad facies praescriptae possessionis Szak in Comitatu Zeoreniensi existentis habitae, uigore literarum Serenitatis uestrae Introductoriarum et Statutoriarum accessimus, vicinis et Commetaneis ut puta Nicolao Fodor Nobile de Caransebes, Joanne Frenk Nobili de Karan, Francisco et Martino Sarga Jobagionibus Relictae Volphangi Motnoki Annae Simon de eadem possessione Szak, Petro Marko de Dsena Jobagione Nicolai Gerlistei, Stephano Mihucza de Tinkoua Jobagione Casparis Duma

alysque quam plurimis inibi legitime Conuocatis et accersitis ; Cum nos iam fatum Franciscum Groza alias Farkassi in dominium praescriptarum portionum possessionariarum, Jurisque regy in ysdem habiti Introduceremus Statueremusque eandem et idem, eidem ipsiusque haeredibus et posteritatibus vtriusque sexus, simul cum praecensitis cunctis suis vtilitatibus et pertinentys vniuersis perpetuo possidendas, et cum per tres dies ibi moram faceremus tertio die obuiauit nobis Petrus Ruda de Morencz Jobagio Relictae Volphangi Motnoki in persona suae dominae et orphani Domini sui Joannis Motnoký literis Inhibitionalibus Serenitatis vestrae, Introductoriae et Statutoriae nostrae Inhibendo et Contradicendo. Quos nos iuxta mandatum Serenitatis vestrae ad decimum quintum diem Euocauimus medio eorundem Jobagionum vicinorum Commetaneorumque a die Contradictionum ipsorum Computando in Curiam Serenitatis vestrae rationem Contradictionis eorum reddituri efficacem. Et posthaec nos seriem Introductionis huiusmodi et Statutionis nostrae simul cum Contradictorum et Euocatorum Vicinorumque et Commetaneorum Nominibus et Cognominibus terminoque assignato ut per nos sunt expeditae modis omnibus ad terminum praefixum Serenitati vestrae fide nostra mediante retulimus atque descripsimus. Quam Deus ter optimus maximus ad uota diu feliciterque conseruare dignetur. Datum in Caransebes decimo sexto die praemissae Statutionis nostrae. Anno domini Millesimo Sexcentesimo vigesimo quarto.

Eiusdem Serenitatis vestrae
 humilles fidelesque Seruitores
 Caspar Duma Judex nobilium ac
 Nicolaus Juul Nobiles de Caransebes.

(*Kivül* : Serenissimo Domino, domino Gabrieli Dei gratia Sacri Romani Impery, et Transyluaniae Principi, partium regni Hungariae Domino et Siculorum Comiti ac oppuliae Ratiboriaeque Ducis etc. Domino, domino nobis semper gratiosissimo.) (Más helyen : Anno Domini 1633. Apertae per Martinum Markosffalui Secretarium.)

(Eredetiye a tinkovai Macskási-család Itárában XXII. csomag, 712. szám.)

532.

1627. april 14-én.

Gabriel Dei Gratia Sacri Romani Impery et Transylvaniae Princeps partium regni Hungariae Dominus, Siculorum Comes, ac Opuliae Ratiboriaeque Dux etc. Fidelibus nostris, Egregys et Nobilibus Joanni Peczi, Nicolao Zigethi, Blasio Dengelegi, Joanni Horuat, Stephano Zentpali, Blasio Patakfalui, Maioris Cancellariae nostrae Scribis, Georgio Haczeki, Petro Incedi, Ambrosio Veres, Stephano Virginas et Gabrieli Zeoleosi, Juratis Sedis nostrae Judiciariae Notarys de Curia nostra ad id, specialiter transmissis. Salutem et gratiam. Exponitur Nobis in persona Generosi Sigismundi Josika de Brauczka. Qualiter superioribus annis Generosus quondam Sigismundus Sarmasaghi de eadem Sarmasagh vitricus ipsius Exponentis Totale et integrum Castrum suum paternum Sidouar nuncupatum, cum omnibus suis pertinentiis, possessionibus videlicet et portionibus possessionariis in Comitatibus Zeoreniensi et Huniadiensi existentibus, totali item et integro oppido Buzur vocato, in eodem Comitatu Huniadiensi habito, Generoso Paulo Keresztesi de Nagy megier, certis ad id inductus rationibus, in et pro summa mille florenorum hungaricorum titulo pignoris ad duodecim annorum spatium dedisset, inscripsisset et impignorasset; hac interiecta conditione, quod videlicet dum et quando transacto duodecim annorum spatio. praenotatus Sigismundus Sarmasaghi, aut Generosa quondam domina Barbara Fwzi protunc consors sua, vel haeredes et posteritates eorundem praenotatum Castrum Sidouar oppidumque Buzur, cum suis pertinentiis praetactis ad se se redimere voluerint, ex tunc annotatus Paulus Keresztesi vel haeredes ipsius, habita tamen prius praetacta mille florenorum summa, Vna cum tormentis alyque instrumentis bellicis, in eodem Castro tempore resignationis habitis cunctis etiam vtilitatibus et pertinentiis quibuslibet, eisdem Sigismundo Sarmasaghi, aut dominae Barbarae Fwzi, vel haeredibus et posteritatibus eorundem resignare, si vero nollent vel recusarent, ydem ad comitia Regni primitus celebranda peremptorie euo-

eati, iuri stare debeant et teneantur. Vellet itaque annotatus Exponens praetactam mille florenorum summam eidem Paulo Keresztessi medio vestri reddere et restituere, dictumque Castrum Sidouar simul cum cunctis instrumentis bellicis tempore resignationis in eodem existentibus, ac oppido Buzur, alysq̄ue Juribus possessionarijs et pertinentijs quibuslibet ab eodem repetere et pro se rehabere. Quo circa vobis harum serie committimus et mandamus firmiter, ut acceptis praesentibus, statim simul uel duo vestrum sub oneribus alias in talibus obseruare solitis, erga memoratum Paulum Keresztessi cum praesentibus accedendo, ammoneatis eundem, dicatisque et committatis eidem verbo nostro, ut ipse leuata et percepta praefata Mille florenorum summa, praenotatum Castrum et oppidum, simul cum suis pertinentijs et vtilitatibus quibuslibet, cunctis etiam instrumentis bellicis tempore resignationis in eodem Castro habitis, modis et conditionibus in ipsis literis fassionalibus superius confectis, cum praesentes vobis exhibentur, reddere et restituere debeat et teneatur. Qui si fecerit benequidem, alioquin euocetis eundem ibidem, contra annotatum Exponentem ad primum diem futurorum Comitiorum dominorum Regnicolarum trium nationum Transyluaniensium et partium regni Hungariae, Transyluaniae subiectarum primitus celebrandorum, rationem de praemissis peremptorie redditurum, Certificantes eundem ibidem, quod siue ipse primo die praedictorum Comitiorum compareat siue non, Nos tamen ad partis comparentis instantiam, id faciemus in praemissis, quod iuris dictauerit ordo. Ex post vos huiusmodi ammonitionis et Certificationis Vestrae seriem, pro ut per vos fuerit expedienda, fide vestra mediante rescribere debeatis et teneamini. Secus non facturi Praesentibus perlectis exhibenti restituitis. Datum in Ciuitate nostra Alba Julia feria quarta proxima post Dominicam Quasimodo, Anno Domini Millesimo Sexcentesimo vigesimo Septimo.

(P. H.)

Lecta.

(Eredetiye Kolosvárt a báró Jósika család ltárában, Fascicul. 38. Nr. 8. Ujabb: fascicul 107. Nr. 5.)

533.

1627. april 20-án.

Serenissime Princeps domine domine nobis clementissime, fidelium perpetuorumque seruitiorum humilimam subiectionem.

Vestra noverit Serenissima Celsitudo, nos literas eisdem ammonitorias, pariter et certicatorias ac Euocatorias, pro parte et in persona Generosi domini Sigismundi Josika de Braniczka confectas et emanatas, nobisque inter alios Serenitatis uestrae fideles nominatim conscriptos et directas, honore et obedientia quibus decuit recepisse in haec verba.

(László Gábor fejedelem rendeletét 1601. april 14-éről 532. sz. a.)

Nos itaque mandatis Serenissimae Maiestatis (így) uestrae in omnibus uti tenemur obedire et satisfacere volentes, in hoc Anno praesenti Millesimo Sexcentesimo vigesimo septimo, die vigesima mensis Aprilis, hic Albae Juliae, erga Generosum dominum Paulum Keresztessi de Nagi Megyer accessimus, ac vigore mandati Serenitatis uestrae ammonuimus, diximusque et commisimus eidem verbo Serenitatis uestrae, ut ipse levata mille florenorum hungaricalium summa, Castrum Sidouara et oppidum Buzur cum universis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet ac instrumentis bellicis, Generoso domino Sigismundo Josika de Braniczka remittere debeat; qui de facto propria sua voce, nobis resoluit se in haec verba. Eörömet io sziuel fel veszem a summat, de elsöben mind eö kegielmek s' minden mennjünk ala, s az mit az varon epetetem estimalliak megh, es azzal osztan eggiüt az summatis fell ueuen, eö kegielmeknek megh adom az varat. Quo audito, nos iuxta continentiam eiusdem Serenitatis uestrae mandati, ad primum diem futurorum Comitiorum dominorum Regnicolarum Transylvaniensium primitus celebrandorum euocauimus, ratione preuia, mille videlicet praetactarum florenorum summa non leuationis; Certificavimusque eundem dominum Paulum Keresztessi, quod siue ipse termino in praescripto compareat siue non, uestra tamen Serenitas id erit factururus, quod iuris dictauerit ordo, Seriem itaque huiusmodi Executionis nostrae,

uti per nos fuit *expedita* fide nostra mediante *Serenissimae Maiestati* vestrae rescripsimus, Eandemque *Serenitatem* uestram diu feliciter regnare desideramus. Datum Anno, die et loco in praenotatis.

Serenissimae Celsitudinis vestrae

Fideles humillimi et perpetui seruitores

Nicolaus Szigethy m. p. et Blasius Dengeleghy m. p. Jurati notary Cancellariae maioris de Curia Serenitatis vestrae ad id specialiter transmissi.

(Kivül: A fejedelmi címen kivül: 1627. apertae per me Gregorium Ormankezy secretarium.)

(Eredetije a báró Jósika család kolosvári ltárában 109. csomag, 17. darab.)

534.

1627. augusztus 16-án.

Nos Requisiteores literarum et literalium instrumentorum in Sacristia seu Conseruatorio Capituli Ecclesie Albensis Transilvanie repositorum et locatorum, ac aliarum quarumlibet Judicial. deliberationum legitimorumque mandatorum suae Serenitatis executores. Damus pro memoriae per praesentes. Quod Generosi et Magnifici Sigismundus Josica de Brainiczka ab una, ac Jacobus Restÿs de Ragusio partibus ab altera coram nobis personaliter constituti. Idem Sigismundus Josica omnibus et quibuslibet grauaminibus cunctorum filiorum filiarum, si qui essent, fratrum, sororum, proximorum et consanguineorum, quos videlicet infrascriptum ad praesens tangeret et concerneret, tangereue et concernere in futurum quomodo libet posset negotium super se assumptis et levatis, matura primum inter se deliberatione praehabita, sponte ac libere oraculo vivae vocis suae propriae confessus est pariter et retulit in hunc modum. Quomodo ipse certis grationalibus et bonis respectibus inductus, ac commodum et utilitatem utriusque partis pro se habens, de et super totali et integro Castro Sidovar nuncupato, una cum totalibus et integris possessionibus Sidovar et Zederjes in Comitatu Zöreniensi ad idem Castrum pertinentibus talem cum praefato Jacobo Res-

tÿs fecisset et celebrasset contractum Quod videlicet dictum castrum *Sidovar una* cum Instrumentis et tormentis bellicis signanter autem et expresse aenea vna et altera ferrea Colubrinis, morsario uno, Barbaris viginti octo, globulis colubrinarum quadraginta octo, Barbatum globulis quadringentis septuaginta, vexillo uno lineo, cadit tribus Dolÿs mediocribus quatuor, doliolo uno, sportis frumentariÿs sex, *Serisnaiibus* (?) quatuor, pedicis funeis duobus, mensa una, sedilibus duobus, tribus plumbi libris, uno lecto et una arca, nec non totales et integras possessiones *Sidovar una* cum Jobagionibus, Nicolao Arsoka, Mikla Kreczun, Buzleu Ivaczko, Dikul Mirtin, Paul Miklos, Bunei Stephaneste, Thoma Petru, Szerb Opra, Johanne Kelovan, Nicola, Johanne Gebrian, Urszul, Nicolao Dragan, Johanne Barb, Csokan Birta, Michaele Kelovan, Ignatio Mogos, Nicolao Heczegan, Laza flore, Stephan Leicz, Nicolao Andra, Johanne Bassa, Supei Kal, Nicolao Baba, Jovan Olarul, Jenkeu Auram, Gebriel Busan, Johanne Szerbul, Nicolao Mokos, et *Zederjes*, una cum prouidis Jobagionibus Jacobo Bok, Giurma Melkucz, Georgio Condan, Olar Kreczun, Petru Paul, Daba, Mirku Lupul, Johanne Bok, Michaele Andres, Vekar Laza, Johanne Czeran, Michaele Istina, Georgio Mihok, Kelan Petru, Mihucze, Muskar Petro, simulcum cunctis eiusdem et earundem utilitatibus et pertinentÿs quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris pratis pascuis, campis, foenetis, siluis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis, vinearumque promonthorÿs aquis, fluuÿs, piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus, molendinis et eorundem locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum generibus, ad idem castrum et easdem possessiones de jure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus sub suis ñeris metis et antiquis limitibus existentibus, memorato Jacobo Restÿs ipsiusque haeredibus et posteritatibus ntriusque sexus universis, in et pro mille Quadringentis florenis hungaricalibus ab eodem Jacobo Restÿs depositis, et a praelibato Sigismundo sicut coram nobis dixit plene ac integre leuatis et perceptis, titulo pignoris tempus infra redemptionis, ad sex usque annorum spatium proxime venturum dedisset inscripsisset, impignorasset. His tamen adiectis et ap-

positis conditionibus inviolabiliter observandis, quod primum prefato domino Jacobo Restÿs intus relaxam arcem liceat aedificare aedificia q . . . . que vellet ad valorem ducentorum florenorum. Deinde colonos in praescriptis possessionibus collocare et condescendere facere, non eos tamen qui ad easdem ab antiquo vel ipsi vel parentes sperrassent et praeteriissent, verum tamen extraneos et undequaque sua industria et labore conquisitos. Quorum si qui permanere tempore redemptionis voluerint singula capita in et pro florenis sedecim dictus dominus Sigismundus Josica, cum refusione suarum aedificiorum redimere poterit ac debeat. Quod si autem ex modernis atque ad praescriptam arcem pertinentibus aviticis colonis, annotatus quoque dominus Jacobus de Restÿs quosdam abalienaret, aut quouis sub praetextu per incuriam etiam suam amitteret, pro eisdem universis et *singulares* capitalem summam hoc est homagium et . . . . . deponere teneatur et esset obstrictus. Hoc non praetermisso: Quod dictus dominus Jacobus de Restÿs, annotato Sigismundo Josica Siluarum glandiferarum proventum totalem et integram dimidietatem tam ex *pulis* quam ex pecuniis in uno anno quandocumque voluerit, dare et assignare teneatur. Assumens nihilominus idem Sigismundus Josica, se in libero quieto et pacifico praescripti castris et possessionum annotatorum dominio Saepe allegatum dominum Jacobum de Restÿs ipsiusque haeredes, tempus infra redemptionis quoslibet legitimos Impetitores, Actores causidicos, turbatores et molestatores proprÿs suis laboribus fatigÿs et expensis defendendo conseruaturum paratum semper fore. Quod si autem defendere nollet non poterit vel quouis modo non curaret, ex tunc ex alÿs suis bonis et juribus portionibusque possessionariÿs ad valorem usque suae praescriptae aedificiorum et colonorum, vigore duntaxat praesentium adhibito vero Vice Comite et altero Judice Nobilium Comitatus ubi bona adiacent memoratus Jacobus Restÿs comparere posset et valeat, tandiuque eam tenere, quo ad saepedicta summa . . . . a cum aedificiorum et colonorum refusione modo superius declarato refunderetur et restitueretur, Prout coram nobis composuerunt transigerunt et fassi sunt. Harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. Datum feria secunda proxima post

festum Assumptionis Beate Marie Virginis Anno domini Millesimo Sexcentesimo vigesimo Septimo.

(Prot. Gaspari Bojti 23—24 lap. a gy. fehérvári káptalan ltárában.)

535.

1628. april 20-án.

Gabriel Dei gratia Sacri Romani Impery et Transylvaniae Princeps, partium regni Hungariae Dominus Siculorum Comes ac Oppuliae Ratiboriaeque Dux etc. Fidelibus nostris Egregys et Nobilibus, Nicolao Juul, et Ladislao Simon de Caransebes Item Stephano Somogyi, Nicolao Topsis, Martino Thoma, et Stephano Lugossi de eadem Lugos, Salutem et gratiam nostram. Cum nos ad singularem Generosi fidelis nostri Pauli Nagy de Dewa peditum praetorianorum nostrorum Capitanei, nec non Districtuum Lugosiensis et Caransebesiensis Bani supremi, nobis propterea factam intercessionem, Tum vero attentis et consideratis fidelitate, fidelibusque seruitys Egregy Georgy Loncza, de Lugos, quae ipse spretis a puero vitiorum illecebris honestissimarum Artium liberalium disciplinis incumbendo, primum quidem in Curia Magistrae quondam Clarae Szini, Magistri dudum Ladislai de Karoly Relictae viduae, ad praesens vero in dicto oppido nostro Lugas Rationistae, simul ac Notariatus officio fungendo, constanti animo summaque industria exhibere et impendere perhibetur, ac in posterum quoque pari fidelitatis zelo exhibiturum et impensurum ipsum confidemus; Totalem et integram sessionem suam et domum, hactenus Ciuilem seu Colonicalem, in oppido saepedicto Lugosiensi, foroque publico, ac domorum nobilium quondam Adami Dorka, et Martini Vrczugh ab orientali; a meridionali vero prouidi honesti Mathaei Busor; ab occidentali autem ac demum a Septentrionali plagis, fori publici vicinitatibus, Comitatuque Szeoreniensi existentem habitam ab omni Censuum taxarum et Contributionum nostrarum tam ordinariarum quam extraordinariarum, subsidyque et lucri Camerae nostrae solutione; vineas

item seminaturas allodiaturas, et Agricolationes ipsius Georgy Loncza et alias quaslibet haereditates, quas in dicto oppido Lugos, et territorÿs eiusdem iuste et legitime possideret, a Decimarum Nonarum et Capetiarum pensione in perpetuum eximendas, libertandas, supportandas, et vigore aliarum literarum nostrarum exemptionalium superinde confectarum et emanatarum nobilitandas duximus; velimusque eundem Georgium Loncza, ipsiusque haeredes et posteritates vtriusque sexus vniuersos, in Immunitatem et exemptionem libertatemque domus eiusdem per vos legitime facere introduci, Super quo vobis harum serie committimus et mandamus firmiter, quatenus acceptis praesentibus statim simul vel duo vestrum, sub onere alias in talibus obseruari solitis, ad facies praescriptae domus in dicto oppido Lugos, Comitatuque praeallegato Szeoreniensi existentis habitae, vicinis et commetaneis eiusdem vniuersis inibi legitime conuocatis et praesentibus accedentes Introducatis iamfatum Georgium Loncza, in libertatem, Immunitatemque praedictae exemptionis nostrae Statuatisque eandem eidem ipsiusque haeredibus et posteritatibus vtriusque sexus vniuersis, simul cum cunctis suis vtilitatibus et pertinentÿs quibuslibet, vineis item seminaturis Allodiaturis et Agricolationibus hactenus rite et legitime tentis et possessis, iure ipsis ex praemissa exemptione nostra incumbente perpetuo possidendam si non fuerit contradictum. Contradictores vero si qui fuerint Euocetis eosdem ibidem contra annotatum Georgium Loncza, ad decimum quintum diem a die huiusmodi Contradictionis ipsorum ipsis exhinc fiendae computando in Curiam nostram, nostram scilicet in praesentiam, rationem Contradictionis eorundem reddituros efficacem. Et posthaec vos seriem huiusmodi Introductionis et Statutionis vestrae, simul cum Contradictorum et Euocatorum, vicinorumque et commetaneorum, qui praemissae statutioni, et Introductioni vestrae interfuerint nominibus et cognominibus, terminoque assignato, prout fuerit expedienda, nobis terminum ad praefixum, fide vestra mediante, referre vel rescribere modis omnibus debeatis et teneamini. Secus non facturi. Praesentibus perlectis Exhibenti restitutus. Datum in Ciuitate nostra Alba Julia, die vigesima mensis

Aprilis, Anno domini Millesimo Sexcentesimo Vigesimo Octauo.

(Eredetije papiron a tinkovai Macskási család ltárában XXII. csomag. 713. szám.)

536.

1632. augusztus 20-án.

Mi Gerlistei Lazlo, Tot Iliés Zeöreni Varmegyének Karansebes districtusának hiteos Ispany, es Duma Gaspar Zolga bíró, Addiuktuttara mindeneknek az kiknek illik ez mi ielen valo leuelunknek rendiben, Mostaniaknak smind Jeouendeöben leueöknek. Hogy Jeouenek mi elleonkben, Egy feleöl Karansebesy Vanul Ferencz. Masfeleol az Nemzettes es vitezleo Fiat Sigmond vram. Az megh Irtt Vanul Ferencz senki kenzeritesebeöl zabad Jo akaratiabol teön illien Valast. Hogy ez elmult Eztendeokben az eö Attia Anya, es Attiafiay bizonios okokertt zalagositottanak volt Zas Tiz forintertt, Ezen Zeoreny Varmegyeben Karansebes tartomaniaban Pokonicz Videkiben Brebul new faluban leueo rez Jozagokatt, az Jozaghoz de Jure et ab antiquo tartozo hatarival, mezeyvel Erdeyvel Vizeivel Iusaiual (?) minden haznayval. Karansebesben, lako Thoma Lazlotol es az eö fiatol Toma Giorgyteol, ki Valtuan es penzet megh aduan Mostan azon megh Irtt rez Jozagott, kenzeritetet esmett zalagban vettni Zas hatuan Eott forintertt Fiat Sigmond Vramnak es maradekinak Valtasnak ideigh, birni haznatt venni. Ea Condicione pedig hogj az megh Valtaskort is Mag. ¹⁾ . . sayat pinzevel ne masewal valthassa, Vanul Ferencz se maradekj. Azertt fel ueuen Vanul Ferencz az megh Irtt Zas hatuan Eott forintott. Ada Valla es magatol maradekiteol telliessegessen el Idegenite (igy) az penznek adataig az megh Irt rez Jozagott Fiat Sigmond Vramnak es Maradekinak birni haznat venny. Az Convictiotis minden Conturbatoroknak magara fel ueon Vanul Ferencz. Melynek bizonsagara attuk Ez Varmegink peczetivel Confirmaltatott leuelunkett, Eztis hoza teven, ha Fiat Sigmond vram Jobbagy Irttnak erdeott, az megh Valtaskortt megh bezüluen munka-

¹⁾ Az oklevél hézagos.

yokatt, az derek penzel aztis tartozik Vanul Ferencz es Maradeki megh fordítani smind pedig egyeb eppetessekettis Datum Ex Caransebes die vigesima mensis Augusti Anno 1632.

(Eredetije a báró Fiáth család levéltárában. Szöveg alatt három pecsét nyoma. Acta Transilv. fasc. III. M.)

537.

1633. október 12-én.

Georgius Rakoci Dei gratia Princeps Transilvaniae, partium Regni Hungariae Dominus, et Siculorum Comes etc.

Egregie fidelis dilecte, Salutem et gratiam nostram. Jut hat eszedben, Desen letedben mikeppen sollicitalad teölwnk Sidouarat, kit noha mý masoknakis el adhattunk uolna, de keönjeörgesedre kegielmes teketetwkn leuen, ket szaz forint engedelemmel adok neked, a mint magunknak allott annal alab, es immar ugi adatçk çrteswknkre hogi megh akarz trefalni bennwknket, az penzt nem akarnad letenni, melljet ha czielekzel, bizonios legi benne megh tanitunk hogi nem uoltunk trefas tarsaid. Paranchioliuk azert, ez lewelwknket ueuen, az alkalom szerent ualo tizen negi szaz forintot ted le mingiarast, tallerul pedig iob reszet, es mingiarast Praefectusunknak kezeben meltassad, s minket a dologhrul tudosics, alioquin el hid hogi szádban marad vraddal ualo trefalasdndak az izi. Secus non facturus. Datum in Arce nostra Szamosuýuar dje 12. Octobris Anno Domini 1633.

G. Rakocy m. p.

(Kivül: Egregio Sigismundo Fiat, Tricesimatori nostro Karansebesiensis etc. Fideli nobis dilecto.)

(Eredetije a báró Fiáth család levéltárában. Zárlatán a fejedelmi pecsét.)

538.

1633.

Anno 1633. die 21. Octobris Fiát Sigmond vramnak Az mi kegielmes vrunk ó Nagjsaga kegielmessegeből, az meli tizen negy szasz forintot kellet volna Sidovarosert depozálni, hozot megh benne hat szasz forintot R 600. Greczi tal-

lert szeges talleral együt Nr. 176. 16. pallosos tallert nyolczat Nr. 8. melljet ő kegieme Captalanok elet en kezemben adot az többi ő kegyemeuel restal. Datum Albae Juliae die et Anno vt supra.

Wolfgangus Beli. m. p.

(Eredetije a báró Fiáth család levéltárában. alsó szélén finom metszetű és bevágott papírral fedett gyűrűs pecsét.)

539.

1634. május 17-én.

Nos Requisiteores literarum et literalium Instrumentorum in sacristia, siue conservatorio Capituli Ecclesiae Albensis Transylvaniae repositarum et locatorum, ac aliarum quarumlibet Judiciariarum deliberationum legitimorumque mandatorum Principalium Exequutores. Damus pro memoria per praesentes, Quod prudentes ac Circumspecti Wolphangus Ardan Judex primarius oppidi Lugas caeterique Jurati Ciues eiusdem oppidi nostram personaliter venientes in praesentiam exhibuit nobis et praesentavit literas quasdam unas Serenissimi quondam Gabrielis Bathori alias Principis Regni hujus Transylvaniae felicitis recordationis confirmationales privilegiorum diversorum Regum Ladislai et Isabellae simplici pargameno patenter confectas sigilloque eiusdem pendente in corda sericea impressime communitas, manusque subscriptione roboratas, tenoris infrascripti petentes nos debita cum instantia vt nos copiam seu paria earundem transumto literarum nostrarum inserendo sub sigillo Capituli hujus usitato et authentico jurium suorum uberiozem futuram ad cautelam necessariam extradare et emanari facere vellemus. Quarum quidem literarum tenor seu verbalis continentia sequitur hunc in modum. Ad extra in dorso earum in uno loco 1609 feria sexta in festo beati Galli Confessoris in generali congregatione dominorum Regnicolarum trium nationum Transylvaniensium et partium Regni Hungariae Exhibitae et publicatae sunt praesentes in personis vniuersorum Nobilium Lugasiensium et per eosdem Dominos Regnicolas in vigore valeant nullo contradicente appa-
rente Magister Johannes Angyalos protonotarius manupro-

pria, in altero vero loco Anno 1609. 1. die Juny praesentati coram me Ladislao Gerlisztei substituto Bano a Generoso Dno Wolfgango Kamuti m. p. Eodem anno et die praesentatae coram Castellanis Comitatus Zörinyensis Johanne Peika et Daniele Kun m. p. Ad intra vero: Nos Gabriel Dei gratia stb.

(Lásd Báthory Gábor megerősítő levelét 1609 évről; mely átírja V. László 1457 évi- és Isabella királyné 1551. évi levelét is. Össze kapcsolván ezen szavakkal: Alterarum autem literarum tenor iterum sequitur hunc in modum: Isabella stb.)

Et subscriptus erat a parte una Gabriel Princeps, ab altera vero Stephanus Kendi m. p. Et Erasmus Adam Secretarius m. p. Nos itaque justa postulanti placidum praebentes assensum praescriptarum literarum copia seu paria non abrasarum, non cancellatarum nec in aliqua sui parte suspectarum sine diminutione, augmento vel variatione aliquali de verbo ad verbum praesentibus inserendo sub sigillo Capituli hujus usitato et authentico jurium suorum uberiorum futuram ad cautelam necessariam memoratis Wolfgango Ardan Judici primario Oppidi Lugas Caeterisque juratis Civibus eiusdem oppidi fideliter et conscientiose extradanda duximus pariter et concedenda communi justitia et aequitate suadente legeque Regni permanente. Datum feria quarta proxima post Dominicam Cantate Anno Millesimo Sexcentesimo trigesimo quarto.

(Kivül: Anno 1650. En Fodor Ferencz attam ezt az privilegiumot varos ladaiaban.)

(Eredetije papiron a tinkovai Macskási család ltárában XXII. csomag. 715. szám. A pecsét nyomával.)

540.

1633. junius 14-én.

Georgius Rakoci Dei gratia Princeps Transilvaniae partium regni Hungariae Dominus et Siculorum Comes etc.

Egregie fidelis nobis dilecte Salutem et gratiam nostram. Az mint magadat ennek előtte Secretariusunk által declaraltad volt, hofi az S i d o v a r inscriptioiat felvenni, es az heliet joszagostol Josika Gabor es Farkas hiueinknek remittalni

kesz volnal, ha az mi kegielmes annuentiank accedamna. Mel-
 liet my ugi ertuen, es az dologban semmi ellent nem tartuan,
 paranchioltuk volt ennekelotte, hofi penzet fel veuen az heliet
 es ioszagot remittalnad, mostan hozuan penigh az Huniadvar-
 megiey egesz nemessegh hiueinknek leueleket közönsegesen
 mjtalnak Josika Gabor mellet, hofi előbbi commissionk sze-
 rint penzet hűsegeddel fel utetuén, az heliet es ioszagot re-
 mittaltatnok. Igi leuen azert az dologh, miuel egiczet ugi
 declaralta hűseged magat, hofi fel veszed penzeket; ha my
 engedelműnkéből leszen, es ahozkepest mýs ugi resolualtuk
 magunkat, hofi ellent benne nem tartunk, seót paranchiol-
 tunkis immar egyiszer felölle, abbol immar hatra nem alha-
 tunk: azert meghis ex superabundanti paranchiolliuk hűse-
 gednek, magad declaratiód szerint ne halogasd az penznek fel
 vetelit, s' az varnak, joszagnak Josika Gabornak megh adasat,
 hanem az my kegielmes paranchiolatunk szerint, s egiczeti
 igereted szerint is effectuliad, teob paranchiolatunkat erról
 nem varuan. Nec secus facias. Datum Albae Juliae die 14.
 Juny Anno 1634.

G. Rakocy m. p.

Martinus Markosfalui

Secr. m. p.

(*Kivül*: Egregio Sigismundo Fiat de Karansebes, Tricesimatori
 nostro Karansebesiensis, etc. Fideli nobis dilecto.)

(Eredetije a baró Fiáth család levéltárában. Pecséttel.)

541.

1634. oktober 24-én.

Georgius Rakoci Dei gratia Princeps Transilvaniae,
 partium regni Hungariae Dominus, et Sicularum Comes, etc.

Egregie fidelis nobis dilecte, Salutem et gratiam nostram,
 Enek eleött ket uagy három izbenis parancholtunk hűseged-
 nek, hogy Josika Gabortól Sidouaraert az inscriptionalis
 summat leualvan, Sidovarát pertinentiaival, es minden
 hozza ualó jokkal restitualna; kit mind eddigh sem cheleked-
 uen; mireol megh engettük kegielmesen neki mint verus et
 legitimus successornak hogy ki ualthassa, Hűsegednek megis

ex superabundanti paranchollyuk serio Sidovaraert az inscriptionalis summat fel ueuen Josika Gabortol, cum suis pertinentijs et omnibus bonis bocsassa mingyarast kezehez, erreöl parancholatunkat nem varuan; Alioquin ha megis parancholatunkat posthabeallja hűseged, mind Animadversionkat magara vonsza, mind pedigh ha Josika Gabor ratione non obseruationis legittimi mandati nostri, citaltatni fogh; s az teörüeny ugy hozza, mind az jozzagot el uezted, s' mind pedigh az summa nelkwlis el leszen, maga engedetlensegének tulaydoniczja hűseged es mý reank ne vessen. Secus nequam facturi. Datum in Ciuitate nostra Szasz Sebes die 24. mensis Octobris Anno domini 1634.

Rakocy m. p.

Martinus Markosffalui

Secretar. m. p.

(Kívül: Egregio Sigismundo Fiath de Karansebes, Tricesimatori nostro Karansebesiensi, etc. Fideli nobis dilecto.)

(Eredetije a báró Fiáth' család levéltárában, Zárlatán a fejedelmi pecsét.)

542.

1635. március 17-én.

Georgius Rakoczi Dei gratia Princeps Transyluaniae partium Regni Hungariae Dominus et Siculorum Comes etc Fidelibus nostris Egregiis et Nobilibus Francisco Maczkasi Nicolao Peka, alteri Nicolao Fiat, Petro Kricziouay, et Nicolao Gaman omnino de Karansebes, nobis dilectis, salutem et gratiam nostram; Exponitur nobis in persona nobilis Dominae Annae Kricziouay primum nobilis quondam Nicolai Zanigay (Helyesen Zagyvay) de Monokfalua Relictae viduae, nunc vero Egregii Francisci Groza de Karansebes Consortis, qualiter superioribus temporibus inter ipsam Exponentem vt Incausa attractam ab una, ac nobilem Joannem Motnoky de dicta Karansebes ut Actorem partibus ab altera, ex eo quod praefatus Joannes Motnoky ipsam exponentem ammoneri fecisset super eo, ut ipsa Dotem suam ex portionibus possessionariis in possessionibus Zakuly, Morencz, Motnok, Ohaba, Zgribest, et Almafa, in districtu Karansebesiensi Comitatur

que Zöreniensi existentibus, quae ipsum Actorem, uti ipse praetenderet, jure sanguinitatis concerneret, leuaret, neque ipsa certis et rationabilibus de causis percipere voluisset, quaedam causa et litis differentia in praesentia Generosorum Egregiorum et Nobilium Pauli Nagy de Deua supremi et Michaelis Fodor de Karansebes Vice Banorum, Vice Comitum Judicumque Nobilium nec non Juratorum Assessorum sedriae districtus Karansebesiensis et Comitatus Zöreniensis; orta mota suscitata ventilataque extitisset; In qua vos Judicialiter procedendo Judicium eidem Exponenti valde onerosum et graue damnosumque pronunciassetis, et licet Procurator eiusdem Justae Causae praescriptam maturioris reuisionis gratia nostram in Curiam nostram scilicet in praesentiam de Jure Regni appellasset, ipsi tamen transmittere nolissent; prout nollent etiam de praesenti in praeiudicium ipsius Exponentis manifestum. Cum autem vniuersae causae fidelium nostrorum ratione jurium possessionariorum motae praesertim, et aliae de usitata Regni lege et consuetudine ex sedibus inferioribus Judiciariis in Curiam nostram transmitti soleant et debeant, Proinde vobis harum serie committimus et mandamus firmiter, quatenus acceptis praesentibus, rebusque sicut praefertur stantibus et se habentibus, statim, simul vel duo Vestrum sub oneribus alias in talibus obseruari solitis erga praefatos Swpreum et Vice Banos, Vice Comites, Judices Nobilium Juratosque Assessores Sedriae iam dictorum districtus Karansebes et Comitatus Zöreniensis, cum praesentibus accedendo; qui si personaliter reperiri poterint, eosdem ibidem personaliter, alioquin de domibus habitationum siue solitis ipsorum residentiae, vel de bonis Juribusque ipsorum possessionariis, unde videlicet praesens ammonitio vestra ad scitum eorundem commode deuenire poterit, ammonetis eosdem ibidem, dicatisque et committatis eisdem verbo nostro vt ipsi causam praescriptam simul cum tota sua serie de processibus exinde qualitercunque subsequetis absque grauamine partium aliquali difficultateque sine omni maturioris et sanioris reuisionis gratia in Curiam nostram, nostram scilicet in praesentiam transmittere debeant et teneantur; Qui si fecerint, benequidem, alioquin euocetis eosdem ibidem ratione praeuia coram latius declarante, con-

tra annotatam Exponentem ad decimum quintum diem a die ammonitionis vestrae ipsis exhinc fiendae computando, in Curiam nostram nostram scilicet in praesentiam rationem superinde reddituros efficacem, Certificantes eosdem ibidem quod siue ipsi termino in praescripto coram nobis compareant siue non, Nos tamen partis comparentis ad instantiam id faciemus in praemissis, quod Juris erit ordo. Et post haec vos seriem huiusmodi Ammonitionis Euocationis et Certificationis vestrae vti per vos fuerit expedita nobis terminum ad paesciptum fide vestra mediante referre vel rescribere modis omnibus debeatis et teneamini Secus non facturi. Praesentibus perlectis exhibenti restitutis. Datum in Medgies, die decima septima Marty Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Trigesimo quinto.

Pr. Ra.

(Kivül: Vrunk eö Nga paranczollia hogi fel agiatik az Groza Ferencz perit . . . paranczoli agia fel ke . . . . . az mas felnek is paranczollia agia be feleletit tizenötödik napra.

Nagy Pál m. p.)

(A Macskási család ltárában 857 szám alatti papiron irt eredetjéből.)

543.

1635. márczius 20-án.

Georgius Rakoci, Dei gratia Princeps Transilvaniae partium Regni Hungariae Dominus, et Siculorum Comes etc. Fidelibus nostris Egregy's et Nobilibus Heliae Tot, Francisco Groza, Nicolao Gaman, Stephano Simon, Nicolao Bobik, Gregorio Muraczka, Nicolao Peika omnino de Karansebes; Item: Petro Szabo, Martino Ilosuaÿ, Stephano Somogy de Lugas, nobis dilectis, Salutem et gratiam nostram; Cum nos cum ad nonnullorum fidelium dominorum Consiliariorum nostrorum singularem nobis propterea factam intercessionem; Tum vero attentis et consideratis fidelitate, fidelibus servitÿs, Egregÿ Sigismundi Fiat de dicta Karansebes, que a primis adolescentiae temporibus, tam alÿs piaie reminiscenciae Principibus praedecessoribus videlicet nostris, quam etiam nobis et huic Regno nostro Transilvaniae in omnibus occassionibus, rebusque, et temporum

vicissitudinibus, magna sane constantia et animi synceritate exhibuit, et impendit exhibiturumque et impensurum eundem in posterum nihil dubitamus; Totalem itaque et integram possessionem *D s e n a*, cuius quidem integra dimidietas apud eundem Sigismundum *Fiat in* et pro summa quadringentorum florenorum, altera autem integra dimidietas prae manibus nobilium dominae *Sarae Margay*, *Egregy* quondam *Nicolai Gerlistei Relictae* uidue, et *Stephani ac Nicolai filiorum suorum* ex praefato altero domino et marito suo susceptorum in et pro quadringentis florenis hungaricalibus haberetur, et teneretur; in districtu *Karansebes Comitatuque Zöreniensi* existentem habitam, simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, (fenetis,) syluis, nemoribus, montibus, alpibus, vallibus, vinearumque promontoriis, aquis, fluuiis, piscaturis-piscinis, aquarumque decursibus, molendinis, et eorundem, locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quouis nominis vocabulo vocitatis, ad eandem de jure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus, sub suis veris metis et antiquis limitibus existentibus, memorato *Sigismundo Fiat*, ipsiusque haeredibus et posteritatibus utriusque sexus universis, in et pro specificatis octingentis, et insuper ex gratiose meritorum eiusdem intuitu (igy) nostro, ducentis florenis hungaricalibus superadditis, in toto pro mille florenorum hungaricalium justae et cURRENTIS monetae summa titulo pignoris usque ad tempus redemptionis, per nos aut successores et haeredes nostros aut alios, quorum (e szó kétszer) intererit, fiendae, mediantibus alijs literis nostris *Inscriptionalibus* superinde confectis et emanatis redemptibiliter *Saluo Jure alieno* benigne dederimus et inscripserimus, ac inpignorauerimus, *Velimusque* eundem in dominium eiusdem possessionis *D s e n a* per vos legitime facere introduci *Jure* admittente; Proinde vobis harum serie committimus et mandamus firmiter quatenus acceptis praesentibus, statim simul vel duo vestrum, sub oneribus alias in talibus observari solitis, ad facies praedictae possessionis *D s e n a* in districtu *Karansebesiensi* et *Comitatu Zöreniensi* praeallegatis existentis et adjacentis; et commetaneis eiusdem inibi legitime conuo-

catis et praesentibus accedendo ; introducatis praefatum Sigismundum Fiat in dominium eiusdem possessionis statuatisque eandem eidem, ipsiusque haeredibus et posteritatibus utriusque sexus universis, simul cum praerecensitis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, iure ipsis ex praemissa Inscriptione nostra incumbente, redemptibiliter possidendam, si non fuerit contradictum. Contradictores vero si qui fuerint euocetis eodem ibidem Contra annotatum Sigismundum Fiat, ad djem decimum quintum, a dje huiusmodi Contradictionis eorum computando, in Curiam Nostram, nostram scilicet in praesentiam rationem de praemissa Contradictione reddituros efficacem ; Et post haec uos seriem huiusmodi Introductionis et Statutionis vestrae, vti per vos fuerit expedita, simul cum Contradictorum et Euocatorum si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui praemissae statutioni intererunt, nominibus et cognominibus terminoque assignato nobis terminum ad praescriptum fide uestra mediante referre vel rescribere modis omnibus debeatis et teneamini. Secus non facturi. Praesentibus perlectis exhibenti restitutis. Datum in Medgyes dje vigesima Martij. Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Trigesimo Quinto.

(Eredeti je a báró Fiáth család levéltárában Acta Transilvanica fasc. I^{mus} X. Szöveg alatt pecsét.)

544.

1635. május 22-én.

Nos Requisiteores Literarum et Literalium Instrumentorum in Sacristia siue Conseruatorio Capituli Ecclesiae Albensis Transyluaniae repositarum et locatorum ac aliarum quarumlibet Judiciariarum deliberationum legitimorumque mandatorum Suae Illmae. Celsitudinis Executores, Damus pro memoria per praesentes. Quod Generosa Domina Aduiga Teoreok de Karansebes Relicta uidua Egregy quondan Casparis Duma de praedicta Karansebes, ab una ac Egregius Nicolaus Maczkasi filius praefatae Aduigae Teoreok de eadem Karansebes partibus ab altera, coram nobis personaliter constituti, Eadem domina Aduigha oneribus et quibuslibet grauau-

minibus vniuersorum fratrum sororum proximorum et consanguineorum suorum quos videlicet praesens infrascriptum tangeret et concerneret, tangereue, et concernere in futurum quomodolibet posset negotium super se assumptis et leuatis, matura primum intra se deliberatione praehabita sponte ac libere oraculo viuae vocis suae propriae confessa est pariter et retulit in hunc modum: Quod ipsa alto animo reuoluens vitae huius caducae incertitudinem ac breuitatem, nec non amorem et affectum, quo Genitrices erga proprios suos ex Dei naturaeque instinctu afficerentur, his et alijs certis et rationalibus de Causis ad id inducta, Totales et integras portiones suas possessionarias in possessionibus Tinko et Also Zagusen in Comitatu Zeoreniensi residentes adiacentibus habitas ac alia quaelibet bona sua tam mobilia quam immobilia puta aurum et argentum, clenodia domus supellectilia, Testamentaria dispositione dat, legat, confert, filio suo charissimo praefato Nicolao Maczkasi ipsiusque haeredibus et posteritatibus utriusque sexus Uniuersis, ne penitus ex eiusdem bonis et Juribus possessionarijs exclusus et priuatus esse censeatur spontanea voluntate tamquam legitimo successori dedit legauit contulit iure perpetuo et irreuocabiliter tenendas, possidendas pariter et habendas, hoc tamen per expressum declarato, quod praememorata Aduiga Teoreok vita sua comite ad sustentationem usum fructuum ususque et fructus perceptionem sibi reseruet. Prout coram nobis personali sua astantia et certissima viuae vocis suae proprio eloquio fassa est. Harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. Datum feria Tertia proxima post dominicam Exaudi. Anno Domino Millesimo Sexcentesimo Trigesimo quinto.

(Eredetije papiron a tinkovai Macskási család ltárában XIX. szám 618. szám. Pecséttel.)

545.

1635. junius 1-én.

Nos Georgius Rakoci Dei gratia princeps Transsylvaniae, partium regni Hungariae Dominus et Siculorum Comes etc. Memoriae commendamus tenore praesentium significantes

quibus expedit vniuersis. Quod cum nos ad nonnullorum fidelium Dominorum Consiliariorum nostrorum nec non fidelis nostri Generosi Pauli Nagy de Deua, peditum praetorianorum nostrorum Capitanei supremi, districtuumque Karansebesiensis et Lugosiensis Bani, ac Egregy Francisci Josika de Karansebes, pro parte et in personis Nobilium foeminae Annae Gerlestei, Consortis eiusdem, puellarumque Catharinae Gerlestei; Magdalenae et Catharinae Peka; singularem nobis propterea factam intercessionem; Tum uero attentis et consideratis fidelitate, et fidelium seruitiorum meritis, praedicti Francisci Josika; quae ipse ab ineunte aetate, primum quidem principibus, praedecessoribus videlicet nostris, foelicis reminiscantiae, tandem nobis etiam, ab eo videlicet tempore, quo in huius regni nostri Transsylvaniae principatus euocati sumus fastigium, non parcendo laboribus et fatigys, in omnibus rebus fidei et industriae suae concreditis, iuxta suum posse summa cum animi sui constantia et alacritate exhibuit et impendit, ac in futurum etiam pariformiter exhibiturum et inpensurum ipsum fore credimus; Ut igitur ad subsequencia etiam tempora, ad seruiendum magis idoneus et habilior inueniatur; Totalem et integram portionem possessionariam, in possessione Preszaka; Comitatuque Zeoreniensi existenti et adiacenti habitam, quae alias uti liquide intelligimus Egregy condam Ladislai Gerlestei de Karansebes praefuerat; sed per mortem et defectum uirilis sexus eiusdem in nos fiscumque nostrum; consequenterque collationem, et dispositionem nostram principalem, rite et legitime deuolutam et redactam; ad praesens ex clementi annuentia nostra; ab haeredibus et posteritatibus foeminini sexus eiusdem Ladislai Gerlestei tentam et possessam; sed a nobis in ducentis talleris imperialibus emptam et recuperatam; Simul cum cunctis suis utilitatibus, et pertinentys quibuslibet, Terris scilicet arabilibus, cultis et incultis, agris, pratis pascuis, campis, foenetis, syluis, nemoribus, montibus, uallibus, uineis, uinearumque promonthoris; Aquis, fluuys, piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus, molendinis et eorundem locis, generaliter uero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus, quouis nominis uocabulo uocitatis, ad eandem de iure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus, sub suis

ueris metis et antiquis limitibus existentibus Memoratis Francisco Josika, et Annae Gerlestei, Consorti suae; Necnon Catharinae similiter Gerlestei, Magdalenaeque et Catharinae Peka, haeredibusque et posteritatibus ipsorum uniuersis; nouae nostrae donationis titulo dedimus, donauimus et contulimus prout damus donamus et conferimus iure perpetuo et; irreuocabiliter tenendam, possidendam pariter et habendam, Saluo iure alieno; Harum nostrarum uigore et testimonio literarum mediante; quas nos in formam priuilegij nostri redigi faciemus dum nobis in speciae (igj) fuerint reportatae. Datum in Ciuitate nostra Alba Julia die prima mensis Juny. Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Trigesimo quinto.

Rakocy m. p.

(Eredetije papiron a tinkovai Maoskási család ltárában fascicul XXII. Nr. 717. Szöveg alatt a fejedelmi pecsét. Olvasható ez oklevél a gyulafehérvári káptalan levéltárában is; Liber Regius XVIII. Georgii Rakoczy 50 lapján. Ott a fejedelem aláírása mellett Martinus Markos, falvi secretariusé is szerepel.)

-546.

1636. március 16-án.

Georgius Rakoczi Dei gratia Princeps Transilvaniae, partium regni Hungariae Dominus et Sicularum Comes etc.

Egregie fidelis nobis dilecte, Salutem et gratiam nostram Adatik erteswnkre hogy mikor hűseged Sidovarat Josika Gabor hivwnk kezeben bocsiatotta, akkor vitetet volna el onnet az varbol, var szwksegere valo ezkeözeöket, vgy Pórhazhoz valo eöregh lakatot, ezen kivwl három lakatokat, negi wres eöregh hordokat, Egi ablak rud vasat, minden wvegh hazhoz valo vasakat, az also malomban valo forgo keövet, azt partrol egi vesztegh allo malom keövet, es az fundalotol ott maradot kett buza asztagot mind szalmastol, s egieb munitiokatis kik mind ezekkel eggiwt az fundalotol marattanak volt ott az varban; mellieket nem kellett volna el vinnj, es nem hogi puztitani kellett volna; Azert kegielmessen hadgiuk es serio parancsiollyukis es leuelwnket veuen, mingiarast minden elvitt munitiokat es marhakat fogiatkozás nelkwl megh adgion hűseged, errwl tőob paranchiolatunkat nem varvan, alioquin ha

megh nem adgia, mas gondviseleswnk leszen feleölle; secus non facturi. Datum in Arce nostra Szamos Uyvar die 16 Martÿ Anno Domini 1636.

G. Rakoci m. p.

(*Kivül*: Egregio Sigismundo Fiat de Karansebes eiusdem Ciuitatis Karansebesiensis Tricesimatori nostro etc. Fideli nobis dilecto.)

(Eredetije a báró Fiáth család ltárában. Zárlatán pecsét nyoma.)

547.

1636. márczius 29-én.

Georgius Rakoci Dei gratia Princeps Transsylvaniae, partium regni Hungariae Dominus et Siculorum Comes etc.

Generose fidelis syncere nobis dilecte, Salutem et gratiam nostram, Vitezleo Fiatt Sigmond hivünk aggya alazatosan erteswnkre, jelentuen hogy az nehai Duma Gasparnak szerezuen ennek eleötte Tinko new faluban egy kws porcioczykatt, maga keöltzegewl ea conditione hogy holta utan rea maradna, mely mindis kett uagy harom haz Jobbagy lende, noha azon portiot Duma Gaspar nekÿs fatealt, mind azonaltal most is az felesege birna, mellyet nem akaruan Fiat Sigmond hiwnk az mÿ kegielmes parancholatunk nelkwl elfoglalni, Paranchollyuk kegielmesen, az mit az igassagh keuan, chyelekedgye azt kegielmed, seott, az mint exponal az dologh ugy leuen, azt az portiot aggya kezebenis ked Fiatt Sigmond hiwnknek, Secus non facturi. Datum in oppido nostro Déés die 29. mensis Martÿ Anno Domini 1636.

G. Rakocy m. p.

(*Kivül*: Generoso Paulo Nagy de Borsá, districtuum Lugosiensis et Karansebesiensis Bano, peditumque praetorianorum nostrorum Capitaneo supremo, et Fideli syncere nobis dilecto.)

(Eredetije a báró Fiáth család levéltárában. Zárlatán pecséttel. Acta Transilvanica fasc. V. H.)

548.

1636. jünius 6-án.

Georgius Rakoci Dei gratia Princeps Transsylvaniae, partium regni Hungariae Dominus, et Siculorum Comes etc.

Fidelibus nostris Egregÿs et nobilibus Nicolao Juul, Andreae Tiuardar, Stephano Simon seniori, Gregorie Bako, Wolfgango Josika, Nicolao Mixa, Gabrieli et Georgio Gerlestei omnino de Karansebes, Nobis dilectis, Salutem et gratiam nostram. Exponitur nobis in personis Egregiorum Francisci et Nicolai Maczkassj omnino dicta (igy) Karansebes Qualiter ipsi certo et reuera intellexissent, Quod Egregius Sigismundus Fiath de Caransebes, Tricesimator noster ejusdem Karansebesiensis, literas quasdam nostras missionales, Generosis Egregÿs et Nobilibus Supremo et Vice Banis Districtuum Lugasiensis et Karansebesiensis, ac Vice Comitibus et Judicibus Nobilium Comitatus Zöreniensis praeceptorie sonantes, a nobis pro se impetrasset ac extraxisset: quarum vigore ydem Supremi et Vice Banj, vice Comitesque et Judices Nobilium certas porciones possessionarias dictorum exponentium, in possessionibus Tinkoua ¹⁾ et Also Zagusenie et Comitatu dicto Zöreniensi existentibus habitas, in rationem dicti Sigismundi Fiath occupare, ejusdemque in manus assignare vellent, in praejudicium et damnum ipsorum exponentium valde graue et manifestum. Quos vellent ydem exponentes ab executione dictarum literarum nostrarum missionalium, et portionum possessionariarum iam fatarum occupatione, et ab ipsis exponentibus abalienatione, ipsique Sigismundo Fiat assignatione, medio vestrj, legitime facere prohiberi, Jure admittente. Cum autem justa petentibus non sit denegandus assensus; Proinde vobis harum serie committimus et mandamus firmiter, quatenus acceptis praesentibus et rebus sicut praefertur stantibus et se habentibus, statim vos simul vel duo vestrum, sub onere alias in talibus obseruare solitis erga praefatos Supremum et vice Banos Districtum Lugasiensis et Caransebesiensis, et vice Comites ac Judices Nobilium praefati Comitatus Zeöreniensis, cum praesentibus accedendo, qui si personaliter reperiri poterint, eosdem ibidem personaliter, alioquin de domibus habitationum siue solitis ipsorum residentÿs, vel de bonis Juribusque eorum possessionariÿs, unde videlicet praesens ammonitio ve-

¹⁾ Az újabb kéz által irt kivonatban a levél látán: super Also Macskas es Alsó Zaguseny.

stra ad scitum ipsorum commode deuenire poterit, ammonetis eosdem ibidem dicatisque et committatis eisdem verbo nostro principali, ut ipsi ab occupatione dictarum portionum possessionariarum, nostrarumque Literarum missionalium executione supersedere debeant et teneantur. Qui si fecerit, bene quidem, alioquin Euocetis eosdem ibidem, ratione praeuia, contra annotatos exponentes, ad decimum quintum djem a die huiusmodi ammonitionis et euocationis vestre ipsis exhinc fiendae computando, in Curiam nostram, nostram scilicet in praesentiam, rationem de praemissis reddituros efficacem. Certificando eosdem ibidem, quod siue ipsi termino in praescripto coram nobis compareant siue non, nos tamen ad partis comparantis instantiam id faciemus in praemissis quod Juris erit ordo. Et post haec vos seriem huiusmodi ammonitionis, Euocationis et Certificationis vestrae, uti per vos fuerit expedita, nobis suo modo terminum ad praefixum fide vestra mediante referre vel rescribere modis omnibus debeatis et teneamini. Secus non facturi. Praesentibus perlectis exhibenti restititis. Datum in Ciuitate nostra Alba Julia, die sexta Junij, Anno domini Millesimo sexcentesimo Trigesimo sexto.

(Eredetije papiron a tinkovai Macskási család ltárában fascicul. XXII. Nr. 718. Szöveg alatt a fejedelmi pecsét.)

549.

1636. junius 29-én.

En Veres Ferencz Deak szorinuar megyenek hutös szolgabiraya. Adom emlekezetül mindeneknek, az kiknek illik, mostaniaknak s mind Jöuendöben leuőknek; hogj in hoc Anno Praesenti 1636 die 29 Junij Talala megh engemet, leuele altal, az nemzetes es vitezleö Huniad uarmegyeben Branczkan Lako Josika Gabor vram; miuel Fiat Sigmond vram hiuatta be uallato paranczolattal, az Sidouarj Jobagyit Tiztartayat es falubeli Birayat; mennek eö kegjelmehez Fiat Sigmond vramhoz es Intenem s' kernem is eö kegjelmet szerezettel, ha mi dolga uagion Jobagiual, Tiztartayauual es Birayaual, menne eö kegjelme oda Sidouarra, auagy az szomszed faluba Dzenara es ott uallatna megh ökört mert altalan

fogua. Karansebesben nem bocziatthattya ökö, es az Varat faluyat Pwstan nem hagyhattya, feluen ueletlen történettől; mas az hogi sem az Orszagh törüenyé, sem az vallato paran- czolat azt nem contineallya, hogi senkinek hazához menyenek ilyen messze földre az vallo személyek, hanem ha mi dolga uagion Fiat Sigmond vramnak uelek hozzon vayuodallésokat, es ott uallassa megh ökött. En Azert el menuen es Fiat Sigmond uramot, maga Karansebesben leveö hazaynal talaluan s megh mondvan eö kegielmenek az fellüül meghirt mod szerent ualo Izenetet, eö kegielme Fiat Sigmond vram azt monda en semmi vton meghnem engedem hogj be mennyenek ide az vayuodalisok hazához, mert mü eddigh vgi eltönk hogi ha ualaki uallatni akart, ide be az varosban az vayuodalisok hazához hittuk az vallo személyeket, es itt üöttek be vallasokat, en mas szokast nem czienalok köztünk; mely dolognak nagyob erössegere en is adom ez peczetes Relatoriamat fide mea mediante, Datum Anno et die supra notatis, ex Karansebes.

Idem qui supra.

(Eredetije a báró Fiáth család ltárában. Az oklevél szélén bevágott papírral fedett pecsét.)

550.

1638. junius 6-án.

Illustrissime Princeps Domine Domine nobis Clementissime fidelium perpetuorumque seruitiorum nostrorum in gratiam Illustrissime Celsitudinis Vestrae humilimam deuotamque semper oblationem.

Vestra clementer nouerit Illustrissima Celsitudo, Quod nos literas eiusdem Publicatorias et Introductorias seu Statutorias pro parte et in persona Generosi Domini Stephani Virginas de Varad, Causarum Vestrae Celsitudinis Fiscalium, in partibus Hungariae ditioni Transyluaniae annexis Directoris confectas et emanatas, nobisque inter alios Celsitudinis Vestrae humiles fidelesque seruitores, nominanter literis in eisdem conscriptos praeceptorie sonantes et directas, honore debitaque cum reuerentia recepimus in haec verba: Georgius Rakoczi Dei gratia Princeps Transyluaniae, partium Regni

Hungariae Dominus et Sicularum Comes etc. Fidelibus nostris Egregÿs et Nobilibus Joanni Szalardj, Michaeli Samsondi, Stephani Miskej, Blasio Szent Geörgÿ, Georgio Thoriai et Thomae Pauaj Cancellariae nostrae maioris Scribis et Juratis Notariis de Curia nostra per nos ad id specialiter transmissis, Item, Vice Comitibus et Judicibus Nobilium Comitatus Szöreniensis, nec non Francisco Groza, Petro Sirman et Heliae Toth de Karansebes nobis dilectis, Salutem et gratiam nostram. Exponitur nobis in persona fidelis nostri Egregÿ Stephani Virginas de Varad Causarum nostrarum Fiscalium in partibus Hungariae ditioni nostrae Transyluanicae annexis Directoris; Qualiter superioribus temporibus Egregio quondam Caspare Duma de Tinkova, absque haeredum utriusque sexus solatio ab hac luce sublato, vniuersa et quaelibet bona, iuraque sua possessionaria, signanter vero totalis et integra portio in dicta possessione Tinkova, et antelato Comitatu Szöreniensi existente habitata (propter mortem) et defectum seminis utriusque sexus eiusdem quondam Casparis Duma, iuxta veterem et approbatam huius regni nostri Transyluanicae morem et consuetudinem, in nos Fiscumque nostrum, rite et legitime redacta esset et condescensa; vellet igitur prefatus Director noster, mortem et defectum seminis utriusque sexus pretacti quondam Casparis Duma in facie praescriptae portionis possessionariae de more et consuetudine regni recepta, medio vestri publicari ac se ratione officÿ sui Directoratus in dominium eiusdem portionis possessionariae legitime introduci, eamque Fisco nostro statui facere, iure admittente. Proinde vobis harum serie committimus et mandamus firmiter, quatenus acceptis praesentibus, statim simul vel duo vestrum sub oneribus alias in talibus obseruari solitis ad facies praescriptae portionis possessionariae, in praescripta possessione Tinkova, et praeallegato Comitatu Szöreniensi existentis habitatae, vicinis et commetaneis eiusdem uniuersis inibi legitime conuocatis et praesentibus accedendo facta prius uti moris et consuetudinis est Publicatione, mortis et defectus seminis utriusque sexus annotati quondam Casparis Duma, introducatis antelatum Directorem nostrum in dominium praetitulatae portionis possessionariae Statuatisque eandem Fisco nostro, simul cum cunctis suis utili-

tatibus et pertinentÿs quibuslibet, si non fuerit Contradictum, Contradictores vero si qui fuerint euocetis eosdem ibidem, in Curiam nostram, nostram scilicet in praesentiam rationem Contradictionis eorum reddituros, taliter et eo modo; ut si qui contradictorum ad praelibatam portionem possessionariam praememorati quondam Casparis Duma aliquid iuris sese habere praetenderint, id infra unius integri anni reuolutionem a die Publicationis computando, siue celebrentur interim Octauales termini siue non, literis tamen et literalibus suis instrumentis producendis, coram nobis comparere, et portionem possessionariam praenominatam, ad se se pertinere, comprobare debeant et teneantur; Certificando eosdem Contradictores ibidem, quod siue ipsi intra praenominatum anniuersariÿ terminum coram nobis compareant, iuraque sua producant, siue non, nos tamen ad instantiam Directoris nostri, id faciemus in praemissis, quod iuris huiusmodi Publicationis in Causa obseruari soliti, dictauerit ordo. Et tandem vos huiusmodi Publicationis, Introductionis seu Statutionis, Euocationisque et Certificationis seriem, simul cum Contradictorum et Euocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum qui praemissae statutioni et Publicationi intererunt nominibus et cognominibus, terminoque assignato, prout per uos fuerit expedienda, nobis terminum ad praedictum, fide vestra mediante, referre vel rescribere modis omnibus debeatis et teneamini. Secus non facturi. Praesentibus perlectis exhibenti restituti. Datum in Faucibus V a s k a p u die tertia mensis Juny. Anno Domini Millesimo sexcentesimo Trigesimo Octauo. Et subscriptum erat: Lecta. Quibus receptis nos mandatis Celsitudinis vestrae, in omnibus prout tenemur et par est obedire et satisfacere volentes, in hoc currenti millesimo Sexcentesimo Trigesimo octauo Anno, die vera Sexta praesentis mensis Junÿ, ad facies praescriptae portionis possessionariae in antelata possessione T i n k o v a et comitatu Szöreniensi existentis habitae vicinis et commetaneis eiusdem universis, signanter autem Nobilibus Joanne Zgriba, de M o r e n c z, et Ladislao Mara similiter de M o r e n c z, Item, Prouidis Nicolao Santa, et Joanne Buda, Georgÿ Gerlesthej de dicta K a r a n s e b e s in praedicta M o r e n c z, tertio Joanne Junis Nicolai Fodor de

eadem Karansebes, in Karand, et quarto Joanne Tinkouaj Francisci Josika de saepedicta Karansebes, in antelata Tinkoua sic nuncupatis possessionibus, et praeallegato Comitatu Szöreniensi commorantibus, Egregiorum et Nobilium iobbagionibus, illis in proprÿs, his vero tam suis, quam etiam praescriptorum Dominorum suorum terrestrium nominibus et in personis inibi legittime conuocatis et praescriptis literis vestrae Celsitudinis Publicatorÿs Introductorÿs et Statutorÿs accedendo, cum iuxta earum tenores et continentias (facta prius uti moris et consuetudinis est Publicatione mortis et defectus seminis utriusque sexus annotati quondam Casparis Duma) antelatum vestrae Celsitudinis Directorem in ðominium eiusdem portionis possessionariae introducere, eamque Fisco vestrae Celsitudinis simul cum cunctis suis vtilitatibus et pertinentÿs quibuslibet, statuere velle notificassemus, tunc mox et in continenti in facie eiusdem portionis possessionariae Egregÿ Nicolaus et Franciscus Maczikasy de saepenominata Karansebes in proprÿs, Franciscus Josika autem, Joannis et Stephani orphanorum Egregÿ quondam Nicolai Josika omnino de antedicta Karansebes personis et nominibus eidem introductioni et Statutioni Contradictionis velamine obuierant. Ob quam quidem Contradictionem nos eosdem ibidem in curiam vestrae celsitudinis eiusdem scilicet in praesentiam (rationem) contradictionis eorum reddituros taliter et eomodo euoca(uimus, ut) ÿdem ad praelibatam portionem possessionariam dicti quondam Casparis Duma . . . si aliquid iuris se se habere praetenderint id infra unius int(egri anni) reuolutionem a die Publicationis computando, siue celebrentur (interim) octauales termini, siue non, literis tamen et literalibus instrumentis (suis) producendis, coram celsitudine uestra comparere, et praenominatam (portionem) possessionariam ad se se pertinere comprobare debeant et teneantur. Certificauimus nihilominus eosdem ibidem, quod siue ipsi intra praen(ominatum) anniversarÿ terminum coram celsitudine uestra compareant, (iuraque) sua producant, siue non, uestra tamen celsitudo, ad instantiam dicti Directoris vestrae celsitudinis, id factura est in praemissis, quod iuris huius(modi in) causa obseruari soliti dictauerit ordo. Nos itaque huiusmodi Publicationis, Introductionis,

seu Statutionis, Euocationisque et Certificationis seriem, simul cum contradictorum et Euocatorum, vicinorumque et commaneorum, qui praemissae Publicationi et Statutioni interfuerunt nominibus et cognominibus, terminoque assignato, prout per nos fui(t expedita) eidem Celsitudini vestrae terminum ad praedictum fide nostra mediante rescripsimus. Tandem quam diutissime feliciter valere . . . . petiri desiderando Datum in dicta possessione T i n k o u a Anno et die praenotato.

Eiusdem Illustrissimae celsitud. Vestrae

Humiles fideles perpetuique servitores

Blasius Szent Georgy cancellariae Vestrae Celsitudinis maioris Scriba et Jur. Notarius de Curia eiusdem, per eandem Celsitudinem vestram ad Id specialiter transmissus m. p. Franciscus Ueres Literatus de Karansebes Judex Nobilium comitatus Zeoreniensis.

(Kivül: A szokásos cím Rákoczi György fejedelemhez. Más oldalon: Anno Domini 1689. Apertae per Martinum Markosfalui, Secretarium.)

(Eredetije papiron a tinkovai Macskási család ltárában, XIX. csomag, 619. szám, helyenkint kiszakadásokkal.)

551.

1638. augusztus 15-én.

Georgius Rakoci Dei gratia Princeps Transilvaniae, partium Regni Hungariae Dominus, et Siculorum Comes etc. Fidelibus nostris Uniuersis et singulis cuiuscunque status, conditionis, ordinis, honoris, gradus, officij, dignitatis, ac praeeminentiae hominibus ubiuis in ditione nostra constitutis et commorantibus; Signanter autem Judicibus et Juratis Ciuibus Ciuitatis Karansebes et oppidi nostri Lugos, praesentes nostras visuris, nobis dilectis Salutem et gratiam nostram Vitezleő Fiatt Sigmond hivünk gondviselete alat akaruan Landor Fejerru arra bizonyos szamu masa kinöseöt allá küldenj; Hadgyuk annakokaert seöt parancziollyukis minden rendebelj hiveinknek ez leuelünk latuan az keneseö ala minden helyeken adyjon elegendendeö vono marhakot, s az miben kivantatik segetseggelis legyen; Nekttek pedigh Karansebessi es Lugossi hi-

veink ex superabundanti paranciollyuk, valamikor ez leuelunkkel meghirt hívünk, auagy embere requiralnj foghja, mindgyarast szekereket, s azok elejben vono marhakat ollyakot kesziczjen, s' embereketis a melle, az kik szinten *L a n d o r F e j e r v a r i g h* mennyenek, Es miwel ot holmi egyetmastis kellettik szamunkra vasarlanio, aztis meghvaruan hozhassak visza fogyatkozas nélkül. Megh neuzet hívünknek pedigh mjnd az szekerek mellet leueö emberekkel egygyüt, minden helyeken legyen illendeö gazdalkodással kj kj birodalmunkban leueö hiveink keözül. Secus non facturi. Praesentibus perlectis exhibenti restituti. Datum in Civitate nostra Alba Julia dje decima quinta mensis Augusti Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Trigesimo octauo.

G. Rakocy m. p.

Martinus Markosffalui Secretar, m. p.

(Eredetije a báró Fiáth-család levéltárában. Szöveg alatt a fejedelmi pecsét. Acta Transilvanica fasc. V. L.)

552.

1639. julius 7-én.

My Iffiabik Gerlistei Gabor, Tiuadar Andras, Simon Lazlo, Zeiko Mihali Zeorin Varmegieben Karansebes uarosában lako nemes Zemelliek, Adgiuk emlekezetul mindeneknek az kiknek illik ez leueleonknek rendiben mostaniaknak, s mind jeouendeoben leueoknek hogj in Anno 1639. 7. die July: kulde bennunket is Zeorin varmegieben Karansebes varosaban lako Nemes Zemeli az Vitezleo Motnoki Janos, hogj mi elmenuen ugjanit Karansebes uarosaban lako Krichouai Annahoz Groza Ferencznehez, admonealnak az eo Zauaua, hogj az mint az teorueni talalta mennuk ki es mutatna megh az eleobeni vratul Zaguai Miklostul marat Jozag Portiora valo telekeket meli vadnak Almafán, Zaak Morencz Motnok Bellien Ohaba Czernota neu falukban in Comitatu Zeuoreniensi existenti. Mü azert az feliul megh irt eztendeoben es napon az megh irt Krichouai Annahoz Groza Ferencznehez elmentuk, es magat az Karansebesi hazanal hon talaltuk Zemellie zerint es admonealtuk az feliul megh irt mod zerint, hogj ez jeoueo

hetfeigh ki menien es mutassa az telekeket mert akar lezen tizen eoted napia inteze azokat mennit tezen az mint Ban vram Zekj talalta uegie fel Jegruhaiat, es az megh nevezet Jozagot az Zagiuai Portiot mert eo chiak abban Dotalissa volt ereztene kezehez. Melre mi eleoteonk ollian valazt ada hogi eo neki affele Jozaga ninczen ninczis semmi Jozagh keznel hanem az hol talal affele Jozagot, keresse fel. Meli dolognak bizonsagara mÿ is attuk ez pechietes relatoriankat fide nostra mediante. Datum in Caransebes die et Anno supra annotatis.

(Eredetije papiron a Macskási család levéltárában. 858. szám alatt. Szöveg alatt négy apró pecsét.)

553.

1639. september 6-án.

Nos Requisiteores Literarum et Literalium instrumentorum in sacristia siue conseruatorio capituli ecclesiae Albensis Transilvaniae repositarum et Locatorum ac aliarum quarumlibet Judiciariarum deliberationum Legitimorumque Illustrissimi Domini Principis Transilvaniae etc. Mandatorum Executores. Damus pro memoria per praesentes. Quod Generosus Sigismundus Fyatth de Karansebes ab una, ac Egregius Franciscus Groza de eadem Karansebes partibus ab altera, coram nobis personaliter constituti, Idem Franciscus Groza, oneribus et quibuslibet grauaminibus cunctorum fratrum, sororum et consanguineorum suorum, quos videlicet infrascriptum tangeret et concerneret de praesenti, vel in futurum tangere et concernere posset negocium super se assumptis, Matura prius intra se deliberacione praehabita sponte et libere oraculo vive vocis suae propriae confessus est pariter et retulit in hunc modum Quomodo ipse ingementis memoriare colligens beneficia studia multifariaque officia antefati Sigismundi Fyatth, quae ipse haud exiguo a tempore, pie et summa cum animi promptitudine erga eundem declarasset, potissimum vero Jura portionesque suas possessionarias litigiosas contra quosuis legitimos impetitores tuendo defensari et protegere maximum indefesumque laborem fatigiumque insumsisset, ac minime contem-

nendam expensarum propriarum quantitatem ad ultimam usque earum consentionem erogasset, praefudissetque volens itaque hanc eiusdem erga ipsum singularem benevolentiam, aliquo gratitudinis suae symbolo declarare; hys et alijs rationalibus de causis ad id inductus: Totales itaque et integras portiones suas possessionarias, quas videlicet inter bona Juraque Egregy Nicolai Zagiwai possessionaria ad praesens de Jure possideret ipse Franciscus Groza, in Szakul ut pote Morencz, Belien, Mottnoki, Ohaba, Cziernota, atque Almaffa sic dictis possessionibus omnino in Comitatu Szeoriniensi existentibus et habitas (excepta ea portione, quam nimirum Egregius Gabriel Kun dedisset simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentijs quibuslibet Terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris pratis pascuis campis foenetis syluis nemoribus vallibus vineis vinearumque promontorijs, aquis fluuijs piscinis piscaturis, aquarumque decursibus molendinis et eorum locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus, quouis nominis vocabulo vocitatis ad Easdem de Jure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus sub suis veris metis et antiquis limitibus existentibus, praememorato Sigismundo Fyatth ipsiusque haeredibus et posteritatibus utriusque sexus universis In et pro integrorum Mille florenorum hungaricalium bonae Justaeque ac Currentis pecuniae summa Jure Inscriptio, usque videlicet tempus redemptionis, dedisset contulisset impignorassetque irrevocabiliter tenendas possidendas pariter et habendas, eo modo, quod nulli omnino fratrum sororum et consangvineorum suorum, aut aliorum quorumlibet Jus ad easdem portiones, in iamfatis possessionibus Szakul, Morencz, Belien, Mottnoki, Ohaba, Cziernota et Almafaia existentibus habitas, praetendentium; non prius, quam deposita dictorum integrorum Mille florenorum hungaricalium summa ab Eodem Sigismundo Fyatth, haeredibusque et posteritatibus eiusdem utriusque sexus uniuersis, adimere auferreque possit et valeat. Ita tamen ut praescriptae portiones, non prius nec aliter, nisi post mortem et decessum ipsius fatentis, in praefatum Sigismundum Fyatth dictasque suas posteritates Condescendant et deuoluantur possidendae simul cum praerecensitis suis utilitatibus et pertinen-

tÿs, Idem vero Franciscus Groza vita sua durante pacifice possidere queat. Prout praesenti sua fassione dedit contulit inignoravit et inscripsit Coram nobis modo praemisso, harum nostrarum vigore et testimonio Literarum mediante. Datum feria tertia proxima post festum Beati Aegidy Abbatis Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Trigesimo Nono.

(Eredetije a b, Fiáth család Itárában. Hátán a káptalani pecséttel.)

554.

1639. december 3-án.

Nos Requisiteores Literarum et Literalium Instrumentorum in Sacristia sive conservatorio Capituli Ecclesiae Albensis Transilvaniae repositarum, et locatorum ac aliarum quarumlibet Judiciariarum deliberationum legittimorumque mandatorum Illustrissimi Domini Principis, Domini nostri clementissimi Executores, Damus pro memoria per praesentes Quod Generosus Egregy ac Nobiles Sigismundus Fiat de Caransebes Tricesimator loci ejusdem suae Illustrissimae Celsitudinis ab una, ac Blasius Maxai de Nyaradteo et Stephanus Borbely alias Arnolt de Mikesfalua partibus ab altera coram nobis personaliter constituti eidem oneribus et quibuslibet grauaminibus cunctorum filiorum signanter autem Francisci Maxai filiarum fratrum sororum proximorum propinquorum et consanguineorum suorum, quos videlicet praesens scriptum infra tangeret et concerneret tangereue aut concernere in futurum quomodolibet posset negotium super sese assumptis et leuatis, maturá primum intra se se deliberatione praehabita sponte ac libere oraculis viuarum vocum suarum propriarum confessi sunt, pariter et retulerunt in hunc modum; Quomodo ipsi certis quibusdam rationabilibus ysque honestis de causis compulsi, potissimum vero ex eo, quod procul a domo residentiae suae situatae esse portio sua possessionaria in possessione G a u a s d i a in Comitatu Zeoreniensi existente adjacens, eidemque portioni invigilare, Curamque gerere, commode prout deberent, minime possent, Totalem igitur et integram portionem ipsorum possessionariam in possessione G a u a s d i a exitentem, et Comitatu praefato adjacentem in et pro florenorum quadringentorum

hungaricalium et quinquaginta summa, praefato Sigismundo Fiat ipsiusque haeredibus et posteritatibus utriusque sexus Uniuersis, simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentijs quibuslibet, Terris scilicet Arabilibus cultis, et incultis agris, pratis, pascuis, campis, foenetis, syluis, Nemoribus, montibus, Alpibus, vepretibus, dumubus, vallibus, vineis, vinearumque promon-thorj's, aquis fluujs, piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus, molendinis et eorundem locis, Generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quouis nominis vocabulo vocitatis de jure et ab antiquo, ad eandem spectantibus, et pertinere debentibus, sub suis veris metis et antiquis limitibus existentibus jure perpetuo et irreuocabiliter dederunt, vendiderunt et perpetuarunt et ab alienarunt Nul-lum jus, nullamque juris et dominj proprietatem sibi ipsis haeredibusque et posteritatibus suis utriusque sexus Univer-sis, si quod et quam in praescripta portione sese aut haeredes et posteros utriusque sexus Universos habere posse sperarent amplius reseruando, sed totum et omne jus suum, omnemque juris et dominj proprietatem, in jam prememoratum Sigis-mundum Fiat haeredesque et posteritates ipsius utriusque sexus universos transferendum et transfundendum pleno jure et cum effectu unaçum literis et literalibus instrumentis et toto? omni eo jure quo ipsi possedissent; Quam superius prae-tactam quadringentorum et quinquaginta florenorum hungari-calium summam uti coram nobis oraculis uiuarum vocum suarum dixerunt Sigismundus Fiat plene ac integre deposuit, ipsi vero venditores ad sese receperunt, Insuper alia etiam jura sua possessionaria in partibus Regni Hungariae existentia toties dicto Sigismundo Fiat ipsiusque haeredibus et posteritati-bus utriusque sexus universis Assumentes nihilominus in sese, sepedicti Blasius Maxai ac Stephanus Barbely alias Arnolt, ipsorumque haeredes et posteritates utriusque sexus universi, in praescriptis bonis et juribus dictum Sigismundum Fiat, ipsius-que haeredes contra quosuis legitimos impetitores turbatores molestatores, Causidicos et Actores, proprys suis laboribus Curis fatigys et expensis, tueri, protegere et defensando conseruare, paratos semper fore, prout dederunt, vendiderunt, abalienarunt et perpetuarunt coram Nobis personalibus suis astantjs et

certissimis viuarum vocum suarum propriarum oraculis. Harum nostrarum uigore ex testimonio literarum mediante. Datum ipso die Sophoniae Prophetae ¹⁾. Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Trigesimo Nono.

(Eredetije papiron a b. Fiát család levéltárában. Hátán pecséttel. Acta Transilvanica fascicul. III. V.)

555.

1640. oktober 10-án.

Illustrissime domine domine nobis semper gratiosissime.

Fidelium ac perpetuorum seruitiorum nostrorum in fauorem Illustrissimae Celsitudinis vestrae perpetuam humillimamque Commendationem Nouerit Illustrissima Celsitudo vestra nos literas eiusdem Restatutorias pariter et Executorias pro parte et in persona Egregy Gregori Tiuadar confectas, et emanatas, nobisque inter alios humilles Illustrissimae Celsitudinis vestrae Seruitores preceptorie sonantes, quas nos cum honore uti decuit recepisse Nimirum quoniam ob contradictorum Inhibitionem Statutionem totalis et integrae portionis possessionariae in possessione Brebul Comitatuque Zeoreniensi existentis habitae Egregium Gregorium Tiuadar de antelata Karansebes ex benigno Illustrissimae Celsitudinis vestrae consensu, simul cum adhibitione totius et omnis Juris regy in eadem portione possessionaria qualitercunque habiti, aut eandem Illustrissimam Celsitudinem vestram ex quibuscunque Causis vrys, modis et rationibus concerneret collationem ipsius haeredibus posteritatibus vniuersis perpetuo Juris titulo concernentis, Et quoniam idem Gregorius Tiuadar, modum legitimae Euocationis observans nobiles Gabrielem Kun, Petrum Zirman, Volphangum Buczumas de praefata Karansebes, ac Dominam Saram Gaman Consortem Egregi Nicolai Maczkassi de Karansebes, iuxta continentiam quarumdam literarum Illustrissimae Celsitudinis vestrae Introductoriarum pariter et Statutoriarum Euocatoriarum et Certificatoriarum ac Egregi

¹⁾ E nap nincs meg Knauz kortanában. Hazai okleveleinkben ritka keltezés.

Petri Giurma et nostri Nicolai Bukur deducta Karansebes superinde relatoriarum, ad decimum quintum diem, a die huiusmodi Contradictionis illorum computando in Curiam Illustrissimae Celsitudinis vestrae, Celsitudinis vestrae in praesentiam, rationem reddituros efficacem, Euocari fecisset. A quo quidem quindecimo die Causa iam adiudicata, diuersis prorogationum Cautelis in terminum elapsam videlicet primi diei Decembris Anno 1639. ad quem ut puta terminum vniuersae causae Dominorum Nobilium partium regni Hungariae ditioni Illustrissimae Celsitudinis vestrae Transilvaniae annexarum et Incorporatarum ex publica Constitutione Adiudicare, quo iam termino elapso instante die quinta eiusdem mensis Decembris, Coram Generoso Praesidente Michaelae Tholdalagi de Ercz Consiliario Illustrissimae Celsitudinis vestrae ac in Iudicys in persona Illustrissimae Celsitudinis vestrae Praesidente Capitaneoque supremo Sedium Siculicalium Maros et Vduarheli Item Prothonotario ac Juratis Sedis Illustrissimae Celsitudinis vestrae Iudiciariae Assessoribus pro faciendo Causantibus iudicio moderatiuo. In eadem sede Illustrissimae Celsitudinis vestrae Iudiciariae pro tribunali sedentibus Egregius Blasius Maxai de Niaradteo pro praefato Gregorio Tiadar ut Actore et Donatario Cum procuratorys Illustrissimae Celsitudinis vestrae literis iuxta Continentiam praescriptarum literarum Illustrissimae Celsitudinis vestrae Introducendarum, pariter et Statutoriarum superindeque relatoriarum in figura Iudicys Illustrissimae Celsitudinis vestrae Comparando contra et aduersus Gabrielem Kun Petrum Zirman et Volphangum Buczumas ac Dominam Saram Gaman Consortem Nicolai Maczkassi ueluti in Causam attractos et Contradictores uti ex literis Relatorys Petri Giurma et nostri Nicolai Bukur perspicue constat, Iudicium et Justitiam pro memorato Actore ab Illustrissima Celsitudine vestra elargiri postulasset Qui in praescripta et termino praefati Contradictoris et Incausam attracti quamuis praefatum procuratorem Actoris congruis diebus legitime . . . expectati ad reddendam de praemissis rationem Illustrissimae Celsitudinis vestrae in praesentiam, uenire uel mittere non curassent, verum sese a facie Juris Justitiaeque penitus absentasset et per hoc mediantibus

alys literis Illustrissimae Celsitudinis vestrae Judiciarys exinde confectis conuinci et aggrauari permittendo in consuetis Iudiciorum oneribus supplicans Illustrissimae Celsitudini vestrae idem praefatus procurator Actoris, ex parte Conuictorum Incausam attractorum Illustrissimam Celsitudinem vestram de praemissis Juris aequitatem Justitiaeque Complementum elargiri, Sic autem rite patent ex literis Illustrissimae Celsitudinis vestrae Introductorys, et Statutorys et relatorys Petri Giurma et nostri Nicolai Bukur portionem possessionariam id ipsum Conscriptam literis in possessione *B r e b u l* in Comitatu Zeoreniensi existentem habitam una cum praerecensitis cunctis suis vtilitatibus et pertinentys quibuslibet de Jure et ab antiquo ad eandem spectantibus et pertinere debentibus medio dictorum Petri Giurma et nostri Nicolai Bukur, sibi suisque haeredibus et posteritatibus vniuersis, ex benignae Illustrissimae Celsitudinis vestrae collatione et Inscriptione incumbente possidendam statui fecisse, ac tandem modo praemisso eidem Introductione et Statutione memorati Incausam attracti, coram specificato Petro Giurma et nobis Nicolao Bukur, in tantum in quantum eadem Statutio Juribus praeiudiciarys videretur contradixisse, ob quam Contradictionem Iidem Contradictores iuxta praescriptarum literarum Illustrissimae Celsitudinis vestrae Introductoriarum et Statutoriarum Continentiam, Contra iam fatum Actorem medio dictorum hominum ad decimum quintum diem a die huiusmodi Contradictionis ipsorum exhinc fiendae Computando in Curiam Illustrissimae Celsitudinis vestrae in presentiam rationem praemissae Contradictionis reddituros Euocatos extitisse, ab eoque decimo quinto die Causa Actoris praemissa diuersis prorogationum Cautelis in terminum iam elapsum interueniendo . . . . .ibus Judiciarys praescripti primi diei Decembris Anni 1639 iam elapsi dilatione attigisse. Eoque Istante Illustrissima Celsitudo vestra, ex parte dicti Gabrielis Kun, ratione Contradictionis suae, per alias literas Ill^{mae} Celsitudinis vestrae Adiudicatorias, Attestatorias Communis Inquisitionales aliud fecisse Iudicium, reliqui vero Contradictores, uidelicet Petrus Zirman, et Volphangus Buchumas excepto Nicolao Maczkassi qui in eadem Sede Iudiciaria elapsi iam termini superuenientes,

Coram Illma Celsitudine vestra personaliter constitutus praemissam Contradictionem nomine dictae Sarae Gaman Coniugis suae factam remisit et relaxauit, reliqui uero duo praefati absentes, propter non uenientiam et non Comparentiam eorum seorsim et sigillatim in tribus marcis grauis ponderis duorum loci in toto uero uiginti quatuor florenos Hungaricales constituendos in duabus Ill^{mae} Celsitudinis vestrae Judiciarÿs, in tertia uero praefati Actores partes scilicet aduersae manibus per nos denouo et persoluendos. Conuicti et aggravati, ab Illma Celsitudine vestra, ac praefatis Praesidente Magistrisque Prothonotarÿs ac Jurium Judiciariae Ill^{mae} Celsitudinis Uestrae Assessoribus. De quorum Consilio Illma Celsitudo vestra nobis serio et firmiter mandat ut acceptis praesentibus statim simul uel duo nostrum sub oneribus alias in talibus observari solitis praesentibus accedendo ad facies praelibatae portionis possessionariae in possessione Brebul Comitatuque Zeoreniensi existentis habitae vicinis et commetaneis eiusdem vniuersis inibi legitime Conuocatis, eandem portionem possessionariam simul cum praerecensitis suis utilitatibus et pertinentÿs quibuslibet memorato Actori, suisque haeredibus et posteritatibus vniuersis, Jure sibi ex praemissa benigna collatione et Inscriptione Ill^{mae} Celsitudinis vestrae titulo perpetuitatis possidendam restitueremus et redderemus. Quibus peractis tandem ad facies vniuersorum bonorum dictorum Petri Zirman et Volphangi Buczumas In Causam attractorum et Conuictorum Jurium possessionariorum ubiuis in ditione Ill^{mae} Celsitudinis vestrae, quibuscunque Comitatus existentibus habitorum similiter vicinis et Commetaneis eiusdem vniuersis inibi legitime Conuocatis et praesentibus similiter accedendo, factaque primum eorundem bonorum et Jurium possessionariorum legitima reambulatione et condigna aestimatione, exclusisque portionibus aliorum quorumlibet de rebus, et bonis mobilibus eorundem Conuictorum, si quae reperiae fuerint, tot et quantum, quot uidelicet et quantum se ad valorem praescriptarum Trium marcarum grauis ponderis seorsim et sigillatim in toto uiginti quatuor florenos hungaricales facientem se extendere uidebuntur separatim excedendo occuparem et auferemus, occupataque et ablata in duabus

Ill^{mae} Celsitudinis vestrae Judiciar^{ys} in tertia uero partibus memorati Actoris partis scilicet aduersae daremus et applicarem^{us} et per nos ipsam partem aduersam, tam diu donec per praefatos In causam attractos et Conuictos, uel alios quorum redemptioni magis competunt in condigna aestimatione eorum redimantur titulo pignoris possidendam.

Nos itaque huiusmodi mandatis Ill^{mae} Celsitudinis vestrae uti tenemur in omnibus obedire et satisfacere cupientes. Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Quadragesimo die decima sexta mensis Septembris ad facies praelibatae portionis possessionariae in possessione Brebul Comitatuque Zeoreniensi existentis habitae, ad domum Dragul Beka Jobagionis praedicti Gregori Tiuadar prope fluuium Pogonicz adiacentem praesentibus accedendo vicinis et commetaneis eiusdem inibi legitime Conuocatis ut puta Stephano Motos de Nagj Zorlencz Jobagione Stephani Simon Junioris, Martino Popecz Jobagione Nicolai Mixa Georgio Popa Jobagione Stephani Plesko, Joanne Trullia Jobagione Stephani Simon Maioris omnino Jobagionibus de Nagj Zorlencz, Martino Berzei, Radulo Bosin Jobagionibus Catharinae Tiuadar Consortis Volphangi Josika, Petro rufei Jobagione Petri Laczugh de possessione Igazo, Ladislao Tiuadar Juniore nobile de possessione Vale Kalului, Michaele Dalia, Demetrio Redan Jobagione Ladislai Tiuadar de eadem possessione Vale Kalului: Michaele Peuan Jobagione Petri Lenkauiczai, Georgio olla, Joanne Czorkusseu et altero Joanne Georgj, tertio Joanne Babun Jobagionibus Nicolai et Petri Toth de Vale Aninis, Jacobo Kalniczanul Jobagione Sarae Gaman Consorte Nicolai Maczkassi, Stephano Regaz Jobagione Stephani Mohaczi, Joanne Regaz Jobagione Kinczae Gaman Consortis Jacobi Itali, Michaele Bobul villico Iudice Sigismundi Fiat, Michaele Pekurar Jobagione Sigismundi Fiat de possessione Brebul alysq^{ue} quam plurimis inibi legitime conuocatis, et ante illos eandem portionem possessionariam, in qua se elapsis annis se Introduci et Statui fecisset, uti ex literis Ill^{mae} Celsitudinis vestrae latissime patet simul cum praerecensitis suis vtilitatibus et pertinent^{ys} quarumlibet memorato Actori suisque haeredibus et posteritati-

bus vniuersis Jure sibi expraemissa benigna collatione et Inscriptione Ill^{mae} Celsitudinis vestrae titulo perpetuitatis reddere et restituere vellemus, eodem supra Annotato die, ante faciem domus eiusdem Dragul Beka Jobagionis praefati Actoris, Comparuerunt coram nobis ab una parte Generosus Sigismundus Fiat Tricesimator Ill^{mae} Celsitudinis vestrae Caransebesiensis, inprimis vngarico Idiomate talem propositionem Allegans: Azt Kerdem az Actortul Tiuadar Gergelteol, Miuel magam hon nem voltam, akkor az mikor ez elmult eztendeokban Introducaltata es Statuالتata magat, az Statutioban megh irt egez portioban, hanem vrunk eo Nagjsaga zolgalataiban voltam mert eo Nagjsaga Tatar orzagban akart kuldeni, az migh en oda fel uoltam, az alat hirem akaratom nelkul Iktata magat, meli dolgot latuan az zegin megh holt felesegem Henczi Katalin, ugi kuldeót kepemben ket nemes embereket Zirman Petert es Buzumas Farkast az kik contradicaltak, Azert az minemu valaszt teottel enekem azok által monduan hogi ne Contradicallianak, mert nekem nem karomra seot haznomra uolna, mert nem tagacz ki engemet abbul az Jozagh portiobul, hanem az Compositiohoz tartod magadat, mostis kerdlek, ha ahoz az valaszt tetelhez tartode magadat auagy nem, melre Tiuadar Gergeli monda, en arra most semmi ualaszt nem adok. Hacc audiens praefatus Sigismundus Fiat, quoniam nullam relationem daret Contradicere cessit, Aiens: Contradicalok minden nemu Portiokrol, Steikuliak, Birtoniak feo kepen az Paligrad rezeekreol es egieb Portiokról az meliek az egez possessioban Brebul neu faluban uadnak: Sic Contradictione facta, idem praefatus, Actor Gregorius Tiuadar Sigismundum Fiat Euocari fecit, quem Euocauimus ad quintum decimum diem in Curiam Illustrissimae Cels. vestrae, simili modo ex alia parte eodem die praenotato Comparuit Volphangus Josika ac Stephanus Simon maior Nobiles de Caransebes in hoc Comitatu Zeoreniensi Commorantes primum tali interrogatione facta aduersus praefatum Actorem, ha az Peligrad rezben Iktatod magadat az melnek most Vrasagaban uagi, nem Contradicalunk de ha az Birthoniak rezben Iktatod, Contradicalunk, melre Tiuadar Gergeli monda nem az . . . . . paranczo . . . . tartom magamat: Mi azert az

Nagsagod kegielmes Paranczolatiat eloluasuan eleottek, azonal megh mondtuk, hogi mi mostan semmi Introducalasal Statalasal nem tereónk, hanem azt az egez portiot az kiben Stataltatta uolt, egizen magat az Actor es Contradictorok Comperéalvan mostan az Nagsagod meltosagos Tablaia eleol absentaltak magokat, es igi mostan ugian azon egez portiot akaruk az Actor kezben restitualni es Viza adni cum praerecensitis suis pertinentys Mind az altal eok az Býrtoniak rezereol Contradicaltak Josika Farkas vram maga kepeben ugi mint zalogos es az haeres kepebenis ugj mint Colosuar Varmegieben Gialuban lako Eordeogh Borka Mezaros Istuanne kepeben Contradicalt: Azon forman Eoregbik Simon Istuanis az Nenie Feier Varmegieben Pokafaluan lako nehaj Beczki Andrasne Simon Anna kepeben, az ki Tutrix Mohaczi Istuannak Contradicalt: meli megh mondot Zemelieket Josika Farkas vramat magat, es eo altala certificaluan Eordegh Borka aszont Simon Istuannal . . . tal Certificaluan Euocaltuk Beczki Andrasne Simon Anna aszontis ad decimum quintum diem Es miuelhogi Simon Istuan azon rezereol contradicalt felesege Tiudar Magdálnak . . . . tetis, Certificaltuk Simon Istuan vraltal Euocaltuk . . . . . diem. Nagsagod vduaraban kegielmes zemellie eleybe, ez alat Kun Gabor vramis protestala ez (do)logh feleol hogi teoruenben uagion az Actoral: Quibus peractis, finem imposuimus, quoniam ad bona possessionaria Conuictorum non fuimus ducti. Et post haec nos huiusmodi portionis possessionariae Restatutionis nostrae seriem Contradictorum, vicinorum et commetaneorum nominibus et Cognominibus locis et Comitatus assignatis uti per nos fuit per acta atque experta eidem Ill^{mae} Celsitudinis vestrae fide nostra rescriptissimus. Quam Ill^{mam} Celsitudinem vestram Deus altissimus ad uota diu feliciter Conseruare dignetur. Datum in Caransebes die 20. Octobris Anno supra annotato.

Illustrissimae Celsitudinis vestrae humilles perpetuique seruitores.

Nicolaus Juul Juratus Notarius Comitatus Zeoreniensis, ac
Nicolaus Bukur nobiles de
Caransebes.

(*Kivül*: Illustrissimo Domino Domino Georgio Rakoczy Dei gratia Principi Transilvaniae partium regni Hungariae Domino et Siculorum Comiti etc. Domino dno nobis semper gratiosissimo.)

(Oldalán: 1640. Aperta per Ladislaum Czehffey prothonotarium.)

(Eredetije a báró Fiáth család levéltárában. Zárlatán közös papírszelettel fedett két pecséttel zöld viaszban. Helyenkink szakadozott.)

556.

1640. december 6-án.

Nos Georgius Rakoczi, Dei Gratia Princeps Transilvaniae Partium Regni Hungariae Dominus et Siculorum Comes. Damus pro memoria per praesentes, Quod cum ob Contradictoriam Inhibitionem Publicationis et Statutionis Totalis et integrae Portionis Possessionariae in Possessione Tinkowa Comitatuque Zerinyensi existentis habitae, per defectum seminis vtriusque sexus, iuxta veterem et approbatam huius Regni nostri Transilvaniae, et Partium Hungariae legem et consuetudinem, in nos, Fiscumque nostrum deuoluendae. Fidelis noster egregius Stephanus Wirginas de Warad, causarum nostrarum fiscalium in Partibus Regni Hungariae Ditioni Transilvanicae annexis Director noster, modum legitimae Euocationis obseruando, Egregium Nicolaum Matskasi de Karansebes, Tamquam Contradictorem et Incausam attractum, iuxta continentiam quarumdam literarum Nobilium Blasÿ Szent Györgyi Cancellariae nostrae maioris Scribae ac Jurati notarii, de Curia nostra per nos ad id specialiter transmissi, Francisci Weres Literati, de dicta Karansebes, Relatorias, alias quasdam Literas nostras Publicatorias Introductorias pariter et Statutorias, verbotenus in se repraesentantes, medio hominum nostrorum principalium, in praescriptis literis nostris Publicatoriis, Introductoriiis, et Statutoriis, specificè denotatorum, in Curiam nostram, nostram scilicet in praesentiam Euocari curasset, Rationem Contradictoriae Inhibitionis eiusdem, intra vnus integri anni, reuolutionem, a die publicationis et statutionis praenotatae computando, efficacem redditurum. A quo quidem anniuersario termino, causa praesens diuersis prorogationum Cautelis interuenientibus, praesentem terminum Celebrationis Iudiciorum primi diei Currentis mensis Decembris, ad quem

vtputa terminum vniuersae causae Dominorum et Nobilium Partium Regni Hungariae, Ditioni nostrae Transylvanicae annexarum et incorporatarum, ex publica eorundem constitutione adiudicari solitae, per nos generaliter fuerunt prorogatae, dilatiue attigisset. Quo instante ac Nobis vnacum fidelibus nostris Generosis Michaelē Tholdalagi de Ertse, Consiliario nostro, ac in Judiciis in persona nostra Praesidenti Capita-neoque Supremo sedium siculicalium Vduarhely, et Maros: Magistris item prothonotarÿs nostris, ac Juratis sedis nostrae Iudiciariae Assessoribus, pro faciendo Iudicio moderatiuo causantibus, in eadem sede nostra Iudiciaria pro Tribunali sedentibus, Egregius Blasius Maxai de Nyaradtó pro predicto Stephano Wirginas Directore nostro, Ipso etiam personaliter adhaerente, vt Actore, ab vna, Ac Egregius Franciscus Gaal de Kenos, pro dicto Nicolao Matskasy, veluti Contradictore et in Causam attracto, partibus ab altera. Vtrinque in figura Iudicii nostri Comparentes, praefatus dicti nostri Directoris Procurator, Rationem Contradictoriae Inhibitionis per praescriptum Contradictorem, et Incausam attractum factae, dari et assignari postulauit. Quo audito praefatus Procurator dicti Incausam attracti, hanc Rationem Contradictionis assignauit; Quod Bona litigiosa ad fiscum nostrum minime essent deuoluta, eo quod nunquam is eisdem Bonis litigiosis, egregius quondam Gaspar Duma, Vitricus vtpote ipsius Contradictoris et Incatti, per cuius defectum praescripta Bona publicata, legitimus Heres fuisset, sed eadem Bona Publicata, Matskasiana, et non Casparis Duma fuissent. Ideo, per defectum eius, Tamquam Cuius Bona nunquam fuissent, impetrari nequiuissent. In cuius Comprobationem exhibuit coram nobis Literas Nobilium Requisiteorum Capituli Ecclesiae Orodien-sis super statione T i n k o w a Relatorias, in pergameno patenter confectas. Alias quasdam literas Serenissimi quondam Principis et Domini Domini Mathiae Regis Hungariae felicitis Reminiscendae Statutorias, in Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo quarto, Budae feria tertia proxima ante Ascensionem Domini Confectas, in se repraesentantes. Et ob haec Condensationem eisdem Causae praefatus Procurator dicti Incatti, a Jure merito optaret. Quibus exhibitis et prae-

sentatis, ac eisdem vltro citroque agitatis, supplicarunt tandem praefatarum Partium Procuratores, per Nos, in praemissis suis Principalibus, Juris aequitatem, Justitiaequae complementum elargiri. Vnde nos habito et assumpto superinde praefatorum Praesidentis, Magistrorumque nostrorum prothonotariorum, ac Juratorum Sedis nostrae Judiciariae Assessorum, Nobiscum in discussione et examine praesentis causae Constitutorum et existentium Consilio praematuro et sana deliberatione Judicando decrevimus eo modo: Quoniam ex praedictis literis Statutoriis manifeste constabat praefatum quondam Casparem Duma, per cuius defectum praedicta Bona litigiosa, dictus Director noster publicari fecisset, nunquam in eisdem legitimum Heredem fuisse, sed eadem Bona Matskasiana fuisse; id circo causam eandem simpliciter condescensam et sopitam esse iudicando, decreuimus et commisimus, decernimusque et committimus per praesentes, harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. Datum in Civitate nostra Colosvár, die sexta mensis Decembris Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Quadragesimo.

(Husztí Andras másolata a Maczkási család ltárában, 889. szám.)

557.

1641. február 15-én.

Mv eoregbik Gerlistei Gabor Maczkasi Ferencz Zeorin Varmegieben Karansebes uarosaban lako Nemes Zemelliek Veres Ferencz diak Zeorin Varmegienek Zolga biraja Simon Georgi ugian Karansebesi Nemes Zemeli Adgiuk emlekezetul mindeneknek az kiknek illik ez ielen ualo Leueleonknek rendiben mostaniaknak s mind jeouendeoben leueoknek hogj mikoron mi in Anno 1641 die 15. februarii itt Zeorin Varmegieben Karansebes uarosaban az keritesen beleol Motnoki Janos hazaban leottunk uolna. Akkoron mi eleoteonk az vitezleo nemes Zemelliek itt Zeorin Varmegieben Karansebes uarosaban lako Motnoki Janos, Giurma Georgi, Giurma Janos, Zgriba Janos alias Albai, Sziluasi Andras senki kenzeritessesebeol zabad io akaratiok zerint teonnek illien vegezest es keotest az Farkassi portio Jozagh feleol ugi mint Zeorin varmegieben Szakul, Morencz, Motnok, Ohaba, Czernota,

Belyen, Almafa neu falukban, es praediumokban leueo portioik feleol, az milliek Groza alias Farkassi Ferenczreol deuoluattattanak: hogi Motnoki Janos engedgie Motnokon Almafan Morenczyen Ohaban Czernotan Belienen minden zanto kazalo feoldeiuel es pertinentiaiuual akar mi neuel neuezendeok legienek az feliuol meghirt zemellieknek Giurma Georgjnek Janosnak, Zgriba alias Albai Janosnak, Ziluassi Andrasnak es az eo telies maradekioknak az Farkassi Jozagh portioikat eppen birni perennaliter et Irreucabiliter: E conuerso megint az megh mondot Zemelliek Giurma Georgj Giurma Janos Zgriba alias Albai Janos Ziluassi Andras; Motnoki Janosnak maradekinak es tellies posteritassinak perennaliter et Irreucabiliter birni Szakul neu faluban leueo Farkassi portiot eppen valamit ott birt nehaz Groza Ferencz engettek attak annualtak modo praemisso: his demptis hogi Zgriba Janos alias Albai ualamit birt eddigh Szakul neu faluban ezutan is eodem modo et pretextu birhassa, Annak felette hogi Motnoki Janos mindenutt vthalmazni tartozek es ok Leuelekel az hol keuantatik ez feliuol megh irt Portiokert melettek lenni. Es az feliuol megh neuzet Farkassi Zemelliekis tartozzanak keoczegel Motnoki Janost segiteni es melette lenni: ha ualamelik fel penigh az vegezessen nem allana, ket zaz arani forint vinculumot teonnek egi mas keozet, hogi az megh zegeo felen megh uehesse megh alo fel mox et de facto Inhibitione, Contradictione, Repulsione nouo Iudicio Gratia Principis alysqe Iuridicis remedys non obstantibus. Kireol nagjob bizonsagara mys attuk ez pechietes Leueleonket fide nostra mediante. Datum in Caransebes die et Anno supra annotato.

Fidem qui supra.

(A Macskási levéltáraban. 863. szám alatt lévő eredetiből.)

558.

1641. március 15-én.

Mikik vagyunk Josika Farkas Zörinvarmegyének egyik Ispannya es Ggyuraka Lörintz Caransebes Varosanak egygyik eskwt Biraia: es Miksa Miklos, Josika Janos, Simon Georgy, Tiuardar Mihaly, Latzug Miklos Zörin Varmegyeben

Caransebes varosaban lako nemes személyek: Adgyuk tudtara mindeneknek az kiknek illik az mi Leuelunknek rendiben mostaniaknak s mind iövendöben leuöknek hogy in hoc Anno 1641, die vero 15 Martÿ mikoron mi ielen löttünk volna Caransebes varosaban Macskasi Miklos vram hazaban, akkoron mi elöttünk Gaman Sara Maczkasi Miklosne Azzonyom, es Tiuardar Gergely vram illyen örökke valo Contractust auagy Concambiumot tövenek. Gaman Sara Matskasi Miklosne adgya es vallya Zörin varmegyeben P o g o n i t s videken B r e b u l nevü faluban leuó Portio resz ioszagat, akarmi nevel neueztessek legyen vgymint annak az Birtaiak reszenek, az kit Mohatsi Istvan aruaiaual Mohacsi Istokval eddig egyenlökeppen birtak, annak az resznek az hason felet adgya Gaman Sara Azzony Tiuardar Gergely uramnak, es az ö tellyes maradekinak örökben, in super az mely Jobbagya Gaman Sara aszszonye magae volt, az kit nehaj Duma Gaspar testamontomban hagyot volt neki, Kelnicstan Jakabot specificatim oda engede es oda adá. Annak utanna az három örökös Jobbagyi közzül egygyiket; tudniillik egygyik Stefan Regaz, az masik Janos Kernetsanul, az harmadik az ki Stefannal egy hazban lakik (itt az oklevélben egy hüvelyket meghaladó beiratlan hely) mikoron fel oszttyak az három iobbagy közzül hasonfelet adgya mezeivel, szanto kazalo földeivel, hauasaiual, hegyeivel halas vizeiuvel, malomhelyeivel, telkeivel, minden pertinentiaival; Ezekről az specificalt dolgokrol Gaman Sara Aszszony minden törvény szerint valo Conturbatorok ellen. Viszontag Tiuardar Gergely vram adgya es vallya örökben Gaman Sara Azzonynak es maradekinak, tudniillik egy szölöt Parlaggal egygywt az T ű s i hegyen, melynek napkelet felöl az varosnak közönseges uttya, Delfelöl az Nedesdi Miklos szöloie, napnyugat felöl ismet az varosnak közönseges uttya, Ezakfelöl ugyan Gaman sara Matskasi Miklosne szöleie. Item adot S u p a n Zörin varmegyeben Caransebes Districtusaban egy telket, mely telek Dumitru Hetzaganul telke volt, mely azelottis Macskasi Petere Macskasi Miklos vram attyae volt. Item T o p l i c z a hataraban ugyan Szörin varmegyeben kett földet az kis Groza Ferentztül cserelt volt örökösön, es minden Conturbatorok ellen euictiot veszen magara. Item kett iobbagyot Zö-

rin varmegyeben *Macska*s nevü faluban Peter Tihult, es ismet Petert Tihul sogorat, ezek felölis euictiot veszen magara hogyha mas nemes ember ala menne valamellyiek az ő kegielme helyeröl, tehat tartozik Tiuadar Gergely vram euictalni Gaman Sara Aszszonyt, es ha vissza nem adná, auagy nem adhatna, tehat tartozik Tiuadar Gergely vram mas hasonlo örökös Jobbagyot adni erette. Item ezek mellet ismet ad Tiuadar Gergely Vram Gaman Saranak tudniillik kett iobbagy telket, *Macsoua* nevü faluban egygyiket, masikat also *Obrisian*, es az szerint adgya az mint az *Zalagos Leuelsonal*, aual az ereivel az mint Gaman Miklos kötötte neki nyoltzvan forintig, es veszen ezekről Tiuadar Gergely vram euictiot hogyha nem euictalhatna Gaman Sara Azzonyt es maradekit, tehat adgyon Tiuadar Gergely Uram nyoltzvan forintot in paratis pecuniis: Az többit örökben adgya Tiuadar Gergely Uram Gaman Sara Aszszonynak furol fiura, maradekirol, maradekira irreuocabiliter, tudniillik erdeivel, mezeivel, szanto kaszalo földelivel, akarmi nevel neveztenessenek. Ezeknek pedig megtartasara kötenek egymas között szaz forint vinculomot, hogy az meg nem allo felen meguehesse az megallo fell ez Leuelnek ereivel az szaz forintot, es semmi nemü törvénybeli *Remediummal* ne elhessen az ellen, sem *novum-mal*, se *Contradictioval*, se *inhibitioval*, se *repulsioval*, se *gratie Principis*. Es ha egygyik az masikat nem akarna euictalni az ioszagban as *Conturbatorok* ellen: ha pedig akarna az szaz forint *Executio* ellen valamellyik fel obuialni *Calumnian* maradgyon erette. Mely dolognak nagyob bizonsagara adgyuk mÿs az mi peesetünkvel *Confirmaltatott leuelünket* mind az ket felnek *fide nostra* mediante. Datum in Caransebes anno et die supra notatis.

Iidem qui supra.

(P. H.)	(P. H.)	(P. H.)	(P. H.)
Vol. Josika	Giurak loerinc	Nicolaus Mixa	Joannes Josika
m. p.	m. p.	m. p.	m. p.
(P. H.)	(P. H.)	(P. H.)	
Gyorgiu Simon	Michael Tivadar	Nicolaus Laczug	
m. p.	m. p.	m. p.	

(Eredetije papiron a tinkovai Macskási-család ltárában XXII. csomag, 724 szám. Az aláírások eredetiben mind egy sorban vannak, fölöttük az apró pecsétek, melyek közül némelyik, mint például Miksa Miklósé, Laczug Miklósé gyönyörű római gemmát mutatnak. A pecsétek az oklevél két lapját összefoglalják.)

559.

1641. június 7-én.

Nos Requisiteores literarum et literalium instrumentorum in Sacristia siue Conseruatorio Conuentus Monasterij B. M. Virginis de Colosmonostra repositarum et locatorum, ac quarumlibet Judiciararum deliberationum legitimorumque, mandatorum principales Executores etc. Damus pro memoria per praesentes Quod Egregius Joannes Motnoki de Karansebes, coram nobis personaliter constitutus, per modum solennis protestationis significauit in hunc modum. Qualiter diebus superioribus totales et integras portiones suas possessionarias, in Possessionibus Almafa, Szák, Morencz, Belien, Motnok, Czernota, et Ohaba, omnino in Comitatu Zeoreniensi existentes habitas, vulgo Zagyway resz nuncupatas, ex benigno praeitulati Illustrissimi Domini Principis mandato, per defectum seminis Egregy quondam Nicolai Zagyway de dicta Karansebes, lineam Consanguinitatis ipsius solius concernentes, sequestrare voluissent, cui quidem sequestrationi licet tunc inibi Inhibitione obuiatum extitisset: nihilominus tamen ipse idem D. Princeps, denuo ac ex nouo, se sequestraturum pronuntiasset damno et praeiudicio ipsius protestantis manifesto. Et quia huiusmodi bonorum dominium post decessum eiusdem Nicolai Zagyway, bono et ab antiquo obseruato regni Jure in familiam, Generationemque Motnokianam condescendere debuisset, super quo ad mandatum Eiusdem Illustris suae Celsitudinis literas etiam, et literalia Instrumenta in loco credibili, in conspectu videlicet nostro, veram et legitimam successionem suam comprobaturus produxisset Facta igitur huiusmodi protestatione idem Joannes Motnoki, significauit coram nobis, totum et omne Jus suum, in praescriptis bonis habitum, nunc et in posterum quoque pro se rehaeri, nec alteri cuiquam maxime vero extraneo, concedere velle, quin repulsionis etiam remedio

vti velle: ita tamen si eadem sua Illustris Celsitudo absque reuisione literarum praedictarum sequestrationem honorum celebrari facere vellet, harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. Datum feria sexta proxima post Dominicam secundam Trinitatis. Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Quadragesimo primo.

(A Macskási család ltárában, 860. szám alatt, papíron irt eredetijéből.)

560.

1641. november 16-án.

Illustrissime Princeps Domine Domine nobis Clementissime Seruitiorum nostrorum paratissimam Commendationem

Az szent Isten Nagysagodat minden Keuansaga szerent ualo iokkal, io egesseggel folio boldogh hosszu elettel algya megh.

Kegyelmes Urunk hoza mü nekünk szörinuarmegyeben Karansebes uarosaban lako uitezleö Laczugh Miklos, az Nagysagod kegyelmes Paranczolattyat, melinek tenora igi köuetkezik.

Georgius Rakoci Dei gratia, Princeps Transsylvaniae Partium regni Hungariae Dominus et Siculorum Comes, Fidelibus nostris Egregiis, et nobilibus Vice Comitibus Judicibus Nobilibus Caeterisque Juratis Assessoribus sedriae Comitatus szoriniensis, nobis dilectis Salutem et gratiam nostram Exponitur nobis in persona Egregii Nicolai Laczugh de Karansebes, Qualiter Literae et Literalia Instrumenta factum totalium et Integrarum possessonum Pogonicz, Ohaba, Danilesd, Apagya, et Igazo, in Comitatu uero (Szöreniensi elmaradt) existentium tangentia et concernentia, Signanter autem Donationales, Statutorias ac superin- (igy) Relatorias cum praesens prae manibus nobilis foeminae Dorotheae Lazar, Egregii quondam Petri Laczugh de Karansebes, relictæ Viduae extiterent, et haberentur. Cum autem Conseruatio earundem Literarum eundem exponentem tangeret et concerneret, pro Jurium etiam suorum tuitione ad praesens summae (igy) Indigeret, essetque necessaria. Ob hoc uellet, Idem exponens, a

praefata Domina Dorotthia Lazar Uniuersas Literas prae manibus suis habitas, Praescriptas uidelicet possessiones tangentes et concernentes, medio uestri pro se repetere, et reuadere, Jure admittente; Proinde uobis harum serie Comittimus et Mandamus firmiter, quatenus receptis presentibus, uos statim simul uel duo uestrum, sub oneribus alias in talibus obseruare solitis erga Praefatam Dorotthiam Lazar cum praesente accedendo quae si personaliter reperiri poterit eandem Ibidem personaliter, alioquin de Domo habitationis siue solita sua residentia uel de bonis et Juribus suis possessionariis unde uidelicet haec Ammonitio uestra ad scitum suum Commode deuenire poterit Ammoneatis eandem Ibidem dicatisque et Commitatis eodem uerbo nostro ut ipsa uniuersas literas, si quas praemanibus suis haberet, facta uidelicet Antelatarum possessionum tangentia et concernentia, signanter uero Literas Donationales statutorias et superinde Relatorias eodem exponenti extradare debeat, et teneatur. Quae si faecerit (így) bene quidem alioquin euocetis eandem Ibidem, ratione non obseruationis huiusmodi Mandati nostri, legitime ad decimum quintum diem a die huiusmodi euocationis uestrae ipsi exhinc fiendae, Computando iuxta brevium iudiciorum processum, in Curiam nostram, nostram scilicet in praesentiam rationem de praemissis reddituram efficacem, Certificando nihilominus eandem Ibidem quod siue ipsa termino in praescripto modo praedeclarato Coram nobis compareat, siue non, nos tamen parti ad Comparentis Instantiam id faciemus in praemissis quod Juris dictauerit ordo; Et post haec nos seriem huiusmodi Ammonitionis Euocationis et Certificationis uestrae, ut per uos fuerit Expediens nobis suo modo, terminum ad praedictum, fide uestra Mediante, referre et rescribere modis omnibus debeatis et teneamini, secus non facturi praesentibus perlectis Exhibenti restitutis, Datum in Ciuitate nostra Medgyes die uigesima octaua mensis Octobris Anno Domini Millesimo Sexcentesimo quadragesimo primo.

Mw azert kegyelmes Urunk nagy engedelmességgel ueuen az Nagysagod kegyelmes Paranczolattyat, Anno Domini Millesimo Sexcentesimo quadragesimo Primo: Decima mensis Nouembris. Elmentünk az Nagysagod kegyelmes Paranczolattyauál Szörinuar megyeben Karansebes uarossaban lako nehay

Laczugh Peter megh hagyatot Özüegyehöz Lazar Dorotthia aszonihoz, es ugyan Szörinuarmegyeben Karansebes varossaban az maga hazanal talaluan Lazar Dorotthia aszont, kértük az Nagysagod kegyelmes Paranczolattianak continentiaya szerint, az P o g o n i c z, O h a b a, D a n i l e s d, A p a g y a es I g a z o new falukrol ualo leueleket ugi mint Donatiokat Statutiokat es azokrol valo relatoriakat, meli faluk ezen szörinuarmegyeben P o g o n i c z uideken uadnak; Lazar Dorotthia aszoni azert az nehay Laczugh Peterne ada illyen ualazt, hogj eztendeigh es harom napigh; nem tartozik senkinek semmiről semmi ualazt adni. Mü azert ugyan akkor mingyart; az Nagysagod kegyelmes Paranczolattya szerent, Euocaltuk az megh neuzet nehay Laczugh Peter özüegyehöz Lazar Dorotthia aszont, ad Decimum quintum diem az Nagysagod Meltosagos Tablayara, Laczugh Miklos neuueel, az felliuol megh Irt falukrol, ugi mint P o g o n i c z O h a b a D a n i l e s d A p a g y a I g a z o new falukrol valo leueleknek Donatioknak, Statutoriaknak es azokrol ualo Relatoriaknak, megh nem adasaert, Certificaluan, hogj uagi leszen jelen uagj nem, de akkor, törüeni szolgaltatik köztök; Meli dolgot mü Nagysagodnak mint kegyelmes Urunknak fide nostra mediante Irtunk megh, es peczetünk alat Nagysagodnak fel küldöttük Tarcza megh Isten Nagysagodat sok eztendeigh io egessegben bodogul. Datum in Karansebes, die 16. novembris Anno supra notato.

Illustrimae Celsitudinis uestrae

Humiles perpetuique seruitores

Franciscus Veres Judex nobilium Comitatus Zoriniensis
et Georgius Gerlestey, nobilis de Karansebes et Assessor sedis
Judiciariae Comitatus Szoriniensis, m. p.

(Kivül: Illustrissimo Principi Domino Domino Georgio Rakoci Dei gratia Principi Transsilvaniae Partium Regni Hungariae Domino, et Sicularum Comiti etc. dno Dno nobis semper gratiosissimo.)

(Apertae per Stephanum Kassai prothonotarium. Az oklevél szélén két apró zöld pecsét.)

(Eredetije papiron a kolosmonostori Convent Itárában. Cista Cottus Zeören. Nr. 1.)

561.

1642. december 18-án.

Nos Requisiteores literarum et literalium Instrumentorum in Sacristia siue Conservatorio Capituli Ecclesiae Alben-sis Transilvaniae repositarum etc. Damus pro memoria per praesentes Quod Egregius Joannes Motnoki de Caransebes nostram personaliter veniens in praesentiam per modum et formam solennis protestationis nobis significavit et detexit in hunc modum Quomodo in Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Quadragesimo secundo die vero decima Tertia Marty Egregius Stephanus Virginas de Varad Director Causarum suae Illustrissimae Celsitudinis fiscalium in partibus Regni Hungariae totales et integras ipsorum portiones possessionarias in possessionibus, Almaffa, Motnok, Belin, Morencz, Zlanapatak, Ohaba, Szák, Czernota, nec non praedia Ozestia, Szederies, Nalacz, Magura, omnino in Comitatu Zeöreniensi estistentibus habitas, per mortem et defectum Egregy Michaelis Motnoki virilis sexus publicari, ac consequentur in rationem fisci principalis Egregios et Nobiles Joannem Peczvaradj ac Stephanum Veres Scribas et Juratos Notarios suae Illustrissimae Celsitudinis Cancellariae Maioris, de Curia ad id, specialiter transmissos statui faciendo, eiusmodi statutionj et Introductionj ipse Joannes Motnoki reclamasset ac contradixisset solenniter. Ob quam quidem Contradictionem ipsius praefatus Director Illustrissimae Celsitudinis suae, eundem medio praefatorum Joannis Peczvaradj et Stephani Veres, in Curiam Celsitudinis suae, suam scilicet in praesentiam, Euocassent, ad decimum quintum djem, a die huiusmodi Contradictionis ipsius computandum, Rationem Contradictionis redditurum efficacem, Verum enim vero cum in Anno Millesimo Sexcentesimo quadragesimo Secundo in Ciuitatem Coloswar publicam tribus Nationibus Regni Transilvaniae et partium ejdem annexarum dietam indixisset, sub qua etiam Statutiones Fisci vulgo publicationes dictae reujdj discuti, ac adiudicari debuissent, praefatus protestans, tam etsi literis suis et literalibus Instrumentis (quas et quae nobis hic in Capitulo in uno fasciculo comprehensas ostendisset) documentisque probabilibus

omnibus rationem Contradictionis efficacem paratus et promptus fuisset, Nichilominus annotatus Celsitudinis suae Director, nescitur quibus respectibus ductus neglexisset; nec Contradictionis rationem, ab ipso reddi postulasset; Super eo igitur coram nobis protestatus exstitisset, quod ipse in Causa non fuisset, quominus Causa ipsius reuideri ac discuti potuisset, Prout coram nobis (etiam ratione possessionum Pestere et Madzona, (Macsova) quas etiam per defectum Bogdani Motnoki idem dominus Director, medio eorundem publicasset) solenniter protestatus est, publice et manifeste, In cuius rej fidem et testimonium praesentes literas nostras protestationales dare ipsi duximus, Datum decima octaua die Decembris Anno Domini Millesimo Sexcentesimo quadragesimo Secundo.

(A gyula-fehérvári káptalan 1646-diki átiratából, a Macskási-család levéltárában.)

562.

1642. december 19-én.

Nos Requisiteores Literarum et Literalium Instrumentorum in Sacristia seu Conseruatorio Capituli Ecclesiae Albensis Transyluaniae, repositarum et locatorum, ac aliarum quarumlibet Judiciariarum deliberationum legitimorumque mandatorum Illustrissimi Domini Domini Principis, Domini nostri gratiosissimi Executores, damus pro memoria per presentes, Quod Egregius Joannes Mottnoki de Karansebes, nostram personalem veniens in Praesentiam, per modum ac formam solennis protestationis, nobis significauit et detexit in hunc modum; Quomodo prout idem protestans intellexisset ac reuera percepisset, Generosus Stephanus Virginas de Varad, Caesarum suae Illustrissimae Celsitudinis fiscalium in partibus Regni Hungariae Director. Totales ac integras possessiones ac portiones possessionarias ipsius, in possessionibus Almafa, Mottnok, Belen, Morencz, Ohaba, Zak, Czernota, Opresia, Zederjes, Nalacz, Magura, Zlauapatak, omnino in Comitatu Zeoreniensi existentibus adjacentibus habitas, nec non Maczowa Pestere in iam dicto Comitatu habitas, In anno domini Millesimo Sexcentesimo Quadragesimo secundo, die decima tertia mensis Marty

medio Egregiorum ac Nobilium Joannis PeczVarady ac Stephani Veres scribarum et Juratorum Notariorum Cancellariae Maioris et Minoris suae Illustrissimae Celsitudinis publicandas per defectum in semine virilis sexus Egregiorum condam Michaelis ac Bogdanj Mottnoki omnino de Karansebes In rationem Fisci Principalis statui ac introduci facere voluisset, Cum tamen super Iisdem Juribus ac possessionibus portionibusque possessionariis plenarium ac sufficiens Jus confectum haberet, literas etiam superinde emanatas nobis in fasciculo ostendit, Eamque ob causam praefatae publicationi Introductioni, ac Statuifactioni solenniter contradixisset; super quo solenniter protestaretur, quod quemadmodum coram nobis easdem literas ostenderet, produxisset, Ita ante anni reuolutionem paratus esset, etiam coram Tabula Illustrissimae suae Celsitudinis easdem producere, ac super contradictione ipsius plenariam ac sufficientem rationem reddere vigorose et efficaciter. Harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. Datum ipso festo Nemesy Martyris. Id est decimo nono die Decembris ¹⁾ Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Quadragesimo Secundo.

Correcta per eosdem Requisiteos in vocibus Regni et minoris nec non Michaelis. ²⁾ m. p.

(Kivül az erdélyi káptalan pecséte.)

(Eredetije papiron a Macskási-család Itárában. 867. szám alatt.)

563.

1643. augusztus 10-én.

Illustrissime Princeps et Domine Domine nobis semper gratiosissime Fidelium ac perpetuorum seruitiorum nostrorum in fauorem, Illustrissae Celsitudinis Vestrae oblatam humilimamque Commendationem.

Az szent Isten Nagysagodat keuansaga szerent valo sok lelki testi bodogh aldasokal, io szerenczekel folyo hozu ellettel latogassa es aldjia megh.

Kegyelmes Urunk hoza mi nekünk Szeörin Uarmegyeben Karansebes varosban lako Vitezleö Matnoky Janos az

¹⁾ V. Ö. Knauz Kortanát 221. lap.

²⁾ A szövegben t. i. ezen szavak: *et Minoris, és Regni* a sor fölébe vannak írva, a *Michaelis* első két betüi pedig igazítást mutatnak.

Nagysagod kegyelmes Executionale Mandatumiat, meliben paranczol mi nekünk Nagysagod kegyelmessen, hogy ugian Szeörin Uarmegyeben es Morencz nevű faluban lako vitezleő Szgriba alias Albai Janos ioszagara iouaira mennenk es exequalnank Eött szasz arany forintot az Nagysagod kegyelmes paranczolattianak, es az eő Contractusoknak tenora szerent.

Azert mü kegyelmes Urunk nagy alaszatosagal es engedelmeseggel ueuen ez Nagysagod kegyelmes Executionale mandatumait, in hoc Anno praesenti 1643 die 10. mensis Augusti elmentünk eszen Szeörin Uarmegyeben Morencz neuű faluban, ez felyül megh specificalt vitezleő Szgriba alias Albai Janos Morenczy hazahoz, es az Executiott akaruan peragalni az Nagysagod kegyelmes Executionale mandatumainak tenora szerent: elle ála megh neueszet vitezleő Szgriba alias Albai Janos es az Executio ellen simplex tilalomal obuiala, melinek ez megh irt Exponens nem cedaluan monda mi nekünk hogy peragalnok az Executiott, mellyet ueghezis akaruk vinni, de az megh neueszet Vitezleő Szgriba alias Albai Janos monda az Eöczenek Uitezleő Kara Miklosnak hogy Repellalion, es ála ele es Repellala, monda az megh neueszet Exponens hogy kerdenők ki kepeben Repellala, merre monda Vitezleő Szgriba alias Albai Janos; en kepemben. Meli Repulsionak teteléről Certificaltatta mi altalunk felliül megh irt Exponens az Vitezleő Szgriba alias Albai Janost ad decimum quintum az Nagysagod meltosagos tablaiara.

Meli iarasunknak rendit mÿs Nagysagodnak fidé nostra mediante irtuk megh es szokot peczetink alat Nagysagodnak fel kuldottük. Tarcza megh Isten Nagysagodat sok esztendeigh io egesegeben. Datum in possessione Morencz die et Anno supra notatis.

Illustrissimae Celsitudinis Vestrae,
humiles perpetuique servitores
Gabriel Kvon Vice Comes ac Georgius Simon Judex
Nobilium Comitatus Szeörönyensis

(Kivül: Illustrissimo Domino Domino Georgio Rakoci Dei gratia Principi Transylvaniae, Partium Regni Hungariae Domino et Siculorum Comiti etc. Dno Dno nobis semper gratiosissimo.)

(— Anno Dni 1648. (? tén 1643.) Apertae per Joannem Szalárdy Vice Secretarium. m. p.)

A szélén két apró pecsét zöld viaszban.

(A Macskási család ltárában 869 szám alatti eredetijéből, papíron.)

564.

1646. március 20-án.

Georgius Rakoci Dei gracia Princeps Transsilvaniae, Partium Regni Hungariae Dominus et Siculorum Comes etc. Fidelibus nostris Egregys et Nobilibus Requisitoribus litterarum et litteralium Instrumentorum in Sacristia seu conservatorio Capituli Ecclesiae Albensis Transsilvaniae repositarum et locatorum, ac aliarum quarumlibet Judiciarum deliberationum legitimorumque mandatorum Nostrorum Executoribus Nobis dilectis, Salutem et gratiam nostram. Exponitur Nobis in persona Egregy Joannis Mottnokj de Karansebes; Qualiter ipse paribus quarundam literarum protestatarum in Anno Millesimo Sexcentesimo Quadragesimo secundo, die vero decima octava Decembris coram vobis celebratarum, super productione uniuersarum literarum et litteralium Instrumentorum, factum videlicet totalium et Integrarum possessionum, portionumque possessionariarum in possessionibus Almaffa, Motnok, Belin, Morencz, Zlanapatak, Ohaba, Szák, Czernota, nec non praediorum Ozestia, Szederjes, Nalacz, Magura, omnino in Comitatu Zeoreniensi existentibus adjacentium, Tangentium et Concernentium, ex eo quod Egregius Stephanus Virginas de Varad, causarum fiscalium in partibus Hungariae ditioni nostrae Transiluanicae, incorporatarum Director Noster publicari fecisset, confectarum, ad praesens pro Jurium suorum tuitione plurimum indigeret essetque necessarius Proinde Vobis harum serie committimus et mandamus firmiter, quatenus acceptis praesentibus, statim praescriptas literas protestatorias in Sacristia siue conseruatorio vestro, diligenter requirere et reinvenire, requisitarumque et reinventarum tenores in transcripto literarum vestrarum, sub sigillo vestro Capitulari suis modis extradare debeatis et teneamjni, Dolo tamen et fraude hac in parte semotis, Secus non facturi; Datum in Ciuitate

nostra Alba Julia die vigesima Mensis Marty Anno Dominj Millesimo Sexcentesimo Quadragesimo Sexto.

(*A gy.-fejeérvári káptalan 1646-iki ótiratából, mely megvan a Maeskási-család Itárában, fasc. 26. Nro. 872.*)

565.

1646. március 22-én.

Generosus Acatius Barczyay de etc. Banus Lugasiensis et Karansebesiensis districtuum, medio seruitorum suorum nobilium Joannis Cziulay de eadem ac Ladislai Kük de Kiknesd Coram nobis personaliter constitutorum, Item Generosa domina Barbara Bukur consors Egregy Michaelis Wayda de Karansebes similiter coram nobis constituta, certis et rationabilibus de causis, talem jurium et bonorum suorum concambiationem coram nobis celebrarunt. Quod idem Acatius Barczyay Totalem et integram possessionem Varallja in Comitatu de Szörény existentem habitam, simul cum cunctis suis utilitatibus etc. praefata etiam domina Barbara Bukur, Totales et integras portiones possessionarias in possessionibus Warallia, Szentpeterfalua ¹⁾, Onczikfalwa ²⁾, Kernesd, cum Curia nobilitari ibidem existente, item Vallia Osztrouellie, Guren ³⁾, Palan, Bukowa, Pacziesd, omnino in Huniadiensi Comitatibus existentes, simul cum cunctis suis utilitatibus etc. sibi invicem per viam concambij ad utrumque sexum dederunt concambiaverunt, Ita tamen, ut D^{us} Acatius Barczyay A sua Illustrissima Celsitudine Donationem impetrare et cum omnibus suis literalibus Instrumentis per manus, cum omnimoda evictoria auctione possessionem Czyena ut dictum est cum omnibus pertinentijs manibus eiusdem dominae Barbarae Bukur ad utrumque sexum tradere et assignare debeat et teneatur, hoc etiam per expressum declarato quod si temporis in decursu nobilis puellae filiae Egregy quondam Michaelis Nagj, obitus interuenerit, portionem etiam eiusdem in se legitime deuoluendam Eidem D^{no} Bano ad utrumque

¹⁾ Várallya, Hátszeg mellett fekszik, Szentpéterfalva ahhoz délre.

²⁾ Ma Uncsukfalva. ³⁾ Ma is Gureny, Malomviz mellett.

sexum contulisset perpetuo possidendam. Datum feria quinta proxima post dominicam Judica.

(Prot. Gaspari Bojti 164. lap a gyfehérvári káptalan ltárában.)

566.

1646. március 26-án.

Nos Georgius Rakoci Dei gratia Princeps Transylvaniae, partium Regni Hungariae Dominus et Siculorum Comes, Memoriae commendamus per praesentes, quod cum nos die vigesima sexta mensis Marty instante scilicet generali dominorum Regnicolarum trium nationum Regni Transylvaniae et partium Hungariae ejdem ejdem (így kétszer) annexarum diaeta per nos ad decimum primum diem ejusdem mensis Martý in Ciuitatem nostram Albam Juliam indicta; Ad quam ut puta generalem diaetam, nos reuisiones et discussiones certarum quarundam causarum factum videlicet publicationis bonorum per defectum seminis quorumcunque ab hac luce decedendorum; juxtaque veterem et approbatam Regni consuetudinem, in nos fiscumque nostrum deuolui debendorum nec non transmissionum, repetitionumque Jobagionum, ac aliorum etiam breuiori juridico processu determinandorum, meritum tangentem et concernentem, ex publica eorundem constitutione generaliter distulissemus, vna cum fidelibus nostris Generosis Stephano Seredi de Georgeon Consiliario nostro, Comite Cottus (Krasz)nen-sis Supremo ac in judicýs in persona nostra praesidente magistrisque nostris Prothonotario ac . . . is Sedis nostrae iudiciariae Assessoribus pro faciendo Causantibus iudicio moderativo, in eadem s(ede n)ostra iudiciaria consedissemus, Egre-gius agilis Franciscus Henossi, legitimus procurator Generosi Stephani Virginas de Vararadino (így), in partibus Regni Hun-garie, Causarum nostrarum fiscalium Directoris, e numero ceterorum Causantium contra et adversus Nobiles Joannem Motnoki de eadem, et alterum Joannem Farkas de Morencz ac honestam foeminam Barbaram Farkas consortem Egregii Stephani Maczosi de Charansebes velut in Causam attractos et Contra-dictores, nostram personaliter exurgens in praesentiam, praemissa in primis solenni cum protestatione exhibuit et praesen-

tauit nobis in iudicio quasdam literas Egregii Joannis Peczvaradi et Stephani Veres, Cancellariae nostrae majoris et minoris Scribarum et Juratorum Notariorum super publicatione et statione totalium et integrarum porcionum possessionariarum in possessionibus Almaffa, Motnok, Belen, Morencz, Ohaba, Zak, Czernota, nec non praedys Ozestia, Szederyes, Nalacz, Magura, Zlavapatak¹⁾ in Comitatu Szeöreniensi existentium et habitarum in rationem fisci nostri publicatarum, ac penes easdem proposuit eomodo, Quod quia in bonis publicatis defectus esset Ideo in Causam attracti si producere non possent, bona publicata fisco adjudicare optaret. Quo audito Nobilis Stephanus Szombatfalvi legitimus procurator dictorum In causam attractorum praemissa similiter solenni cum potestatione paria earundem sibi a jure ad diem tertium postulavit Quibus sibi de jure concessis aduenienteque die et termino praefati In causam attracti vt contradictores produxerunt nobis in iudicio quasdam literas patentes, Serenissimi quondam Sigismundi Batori, alias Principis huius regni nostri Transylvaniae, Anno domini Millesimo Quingentesimo Nonagesimo quarto emanatas, declarando quod in eisdem bonis publicatis defectus non esset Nam idem etiam Princeps praescripta bona publicata sequestrare curasset, ac tandem ex eodem sequestro, praedecessoribus In causam attractorum tanquam veris haeredibus remisisset, ac eliberasset. Quibus ita habitis postularunt praefatarum parium procuratoriarum, per nos in praemissis juris aequitatem et justitiae complementum ipsis elargiri. Unde nos habito et assumpto Dominorum praesidentium, Magistrorum Protonotariorum, caeterorumque (jura)torum sedis nostrae judicariae Assessorum nobiscum in discussione et examine praesentis . . . constitutorum et existentium Consilio praematurato et sana deliberatione Ex quo quia Incausam attracti . . . is quam humanis, lucide comprobassent, in bonis publicatis defectum non esse. Ideo eosdem in Incausam attractos tamquam veros haeredes et successores ab impetitione Directoris nostri fiscalis, quietos et absolutos esse pronunciauimus prout pronunciamus et reddi-

¹⁾ Itt kétségtelenül olvasható Zlavapatak, és nem Zlanapatak.

mus harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante.
Datum in Ciuitate nostra Alba Julia die vigesima sexta mensis
Martÿ, Anno Dⁿⁱ Millesimo Sexcentesimo Quadragesimo sexto.

Lecta Correcta et extradata

per magistrum Joannem

Sarossi Illustrissimi D. D. Prin-
cipis Transylvaniae protono-
tarium.

(Eredeti je papiron a Macskási család ltárában 871. szám alatt.
Helyenkint elmállott.)

567.

1646. december 18-án.

Anno domini 1642. die 18 mensis Decembris Egregius
Joannes Motnoki de Karansebes coram nobis personaliter
constitutus, protestatus est super eo, Quod Egregius Stephanus
Virginas de Varad, Director Causarum Fiscalium in partibus
Regni Hungariae, totales et integras possessiones suas posses-
sionarias in Possessionibus Almafa, Motnak, Belin,
Morencz, Zlanapatak, Ohaba, Szák, Czernota,
nec non praedia Ozestja, Szederjes, Nalác, Magura
omnino in Comitatu Zeriniensi existentibus adjacentes, simu
cum cunctis earundem utilitatibus, per defectum Michaelis
Motnoki, medio Egregiorum Joannis Peczuaradi et Stephani
Veres Illustrissimae suae Celsitudinis scribarum ac juratorum
notariorum in rationem Fiscii Principalis publicari fecisset.
Ijdem eodem die ratione possessionis Pestere, Maczioua
per defectum Bogdani Motnaki promptus et paratus fuisset
reddere rationem Contradictionis, simul praenominatus domi-
nus Director et postulasset.

Coram nobis Stephano Pauai et Michaele Arkossi,
suae Illustrissimae

Celsitudinis scribas ac juratos notarios recognitio-
nalis per Generosum Dominum Michaelem Siklossi
Requisitorem Conuentus Albensis Transylvaniae,
etc. modo praenotato Anno 1646. die 20 marty facta ...

(A Macskási-család levéltárában, 865. szám alatt, papiron irt
eredetiből.)

568.

1649. február 27-én.

Mÿ Kun Gabor, Zóróny Varmegÿeben Karansebes Varosaban lako Nemes szemely, es hütös Assessor; Ivul Miklos az megneuzet Varmegÿenek Szolgabiraja, Bobik Janos ez megh denominalt Varmegÿenek es Varosnak Notariussa. Adgyük emlekezetül mindeneknek azkiknek illik, ez jelen valo relatorianknak rendiben mostaniaknak s' mind jövendőben levőknek, Hogÿ in anno 1649. die 27. Februarÿ Az felül megh neuzet Zóróny varmegÿeben Karansebes varosaban lako, Nemzetes szemelieket, Fodor Ferencz Uram az eö kegielme felesége, Nemzetes Barczay Zsuzsanna Aszony kepeben edgÿ felül, Mas felül pedig Kun Istvan Uram, maga es az fiaÿ kepekben jövenek mÿ ellönkben; kik leg először, magokra fel veven; udgÿ mint Fodor Ferencz Uram, az megh neuzet felesegenek, s' az eö kegielme, minden ver szerint valo Attjafiaÿnak, s conturbatoroknakis terheket es Evictiot, Kun Istvan Uram is, az szerint, az eö kegielme fiaÿnak, leanÿnak, es azoknak, minden Attjafiaÿnak, es Conturbatoroknak terheket es Evictiot. Mÿ ellöntünk elő eleven szavokkal mind, az kett fel illjen vallast tevenek, Hogÿ eök illien conditionalis concambialast, es az Conditio szerint, megh maradando kötest tötenek volna, Adwan Fodor Ferencz Uram, Kun Istvan Uramnak Ezen Zóróny varmegÿeben Gavosdia es Dembovicza nevü falukban, levo portio resz joszagat, (mely az eö kegielme feleséget) ahöz de jure et ab antiquo tartozo minden pertinentiaÿval szanto kasszalo földeyvel hedgyeivel vizeivel, s' azon joszagon levő, Jobagyokat edgyüt, tudni illik mind az Gavosdiaÿ s mind peng az Demboviczaÿ Jobagyokat, udgÿ mint az Papot, Popa Marton fiaÿt, magatis, ha Lugoserul oda jönnek Borezun fiaÿtys ez szerint; Mely concambiumert Kun Istvan Uramis, adot Fodor Ferencz Uramnak, ezen Szórónÿ varmegÿeben Domasnÿa nevü faluban, hat telkeket eött Jobagiokkal edgyütt, udgÿ mint, Lupsa Bobult, Radul Runent, magok ket telkevel; Czeuran Barbult maga telkevel, Vidrar telket, Popocz telket, és Jankul Czmi Ponje telket, (mely hivatalnak)

szokott levő ket jövevény Jobagyókot, Radul vejat es Radul oizett, es az telkekhez de jure et ab antiquo tartozó minden pertinentiaýval, szanto kaszalo földelvel, hedgyeývel erdeivel vizeivel in summa minden pertinentiaýval, Az Jobagyokotis, fiaýstul marhastul, Fodor Ferencz Uramis ez szerint, et in super adot Kun Istvan Uram, ez megh neuezet joszaga mellet, huszoneött forintot es Terregova nevü faluban lako, edgy Plestibile nevü Jobagyanak a fiat, czak pusztan in sua persona. Mind az ket fel ez felüül megh neuezet concambialt portio resz joszagot, es Jobagyókot a die praescripta, anni declarati eött esztendeigh, birni tartani es mindenkepen hasznat venni; Midőa az Ur Isten azt az üdöt elo hozza, udgy mint az eöttedigh esztendőnek be tölte, arul my ellötunk idgy vegezenek ezen felüül megh irt Evictio allat, hogy ha Fodor Ferencz Uram, nem akarna tovabba tartani es birni, az Kun Istvan Uramnak el czerelt joszagatt, es Jobagyókat, Et e converso Kun Istvan Uramis a Fodor Ferencz Uramnak el czerelt joszagott es Jobagyókat, tehát minden perpatvar nekül, az megh irt napon, edgyk a masiknak joszagatt telkeket, Jobagyókot, marhastul, gyermekestül es az telkekhez tartozó minden pertinentiaýé, Az mint kezevel ernek, udgy kezebenis boczatani et insuper refundalvan Fodor Ferencz Uram Kun Istvan Urnak ez huszon eött forintot; es az eött esztendő allatt ha my Jobagyókot telepítenek ez elczerelt joszagokban, ex utraque parte, arrulis vegezenek; hogý edgyk fel se mondgyön maga aquisitumanak lenni, hanem azokot is ha lesznek, tartozanak edgyk a masiknak az elczerelt joszagokkal es Jobagyokkal kezeben boczatani; ha pedig az az elczerelt joszagh, mind az ket reszrül, nem hogy epülne, hanem valameli az Jobagyok kezül el szökne, e converso, azokrül, eö magok között semmi per ne inditassek, hanem elszökwe legyenek, ha szinten pusztanis maradna a joszagh, idgy pusztanis tartozanak kezekhez venni, semmi nehezteles nekül; Vegezetre ezt addalvan es concludalvan, hogy az eött esztendő allatis, ha Fodor Ferencz Urnak az elczerelt joszagban, valakitöl valami haborgatassa lenne es conturbaltatnek, Kun Istvan Urnakis, e converso, tehát edgyk az masikot az Conturbatorok ellen, tartozanak evincalni es oltalmazni, Alioquin ha Kun Istvan Uram az

Conturbatorok ellen nem oltalmazhatna Fodor Ferencz Uramot; tehát mindgyarast akkor tartozek Fodor Ferencz Uramnak az elczerelt joszagot Jobagyokott ordine praemissa kezében boczatani, es Fodor Uramtul az magaet vissza venni; Es elleneben, Fodor Ferencz Uramis, tartozek minden Conturbatorok ellen Kun Istvan Uramot oltalmazni; alioquin ha megh nem oltalmazhatna, ezen feliül megh irt kötes observaltassek; es az elczerelt joszagh s Jobagyök mellett, az huszoneöt forintot is megh adni Kun Istvan Uramnak, es hogy ha az fele concambialt joszagh fele, valakiteöl arendaban avagy impignorative talaltatnek adni; Azt a joszagot efele joszagott edgyk a masik nekül, meg ne vehessek, hanem mind ketten kozonsegesen es hogy ha az fele joszagot, valamely portionatus Attjafiaknak talaltatnek, a ki peres volna, Aztis ketten közönsegessen keressek megh, melyett megh nyerven, haczak edgy föld volnais, Azt kett fele dividaliak magok között, es az czerelt Jobagyokkal ha valami irtast tenenek az utraque parte tehát aztis haleszen, ad tempus praefixum oszak fel kett fel. Es mind ezeknek megh tartasara, edgy mas akaratjabul, nedgy szaz forint vinculumot vetenek, hogy in omnibus punctis supraspecificatis inviolabiliter megh tarcsak, alioquin az megh tarto fel az megh nem tarto felen exceptis omnibus juridicis remedijs azt a nedgy szaz forint vinculumot contradictione Inhibitione, Repulsione, gratia Principis non obstante, megh vehesse, csak ennek erejivel. Meli dolögnak bizonyasagara, attuk mÿs az peczetes relatoriankott, fide nostra mediante. Datum in Karansebes Anno et die supra denotatis.

Idem qui supra.

(Eredetije papiro a tinkovai Macskási-család Itárában, XXII. csomag, 726. szám. Szöveg alatt három pecsét nyoma.)

569.

16(50).

Az fiscalis joszagok lajstroma.

Fejedelmi hivatalunk szerint, az mint külső békeségére ugy belső csendességére is Országunknak vigyázásunknak keltevéen lenni, midön értenök Hiveinknek panaszolkodásokat, és

bántódásokat az Fiscalis Jozságoknak bizontalan száma és keresése miatt, hogy ez aránt-is megh határozottatván, és bizonyos számban vétetvén az Fiscalis Jozságok, minden panaszok lecsendesitetnének, Tanáts Ur Hiveinknek egyenlő tetzésekből, meg találtatván azonban az Nemes Országtól-is, ez el mult 1650 eztendőben az melyek Fiscalisoknak találtattanak, azokat külön series-ben irattuk, az melyek penig Controversiában maradtak volt, azon eztendőbeli XXX-ik Articulusból arról bizonyos rendet irtanak, egy Extraordinarius Terminust kívánván, azoknak el-igazítására és bizonyos számban vételére. Melyre azon 1650 eztendőben, Mind-Szent-Havának 24-dik napját rendelvén Medgyesi Várasunkban, Tanáts Ur Hiveinkel jelen lévén együt az Országnak Hites Birái és Tábla Hites Assessori, ez ide alá meg-irt Jozságok örökösön Fiscalisoknak találtattanak; Mellyek hogy nyilván légyenek, és az Fiscalis Jozságoknak számát mindenek érthessék, ez okon az közönséges jóért, az ki-nyomatás által közönségessé-is akartuk tenni, kiknek számok így következik.

(A többit kihagyván.)

Lugas és Kárán Sebeshez Controversia nélkül való
Fiscalis Jozságok:

Lugas	10	Oláhságh	Zábor
Kárán Sebes.		Vizágh ¹	20 Berincz
Szelha		Zágos.	Ohába, Zörinben
Bényes		Szentség	Fikatar
5 Válya Lunga		Hodos	Baziás
Serge, praedium	15	Herendest	Zilágy
O Lugas		Dragumeres	25 Vermes
Mikfalva Zörinben		Domboricza	Kárány.
Honoricz		Castély	

(Nyomatott, de Rákóczy György által sajátkezüleg aláírt, és pesétjével ellátott példány, a gyulafehérvári káptalan ltárában Miscellaneorum Cista 2da Fascicul. 7. Nr. 15.)

570.

1650. junius 30-án.

Mÿ Simon Georgÿ Zóróny varmegyének szolgálja Birája,
Tiuadar Gergely es Gyurma Georgÿ az megh neuzet Var-

megyében *Karansebes* városában lakó hűtös Assessorok. *Damus pro memoria per praesentes.* Hogy in anno 1650, die 30. Junij, Mikoron më az felül megh neuzet Varmegyében *Karansebes* városában belöl az keritessen levő, *Nehaj Matnoki Janos* hazanal volnank, es më velünk edgyütt, azon *Matnoki Janos*nak megh hadgyatatot *Eözvedgye Vayda Katalin Asszony* edgy felül, mas felül pedig *Maczedzi* (a keresztnév helye üres) *relictaya Groza Borka Asszony*: ez megh neuzet *Groza Borka Asszony* senki kenszeretesebül szabad maga jo akarattjából më ellötünk illien vallast tön; Hogy az mely portioresz *Farkasiresz* jozagot, mely ezen szöröny varmegyében *Szakul* nevü faluban vagyon, melyet az Istenben el nyugot ver szerint valo *Battya, Nehaj Groza Ferencz* halalakor neki testalta mint hukanak, Azt az portio resz jozzagot, illetve az *nehaj Matnoki Janos*t, es eo halala után posteritasit, Azert, mint haerest illető szegény *Matnoki Janos*nak (megh alkuvan vele szaz eöt madgyar forintban) mivel megh elteben az somabul, réz szerint eö atta megh, eö holta utan, az felül megh neuzet *Eözvedgye* plenarie contentalvan; Az *Jozzagot* më a levő *Jobagyokkal* edgyüt kezében boczatota, *Matnoki Janos* posteritasik per haeredes haeredum mint sayat jozzagokat birni, mivel a szaz eöt forintot kevansaga szerint, imparatis meghattak neki; kezet jusatt abbul ki veven *Matnoki Janos* posteritasinak kezében boczatota, Mely dolognak jövendő bizonsagara attuk mys ez peczetes relatoriankot, fide nostra mediante. Datum in *Caransebes*, Anno et die supra notatis.

Idem qui supra.

(Három apró pecsét helye.)

(Eredetije papiron a tinkovai Macskási család ltárában. XXII. csomag, 728. szám.)

571.

1654. september 29-én.

Nos *Georgius Rakoci Dei gratia Princeps Transylvaniae, Partium Regni Hungariae Dominus, et Siculorum Comes etc.* Memoriae commendamus tenore praesentium, significantes quibus expedit universis. Quod cum Regnum hocce

nostrum undique aemulorum insultibus obvium sit, oppositis confiniis limites ejus confirmare non minoris curae esse ducimus quam totum recta legum methodo directae conservare, maxime autem inter reliqua latera, siquidem Partes istae ad munimentum Lugas vergentes, Hostibus et viciniores sint, et debiliores, cum ob inopiam Hominum militarium, tum etiam magnam et proxime collocatam hostium vim, et eidem ab omni pereclitatione maturius provideremus, moti ad hoc diligenti etiam instantia Generosi Acatii Barcsay de Nagy Barcsa Consiliarii nostri, Comitatus Hunyadiensis Comitum Supremi, ac Districtuum Karansebesiensis et ejusdem Lugasiensis Bani, etiam Supremi fidelis nobis sincere dilecti, Cum primis autem peculiari istius loci provisione totius Regni commodo et saluti prospectum esse volentes, quo numerus illic virorum militarium augetur, majusque Militiae exercitium et opera impenderetur, id Civibus et Incollis illius benigne indultum volumus, ut illi etiam, qui hactenus operi rustico studebant dehinc exempti tam ipsemet quam successores eorundem universi ab omni Rusticitatis jugo liberi, et armis dedicti vivant, cum omnibus aliis, qui ex Ditionibus alienis residentiam posituri eo transmigraturi sunt, sub Conditionibus infra-scriptis, Et primum etiam, Cum solutio Decimarum Communis Fisci et Regni Proventus habeatur, et alienari articulis Regni cautum sit. Eam ob rem universi et singuli praeter antiquitus legitime exemptos, in rationem Communis Boni, Decimas de quibusvis Rebus decimari solitis absque defectu exolvere, et Jumentis propriis importare teneantur. Secundo Alvamentum istius Loci omnes, excepto nemine tamquam peculium et refugium quotannis, ut necessitas et loci status exigit, reaedificare et instaurare obligati sint. Tertio Praeterea ab omni rusticatione, Censuum quorumvis pensione, messione agrorum, Curuum vehalium praestatione et aliis similibus rusticitatis exercitiis perpetuo immunes et exempti, bonis Equis et armis instructi nobis, et successoribus nostris Legitimis, Regno nostro, peculiariter autem securitati istius Loci servire et inservire sint adstricti. Quarto nec ullam aliunde dependentiam, quam a nobismet, ac Legitimis successoribus nostris, ac Banis eo ordinatis habeant, et acceptare teneantur. Quinto.

Capitaneos Ducēs et alios officiales quos cum praescitu et mandato nostro Bani nostri eisdem praefecturi sunt, acceptare, et dicto illius obedientes esse obligantur. Sexto. Universitas eorum Causas Forenses in sede Capitanei exoriendas et tandem per appellationem ad sedem Banalem finaliter iudicandas transmitti debeant: Praeter illas quae acquisitionem Bonorum, et notam concernunt. Septimo. Cum autem dehinc oppidum istud Hominibus Militariibus incolatur, Causas etiam illorum juxta Edicta nostra Constitutionibus Regni assona magis, quam vel sola scripta lege vel Articuli Regni examinari, ventillari et terminari debent. Quibus obtemperare illi etiam modis omnibus sint adstricti. Octavo. Educillatio vini uti hactenus, ita dehinc etiam illic supersit, verum Cura illius non eodem procedat ordine uti hactenus, sed Provisori illius Loci Tabernam ex aedificare, et Enopolam intertenere incumbat. Ad quae omnia firmiter, et inviolabiliter observanda tam nos ipsos, quam unversos successores nostros Legitimos videlicet Transylvaniae Principes obligatos et obstrictos esse volumus. Ad cuius Rei memoriam firmitatemque aeternam duraturam, praesentes Litteras nostras Chirographo et sigilli nostri munimine roboratas, universis et singulis Incolis et Inhabitoribus dicti oppidi nostri Lugasiensis eorumdemque successoribus universis Benigne dandas duximus et Concedendas. Datum in Arce nostra Gyaluensi Die vigesima nona Septembris anno Domini Millesimo sexcentesimo quinquagesimo quarto.

Georgius Rakoci m. p. (L. S.)

Anno 1655. Die 27^a Mensis februarii in Generali Dominorum Regnicolarum trium Nationum Regni Transylvaniae et Partium Hungariae eidem annexarum Conventu, ex edicto suae Celsitudinis Principalis, sub publicis eorundem Comitibus ad diem 20^{am} praedicti mensis februarii anni praescripti 1655. in Civitatem Kolosvar indictis, celebrata, Praesentes Litterae Annuenticiales, ex Benigna Ejusdem suae Celsitudinis Principalis munificentia gratiose intrascriptis collatae, Exhibitae, Proclamatae, Publicatae et in omni sui parte approbatae sunt. Ita tamen ne Jobbationibus quorumpiam Regnicolarum in medium eorum transfugientibus suffragare valeant. Magi-

ster Georgius Lázár Celsissimi Domini Domini Principis Transilvaniae Protonotarius. Manu aliena propter infirmitatem.

(Szende Béla gyűjteményéből.)

572.

1655. September 8-án.

My Fiatt Jakab, Zöröny Varmegyében, Karansebes varosaban lako Nemes személy, es hutős Assessor, Ivuli Miklos, megh nevezet Varmegyének Szolga Biraja es Bobik Janos hütös Notariussa Halmagi Laszlo Nemes személy (minnyajan) megh nevezet Varmegyében es varosban lakok; Adgyuk tuttara mindeneknek az kiknek illik, mostaniaknak es jövődöben levöknek, hogy in Anno 1655 kis Bodogh Aszony napban, hivanak el minket, megh nevezet Varmegyében az varosban lako nemes személyek, Fiat Gabor, Fiat Layos, es Fiat Boldisar, Tivadar Gabor es Tivadar Miklos urak, hogy eö kegelmekkel edgyüt menenek el, az megh nevezet Varmegyében Pogonicz videkin leveo B r e b u l nevü falura, hogy az vinculum allat emanalt Contractusok szerint, az steykuli resznek hatarat, azon megh nevezet falubeli jambor embereknek hüttel valo referalasarara, megh mutattvan az hatart, igazan igazitanok el. Myazert Anno et die supra anotatis, megh nevezet B r e b u l nevü falura el menvén, es ot mÿ ellöttünk az ambarum partium consensu; de legh inkab ez megh nevezet Tiudariaknak teczesekből, edgynehany falubeli jambor embereket valasztvan, kiket magok nevezték megh, elsöbennis azokat, az Contractusok szerint erős hittel megesketven, az utan ki mentuk velek edgyüt ez föld színére, examinalvan eöket, melyik legyen az Steykuli resznek hatara; Es Eszakfele menven, kezdetek el annak az hatarat megh mutatni hütök szerint. Körtveli völdgyének folyamatjat (vulgo Matka veli Perzuluÿ) onnet Délfélre az mezőn altal menvén, es mutatvan az hatart, udgyan amazokkal vermeket assatunk (udgy hogy halmoczkatat errigaljanak) es jutottuk Lo volgyenek regi révében, onnet eléb menvén, ez falunak, azon volgy mellet levö vczayan, ismet vermet assatuk, es azon egy kerten altal hagvan, devenialtuk az falu-

nak Érében (mely vulgo vena Szatuluj mondatik) mely Ér, ez mint vagyon, es üsmertuk jól, megh nevezet Pogonicz vizenek folyamatjában medgyen be, sunan (?), azon megh nevezet Pogonicz vizenek folyamatja, versus Orientem, ez homet ismet ered Steykul völdgje versus meridiem, mely egyben medgyen Rozoré nevü heljnél Sztremba nevü Érében; es ismét Czehlha nevü volgyében medgyen be, mely kerül ismet Eszák-félre azon Pogonicz vizeben abban szakad be: az hatarnak jarassa ez, modo ut supra declaraltuk, ez mint maguk ez hütös emberek referaltanak. Az mélj tartó heljnek hatarat, ut ab antiquo volt kert allat, mostis azon hatart referaltanak az Steykuli reszt. Mely megh nevezet Steykuli resz hataranak el jarasat el vegezven, Cedalak es engedek megh nevezett Tivadariak, megh nevezet Fiat Gabornak, Layosnak, es Boldisarnak birnia az Contractussok szerint, azon feljül megnevezet hatar allat az Steykuli reszt, ez utan megh nevezet falunak hatara allat levő minden szanto kaszalo földeket, irtasokat, nyomast mindeneket, Szekas nevü heljtis, ruddal mind ketfele osztanni, es udze (?) birni mind ez ket reszrul, az mint az Contractusban megh vadgyon irva. Mely dolognak jövendő bizony sagara, attuk mÿs ez peczetes relatoriankat, Fide nostra mediante. Datum in Karansebes Anno et die supra notatis.

Jacobus Fiat m. p. Nicolaus Juul Judex Nobilium Comitatus
Zeoriniensis m. p. Joannes Bobik Notarius m. p.
Ladislaus Halmagi m. p.

(Eredetije a báró Fiáth család levéltárában. Szöveg alatt papírral fedett négy gyűrtű-pecsét.)

573.

1658. september 12-én.

Generosis Egregiis et Nobilibus Dnis Vicē Comitibus
Judici Primario Ladislao item Floka Capitaneo, Thomae Rap-
sai Provisori arcis Lugasiensis, caeterisque Juratis Civibus
ac toti Universitati Dominorum et nobilium oppidorum Lugas
et Karansebes etc. Dominis fratribus et amicis nobis obser-
vandissimis.

Mint jó akaró urainknak, atyánkfiainak ajánljuk kegyel-

meteknek szeretettel való szolgálatunkat, es hogy Isten kegyelmeteket mostani szomorúságában busulásiban vigasztalja, szívből kíványuk. Minemű romlásra s utolsó pusztulásra jutatta Isten az mi bűneinkért szegény Hazánkat, bő szóval nem illik kegyelmeteknek declarálnunk: Édes hazánkban elpusztult s' széllal el fujtatott városok, Faluk bizonyágot tesznek, mely romlástul Isten kegyelmeteket üresse nem tőtte, mivel ide az fő Vezérhez ő nagyságához, érkezvén, midőn kívánságit kezdette volna proponalni többi közöt Lugast és Karansebest kívánván ő nagysága, hogy vér nélkül kézhez Botsássuk, s az athname meg adatik. Hogy azért akár tsak hátra maradott részetskéjét édes Hazánkknak utolsó pusztulástól megmenthesük, s kegyelmeteket is az rabságtól s' fegyverre való hányástól megoltalmazhassuk esedeztünk azon Vezérnek ő nagyságának, adgyon assecuratoriát kegyelmeteknek semmi bántódása nem lészen, s vér nélkül kezekben botsáttatik, A mellett Edes Hazánkbol is az Ellenséget ki hozattya, s elébbi állapottyában édes Hazánk megmaradásáru athname adatik. Melynek is Pariáját el küldöttük, in specie penig magunkal kegyelmetekhez visszük. Látván penig hogy azonkívül is megvenni igyekezik, s kegyelmetek is fegyverre hányatik, s szerelmesi s' gyermeki rabságra vitetnek, Kegyelmeteket azért intyük megtekintvén az veszedelmet, minden Javakkal költözködjék ki, ne hányattassanak fegyverre, s szerelmesi rabságra ne vitesse nek; Hogy mikor oda érkezünk kezekhez is bocsáthassa kegyelmetek. Mi arrul kegyelmeteket Hittel assecuráljuk, Isten be vivén az Országgal együt kegyelmetek Joszága helyet ha szintén nem egyenlőt is de hasonlót adni el nem mulattyuk. Ha penigh kegyelmetek vakmerőségre veti magát, magok lesznek veszedelmeknek okai: mert hogy most is kegyelmetek nem kevés okot szolgáltattott erre kevesen lévén kegyelmetek mindenkor versenget ellenek, s' ez mostani állapotban ujat vont, az mint magais az fő Vezér ő nagysága panaszolódik Kegyelmeteket mégh is . . . . tartó lelkére kényszerittyük, azt az két helyet kibocsájtani ne difficultálja, akár tsak több része Hazánkknak maradhasson meg. Ezeket bűneinken kívül Rákoczi György vakmerőségének megatalkodásának tulajdonithatyuk mindnyájon. Ezek után Isten kegyelmeteket velünk együtt

vigasztallya. Költ az Jenei mezőn levő Táborban 12 napján Septembernek Anno 1658.

Az hul pedig kegyelmetek Karánsebest kibocsájtja kezéből J. ¹⁾ nevezte a Határt. Immár az Hadakis elrendeltettek vala alája mennyenek, hanem nagy esedezésünkkel vittük végben, hogy elsőbben kegyelmeteket ezzel megkináljuk. Kegyelmeteknek szeretettel szolgáló atyafiai Barcsay Ákos s. k.

(Szende Béla gyűjteményéből.)

574.

1662. junius 11-én.

Alli Passa Kemény Simonhoz ő Nagyságához írot Levelének Pariája.

Mi hatalmas győzhetetlen Császáruk Dunnan innen lévő nagy hazainak és Erdélyben lévő fényes hadainak igazgatója és gondviselője, Temes-Várnak Bellér Béké, Boros-Jenő-Várnak fő Bassája, Nagyságos Cutzik Mehmet Bassa. Tudtodra légyen Te nagy ördögnek kis ördög fia, ördög lelke, kutya fele, disznó fele, kezemhez juttot a Te kutya Leveled, mint irtál, láttam, miért irsz te Erdély országának, miért ő Szegénységének, tudod-e azt Te eblelkő, Erdélyi hatalmas Császáruk östől maradó országá Fejedelmé tette kit akart, azért küldöt ide Erdélybe engemet, hogy ilyen ördög lelkétől meg oltalmazzon. Addig nem parantsolsz Erdélyben, elsőben verekedgyünk meg ketten, ha engemet Te ki kergetsz az Országból, akkor parantsoly. Ne fenyegetes hatalmas Császáruk jobbágyit égetésel s rablásal. Te Kemény Simon az Te Attyát nagy ördög volt, mind magához hittá az német ördögöket és magyar ördögöket, imádkoztam én az Istennek, hogy lássunk szemben egymást, amint könyörgettem, meg halgatta. Az te apadot pokolra vesztettem, Te annak az Nagy Ördögnek fia vagy; igen akarom, hogy tudgyam meg hol jarsz. Az Istennek most-is könyörgök, tudom meghalgattya, meg várlak, te jőj en hozzám, meg kell látnunk egymást. Mert a Török nemzetnek igaz vallása tartya, az ilyen ördög lelköt,

¹⁾ Megfejthetetlen betű.

mint Te vagy nem kell várni, elleiben kell menni. Meg-Adgya Isten lator apád után, ördögben, pokolban botsátom fejedet. Azért rosz ember lészesz ha meg nem vársz. Hatalmas Császárunk vitézinek Kardgyát tudode, apád is megkóstolta, ha Isten adja, néked is jutt benne. Levelemre tégy választ s' várj el. Isten hozzánk. Datum in Castris ad Kolosvar positis 11. Juny 1662. —

(Cornides. Diplomata I. köt. 376. lap.)

(Közlötte Ráth Károly a győri tört. és régészeti füzetekben II. 374. lap.)

575.

1662. junius 12-én.

Ali Pasa levele.

Mi az hatalmas és győzhetetlen Császárunk Tengeren túl némely rész hadainak és Tengeren innen levő minden hadainak gondviselője és parancsolója igazgató Szerdaria, Erdélyi Országának erős Oszlopja, Tekintetes Nagyságos és Vitézlő Ali Bassa, minden mihozzánk illendő tisztességes jó akaratunkat, és vezéri hűségünket ajánlyuk mint fejénként. Ennek előtte a Váczi Püspök a Nagysága Erdélyi Országának némely egymás között való dolgoknak eligazításában, Erdélyi Országában lévő várakban, Németeknek kivitelére a Felséges Római Császártól elrendeltetett vagyon az Fejedelemtől ő Nagyságától hűt Levelet kivánt, ki három izben irt Levelében ő Nagysága mostan ujontiban, az melly hűt Levelet adot volt ő Nagysága az Váczi Püspöknek azon ujjabb hűt Levelére Kolosvár alatt lévő táborában jött, ő Nagysága tudositot bennünket így, kivel az dolog az Erdélyi Fejedelem ő Nagysága hatalmas Császárunk becsüles hive mi édes fiunk, az melly betsületes hit Levelet adot, mi jó váltuk s' helyen hattuk, az mi részünkről pedig semminémű bántása nem léssen miis innen a mi részünkről hitet adtunk, tsak hogy az hatalmas győzhetetlen fényeskedő Császárunknak akaratyával, Császári hatalmával éppen Erdélyi Orzágnak minden alkalmas állapottyát mi reánk bizta. Azért az hatalmas győzhetetlen, fényeskedő Császárnak jó akarója az Római Császár ő Felsége ré-

széről való jót Váczi Püspöktől, hatalmas Császárunk Országára mitsoda alkalmas okok és végek alatt jött, tudni akarjuk, sőt mi miatt hatalmas Császárunktól el-rendeltett Erdélyi Országára, nagy Tiszt gondviselo Zerdár magát a Vátzi Püspököt ő Nagyságát uri személye szerint látni kívánnyuk s' hozzánk jönni méltónak látjuk ezen okok végeért. Azért ez levelünket küldtünk az Ország Tanácsának mint fejenként hogy az-el-múlt napokban az Felső Római Császár részéről küldöt az követeket az hatalmas és győzhetetlen fényeskedő Császárunkhoz az fényes Portara azon követeket is hatalmas Császárunk mi reánk bizta, hozzánk jönni rövid napok alatt reménylyük. Azert minden alkalmas jó dolgoknak véghez viteleért hasznos el-végezése jönne vátzi Püspök ő Nagysága mi hozzánk ne neheztelleyék, kívánjuk, s kívántatik is ide hozzánk való jövése, külömben ne tselekedgyük, s őtt minden halasztás és mulatság nélkül egész Országul mint fejenként kegyelmekek hozzánk küldenni méltoztassék. Erre nézve pedig mint a Püspök s' kegyelmekek valami gondban ne essék, mert követeknek semminémű bántások nem volt soha, ő Nagyságának sem lészen Tudgya ezt kegyelmekek az Méltóságos Fejedelem ő Nagysága részéről adattot becsületes uri hittal akaratunkból adta, miis uri hittünket adtunk s' becsületünket. Az mi vallott hittünk pedig az Nagyhirű Mahometh hiti, kit vallyuk s' becsüllyük, kárunkkal nem is jadzunk. Ennek utanna Isten kegyelmekekkel. Költ T e m e s v á r alatt lévő Táborunkból. Szent Iván havának 12. napján. 1662. esztendőben.

(Cornides, Diplomata I. köt. 374. lap.)

576.

1679. december 18-án.

Ego Gabriel Macskási de Tinkowa, quamvis divinae Maiestatis sapienti ex placito et voluntate, Anno hocce praesenti 1679. die vero 18. Decembris post unius hebdomadis aetrium dierum gravissimam aegritudinem, interim tamen Dei ejusdem omnipotentis benignitate rationis compos, ceteras inter meditationes, de paucis (quae adhuc dum reliqua sunt) Bonis meis, coram honoratissimis nobilissimisque personis, Georgio Gaman, Nicolao Gaman Jurato Comitatus Hunyadi-

ensis Nobilium Judice : Stephano Fiát, Jacobo Olosz, Michaele Olosz : meoque fratre germano Nicolao Matskási de Tinkova, existimavi testamentariam dispositionem esse instituendam. Qui nobiles omnes, in pago Comitatus Hunyad Benzencenz dicto resident. Ante igitur omnia spiritum meum in manus Dei Creatoris omnipotentis commendo corpus vero terrae matri unde desumptum est devoveo Deinde si nasciturus embrio masculus haud erit futurus, totalia atque integra bona, quae habeo in Valy, uno cum domo Hunyadiensi, filius meus adolescentulus Johannes Matskási habeto. Quod si vero embrio nasciturus masculus fuerit, vt decet germanos fratres, et justum foret, Bona praedicta aequa lance subdividant. De reliquo si quid superfluum manserit, fratres cum sororibus aequaliter partiantur, etc. Quam testamentariam dispositionem in curia nobilitari Generosi Gabrielis Matskási Benzencenziensi coram nobis supra notatis hominibus regiis, de verbo ad verbum taliter confectam, futuro pro testimonio fide nostra mediante scripsimus, ac sigillis et subscriptionibus nostris corroboravimus. Datum Anno die locoque ut supra notatis. Georgius Gaman nob. pers. Stephanus Fiat. nob. pers. Michael Olosz Nicolaus Gaman juratus nobilium Comitatus Hunyad Judex. Jacobus Olosz.

(Husztí András másolataiban a Matskási család ltárában 889. szám.)

577.

1693. március 7-én.

Ewr Excellenz
Hochgebohrner Graff.

Gnediger Herr. Ewr Excellenz gnedige zwey schreiben eines von 26. feb. dasz andere dtto 2ten Marty habe dem 6ten mit vnterthanig respect erhalten, das Ih aber nit gleich beantworet, Ist es ausz mangel desz papir gescheh, wessentwegen disses Ewer Excellenz nit in vngnaden aufnehmen wolle, anlangent der rauber, wan es müglich sein kan, werde es auf alle weisz aufsuchen lassen, Berichte Ewer Excellenz gehorsamst, dasz Ih schon zwey Teutsche Müller bekommen, welche

der proviant Officir von Karanschebes ausz Siebenbürgen mitgebracht, will alsz dann darob sein, damit die mühl Ehestens kan verfertiget werden, den abrisz hisziger Fortification erwartete gehorsambst vndt wirdt an mein fleisz nichts ermanglen, anbey bitte Ewr Excellenz weillen dasz arbeitgeldt schon aus Ist, damit Ih widumb Einiges geldt bekommen mechte, indessen aber ich schon darweill von dem meinigen hergeben will, gehet auch die arbeit noch bisz dato woll von Statten, mein Kuntschafter Ist gestern widumb von Temessvar zuruckh kommen, welcher auszsagt dasz der feindt in grosser forcht, doch dabey grosze praeparatorien macht weillen sie nachricht bekomen, dasz sie halben Aprill solten angegriffen werden, Sindt auch gestern 700 zu fusz undt pferdt auf dasz Dorff Sakos kommen Eines vndt anderes von victualien einzukauffen, haben sich aber zeitlich widerumb reterirt, wan sonsten wasz etwa passiren Solte, werdte nit Ermangln Ewer Excellenz gehorsambst zu berichten mich aber in dero hohe gnadt Embfehendt

Ewer Excelenz

Datum Lugos
d^{to} 7. Marty 1693.

Meines gnedigen vndt hochge-
bittenden Herrn
Dienstschuldigt gehorsamster
Diener vndt Knecht
Ernst graff von Herberstein
Hauptman.

(Eredetije Bécsben a hadi ministerium levéltárában.)

578.

1694. május 12-én.

Postquam Illustrissimus Dominus Commendans Caransebesiensis, et Dominus Petrus Macskasi Comitatus Zöreniensis Constitutus Vice Comes Nostrum Knýez Csikloviensem, et vnum hominem de Illadia aliquam ob causam ad Carceres imposuerint; Cum autem tempus modernum arandi, et seminandi adsit, illique duo homines in suis Economicis rebus progredi non possunt, verum propter Carceres impediuntur: Ideoque nos Jurati, et cuncti Incolae Csiklovienses Karanse-

besinum venimus, et illos duos hominis (igy) Ex Carceribus dimitti a Domino Commendante petivimus, qui eosdem dimittere nolluit, nisi pro illis Cautionem scriptam deponamus: Eapropter nos saepe nominati Jurati et Incolae hisce Cautionem damus, Quod nostrum Knyez et hominem ex Pago Illadia (quam primum illos Illustrissimus Dominus Commendans habere voluerit) rursis (igy) ad manus eiusdem tradere, et sistere velimus. Pro cujus fide praesentem Cautionem propria manu subscripsimus, et Sigillo asfeto Corroboravimus. Datum Karansebesini die 12. May Anno Dⁿⁱ 1694.

(L. S.) Gsurgs Pircsa juratus Csikloviensis	(L. S.) Joannis Rumenul juratus Csikloviensis
(L. S.) Jancs sollya juratus Csikloviensis	(L. S.) Jankul Bela juratus Csiklov.
(L. S.) Moyszi Beban iuratus Csikloviens.	(L. S.) Mikleu Krutza juratus Csiklov.
(L. S.) Lupul Habekh iuratus Csiklov.	(L. S.) Petko Duma juratus Hilladia
(L. S.) Petru V l a d jura- tus Illadiensis.	(L. S.) Lupupul Beklen iuratus Csiklov.

(Eredetije a bécsi hadilevéltárban.)

579.

1701. február 15-én.

Ego Infrascriptus Christiana mea Fide attestor quatenus Spectabilis ac Generosus Dominus Petrus Macskásy de Tinkova, a quo Militia Sacrae Caesareae Maiestatis in Transylvania appulit immediate Ejusdem fidelibus servitÿs se tradidit, praesertim vero in Banatu Karansebesiensi cum Summa aestimatione Excellentissimi piaae memoriae defuncti Generalis Comitum Veterani servitia praestitit, non obstante quod una alterave vice Karansebesa Turcis reoccupatum Omnia sua Mobilia perdidit, contulerat et se hic Dominus Petrus Macskásy interveniente Serenissimo Duce Badensi, cui ad Latus indesinenter erat, qua de Causa in Rebellibus Cohortibus Tökölianis tota ipsius Habitatio in Transylvania Pago vero Benczencz vocitato incinerata et exposto

liata fuit. Et licet considerando ipsius servitia fidelissima prae-nominatus Princeps Badensis ex Caesarea sibi collata Autho-ritate quorundam tunc apud Tökölium existentium Domino-rum Transylvanorum Bona nominanter A r a n y et B o k a j in supplementum sui Damni perpassi, ante datam suprafatis tunc temporis apud Tökölium existentibus Bonorum Possesso-ribus gratiam contulerit, attamen post duorum et dimidii Anni pacificum Dominum ex illis denuo turbatus, et ad hanc horam Bona illa assequi non valuit, liceat jam desuper magnas ex-pensas inanes fecerit. Nunc autem Alma Pace conclusa non solum sua Avitica Bona Verum etiam tres Pagos, D u l l o, S z a k o s, et L u g o s e l, qui Loco novem Mille florenorum Rhenensium, id est 9000 fl. Rhen. a Domino Macskasy pro necessitate Militiae exsolutorum illi concessi erant, simul et semel deserere ac Turcis cedere debuit. Imo neque sine magnis expensis ante duos annos ¹⁾ existendo Viennae, Su-premi Comitatus Officium Comitatus illius Zeuriniensis conside-ratis meritis et fidelibus suis servitijs obtinuit, quod Officium taliter et nunc exspiravit, vnde genuine fateor praedictum Do-minum Petrum Macskásy de Tynkova adeo nunc Bonis et mobilibus destitutum, quod unde competenter nunc vivat, po-enitus non habeat, Eundemque remuneratione alia dignissimum Judicarem. Datum Hunyad 15^{tis} February Anno 1701.

(L. S.)

JH Ditrich de Glöckelsberg m. p.

(Egyszerű másolat a tinkovai Macskási család ltárában. Elegyes levelek. 35. szám.)

580.

170(8.)

Felséges Erdélyi Fejedelmünk.

Természet szerént való jó kegyelmes Urunk!

Isten Felségedet, ügye fogjott szegény Hazánk Javára boldogul éltetvén, szerencsés szokkas Uralkodással meg aldgya szivesen kívánnjuk.

Az Felséged, magához édessítő Atyaisága vonsván az idő folyásával reánk todult nyomoruságos, és kényszergető nagy

¹⁾ A kinevezési oklevél 1698. évről szól.

szükség pedig ösztönözvén, kételenítettünk Jo kegyelmes Urunk ennyi sok országos gondjai között elviselhetetlen gravamináinkat Felségednek megjelenteni, Punctatimque declarálni.

1mo Jelentyük alázatossan Felségednek az Haráttsnak, és sok külömbféle Török Exactioninak, a Triennio usque nunc rajtunk megtörtént sullyát, melly ez idejénis, tudjuk bizonynyal, el követtetendő leszen, ha csak mint tavally is és egyébkor, sub vocabulo Discretionis, mellynek személly szerént valo háromlása, majd ugjan ez Haráts Quantitássára ment fel, mivel tavally minek előtte a Felséged Instantiánkra valo Resolutiója el érkezett volna a Passákhoz, már exigáltatott volt egészszen rajtunk; Minek okaért reménkedünk alázatossan Felségednek, vagy a Fényes Portához valo requisitiójával, vagy más bölc munkálodásával, méltotassék Felséged meg orvosolni és rollunk kegyelmessen prospiciálni, ne kellessék Töröknek Jobbágyáva lennünk.

2do Felségee Tavalyi Impositiojából requiráltuk vala Pápai Gáspár uramot, ez idei Harácsnak Relaxatiója munkálodása iránt, de Consolationkra a mostani uj Passáktól semmit nem obtineálhatot. Sőt ellenben

3^{io} Szintén utra indulásunkor, más szomorító kedvetlenségünkis következett vala, hogy az Haradsiák, s' Eminyek, ilyen télnék idején arra astringálnak vala, az uj Temesvári Passa Parancsolattyával, hogj vagj Jobbágyivá legjünk a Császárnak, vagy takaradjunk ki mingjárt az Országból, akár merre, külömben nem patiál és hogy városokra menyünk magok tövibe, a falukról, ha ki akar Jobbáttságát tovább ott lenni, exturbáltak valais F a d s a t s' L i p p a vidékeni, feles Nemességet, telepedet helyeiről és hajtottak vala bé F a d s á t r a, a városra, expediálván mindazáltal in hoc negotio mingjárt a Passához, mire vihették a szegény Bujdosok Isten tudgja miokon cselekszi ezen Jacturat a Passa; nem tudhatjuk. Ez okonnis reménkedünk alázatossan Felségednek, méltotassék kegyelmessen orvoslását Felséged munkálodni, ne kövessen olyan Jacturat rajtunk, ellenségünknek kedve be telésével.

4to Mint gondolhattuk, mind az által, ez fog akarattya a Passának lenni; hogy ajándék mennyen szegény Bujdosok-

tol neki, de kiknek közzülünk még csak bé faló kenyere sincsen, mint suppléálhasson annál inkább efféle exactiokat, hogy mind Passáknak, Haradsia, Agáknak, mind penig Eminyeknek kedveket be tölthesse, Felséged bölcsön meg ítélheti, suffragalyon valoban csak annyira vala időnk a mult nyáron, örömet más keresztény országra, nemzetünk közze recipiáltuk volna Cselédestől magunkat, hogy Felségedet ne kellésék busitanunk, jól látván, Felséged Cassája nagjob, és szükségesebb necessariu-mokra sem sufficiálhat.

5to Reménségünk kívül, szomorusságunkat, Isten viszont az Hellyben valo szenvedésünket ujjítván, kényszergető szorongatásunkban, siro szemeinket kire vessük nem lévén más, Isten után, Felségeden kívül, hogj tovább is Felséged szárnyai alatt, Jó urunkhoz s' édes Nemzetünkhöz való szeretetünköb, igaz Hűségünk megtartásában subsistálhassunk. Felségednek mint természet szerént valo Jo kegyelmes Urunknak alázatossan reménkedünk, keserves bujdosásunkban veszedelmezni ne hagjon, kegyelmessen méltoztatván Felséged de praesenti bár csak kevés szamu victualék mindénnapi elődésünkre valo vételére, valami sumptust nyujtani, mert akár csak mászszor az idők hirtelenségéhez képest valami gabonácskát kaphattunk, de ez idején absolute semmit sem, mivel telleyünkis ki, ha csak Felséged ilyen extrémításunkban, Consolatioját kegyelmessen mutattya, Isten tudgja.

6to Keserves szenvedésünkre vagyon, Jó kegyelmes Urunk ez is, hogy a Törvény Téví Kadiák, és Eminyek, akár melly hihetetlen Paraszt ember sinistra Informatiojára, a szegény nemes embert fogdosván kaladázák, veregetik mutitáljákis. Sőt az ellenség Requisitiojáráis kezdették bennünket háborgatni, és annak Contentumot tenni.

7mo Pápai Gáspár és Horváth Péter uramnak ujjolag mostis committalni méltoztassék Felséged a szegény megbántodott bujdosó nemes embereknek, eő kegyelmeknek jelentet siránkozásokat, megbántodásokat kötelessegek felelvén meg aval, és kegyelmek procurálni ne despectályák.

8do alázatosan mi, privatim Felségednek, méltoztassék Felséged, vissza való utazásunkra, kevés uti kölcségbeli Fejedelmi Consolatioját kegyelmessen, szegény méltatlan Hiveihez

mutatni, a szegény Bujdosok semmivel sem segíthetvén, jövő utazásunkat, Istennel bizonyítunk, melly nagy bajjal, életünk kockáztatásával penetrálhattuk az ellenséges földön, szűkülvén expensával kívántató szükséginkre.

Melly Felsőged szolgálaihoz mutatott kegyes Fejedelmi Kegjelmességeért, az Istenis Felsőgedet boldogul éltetvén, hoszszas szerencsés uralkodásával megaldja várván Felsőged kegyelmes Fejedelmi Jó válaszsát maradunk

Felsőged

alazatos szolgálai, Hivei,

Hunyadvármegyéből Török Országban bujdosott nemességnek, Felsőgedhez expediált követtyei,

Csulay Imreh és Tornya Tamás

s. k.

s. k.

(*Külcim* : I. Rákóczy Ferencz fejedelemhez.)

(Eredetijé Thaly Kálmán gyűjteményében.)

581.

1708. május 10-én.

Mi ez ide aláb meg irt Nemes személyek Recognoscá-lunk vigore praesentium. Quod in hoc anno currenti 1708. diebus mensis maji Felsőgedes urunk, Felső Vadászi Rákoczi Ferencz ő Felsőgedének kegyelmes instructiójával, ide Török Országgra jövéen Erdélyi Exactor Tekéntetes Nemzetes Christian Chilko ur Ubrisi Ferencz ural edgyütt; hogy az Török országban ellenség előtt el Bujdosott Urunk ő Felsőged Tiszteitől Ratiott vagy Generalis Extractust végjewk az ő Felsőged kezek alatt forgott Dominirol; az ide magokat Recipiált Tisztek az Urunk ő Felsőged kegyelmes Parancsolattytát és Instructioját alázatosan vévén engedelmeskedtek, és a kitől mint lehetett maga Dolgához hozzá látott és fogot. Az Többi közöt Dévai Dominiumbeli Udvarbiró Duma Dániel uramis hozzá fogván Generalis Extratusok Remonstratiojához noha mellette lévő számtartó és Collegái jelen nem voltak de ugyan csak pro hic et nunc beadta volna, és remonstrálta volna, Fen nevezett Exactor Christian Chilko ur mi okokra nézve die 9.

Maji félben hagjtván az Urunk ő Felsége Dolgát, az Ratio be adását félre tétetvén, Facsatra be vitette, Török által és Török Kalodában tétette; mi is Látván mint egy igjben el Bujdosott Atyánk fiát és jó akaronkat, s több becsületes embereket is rakatván Chilko ur az kalodába, Hozánk Törvényewk Praejudiciumára, és Urunk ő Felsége Instructiojában is nem lévén az, hogj idegen Országban valakit ő kegyelme sarczoltassa, mi azért fen nevezet Exactor és Ubrisi Ferencz Uramékhoz el menvén, és negjed napig mind kértük, hogj adja ki meg fogatott Atyánkfiait, akár kezességünkben akár mi uton modon, Csak ne tarcsa Gyalázatunkra s' nemesi szabadságunknak nagj meg rontására, addig a mig nem Liquidaltatik hol lehet olyan törvény hogj addig az Tiszt meg fogatassék, az idegen nemzet csudájára annyira hogy Feleségekkel is kénalták s' kenáltuk hogj legjewk addig az kalodában az míg Dolgokat végezhetik. De fenemlitett Christian Chilko ur sem a mi kérésünknek sem kezességünknek, sem Hazánk Törvényének nem engedett fen megnevezet Udvarbíró Duma Daniel ur kész levén Urnak ő Felsége ide küldetett embereik Transferaltis Juhokat in natura Pénzt is egjéb victualékat is adott ő kegyelmeknek, Ubrisi Ferencz ur Protestala mi előttünk, hogy ő Kegyelme senkit nem fogatott, sem nem fogatt; mondván Duma úr, hiszen én eddig sem egjszer sem mászor meg eddig nem Liquidáltattam, hogj hogy lehatt meg fogattatasok idő előtt Exactor urtól, Christian úr ilyen feleletett tévén nekem nem kell sem Ratio, sem Extractus sem Censura mert mások tészik az Censurát Kassán; Azért száz Arany Legénj, az után meg látom mit Csinálok, adgjon Számot Cassán, mivel én nem vagjok Teleki sem Barcsai Abrahám, se Kis Máriai hogj Tiz, husz Aranyat vegjek, hanem Száz Arany legyen. Ezt látván fen Denominált Udvarbíró Duma Daniell ur, hogj sarczoltatás nem szám vétel, igen mi általunk hogj engedjen meg hogj lógjen az Felesége ötöd napig ott helyette valakitől kölcsön keres és szerit teszi, azt sem vihettük semmi képpen végben mind annyi kérésünknek is semmi helye nem lött, sem kezességünknek respectusa nem volt. Ez napok alatt Érkeztvén az Tömösvári Gyönli Aga és Timár Tefterdar Facsatra, és megértvén az Rabok Dolgát, igj mint az Urunk ő Felsége Tiszteik Rab-

ságokat, az ott való Eminyektől és kenezektől; azon órában hivatták Christian Chilko urat és hirdették hogj meri meg próbálni hogy az Győzhetetlen Császár országában Rabat tart, mert az Török Törvény azt meg nem engedi; ugy Parancsolt az után az Facsati Eminyeknek hogj eresszék ell az magyar Rabokatt s' ell kellett Bocsátani, különben ki nem szabadíhattuk volna. Mely dolognak nagj ob bizonságára és erősségére adtuk és irtuk ezen Testimonialisunkat fen meg irt Duma Daniel urnak Pro futura Cautela kezünk irásával és szokott pecsétünkkel Corroborálván fide mediante. Datum in Turcia in Pago Kurtja Die 10. mensis Maji A^o 1708.

Correcta per nos

Solymosi Ifjabbik Nagy Páll P. H.

Thorday Sigmond P. H.

Bethleni István P. H.

Rác Péter nobilis. (P. H.)

Berevoj Mihály P. H.

Bogya Ferencz (P. H.)

Szög Ferencz P. H.

Nagy Mihály P. H.

Drágáncz Andras P. H.

Katana István (P. H.)

(Thaly Kálmán gyűjteményéből.)

582.

1718. augusztus 29-én.

Nos infrascripti Nobiles damus promemoria quibus expedit vniuersis, praesentibus et futuris, Quod cum ex beneplacito Diuino, post decessum Beatae memoriae Spectabilis ac Generosi quondam Domini Petri Matskási de Tinkowa, vniuersa eiusdem Bona mobilia et immobilia, ad legitimos suos successores, videlicet: Filium suum Generosum Wolfgangum Matskási, et Liberos ex Filia sua Anna Matskási, consorte nimirum spectabilis ac Generosi Domini Michaelis Olosz procreatos, Jure successorio deuoluta, et ad hoc vsque Tempus indiuisa exstitissent, ideo ob metum inter Agnatos oriri possibilitium rixarum, et in cautionem consequentium disceptationum, vtrinque, idest, Tam ex parte praedicti Michaelis Olosz, qua Liberos suorum Legitimi ac Naturalis Tutoris, quam etiam Domini Wolfgangi Matskasi, eadem Bona fraternali Diuisioni submittentes, placuit iisdem pro aequali eorundem

Bonorum (frumentis exceptis, de quibus Generoso Domino Wolfgango De Matskas, rata sua Portio conscientiose excisa est) Subdiuisione, Nos infrascriptos Tamquam suos Cognatos Diuisionis huius Arbitros denominare determinareque, iidem Affidentes ac Concredentes, Vt quae Nos Diuisores in partitione eorundem Bonorum Arbitraturi erimus, ea omnia ipsi quoque, ac eorundem Posterii et Legatarii, irrevocabiliter erunt obseruaturi, fineque omni Controuersia etiam per alios obseruanda Curaturi, Vniuersa omnium suorum successorum Onera, supereo, quod Diuisione hacce nostra Contenti futuri sint, in semet ipsos recipientes. Imo ob maiorem rei firmitatem, Partes vtraeque, dextris inuicem porrectis, Contra et aduersus Partem Diuisionem isthanc nostram violantem Calumniae poenam deliberarunt Pronunciaruntque, Quodcirca ad eorundem requisitionem rixas et contentiones intuitu praenominatorum Bonorum fortassis oriundas, nos quoque praeoccupaturi, in hoc Anno praesente 1718 die 29. Augusti Bona praedicta, quantum Arbitrio Nostro fieri potuit, iuxta modum inferius expressum in duas rectas ac coaequales diuisimus partes, scilicet 1mo Curiae Nobiles in Pago Comitatus Hunyadiensis B e n c z e n c z nominato duae etc. etc. Cuius conuentionis manuum iunctionis ac Diuisionis inter eosdem initae series, Coram nobis et medio Nostri Tali modo peractae in fidem, Nos quoque Literas hasce nostras Diuisionales, subscriptionibus ac Siggillis nostris Coram Nobis et per Nos peractae, futuro pro testimonio fide nostra mediante dandas duximus et concedendas. Datum in Benzencz Anno et die supra notatis.

Johannes Matskás
de Tinkowa m. p.
(L. S.)

Petrus Gerlestei de
Gerlest, m. p.
(L. S.)

(Másolat és fordítás magyarból Huszti Andrásról, a tinkovai Macskási család ltárában 889. szám.)

583.

1720. augusztus 20-án.

Nos Carolus Sextus Dei gratia Electus Romanorum Imperator semper Augustus, ac Germaniae, Castellae, Legio-

nis, Aragoniae, vtriusque Siciliae, Hyerosolimae, Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae etc. Rex. Archidux Austriae, Princeps Transylvaniae etc. Memoriae commendamus tenore praesentium significantes quibus expedit vniuersis, Quod nos cum ad non nullorum fidelium nostrorum singularem coram Majestate nostra propterea factam intercessionem, tum vero attentis et bene consideratis fidelitate, fidelibusque seruitiis, fidelis nostri Egregii Johannis Matskási de Tinkova, Tricesimarum nostrarum in haereditario nostro Transylvaniae Principatu Inspectoris, quae ipse in omnibus rebus fidei suae commissis et concreditis, tum alias pro rerum et occasionum exigentia, sed vel maxime sub pacatis non ita diu disturbis, grauem etiam Bonorum et facultatum iacturam passus, atque exinde in praesenti, quo nunc fungitur officio, cum omni sedulitate fideque illibata, tum sacratissimis quondam principibus Dominis Genitori et fratri nostro desideratissimae recordationis, tum vero nobis et Patriae suae exhibuit et impendit, qualiaque in posterum etiam se exhibiturum et auctis identidem industriae suae speciminibus, continuaturum pollicetur. Bona igitur infra specificanda quae videlicet serenissimus quondam princeps dominus Josephus frater et praedecessor noster felicissimae memoriae in Anno adhuc Domini 1710. praefato Johanni Matskási, eiusque conthorali Barbarae Mikó, filiisque eorundem infra nominandis, Jure Inscriptio dederat et contulerat, huiusmodi ipsius Inscriptionem ratihabentes, totales nimirum et integras curias duas nobilitares, modo conjunctim vnam efficientes, in oppido nostro fiscali Dewa, Comitatuque Hunyadiensi, et platea ibidem Malom utcza, vocata in vicinibus ab una strenui quondam Moldovan Kratson, pro nunc autem praelibati Johannis Matskási fluvium versus Egregy nuncupatum, partibus vero ab altera Nobilis quondam Stephani Csáki de dicta Dewa, nunc autem similiter praefati Johannis Matskási curiarum nobilitarium existentes et habitas, una cum suis appertinentiis, de Jure et ab antiquo ad easdem spectantibus et pertinere debentibus; nec non etc. etc. sub suis veris metis et antiquis limitibus existentibus, memorato Johanni Matskási, et conthorali ejusdem Barbarae Miko, nec non filiis eorum Petro, Joanni, Nicolao, et Francisco etc. etc.

titulo pignoris, benigne dandas, conferendas, inscribendas, et impignorandas esse duximus etc. etc. In cujus quidem rei memoriam et firmitatem, praesentes literas nostra secretioris aulici et authentici Sigilli nostri munimine roboratas, saepedicto Johanni Matskás eiusque consorti Barbarae Mikó, et eorum filiis, Petro, Joanni, Nicolao et Francisco, vniuersisque aliis eorundem praescriptis, clementer dandas duximus et concedendas. Datum in Archiducali nostra Ciuitate Wienna Austriae, die vigesimo Mensis Augusti, Anno domini Millesimo Septingentesimo vigesimo Regnorum vero nostrorum Romani nono, Hispanici decimo septimo, Hungarici et Bohemici Decimo.

Carolus m. p.

B. Joannes Jos. Bornemisza
de Kászon m, p.
Samuel Alvinczi.

(Husztí András másolataiban a Meskási család ltárában 889. szám.)

584.

10. Mai 1738.

Denen Hoch und Wohlgebohrnen auch Wohlgebohrnen und Lieben Getreyen Praesidi und Ráthen unserer Administration in dem Temesvarer Bannat Carl von Gottes Gnaden Erwehlter Röm. Kaiszer, zu allen Zeitten Mehrer des Reichs.

Hoch und Wohlgebohrne, auch Wohlgebohrne Liebe Getreÿe; Gleichwie Wir von Zeit unserer angetretenen Regierung uns sonderheitlich auch die Beförderung der Ehre des Allerhöchsten, und aufnehmung der Römisch Cath. Religion angelegen seyn lassen, auch zu solchem Ende zu mehrerer Stabilirung derselben in Unseren fürstenthumb Siebenbürgen, für den aldortig unirten Bischoffen nebst dessen Bischöfflichen Residenz auch ein Kloster ejusdem Ritus zu unterhaltung einer gröszere anzahl Monachorum ordinis Sancti Basillii nebst dreyen alumnis in dem Collegio urbano de propaganda fide gnädigst fundirt haben, und andurch den Grundstein, umb die Cath. Religion in gedachten Siebenbürgen Beÿ diesen Ritu in mehreren aufnahm zu bringen, und solche in der erforderlichen pietet- und Geistlichen Wissenschaft floriren zu ma-

chen, geleet ist, so haben Wir auch aus eigener Bewegung umb solche union nach dem exempel- und Beyspill gedacht- Unseres fürstenthumbs Siebenbürgen, auch in denen neoquistischen Ländern auszubreiten unseren gnädigen Befehl ertheillet, und nach den von Unserm Hof Kriegs-Rath: und hof kammer weithers erstatteten gehorsamsten Vortrag auch Beystimmung des dermahligen Bischoffens zu Csanád Baron v. Falkenstein resolviret, dasz

1mo zu assequirung dises unseres gnädigsten intenti dermahlen in der Csanader Diöces hiemit der anfang gemacht, und zu solchen Ende ein Besonderer und von ermelten Csanader Bischoffen Latini ritûs independenter Bischoff g^{raeci} Ritus cum Ecclesia Romano Chatholica unitorum aufgestellt, deme nicht allein die Bischöffliche function ejusdem ritus in der Csanader Dioeces, wie auch dem Bannat Temesvar und zum Theil auch in dem Königreich Hungarn diszseits der Marosch Verlyhen, sonderen auch die jurisdiction in dem Königreich Servien, und der Wallachey der Zeit, und in solang, bisz nach Beschender Einrichtung und Verspührenden guten Effect Bey mehrerer anwachsung deren unirten in disen erstbenahmbsten Ländern einen aigenen Bischoffen dises ritus anzustellen für nöthig Befunden werden wird, und nebst denen auch Ihme unirten Bischoffen dermahlen acht Geistliche, oder Monachi, welche Ihme in denen Bischöfflichen functionen, und nach dem instituto diszes ritûs loco Canonicorum et Capituli, wie auch in instruirung der Jugend assistiren müssen, zu- und Beygeben. Zu deren unterkommen- und Verrichtenden Gottesdienstes aber

2do die Cathedrale - Kirchen, Bischoffe residenz- und Kloster an einem an der Donau mitten zwischen Servien, den Bannat- und Wallacheÿ ligenden orth entweder zu Moldova- oder aber Uÿpalanka, wie Ihr solches am Besten zu seÿn ermeszen werdet und allwo der Clerus- und dass Vollekch von allen seiten an der handt, erbauet, das gebäu auch, nemblich der Bischöffliche Residenz, und Klöster dergestalten, dass der dahin aufstellende Bischoff wenigstens mit acht geistlichen, oder Monachis subsistiren könne, angetragen, und nebst deme auch ein alumnat der Zeit wenigstens auf zwölff Junge Stu-

dentem welche, wann sie ad clericatum inclinireten, nach denen absolvirten humanioribus in der Philosophie, und Theologie alda instruiert werden könnten, errichtet werden solle, worüber dem anstellenden Bischöffen jederzeit ein obachtsambes auge zuhalten oblige wird, auf dasz ersagte Jugend recht nach den wahren Catholischen glauben graeci Ritus unterrichtet, und keine irrige Lehr eingeführt werde, Was nun

3to Die zu obbesagten Gebäu der Bischöffen residenz, Kirchen, und Kloster erforderliche Geldmittel anbelanget, haben Wir weithers gnädigst resolviret, dass solche aus denen nach dem Todtfahl des Verstorbenen Groszwardeiner Bischöffen Lusinski bis zur Zeit der Beschehenden installation deszselben gefolgtten Successoris eingegangenen Bischöfflichen proventen: wie auch von der Verlaszenschafft des lezt Verstorbenen Bischöffens Okoliczani, und wass noch weithers Sede vacante daraus eingegangen ist, nach weitherer disposition unserer Bancalität Bestritten, vor allem aber mit der Kirchen Bischöffe residenz, und Kloster-Gebäu unter obsicht immetens, obbesagten Csanader Bischöffens falkenstein, hernachmahls aber des neu ernennenden Bischöffens graeci Ritus, und des Benachbahrten Cameral Officiantens / deme die Cassa der hierzu destinirten gelderen anzuvertrauen, folglichen auch durch disen diegezimbende Rechnung zu führen ist, der Anfang gemacht, Vorläuffig auch ein ordentlichen Risz, und überschlag diszes Gebäues, und deme darzu erforderlichen ohnkösten Verfasset und zur weithere approbation zu handen unseres Hof-Kriegs-Raths- und Hof Cammer eingeschücket indessen aber Bisz zu derselben Vollkommenen herstellung ein anderes haus für besagten Bischöffen in Bestand genohmen, und zugerichtet werden solle,

4° werden disen neu Bestellten unirtten Bischöffen pro mensa Episcopali Jährl. zwey Tausent gulden nebst deme, dasz Er von einem Jeden seiner unirtten Pfarreren titulo Chadetratici Jähr. einen Gulden abforderen könne, und dann zur Sustentation deren für jezo angetragenen Acht Monachorum ins gesambt Tausent gulden und ferners pro Alumnio fünf hundert Gulden Jähr. ausgesetzet dergestalten, dasz nachdeme die von denen obbenannten vacant gewestten Bistum-

ben dem aerario zugekommen: und Beyläuffig bisz Vierzig Tausent Gulden Betragenden Summen zu Bestreitung der Kirchen und Kloster-gebäu nach Erfordernus- und disposition unserer universal- Bancalität gewidmet, das Jennige, wasz zur jährlichen unterhaltung diser fundation noch erforderlich, ex Cassa Parochali in specie pro mensa Episcopali Tausend, die anderen Tausend Gulden aber, und ingleichen die pro Monachis: und Alumnis obgedachter massen resolvirten Ein Tausent fünf hundert gulden von unseren aerario Beytragen, ersterwehnte ab aerario Bey Tragende 2500 fl. aber zu mehrerer sicherheit und Stabilität auf die in unseren Königreich Hungarn von den Provisorat zu Tockheÿ Jenseiths der Theisz dependirende possessionis Benantlichen Monostor-Palÿ, Püspöck, Ladanÿ, Teglas, Vencselo, Rakomaz, Timar, Balsa, Korad; Bód, dann Beide portiones Nadudvar- und Szovat, mit denen Praedy's Teder, Böcken, und Hort, alsz einem fundo immobili inscribiret, und Hypothecarie Versichert, also zwar, dasz im fahl dem Bischoff, und daszige Geistlichkeit deren ausgesetzten Jährl. Foundations-quota, so quartaliter, oder wenigstens Jährlich â dato denominationis des neuen Bischoffens- und respective â dato der einführung deren Monachorum in das Kloster aus der Töckhajer Provisorat-Cassa, oder von jedem Zeitlichen Arrendatore desselben abzuführen seÿnd, nicht ordentlich in bahren abgeföhret wurde, selbte die Betragnus des Rückstandes aus obigen pro speciali hÿpotheca diszfahls Verschriebenem Fiscal-Gütheren absque longiori Juris Processu zu erheben Befuget, und zu solchem Ende von dem Judice ordinario die parate Execution zugestanden auch darüber das erforderliche Foundations-Diploma durch unsere Hungarische Hof-Canzley ausgefertigt werden sollen; was aber

5to dasz Personale- und die Benennung eines daselbstigen unirten Bischoffens, und deren Monachorum Betrifft, Euch diszfahls demnächsten das weithere Bekandt gemacht werden wird: da Beynebst auch zu weitherer promovirung dieser union für jene Pfarrer Graeci ritûs, welche sothanen union ampletiren, oder profetiren, und in der union mit der katholischen Kirchen ein Pfarrey unter diser neuen ausgewiszenen

Bischofflichen Dioeces würrklich Versehen werden, pro congrua jedwedem Jährle^e hundert gulden ex cassa Parochorum abzuraichen, ausgesezet worden ist; und dises zwar, so vill die Bestellung eines neuen Bischoffens und Klosters Graeci Ritus unitorum in der Csanader Dioeces anbetrifft;

(Exmissis exmittendis Caetera Episcopatum Csanád. attinent.)

(Brevis extractus rescripti caesarei. Carolus III. in Banatu mandat erigi Eppatum Graeci Ritus unitorum cui annue resolvit 2000 f. Item 8 Basilitas cum 1000 f. Item 12 Iuvenes annue 500 f. Hi Basilitae quasi Canonici Eppo inservient, doceant, juventutem instruant. Residentia Moldovae v. Ujpalankae una cum Seminario aedificetur ex fundo, defuncti Eppi Magno Varadiensis, et ejus relicta substantia. Interim autem domus interimalis Eppo unito assignetur. Pro hypotheca autem conservationis hujus foundationis deponuntur 10. circiter pagi ad Tokainum. Item cuilibet Parcho unito 100 f.)

585.

1853. november 26-án.

Pius Episcopus Servus Servorum Dei Ad Perpetuam Rei Memoriam Apostolicum Ministerium humilitati Nostre Divina Providentia concreditum requirit atque exigit ut que nimis late patent per Catholicum Orbem Dieceses arctioribus illas circum scribamur limitibus novasque exinde erigamus ut novis earatione constitutis pastoribus spirituali Christifidelium regimini opportunius consultum sit. Id vero pro gente Romanorum greci ritus Catholici in Transylvania degentium prestandum Nobis videtur impensius quo majori in Discrimine iidem versantur eterno salutis ob insidias artesque Schismaticorum quibus undique septi sunt Quapropter ad eosdem in unitate Catholice fidei et conjunctione cum Romana Ecclesia confirmandos in qua integra est Christiane Religionis et perfecta soliditas preter Episcopalem Sedem Armenopolitanam greci ritus Catholici Uniti quam per Similes Nostras hoc ipso Die datas Apostolicas Litteras instituimus alteram ejusdem ritus Episcopalem Ecclesiam erigere decrevimus que ex pareicis nonnullis partim ex Diecesi Fogarasiensi partim vero ex Diecesi Magno Varadinensi dismembrandis constare debeat Sedem vero Episcopalem nove hujus Diecesis constituendam censuimus in Civitate Lugasiensi

que satis ampla ac decora assurgit in Banatu Temesiensi Itaque precibus annuere volentes Carissimi in Christo Filii Nostri Francisci Josephi hoc nomine Primi Austrie Imperatoris Bohemie et Hungarie Regis Apostolici qui desideris inherens omnium Hungarie Regis Episcoporum ac studio flagrans catholice fidei inter Populos sue ditioni subditos firmande ac provehende Episcopatus hujus erectionem a Nobis flagitavit acceptoque utriusque Antistitis Fogarasiensis et Magno Varadinensis libero consensu nec non de consilio peculiaris Congregationis Venerabilium Fratrum Nostrorum Sancte Romane Ecclesie Cardinalium quibus hujusmodi Negotium examinandum demandavimus ad majorem Omnipotentis Dei Gloriam ad Catholice fidei propagationem et spiritualium Christifidelium Romanorum utilitatem Motu proprio certa scientia ac matura deliberatione Nostra deque Apostolice Auctoritatis plenitudine Civitatem Lugasiensem a Diecesi Magno-Varadinensi cui subjecta adhuc fuit Apostolica Auctoritate perpetuo sejungimus atque avellimus eamque ad Civitatis Episcopalis titulum honoremque attollimus et evehimus ibique Episcopalem Sedem et Dignitatem Lugasiensem simili Auctoritate etiam perpetuo erigimus et constituimus cum omnibus et singulis juribus privilegiis prerogativis exemptionibus non tamen oneroso titulo acquisitis quibus relique Civitates sub dominio laudati Hungarie et Bohemie Regis Apostolici pontificali sede greci ritus Catholici uniti decorate fruuntur earumque Cives utuntur et gaudent Nunc ad statuendum nove hujus Lugosiensis Ecclesie territorium previo libero consensu quem Venerabilis etiam frater Noster Alexander Sterka Sulutio presens Episcopus Fogarasiensis de Consilio Episcopalis sui Presbyterii seu Capituli Nobis per Suas Litteras prestitit ab eisdem Diecesi sequentes matrices parecias earumque filiales separamus et dismembramus juxta Cathalogum ab eodem Alexandro Antistiti transmissum nimirum ex Districtu Diaconali Hatzegiensi parecias matrices cum suis filialibus septuaginta et cum animabus Viginti septem Mille Biscentum Quinquaginta tribus — ex Valle Sill decem et novem cum animabus Bis Mille Octingentis et Quadraginta Duabus — ex Districtu Archidiaconali Babolnensi Sexdecim cum animabus Mille Se-

ptingentis Octoginta quatuor — ex Districtu Archidiaconali Kudsirensi sexdecim cum animabus Quatuor Mille quatuor Centum Septuaginta quatuor — ex Districtu Archidiaconali V. Hunyadiensi Vigintisex cum animabus Bis Mille Quingentis Viginti et Una — demum ex districtu Archidiaconali Bistraensi quatuordecim cum animabus Tercentum triginta septem — Quas quidem omnes parecias tum matrices tum filiales cum suis civitatibus oppidis pagis prediis aliisque omnibus adnexis a Diecesi Fogarasiensi illiusque Antistitis spirituali jurisdictioni subtractas nove Diecesi Lugosiensi in perpetuum quoque pari Apostolica Auctoritate adsignamus addicimus ejusque futuri et pro tempore existentis Episcopi spirituali potestate ac jurisdictioni plene subicimus — Item previa libera resignatione quam de consilio Presbyterii Sui per Suas Litteras Nobis exhibuit Venerabilis etiam frater Noster Basilius Erdeley presens Episcopus Magno-Varadinensis sequentes Parecias tam matrices quam filiales juxta Cathalogum ob eodem Antistite transmissum Auctoritate Apostolica a Diecesi Magno-Varadinensi disjungimus ac dismembramus nimirum pareciam nuncupatam Budincz cum quatuor filialibus complectentem animas Tercentum Viginti quinque — Csukics cum sua filiali continentem animas Quingentas viginti — Egres cum quinque filialibus et animabus Sexcentum Octoginta sex — Folya Gerlistye Jezvin cum duabus filialibus et animabus Centum Octoginta quinque — Illadia cum novem filialibus et animabus Noningentis viginti — Kernecsza Kizdiu cum undecim filialibus et animabus Mille Tercentum septuaginta sex — Lugos cum sexdecim filialibus et animabus Mille tercentum Quadringinta Octo — Nagy Kastely cum duabus filialibus et animabus Sexcentum undecim — Nagy Zorlencz Reschicza cum septem filialibus et animabus Tercentum Quadringinta duabus — Szekas cum duabus filialibus et animabus Biscentum sexaginta quatuor — Szlatina cum quatuor filialibus et animabus Quingentis Tringinta duabus — Temes Fabrica cum Sexdecim Filialibus et animabus Quatuor Centum Nonaginta septem — Vetero Aradinum cum filialibus undecim et animabus Bismille et Quadringinta quinque — Zabrány cum tredecim filialibus et animabus Quingentis viginti quinque

— denique Zgribesd Zsebely Bogschan cum animabus Mille et Septuaginta novem — Quas omnes recensitas parecias matricas cum suis filialibus a Diecesi Magno-Varadinensi disjunctas ac Dismembratas cum suis civitatibus oppidis pagis prediis allodiis aliisque omnibus adnexis noue huic Lugosiensi Diecesi eadem Apostolica Auctoritate pariter in perpetuum attribuimus addicimus ejusque pro tempore existentis Episcopi spirituali jurisdictioni omnino subjcimus Insuper Ecclesias omnes Monasteria, Conventus Incolas et Personas quascumque utriusque sexus et cujusvis conditionis gradus et ordinis que ritum Grecum Catholicum et unitatem sequuntur queque in superius memoratis pareciis sive matricibus sive filialibus degunt a jurisdictione Antistitum tum Fogarasiensis tum Magno-Varadinensis prorsus eximimus easque sic exemptas novo Lugosiensi Episcopo ejusque in perpetuum successoribus simili Apostolica Auctoritate attribuimus eorumque spirituali potestate subjcimus ac subjectas declaramus. Jam vero Ecclesiam que magnis sumptibus in Civitate Lugosiensi extracta est queque Spiritui sancto consecranda nonnisi aliqua interna extractione adhuc indiget cui Imperiale Gubernium supremam illico manum imponere spondit in Episcopalem Catedralem Ecclesiam sub eodem titulo ritus greci catholici uniti perpetuo item Apostolica Auctoritate instituimus eadem forma et modo iisdemque insigniis et privilegiis quibus ceterae Cathedrales Ecclesiae ejusdem ritus ab Apostolica sede in Hungarie Regno alias erectae potiuntur et gaudent cum Episcopali omnimoda jurisdictione in Romanos omnes greci ritus Catholici uniti aliosque qui eosdem ritus et unionem sequuntur sive in predicta civitate Lugosiensi sive in aliis locis terrisque existentes quas a Diecesibus Fogarasiensi et Magno-Varadinensi ut supra dismembravimus noveque Diecesi Lugosiensi attribuimus Pro dote autem Episcopalis mense Lugosiensis ut novus Antistes Legitimique illius successores suam tueri dignitatem possint summam annuam adsignamus Decem Millium florenorum monete argenteae Viennensis et publico Gubernii Imperialis erario quotannis solvendam quemadmodum memoratus Franciscus Josephus Imperator ac Rex pollicitus est Quamprimum tamen bona stabilia ab Imperiali eodem gubernio juxta datam

sponsonem adsignanda erunt quorum redditus memoratam decem Millium florenorum summam exequent ab Episcopo pro tempore existenti singulis annis libere percipiendam ut ea ratione firme ac stabili mense Episcopalis dotationi provideatur Quum vero nondum extent Cathedrali Ecclesie Edes attiguae pro decenti et congrua habitatione Lugosiensis Antistitis nec non pro ejus Presbyterio seu Capitulo idcirco Imperiale Gubernium huic in commodo occuret impensa sua prout sponsum ab illo est donec novis vel erectis vel statutis Edibus easdem memoratum Gubernium pro residentia Episcopi et Presbyterii libere adsignet quas Nos jam nun dicto Antistiti ejusdemque successoribus et Presbyterio in perpetuum addicimus et apropiamus Porro quo facilius et promptius Lugosiensis Antistes Episcopalia munia exequi possit in superius adsignata Cathedrali Ecclesie perpetuo similiter instituimus Presbyterium seu Capitulum quod omnibus juribus honoribus privilegiis prerogativis exemptionibus fruatur quibus cetera Episcopalia Sedium greci ritus Catholici uniti Presbyteria potiuntur dummodo oneroso titulo vel particulari aliqua concessione non fuerint comparata Hujusmodi autem Presbyterium constabit ex Archipresbytero sui ab Imperiali Gubernio annuatim penduntur floreni Viennenses Mille et Octingenti ex Archidiacono cui solventur quotannis floreni Mille et Sexcentum ex Ecclesiarcha qui percipiet quotannis florenos Mille et Quatuor centum ex Scholiarcha qui percipiet singulis annis florenos Mille et tercentos ex Chartophilace cui quotannis penduntur floreni Mille et biscentum denique ex Prebendato quem Episcopus Presbyterii servitio peculiariter adducit quique propterea ab Imperiali gubernio florenos Mille quotannis percipiet Insuper pro expensis Cancellarie Episcopalis nec non pro servandis Edibus Episcopalibus et Presbyterii pro Sacrario Cathedralis Ecclesie ejusdemque Ecclesie cultu et fabrice tuitione continuo prout promisit impensis suis occuret Imperiale Gubernium donec stabilibus bonis adsignatis certi ac stabiles redditus pro rei gravitate et necessitate attribuantur Jam vero ita per Nos erectam et constitutam Episcopalem Lugosiensem Ecclesiam ab Archiepiscopi Strigoniensis Metropolitico jure de ipsius etiam Antistitis consensu libere prestito dicta Auctori-

tate exemptam declaramus eamque Ecclesie Fogarasiensis et Albe Juliensis per Similes Nostras hoc ipso die datas Apostolicas Litteras ad Archiepiscopalis Sedis honorem atque Auctoritatem evedte sufraganeam esse statuimus et mandamus cum omnibus honoribus privilegiis prerogativis non tamen oneroso titulo acquisitis quibus alie similes ritus greci catholici uniti sufraganeae Ecclesie in Regno Hungarico constitute fruuntur et gaudent Preterea Episcopis Lugosiensibus dicti ritus pro tempore existentibus precipimus ut ipsi singulis quadrienniis ad Congregationem Venerabilium pariter Fratrum Nostrorum Sancte Romane Ecclesie Cardinalium propagande fidei prepositam Sue Diocesis absolutam relationem Sueque Ecclesie statum mittere teneantur Item jubemus ut non solum primo instituendus Lugosiensis Antistes verum etiam alii omnes ad dictum Episcopatum promonendi ante suam institutionem fidei professionem a fel. mem. Urbano Papa Octavo Predecessore Nostro pro Orientalibus prescriptam coram personis sui Presbyterii in Dignitate constitutis emittere eamque scriptis traditam proprieque manus earumque personarum subscriptione et sigillo munitam ad Nostrum et Sancte hujus sedis pro tempore Vienne existentem Nuntium Apostolicum transmittere omnino debeant quam Apostolicus idem Nuntius ad dictam Congregationem Christiano nomini propagando prepositam transferri curabit statuimus denique ut fructus nove istius Cathedralis Ecclesie juxta redditus Episcopalis illius mense ut supra adsignatos in florenis Quingentis Quadraginta Octo aureis de Camera taxentur atque hujusmodi taxa in libris tum Camere Nostre Apostolice tum Collegii Cardinalium describatur Postremo autem Volentes ut omnia et singula que Apostolicis hisce Nostris Litteris continentur plenum consequantur effectum Dilectum filium Nostrum Michaellem ejusdem Sancte Romane Ecclesie Presbyterum Cardinalem Viale Prela nuncupatum Apostolicum Vienne Pronuntium in exequutorem presentium Litterarum Auctoritate Apostolica constituimus et deputamus eique ut pro hujusmodi exequutionis effectu quamcumque personam in dignitate tamen Ecclesiastica constitutam subdelegare ac tam ipse quam persona ab eo subdeleganda super quacumque questione oppositione

et dubio adversus premissa exposita et statuta quomodolibet orituris definitive etiam interpretari declarare et pronunciare omni appellatione remota libere Et licite possint et valeant facultatem concedimus et impertimur et insuper easdem presentes Litteras semper Et perpetuo validas et efficaces existere suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere nec non omnibus et singulis ad quos spectant seu spectabunt plenissime suffragari ac nullo unquam tempore quovis pretexto et qualibet causa quantumvis juridica et privilegiata vel speciali nota digna ac de necessitate juris omnino exprimenda de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio aut intentionis nostre seu quovis alio substantiali et peculiarem mentionem requirente defectu sive ex eo quod in premissis solemnitates et quevis alia servanda et adimplenda servata et adimpleta non fuerint aut ex quocumque alio capite de jure vel facto aut statuto vel consuetudine aliqua resultante notari impugnari retractari in jus vel controversiam vocari aut ad viam et terminos juris reduci vel adversus illas restitutionis in integrum aperiitionis oris aut quodcumque gratie uel justitie remedium impetrari seu quomodolibet motu etiam proprio et ex potestatis plenitudine concessio et impetrato vel emanato quempiam uti vel se juvare in judicio et extra illud posse neque illas sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus suspensionibus limitationibus derogationibus aliisque contrariis dispositionibus per quascumque litteras et Constitutiones Apostolicas aut Cancellarie Apostolice Regulas quibuslibet ex causis et sub quibusvis expressionibus et formis editas et quandocumque etiam in crastinum Assumptionis Successorum Nostrorum Romanorum Pontificum ad summi Apostolatus apicem et alias etiamsi de iisdem presentibus eorumque toto tenore specialis mentio fiat in posterum edendas factis et faciendis comprehendere Sed semper et omnino ab illis excipi et quoties ille emanabunt toties in pristinum et validissimum statum restitutas repositas et plenarie reintegratas ac de novo etiam sub quacumque posteriori data concessas esse et fore sicque et non alias per quoscumque iudices ordinarios vel delegatos quavis Auctoritate fungentes etiam causarum Palatii Apostolice Auditores ac prefate Sancte Romane Ecclesie Car-

dinales etiam de latere Legatos Vice - Legatos dicteque Sedis Nuntios sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate iudicari ac definiri debere et si secus super his a quocumque quavis Auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari irritum et inane decernimus. Non obstantibus Nostris et Cancellarie Apostolice Regulis de iure quesito non tollendo ac quatenus opus sit de applicationibus ad partes committendis vocatis quorum interest nec non Lateranensis Concilii novissime celebrati dismembrationes perpetuas nisi in casibus a iure permissis fieri prohibent aliisque etiam in Synodalibus Provincialibus Generalibus et Universalibus Conciliis editis vel edendis specialibus vel Generalibus Constitutionibus et Ordinationibus Apostolicis nec non Ecclesiarum de quibus facta mentio est iuramento confirmatione Apostolica vel quavis firmitate alias roboratis statutis et consuetudinibus privilegiis quoque indultis et Litteris Apostolicis quibusvis superioribus et personis in genere vel in specie cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis aliisque efficacioribus et efficacissimis ac etiam insolitis clausulis irritantibusque et aliis Decretis etiam motu scientia et potestatis plenitudine similibus ac etiam consistorialiter aut alias quomodolibet in contrarium premissorum concessis confirmatis approbatis et innovatis quibus omnibus et singulis etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis specifica expressa et individua non autem per clausulas generales idem importantes mentio aut quevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret tenores hujusmodi ac si de verbo ad verbum nil penitus omisso et forma in illis tradita observata inserti forent eisdem presentibus pro plene et sufficienter expressis habentes illis alias in suo robore permansuris latissime et amplissime ac specialiter et expresse ad premissorum omnium validissimum effectum hac vice dumtaxat Motu pari derogamus ceterisque contrariis quibuscumque Volumus etiam quod earundem presentium Litterarum transumptis etiam impressis manu tamen alicujus Notarii Publici subscriptis et sigillo persone in Dignitate Ecclesiastica constitute munitis eadem prorsus fides in iudicio et extra illud adhibeatur que eisdem originalibus Lit-

teris adhiberetur si forent exhibite vel ostense Nulli ergo omnino hominum liceat has paginas Nostre sejunctionis erectionis separationis dismembrationis exemptionis subjectionis institutionis assignationis appropriationis declarationis precepti jussi statuti mandati concessionis decreti derogationis et Voluntatis infringere vel illis ausu temerario contraire siquis autem hoc attentare presumpserit indignationem Omnipotentis Dei ac Beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum = Datum Rome apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Octingentesimo Quinquagesimo Tertio = Sexto Kalendas Decembris = Pontificatus Nostri Anno Octavo.

F Ü G G E L É K.

586.

1339. május 19-én.

Nos Karolus dei gracia Rex Hungarie, memorie commendantes tenore presencium significamus quibus expedit vniuersis, quod nobilis vir magister Posa comes de Karosow dilectus nobis et fidelis ad nostre Serenitatis accedendo presenciam fidelitates suas et fidelium seruiciorum suorum merita seruiciaque filiorum et proximorum suorum nostre maiestati inpensa cum omni feruore fidelitatis in omnibus nostris et Regni nostri expedicionibus et exhibita proponens et declarans, patronatum cuiusdam Monastery in honore beati Regis Ladislai constructi, in monte Lywlaheg in comitatu Symigiensi existentis ac vniuersas possessiones et possessionarias porciones Johannis filij Poka fratris sui patruelis dudum iam traditi Sepulture vbilibet existentis et quouis nomine vocitatas que ab ipso tempore incapato olym post mortem eiusdem Johannis filij Poka alienate exstitissent et per indebite detentores occupate exceptis duabus possessionibus Zeuleus et Keer vocatis racione dotis et rerum par arphanalium (így) Johanni filio Gregory de eadem Zeuleus legitime deuolutis asserens easdem cum patronatu dicti monasterij suas esse hereditarias et ad ipsum Jure hereditario debere pertinere a nobis sibi et filijs suis perpetuo reddi

et restitui postulauit. Nos itaque consideratis et pariter circum-
spectis fidelitatibus et fidelium obsequiorum meritis preclaris
multa laude dignis ipsius magistri Posa et filiorum suorum,
quibus nobis continue in confinibus Regni nostri contra Re-
gem Rascie non parcendo rebus nec persone fortune casibus
se opposcentes studuerunt Complacere et se reddere erga
nostram maiestatem et efficere gratos et acceptos vniuersas
possessiones et possessionarias portiones memorati Johannis
fily Poka fratris sui patruelis ac patronatum prefati Mona-
sterij ipsum ut asserit Jure hereditario contingentes cum
omnibus suis vtilitatibus et pertinencijs vniuersis eo Jure quo
ad ipsum dinoscuntur pertinere sub metis suis ueris et antiquis
sibi et suis filijs ac heredibus heredumque suorum successoribus
reddidimus et restituimus possidendam et habendam exceptis
predictis duabus possessionibus et sine preiudicio Juris alieni
Datum In Wysegrad feria quarta proxima post festum Pen-
thecostes, Anno domini M^o CCC^o XXX^{mo} Nono.

Relacio Jacobi filij Paska.

(Hártyán hátlapján a nagy felségi pecséttel, alatta ismét a föntebbi
szavakkal; eredetije Kőrmenden a hg. Batthyányi cs. Iban. Lullya Nr. 7.
Alm. Lad. 1. acta antiqua u. o. megvan a pécsi káptalannak a beigta-
tásról szóló 1339. fer. 4^a post quindenas festi Penthecostes kelt jelentése,
mely szerint a beigtatás minden ellenmondás nélkül megtörtént, a beig-
tatás azonban még más két birtokrészben szintén nem történt meg,
ugyanis »in eadem Lywlya et Toruey habitis, a káptalan ezen jelentését
átírva I. Károly kly 1340. ddo Wysegrad in dominica oculi, magister
Pousa de Zeer Comes de Karasow« kérésére, l. ezt u. o. 8. sz. a.)

587.

1342. május 30-án.

Nos Petrus filius Lorandi vice magistri Pouse Comes de
k a r a s o w Petrus filius Dominici et Mark filius Kelyani Ju-
dices nobilium de eodem damus pro memoria, quod comes
Paulus filius Heym personaliter coram nobis constitutus pro-
testatus est per hunc modum quod Bratam kenezium magistri
Pauli dicti Magyar, Rayka kenezium suum non postulata
licencia contra iusticiam cum omnibus suis rebus et bonis ac
frugibus Oculite et furtiue ad tenutas eiusdem Pauli dicti

Magyar abduxisset. Datum iuxta ecclesiam beati Stephani regis feria quinta post festum beati Dominici confessoris. Anno domini M^o CCC^{mo} XL^{mo} secundo.

(*Kivül* : Pro magistro Paulo filio Heym contra Bratan Kenezium protestatoria.)

(*Papíron*, zárlatán három pecséttel; eredetije Vég helyi D. gyűjt.)

588.

1361. február 19-én.

Paemissa salutacione, cum Dyonisius de Chanyouch famulus et officialis noster de Keue hic nobiscum in seruiçs domini nostri Regis commorari dinoscatur, Ideo proximitatem pariterque nobilitatem vestram attentissime rogamus quatenus possessionem Chanyouch et possessionem Athak vocatam (igy) nec non famulos eiusdem a cunctis indebite et iniuste molestare uolentibus protegetis et in eorum Juribus nostri amore defendatis. Data in Keue feria sexta proxima ante dominicam Reminiscere.

Magister Stephanus Comes de Keue et de Haram.

(*Kivül* : Nobili viro magistro Paulo magno Comiti Crisiensi et Symigiensi proximo honorando.)

(*Papíron*, zárlatán pecsét maradványaival; eredetije Körmenden Croatica. Lad. 42. Nr. 95. csomag.)

589.

1394. szeptember 20-án.

Excellentissimo principi domino Sigismundo dei gracia Illustri regi Hungarie, domino eorum naturali Capitulum ecclesie Transsiluane, Oracionum suffragia cum perpetua fidelitate, Litteras vestre Serenitatis honore quo decuit recepimus in hec verba, Sigismundus dei gracia rex Hungarie Dalmacie Croacie etc. Marchioque Brandenburgensis etc. fidelibus suis Capitulo ecclesie Albensis partis Transsiluane Salutem et gratiam. Dicit nobis Bogdan filius Stephani de Mothnuk, quod ipse in dominium quarundam possessionum

Machwa, Almafa, Dobrogozta, et Mothnuk vocatarum, Ipsum omnis Juris titulo concernencium, legitime vellet Introire, Superquo fidelitati vestre firmiter edicimus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Cristianus filius Dees, vel Opprissa, aut Stanislaus filius Iwan, alys absentibus homo noster, ad facies predictarum possessionum, vicinis et commetaneis earundem vniuersis, Inibi legitime conuocatis et presentibus accedendo Introducat ipsum in dominium earundem statuaturque easdem ipsi Jure sibi incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, Contradictores vero si qui fuerint, citet ipsos contra annotatum Bogdan, nostram in presenciam ad terminum competentem rationem contradiccionis eorum reddituros Et posthec omnium premissorum seriem, vt fuerit expediens, nobis fideliter rescribatis. Datum in Temeswar, in vigilia festi beati Mathei Apostoli et ewangeliste, Anno domini Millesimo Trecentesimo Nonagesimo quarto. Nos enim mandatis vestre sublimitatis obedire cupientes, vt tenemur, vnacum Stanizlao filio Iwan homine vestro, nostrum hominem videlicet Michaelem clericum de Choro nostro ad premissa fideliter exequenda duximus transmittendum. Qui demum ad nos reuersi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi die dominico proximo post festum beati Mychaelis Archangeli Jam preteritum ad facies predictarum possessionum, Machwa, Almafa, Dobrogozta et Mothnuk vocatarum pariter accessissent, ac ipsas vicinis earundem vniuersis circumquaque legitime conuocatis ipsisque presentibus Juxta continenciam litterarum vestre maiestatis prefato Bogdan statuissent, perpetuo possidendas, penitus nemine contradictore apparente, secundum regni consuetudinem tribus diebus continuis in eisdem moram faciendo Datum die dominico proximo ante festum beati Galli confessoris, Anno: quo supra.

(Zsigmond királynak 1406-diki megerősítő leveléből. L. a 143. számú oklevelet.)

590.

1618. junius 23-án.

Én Keresztesi Pál Nagy Megyeri etc. Adom bizonyá-
gul ez levelemet mindeneknek az kiknek illik, hogy az minémű

nehézséges haragja szállott volt én reám ez elmúlt üdőkben az mi kegyelmes Urunknak Fejedelmünknek, véletlenül következtetett esetem miatt, melyért ő Nagysága törvénnyel akarván prosequálni, semmiképpen én az törvénynek utát követni és ő Nagyságával pörölni nem akartam, hanem mind magam alá-
zatos könyörgésemmel s mind jó akaróimnak mellettem való törekedése által ragaszkodtam csak teljességgel az ő Nagysága fejedelmi kegyelméhez. Miben ő Nagysága velem az mennyi kegyelmességét jószágimnak ugymint *M a l a e s d n e k*, *H a c z e s e l n e k* és *S i d ó v á r á n a k* hozzá tartozó jószágoknak meg adásában hozzám meg mutatta, sem titkon, sem nyilván, semmi ellenkező igyekezetet ő Nagysága ellen nem viselvén, inkább teljes tehetségömmel fejem fön állásáig igaz hűséggel szolgálván ő Nagyságának, jó akaróinak jó akarója, ellenségének ellensége leszek, titkos praktikákat is és ártalmas dolgokat ő Nagysága ellen magam sem követek, sőt ha másoktól értenék affélét is, el nem titkolom, hanem ki jelentöm és tehetőségem szerént ellene is állok. Az mely jószágim pedig még meg nem adattanak, azokról vagy hasonlókról csak az ő Nagysága kegyelmességéhez ragaszkodom, és attúl várok. Az mindenható igaz Isten engömöt ugy segéljen. Kinek nagyobb erőségére adom ez hűtellel irott, pecsetöm kezem írásával való *Reversalisomat*. Datum in Ciuitate Alba Julia die 23. mensis Juny. 1618.

(P. H.) Keresztessy Pál m. p.

Coram me Simone Pechyo Cancellario m. p.

(Eredetije papíron *K. Papp Miklós gyűjteményében.*)